

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

40 A. g. C. 21

Wolf -

Auct. G. H. C. Collect. II
p. 24.

MVLIERV M GRÆCARVM

QVAE ORATIONE PROSA VSAE SVNT

FRAGMENTA ET ELOGIA

GRAECE ET LATINE

CVM VIRORVM DOCTORVM NOTIS

ET INDICIBVS

ACCEDIT

CATALOGVS

FOEMINARVM SAPIENTIA ARTIBVS SCRIPTISVE APVD

GRAECOS ROMANOS ALIASQVE GENTES OLIM ILLVSTRIVM

CVRANTE

IO. CHRISTIANO WOLFIO

IN GYMNASIO HAMB. PROF. P.

GOTTINGAE

APVD ABRAHAMVM VANDËNHOECK ACAD. TYPOGR.

clb lb cc xxxix.

40 A. gr. C. 21

Bayerische
Staatsbibliothek
München

V I R O

NOBILISSIMO AMPLISSIMO EXCELLENTISSIMOQVE

IO. MATTHIAE GESNERO

IN ACADEMIA GEORGIA AVGVSTA

QVAE GOTTINGAE EST

ELOQVENTIAE ET POESEOS PROFESSORI CELEBERRIMO

BIBLIOTHECAE BVLOVIANAE PRAEFECTO DIGNISSIMO

SCHOLARVM PER GERMANICAS POTENTISSIMI MAGNAE

BRITANNIAE REGIS PROVINCIAS

ET SEMINARII PHILOGICI INSPECTORI

PRVDENTISSIMO VIGILANTISSIMO

LITERARVM ELEGANTIORVM FVGIENTIVM STATORI

SOLERTISSIMO

TANTA MORVM INTEGRITATE PRAEDITO

VT OMNES BONI ILLVM NVNQVAM NON STVDIOSE

COLVERINT

TANTA INGENII SAGACITATE

VT OBSCVRISSIMOS VETERVM AVCTORVM LOCOS

DEXTRE EXPLANAVERIT

TANTA ANIMI CONSTANTIA

VT NEQVE MALEVOLORVM PETVLANTIA NEQVE NE-

GOTIORVM VARIETATE VNQVAM FRACTVS FVERIT

HAS FOEMINARVM OLIM ILLVSTRIVM RELIQVIAS
IN SIGNVM GRATI ANIMI PRO BENEVOLENTIA SINGVLARI
SVPERIORE ANNO GOTTINGAE ERGA SE HABITA
ET TESSERAM CERTAM MVTVI IN IPSVM STVDII
SACRAS ESSE CVPIT
SIMVLQVE CONTINVAS ANIMI CORPORISQVE VIRES
AD ACADEMIAE QVAM ORNAT ET SCHOLARVM FIDEI EIVS
CREDITARVM
SALVTEM FLOREM ET COMMODVM EGREGIE
PROMOVENDVM
NEC NON AD OPERVM VTIILISSIMORVM
NOVI THESAVRI L. L. LVCIANI ET PLINII SENIORIS
TRIGAM PVBLICAE LVCI SISTENDAM
EX ANIMO PRECATVR
PIETATIS MODESTIAE ET ERVDITIONIS
GESNERIANAE

CVLTOR PERPETVVS
IQ. CHRISTIANVS WOLFIVS.

LECTORI BENEVOLO

S.

Postquam ante aliquot annos primum SAPPHVS LESBIAE, deinde reliquarum octo POETRIARVM Graecarum fragmenta & elogia in lucem edideram, instituto meo maxime conveniens, & harum deliciarum amantibus non ingratum fore putavi, si quoque omnia illa fragmenta & elogia, quae in veterum Auctorum commentariis de reliquis mulieribus doctrinae laude olim in Graecia illustribus extant, cum cura colligerem. Promptus paratusque fuit ad ista sumtibus suis excudenda Vir solertissimus, *Abrahamus Vandenboeck*, & jam triennium abhinc fragmenta prosaica & elogia mulierum Graecarum una cum magna parte Catalogi foeminarum olim illustrium typis expressa erant, quum ille optimis auspiciis Academiae *Gottlinganae* florentissimae Typographus constitueretur, atque adeo multis negotiis operosis implicatus, absolutionem perfectionemque hujus operis in aliud tempus differre cogeretur.

Nequaquam verendum est, ne TIBI, L. B. consilium nostrum vel intempestivum, vel inutile prorsus videatur, si Tecum ipse recolueris, permultos viros vere doctos & de Republica

P R A E F A T I O.

litteraria optime meritos id inprimis litterarum studiis adjuvandis accommodatum existimasse, ut ex auctoribus antiquis certa quaedam ἀποσπασμάτια colligerentur, quae juvenibus eruditionis solidae cupidis, mature ante oculos versarentur, hique adeo non unius alteriusve, sed plerorumque auctorum veterum, dulcedinem degustare, & ita ad cetera quoque istorum Scriptorum legenda jam inde ab adolescentia allici commode possent. Constat inter omnes, *Aldum Manutium*, *Fulvium Ursinum*, *Henr. Stephanum*, *Mich. Neandrum*, *Joachimum Camerarium*, *Davidem Hoeschelium*, *Jo. Vorstium*, aliosque plures, quorum indicem accuratum Vir Summus, *Jo. Alb. Fabricius*, τὸν ἐν ἀγίοις, Vol. XIII. Bibliothecae Graecae pag. 849. sqq. exhibet, Collectiones varias Scriptorum Graecorum veterum divulgasse, quas omnes hilare & libenter eruditi adhuc exceperunt. His praesens Opusculum non immerito annumerare licebit, quia in illo specimina aliquot centena ex Scriptoribus Graecis diversi argumenti, styli temporisque in medium proferuntur. Addere etiam juvat hoc, multa ibi memorari a mulieribus antiquis tam sapienter dicta atque acta, ut vel hodie viri juvenesque non pauci, contraria prorsus & ore & moribus palam profitentes, erubescere debeant, quotiescunque illa legerint. Negare quidem non possum, occurrere etiam in nostro libro exempla quaedam mulierum, omnibus vitiis flagitiisque deditarum, quae partem potentia sua pessime abusae sunt, partem libidinibus aliisque pravis animi affectionibus libere indulserunt; singulis autem accurate perpensis, omnino apparebit, maritorum aliorumve virorum socordiam aut malitiam in causa plerumque fuisse, cur miserae illae sibi suisque maximo dedecori & detrimento extiterint.

In

P R A E F A T I O.

In Catalogo foeminarum, sapientia, artibus scriptisve apud varias gentes olim illustrium, omnes illas, quae ante Seculum VI. post C. N. floruerunt, commemorare studui, plerasque autem recentiorum temporum praetermisi, quia multa incerta fabulasque commentitias redolentia de illis tradere auctores consueverunt. In recensendis illis, quae Philosophiae studiis clauerunt, Viri πολυμαθέων, *Aegidii Menagii, Historia Mulierum Philosopharum*, quae primum Lugd. 1690. 12. cum commentario italice scripto in septimum Tetradecastichum *Franc. Petrarcae*, deinde seorsum Amstelod. 1692. 8. prodiit, denique vero Ejusdem commentario in *Diogenem Laertium* ed. Amstel. 1695. 4. subjecta est, ita sum usus, ut simul omnia illa πάρεργα, quae ad foeminas doctas nihil pertinent, ex libello isto, qui rarior esse incipit, transcripserim, desiderium ejus vel sic levaturus. Scio quidem, illum a personato *Vignolio Marvilio* in Miscellaneis historicis & litterariis gallice editis Tom. II. pag. 30. *parvum librum, admodum macrum & Auctoris senium perquam referentem*; atque a *Nicerone*, Monacho Barnabita, Tom. I. Commentariorum de historia Virorum in Republica litteraria celebrium pag. 330. *librum admodum tenuem & superficialium* appellari; credo vero etiam, utrique sinistro judicio recte opponi posse effatum Praeceptoris mei desideratissimi, *Jo. Alberti Fabricii*, τοῦ μαχαρίτου, qui Vol. I. Bibliothecae Graecae pag. 526. ed. 2. *scomma illud Marvili frigidius esse, quam ipsum est senium*, pronunciat.

Specimina duo pag. 280. sqq. & pag. 336. sqq. extantia, quae ex Codicibus MStis Duumviri doctissimi & humanissimi,

ABRA-

P R A E F A T I O.

ABRAHAMVS GRONOVIVS, insigne Patriae Gentisque suae decus, & Abbas DE TARGNY, Doctor quondam Sorbonicus, & MStorum Codicum Bibliothecae Regiae Paris. Praefectus dignissimus, ante biennium non sine magna litterarum elegantiorum jactura demortuus, benevole mecum communicarunt, TIBI, L. B. sine dubio perplacebunt; quum ad extolendam veterum mulierum doctarum gloriam apprime faciant. Vale, & si studium meum TIBI non ingratum esse futurum intellexero, exspecta propediem Commentarium de vitis Heroinarum, Reginarum & Augustarum, quas ex numis & Scriptoribus antiquis exponere constitui.

ΓΥΝΑΙΚΩΝ
ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ
ΛΕΙΨΑΝΑ ΠΕΖΑ.
M V L I E R V M
G R A E C A R V M
FRAGMENTA PROSAICA.

Π Ε Ρ Ι Α Ι Δ Ε Σ Ι Α Σ.

I.

ΑΙΔΕΣΙΑ, [1] Ἑρμείν γυνή· αὕτη μὲν ἦν προσήκασα γένει τῷ μεγάλῳ Συριανῷ, καλλίστῃ δὲ καὶ ἀρίστῃ γυναικῶν τῶν ἐν Ἀλεξανδρείᾳ· τὰ μὲν ἦδη τῷ Ἀνδρὶ παραπλησία, ἀπλῇ καὶ γενναίᾳ, καὶ δικαιοσύνης οὐδὲν ἥττον ἢ σωφροσύνης ἐπιμεληθεῖσα διὰ βίβιν παντός· τὸ δὲ ἐξαίρετον αὐτῆς φιλόθεον καὶ φιλάνθρωπον· διὰ τοῦτο καὶ παρὰ δύναμιν εὖ ποιεῖν ἐπεχειρεῖ τοὺς δεομένους· ὥστε καὶ τοῦ Ἑρμείν τελευτήσαντος ἐπὶ παισὶν ὀρφανοῖς ἀπολειφθεῖσα τῶν αὐτῶν εἶχετο δαπανημάτων εἰς τὰς εὐποιίας· τοιγάρτοι καὶ ὑπόχρεων τοῖς υἱοῖσι τὸν βίον ἐποίησεν· ἐφ' ᾧ καὶ μέμφασθαι τινες αὐτὴν ἐπεχείρουν· ἡ δὲ ἕνα θησαυρὸν ἡγεμένη τῆς ἀμείνονος ἐλπίδος, εἴ τις ἐθέλει τοῖς ἱεροῖς καὶ ἐπεικέσιν ἀνθρώποις ἐπικυφίζειν τὰ ἄχθῃ τῆς χρημοσύνης, οὐδενὸς ἐφείδετο, διὰ τὸν ἕλεον τῆς κατὰ τὰ ἀνθρώπεια τύχης. Τοιγαροῦν ἡγάπων αὐτὴν καὶ τῶν πολιτῶν οἱ πονηρότατοι· Μάλιστα δὲ τῶν υἱῶν ἐπεμελεῖτο τὰ περὶ φιλοσοφίαν, ὀρεγομένη τὴν τοῦ πατρὸς ἐπιστήμην αὐτοῖς παραδοῦναι, καθάπερ κληρὸν τινα πατρῴας οὐσίας· ἦγε καὶ τὴν δημοσίαν τῷ πατρὶ σίτῃσιν [2] διδομένην τοῖς παισὶ διεφύλαξε, νέοις ἔτι οὖσιν, ὡς ἐφιλοσόφησαν· ὅπερ οὐκ ἴσμεν οὐδὲ ἀνδρῶν ἕτερον πεποιηκότα, μήτι γε δὴ γυναικῶν· ἦν γὰρ παρὰ πᾶσι τιμὴ καὶ αἰδώς οὐκ ὀλίγη τῆς Αἰδεσίας. Ἀλλ' ἐπεὶ καὶ συνέπλευσε τοῖς υἱοῖσιν

[1] Exstant hæc apud *Suidam* in Ἀιδεσία, qui totum hunc articulum ex *Damascio* de vita *Isidori* Philosophi descripsit.

[2] Sic

DE AEDESIA.

I.

Æ *DESIA*, *Hermia* uxor, cognata magni *Syriani*, pulcherrima & optima Alexandrinarum mulierum, moribus marito similis, candida & generosa, iustitiæque non minus quam modestiæ per omnem ætatem studiosa, & insigni amore Deum & homines prosequens. Quapropter etiam supra vires egentibus benefacere studebat; adeo ut *Hermia* quoque defuncto, vidua cum pupillis relicta, eosdem sumptus in beneficentiam conferret. Unde factum, ut patrimonium liberis obæratum traderet. Qua de causa non deerant, qui illam reprehensam vellent. At illa, quæ unum thesaurum duceret spei melioris, si quis sacros & modestos homines onere inopiæ levaret, nullis sumptibus parcebat propter humanæ fortis commiserationem; eaque de causa vel ab improbißimis civibus diligebatur. Inprimis autem dabat operam, ut in philosophia filii erudirentur, cupiens doctrinam patris velut hæreditatem quandam illis tradere. Hæc & publicum victum, qui patri præbebatur, pueris adhuc parvulis, cum philosopharentur, conservavit: id quod neminem alium virum consecutum novimus, nedum mulierem. Omnes enim non mediocriter *Æsiam* & honorabant & venerabantur. Cum autem cum filiis philosophiæ operam

[2] Sic recte 2. MSS. Paris. At priores editt. male *ἄισιον*. *Kusterus*.

υἱέσιν Ἀθήναζε τελλομένοις ἐπὶ φιλοσοφίαν, ἐθαύμασαν αὐτῆς τὴν ἀρετὴν, ὅτε ἄλλος χορὸς τῶν φιλοσόφων, καὶ ὁ κορυφαῖος Πρόκλος· αὕτη ἐστὶν Ἀιδεσία, ἣν κόρην οὔσαν ἔτι τῷ Πρόκλῳ κατεβγυήσειν ἔμελλεν ὁ Συριανὸς, εἰ μὴ Θεῶν τις ἀπέκάλυπεν ἐπὶ γάμον ὀρμῆσαι τὸν Πρόκλον. Τὰ δὲ πρὸς Θεὸν εὐσεβὴς οὕτω καὶ ἱερὰ καὶ τὸ ὅλον φάναι Θεοφιλῆς, [3] ὥστε πολλῶν ἐπιφανειῶν ἀξιῶσθαι· ἡ δὲ Ἀιδεσία τοιαύτη· καὶ διεβίω πάντα τὸν βίον ὑπὸ Θεοῦ καὶ ἀνθρώπων ἀγαπωμένη καὶ ἐπαινεμένη· καὶ ταύτην ἐπίσταμαι γράυν γυναῖκα, καὶ ἐπ' αὐτῇ τεθνηκυῖα τὸν ἐπὶ τῷ τάφῳ λέγεσθαι νομιζόμενον ἔπαινον ἐπεδειξάμεν ἡρώικοις ἔπεσι κεκοσμημένον, ἔτι νέος ὢν, καὶ κομιδῇ μειράκιον· ταύτης δὲ παῖδες ἀπὸ τοῦ Ἑρμείου, νεώτερος μὲν Ἡλιδώρος· πρεσβύτερος δὲ Ἀμμώνιος· οὗτος μὲν οὖν εὐφύτερος ἦν καὶ φιλομαθέστερος· ὁ δὲ ἀπλούτερος καὶ ἔτι παλαιότερος, ἐν τε τοῖς ἡέθεσιν, ἐν τε τοῖς λόγοις· ἄμφω μὲν γὰρ ἐφιλοσοφῆσάτην ὑπὸ Πρόκλῳ, μετὰ τῆς μητρὸς ὡς αὐτὸν ἀφικομένῳ παιδαγωγούσης. Καὶ ὁ Πρόκλος αὐτοῖς προσείχε [4] τὸν νοῦν ἐπιμελέστερον, ὡς παισὶν Ἑρμείου, φίλῳ τε καὶ ἐταίρῳ ἀνδρὸς· παισὶ δὲ Ἀιδεσίας, τῷ γένει Συριανῷ προσηκούσης καὶ ἅμα σφίσι τὸ τηλικαῦτα παρούσης. ἀφίκετο μὲν δὴ σὺν αὐτοῖς Ἀθήναζε καὶ Ἱέραξ, ὁ Συνεσίης ἀδελφός.

II.

Ὅτι [5] τῷ Ἑρμείᾳ ἐκ τῆς Ἀιδεσίας πρεσβύτερον τῶν φιλοσόφων υἱέων τίχεται παιδίον, καὶ ἡ Ἀιδεσία τῷ υἱεὶ ἐπὶ μῆνας ἀπὸ γενέσεως ἀγοῖσι, προσέπαιξέ τε, δια εἰκός, καὶ Βάβιον καὶ παιδίον ἀνεκάλει, ὑποκορίζουσα τὴν φωνήν· ὁ δὲ ἀκούσας ἠγανάκησε καὶ ἐπετίμησε τὸν παιδικὸν τοῦτον ὑποκορισμὸν, καὶ διηρθρωμένην τὴν ἐπιτίμησιν ἐξενεγκών. καὶ ἄλλα δὲ πολλὰ περὶ τοῦ παιδὸς τούτου τερατολογεῖ· καὶ ὅτι οὐκ ἀνεχόμενος τὴν ἐν σώματι ζωὴν, ἐπὶ τῶν ἐτῶν τοῦ βίου ἀπέστη· οὐ γὰρ ἐχάρει αὐτοῦ τὴν ψυχὴν ὁ περὶ γῆν ὁδε τόπος. Βάβια δὲ οἱ Σύροι καὶ μάλιστα οἱ ἐν Ἀμασκόῳ τὰ νεογνὰ καλοῦσι παιδία· ἥδη δὲ καὶ τὰ μειράκια ἀπὸ τῆς παρ' αὐτοῖς νομιζομένης Βαβίας Θεοῦ· ἥδη γὰρ ἐνίοις τῶν τὰ ὧτα κατεαγόντων, καὶ ἅμα διεφθαρμένων τὰς διανοίας, εἰς κομωδίαν ἐτράπη καὶ γέλωτα πολὺν τὰ τῆς φιλοσοφίας ἀπόρρητα.

III. ἈΙ-

[3] Hanc lectionem ex 2. MSS. Paris. revocavi, Illi enim si τὸ θεοσεβῆς hic subjungas, ταυτολογίας locus in prioribus editis excusum est θεοσεβῆς, γίαν haud sane effugere queas. *Idem.*
quod non placet, quia paulo ante praecessit εὐσεβῆς.

[4]

ram daturis, Athenas profecta esset, ipsius virtutem cum reliquis Philosophorum coetus, tum ejus antesignanus *Proclus*, sunt admirati. Hæc est *Ædesia* ista, quam adhuc puellam *Syrianus* Proclo desponsurus erat, nisi Deus quispiam *Proclum* ab illo conjugio revocasset. Adeo autem pia & religiosa, & ut breviter dicam, Deo chara fuit, ut multis apparitionibus digna judicata fuerit. Hæc igitur *Ædesia* talis fuit, & totam vitam à Deo & ab hominibus dilecta & laudata transegit. Eandem etiam ætate provectam vidi, & in ipsam defunctam more solito laudationem funebrem versibus heroicis scriptam adolescens adhuc publice recitavi. Hujus ex *Hermia* filii, natu minor, *Heliodorus*, natu vero major, *Ammonius*, fuerunt; quorum ille & ingenio & studio discendi alteri præstitit; hic vero simplicior fuit, idque ipsum tum in moribus quam in sermonibus præ se tulit. Ambo tamen sub *Proclo* philosophiæ operam dederunt, ad quem cum matre, quæ ipsis pædagogi loco erat, accesserunt. *Proclus* autem singulari cura & favore eos prosecutus est, ut filios *Hermiæ*, quocum ipsi amicitia & familiaritas intercesserat; itemque filios *Ædesiæ*, quæ *Syriono* cognatione juncta erat, & tunc temporis una cum ipsis aderat. Cum eis autem Athenas una ivit *Hierax*, *Synefii* frater.

II.

Natus est *Hermiæ* ex *Ædesia* filius, cæteros philosophorum filios superans; & *Ædesia* cum filio septem nato menses, ut fieri amat, jocabatur, & Babium & puellulum voce diminutiva appellabat. Ipse autem audiens conquestus est, & increpuit hanc puerilem diminutionem, & articulatam increpando vocem protulit; aliaque multa de illo puero mira dicuntur, eum scilicet vitam in corpore non tolerasse, sed septimo anno vivere desisse, nec ejus animam terrestrem aliquem locum excepisse. Syri & maxime qui in Damasco habitant, pueros recens natos Babia vocant: Iam vero & adolescentes à Dea Babia, quæ apud illos putatur esse, sic vocant. Iam enim nonnulli eorum, qui aures fractas habent, & sensum depravatum, in Comœdiam & in risum Philosophorum arcana converterunt.

III. ÆI-

[4] Sic MSS. Paris. At priores Editi. minus recte
 παρὶς, Idem.

[5] Photius in Bibliotheca Cod. CCXLII. p. 555,
 17. ex *Damasii* libro de vita *Isidori*.

III.

ἌΙΣΑΡΑΣ Πυθαγόρου Λευκάνας,

ἐκ τοῦ περὶ ἀνθρώπων φύσεως.

Φύσις [6] ἀνθρώπῳ κανὼν μοι δοκεῖ νόμῳ τὲ καὶ δίκας ἤμεν, καὶ οἶκῳ τε καὶ πόλει· ἵχνια γὰρ ἐν αὐτῷ στιβαζόμενος ἔυροίτο καὶ τις καὶ ματευόμενος· νόμος γὰρ ἐν αὐτῷ καὶ δίκαι, ἃ τὰς ψυχᾶς ἐστὶ διακόσμησις· τριχθадία γὰρ ὑπάρχουσα ἐπὶ τριχθადίοις ἔργοις συνέτακε· γνῶμαν καὶ φρόνασιν ἐργαζομένης ὁ λογισμὸς, ἀλλὰ καὶ δύναμιν ὁ θυμὸς, ἔρωτα καὶ φιλοφροσύνην ἃ ἐπιθυμία· [7] καὶ οὕτω συνέτακται ταῦτα ποτ' ἄλληλα [8] πάντα, ὥστε αὐτὰς τὸ μὲν κράτιστον ἀγέεσθαι, τὸ δὲ χεῖρον ἀρχεσθαι, τὸ δὲ μέσον μέσαν ἐπέσχεν τάξιν, καὶ ἀρχεν καὶ ἀρχεσθαι. Ταῦτα δὲ οὕτως ἐμάσατο κατὰ λόγον ὁ θεὸς ἐν τε ἐκτυπώσει καὶ ἐξεργασίᾳ τῶν ἀνθρωπίνων (leg. τῷ ἀνθρωπίνῳ) σκάneos, ὅτι μόνον ἀνθρώπων ἐνενοήσατο, νόμῳ τε καὶ δίκαι ἐπιδέκτορα γενέσθαι, καὶ οὐδὲν ἄλλο τῶν θνατῶν ζῶων· οὗτ' ἐξ ἐνὸς σύστημα κοινωνίας γένοιτο ἂν, οὔτε μὲν ἐκ πλειόνων, ὁμοίων δὲ τούτων· ἀνάγκη γὰρ, ἐπεὶ τὰ πράγματα διαφέρουσι ἐν ἡμῖν μοῖρας τὰς ψυχᾶς διαφόρως ἤμεν, ὥσπερ καὶ ἐπὶ τοῦ αἵματος (leg. σώματος) ὁράσιος καὶ ἀκόας καὶ γεύσιος καὶ ὁσφράσιος· οὐ γὰρ πάντα ποτὶ πάντα τὰν αὐτὰν ἔχει συναρμογάν· οὐδὲ μὲν ἐκ πλειόνων μὲν καὶ ἀνομοίων τῶν τυχόντων μὲν τοιγε, ἀλλὰ τῶν ποτὶ τὴν τῷ ὅλῳ συστήματος ἐκπλήρῳσιν καὶ σύλληξιν καὶ συναρμογάν τευχόντων, οὐ μόνον δὲ ἐκ πλειόνων καὶ ἀνομοίων καὶ τῶν εἰς τὸ ὅλον καὶ τέλειον τυχόντων, ἀλλὰ καὶ αὐτῶν τούτων οὐκ εἰκάων καὶ ὡς ἔτυχε συλλαχθέντων, ἀλλὰ μετὰ τίνος νόμῳ καὶ ἔμφρονος ἐπιστάσις· αἶτε γὰρ τὰν ἴσαν ἐφερόντο μοῖραν καὶ δυνάμιος καὶ τιμᾶς ἀνόμοια ἐόντα, καὶ τὰ μὲν χείρονα, τὰ δὲ κάρρωνα, τὰ δὲ μέσα, οὐκ ἂν δυνατόν ἃ κατὰ ψυχὴν τῶν μερέων κοινωνία ἐνομασθῆναι μὲν· αἶτε τὰν ἴσαν μὴ τὰ κάρρωνα, τὰν δὲ μείζονα μοῖραν ἐφέρετο, ἀλλὰ τὰ χείρονα, πολλὰ ἀφροσύνα καὶ ἀταξία περὶ τὰν ψυχὰν ὑπάρχεν· αἶτε τὰ κάρρωνα μὲν τὰ μείζονα, τὰ χείρονα δὲ τὰ μείονα, μὴ ποτὶ λόγον δὲ ἕκαστον τούτων, οὐκ ἂν δύνατος ὁμόνια καὶ φιλία καὶ δικαιοσύνη ἤμεν περὶ τὰν ψυχάν· ἐπεὶ ὧν ἕκαστον ἐν ποτὶ λόγον συντίτακται τὸν ἀρμόζοντα, τὸ τοιοῦτον φημι ἐγὼ δικαιοτάτα ἤμεν· καὶ μὲν ὁμόνιά τις καὶ

[6] *Stobæus* Eclog. Physic. lib. I. pag. 105. ed. *Plant.* & *Genev.*

[7] *Codices vulgati Stobæi* habent: συνέτακε γνῶμαν καὶ φρόνασιν ἐργαζομένην, (καὶ ἀρχάν ed. *Genev.*)

III.

ÆSARÆ Pythagoræ F. Lucanz,
ex libro de hominum natura.

Hominis natura mihi videtur norma legis pariter & juris, ac domus pariter & civitatis. Nam in eo vestigia, qui quærat, inveniet; siquidem lex in ipso jusque cernitur, qui ornatus est animæ. Triplex enim cum sit, ad triplicem operationem composita est; Quæ consilium & prudentiam efficit, ea ratioginatio est, quæ robur & vires, ira, quæ amorem & benevolentiam, cupiditas. Et sic hæc partes invicem compositæ sunt & ordinatæ, ut quod animæ præstantissimum est, imperium habeat; quod pessimum est, pareat; quæ vero pars nec optima est, nec deterrima; medium inter illas duas obtineat locum, imperandi & parendi juxta gnara. Quæ sic secundum rationem Deus in hominis opificio disposuit, quod hominem solum inter omnia mortalia voluit animalia legis ac juris capacem fieri. Iam neque ex uno constare possit communio, neque ex pluribus similibus, (ut enim variae sunt res, ita partes quoque animæ varias oportet esse, ut etiam in corpore aspectus, auditus, gustus, olfactus, quandoquidem haud omnibus omnia conveniunt,) neque ex pluribus dissimilibus, & quibusvis, verum qui ad compagem totius apti sint, & insuper non temere ac fortuito, sed lege quadam ac prudentia concinnati. Etenim sive parem fortirentur potestatem atque honorem inter se dissimilia, & partim deteriora, partim potiora, partim mediî generis; non posset animæ partium proba constitui communio; sive imparem ac majorem partem deteriora, non potiora consequerentur, magna in anima existeret confusio; sive potiora quidem majorem, deteriora vero minorem, verum citra singulorum rationem, haud posset in anima concordia, amicitia ac justitia gigni. Quare cum singula

secun-

Genev.) ἡ δὲ ἀλλὰ καὶ ἡ δύναμις καὶ ἡ ἔραστα, καὶ φιλο- [8] Ed. Stobæi: ἀλλὰ, quod emendavit Salma-
φροσύνη, ἀ ἐπιθυμία. Emendavit autem Salma-
sius in notis in Epictetum & Simplic. p. 169.

καὶ ὁμοφροσύνα ἀποδοῖ (leg. ὁπαδοῖ) τὰ τοιαῦτα διατάξει· τὸ δὲ τοιοῦτον δικαίως καὶ λέγοιτο εὐνομία ἡμεν τὰς ψυχᾶς, ἅτις ἐκ τῶν ἄρχων μὲν τὸ κάρρον, ἄρχεσθαι δὲ τὸ χερεῖον κράτος ἐπιφέρειτο τὰς ἀρετᾶς· καὶ φιλία δὲ καὶ ἔρως καὶ φιλοφροσύνα, σύμφιλος καὶ συγγενής, ἐκ τούτων ἐξεβλάσασε τῶν μερέων· συμπίπτει μὲν γὰρ ὁ νόμος ὁραυγούμενος, ἄραται (leg. ἤρηται) δὲ ἡ ἐπιθυμία, ἡ δὲ θύμωσις, ἐμπιπλάμενα μένος, ἔχθρα ζέσση φίλα γίγνεται τῇ ἐπιθυμίᾳ· ἀρμόσας γὰρ ὁ νόος τὸ ἀδὺ τῷ λυπηρῷ συγκατακεραόμενος, καὶ τὸ σύννοον καὶ σφοδρὸν τῷ κούφῳ μίρει τὰς ψυχᾶς, καὶ διαχυτικῷ, ἕκαστόν τε ἐκάστῳ πράγματος, τὰν σύμφυλον καὶ συγγενέα προμάθειαν διαμέρισθαι· (leg. διμεμερίσθαι) ὁ μὲν νόος ὁραυγούμενος καὶ σιβαζόμενος τὰ πράγματα, ἡ δὲ θύμωσις ὁρμὴν ἢ (leg. καὶ) ἀλλὰν ποτιφερόμενα τοῖς ὁραυγασθεῖσιν· ἡ δὲ ἐπιθυμία, φιλοσοργία συγγενής ἐᾶσσα, ἐφαρμόζει τῷ νόῳ, ἴδιον περιποιωμένα τὸ ἀδὺ, καὶ τὸ σύννοον ἀποδιδούσα τῷ συνόλῳ μίρει τῆς ψυχῆς· ὧν περ ἕκατι δοκέει μοι καὶ ὁ βίος ὁ κατ' ἀνθρώπων ἄριστος ἡμεν, ὅκκα τὸ ἀδὺ τῷ σπνδαίῳ συγκατακραθῇ, καὶ ἀδονατοῦ ἀρετὰ, ποταρμόξασθαι δ' αὐτὰ ὁ νόος δύναται παιδεύσιος καὶ ἀρετᾶς ἐπήρατος γενόμενος.

IV.

Περὶ τῆς ΑΝΘΟΥΣΑΣ.

Ὅτι [9] διὰ τῶν νεφῶν μανικὴν οὐδαμῶς τοῖς παλαιοῖς οὐδ' ἀκοῇ ἐγνωσμένην, Ἀνθουσαν τινα γυναῖκα ἐξευρεῖν ἐν ταῖς ἡμέραις Λέοντος τοῦ Ῥωμαίων βασιλέως· ἐξ αἰγῶν δὲ κατήγετο τῶν κιλικίων ἡ γυνή· τὸ δὲ ἀνέκαθεν ἀπὸ τῶν ἐν Καππαδοκίᾳ κατακισθέντων ἐπὶ τὸν κόμανον, τὸ ὅρος ὀρεστιάδων· καὶ ἀνάγειν τὸ γένος εἰς Πέλοπα· αὕτη φρονίσιζοντα περὶ ἀνδρὸς, ἐπιτετραμμένη στρατιωτικὴν ἀρχὴν τινα, καὶ ἐπὶ τὸν κατὰ Σικελίαν ἀπεσταλμένη, μετὰ καὶ ἄλλων, πόλεμον· ἠύξατο προῖδεῖν ὀνείρω τὰ συμβεβηκόμενα· ἠύξατο δὲ πρὸς ἥλιον ἀνίσχοντα· ὁ δὲ πατὴρ ὅναρ αὐτῇ ἐκέλευε καὶ πρὸς δύνειον εὐξασθαι καὶ εὐχομένης ἐξ αἰθρίας τινὸς νέφος συστήναι περὶ τὸν ἥλιον, ἐκεῖθεν δ' αὐξηθῆναι, καὶ εἰς ἀνθρώπον διατυπωθῆναι· ἕτερον δ' αὐτοῦ νέφος ἀποσπασθὲν, ἐπεδίδω τε εἰς μέγεθος ἴσον, καὶ εἰς λέοντα διεσχηματίζετο τὸ θηρίον· ὁ δὲ ἠγρίαινε· καὶ μέγα χάσμα πεποιημένος ὁ λέων καταπίνει τὸν ἀνθρώπον. Γότθῳ ἐᾶκει τὸ ἀνθρώπειον καὶ νεφοποιήτων εἰδωλον· ἐπὶ δὲ τοῖς φάσμασιν, ὀλίγον ἔπειτα τὸν ἡγεμόνα τῶν Γότθων Ἀσπερα βασιλεὺς Λέων ἐδολοφόνησεν αὐτόν.

[9] *Platias* in Bibliotheca Cod. CCXLII. ex *Isidori Philoſophi vita Damascio* auctore pag. 554, 6.

secundum rationem suam disposita sunt, hoc quidem iustitiam nuncupo. Cum porro haec dispositio etiam concordiam quandam requirat, ea recte proba animae constitutio dicetur, quae tum potioris imperio tum deterioris obsequio virtutem perficiat. Quin etiam amicitia & amor ac mutua benevolentia de his partibus existit. Mens (*νόος* pro *νόμος*) enim considerans persuadet, cupiditas paret, ira spiritus plena cupiditati reconciliatur. Componit enim mens jucundam cum tristi, & gravem cum levi animae parte; ac singulorum singula propriam curam fortita sunt, mente quidem res considerante, excalescencia autem appetitum ac vires adferente, cupiditate vero dulcedinem suam menti adaptante, ac prudentiam toti animae conciliante. Quapropter etiam ea mihi videtur hominis vita praestantissima, quae jucundum honesto & voluptatem virtuti miscuerit; id quod mentis est, disciplina ac virtute instructae.

IV.

De ANTHUS A.

Divinationem è nubibus, antiquis ne auditu quidem notam, quandam mulierem Anthusam temporibus Leonis Imp. Romani refert invenisse. Quae in Ægis Ciliciis nata dicebatur, originem primam à Cappadocibus habitantibus ad Comanum montem Oreftiadum trahens, referens genus suum ad Pelopem. Hæc sollicita de viro, cui militare aliquod genus demandatum, quique ad bellum Siculum cum aliis missus erat, oravit in somno, ut futura cognosceret, & oravit ad solem orientem versa: Pater vero ejus in somnis iussit illam ad solem etiam occidentem orare, & illa orante, per fere-num subito nubes circa solem orta est, & deinde aucta in hominem formata est; alia vero nubes orta & in æqualem crescens magnitudinem, in leonem ferum mutata est. Leo vero ingenti hiato oris facto hominem deglutit. Species illa hominis è nube facta Gotho fuit similis. Nam post paulo Leo Rex ducem Gothorum Asperem & filios fraudulenter necavit. Ex illo tempore

B

in

αὐτὸν καὶ παῖδας. Ἐξ ἐκείνου οὖν τοῦ χρόνου διέμεινεν ἡ Ἀνδρῶσα ἄχρι δεῦρο, αἰεὶ ἐπιτηδεύουσα τὸν τρόπον τῆς διὰ τῶν νεφῶν μαλίκης προγνώσεως.

V.

Περὶ ΑΣΠΑΣΙΑΣ ΤΗΣ ΜΙΛΗΣΙΑΣ.

Ἐκ [10] τούτου γενομένων σπονδῶν Ἀθηναίοις καὶ Λακεδαιμονίοις εἰς ἔτη τριάκοσια, ψηφίζεται (ὁ Περικλῆς) τὸν εἰς Σάμον πλοῦν, αἰτίαν ποιησάμενος κατ' αὐτῶν, ὅτι τὸν πρὸς Μιλησίους κελευόμενοι διαλύσασθαι πόλεμον, οὐχ ὑπήκων· ἐπεὶ δ' Ἀσπασία χαριζόμενος δοκεῖ πρᾶξαι τὰ πρὸς Σαμίους, ἐνλαῦθα δὲ εἶη καιρὸς διαπορῆσαι μάλιστα περὶ τῆς ἀνδράπης, τίνα τέχνην ἢ δύναμιν τοσαύτην ἔχουσα, τῶν τε πολιτικῶν τοὺς πρωτεύοντας ἐχειρῶσατο, καὶ τοῖς φιλοσόφοις οὐ Φαῦλον οὐδ' ὀλίγον ὑπὲρ αὐτῆς παρέσχε λόγον· ὅτι μὲν γὰρ ἦν Μιλησία γένος, Ἀξίόχῃ θυγάτηρ, ὁμολογεῖται. Φασὶ δ' αὐτὴν Θαρρηλίαν τινὰ τῶν παλαιῶν Ἰάδων ζηλώσαν, ἐπιθέσθαι τοῖς δυνατωτάτοις ἀνδράσι· καὶ γὰρ ἡ Θαρρηλία τὸ, τ' εἶδος εὐπρέπης γενομένη, καὶ χάριν ἔχουσα μετὰ δεινότητος, πλείστοις μὲν Ἑλλήνων συνώκησεν ἀνδράσιν, πάντας δὲ προσηπόησε βασιλεῖ τοὺς πλεσιτάτους αὐτῇ, καὶ ταῖς πόλεσι Μηδισμοῦ δι' ἐκείνων ὑπέσπειρεν ἀρχάς, δυνατωτάτων ὄντων καὶ μεγίστων. Τὴν δὲ Ἀσπασίαν οἱ μὲν ὡς σοφὴν τινὰ καὶ πολιτικὴν ὑπὸ τοῦ Περικλέους σπουδασθῆναι λέγουσι· καὶ γὰρ Σωκράτης, ἔστιν ὅτε μὲν τῶν γνωρίμων ἐφοίτα, καὶ τὰς γυναῖκας ἀκροασομένας οἱ συνήθεις ἦγον εἰς αὐτὴν, καίπερ οὐ κοσμίως προεσίῳσαν ἐργασίας οὐδὲ σεμνῆς, ἀλλὰ παιδίσκας ἐταιρούσας τρέφουσιν. Ἀισχύνης δὲ φησι καὶ Λυσικλέα τὸν προβατοκόπηλον, ἐξ ἀγενοῦς καὶ ταπεινοῦ τὴν φύσιν, Ἀθηναίων γενέσθαι πρῶτον, Ἀσπασία συνόησα μετὰ τὴν Περικλέους τελευτήν. Ἐν δὲ τῷ Μενεξένῳ τῷ Πλάτωνος, εἰ καὶ μετὰ παιδείας τὰ πρῶτα γέγραπται, τοσοῦτόν γ' ἱστορίας ἔνεστιν, ὅτι δόξαν ἔειχε τὸ γύναιον ἐπὶ ῥητορικῇ πολλοῖς Ἀθηναίων ὁμιλεῖν. Φαίνεται μέντοι μᾶλλον ἐρωτική τις ἢ τοῦ Περικλέους ἀγάπησις γενομένη πρὸς Ἀσπασίαν· ἦν μὲν γὰρ αὐτῷ γυνὴ προσήκουσα μὲν κατὰ γένος, συνωκηκυῖα δ' Ἰππονίκῳ πρότερον, ἐξ οὗ Καλλιὰν ἔτεκε τὸν πλούσιον· ἔτεκε δὲ καὶ παρὰ τῷ Περικλεῖ Ξάνθιππον καὶ Πάραλον· εἴτα τῆς συμβιώσεως οὐκ ὅσσης αὐτοῖς ἀρεστῆς, ἐκείνην μὲν ἐτέρῳ βουλομένην συνεξέδωκεν· αὐτὸς δὲ τὴν Ἀσπασίαν λαβὼν, ἑστερξε διαφερόντως· καὶ γὰρ ἐξίων,

[10] *Plutarchus in vita Periclis* Tom. I. Opp. pag. 165. A.

in hunc usque diem Anthusa assidue meditata est, qua ratione è nubibus prædicere divinando posset.

V.

De ASPASIA MILESIA.

Exin pactis inter Athenienses & Lacedæmonios induciis in triginta annos, effecit, (Pericles,) ut populus expeditionem juberet in Samios. Causam adversus eos hanc prætendit, quod bellum jussi cum Milesiis dirimere, non obtemperarent. At quia ea, quæ in Samios jussit, in gratiam fecisse Aspasiæ creditur, non fuerit incongruum, hoc maxime loco considerare, quæ ars, quæve vis in ea tanta fuerit, ut principes habuerit civitatis in potestate, & Philosophi præclaram celebremque mentionem ejus fecerint. Et quidem Mileto ortam fuisse, Axiochi filiam, in confesso est. Ajunt eam vestigiis institisse Thargeliæ cujusdam ex veteribus mulieribus Ionicis, & arrepsisse ad amicitiam eorum, quorum summæ erant opes. Quippe Thargelia, quæ venusta esset facie, & cui lepos cum acumine inesset, habuit cum plurimis Græcis consuetudinem, omnesque, quibus consuevisset, conciliavit regi: quorum opera, virorum potentissimorum & primorum, sparsit furtim in urbibus Medicae contagionis rudimenta. At Aspasiam aliqui, quod prudens esset & tractandæ callens reipubl. cultam ajunt à Pericle. Et ipse etiam frequentavit eam cum familiaribus Socrates, fœminasque ad eam audiendam duxerunt familiares; licet officinam tractaret parum decoram & honestam, quæ puellas ad quæstum corpore faciendum aleret. Æschines Lyficlem quoque refert pecorum cauponem, qui consuetudinem post obitum Periclis cum Aspasia habuit, ex homine natura inertis & abjecto principem evasisse Athenis. In Menexemo Platonis, quamvis principium scriptum jocosè sit, tantum inest historiæ tamen, famam tenuisse, ob dicendi artem multis usam Atheniensibus mulierem. Atqui lascivum fuisse amorem equidem citius dixerim in Aspasiam Periclis; si quidem uxorem habebat propinquam suam, quæ ante nupta Hipponico fuerat, & illi Calliam ediderat divitem illum: peperit etiam in matrimonio Periclis, Xanthippum & Paralum. Postea autem, quum esset matrimo-

ἔξιόν, ὥς Φασι, καὶ εἰσιόν ἀπ' ἀγορᾶς, ἡσπάζετο καθ' ἡμέραν αὐτὴν μετὰ τοῦ καταφιλεῖν· ἐν δὲ ταῖς κωμωδίαις Ὀμφάλη τε νέα καὶ Δηϊάνειρα καὶ πάλιν Ἥρα προσαγορεύεται. Κρατῖνος δ' ἀντικρυς παλλακὴν αὐτὴν εἶρηκεν ἐν τοῦ-
τοις·

- - - - Ἥραν τε οἱ Ἀσπασίαν τίχλει,

Καὶ καταπυγούνην παλλακὴν κυνώπιδα.

Δοκεῖ δὲ καὶ τὸν νόθον ἐκ ταύτης τεκνῶσαι, περὶ οὗ πεποίηκεν Ἐυπολῖς ἐν Δημο-
σίοις [11] μὲν οὕτως ἐρωτῶντα·

Ὁ νόθος δὲ μοι ζῇ;

τὸν δὲ Πυρωνίδην [12] ἀποκρινόμενον·

Καὶ πάλαι γ' ἂν ἦν ἀνὴρ,

Ἐἰ μὴ τὸ τῆς πόρνῃς ὑπορρώδει κακόν.

Οὕτω δὲ τὴν Ἀσπασίαν ὀνομαστὴν καὶ κλεινὴν γενέσθαι λέγουσιν, ὥστε καὶ Κῦρον τὸν πολεμήσαντα βασιλεῖ περὶ τῆς τῶν Περσῶν ἡγεμονίας, τὴν ἀγαπωμένην ὑπ' αὐτοῦ μάλιστα τῶν παλλακίδων Ἀσπασίαν ὀνομάσαι, καλουμένην Μιλτὰ πρότερον· ἦν δὲ Φωκαῖς τὸ γένος, Ἑρμοτίμου θυγάτηρ· ἐν δὲ τῇ μάχῃ Κύρου πρὸς τοὺς, ἀπα-
χθεῖσα πρὸς βασιλέα, πλείστον ἰσχυσε.

VI.

Περὶ [13] τοῦτον τὸν χρόνον Ἀσπασία δίκην ἔφευγεν ἀσεβείας, Ἑρμίππου τοῦ κωμωδοποιῦ διώκοντος, καὶ προσκατηγοροῦντος ὡς Περικλεῖ γυναῖκας ἐλευθέρas εἰς τὸ αὐτὸ φοιτῶσας ὑποδέχοιτο· καὶ ψήφισμα Διοπέδης ἔγραψεν, εἰσαγγέλλεσθαι τοὺς τὰ θεῖα μὴ νομίζοντας, ἢ λόγους περὶ τῶν μεταρσίων διδάσκοντας· ἀπεριεδό-
μενος εἰς Περικλέα δι' Ἀναξαγόρου τὴν ὑπόνοιαν· δεχομένου δὲ τοῦ δήμου καὶ προσε-
μένου τὰς διαβολὰς, οὕτως ἤδη ψήφισμα κυροῦται, Δρακοντίδου γράψαντος, ὅπως
οἱ

[11] Scribendum viderunt omnes, ἐν Δήμοις· ita citant *Athenæus* & *Pollux*, & ita *Plutarchus* in hac vita pag. 153. E. *Bryannus*.

[12]

nium utrique odiosum, collocavit eam alteri non invitam. Inde Aspasiā uxorem duxit, quam mire dilexit; nam sive exiret, sive rediret à foro, semper eam amplexus osculabatur. In comœdiis nova Omphale & Deianira, alias Juno nominatur. *Cratinus* diserte pellicem appellavit hisce versibus:

- - - - *Iunonem Aspasiā parit,
Et impudicā & pellicem, inverecundamque.*

Nothum etiam genuisse ex ea opinio est, de quo in Demis *Eupolis* cum inducit sic rogantem:

Ecquid notbus supereſt mihi?

& *Pyronidem* respondentem:

*Esſet proſecto vir dies vel ante plurimos,
Scorti niſi ſubituiſſet infortunium.*

Adeo memorant autem celebrem *Aspasia* & nobilem fuiſſe; ut qui cum rege Perſarum de regno bellum geſſit, *Cyrus* eam, quam in pellicibus adamavit praecipue, vocaverit *Aspasia*, cui fuerat ante *Milto* nomen. Ex *Phocide* orta filia fuit *Hermotimi*; occiſo in acie *Cyro*, deducta ad regem, plurimum potuit.

VI.

Eadem tempeſtate *Aspasia* violatae religionis rea eſt facta, accusatore comœdiarum ſcriptore *Hermippo*: objecit praeterea, eam liberas feminas, quibus iludebat *Pericles*, recipere. Ad haec rogationem tulit *Diopithes*, ut nomina deferrentur eorum, qui eſſe deos negarent, aut qui ſermones de rebus aethereis ſererent, ea ſuſpicionem perſtringens *Anaxagorae* cauſa *Periclem*. Quum praeberet his aures populus, quaestionesque reciperet, tum demum plebiſcitum fit, rogante

[12] Haud dubie *Μυρριδάς*, quem inter *Periclis* aequales fuiſſe non hiſtoriae modo demonſtrant, ſed & *Plutarchus* ſupra pag. 161. E. *Xyland.*

[13] *Plutarchus* in vita *Periclis* Tom. I. Opp. pag. 169. D.

οἱ λόγοι τῶν χρημάτων ὑπὸ Περικλέους εἰς τοὺς Πρυτάνεις ἀποτεθεῖεν· οἱ δὲ δικασταὶ τὴν ψῆφον ἀπὸ τοῦ βωμοῦ φέροντες, ἐν τῇ πόλει κρίνοιν. Ἄγνων δὲ τοῦτο μὲν ἀφείλε τοῦ ψηφίσματος, κρίνεσθαι δὲ τὴν δίκην ἔγραψεν ἐν δικασταῖς χιλίοις καὶ πεντακοσίοις, ἔτε κλοπῆς καὶ δάρων, εἴτ' ἀδικίας βούλοίτο τις ὀνομάζειν τὴν δίκην. Ἀσπασίαν μὲν οὖν ἐξητήσατο, πολλὰ πάνυ παρὰ τὴν δίκην, ὥς Ἀισχίνης φησὶν, ἀφείς ὑπὲρ αὐτῆς δάκρυα, καὶ δεηθεὶς τῶν δικαστῶν Ἀναξαγόραν δὲ φοβηθεὶς ἐξέπεμψε καὶ προὔπεμψεν ἐκ τῆς πόλεως.

VII.

Ἀσπασία· [14] Λυσίας ἐν τῷ πρὸς Ἀισχύνην τὸν Σωκρατικὸν διαλεγόμενος ἐπιγραφομένῳ Ἀσπασία· [15] μνημονεύουσι δ' αὐτῆς πολλάκις καὶ οἱ ἄλλοι Σωκρατικοί, καὶ Πλάτων ἐν τῷ Μενεξένῳ, τὸν Σωκράτην παρ' αὐτῆς φησὶ μαθεῖν τὰ πολιτικά· ἦν δὲ τὸ μὲν γένος Μιλησία, δεινὴ δὲ περὶ λόγους. Περικλέους δὲ Φασιν αὐτὴν διδάσκαλόν τε ἅμα καὶ ἐρωμένην εἶναι· δοκεῖ δὲ δυοῖν πολέμων αἰτία γεγονέναι, τοῦτε Σαμιακοῦ καὶ Πελοποννησιακοῦ· ὥς ἐστὶ μαθεῖν παρὰ τε Δουρίδου τοῦ Σαμίου, καὶ Θεοφράστου ἐκ τοῦ τετάρτου τῶν πολιτικῶν, καὶ ἐκ τῶν Ἀριστοφάνους Ἀχαρνέων. Δοκεῖ ἐξ αὐτῆς ἐσχχέναι ὁ Περικλῆς τὸν ὁμόνυμον αὐτῷ Περικλέα τὸν νότον, ὥς ἐμφαίνει καὶ Εὐπολὶς ἐν τοῖς Δήμοις. Λυσικλῆ [16] δὲ τῷ δημαγωγῷ

[14] *Harpocratio* in *Dictionary* in X. *Rhetores* in Ἀσπασία.

[15] Illustris est hic locus vel ex eo solo, quod magnum *Casaubonum* literarum facile Principem diu habuerit exercitum. Ille in addendis ad cap. 9. lib. XIII. *Animadv.* in *Athenæum* pag. 648. æstuat multum & laborat in explicandis his verbis auctoris nostri, & quia nunquam potuit odorari nec venari interpunctionem, quæ hic desiderabatur, non assecutus est, nec collimavit ad veram sensus εὐσυχίαν, imo τὰ κύκλω ἐλεξε, & circa orbem tantum moratus est. Duplici ergo usus est conjectura vir ille præstantissimus, ut hunc locum interpretaretur, primo pro διαλεγόμενος restituere tentavit διαλόγῳ, & hæc ita vertenda censuit: *Lyfias* in dialogo inscripto, *Aspasia*, quem fecit contra *Æschinem* Socraticum. Secundo,

quia dialogi, qui *Aspasia* inscribatur, legitimus parens *Æschines* Socraticus erat, ex *Diogene Laërtio* & aliis, aliquid in his deesse pronuntiavit, & forte hunc sensum elici posse ex verbis *Harpocratio* coniecit: *Lyfias* in *Oratione contra Æschinem* Socraticum, *disserens de dialogo Æschinis* inscripto *Aspasia*. Ita nos eruditissimi Viri verba ambigua & mentem vacillantem collegimus. Tu vero audi, quid nos dicturi simus, & post talem Heroa pronuntiatur in his tenebris. Sola interpunctio omnes dissipat tenebras, quæ hanc lucem invaserant. Nos post vocem Σωκρατικόν, punctum restituimus, & hæc omnia ita enodanda & explicanda censuimus. *Aspasia*. *Lyfias* in *oratione contra Æschinem* Socraticum, *Æschines* Socraticus in *dialogo* inscripto *Aspasia*. Supple: meminere hujus *Aspasia*, nam ob id convocat in testes hos duos Auctores *Harpocratio*, ut ostendat, eos de hac *Aspasia* locu-

gante Dracontide, ut rationes expensæ pecuniæ Pericles apud Prytanæ deponeret, iudicesque sententiam ex ara ferrent, atque in urbe hanc cognitionem exercerent. Agnon hoc ex rogatione circumduxit. Tulit autem, ut causa apud mille quingentos iudices ageretur, siue peculatus & repetundarum, siue iniuriæ quis vellet crimen appellare. Ac Aspasiam quidem eripuit Pericles precibus, pro qua vim lacrymarum in causa dicenda, (ut scribit *Æschines*,) profudit, obsecravitque iudices. Anaxagoram trepidans ablegavit, atque ex urbe deduxit.

VII.

Aspasia; *Lysias* in oratione contra *Æschinem* Socraticum, (*Æschines Socraticus*) in dialogo inscripto *Aspasia*. Mentionem etiam illius faciunt alii Socratici, & *Plato* in *Menexeno* *Socratem* ab illa res politicas didicisse tradit. Erat autem genere Milesia, & eloquentiæ bene perita. Periclis eam dicunt fuisse magistræ pariter atque amicam. Videtur vero duorum bellorum causa extitisse. Samiani nempe & Peloponnesiaci, ut intelligere licet ex *Duride* *Samio* & *Theophrasto* ex quarto politicorum, & ex *Aristophanis* *Acharnensibus*. Creditur ex illa genuisse *Pericles* sibi cognominem *Periclem* spurium, quemadmodum etiam indicat *Eupolis* in *Δήμοις*. Postquam autem *Lyficle* oratori populi studioso

locutus esse in operibus, quæ laudat. Ceterum vocem *διαλεγόμενος* accipien- lum esse de *Æschine* Socratico, quis non videt? Infrequens certe & inusitatus est hic scribendi stylus, sed elegans tamen, & præcisus & Laconicus: *διαλεγόμενος* ὁπρὸς τοὺς Ἀσπασίαν, id est auctor dialogorum, *Æschines Socraticus* scilicet, qui dialogos composuerat, in eo, qui inscribebatur *Aspasia*. Hæc mens, hic sensus, hæc vera interpretatio intricati illius & difficilis loci, in quo tanopere sudaverat excelsa illa & divina mens *Casauboni*. Quo etiam nos manuducunt, quæ sequuntur: *μνημονεύουσι δ' αὐτῆς πολλάκις καὶ οἱ ἄλλοι Σωκρατικοί*. Ex quibus optime colligitur Socraticum quendam in præcedentibus Iulie laudatum, Quis autem Socraticus ille, nisi *Æschines* dialogorum auctor, de quo *Diogenes Laërtius* multa retulit in *Æschine*? *Philostratus* in epistola, quam ad *Juliam Augustam* scribit, de eodem

ita loquitur epist. 13. p. 919. Opp. ed. Lips. *Ἀγεται δὲ καὶ Ἀσπασία ἡ Μιλήσια τὴν τῷ Περικλέει γλῶττιαν κατὰ τὸν Γοργίαν εἰρηάζει. Dicitur etiam Aspasia Milesia Periclis linguam ad Gorgiæ imitationem exacuisse. Et paulo post: καὶ Ἀισχίνης δὲ ὁ ἀπὸ τοῦ Σωκράτους, ὑπὲρ τοῦ πρώτου ἐσπούδαζεν, ὡς ἐκ ἀφανῶς τὸς διαλόγους καλᾷζοντες. Æschines quoque Socraticus, pro quo nuper erudite differebas, ut qui luculenter & castigatè dialogos scripserit. Præter dialogos autem, qui à *Suida* citantur & *Diogene Laërtio* & *Photio*, qui septem numero sunt, & inter quos *Aspasia* non ultimum locum obtinet, orationem eum de *Thargelia* composuisse testatur idem *Philostratus*, quem eodem loco vide. *Mausæus*.*

[16] De hoc *Lyficle* *Plutarchus* in *Pericle*, *Hellicus* in *περὶ αὐτοπάλης* ὅτῳ ἐκωμωδεῖτο *Λυσικλῆς*, γήμους

γωγῷ συνοικήσασα, ποριστὴν [17] ἔσχεν, ὡς ὁ Σωκρατικὸς Ἀισχίνης Φησίν.

VIII.

Ἀσπασία [18] πολυθρύλλητος γέγονεν αὕτη· ἦν δὲ γένος Μιλησία, δεινὴ δὲ περὶ λόγους· Περικλέους δὲ Φασιν αὐτὴν διδάσκαλον ἅμα καὶ ἐρωμένην εἶναι· δοκεῖ δὲ δυοῖν πολέμων αἰτίαν γεγονέναι, τοῦτε Σαμιακοῦ, καὶ τοῦ Πελοποννησιακοῦ· δοκεῖ δὲ καὶ ἐξ αὐτῆς ἐσχηκέναι Περικλῆς τὸν ὁμώνυμον αὐτοῦ Περικλέα τὸν νότον.

Ἀσπασίαι· δύο ἑταῖραι· τῇ δὲ μιᾷ τούτων ἐκέχρητο Περικλῆς· δι' ἣν ὀργισθεῖς ἔγραφε τὸ κατὰ Μεγαρέων ψήφισμα, ἀπαγορεύον δέχεσθαι αὐτοὺς εἰς τὰς Ἀθήνας· ὅθεν ἐκείνοι ἐργόμενοι τῶν Ἀθηναίων τοῖς Λακεδαιμονίοις προσέφυγον· ἡ δὲ Ἀσπασία Περικλέους σοφίστρια ἦν καὶ διδάσκαλος λόγων ῥητορικῶν· ὕστερον δὲ καὶ γαμετὴ αὐτοῦ γέγονεν.

IX.

Πόρνην [19] δὲ Σιμαίαν [20] ἰόντες Μεγάραδε

Νεανίαι κλέπτουσι μεθύσοκότταβοι [21]

Κᾶθ' οἱ Μεγαρεῖς ὀδύναις πεφουσιγῶμένοι [22]

Ἀντεξέκλεψαν Ἀσπασίας πόρνα δύο. [23]

Κάντεῦθεν ἀρχὴ τοῦ πολέμου [24] κατερράγη

Ἑλλῃσι πᾶσιν ἐκ τριῶν λαικαστριῶν.

Εἰ-

γῆμας Ἀσπασίαν τὴν πόρνην· & Scholiaſtes Comici ad illa ex Equitibus v. 762. βέλτις ἀνὴρ μετὰ Λυσικλέα, notat, Λυσικλῆς ὡς περβατοκᾶπηλ διεβάλλετο. Intelligit Hesychius locum Comici in Equitibus v. 132 μετὰ πῶτον (βυρσοπώλην Κλέωνα) αὐδὶς περβατοπώλης δευτέρου, ubi Scholia: τὸν Καλλιᾶν λέγει καὶ τὴν πολιτείαν αὐτῆ· τινὲς ὅτι Λυσικλέα λέγει, ὡς περβατοπώλης ἐλέγετο. Plutarchus in Pericle Tom. I. Opp. pag. 165. C. Αἰσχίνης δὲ φησι καὶ Λυσικλέα τὸν περβατοκᾶπηλον ἐξ ἀγενῆς καὶ ταπεινῆς τὴν φύσιν Ἀθηναίων γενέσθαι, πρῶτον Ἀσπασίαν συνόντα μετὰ τὴν Περικλέους τελευτήν· Idem mox: δοκεῖ ὅτι καὶ τὸν νότον κ. τ. λ. (vid. num. V.) Postea Athenienses rogati à Pericle, qui Xanthippum & Paralum legitimos filios extulerat, ei concesserunt, ut eum naturalem fi-

lium in suum nomen & suam familiam adoptaret. Plutarchus l. c. pag. 172. F. συνεχώρησαν ἀπογεφῆσθαι τὸν νότον εἰς τὰς περβατοκᾶπῆς ὄνομα δέμενον τὸ αὐτῆ, καὶ πῶτον μὲν ὕστερον ἐν Ἀργινέσαις καταναυμαχήσαντα Πελοποννησίους ἀπέκλειπεν ὁ δῆμος μετὰ τῶν στρατηγῶν· quod etiam narrat Xenophon. Valeſius.

[17] Suidas: ποιεῖσαι, οἱ τὰς πόλεις ἐισπυγόμενοι δημαγωγοὶ ὅπ' τῷ αὐτῶν λυσιτελεῖ. Aristoteles III. Rhetor. καὶ οἱ μὲν λησαι, αὐτοὶ δ' αὐτὰς ποιεῖσας καλεῖται. Dio Orat. LV. de Socrate: Ἀνὴρ διαλεγόμενος βυρσίων ἐμμένοντο καὶ σκυτοτόμων, εἰ ὅτι Λυσικλεῖ διαλέγοιτο, περβατῶν καὶ κηπήλων. Valeſius.

[18]

dioſo nupſit, eum quæſtuarium habuit, ut *Aeſchines* Socraticus dicit.

VIII.

Aspaſia; hæc fuit femina celeberrima, genere Mileſia, & eloquentia ſingulari prædita, quam Periclis magiſtram & amicam fuiſſe tradunt. Hæc etiam duorum bellorum Samiaci & Peloponneſiaci cauſa fuiſſe putatur; & ex eadem Pericles filium nothum ſibi cognominem ſuſcepiffe creditur.

Aspaſiæ; duæ meretrices; harum altera uſus eſt Pericles; propter quam iratus decretum contra Megarenſes ſcripſit, ne Athenas intrare iis liceret. Unde illi cum Athenis prohiberentur, ad Lacedæmonios confugerunt. Aspaſia autem Periclis erat Sophiſtria, & eloquentiæ magiſtra, quæ tandem ei nupta fuit.

IX.

Juvenes profecti Megaram, cottabis adhuc
Madidi, Simaetham meretricem furtim auferunt;
Poſt Megarenſes, juſto dolore perciti,
Viciffim Aspaſiæ ſcorta eripuerunt duo.
Hinc belli initium erupit Graecis omnibus,
Trium cauſa meretricum: hinc ira Olympius

Pericles

[18] *Suidas* in 'Ασπασία ex *Harpocrations* & *Scholias* *Aristophanis* ad *Acharn.* v. 526.

[19] *Aristophanes* in *Acharnens.* v. 523 ſqq. cujus verſus VI. priores profert *Athenæus* lib. XIII. pag. 570. A. & IV. priores *Plutarchus* in vita Periclis T. I. Opp. pag. 168. F.

[20] 'Οι ἀπὸ τῆς Ἀθηναίων Μεγαρικῆς γυναῖκα ἤρπασαν Σιμαΐδαν. Δωρικώτερον δὲ εἶπε Σιμαΐδαν ταύτης δὲ καὶ Ἀλκιβιάδης ἠγάσθη, ὃς καὶ δοκεῖ ἀναπεπικέναι τινὰς, ἤρπαιναν τὴν πόρνην. *Schol.* ad h. l.

[21] Λάταξ, χαλκὴ φιάλη, ἣν μεταξὺ τῶν δώδεκα ἐτίθεισαν εἰς πεπληρωμένην ἔिता εἰς σμικρὰ

ποτήρια ἐμβαλόντες ταύτην ἔρριπτον, εἰς τὸ πόρον ἐκλεῖσαι, ὃς ἐκαλεῖτο κέτλαβθ'· ἐπηνεῖτο δὲ ὁ μύζονα πόρον ποιῶν. *Schol.* ad h. l.

[22] Φύσιγξ λέγεται, τὸ ἐκ δὲ λείψιμα τῆς κορύδων, ἢ φυσίτη· ἔπαιξεν ἔν τῷτο εἰς Μεγαρίας, ὅτι πολλὰ σκόρδα ἔχουσιν. ἢ πεπλησμένοι ἀπὸ μεταφορᾶς τῆς τὸν ἀνέμον δεχομένων ἀσκῶν ἢ φυσῶν ἢ ἐκκεκαυμένοι, εἰδέντες. *Schol.* ad h. l.

[23] *Schol.* ad h. l. transcriptit *Suidas* in 'Ασπασίαι vid. num. VIII.

[24] Ἐνταῦθα εἰς τὸν Περικλέα βύλεται ἀγαγεῖν τὴν αἰτίαν τοῦ πολέμου, ὡς ἐκ εὐπρεπῆ αὐτῶ περισάπλων πεφρασιν. *Schol.*

Ἐντεῦθεν ὀργῇ Περικλέης οὐλύμπιος [25]
 Ἦστραπτεν, ἐβρόντα, ξυνεκύκα τὴν Ἑλλάδα, [26]
 Ἐτίθει νόμους, ὥσπερ σκολιὰ [27] γεγραμμένους,
 Ὡς χρὴ Μεγαρέας [28] μήτ' ἐν γῇ, μήτ' ἐν ἀγοραῖ,
 Μήτ' ἐν θαλάττῃ, μητ' ἐν ἡπείρῳ μένειν.
 Ἐντεῦθεν οἱ Μεγαρῆς ὅτε δὴ πείνων βάδην, [29]
 Λακεδαιμονίων ἐδέοντο, τὸ ψήφισμ' ὅπως
 Μεταστραφείη τὸ διὰ τὰς λαικαστρίας.
 Κ' οὐκ ἠθέλομεν ἡμεῖς δεομένων πολλάκις·
 Κάντεῦθεν ἤδη πάταγος ἦν τῶν ἀσπίδων.

X.

οἷς [30] δὲ σὺ λέγεις ἀγαθὰς εἶναι γυναῖκας, ᾧ Σώκρατες, εἰ αὐτοὶ ταύτας
 ἐπαίδευσαν; οὐδὲν καλὸν τὸ ἐπισκοπεῖσθαι· συστήσω δέ σοι ἐγὼ καὶ Ἀσπασίαν, ἣ
 ἐπιστημονέστερον ἐμοῦ σοι ταῦτα πάντα ἐπιδείξει.

XI.

Ἀλλὰ [31] καὶ εἰς τὰ διδασκαλεῖα τῶν ἀυλητρίδων ἐφοῖτα, (Σωκράτης,) καὶ
 παρ' ἐταίρας γυναικὸς οὐκ ἀπηξίει σπευδαῖόν τι ἀκούειν τῆς Ἀσπασίας.

XII.

[25] Πρῶτον Ὀλύμπιον· ὅτι ὁ Ζεὺς Ὀλύμπιον καλεῖται, ἐπήγαγε τὸ ἡστραπτεν, ἐβρόντα.
Scholia ad h. l.

[26] Locus est celebratissimus, ad quem multi
 Scriptorum veterum alluserunt. Cicero in Oratore ad
 M. Brutum, num. 29. ed. Gronov. *Isorum iudicio,*
si solum illud est atticum, ne Pericles quidem dixit
attice, cui primæ sine controversia deferebantur, qui
si tenui genere uteretur, nunquam ab Aristophane poeta
fulgere, tonare, permiscere Græciam dictus esset. Plinius
Secundus lib. I. ep. 20. Adde, quæ æque de eodem Pe-
ricle Comicus alter: ἡστραπτεν, ἐβρόντα, ξυνεκύκα
τὴν Ἑλλάδα. Julianus Epist. 2. de Proæresio ait:
Ἄνδρα ζηλῶντα τὸν Περικλέα κατὰ τὰς λόγους, ἐξω
τῇ συνιστάτῃ καὶ συσκευῇ τὴν Ἑλλάδα. Lucian.
in Demosth. Encom. pag. 693. ed. Amst. Ἐ-

κένε, (Περικλέης,) τὰς ἀστράπας καὶ βροντὰς καὶ
 πεινῶς τι κένερον δόξη θαλαβόντες etc. ubi priora
 illa τὰς ἀστράπας καὶ βροντὰς referenda sunt ad h. l.
Aristophanis. At quæ sequuntur, καὶ πεινῶς τι κέν-
 τερον, respiciunt locum illum *Eupolidis* Comici de Pe-
 ricle, quem citat *Scholias* Comici nostri ad h. l. v.
 521. *Plinius Secundus* lib. I. epist. 20. & alii. Sed
 ut ad *Aristophanem* redeamus, videndus etiam est *Plu-*
tarchus in Pericle Tom. I. Opp. pag. 156. B. ubi
 itidem ad locum hunc Comici respexit, & *Diodorus*
Siculus lib. XII. pag. 307. sed apud quem turbata
 nonnulla & corrupta, quæ recte in integrum restituit
Paul Leopardus Emend. lib. V. cap. 14. *Kusterus.*

[27] Μιμέμεν τὸν ἄσκολιόν ποιητὴν. Τιμοκρίων
 ὃ ῥόδιον, μελοποιὸς, τοῖς τὸν ἔγραψε σκολιὸν κατὰ
 τὴν πλῆξιν, ἢ ἀρχή. Ὡρελεις, ὃ τυφλὸς Πλῦτος, μὲτ' ἐν
 γῇ,

Pericles tonabat, fulgurabat, Græciam
 Omnem miscebat: leges insuper dabat,
 Scriptas perinde, ut carmina convivalia:
 Quod Megarenſes neque in terra, neque in foro,
 Neque in mari, neque continente oporteat
 Manere. Hinc Megarenſes paulatim acti fame
 Lacedaemonios rogaverunt, decretum ut hoc
 Subverteretur, quod propter meretriculas
 Latum fuerat: at nos nolebamus diu
 Multumque orantes audire. Hinc belli furor,
 Hinc armorum strepitus.

X.

Quibus autem bonas tu dicis uxores esse, mi *Socrates*, num illi eas sic instituerunt? Nihil vetat id à nobis considerari. Atque equidem etiam *Aspasia* tibi commendabo, quae multo peritius haec omnia tibi ostendet.

XI.

Sed tibicinarum quoque scholas frequentavit, (*Socrates*,) neque à meretrice muliere *Aspasia* ferium quippiam audire dedignatus est.

XII.

γῆ, μήτ' ἐν θαλάττῃ, μήτ' ἐν ἡτείρωσανήμεραι ἀλλὰ
 τάρταρον τε ναίειν, κ' Ἀχέρουσα· διὰ σε γὰρ πάντ'
 ἐν ἀνθρώποις κακὰ. Τύτοις ἔοικε καὶ τὰ ὑπὸ Πε-
 εικλῆος εἰσηγηθέντα· ἐπεὶ ὁ Περιπλῆς γεγράφον τὸ
 ψήφισμα ἔειπε· Μεγαρίας μὴτε ἀγορᾶς, μὴτε θα-
 λαττῆς, μὴτ' Ἠτείρω μετέχειν. Ἐπεὶ ἔν ὁμοια τοῖς
 Τιμοκρέοντι ἔγραψε, διὰ τοῦτο, ἔειπεν· Ἐτίθει
 νόμους ὡς Σκοπῶν γεγραμμένους, ἐνεκλέσει δ' ὁ Πε-
 εικλῆς τοῖς Μεγαρεῦσιν, ὅτι τὴν ἱερὰν γῆν τὴν
 ἐργάδα ἐγεργασαν. *Scholium* ad h. l. quæ in notis
Clar. Kusteri illustrantur: *Scolium* hoc legitur etiam
 apud *Suidam* in *Σκολίων*. Ejusdemque meminit *Isidorus*
Pelusiota lib. II. epist. 146. ubi ait: Ἐξ οὗ γὰρ ἦν
 παλαιὸν μετὰ τὴν συνεσίαν ἀπλεῖσθαι λύρας, καὶ
 ᾄδειν· Ἀπόλλοιο, ὃ Πλῦτε, καὶ μὴτε ἐν γῇ φα-
 νόεις, μὴτε ἐν θαλάσσῃ.

ses præcipuam belli Peloponnesiaci causam fuisse in-
 nuit etiam Comicus noster in *Pace* v. 608. *Kusterus*.

[29] Citat *Suidas* in *Βάδην*. Ἰπείνων ἀντὶ τοῦ
 ἐλίμωτον· ὑπὸ λιμῷ διεφείροντο. Βάδην δ' ἀντὶ
 τοῦ καταβραχὺ ἀυξανόμενος τὸ λιμῷ, καὶ ἐπίδοσιν
 λαμβάνοντι. *Scholium* ad h. l.

[30] *Xenophon* Ἀπομνημ. lib. V. sive *Οικονομικῶ*
 cap. 3. segm. 14. p. 887. A. Opp. ed. Wech. quem locum à *Nicol. Lloydio* ad *Car. Stephani* *Dictio-*
narium Histor. in *Aspasia* male de Cleobuli uxore
 explicatum esse observat *Eleg. Baylius* in *Lexico Hi-*
storico in *Pericles* not. N.

[31] *Lucianus* de *Saltatione*, Tom. I. Opp. p.
 795. ed. Amst.

C 2

[28] Psephisma hoc Atheniensium contra Megaren-

XII.

Τάχα [32] δ' οὐδὲ Περικλῆς οὕτως ἀν' Ἀσπασίᾳ συνηγόρησεν.

XIII.

Τὴν [33] ἐκ τῆς Μιλήτης ἐκείνην Ἀσπασίαν, ἥ καὶ ὁ Ὀλύμπιος, [34] θαυμασιώτατος καὶ αὐτὸς, συνῆν, οὐ φαῦλον συνέσεως παράδειγμα προθέμενον, ὅποσον ἐμπειρίας πραγμάτων, καὶ ὀξύτητος ἐς τὰ πολιτικά, καὶ ἀγχινοίας, καὶ δριμύτητος ἐκείνη προσῆν, τοῦτο πᾶν ἐπὶ τὴν ἡμετέραν εἰκόνα μεταγάγωμεν ἀκριβεῖ τῇ ῥάδιμῃ· πλὴν ὅσον ἐκείνη μὲν ἐν μικρῷ πινακίῳ ἐγγέγραπτο, αὕτη δὲ κολοσσιαία τὸ μέγεθος ἐστὶ.

XIV.

Ἀποδυσάμενος [35] τὸν Πυθαγόραν, τίνα μετημφιάσω μετ' αὐτόν; ΑΛΕ. Ἀσπασίαν τὴν ἐκ Μιλήτης ἐταῖραν. ΜΙΚ. φεῦ τοῦ λόγου· καὶ γυνὴ γὰρ ἐγένετο ἐν τοῖς ἄλλοις ὁ Πυθαγόρας; καὶ ἦν ποτε χρόνος, ὅτε καὶ σὺ ὠτοόκεις ὧ ἀλεκτρυόνων γενναιοτάτε, καὶ συνῆσθα Περικλεῖ, Ἀσπασία θύσα; καὶ ἐκύεις ἀπ' αὐτοῦ, καὶ ἔρια ἔξαινες, καὶ χρόκην κατῆγες, καὶ γυναικίζε ἐς τὸ ἐταιρικόν. ΑΛΕ. Πάντα ταῦτα ἐποίου.

XV.

Ἀσπασία (36) ἡ Σωκρατικὴ ἐνεπορεύετο πλήθῃ καλῶν γυναῖκων, καὶ ἐπλήθυνεν ἀπὸ τῶν ταύτης ἐταιρίδων ἡ Ἑλλάς, ὥς καὶ ὁ χαρίεις Ἀριστοφάνης παρασημαίνεται λέγων τὸν Πελοποννησιακὸν πόλεμον, ὅτι Περικλῆς διὰ τὸν Ἀσπασίας ἔρωτα, καὶ τὰς ἀρπασθείσας ἀπ' αὐτῆς θεραπαίνας ὑπὸ Μεγαρέων, ἀνερρίπτε τοὺς κατὰ Μεγαρέων ψήφισμα τὸ δεινόν. Πόρνην δὲ Σίμαιθαν κ. τ. λ. vid. num. IX.

XVI.

Ἀσπασίας (37) τῆς Μιλησίας, περὶ ἧς καὶ οἱ Κωμικοὶ πολλὰ δὴ καταγράφουσιν, Σωκράτης μὲν ἀπέλαυσεν εἰς φιλοσοφίαν, Περικλῆς δὲ εἰς ῥητορικὴν.

XVII.

[32] *Lucianus* in *Amoribus* Tom. I. Opp. pag. 895.

[33] *Lucianus* in *imaginibus* Tom. II. Opp. pag. 12.

[34] *Eft Pericles*. Conf. notas Grævii ad h. l.

XII.

Fortassis neque Pericles ita *Aspasia* patrocinator esset.

XIII.

Milesiam illam *Aspasia*, cum qua Olympius, ipse quoque maxime admirandus, conversabatur, non ignobile prudentiae exemplum proponentes, quanta rerum peritia, quanto in administranda Rep. acumine, solertia & prudentia polleret, hoc omne ad nostram hanc imaginem accurata amussi transferamus; praeterquam quod illa, quamvis colossacea esset magnitudine, parva in tabella depicta erat.

XIV.

Exuto Pythagora, quemnam induisti? GAL. *Aspasia* meretricem illam Milesiam. MIC. Papae quid disis? Etiam inter alia mulier quoque fuit Pythagoras? Itane fuit aliquando tempus, quo tu Calle generosissime ova pariebas, cumque Pericle rem habebas, *Aspasia* cum esses, ex eoque gravida facta es: praeterea lanam carpebas, tramamque deducebas, & meretricum in morem te componebas. GAL. Ista quidem omnia feci.

XV.

Aspasia Socratica formosas mulieres, & eas quidem multas Athenis prae-buit. Jam inde scortis abundavit Graecia, ut indicat facetus *Aristophanes*, Peloponnesiaci belli causam explicans, nempe ob amorem *Aspasiae*, & raptas à Megarensibus ejus ancillas, Periclem decretum lucuosum illud de bello Megarensibus indicendo, velut ignem flabello, excitasse & accendisse: Juvenes protecti &c. vid. num. IX.

XVI.

Aspasia Milesia, de quo multa quoque conscribunt Comici, usus quidem est *Socrates* ad philosophiam, *Pericles* autem ad rhetoricam.

XVII.

[35] *Lucianus* in Gallo, Tom. II. Opp. pag. 174.

[36] *Albinius* lib. XIII. pag. 569 sq.

[37] *Clemens Alexandr.* Strom. lib. IV. cap. 19. pag. 523.

XVII.

Σὺ (38) Μαντινικὴν μὲν ξένην καὶ Μιλησίαν ἐπίστασαι κοσμεῖν, καὶ οὐστίνας ἂν σοι δοκῇ, πάνυ ῥαδίως μεγάλων ἡξίωσας.

XVIII.

*Η (39) που σοίγε τῷ τὴν Ἀσπασίαν ἐπαινοῦντι πρὸ (40) τοῦ Ἀντιφῶντος (41) συγχωρητέον ταῦτα· καὶ τί δέῃ Θουκυδίδου λοιπὸν, ἥκει γὰρ πρὸς τοῦσχατον τῆς μαρτυρίας ὁ λόγος· αὐτὸς γάρ ἐστι Πλάτων ἡμῖν ὁ τὴν Ἀσπασίαν ὑμνῶν, ὡς διδάσκαλον θαυμαστὴν ῥητορικῆς, καταφεύγων ἐπὶ τὸν Περικλέα, καὶ δι' ἐκείνου πιστούμενος, καὶ διαρρήδην γε οὕτως διαφέροντα τῶν Ἑλλήνων αὐτὸν προσειρηκώς. Τοσοῦτον φαίνεται τῷ Περικλεῖ νέμων εἰς λόγους· καίτοι οὐ δήπου οὐ μὲν Ἀσπασία μετεῖναι λόγων σημεῖον ἢ Περικλῆς οὕτω λέγων, τῆς δ' αὐτοῦ Περικλέους δυνάμεως ἐτέρωθεν χρῆν τὸ σύμβολον ζητεῖν. Οὐδέ γε ὑπὲρ μὲν Ἀσπασίας διαφέροντα τῶν Ἑλλήνων αὐτὸν ἔδει προσειπεῖν, τῷ δὲ καθ' αὐτὸν πράγματι μηδενὸς βελτίω τῶν πολλῶν· καὶ οὐκ ἐνταῦθα μόνον ταῦτ' εἶρηκε περὶ τοῦ ἀνδρός, ἀλλὰ καὶ ἐτέρωθι εἰκότως φησὶ, τέλεον τὸν Περικλέα τὴν ῥητορικὴν γενέσθαι, συγγινόμενον Ἀναξαγόρα. (42)

XIX.

Οὕτως (43) ἐκλελησμένη εἰ τοῦ φρονήματος, οὐ πάλαι ἐφρόνεις, καὶ σεαυτὴν ἐν δίκῃ ἡξίους· οὐδὲ ἄλλω τῷ συγχωροῦσα μεταποιεῖσθαι τῆς τέχνης, ἢ μόνοις τοῖς σοῖς θιασώταις· καὶ τηλικαῦτα οὐ κατώκεις οὐδὲ ἐδεδόικεις, μή τις σε μεираκιεύσθαι ὑπολάβοι ἀμιλλωμένην πρὸς Λυσίαν καὶ Θουκυδίδην· καὶ τοὺς μὲν ἀποσκορακίζουσάν τε καὶ μονονουχὶ ἐπιρραπίζουσάν αὐτῷ Γοργία καὶ Ἀντιφῶντι, Περικλέα δὲ ἐπαινοῦσαν μόνον καὶ Ἀσπασίαν, ὡς ῥήτορας τελεσιουργούς τε καὶ ὑψηλόγους, ὅτι ἐκ τῆς Ἀναξαγόρου ἀδολεσχίας ταῦτα προσειλύσαντο εἰς τὴν τέχνην.

XX.

(38) *Aristides* in Orat. II. Platon. pro Quatuor- no sub init. Editi *ως*.
viris Tom. III. Opp. pag. 212.

(39) *Aristides* l. c. pag. 217.

(40) Ita MSSi & Canterus à Platone in Menexe-

(41) Τοῦτον γὰρ ἐπαινῶν, ἔτε μᾶλλον ἢ θαυμάζει, ὡς διδάσκαλον θαυμαστὴν. Οὕτως ἐν Με-
νεξένῳ τῷ Διαλόγῳ ὁ Πλάτων φησὶ Ἀσπασίας ὀ-
ρεῖ ἀπὸ τῆ Σωκράτους *ως* Μανέξινον, ἡμῶν δ' ἔτι γὰρ
τυγ-

XVII.

Tu Mantinensem quidem hospitam, (*Diotimam*,) & Milesiam, (*Aspasiam*,) novisti laudare, ac quoscunque libet, facile prædicas.

XVIII.

Nimirum tibi concedendum erat, ut *Antiphonti* præferres *Aspasiam*. Quid autem *Thucydide* deinceps opus est, cum ad summum venerimus testimonium; siquidem ipse *Plato*, qui *Aspasiam*, ut admirabilem dicendi magistram prædicat, ad *Periclem* confugit, ac per eum fidem facit, principem eum Græcorum expresse appellando, tantum eloquentiæ *Pericli* tribuit. Neque vero si *Aspasie* præstantiam *Periclis* confirmabat eloquentia, ipsi *Pericli* sit aliunde quærendum facultatis suæ testimonium; nec si in *Aspasie* causa Græcorum princeps dici meruit, in suo negotio cuivis ex vulgo comparari debuit. Quid quod non heic modo sic de eo locutus est, verum & alibi recte ait, perfectum oratorem evasisse *Periclem*, quod cum *Anaxagora* versatus esset.

XIX.

Adeo ingentium illorum animorum, quos pridem gerebas, ejusque quod merito tibi vendicabas, es oblita: cum illius artis possessionem non aliis quam sodalibus tuis usurpare permitteres: neque tum verebare, ne quis te cum *Elyfia* ac *Thucydide* contendente juveniliter efferri crederet. Tum scilicet cum repudiatis illis ac propemodum vapulantibus una cum *Gorgia* & *Antiphonte* *Periclem* duntaxat & *Aspasiam* tanquam perfectos oratores & grandiloquos laudares, quod ex *Anaxagora* loquacitate ejusmodi quædam in oratoriam artem invexissent.

XX.

τυγχάνει διδάσκαλος ὅσα, ἢ πάνι φαιλῶς περὶ ῥητορικῆν ἐκ ἄλλοις τίς ἀλλ' ἢ πῶς πολλὰς καὶ γὰρ πεποίηκε ῥήτορας, ἕνα ὃ καὶ διαφέρει τῶν Ἑλλήνων τὸν Περικλέα τὸν Ξανθίππῳ λέγει ἐν πρῶτῳ αὐτὸν Μενέξενῳ. Τίς αὐτοῦ, ἢ δὴ λῶν, ὅτι Ἀσπασίαν λέγει. Scholia ad h. l.

(42) Ὁ Ἀναξαγόρας εἰ καὶ τὰ μετῴωρα ἤδωκε, ἀλλὰ καὶ ῥητορικῆν εἰς ἄκρον ἀφῆκετο. Scholia ad h. l.

(43) *Themistius* Orat. XXVI. pag. 329. edit. Hard.

XX.

Παράδειγμα (44) ἄλλο τοῦ ἀπιθάνου. Περικλῆς τῇ Ἀσπασίᾳ συνόντα Σωκράτη κρίνει μοιχείας.

XXI.

Ὅιον (44) ὁ τοῦ Περικλέους Ὀλυμπίου κληθέντος Ἀσπασίαν ἐισηγείται Ἀριστοφάνης Ἡραν.

XXII.

Τοῦτο (46) ἐν τῷ Μενεξένῳ τοῦ Πλάτωνος κεῖται· ἐν ᾧ εἰσάγει τὸν Σωκράτην ἐπιτάφιον ἐκ προσώπου Ἀσπασίας τῶν ἐν Λεχαίῳ ἀποθανόντων διεξιόντα.

XXIII.

Τότε (47) καὶ ὁ Πελοποννησιακὸς συνέστη πόλεμος διὰ τὸ γεγονὸς ὑπὸ Περικλέους ψήφισμα, μὴ κοινωνεῖν Μεγαρεῦσι τοὺς Ἀθηναίους, ὡς ὑβρίσασιν Ἀσπασίαν τὴν γαμετὴν αὐτοῦ, καὶ διὰ τὴν τοιαύτην αἰτίαν προσδεμένων τῶν Μεγαρέων τοῖς Λακεδαιμονίοις.

XXIV.

Ὁ Πελοποννησίῳ (48) καὶ Ἀθηναίων πόλεμος ἐπὶ Ἀκακαιοκοσαετῆς, ὃν Θεκυδίδης συνέγραψε, δι' Ἀσπασίας πόρνας δύο καὶ τήλας κατὰ Μεγαρέων ἀγρυαγειτόνων Ἀθηναίοις συνέστη.

XXV.

Ἀσπασία (49) ἡ σοφὴ τοῦ Σωκράτους διδάσκαλος (50) τῶν ῥητορικῶν λόγων ἐν τοῖς Φερομένοις ὡς αὐτῆς ἔπείσιν, ἅπερ Ἡρόδοτος ὁ Κρατήτιος παρέθετο, φησὶν οὕτως·
Σώκρα-

(44) *Commentarii Græci in Hermogenis Rhetorica* pag. 61, 20. ed. Ald.

(45) *Commentarii in Hermog.* pag. 72, 7.

(46) *Commentarii in Hermog.* pag. 392, 34

(47) *Syncelli (Ge.) Chronographia* pag. 253. C. ed Par.

(48) *Idem Syncellus* pag. 257. B.

(49) *Athenæus* lib. V. pag. 219. C.

(50) De *Aspasia* in promptu sunt *Platonis* alio-

rumque veterum testimonia. In ejus verbis indicium magni gaudii & repentini ponitur sudor. Καὶ γὰρ ὅπως ἤκουσα χαρᾶς ὑπὸ σῶμα λιπαίνω ἰδρῶτι. Simillime apud *Perfium*:

*Si tibi crateras argenti, incusaque pingui
Auro dona feram, judes & peliare lævo
Excultas guttas: lætari prætrepidum cor.*

Verbum *λιπαίνειν* exponitur ab *Hesychio* *κλαίειν ποιεῖν*, quæ interpretatio non aliena est ab hoc loco, ubi usurpatur pro *rigare* vel *τήκεν*, interdum de rebus fusilibus dicitur, quæ conflantur in unum liquesfactæ, ut observabamus ad *Strabonem*. Etiam lacry-

ma

XX.

Exemplum aliud rei improbabilis. Pericles *Aspasie* & *Socratis* congressiones Judicat adulteria.

XXI.

Uti Pericle appellato Olympio docet *Aristophanes Aspasiam* vocare Junonem.

XXII.

Hoc in Menexeno *Platonis* reperitur, in quo introducit *Socratem* sermonem epitaphium nomine *Aspasie* de occumbentibus in Lechæo portu enarrantem.

XXIII.

Eadem pariter ætate, ne cum Megarenfibus, ceu *Aspasiam* Periclis uxorem laceffentibus, Athenienses societatem inirent, *Pericles* ipse legem tulit, & Peloponnesiacum ita dictum bellum movit; qua de causa Megarenfes cum Lacedæmoniis fœdus inierunt.

XXIV.

Peloponnesiorum & Atheniensium bellum ad annos XXVII. continuo gestum, *Aspasie* utriusque scorti causa & ob proscriptorum nomina, cippis inscripta, adversus Megarenfes Athenis urbi vicinos susceptum, *Thucydides* conscripsit.

XXV.

Aspasia, sapiens femina, & ejus in eloquentiæ studiis magistra in carminibus ipsi attributis, & ab *Herodico Grætio* publicatis sic alloquitur:

ASP.

mæ sæpe subitam lætitiâ comitantur, quod & *Sophocles* & Poëtæ alii sæpe expresse-
runt. Vide si lubet, quæ notamus ad librum *Suetonii* II. cap. 58. Itaque in istis βλεφάρων ὃ γόϋ πένον ἐκ ἀδελήδως, accipiam γόϋ pro lacrymis: quia ut plurimum lacrymæ indicia sunt & comites γόϋ, id est, luctus. *Socrati* amore saucio & anxio ita præcepit *Aspasia*: Στέλλω &c. Collige te, inquit, & luctum istum cohibe, animum tuum applicans studiis musicæ, quæ vim habet conciliandi amicitias & firmandi. Hac illum capies, acri desiderio cantilenarum illectum. Mula κατόχϋ active dicitur, ἢ δυναμίνυ κατέχων, quæ

potest junctos continere animos amantium. Explicat ipsa poëtria, cum subjicit: τῇδε κατέχευς &c. hac ratione, id est musica, illum retinebis, insinuans illi per aures expressam imaginem animi tui, elegantissimam sententiâ in longe alium sensum detorserunt interpretes: quia videre quiti non sunt, qua notione usurpetur hic vox ὀπτήεα, quam non nego alibi significare id quod illi expresse-
runt. Hic vero nihil aliud est, quam quod ipsi diximus. Mox δυσ-
ημερεῖν de eo dicitur, quod non sit in amore suo felix; non ut putarunt interpretes, de eo, qui suam dâleat calamitatem. *Casaubonus*.

D

Σώκρατες, οὐκ ἔλαδές (51) με, πόθω δηχθεῖς φρένα τὴν σὴν
 Παιδὸς Δεινομάχης καὶ Κλεινίβ· ἀλλ' ὑπάκουσον,
 ἼΕ βούλει σοι ἔχειν εὖ παιδικὰ, μὴ δ' ἀπιθήσης
 Ἀγγέλῳ, ἀλλὰ πιθοῦ· καί σοι πολὺ βέλτιον ἔσται.
 Κἀγὼ ὅπως ἤκουσα χαρᾶς ὑπὸ σῶμα λιπαίνω.
 Ἰδῶτι βλεφάρων δὲ γόος πέντε· οὐκ ἀφελήτως.
 Στέλλε πλεονάζοντα θυμὸν μούσης κατόχοιο,
 ἼΗι τόνδ' ἀιρήσεις ῥῶδων δεινοῖσι πόθοισιν·
 Ἀμφοῖν γὰρ Φιλίας ἢ δ' ἀρχή· τῇδε κατέξεις
 Ἄυτὸν πρὸςβάλλον ἀκοαῖς ὀπίθρια (52) θυμοῦ.

Κυρηγεῖ οὖν ὁ καλὸς Σωκράτης ἐρωτοδιδάσκαλον ἔχων τὴν Μιλησίαν, ἀλλ' οὐκ
 αὐτὸς θηρεύεται, ὡς ὁ Πλάτων ἔφη, λινεστατούμενος ὑπὸ Ἀλκιβιάδῃ· καὶ μὴν οὐ
 διαλείπει γε δακρύνων, ὡς ἀν' οἶμαι δυσμερῶν· ἰδοῦσα γὰρ αὐτὸν, ἐν οἷῳ ἦν καταστήμα-
 τι, Ἀσπασία φησίν·

Τίπτε δὲ δάκρυσαι φίλε Σώκρατες; ἢ σ' ἀνακινεῖ
 Στέρνοις ἐνναίων σκηπλὸς πόθος ὄμμασι θραυσθεῖς
 Παιδὸς ἀνικήτη, τὸν ἐγὼ τιθασὸν σοι ὑπέστην
 Ποῖσαι;

XXVI.

Σιγίλλιον ΒΕΡΤΗΣ Κομητίσσης τοῦ Λαριτέλλου.

Σιγίλλιον (53) γενόμενον παρ' ἐμοῦ Βέρτης Κομητίσσης τοῦ Λαριτέλλου, καὶ
 παρὰ τοῖς ἐμοῖς υἱοῖς τῷ τε Γιοσφρέ κόμητι, καὶ Ῥαιμούνδῳ· καὶ ἐπιδοθέν σοι τῷ κυρῷ
 Χριστοδύλῳ τῷ ἀνοταρίῳ καὶ Ἀμήρῳ, πρὸς τὸ ἀποδοῦναί σοι τοῦτο ἐν τῇ μοιῇ τῆς
 Νεωδηγητρίας Ῥουσιανοῦ. Μηνὶ Νοεμβρίῳ ἰνδικτ. ε'. ἐν Μεσίῃ ἡμῶν πελόντων. οὐ
 τοσοῦτον ἐν ἄλλῳ τινὶ θεὸς θεραπεύεται, ὅσον ἐπὶ τὸ εὐποιεῖν καὶ οἰκοδομεῖν ἀγίων
 ναοῦς,

(51) *Lambinus* Ciceronem putat epist. I. lib. 6.
 ad Atticum ex his versibus, qui sequuntur, sumpsisse
 ἐκ ἔλαδός τε illud de hiltionis gestu; tu scelestē suspi-

caris; ego ἀσέλως scripsi; melius tamen legi puto:
 ἐκ ἔλαδός τε. *Dalechamp*.

(52)

ASP. Socrates, prorsus cognovi animum tuum uri desiderio
Gnati Deinomaches & Clinix. Verum mihi obtempera,
Felicem esse tibi si voles amorem pueri, ac iis, quæ nuncio,
Fac ut pareas, & obsequaris, sic tibi melius succedent omnia.

SOCR. Hæc ego ut audiui, prae gaudio corpus rigavi
Sudore, è palpebrisque non invitus mœror decedit.

ASP. Jam abi musæque divino afflatu mentem imple:
Musa tu ipsum capies; cantum is cupit: eo tibi opus est.
Ambobus amoris initium hoc erit. Musica
Eum retinebis, si musica cum audierit,
Ob benevolum erga te animum sponsalia munera tu addas.

Venatur ergo Socrates Alcibiadem, amatoris Milesiæ præceptis instructus: Verum Alcibiades, quod ait Plato, nec cassibus illaqueare tentat Socratem, nec persequitur: quapropter Socrates lacrymari non cessat, ut equidem arbitror infelicitatem suam deflens, quo in statu Aspasia eum cum videret, sic affatur:

Cur quæso ploras, amice Socrates? an te commovet
Inhabitans pectori tuo tanquam fulmine illisus amor, oculis
Erumpens inexorabilis pueri, quem reddituram tibi
Cicurem ac mansuetum promisi?

XXVI.

Diploma BERTÆ Comitissæ Loritelli.

Sigillum factum per me Bertam Comitissam Loritelli, & per filios meos
Giosibre, (al. Geofridum,) Comitem, & Raimundum: & traditum tibi Domno
Christodulo Protonotario & Amira, ut des illud Monasterio Neodegetrix Rustiani. Mense Novembri, Indictione quinta, cum Messanæ degeremus. In nulla alia re Deus tantum colitur, quantum in augendis & construendis sanctorum templis,

(52) Quæ sponsus dat sponse in conspectum primum prodeunti. Dalechamp.

(53) Bernard de Montfaucon in Palæographia Gr. lib. VI. p. 396.

ναούς, καὶ χεῖρα βοηθείας ὀργέειν· διὸ δὲ καὶ σὺ ὁ ῥηθεὶς μεγαλεπιφανέστατος κύρις Χριστόδουλος προσαιτήσω ἡμᾶς τοῦ ἀποχαρίσασθαι σοι τὸν ἅγιον Ἀπολινάριον τὸν ἐν τῷ Κογχείλῃ ποταμῷ, ὡς ὁ ποτὲ Ἀσκηγητίνος Πορτζέλλης αὐτὸν ἔπescχεν σὺν χωραφίων καὶ παροίκων καὶ ἐτέρων πάντων τῶν ἐκεῖσε πελόντων· καὶ πάλιν ἀπὸ σοῦ τὰυτα ἀφιερωθήσονται ἐν τῇ μονῇ τῆς Νεωδηγητρίας Ῥουσιανοῦ, καὶ πρὸς τὸν ἐκεῖσε ἡγουμενεύοντα ἐπαγνότατον γέροντα κύριν Βαρθολομαῖον· ἡμεῖς δὲ ὡς οὐκ ὀλίγα δουλεύσαντά σε ἡμῖν, καὶ τὰ ἡμῖν καταθύμια πάνυ ἀναπληροῦντα, ἔξαμεν τῇ σῇ αἰτήσῃ καὶ παρακλήσῃ· καὶ ἰδοὺ τὸν ῥηθέντα ναὸν τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Ἀπολινάριου στέργομένῃ σοι αὐτὸν σὺν πάσης τῆς τούτου διακρατήσεως· χωραφίων τε, φαμέν· ἀμπελίων, ἡμεροδενδρίων καὶ λοιπῶν πάντων, ὡς ἀνωτέρω σὴ αἰτήσις διетράνωσεν, ἵνα εἰς αἰεὶ ἑστῶσαν ἀφιερωμένα ἐν τῇ μονῇ τῆς νέας Ὁδηγητρίας καὶ πρὸς τὸν πνευματικὸν πατέρα κύριν Βαρθολομαῖον, ὅπως ποριζόμενοι (sic) ἐκ ταύτης τῆς δωρεᾶς οἱ ἐν τῇ ῥηθείᾳ μονῇ προσκαρτεροῦντες κατὰ καιροὺς μοναχοὶ, μείζον τὸ θεῖον ὑπὲρ ἡμῶν ἐξιλέωσονται· ἔτις δὲ φοραθῇ παρασαλεύσαι τήνδε τὴν ἀφίερωσιν, εἴη ὁ τοιοῦτος παρὰ τοῦ φιλευσπλάγχχου θεοῦ κατηραμένος, καὶ τὴν ῥηθεῖσαν Ὁδηγητρίαν ἀντίδικον σχεῖν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς φρικτῆς καὶ μεγάλης κρίσεως· ἀφ' ἡμῶν δὲ πάλιν οὐ μικρὰν ἔξῃ τὴν ἀγανάκησιν καὶ τῆς Φιλίας ἡμῶν ἐστεινθήσεται· εἰς δὲ τὸ μετέπειτα πάλιν ἀπαρασάλευτον μένειν τὴν τοιαύτην δωρεὰν πρὸς τὸν ναὸν τῆς νέας Ὁδηγητρίας χριθεὶς παντός· ἐπὶ τούτῳ γὰρ καὶ τὸ παρὸν ἡμῶν σιγίλλιον ποιηθὲν καὶ σφραγισθὲν τῇ διασυνήθῃ ἡμῶν βούλλῃ τῇ διὰ κήρου, ἐπεδόθη πρὸς τὴν μονὴν τῆς μεγάλης Ὁδηγητρίας, καὶ πρὸς τὸν ἐν αὐτῇ ἡγουμενεύοντα Βαρθολομαῖον καὶ εἰς τοὺς μετ' ἑπειτα αὐτοῦ ἡγουμένους. Μηνὶ καὶ ἰνδικτιῶνος τῆς ἀνω γεγραμμένης τοῦ ἔτους ς, χ κ'. ἐν παρουσίᾳ μαρτύρων.

Γουλλιαλμὸς Βάμμος μαρτυρῶν ὑπέγραφε τὸν τίμιον σφραγισμὸν.

Ἀρχάδιος Καπριλλίγλα μαρτυρῶν.

Νικόλαος ἀνοτάριος παρευρεθεὶς μαρτυρῶν.

Ego Johannes Presbyter testis sum.

Χρυσολέων Βήσκον μαρτυρῶν ὑπέγραφε τὸν τίμιον σφραγισμὸν.

Νικόλαος Νότρος υἱὸς Ἀπαπακλιάνου μαρτυρῶν ὑπέγραφε.

Ὁ Καλκὸριος Νοτάριος ὁ ταῦτα γράψας.

Σιγίλ-

templis, & in porrigenda ad auxilium manu. Quare tu supra memoratus splendidissimus Dominus Christodulus rogasti nos, ut sanctum Apolinarium in Conchile fluvio situm, tibi daremus; quem olim habuerat Ascengtinus Portzelles, cum agris, incolis, & aliis omnibus ibidem existentibus. Et rursus hæc a te consecrabuntur Monasterio *Neodegetriæ* Rufiani, nec non castissimo seni illi Domino *Bartholomæo*. Nos autem, quia nobis officia non pauca contulisti, & quæ nobis in optatis erant, exsequutus es, petitioni & hortatui tuo cessimus: & ecce prædictum templum S. Martyris *Apolinarii* tibi damus, cum omnibus ad ipsum pertinentibus; nempe fundos, vineas, arbores fructiferas, & cætera omnia, ut petitio tua superius declaravit; ut in perpetuum consecrata sint monasterio *Novæ Hodegetriæ*, & apud spirituales Patrem Domnum *Bartholomæum*: ut hoc dono permoti Monachi, qui in prædicto Monasterio variis temporibus in disciplina perseverabunt, Deum nobis magis propitium reddant. Quod si quis hanc oblationem perturbare voluerit, sit ille à Deo misericorde maledictus, & prædictam *Hodegetriam* adversantem habeat in die tremendi & magni iudicii: in nostram item nec parvam indignationem incurrat, & amicitia nostra privetur. Ut autem hæc donatio Templo novo *Hodegetriæ* facta posthac inconcussa & omni perturbatione libera maneat, ideo præfens nostrum sigillum, solita nostra Bulla cerea munitum, datum est Monasterio magnæ *Hodegetriæ*, & Bartholomæo ejus Hegumeno ejusque successoribus Hegumenis. Mense & indictione superscripta, anno 6620. id est Christi 1112. in præsentia testium.

Gullielmus Bammus testis subscripsit cum signo Crucis.

Arcadius Caprilinga testis.

Nicolaus Protonotarius, ibi forte repertus, testis.

Ego Johannes Presbyter testis sum.

Chrysoleon Biscon testis subscripsit cum signo crucis.

Nicolaus Notrus, filius Apapaçtani testis subscripsit.

Calcorius Notarius, qui hæc scripsit.

Σιγίλλιον τοῖς (τῆς) Ῥουτελλίσας καὶ τῶν τέκνων αὐτοῖς (αὐτῆς) περὶ τοῦ ἀγίου
Ἀπολλιναρίου.

XXVII.

Ἐυδοκίας τῆς Μακρημβολιτίσσης,
Βασιλίδος Κωνσταντινουπόλεως, Ἰωνιά.
Πίναξ (53) τοῦ παρόντος βιβλίου.

Α.

ἀ. Περὶ τῆς Ἀθηνᾶς καὶ περὶ τῶν ἐπωνυμιῶν καὶ ἰδεῶν αὐτῆς. β'. Διὰ τί Ἀθηνᾶ, καὶ τινες τῶν ἄλλων Θεῶν, οἱ μὲν τοῖς Ἑλλησιν, οἱ δὲ τοῖς Τρωσὶ σύμμαχοῦσιν; γ'. Περὶ τοῦ πῶς ἡ Ἀθηνᾶ παρθένος θύσα τίχλει δράκοντα; δ. Περὶ τοῦ Ἀπέλλωνος. ε. Περὶ τοῦ Ἀπόλλωνος καὶ τῆς Ἀρτέμιδος. ς'. Διὰ τί ἡ Ἀρτεμις ἐλαφηβόλος; καὶ περὶ Ἀκλαίωτος. ζ'. Περὶ τοῦ ἁίματος τοῦ ἐπιβωμίου. η. Περὶ τοῦ Ἀῤῥεως. θ'. Περὶ τῆς τοῦ Ἀῤῥεως τρώσεως καὶ τῆς ἐν τῷ χαλκοκεράμῳ τούτου κατακλείσεως. ι. Περὶ τοῦ ἄδου. ιά. Περὶ τῆς Ἀφροδίτης καὶ τῶν ἀισχυρῶν μυστηρίων αὐτῆς. ιβ'. Περὶ τοῦ τῆς Ἀφροδίτης ἔραστος. ιγ'. Περὶ τοῦ Ἀπίδος φάτνης. ιδ. Περὶ Ἀιόλου. ιε. Περὶ Ἀιολίδου τοῦ Μίνου. ις'. Περὶ Ἀσκληπιοῦ. ιζ'. Περὶ τῶν Ἀσκληπιοῦ παιδῶν. ιη. Περὶ Ἀτλαντός. ιθ'. Περὶ Ἀιακοῦ. κ'. Περὶ Ἀνταίου. κά. Περὶ Ἀντιόπης καὶ τειχισμοῦ Θηβῶν. κβ'. Περὶ Ἀμφίονος. κγ'. Περὶ Ἀλκμαίωτος. κδ. Περὶ Ἀκταίωτος. κέ. Περὶ Ἀβάριδος οἵστου. κς'. Περὶ Ἀταλάντης καὶ Μηλανίωτος. κζ' Περὶ Ἀλκίτιδος. κη. Περὶ Ἀλκμαίωτος τοῦ ἐξ Ἀμφιάρεω. κθ. Περὶ Ἀμφιαράου. λ. Περὶ Ἀγαμέμνονος. λά. Περὶ Ἀγένορος. λβ'. Περὶ Ἀγκαίου. λγ'. Περὶ Ἀδωνίδος. λδ'. Περὶ Ἀδωνίδος κήπων καὶ δένδρων Ταϊάλου. λέ. Περὶ Ἀθάμαντος. λς'. Περὶ Ἀχμῶτος. λζ'. Περὶ Ἀΐαντος τοῦ Λοκροῦ. λη. Περὶ Ἀΐαντος τοῦ Τελαμωνίου. λθ'. Περὶ Ἀιγαίωτος. μ'. Περὶ Ἀιγιοχού Διός. μά. Περὶ αἰγίδος τῆς Διός. μβ'. Περὶ αἰγοκέρωτος. μγ. Περὶ αἰδος κυνέης. μδ'. Περὶ Αἰήτου. μέ. Περὶ Αἰσέμου. μς'. Περὶ Ἀκάστου. μζ'. Περὶ Ἀκρισίου. μή. Περὶ Ἀκτοριῶνων. μθ' Περὶ Ἀλεκίρυτῶτος. ν'. Περὶ Ἀλεξάνδρου τοῦ καὶ Πάριδος. νά. Περὶ Ἀδωνίδος. νβ'. Περὶ Ἀλετρίδων. νγ'. Περὶ Ἀλκιμέδης. νδ'. Περὶ Ἀλκυονίδων ἡμερῶν. νέ. Περὶ Ἀλιτηρίων. νς'. Περὶ Ἀλοσύδης. νζ'. Περὶ Ἀλωϊάδων. νη. Περὶ Ἀμαδόκων. νθ'. Περὶ Ἀμαζόνων. ξ'. Περὶ Ἀμαλ-

θείας

(54) Exstat hic index græce in *Anselmi Bandurii notis ad Antiquitates CPol.* pag. 818. & græce atque latine in *Celeb. Fabricii Biblioth. Græca lib. V. cap. V. Vol. VI.* pag. 588 sqq.

Sigillum Ruteliffæ & filiorum ejus de sancto Apollinario.

XXVII.

Eudociæ Macrembolitiffæ,

Reginæ CPoleos, Ἰωνιά.

Index hujus Libri.

- 1, De Minerva & ejus cognominibus & formis. 2, Quare Minerva & quidam ex ceteris Diis, alii Græcos, alii Trojanos juverint? 3, De eo, quomodo Minerva, cum virgo esset, pepererit draconem? 4, De Apolline. 5, De Apolline & Diana. 6, Quare Diana à cervis petendis dicatur? & de Actæone. 7, De sanguine super aram effuso. 8, De Marte. 9, De Martis vulneratione, ejusque inclusione in æneo carcere. 10, De orco five inferis. 11, De Venere ac turpibus ejus mysteriis. 12, De Veneris amasio. 13, De Apidis præsepi. 14, De Æolo. 15, De Minya Æoli F. 16, De Æsculapio. 17, De Æsculapii liberis. 18, De Atlante. 19, De Æaco. 20, De Antæo. 21, De Antiopa & Thebis muro cinctis. 22, De Amphione. 23, De Alcæone. 24, De Actæone. 25, De sagitta Abaridis. 26, De Atalanta & Melanione. 27, De Alcestide. 28, De Alcæone Amphiarai F. 29, De Amphiarao. 30, De Agamemnone. 31, De Agenore. 32, De Ancæo. 33, De Adonide. (infra cap. 51.) 43, De hortis Adonidis & Tantali arboribus. 35, De Athamante. 36, De Acmonē. 37, De Ajace Locrensi. 38, De Ajace Telamonio. 39, De Ægaeone. 40, De Jovē scutigero. 41, De scuto Jovis. 42, De capricorno. 43, De orci galea. 44, De Æeta. 45, De Æsemo. 46, De Acasto. 47, De Acrisio. 48, De Actōris filiis. 49, De Alestryone. 50, De Alexandro Paride. 51, De Adonide. (supra cap. 33.) 52, De molitricibus. 53, De Alcimēda. 54, De diebus Halcyonijs. 55, De iis, qui molas Athenis diripuerunt. 56, De Halosydna. 57, De Aloidis. 58, De Amadoco utroque, patre & filio. 59, De Amazonibus. 60, De Amalthea

Θείας καὶ τοῦ κέρατος αὐτῆς. ξα. Περὶ Ἀμυμώνης. ξβ. Περὶ Ἀμφιδρομίων. ξγ. Περὶ Ἀλφείου ποταμοῦ. ξδ. Περὶ ἀνιπλοπόδων καὶ χαμαιῶνων. ξε. Περὶ τοῦ ἀστρονομεῖν καὶ ἀριθμὸν καὶ λογισμὸν εὐρεῖν, καὶ θύειν καὶ γεωμετρεῖν, καὶ περὶ ὀνειρομαλείας καὶ ὀωνικῆς. ξς. Περὶ Ἀλουργίδος, ἥτοι τῆς πορφύρας βάφης ἱστορία, καὶ πῶς τὴν ἀρχὴν εὐρέθη ἡ πορφύρα· καὶ πῶς τὰ ζῶα νῦν οἱ φοῖνικες θηρῶνται· ζζ. Ὅτι Αἰγύπτιοι διάφορα τῶν ζώων ἐσέβοντο. ζη. Περὶ Ἀνθεμοκρίτου. ζς. Περὶ Ἀντικλείας. ε. Περὶ Ἀντινόου. οά. Περὶ Ἀμφινόμου. οβ. Περὶ Ἀλκινόου. ογ. Περὶ Ἀντιφάτου. οδ. Περὶ Ἀδμήτου. οέ. Περὶ Ἀμφικτύονος. ος. Περὶ Αἰσίμου. οζ. Περὶ Ἀερόπης, οή. Αἰνείου γενεαλογία, καὶ Ἀστυάνακτος καὶ Ἡμαθίανος. οθ. Ἀβάντος γενεαλογία. π. Περὶ Ἀντιλόχου. πά. Περὶ Ἀπύγων καὶ Μελαμπύγων. πβ. Περὶ Αἰγύπτου καὶ τῶν παιδῶν αὐτοῦ. πγ. Περὶ Ἀμβράκος. πδ. Περὶ Ἀμμωνος.

Ἱατροί.

πέ. Περὶ Ἀκρωνος ἱατροῦ. πς. Περὶ Ἀγαπίου.

Ἱστορικοί.

πς. Περὶ Ἀπολλωνίδου τοῦ Ἱστορικοῦ. πή. Περὶ Ἀκουσιλάου. πθ. Περὶ Ἀναξιμάνδρου. ς. Περὶ Ἀντιπάτρου. ςα. Περὶ Ἀπολλωνίου τοῦ Ἀφροδισιέως. ςβ. Περὶ Ἀλεξάνδρου τοῦ Μυνδίου.

Ῥήτορες.

ςγ. Περὶ Ἀδριανοῦ τοῦ ῥήτορος. ςδ. Περὶ Ἀθηνοδώρου. ςε. Περὶ Αἰσχίνου. ςς. Περὶ Ἀβάντος. ςζ. Περὶ Ἀναξιμένους. ςη. Περὶ Ἀλεξάνδρου τοῦ Πηλοπλάτωνος.

Φιλόσοφοι.

ςθ. Περὶ Ἀλκμαίωνος τοῦ φιλοσόφου. ρ. Περὶ Ἀναξάρχου. ρα. Περὶ Ἀναξαγόρου. ρβ. Περὶ Ἀγαπίου. ργ. Περὶ Ἀναξιμάνδρου. ρδ. Περὶ Ἀναξιμένους. ρε. Περὶ Ἀντισθένης. ρς. Περὶ Ἀκύλα. ρζ. Περὶ Ἀλεξάνδρου τοῦ Αἰγαίου. ρη. Περὶ Ἀλκιδάμαντος. ρθ. Περὶ Ἀμμωνίου τοῦ καὶ Ἀλεξάνδρου. ρι. Περὶ Ἀπολλωνίου τοῦ Τυανέως.

Ῥήτορες.

ρι. Περὶ Ἀντιπάτρου τοῦ ῥήτορος. ριβ. Περὶ Ἀπολλωνίου τοῦ Ἀθηναίου ῥήτορος.

thea & Amaltheæ cornu. 61, De Amydone. 62, De Amphidromiis. 63, De Alpheo fluvio. 64, De iis, quos *Homerus* Ἰλ. π'. v. 235, illotis pedibus & humi cubantes vocat. 65, De astronomiae studio & numeri ac computi inventione, nec non de sacrificiis, Geometria, divinatione è somniis, auspiciisque. 66, De purpuræ infectione narratio, & quomodo primum inventa fuerit, & qua ratione Phœnices muricem piscentur. (Conf. *Cangii* appendicem Glossarii Graeci in κογχυλευταί. 67, Quod Ægyptii varia animalia coluerint. 68, De Anthemoerito. 69, De Anticlea. 70, De Antinoo. 71, De Amphinomo. 72, De Alcino. 73, De Antiphato. 74, De Admeto. 75, De Amphictyone. 76, De Æsimo. 77, De Aërope. 78, Æneae genealogia, & Aftyanaetis atque Emathionis. 79, Abantis genealogia. 80, De Antilocho. 81, De Apygis & Melampygis. 82, De Ægypto ejusque liberis. 83, De Ambraca. 84, De Ammone.

Medici.

85, De Acrone medico. 86, De Agapio. (infra cap. 102.)

Historici.

87, De Apollonide historico. 88, De Acusilao. 89, De Anaximandro. 90, De Antipatro. 91, De Apollonio Aphrodisiensis. 92, De Alexandro Myndio.

Rhetores.

93, De Adriano Rhetore. 94, De Athenodoro. 95, De Æschine. 96, De Abante. 97, De Anaximene. 98, De Alexandro, cui cognomen Πηλοπλάτης, quasi luteum Platonem dicas.

Philosophi.

99, De Alcmacone Philosopho. 100, De Anaxarcho. 101, De Anaxagora. 102, De Agapio. (supra cap. 86.) 103, De Anaximandro. 104, De Anaximene. 105, De Antisthene. 106, De Aquila (Rhetore, ni fallor.) 107, De Alexandro Ægeo. 108, De Alcidas. 109, De Ammonio, qui etiam dictus Alexander. 110, De Apollonio Tyanensi.

Rhetores.

111, De Antipatro Rhetore. 112, De Apollonio Atheniensi Rhetore.

ρος. ριγ'. περὶ Ἀνιόχου τοῦ ῥήτορος. ριδ'. περὶ Ἀνδοκίδου. ριέ. περὶ Ἀνδρομάχου.
 ρις'. περὶ Ἀνδρῳτίωνος. ριζ'. περὶ Ἀνιφῶντος. ριή. περὶ Ἀνδρῳκλείδου. ριβ'. περὶ
 Ἀπολλωνίου τοῦ Ἀρχιεβούλου. ρι'. περὶ Ἀγαθίου τοῦ σχολαστικοῦ.

Ποιηταί.

ρκά. Περί Ἀλέξιδος τοῦ Κωμικοῦ. ρκβ'. περὶ Ἀλκαίου τοῦ Τραγικοῦ. ρκγ'.
 περὶ Ἀλκαίου τοῦ Κωμικοῦ. ρκδ'. περὶ Ἀλκμᾶνος τοῦ Λυρικοῦ. ρκέ. περὶ Ἀνα-
 κρέοντος. ρκς'. περὶ Ἀναξανδρίδου. ρκζ'. περὶ Ἀναξίππου. ρκή. περὶ Ἀντιμάχου. ρκθ'.
 περὶ Ἀντιφάνους. ρλ. περὶ Ἀπολλοδώρου. ρλά. περὶ Ἀπολλωνίου τοῦ Σολλέως. ρλβ'.
 περὶ Ἀπολλοφάνους. ρλγ'. περὶ Ἀπολλοδώρου τοῦ Ταρσέως. ρλδ'. περὶ Ἀράτου.

Γραμματικοί.

ρλέ. Περί Ἀθρῶνος τοῦ Γραμματικοῦ, ρλς'. περὶ Ἀλεξάνδρου τοῦ Μιλησίου.
 ρλζ'. περὶ Ἀλεξάνδρου τοῦ Αἰτωλοῦ. ρλή. περὶ Ἀντέρωτος. ρλθ'. περὶ Ἀπίωνος.
 ρμ'. περὶ Ἀπολλοδώρου τοῦ Γραμματικοῦ. ρμά. περὶ Ἀπολλωνίου τοῦ Δυσχόλου.
 ρμβ'. περὶ Ἀριστάρχου. ρμγ'. περὶ Ἀριστονίκου. ρμδ'. περὶ Ἀριστοφάνους. ρμέ.
 περὶ Ἀρκαδίου. ρμς'. περὶ Ἀρχιβίου. ρμζ'. περὶ Ἀσκληπιάδου. ρμή. περὶ Ἀστυ-
 άλους.

Ἱατροί.

ρμθ'. Περί Ἀριστογένοῦς ἱατροῦ. ρν'. περὶ Ἀριστογένοῦς τοῦ Κνιδίου. ρνά. περὶ
 Ἀρχιγένοῦς. ρνβ'. περὶ Ἀψύρτου.

Ῥήτορες.

ρny. Περί Ἀριστείδου τοῦ Ῥήτορος. ρνδ'. περὶ Ἀριστογείτονος. ρνέ. περὶ Ἀπολ-
 λωνίου τοῦ Ναυκρατίτου. ρνς'. περὶ Ἀριστοκλέους. ρνζ'. περὶ Ἀρπακρατίωνος. ρνή.
 περὶ Ἀσπασίου. ρνθ'. περὶ Ἀφαγέως. ρξ'. περὶ Ἀψίνου. ρξά. περὶ Ἀισώπου
 τοῦ Σοφιστοῦ. ρξβ'. περὶ Ἀρισταπέντου.

Ποιηταί.

ρξγ'. Περί Ἀρρίανου τοῦ Ποιητοῦ. ρξδ'. περὶ Ἀρίωνος. ρξέ. περὶ Ἀρισταίου.
 ρξς'. περὶ Ἀριστομένους. ρξζ'. περὶ Ἀριστωνύμου. ρξή. περὶ Ἀρχεδίχου. ρξθ'.
 περὶ Ἀστυδάμαντος τοῦ Τραγικοῦ. ρο. περὶ Ἀρχίππου. ροά. περὶ Ἀστυδάμαντος
 τοῦ νεοῦ. ροβ'. περὶ Ἀυγούστου Καίσαρος. ρογ'. περὶ Ἀυγείου τοῦ Κωμικοῦ. ροδ'.
 περὶ Ἀχιλλέως τοῦ Ποιητοῦ. ροέ. περὶ Ἀντοκράτους. ρος'. περὶ Ἀχαίου τοῦ
 Τραγικοῦ. ροζ'. περὶ Ἀνίκου. ροή. περὶ Ἀισχυρίωνος.

Φιλό-

113, de Antiocho Rhetore. 114, de Andocide. 115, de Andromacho. 116, de Androtione. 117, de Antiphonte. 118, de Androclide. 119, de Apollonio Archebuli. 120, de Agathia Scholastico.

Poëtae.

121, De Alexide Comico. 122, de Alcaeo Tragico. 123, de Alcaeo Comico. 124, de Alcmane Lyrico. 125, de Anacreonte. 126, de Anaxandride. 127, de Anaxippo. 128, de Antimacho. 129, de Antiphane. 130, de Apollodoro. 131, de Apollonio Solensi. 132, de Apollophane. 133, de Apollodoro Tarsensi. 135, de Arato.

Grammatici.

135, de Abrone Grammatico. 136, de Alexandro Milefio. 137, de Alexandro Aetolo. 138, de Anterote. 139, de Apione. 140, de Apollodoro Grammatico. 141, de Apollonio Dyscolo. 142, de Aristarcho. 143, de Aristonico. 144, de Aristophane (Grammatico) 145, de Arcadio (Grammatico.) 146, de Archibio. 147, de Asclepiade. 148, de Aftyage.

Medici.

149, De Aristogene Medico. 150, de Aristogene Cnidio. 151, de Archigene. 152, de Apfyrtio.

Rhetores.

153, De Aristide Rhetore. 154, de Aristogitone. 155, de Apollonio Naucratica. 156, de Aristocle. 157, de Harpocrate. 158, de Aspasio. 159, de Aphare. 160, de Apfine. 161, de Aesopo Sophista. 162, de Aristateneto.

Poëtae.

De Arriano Poëta. 164, de Arione. 165, de Aristaeo. 166, de Aristomene. 167, de Aristonymo. 168, de Archedico. 169, de Aftydamante Tragico. 170, de Archippo. 171, de Aftydamante juniore. 172, de Augusto Caesare. 173, de Augea Comico. 174, de Achille Poëta. 175, de Autocrate. 176, de Achaeo Tragico. 177, de Aenico. 178, de Aeschione.

Φιλόσοφοι.

ροθ'. Περὶ Ἀρκεσιλάου τοῦ Ἀκαδημαϊκοῦ. ρπ'. περὶ Ἀρριανῶ τοῦ Φιλοσόφου. ρπά. περὶ Ἀριγνώτης. ρπβ'. περὶ Ἀριστοκλέους. ρπγ'. περὶ Ἀριστίππου. ρπδ'. περὶ Ἀριστοξένου. ρπέ. περὶ Ἀριούφιου. ρπς'. περὶ Ἀισχίνου τοῦ Σωκρατικοῦ. ρπζ'. περὶ Ἀρχελάου. ρπή. περὶ Ἀρποκρατίανου τοῦ Πλατωνικοῦ. ρπθ'. περὶ Ἀφρικανῶ. ρς. περὶ Ἀναχάρσιδος. ρςά. περὶ Ἀρτεμιδώρου. ρςβ'. περὶ Ἀρχιμήδους. ρςγ'. περὶ Ἀρχύτου τοῦ Ταρενίνου. ρςδ'. περὶ Ἀνδροκλείδους. ρςέ. περὶ Ἀριστάνδρου τοῦ Μάνιεως. ρςς'. περὶ Ἀπατουργίων. ρςζ'. περὶ τοῦ Ἀπαγ' εἰς Μακαρίαν λεγομένου. ρςή. πόθεν Ἄουσινες οἱ Ἰταλοὶ λέγονται; ρςθ'. περὶ τῆς Ἀινείου ἀρχῆς καὶ τῆς τούτου εἰς Ἰταλίαν ἀπόπλου. σ'. Ἀρκεσιλάου γενεαλογία. σά. περὶ Ἀτρέως. σβ'. περὶ Ἀνιγόνης. σγ'. περὶ Ἀρμονίας τῆς Κάδμου γυναικός. σδ'. περὶ Ἀριάδνης. σέ. περὶ Ἀγνήνους. σς'. περὶ Ἀργου. σςζ. περὶ Ἀργού. σή. περὶ Ἀπίδων. σθ'. περὶ τῆς Ἀστρώου ἀρχῆς. σί. περὶ Ἀρνης. σιά. περὶ Ἀρπύϊων. σιή. περὶ Ἀστάρτης. σιγ'. περὶ Ἀστερίας. σιδ'. περὶ Ἀστυναύσεως. σιέ. περὶ Ἀστυδαμείας. σισ'. περὶ Ἀστυόχης. σιζ'. περὶ Ἀσφαλίανος. σιή. περὶ Ἀυγείου. σιθ'. περὶ Ἀχέρωνος. σκ'. Ἀχαιοὶ πόθεν οἱ Ἕλληνες ὀνομάσθησαν; σκά. περὶ Ἀρτιβίου τοῦ Πέρσου. σκβ'. Ἀχιλλέως γενεαλογία. σκγ'. περὶ Ἀψύρτου τοῦ υἱοῦ Ἀΐητος.

B.

σκδ'. Περὶ Βάκχου. σκέ. περὶ Βριμοῦς. σκς'. περὶ Βελλεροφόνου. σκζ'. περὶ τοῦ Βερενίκης πλοκάμου. σκή. περὶ Βήλου, ἐν ᾧ καὶ περὶ Βαβυλῶνος. σκθ'. περὶ Βορέου. σλ. περὶ Βριάρεω. σλά. περὶ Βριζοῦς. σλβ'. περὶ Βίαντος. σलग'. περὶ Βράβου. σλδ'. περὶ Βακίδων. σλέ. περὶ Βάτλου. σλς'. περὶ Βήρου. σλζ'. περὶ Βασιλικοῦ τοῦ Σοφιστοῦ.

Ποιηταί.

σλή. Περὶ Βακχυλίδου τοῦ Λυρικοῦ. σλθ'. περὶ Βάτλωνος. σμ'. περὶ Βαροῦς.

Φιλόσοφοι.

σμά. Περὶ Βάλου τοῦ Δημοκριτίου. σμβ'. περὶ Βίαντος. σμγ'. περὶ Βάλου τοῦ Πυθαγορείου. σμδ'. περὶ Βίαντος. σμέ. περὶ τοῦ Βουδοῖνα Ἡρακλέους.

Γ.

σμς', Περὶ Γάγγου τοῦ Δεκαπλήχεα. σμζ'. περὶ Γανυμήδους. σμή. περὶ Γαργί-
του

Philosophi.

179, De Arcefilao, Academico Philosopho. 180, de Arriano Philosopho. 181, de Arignote. 182, de Aristocle. 183, de Aristippo. 184, de Aristoxeno. 185, de Arnuphi. 186, de Æschine Socratico. 187, de Archelao. 188, de Harpocrati Platónico. 189, de Africano. 190, de Anacharside. 191, de Artemidoro. 192, de Archimede. 193, de Archyta Tarentino. 194, de Androclide. 195, de Aristandro vate. 196, de festo Apaturiorum. 197, de eo, quod dicitur, abi in Macaream insulam. 198, Unde Itali Aufoniorum nomine appellantur? 199, de principatu Æneae, & ejus navigatione in Italiam. 200, Arcefilai genealogia. 201, de Atreo. 202, de Antigona. 203, de Harmonia Cadmi uxore. 204, de Ariadne. 205, de Agenore. 206, de Argo, (centoculo.) 207, de Argo, (navi.) 208, de Apidis. 209, de urfa fidere. 210, de Arne, (nympha.) 211, de Harpyjis. 212, de Astarte. 213, de Aferia. 214, de Aftyanassa. 215, de Aftydamia. 216, de Aftyoche. 217, de Asphalione. 218, de Augia. 219, de Acheronte. 220, Unde Graeci Achæorum nomen acceperint? 221, de Artibio Persa. 222, Genealogia Achillis. 223, de Apfyrtio Ætæ F.

224, De Baccho. 225, de Brimone, (Cereris cognomento.) 226, de Belierophonte. 227, de coma Berenices. 229, de Belo, ubi etiam de Babylone. 229, de Borea. 230, de Briareo. 231, de Brizone. 232, de Biante. 233, de Bronto. 234, de Bacidis. 235, de Battone. 236, de Bero. 237, de Basilico Sophista.

Poëtae.

238, De Bacchylide Lyrico. 239, de Battone. 240, de Baro.

Philosophi.

241, De Bolo Democritio. 242, de Biante. 243, de Bolo Pythagoreo. 244, de Bione. 245, de Hercule boves mactante.

246, De Gange Æthiopum Rege, statura decem ulnarum. 247, de Gany-

του τοῦ κυρός. σμθ'. περὶ γεωργίας, πῶς εὐρέθη; σν'. περὶ Γηρυόνου· σνά. περὶ Γλαύκου τοῦ Ἀθηναίου· σνβ'. περὶ Γλαύκου τοῦ Μίνωος. σγγ'. περὶ Γλαύκου τοῦ Θαλαττίου. σνδ'. περὶ Γιγάντων τῶν σπαρέντων. καὶ Φυέντων ἀυθημερῶν. σνέ. περὶ Γοργόνων. σνς'. περὶ Γύγου. σνζ'. περὶ Γεσίου τοῦ ἰατροσοφιστοῦ.

Ῥήτορες.

σνή. Περὶ Γαιανοῦ τοῦ Ῥήτορος. σνθ'. περὶ Γενηλίου. σζ'. περὶ Γοργίου. σζά. περὶ Γλαύκωνος.

Δ.

σζβ'. Περὶ Δαιδάλου. σζγ'. περὶ Δακτύλων τῶν καλουμένων Ἰδαίων. σζδ'. περὶ τῆς Δαιμόνων λιχνείας. σζε'. περὶ Δανάης. σζς'. περὶ Δαρδάνου. σζζ'. περὶ Δάφνης. σζή. περὶ Δαναοῦ. σζθ'. Δελφίνιος διὰ τί ὁ Ἀπδλλων; σό. περὶ τοῦ δέρατος τοῦ χρυσομάλλου. σοά. περὶ Δευκαλίωνος. σοβ'. περὶ Δημάρχων. σογ'. περὶ τοῦ δελφικοῦ τρίποδος. σοδ'. περὶ Δήμητρος. σοέ. περὶ Δήμητρος καὶ Ἑστίας. σος'. περὶ Διδουῶς. σοζ'. περὶ Δικαστηρίων τῶν ἐν Ἀθήναις. σσή. περὶ Διομήδους. σοθ'. περὶ Διονύσου. σπ'. περὶ τοῦ Διόνυσου ἵπαι ἀνδρόγυτον. σπά. περὶ τῶν κεκομμένων καὶ διεσπασμένων τῶν Διόνυσον. σπβ'. περὶ Διοσκούρων. σπγ'. περὶ Διμήτορος. σπδ'. περὶ τοῦ Δουρείου ἵππου. σπέ. περὶ Δρυὸς τῆς Αὐδαιίας καὶ τοῦ λέβητος. σπς'. περὶ Δωρίππης.

Ἱστορικοί.

σπζ'. Περὶ Δαμάστου τοῦ Χρονογράφου. σπή. περὶ Δημοκρίτου τοῦ ἱστορικοῦ. σπθ'. περὶ Δημητρίου τοῦ Ἰλίου. σς'. περὶ Δαμοστράτου. σςά. περὶ Διδύμου. σςβ'. περὶ Δίκτυος. σςγ'. περὶ Διοδώρου. σςδ'. περὶ Διοτυσίου τοῦ Μιλησίου. σςέ. περὶ Διοτυσίου τοῦ Ῥωδίου. σςς'. περὶ Δίωνος. σςζ'. περὶ Δάριδος.

Ἱατροί.

σςή. Περὶ Δεξιππου τοῦ Ἱατροῦ. σςθ'. περὶ Διοσκορίδου. τ'. περὶ Δεάκωτος.

Ῥήτορες.

τά. Περὶ Δαμνιανῶ τοῦ Σοφιστοῦ. τβ'. περὶ Δεξιππου. τγ'. περὶ Δεινάρχου. τδ'. περὶ Διοτυσίου τοῦ Μιλησίου. τέ. περὶ Δημάδου. τς'. περὶ Διοτυσίου τοῦ Ἀλικαρνασσείας. τζ'. περὶ Δίωνος τοῦ Προυσαίου.

Ποιηταί.

mede. 248, de Gargitta cane. 249, Quomodo agricultura inventa sit? 250, de Geryone. 251, de Glauco Atheniensi. 252, de Glauco Minois. 253, de Glauco marino. 254, De Gigantibus fati & eadem die nascentibus. 255, de Gorgonibus. 256, de Gyge. 257, de Gêho Iatrosophista.

Rhetores.

258, De Gajano Rhetore. 259, de Genethlio. 260, de Gorgia. 261, de Glaucone.

292, De Daedalo. 263, de Idaeis Dactylis. 264, de gulositate Daemonum. 265, de Danae. 266, de Dardano. 267, de Daphne. 268, de Danao. 269, Quare Apollo dicatur Delphinus? 270, de aureo vellere. 271, de Deucalione. 272, de principibus populorum Atticae. 273, de Delphico tripode. 274, de Cerere. 275, de Cerere & Vesta. 276, de Didone. 277, de judiciis Atheniensium. 278, de Diomede. 279, de Dionysio five Baccho. 280, de eo quod Dionysus fuerit androgynus five Hermaphroditus. 281, de iis, qui Bacchum consciderunt & distraxerunt. 282, de Dioscuris, Castore & Polluce. 283, De bimatre Baccho. 284, de Durateo equo Trojano. 285, de quercu Dodonaea & de lebetes. 286, de Dorippe.

Historici.

287, De Damaste Chronographo. 288, de Democrito Historico. 289, de Demetrio Ilei. 290, de Damostrato. 291, de Didymo. 292, de Diçtye. 293, de Diodoro. 294, de Dionysio Milefio. 295, de Dionysio Rhodio. 296, de Dione. 297, de Doride.

Medici.

298, De Dexippo Medico. 299, de Dioscoride. 300, de Dracone.

Rhetores.

301, De Damiano Sophista. 302, de Dexippo. 303, de Dinarcho. 304, de Dionysio Milefio. 305, de Demade. 306, de Dionysio Halicarnasseo. 307, de Dione Prusæo.

Poëta.

Ποιηταί.

τή. Περὶ Δεινολόχου τοῦ Κωμικοῦ. τθ'. περὶ Δαμοξένου. τί. περὶ Δικαιογένους. τιά. περὶ Διογένους τοῦ καὶ Ὀινομάου. τιβ'. περὶ Διοκλέους. τγ'. περὶ Διονυσίου τοῦ Μιτυληναίου. τιδ'. περὶ Διονυσίου τοῦ Βυζαντίου. τίε. περὶ Διονυσίου τοῦ Κορινθίου. τισ'. περὶ Δεξίππου.

Γραμματικοί.

τιζ'. Περὶ Δαφίδου τοῦ Γραμματικοῦ. τή. περὶ Δημητρίου τοῦ Ἰξίωνος. τιθ'. περὶ Διδύμου. τχ'. περὶ Δικαιάρχου. τκά. περὶ Διογενειανοῦ. τκβ'. περὶ Διονυσίου τοῦ Γραμματικοῦ. τκγ'. περὶ Δράκοντος.

Φιλόσοφοι.

τκδ'. Περὶ Δαμασκίου τοῦ Φιλοσόφου. τκέ. περὶ Δαμοφίλου. τκς'. περὶ Δημοκρίτου. τκζ'. περὶ Διδύμου. τκή. περὶ Δικαιάρχου. τκθ'. περὶ Δημητρίου τοῦ Φαληρέως. τλ'. περὶ Διοδώρου τοῦ Ὀυαλερίου. τλά. περὶ Διοδώρου τοῦ καὶ Κρόνου. τλβ'. περὶ Διονυσίου υἱοῦ τοῦ Τυράννου. τλγ'. περὶ Διονυσίου τοῦ Μεταθεμένου. τλδ'. περὶ Δίωνος. τλέ. περὶ Διαγόρου. τλς'. περὶ Διογένους τοῦ Φυσικοῦ. τλζ'. περὶ Δίωνος τοῦ Προυσαέως. τλή. περὶ Δομνίνου τοῦ Φιλοσόφου. τλθ'. περὶ Διογένους τοῦ Κυρικοῦ.

Ε.

τμ'. Περὶ Ἐιρεσιώνης. τμά. περὶ τοῦ Ἐς Κυνόσαργες λεγομένου. τμβ'. περὶ Ἐκάβης. τμγ'. περὶ Ἐκάτης. τμδ'. περὶ τῶν Ἐκατονταχείρων. τμέ. περὶ Ἐλαρης. τμς'. περὶ Ἐλεγείδος τῆς καὶ Πειροῦς. τμζ'. περὶ Ἐιδωθέας. τμή. ἀὰ τί Ἑλλωτὶς ἢ Ἀθηναῖ ἔιρηται; τμθ'. περὶ Ἑλλης καὶ Φρίξου. τν'. περὶ Ἐμπούσης. τνά. περὶ Ἐνδυμίωνος. τιβ'. διὰ τί ἐνόρχης ὁ Διόνυσος; τηγ'. περὶ Ἐννουῦς. τιδ'. περὶ Ἐπειοῦ. τνέ. περὶ Ἐπικράτους. τισ'. περὶ Ἐπιμενίδου. τνζ' περὶ Ἐρεχθίδας. τή. περὶ Ἐριννύων. τνθ'. περὶ Ἑλένης. τξ'. περὶ Ἑρμοῦ. τξά. περὶ Ἐρωτος. τξβ'. περὶ Ἐριχθονίου. τξγ'. περὶ Ἐσπερίδων. τξδ'. περὶ Ἐυήνου. τξέ. περὶ Ἐυμαίου. τξς'. περὶ Ἐυρυβάτου. τξζ'. περὶ Ἐριφύλης. τξη. περὶ Ἐυρυπύλου. τξθ'. περὶ Ἐυρύτου. τό. περὶ Ἐυρώπης τῆς Ἀγήνορος. τοά. περὶ Ἐσχήτου.

Ἱστορικοί.

τοβ'. Περὶ Ἐκαταίου τοῦ Ἱστορικοῦ. τογ'. περὶ Ἑλλαϊκού τοῦ Μιλησίου. τοδ'.
περὶ

Poëta.

308, De Dinolecho Comico. 309, de Damoxeno. 310, de Dicæogene.
 311, de Diogene Oenomaio. 312, de Diocle. 313, de Dionysio Mitylenæo.
 314, de Dionysio Byzantio. 315, de Dionysio Corinthio. 316, de De-
 xippo.

Grammatici.

317, De Daphida Grammatico. 318, de Demetrio Ixione. 319, de Di-
 dymo. 320, De Dicæarcho. 321, de Diogeniano. 322, de Dionysio Gram-
 matico. 323, de Dracone.

Philosophi.

324, De Damascio Philosopho. 325, De Damophilo. 326, de Democri-
 to. 327, de Didymo. 328, de Dicæarcho. 329, de Demetrio Phalereo.
 330, de Diodoro Valerio. 331, de Diodoro Crono. 332, de Dionysio Tyran-
 ni filio. 333, de Dionysio Metathemeno. 334, de Dione. 335, de Diagora.
 336, de Diogene Physico. 337, de Dione Prusæo five Prusaënsi. 338, de
 Domnino Philosopho. 339, de Diogene Cynico.

340, De ramo Olivæ, ex quibus primitias fructuum Athenienses suspende-
 bant. 341, de Cynofarge Athenis. 342, de Hecuba. 343, de Hecate. 344,
 de centimanis Gigantibus. 345, de Elara, (Tityi matre.) 346, de Elegiide
 Pirone. 347, de Idothea. 348, Quare Minerva dicta Ἑλλάτις? 349, de
 Helle & Phrixo. 350, de Empusa. 351, de Endymione. 352, Cur uni-
 cum habens testiculum Bacchus? 353, de Ennyone. 354, de Epeo. 355,
 de Epicrate. 356, de Epimenide. 357, de Erechtheo. 358, de Erinnybus,
 five Furiis. 359, de Helena. 360, de Hermete, five Mercurio. 361, de E-
 rote, five Cupidine. 362, de Erichthonio. 363, de Hesperidis. 364, de
 Eveno. 365, de Eumæo. 366, de Eurybato. 367, de Eriphyle. 368, de
 Eurypylo. 369, de Euryto. 370, de Europa Agenoris F. 371, de Escheto.

Historici.

372, De Hecatæo Historico. 373, de Hellanico Milefio. 374, de Hel-
 lanico

F

περὶ Ἑλληνικοῦ τοῦ Μιτυληναίου. τοῦ περὶ Ἐυαγόρου. τοῦ περὶ Ἐφίππου. τοῦ περὶ Ἐυσταθίου. τοῦ περὶ Ἐφόρου.

Ῥήτορες.

τοῦ. Περὶ Ἑρμαγόρου τοῦ Ῥήτορος. τπ'. περὶ Ἐυοδιανοῦ. τπά. περὶ Ἐπιφανίου τοῦ Σοφιστοῦ. τπβ'. περὶ Ἐλικωνίου τοῦ Βυζαντίου. τπγ'. περὶ Ἑρμογένους. τπδ'. περὶ Ἐυδήμου. τπέ. περὶ Ἐυσεβίου τοῦ Ἀραβίου. τπτ'. περὶ Ἐυστοχίου τοῦ Σοφιστοῦ.

Ποιηταί.

τπζ'. Περὶ Ἐπιγένους τοῦ Κωμικοῦ. τπή. περὶ Ἐπιμενίδου. τπθ'. περὶ Ἐπικράτους. τς'. περὶ Ἐπινίκου. τςά. περὶ Ἐπιχάρμου. τςβ'. περὶ Ἐρίφου. τςγ'. περὶ Ἑρμίππου. τςδ'. περὶ Ἐυθυκλέους. τςέ. περὶ Ἐυμόλπου. τςτ'. περὶ Ἐυόδου. τςζ'. περὶ Ἐυπόλιδος. τςή. περὶ Ἐυφορίωνος. τςθ'. περὶ Ἐυφορίωνος τοῦ Χαλχιδέως. υ'. περὶ Ἐυφρονος.

Γραμματικοί.

υά. Περὶ Ἐπαφροδίτου τοῦ Γραμματικοῦ. υβ'. περὶ Ἑλλαδίου τοῦ Γραμματικοῦ. υγ'. περὶ Ἑρμολάου. υδ'. περὶ Ἐυγενίου. υέ. περὶ Ἐυδαίμονος. υτ'. περὶ Ἐιρηναίου. υζ'. περὶ Ἐκαταίου.

Φιλόσοφοι.

υή. Περὶ Ἐμπεδοκλέους. υθ'. περὶ Ἐμπεδοτίμου. υί. περὶ Ἐπικτήτου. υιά. περὶ Ἐρατοσθένους. υιβ'. περὶ Ἐπικούρου. υιγ'. περὶ Ἑρμαγόρου. υιδ'. περὶ Ἐπιχάρμου. υιέ. περὶ Ἐπαμινόνδου. υιτ'. περὶ Ἑρμείου. υιζ'. περὶ Ἐυδόξου.

Ζ.

υίη. Περὶ Ζαμόλξιδος. υιθ'. περὶ Ζευξίππης. υκ'. περὶ Διός. υκά. περὶ Διὸς πάλην γινομένου διὰ τὰς γυναῖκας. υκβ'. περὶ τοῦ νεφεληγερέτου Διὸς πρὸς τὴν Ἥραν. υκγ'. περὶ τοῦ ἐμπεσοῖος Φόβου τῷ Διί. υκδ'. περὶ τῆς συνεύσεως τῶν ὀφρύων καὶ συγκινήσεως τῶν τριχῶν τοῦ Διός. υκέ. περὶ τοῦ ἐν Κρήτῃ τάφου τοῦ Διός. υκς'. Ποσαχῶς ὁ Ζεὺς; ἦτοι περὶ τῶν ἐπανυμιῶν αὐτοῦ. υκζ'. περὶ τοῦ γάμου τοῦ Διὸς καὶ τῆς Ἥρας. υκή. περὶ Ζήθου καὶ Ἀμφίωνος. υκθ'. περὶ Ζήθου καὶ Καλαΐδος. υλ'. περὶ Ζωπύρου τοῦ Βαθυλακίου.

Ῥήτορες.

υλά. Περὶ Ζηνοβίου τοῦ Σοφισταῦ. υλβ'. περὶ Ζαΐλου. υλγ'. περὶ Ζασίου.

Γραμ-

lanico Mitylenæo. 375. de Evagora. 376, de Ehippo. 377, de Eustathio. 378, de Ephoro.

Rhetores.

379, De Hermagora Rhetore. 380, de Evodiano. 381, de Epiphania Sophista. 382, de Heliconio Byzantio. 383, de Hermogene. 384, de Eudemo. 385, de Eusebio Arabio. 386, de Eustochio Sophista.

Poetae.

387, De Epigene Comico. 388, de Epimenide. 389, de Epicrate. 390, de Epinico. 391, de Epicharmo. 392, de Eripho. 393, de Hermippo. 394, de Euthycle. 395, de Eumolpo. 396, de Evodo. 397, de Eupolide. 398, de Euphorione. 399, de Euphorione Chalcidensi. 400, de Euphro-
ne.

Grammatici

401, De Epaphrodito Grammatico. 402, de Helladio Grammatico. 403, de Hermolao. 404, de Eugenio. 405, de Eudæmone. 406, de Irenæo. 407, de Hecatzæo.

Philosophi.

408, De Empedocle. 409, de Empedotimo. 410, de Epicteto. 411, de Eratosthene. 412, de Epicuro. 413, de Hermagora. 414, de Epicharmo. 415, de Epaminonda. 416, de Hermia. 417, de Eudoxo.

418, De Zamolxide. 419, de Zeuxippe. 420, de Jove. 421, de Jove mulierum causa in omnes formas mutato. 422, de Jovis sermone ad Junonem. 423, de Jovis timore. 424, de nutu Jovis & motu capillorum. 425, de Jovis sepulchro in Creta. 426, Quot modis dicatur? sive de cognominibus Jovis. 427, de Jovis & Junonis nuptiis. 428, de Zetho & Amphione. 429, de Zetho & Calaidæ. 430, de Zopyro Babylonio.

Rhetores.

431, De Zenobio Sophista. 432, de Zoilo. 433. de Zosimo.

Γραμματικοί.

υλδ'. Περὶ Ζηνοδότου τοῦ Γραμματικοῦ. υλέ. περὶ Ζηνοδότου τοῦ Ἐφεσίου. υλτ'. περὶ Ζωναίου.

Φιλόσοφοι.

υλζ'. περὶ Ζήνωνος τοῦ Ἐλεάτου φιλοσόφου. υλή. περὶ Ζήνωνος τοῦ Σιδωνίου. υλθ'. περὶ Ζήνωνος τοῦ Ταρσέως. υμ'. περὶ Ζήνωνος τοῦ Μνασέως. υμά. περὶ Ζήνωνος τοῦ Κιτιέως. υμβ'. περὶ Ζωροάστρου. υμγ'. περὶ Ζωρομάσδου. υμδ'. περὶ Ζωσίμου.

Η.

υμέ. Περὶ Ἡβης. υμτ'. περὶ Ἡετίωνος. υμζ'. περὶ Ἡλίου καὶ τῶν παίδων αὐτοῦ. υμή. περὶ Ἡρας. υμθ'. περὶ τῆς Ἡρας ἐν τῷ αἰθέρι καὶ ταῖς νεφέλαις κρεμαμένης σιδηροδέτη. υν'. περὶ τοῦ τῆς Ἡρας ἐν τῷ Ἀργεὶ ἰδρύματος. υνά. περὶ Ἡρακλέους. υνβ'. περὶ Ἡρώων τῶν παρὰ τοῖς Ἑλλήσιν. υνγ'. περὶ τοῦ Ἡλυσίου πεδίου. υνδ'. Πόσοι καὶ τίνες οἱ Ἀργοναῦται Ἡρώες καὶ τίνων καὶ πόθεν. υνέ. Τίνες οἱ Ἡρώες οἱ τὸν Καλυδώνιον σὺν κλείναντες. υντ'. περὶ Ἡφαίστου. υνζ'. περὶ τῶν Ἡφαίστου ἀναθεμάτων, Ἀφροδίτης τε καὶ Ἀρτέμιδος Ἑρμοῦ τε καὶ ἐρώτων.

Θ.

υνή. Περὶ Θεογονίας. υνθ'. περὶ Θέτιδος. υξ'. περὶ Θαμύριδος. υξά. περὶ Θερσίτου. υξβ'. περὶ Θεσέως καὶ Πειρίθοος. υξγ'. περὶ Θεόγνιδος τοῦ Τυράννου. υξδ'. περὶ Θρασυβούλου.

Φιλόσοφοι.

υξέ. Περὶ Θαλῆ τοῦ Σοφοῦ. υξτ'. περὶ Θεανοῦς. υξζ'. περὶ Θεαιτήτου τοῦ Ἀστρολόγου. υξή. περὶ Θεοδοσίου τοῦ Τριπολίτου. υξθ'. περὶ Θεοφράστου. υό. περὶ Θέωνος τοῦ Ἀλεξανδρέως καὶ τῶν ἄλλων.

Ῥήτορες.

υοά. Περὶ Θεοδέκτου τοῦ Ῥήτορος. υοβ'. περὶ Θεοδώρου τοῦ Σοφιστοῦ. υογ'. περὶ Θεοδώρου τοῦ Γαδαρέως. υοδ'. περὶ Θεοκρίτου τοῦ Ῥήτορος. υοέ. περὶ Θεοπόμπου. υοτ'. περὶ Θέωνος τοῦ Σοφιστοῦ. υοζ'. περὶ Θειραμένους τοῦ Ἀθηναίου. υοή. περὶ Θρασυμάχου.

Ποιηταί.

υοθ'. Περὶ Θάλη τοῦ Ποιητοῦ. υπ'. περὶ Θεογνήτου. υπά. περὶ Θεόγνιδος. υπβ'.

Grammatici.

434, De Zenodoto Grammatico. 435, de Zenodoto Ephesio. 436, de Zonaro.

Philosophi.

437, De Zenone Eleate Philosopho. 438, de Zenone Sidonio. 439, de Zenone Tarfensi. 440, de Zenone Mnaeco. 441, de Zenone Citieo. 442, de Zoroastre. 443, de Zoromastro. 444, de Zosimo.

445, De Hebe. 446, de Eetione. 447, de Sole ejusque liberis. 448, de Junone. 449, de Junone vincia ferreis catenis & in æthere atque nubibus suspensa. 450, de Junonis monumento in Argo. 451, de Hercule. 452, de Heroibus apud Græcos. 453, de Elysio Campo. 454, Quot & quinam Heroës Argonautæ, quibus ex gentibus & unde? 455, Quinam Heroës Calydoniæ suis interfectores? 456, de Vulcano. 457, de Vulcani Anathematis, Venerisque & Dianæ, Mercurii & Amorum.

458, de Deorum generatione ac genealogia. 459, de Thetide. 460, de Thamyride. 461, de Theriæ. 462, de Theseo & Pirotheo. 463, de Theognide Tyranno. 464, de Thrasybulo.

Philosophi.

465, De Thalete Sapiente. 466, de Theanone. 467, de Theæteto Astrologo. 468, de Theodosio Tripolita. 469, de Theophrasto. 470, de Theone Alexandrino & aliis.

Rhetores.

471, De Theodeste Rhetore. 472, de Theodoro Sophista. 473, de Theodoro Gadareno. 474, de Theocrito Rhetore. 475, de Theopompo. 476, de Theone Sophista. 477, de Theramene Atheniensis. 478, de Thrasy-macho.

Poëtae.

479, De Thalete Poëta. 480, de Theogneto. 481, de Theognide. 482,

υπβ'. περὶ Θεοδόρου. υπγ'. περὶ Θεοκρίτου. υπδ'. περὶ Θεοπόμπου. υπέ. περὶ Θεοφίλου. υπτ'. περὶ Θεσπίδος.

Ἱστορικοί.

υπζ'. Περὶ Θεμιστογένους τοῦ Ἱστορικοῦ. υπή. περὶ Θεσέως. υπθ'. περὶ Θεουχυδίδου.

I.

υς'. Περὶ Ἰανουαρίου τοῦ ἀγάλματος. υςά. Περὶ Ἰασίωνος. υςβ'. περὶ Ἰδαίων Δακτύλων. υςγ'. περὶ Ἰάσονος καὶ πῶς ἀπέκειτο αὐτῷ κληρονομῆσαι τὸ χρυσόμαλλον δέρας. υςδ'. περὶ Ἰδου. υςέ. περὶ Ἰδμανος. υςτ'. περὶ Ἰλάονος. υςζ. περὶ Ἰνούς. υςή. περὶ Ἰξίωνος. υςθ. περὶ Ἰκαρίου τοῦ Πατρὸς Πηληλόπης. Φ'. περὶ Ἰπποδαμείας. Φά. περὶ Ἰπποδάμου. Φβ'. περὶ Ἰσίδος. Φγ'. περὶ Ἰστιαίας. Φδ'. περὶ Ἰτυος. Φέ. περὶ Ἰφιγενείας. Φτ'. περὶ Ἰκαρίου, τοῦ παρὰ Διούσου λαβόντος τὸ τῆς ἀμπέλου κλῆμα καὶ φυτεύσαντος, καὶ τῆς Ἡριγόνης τῆς αὐτοῦ θυγατρὸς, καὶ ὅτι παρὰ Χίοις πρώτοις ἐγένετο ὁ μέλας δίνος. Φζ'. περὶ Ἰφίκλου. Φή. περὶ Ἰοῦς.

Φιλόσοφοι.

Φθ'. Περὶ Ἰαμβλίχου τοῦ φιλοσόφου. Φί. περὶ Ἰάσονος. Φιά. περὶ Ἰεροκλέους. Φιβ'. περὶ Ἰππαρχίας. Φιγ'. περὶ Ἰππάρχου. Φιδ'. περὶ Ἰπποβότου. Φιέ. περὶ Ἰστιαίου.

Ἱστορικοί.

Φις'. Περὶ Ἰάσονος τοῦ Ἱστορικοῦ. Φιζ'. περὶ Ἰππυος. Φιή. περὶ Ἰστρου.

Ἱατροί.

Φιθ'. Περὶ Ἰπποκράτους καὶ τῶν ἄλλων.

Ῥήτορες.

Φκ'. Περὶ Ἰππείου τοῦ Ῥήτορος.. Φκά. περὶ Ἰδαίου. Φκβ'. περὶ Ἰσοκράτους. Φκγ'. περὶ Ἰφικράτους.

Ποιηταί.

Φκδ'. Περὶ Ἰβύκου τοῦ Ποιητοῦ. Φκέ. περὶ Ἰδαίου. Φκς'. περὶ Ἰοφῶντος. Φκζ. περὶ Ἰόνος. Φκή. περὶ Ἰππάρχου. Φκθ. περὶ Ἰππώνακτος.

K.

Φλ'. Περὶ Κάδμου. Φλά. Διὰ τί Κάϊν τὰς νεκρὰς παρὰ τοῖς παλαιοῖς ἐποίουν;

de Theodoro. 483, de Theocrito. 484, de Theopompo. 485, de Theophila. 486, de Theſpide.

Historici.

487, De Themistogene Historico. 488, de Theſeo. 489, de Thucydide.

490, De Januarii imagine. 491, de Jaſone. 492, de Idæis Daſtylis. 493, de Jaſone & quomodo ipſi contigit aureum vellus fortiri. 494, de Ida. 495, de Idmone. 496, de Ilaone. 497, de Inone. 498, De Ixione. 499, de Icario parente Penelopes. 500, de Hippodamia. 501, de Hippodamo. 502, de Ifide. 503, de Iſtiza. 504, de Itye. 505, de Iphigenia. 506, de Icario, qui à Baccho ramum vitis accepit plantavitque, & de Erigone, ejus filia & quod apud Chios primum natum eſt vinum nigrum. 507, de Iphicle. 508, de Ione.

Philosophi.

509, De Iamblichō Philoſopho. 510, de Jaſone. 511, de Hierocle. 512, de Hipparchia. 513, de Hipparcho, 514, de Hippoboto. 515, de Iſtizo.

Historici.

516, De Jaſone Historico. 517, de Hippye. 518, de Iſtro.

Medici.

519, De Hippocrate & aliis.

Rhetores.

520, De Hippia Rhetore. 521, de Iſæo. 522. de Iſocrate. 523, de Iphicrate.

Poëtae.

524, De Ibyco Poëta. 525, de Idæo. 526, de Iophonte. 527, de Ione. 528, de Hipparcho. 529, de Hipponacte.

530, De Cadmo. 531, Quare apud priſcos cadavera combufferint? 532,
de

ἐποίουν; φλβ'. περὶ Καινέως. φλγ'. Διὰ τί τὴν Κόμην ἔτρεφον οἱ Ἕλληνες; φλδ'. περὶ Καρνέων ἐορτῆς τοῦ Ἀπόλλωνος. φλέ. περὶ τῆς Κασταλίας. φλς'. περὶ Κέκροπος. φλζ'. Διὰ τί Κελαδεὶνὴ ἢ Ἀρτεμις λέγεται; φλή. περὶ Κενταύρων. φλθ'. περὶ τοῦ Κέρατος τῆς Ἀμαλθείας. φμ'. περὶ Κερβερίου. φμά. περὶ Κεραμικῶν. φμβ'. περὶ τοῦ Κερδαίου Θεοῦ. φμγ'. περὶ τοῦ Κήτους τοῦ Τρωικοῦ. φμδ'. περὶ Κολάσεων τῶν παρ' Ἑλλήσι δοξαζομένων. φμέ. περὶ Κολοιοῦ καὶ τῶν πλεῶν αὐτοῦ. φμς'. περὶ Κόττιου καὶ Βριάρεως. φμζ'. περὶ Κρόνου. φμή. περὶ Καλλιστοῦς. φμθ'. περὶ Κεφάλου. φν'. περὶ Κήυκος. φνά. περὶ Κηφέως. φνβ'. περὶ Κίρκης. φνγ'. περὶ Κλυμένης. φνδ'. περὶ Κοισύρας. φνέ. περὶ Κοννά. φνς'. περὶ Κορυδαλοῦ. φνζ'. περὶ Κρητέως. φνή. περὶ Κρίου. φνθ'. περὶ Κτιμένης. φξ'. περὶ Κύδωνος. φξά. περὶ Κυκλώπων. φξβ'. περὶ τῶν ἐς Κυνόσαργες ἀπορρίπτομένων νόθων. φξγ'. περὶ Κύλωνος. φξδ'. περὶ Κύρου τοῦ Παρασάτιδος. φξέ. Διὰ τί Κωλῶπις ἢ Ἀφροδίτη ἐκλήθη;

Ἱστορικοί.

φξς'. Περὶ Κάδμου τοῦ Ἱστορικοῦ. φξζ'. περὶ Καπίτωνος. φξή. περὶ Κλεοξένου. φξθ'. περὶ Κλήμεντος. φό. περὶ Κρίτωνος. φοά. περὶ Κτησίου τοῦ ἱατροῦ.

Ῥήτορες.

φοβ'. Περὶ Καλλινίκου τοῦ Ῥήτορος. φογ'. περὶ Κάστορος. φοδ'. περὶ Καικίλιου. φοέ. περὶ Κεφαλίωνος. φος'. περὶ Κεφάλου. φοζ'. περὶ Κηφισοδήμου. φοή. περὶ Κόρακος.

Ποιηταί.

φοθ'. Περὶ Καλλιμάχου τοῦ Ποιητοῦ. φπ'. περὶ Κανθάρου. φπά. περὶ Καρκίνου. φπβ'. περὶ Καίσαρος Τιβερίου. φπγ'. περὶ Κορίννης. φπδ'. περὶ Κηφισιδώρου. φπέ. περὶ Καικιλίου. φπς'. περὶ Κλαυδιανοῦ. φπζ'. περὶ Κλεοφῶντος. φπή. περὶ Κλειταγόρας. φπθ'. περὶ Κολουθίου. φς'. περὶ Κορίννου. φςά. περὶ Κράτητος τοῦ Κωμικοῦ. φςβ'. περὶ Κρατίνου. φςγ'. περὶ Κρεωφύλου. φςδ'. περὶ Κύρου.

Φιλόσοφοι.

φςέ. Περὶ Καρνεάδους τοῦ φιλοσόφου. φςς'. περὶ Καλίππου. φςζ'. περὶ Κέβητος. φςή. περὶ Κελσίου. φςθ'. περὶ Κλεάνθους. χ'. περὶ Κλεοβούλης. χά. περὶ

ρι

de Caeneo. 533, Quare comam Graeci aluerint? 534, de Carneis festo Apollinis. 535, de Castalia. 536, de Cecrope. 537, Quare Diana vocetur Celadine? 538, de Centauris. 539, de cornu Amaltheae. 540, de Cerbero: 541, de Ceramicis. 542, de Deo Cerdoo, five lucri praefide. 543, de ceto Trojano. 544, de pœnis ac suppliciis apud Graecos olim receptis. 545, de grue ejusque alis. 546, de Cotto & Briareo. 547, de Crono five Saturno. 548, de Callistone. 549, de Cephalo. 550, de Ceyce. 551, de Cephæo. 552, de Circe. 553, de Clymene. 554, de Cœfyra. 555, de Conna. 556, de Corydalo. 557, de Cretheo. 558, de Grio. 559, de Ctimene. 560, de Cydone. 561, de Cyclopibus. 562, de spuris in Cynosarges abjici solitis. 563, de Cylone. 564, de Cyro Parasitidis F. 565, Quare Venus appelletur Colotis?

Historici.

566, De Cadmo Historico. 567, de Capitone. 568, de Cleoxeno. 569, de Clemente. 570, de Critone. 571, de Ctesia Medico.

Rhetores.

572, De Callinico Rhetore. 573, de Castore. 574, de Cæcilio. 575, de Cephalione. 576, de Cephalo. 577, de Cephisodemo. 578, de Co-
race.

Poëta.

579, De Callimacho Poëta. 580, de Cantharo. 581, de Carcino. 582, de Cæfare Tiberio. 583, de Corinna. 584, de Cephisodoro. 585, de Cæcilio. 586, de Claudiano. 587, de Cleophonte. 588, de Clitagora. 589, de Colutho. 590, de Corinno. 591, de Cratete Comico. 592, de Cratino. 593, de Creophylo. 594, de Cyro.

Philosophi.

595, De Carneade Philosopho. 596, de Calippo. 597, de Cebete. 598, de Celfino. 599, de Cleanthe. 600, de Cleobuline. 601, de
G Cleom-

ρὶ Κλεομβρότου. χβ'. περὶ Κορνούτου. χγ'. περὶ Κράτητος. χδ'. περὶ Κρίτωνος.

Λ.

χε'. Περὶ Λάδωνος. χς'. περὶ Λακρατίδου. χζ'. περὶ Λακωνικῶν ἐφήβων τῶν
ξαινομένων ταῖς μάστιξι. χή. περὶ Λαμίας. χθ'. περὶ Λαμπετίας. χί. περὶ Λαο-
δαμείας. χιά. περὶ Λαπίθων. χιβ'. περὶ Λευκοθέας. χιγ'. περὶ Λευκωσίας. χιδ':
περὶ Λέοντος τοῦ ἐν οὐρανῷ. χιέ. περὶ Λήδας. χις'. περὶ Λητοῦς. χιζ'. περὶ Λίνου.
χih'. περὶ τῶν Λιτῶν. χιθ'. περὶ Λοκροῦ. χι'. περὶ Λυγδάμιδος τοῦ κατακαύσαντος
τὸν ναὸν τῆς Ἀρτέμιδος. χκα'. περὶ Λυγκέως. χκβ'. Διὰ τί Λυκηγένης ὁ Ἀπόλ-
λων; χκγ'. περὶ Λύρας τῆς ἐν οὐρανῷ.

Ῥήτορες.

χκδ'. Περὶ Λαχάρητος τοῦ Ῥήτορος. χκε'. περὶ Λέοντος τοῦ Ἀλαβανδέως. χκς'.
περὶ Λεωνᾶ. χκζ'. περὶ Λουκιανοῦ. χκή. περὶ Λολλιανοῦ. χκθ'. περὶ Λυκούργου.
χλ'. περὶ Λυσίου.

Ποιηταί.

χλά. Περὶ Λεσχίδου τοῦ Ποιητοῦ. χλβ'. περὶ Λεύκανος. χλγ'. περὶ Λίνου.
χλδ'. περὶ Λυσιμάχου. χλέ. περὶ Λυσίππου.

Γραμματικοί.

χλς'. Περὶ Λουπέρκου τοῦ Γραμματικοῦ. χλζ'. περὶ Λυγκέως.

Φιλόσοφοι.

χλή. Περὶ Λέοντος τοῦ φιλοσόφου. χλθ'. περὶ Λεσβόνακτος. χμ'. περὶ Λογγίνου.
χμά. περὶ Λαμπρίου τοῦ Ἱστορικοῦ. χμβ'. περὶ Λύκου.

Μ.

χμγ'. Περὶ Μακαρίας τῆς τοῦ Ἡρακλέους. χμδ'. περὶ τῆς τῶν Μάγων θυτικῆς
προγνώσεως. χμέ. περὶ Μαίρας. χμς'. περὶ Μαριανδηνοῦ. χμζ'. περὶ Μαρ-
πήσης. χμή. περὶ Μαρσίου. χμθ'. περὶ Μουσώλου τοῦ Καρός. χν'. περὶ Με-
γάρας τοῦ Ἡρακλέους. χνά. περὶ Μελάμποδος. χνβ'. περὶ Μελεάγρου. χνγ'.
περὶ Μεδούσης. χνδ'. περὶ Μέμνονος. χνέ. περὶ Μενοικέως. χνς'. περὶ Μερόπης
καὶ Κλαιοθήρας. χνζ'. περὶ Μετάβου. χνή. περὶ Μηδείας. χνθ'. περὶ Μίδου
τοῦ χρυσομανοῦς. χξ'. περὶ Μίθρου κολάσεως. χξά. περὶ Μίλωνος τοῦ Κροτω-
νάτω. χξβ'. περὶ Μίνωος. χξγ'. περὶ Μορμούς. χξδ'. περὶ Μολιονίδων. χξε'
περὶ

Cleombroto. 602, de Cornuto. 603, de Cratete. 604, de Critone.

605, De Ladone. 606, de Lacratide. 607, de Laconicis juvenibus, qui flagellis cædebantur. 608, de Lamia. 609, de Lampetia. 610, de Laodamia. 611, de Lapithis. 612, de Leucothea. 613, de Leucosia. 614, de Leone, fidere. 615, de Leda. 616, de Latona. 617, de Lino. 618, de Deabus supplicationum præsidibus. 619, de Locro. 620, de Lygdamide, qui Dianæ templum exuffit. 621, de Lynceo. 622, Quare Apollo dicatur Lycegenes? 623, de Lyra fidere.

Rhetores.

624, De Lacharete Rhetore. 625, de Leone Alabandenfi. 626, de Leona. 627, de Luciano. 628, de Lolliano. 629, de Lycurgo. 630, de Lyfia.

Poëta.

631, De Lefchide Poëta. 632, de Leucone. 633, de Lino. 634, de Lyfimacho. 635, de Lyfippo.

Grammatici.

636 De Luperco Grammatico. 637, de Lynceo.

Philosophi.

638, De Leone Philosopho. 639, de Lesbonacte. 640, de Longino. 641, de Lampria Historico. 642, de Lyco.

643, De Macaria Herculis filia. 644, de Magorum ex extis divinatione. 645, de Mæra, five cane, fidere cœlesti. 646, de Mariandeno. 647, de Marpeffa. 648, de Marfya. 649, de Mausole Care. 650, de Megara Herculis. 651, de Melampode. 652, de Meleagro. 653, de Medusa. 654, de Memnone. 655, de Menœceo. 656, de Meropa & Clæothera. 657, de Metabo. 658, de Medea. 659, de Mida aurum infano more fitiente. 660, de Mithrae pœna. 661, de Milone Crotoniate. 662, de Minoë. 663, de Mor-mone. 664, de Molionidibus. 665, de Parcis. 666, de Musis. 667,

περὶ τῶν Μοιρῶν. χξζ'. περὶ τῶν Μουσῶν. χξζ'. περὶ Μυστηρίων τῶν ἐν Ἐλευσίνι τῆς Ἀττικῆς. χξή. περὶ Μυρμιδόνων. χξθ'. περὶ Μύρρας.

Ἱστορικοί.

χθ. Περὶ Μαρσίου τοῦ Ἱστορικοῦ. χοά. περὶ Μαναίχμυ. χοβ'. περὶ Μενάνδρου.

Ἱατροί.

χογ'. Περὶ Μαρκέλλου τοῦ Ἱατροῦ. χοδ'. περὶ Μενεκράτους. χοέ. περὶ Μένωνος.

Φιλόσοφοι.

χοζ'. Περὶ Μενάιχμου. χοζ'. περὶ Μαξίμου τοῦ Τυρίου. χοή. περὶ Μαξίμου τοῦ Ἡπειρώτου. χοθ'. περὶ Μαρίνου. χπ'. περὶ Μουσωνίου. χπά. περὶ Μυροῦς.

Ῥήτορες.

χπβ'. Περὶ Μαίωρος τοῦ Ῥήτορος. χπγ' περὶ Μάλχου. χπδ'. περὶ Μαρκέλλου. χπέ. περὶ Μαρψίου. χπτ'. περὶ Μελησέρμου. χπζ'. περὶ Μελίτου. χπή. περὶ Μενάνδρου. χπθ'. περὶ Μητροφάνους. χς'. περὶ Μινουκιανοῦ.

Ποιηταί.

χςά. Περὶ Μάγνητος τοῦ Κωμικοῦ. χςβ'. περὶ Μελανιππίδου. χςγ. περὶ Μενάνδρου. χςδ'. περὶ Μενελάου. χςέ. περὶ Μενίππου. χςζ'. περὶ Μεσειμήδους. χςζ'. περὶ Μεταγένους. χςή. περὶ Μιμνέρμου. χςθ'. περὶ Μνησιμάχου. ψ'. περὶ Μορσίμου. ψά. περὶ Μουσαίου. ψβ'. περὶ Μυίας. ψγ'. περὶ Μυροῦς ψδ'. περὶ Μυρτίλου.

Γραμματικοί.

ψέ. Περὶ Μυθαίου τοῦ Γραμματικοῦ. ψς'. περὶ Μόσχου.

N.

ψζ'. Περὶ Ναννάκου. ψή. περὶ Ναρκίσσου. ψθ'. περὶ τῆς γινομένης τιμῆς τῷ Νείλῳ παρὰ τῶν Αἰγυπτίων. ψί. περὶ Νεοπτολέμου. ψιά. περὶ Νηλέως. ψιβ'. περὶ Νηρέως. ψιγ'. περὶ Νηρηίδων. ψιδ'. περὶ Νιόβης. ψιέ. περὶ Νυμφῶν.

Φιλόσοφοι.

ψις'. Περὶ Νεοκλείους τοῦ φιλοσόφου. ψιζ'. περὶ Νικολάου τοῦ Περιπατητικοῦ. ψιή. περὶ Νικομάχου τοῦ Σταγειρίτου. ψιθ'. περὶ Νουμηγίου.

Ἱατροί.

ψκ'. Περὶ Νικάνδρου τοῦ Ἱατροῦ. ψκά. περὶ Νικομάχου τοῦ Ἱατροῦ. ψκβ'. περὶ Νύμφιδος τοῦ Ἱστορικοῦ.

Ῥήτο-

de Mysteriis Eleusiniis Atticae. 668, de Myrmidonibus. 669, de Myrrha.

Historici.

670, De Marfya Historico. 671, de Menaechmo. 672, de Menandro.

Medici.

673, De Marcello Medico. 674, de Menecrate. 675, de Metone.

Philosophi.

676, De Menaechmo. 677, de Maximo Tyrio. 678, de Maximo Epirota. 679, de Marino. 680, de Musonio. 681, de Myrone.

Rhetores.

682, De Majore Rhetore. 683, de Malcho. 684, de Marcello. 685, de Marpsia. 686, de Melefermo. 687, de Melito. 688, de Menandro. 689, de Metrophane. 690, de Minuciano.

Poetae.

691, De Magnete Comico. 692, de Melanippide. 693, de Menandro. 694, de Menelao. 695, de Menippo. 696, de Mesimede. 697, de Metagene. 698, de Mimnermo. 699, de Mnesimacho. 700, de Morfimo. 701, de Musaco. 702, de Myia. 703, de Myrone. 704, de Myrtilo.

Grammatici.

705, De Mytheco Grammatico. 706, de Moscho.

707, De Nannaco. 708, de Narcisso. 709, de cultu, quo Ægyptii Nilum afficiunt. 710, de Neoptolemo. 711, de Neleo. 712, de Nereo. 713, de Nereidibus. 714, de Niobe. 715, de Nymphis.

Philosophi.

716, De Neocle Philosopho. 717, de Nicolao Peripatetico. 718, de Nicomacho Stagirita. 719, de Numenio.

Medici.

720, De Nicandro medico. 721, de Nicomacho medico. 722, de Nymphide Historico.

Ῥήτορες.

ψκγ'. Περὶ Νεάνθους τοῦ Ῥήτορος. ψκδ'. περὶ Νικαγόρου. ψκέ. περὶ Νικολάου τοῦ Ῥήτορος. ψκς'. περὶ Νικολάου τοῦ Σοφιστοῦ. ψκζ'. περὶ Νικοστράτου.

Ποιηταί.

ψκή. Περὶ Ναυσικράτους τοῦ Κωμικοῦ. ψκθ'. περὶ Νεοφῶντος. ψλ'. περὶ Νέστορος. ψλά. περὶ Νικομάχου. ψλβ': περὶ Νικοστράτου. ψλγ'. περὶ Νικόφρονος. ψλδ'. περὶ Νικοκάρητος. ψλέ. περὶ Νόννου. ψλς'. περὶ Νικάνορος τοῦ Γραμματικοῦ.

Ο.

ψλζ'. Περὶ Ὀδυσσεως. ψλή. περὶ Ὀιδίποδος. ψλθ'. περὶ Οἰνομάου. ψμ'. περὶ Οἰνῶντος. ψμά. περὶ Οἰστοῦ τοῦ ἐν τῷ οὐρανῷ. ψμβ'. περὶ Ὀμφάλης. ψμγ'. περὶ Ὀνειρομαντείας. ψμδ'. περὶ Οἰωνιστικῆς. ψμέ. Διὰ τί ὁ ὄνος ἐν τῷ οὐρανῷ τιμᾶται; ψμς'. περὶ Ὀρέστου. ψμζ'. περὶ Ὀριθίου τοῦ ἐν οὐρανῷ. ψμή. περὶ Ὀρφέως. ψμθ'. περὶ Ὀσίριδος. ψν'. περὶ Ὀφιούχου. ψνά. περὶ Ὀρφέως τοῦ Νικονάου καὶ τῶν ἄλλων. ψνβ'. Ὅτι ὁ Ὅμηρος Ἀιγυπτίος καὶ περὶ τῆς ἐν Ἀρκαδίᾳ τελευτῆς αὐτοῦ.

Π.

ψνγ'. Περὶ Παλαμήδους. ψνδ'. περὶ Παλλαδίου. ψνέ. περὶ Παλλάδος. ψνς'. περὶ Πανός. ψνζ'. περὶ Πανδάρου. ψνή. περὶ Πανδάρου. ψνθ'. περὶ Πανδίωνος. ψξ'. περὶ Πανδώρας. ψξά. περὶ Παρθένου τῆς ἐν οὐρανῷ. ψξβ'. περὶ Πάριδος. ψξγ'. περὶ Πασιφάης. ψξδ'. περὶ Πατρόκλου. ψξέ. Διὰ τί Πατρώος ὁ Ζεὺς καὶ ὁ Ἀπόλλων καλεῖται; ψξς'. περὶ Πέλοπος. ψξζ'. περὶ Περικλυμένου. ψξή. περὶ Περσέως. ψξθ'. περὶ Περσεφόνης. ψό. περὶ Πηγάσου. ψοά. περὶ Πηλέως. ψοβ'. περὶ Πλειάδων. ψογ'. περὶ Πολυβότου. ψοδ'. περὶ Πολυγνώτου. ψοέ. περὶ Πολυζήλου. ψος'. περὶ Πολυξένης. ψοζ'. περὶ Πολυφύμου. ψοή. περὶ Ποσειδῶνος. ψοθ'. περὶ Πριάμου. ψπ'. περὶ Πριάπου. ψπά. περὶ Πρόκνης. ψπβ'. περὶ Πρόκριδος. ψπγ'. περὶ τοῦ Προμηθέως. ψπδ'. περὶ Πρύλιδος. ψπέ. περὶ Πρωτέως. ψπς'. περὶ Πυθίας. ψπζ'. περὶ Πειρίθοος καὶ Θησέως. ψπή. περὶ Παλαιφάτου τοῦ Ἱστορικοῦ. ψπθ'. περὶ Πausaniou. ψς'. περὶ Πολέμωνος τοῦ Ἰλίου. ψςά. περὶ Πολυβίου. ψςβ'. περὶ Πυλάδου τῆς Ἰταλικῆς ὀρχήσεως εὐρατοῦ, καὶ περὶ ὀρχήσεων καὶ διὰ τί οἱ ἑρῶντες μετὰ χεῖρας ἄνθη καὶ μῆλα φέρουσιν;

Ῥήτο-

Rhetores.

723, De Neanthe Rhetore. 724, de Nicagora. 725, de Nicolao Rhetore.
726, de Nicolao Sophista. 727, de Nicostrato.

Poëtae.

728, De Nauficrate Comico. 729, de Neophonte. 730, de Nestore. 731,
de Nicomacho. 732, de Nicostrato. 733, de Nicophrone. 734, de Nicoca-
rete. 735, de Nonno. 736, de Nicanore Grammatico.

737, De Ulyffe. 738, de Oedipode. 739, de Oenomao. 740, de Oeno-
ne. 741, de Sagitta, fidere. 742, de Omphale. 743, de divinatione è
somnia. 744, de auspiciis sive divinatione ex avibus. 745, Quare asinus in
cælo colatur? 746, de Oreste. 747, de Avi, fidere in cælo. 748, de Or-
pheo. 749, de Osiride. 750, de Ophiucho fidere. 751, de Orpheo Niconao
& aliis. 752, Quod Homerus sit Ægyptius, & de ejus morte in Arca-
dia.

753, De Palamede. 754, de Palladio. 755, de Pallade. 756, de Pane.
757, de Pandare. 758, de Pandaro. 759, de Pandione. 760, de Pandora.
761, de Virgine, fidere in cælo. 762, de Paride. 763, de Pasiphaë. 764,
de Patroclo. 765, Quare Jupiter & Apollo vocetur *πατῆρες*? 766, de Pello-
pe. 767, de Periclymene. 768, de Perseo. 769, de Proserpina. 770, de
Pegaso. 771, de Peleo. 772, de Pleiadibus. 773, de Polyboto. 774, de
Polygnoto. 775, de Polyzelo. 776, de Polyxena. 777, de Polyphemo.
778, de Neptuno. 779, de Priamo. 780, de Priapo. 781, de Procne.
782, de Procride. 783, de Prometheo. 784, de Prylide. 785, de Proteo.
786, de Pythia. 787, de Pirithoo & Theseo. 788, de Palæphato Historico.
789, de Pausania. 790, de Polemone Ilienfi. 791, de Polybio. 792, de
Pylade saltationis Italicæ inventore, ac de saltationibus, & quare ab amantibus
flores & mala manibus gestentur?

Rhetor-

Ῥήτορες.

ψγγ'. Περὶ Παλλαδίου τοῦ Ῥήτορος. ψγδ'. περὶ Παγκρατίου τοῦ Σοφιστοῦ. ψγε'. περὶ Παύλου τοῦ Τυρίου. ψστ'. περὶ Παύλου τοῦ Γερμίνου. ψςζ'. περὶ Πασανίου τοῦ Σοφιστοῦ. ψςη'. περὶ Περικλέους. ψςθ'. περὶ Πέτρου τοῦ Μαγίστρου. ω'. περὶ Πολέμωνος. ωα'. περὶ Πολυδεύκους. ωβ'. περὶ Πολκαίνου. ωγ'. περὶ Πολυκράτους. ωδ'. περὶ Ποσειδωνίου τοῦ Ὀλβιοπολίτου. ωε'. περὶ Ποτάμωνος. ως'. περὶ Πωλίωνος. ωζ'. περὶ Πώλου. ωή'. περὶ Πρίσκου. ωθ'. περὶ Προαιρεσίου. ωί'. περὶ Προκοπίου. ωιά'. περὶ Πρωταγόρου τοῦ Ἀβδηρίτου. ωιβ'. περὶ Πυθίου. ωιγ'. περὶ Παλαμήδους.

Ποιηταί.

ωιδ'. Περὶ Παλαιφάτου τοῦ Ποιητοῦ. ωιέ'. περὶ Παμπρεπίου. ωις'. περὶ Πανολβίου. ωιζ'. περὶ Πανυάσιδος. ωιή'. περὶ Παρθενίου τοῦ Νικαέως. ωιθ'. περὶ Παρθενίου τοῦ Χίε. ωκ'. περὶ Πεισάνδρου. ωκά'. περὶ Πίγρητος. ωκβ'. περὶ Πινδάρου. ωκγ'. περὶ Πλάτωνος τοῦ Κωμικοῦ. ωκδ'. περὶ Πολυεύκτου. ωκέ'. περὶ Πολυζήλου. ωκς'. περὶ Ποσιδίππου. ωκζ'. περὶ Πτολεμαίου τοῦ Κυθηρίου.

Γραμματικοί.

ωκή'. Περὶ Παλαμήδους τοῦ Γραμματικοῦ. ωκθ'. περὶ Παλαιφάτου τοῦ Γραμματικοῦ. ωλ'. περὶ Παμφίλου τοῦ Γραμματικοῦ. ωλά'. περὶ Πωλίωνος. ωλβ'. περὶ Πτολεμαίου τοῦ Γραμματικοῦ.

Φιλόσοφοι.

ωλγ'. Περὶ Παμφίλου τῆς Φιλοσόφου. ωλδ'. περὶ Παμφίλου τοῦ Φιλοσόφου. ωλέ'. περὶ Παναιτίου. ωλς'. περὶ Πάππου τοῦ Ἀλεξανδρέως. ωλζ'. περὶ Παρμενίδου. ωλή'. περὶ Παύλου τοῦ Φιλοσόφου. ωλθ'. περὶ Περιάνδρου. ωμ'. περὶ Περσάου. ωμά'. περὶ Πιττακοῦ. ωμβ'. περὶ Πλάτωνος. ωμγ'. περὶ Πλουτάρχου. ωμδ'. περὶ Πλωτίνου. ωμέ'. περὶ Πολέμωνος. ωμς'. περὶ Πόλλητος. ωμζ'. περὶ Πορφυρίου. ωμή'. περὶ Ποσειδωνίου. ωμθ'. περὶ Ποτάμωνος. ων'. περὶ Προδίκου. ωνά'. περὶ Πρόκλου τοῦ Στωικοῦ. ωνβ'. περὶ Πρόκλου τοῦ Λυκίου. ωνγ'. περὶ Πτολεμαίου τοῦ Κλαυδίου, ἐν ᾧ καὶ περὶ καταγωγῆς τῆς ἀρχῆς τοῦ γένους τῶν Πτολεμαίων, καὶ διαδοχῆς τῶν βασιλευσάντων. ωνδ'. περὶ Πυθαγόρου, καὶ τῶν Πυθαγορικῶν κυάμων. ωνέ'. περὶ Πύρρωνος.

ωις'.

Rhetores.

793, De Palladio Rhetore. 794, de Paneratio Sophista. 795, de Paulo Tyrio. 796, de Paulo Germino. 797, de Pausania Sophista. 798, de Pericle. 799, de Petro Magistro. 800, de Polemone. 801, de Polluce. 802, de Polyzno. 803, de Polycrate. 804, de Posidonio Olbiopolita. 805, de Potamone. 806, de Polione. 807, de Polo. 808, de Prisco. 809, de Proxresio. 810, de Procopio. 811, de Protagora Abderitano. 812, de Pythio. 813, de Palamede.

Poëtae.

814, De Palæphato Poëta. 815, de Pamprepio. 816, de Panolbio. 817, de Panyaside. 818, de Parthenio Nicæno. 819, de Parthenio Chio. 820, de Pisandro. 821, de Pigrete. 822, de Pindaro. 823, de Platone Comico. 824, de Polyucto. 825, de Polyzelo. 826, de Posidippo. 827, de Ptolemæo Cytherio.

Grammatici.

828, De Palamede Grammatico. 829, de Palæphato Grammatico. 830, de Pamphylo Grammatico. 831, de Polione. 832, de Ptolemæo Grammatico.

Philosophi.

833, De Pamphile Philosopha. 834, de Pamphilo Philosopho. 835, de Panætio. 836, de Pappo Alexandrino. 837, de Parmenide. 838, de Paulo Philosopho. 839, de Periandro. 840, de Perseo. 841, de Pittaco. 842, de Platone. 843, de Plutarcho. 844, de Plotino. 845, de Polemone. 846, de Pollete. 847, de Porphyrio. 848, de Posidonio. 849, de Potamone. 850, de Prodicò. 851, de Proclo Stoico. 852, de Proclo Lycio. 853, de Claudio Ptolemæo, & de origine atque genealogia Ptolemæorum Regum Ægypti, eorumque successione. 854, de Pythagora & Pythagoricis fabis. 855, de Pyrrhone.

P.

ωπς'. Περὶ τῆς Ῥέας καὶ τῶν Κορυβαίων καὶ τῶν ἐλισμῶν τῶν Φρυγῶν. ωνζ'. περὶ Ῥήσου. ωνή. περὶ Ῥοιῶς. ωνθ'. περὶ Ῥηγίνου τοῦ Γραμματικοῦ. ωξ'. περὶ Ῥιανοῦ τοῦ Γραμματικοῦ. ωξά. περὶ Ῥούφου τοῦ Ἱατροῦ.

Σ.

ωξβ'. Περὶ Σαλμανέως καὶ τῶν ἐκ τῆς βύρσης βροίων. ωξγ'. περὶ Σαρδαναπάλου. ωξδ'. περὶ Σαρπηδόνης. ωξε'. περὶ Σερήνων. ωξς'. περὶ Σεμέλης. ωξζ'. περὶ Σεσογνώσιδος. ωξη'. περὶ Σιβυλλῶν. ωξθ'. περὶ Σινώκης. ωό. περὶ Σισύφου. ωοά. περὶ Σκεδάσου, καὶ τῶν θυγατέρων αὐτοῦ. ωοβ'. περὶ Σκύλλης· ἐν ᾧ καὶ περὶ τῶν ἀλοκότων Θηρίων. ωογ'. περὶ Στυμφαλίδων ὀρνίθων. ωοδ'. περὶ Στυγός. ωοε'. περὶ Σφιγῆδος τῆς Καδμείας. ωος'. περὶ Στράτιδος τοῦ Ἱστορικοῦ.

Ῥήτορες.

ωοζ'. Περὶ Σαβίνου τοῦ Ῥήτορος. ωοή. περὶ Σαλουστίου τοῦ Σοφιστοῦ. ωοθ'. περὶ Σαραπίωνος τοῦ Ἀλεξανδρέως. ωοπ'. περὶ Σιβυλίου. ωοπά. περὶ Σιρικίου. ωοβ'. περὶ Σκοπελιανοῦ. ωογ'. περὶ Σωπάτρου.

Ἱατροί.

ωοδ'. Περὶ Σαλουστίου τοῦ Ἱατροῦ. ωοέ. περὶ Σωρανοῦ τοῦ Ἱατροῦ.

Ποιηταί.

ωος'. Περὶ Σαννυρίωνος τοῦ Κωμικοῦ. ωοζ'. περὶ Σαπφούς. ωοή. περὶ Σιβύλλης τῆς Ἐρυθραίας καὶ τῶν λοιπῶν. ωοθ'. περὶ Σιμωνίδου. ως'. περὶ Σοφοκλέους. ωςά. περὶ Σωπάτρου. ωςβ'. περὶ Σωσικλέους. ωςγ. περὶ Σωτάδου τοῦ Κρητός. ωςδ'. περὶ Σωτηρίχου. ωςε'. περὶ Σωφίλου. ωςς'. περὶ Σώφρονος. ωςζ'. περὶ Σπινθάρου. ωςή. περὶ Στησιχόρου. ωςθ'. περὶ Στράτιδος. ως). περὶ Στράτωνος.

Γραμματικοί.

ωςά. Περὶ Σελεύκου τοῦ Γραμματικοῦ. ωςβ'. περὶ Σερήνου. ωςγ'. περὶ Σημοῦ. ωςδ'. περὶ Σιμμίου τοῦ Ῥοδίου. ωςε'. περὶ Σωσιβίου. ωςς'. περὶ Σωτηρίδου.

Φιλόσοφοι.

ωςζ'. Περὶ Σέξτου τοῦ φιλοσόφου. ωςή. περὶ Σιλβανοῦ. ωςθ'. περὶ Σιμμίου τοῦ Θηβαίου. ωςί. περὶ Σόλωνος. ωςιά. περὶ Στίλπονος. ωςιβ'. περὶ Στράβωνος. ωςιγ'. περὶ Στράτωνος. ωςιδ'. περὶ Συνεσίου. ωςιέ. περὶ Συριανοῦ. ωςις'. περὶ Σώφρονος. ωςιζ'. περὶ Σωκράτους. ωςιή. περὶ Σωτάδου τοῦ Ἀθηναίου. ωςιβ'.

856, De Rhea & Corybantis, & Phrygum exfectionibus. 857, de Rheso. 858, de Rhoeone. 859, de Rhegino Grammatico. 860, de Rhiano Grammatico, 861, de Rufo Medico.

862, De Salmoneo & fulminibus è corio. 863, de Sardanapalo. 864, de Sarpedone. 865, de Sirenibus. 866, de Semele. 867, de Selenchofide. 868, de Sibyllis. 869, de Sinope. 870, de Sisypho. 871, de Scedaso ejusque filiabus. 872, de Scylla & monstrosis animalibus. 873, de Stymphalidibus auius 874, de Styge. 875, de Sphinge Cadmea. 876, de Strattide Historico.

Rhetores.

877, De Sabino Rhetore. 878, de Sallustio Sophista. 879, de Serapione Alexandrino. 880, de Sibyntio. 881, de Siricio. 882, de Scopeliano 883, de Sopatro.

Medici.

884, De Sallustio Medico. 885, de Sorano Medico.

Poetae.

886, De Sannyrione Comico. 887, de Sapphone. 888, de Sibylla Erythraea ac reliquis. 889, de Simonide. 890, de Sophocle. 891, de Sopatro. 892, de Soficle. 893, de Sotade Cretenfi. 894, de Sotericho. 895, de Sophilo. 896, de Sophrone. 897, de Spintharo. 898, de Stefichoro. 899, de Strattide. 900, de Stratone.

Grammatici

901, De Seleuco Grammatico. 902, de Sereno. 903, de Semo. 904, de Simmia Rhodio. 905, de Sofibio. 906, de Soteride.

Philosophi.

907, De Sexto Philosopho. 908, de Silvano. 909, de Simmio Thebano. 910, de Solone. 911, de Stilpone. 912, de Strabone. 913, de Stratone. 914, de Synesio. 915, de Syriano. 916, de Sophrone. 917, de Socrate. 918, de Sotade Athenienfi.

T.

:)θ. Περὶ Ταυιάλου. :)κ'. περὶ τῆς τῶν Ταύρων ξενοκτονίας. :)κά. περὶ Ταύρου τοῦ καταστερισθέντος. :)κβ'. περὶ Τελαμῶνος. :)κγ'. περὶ Τέννου, ἀφ' οὗ Τένεδος. :)κδ'. περὶ Τηλεβοῶν. :)κε. περὶ Τηλεμάχου. :)κς'. περὶ Τηλέφου. :)κζ' περὶ Τιτωνοῦ. :)κῆ. περὶ Τιτάνων. :)κθ. περὶ Τιτυοῦ. :)λ'. περὶ Τληπτολήμου. :)λα. περὶ Τράγων τῶν Μενδησίων. :)λβ'. περὶ Τριπτολέμου. :)λγ'. περὶ Τρίτωνος. :)λδ'. περὶ Τρώος, ἐξ οὗ ἡ Τροία ἐπωνομάσθη καὶ περὶ τῆς ἀλώσεως αὐτῆς, καὶ τῆς τῶν Τρώων γενεαλογίας, καὶ τῆς τῶν καταλελοιπῶν καταλήσεως, ἐξ ὧν κατάγεται καὶ ἡ τῶν Ῥωμαίων ἀρχή. :)λέ. Τῶν Τρώων βασιλέων γενεαλογία καὶ καταγωγή τῶν Ῥωμαίων. :)λς'. περὶ Τρωίλου. :)λζ'. περὶ Τροφονίου. :)λή. περὶ Τυροῦς. :)λθ. περὶ Τυφώως τοῦ Γίγαντος ἀφ' οὗ καὶ ὁ τὸ χρυσοῦν δέρας φυλάσσων δράκων ἐγενόνη.

Υ.

:)μ'. Περὶ τῶν Ὑάδων νυμφῶν. :)μά. περὶ Ὑακίνθου. :)μβ'. περὶ Ὑδρας. :)μγ'. περὶ Ὑλα.

Φ.

:)μδ'. Περὶ Φαειθούσης. :)μέ. περὶ Φαέθονος. :)μς'. Πόθεν καὶ πᾶς ὁ Φαίακας ἐγεννήθησαν; :)μζ'. περὶ Φαίδρας. :)μῆ. περὶ Φαλαρίδος. :)μβ'. περὶ Φαλλῶν. :)ν'. περὶ Φάνητος. :)νά. περὶ Φάωνος. :)νβ'. περὶ Φερέκλου. :)νγ'. περὶ Φιλοτίου. :)νδ'. περὶ Φιλοξένου τοῦ δουλιχοδείρου. :)νέ. περὶ Φημίου. :)νς'. περὶ Φινέως. :)νζ'. περὶ Φοινοδάμαντος. :)νή. περὶ Φόρχυτος καὶ τῶν θυγατέρων αὐτοῦ. :)νθ. περὶ Φορμίωνος. :)ξ'. περὶ Φρίξου ἐν ᾧ καὶ γενεαλογία αὐτοῦ τε καὶ πάντων τῶν ἐξ αὐτῆς τῆς ῥίζης ἀναβλαστησάντων Ἡρώων. :)ξά. περὶ Φρύνιδος τοῦ κιθαρῳδοῦ. :)ξβ'. περὶ Φρυγάνδου. :)ξγ'. περὶ τῆς Φρυγῶν ἐκτομῆς. :)ξδ'. περὶ Φυλέως. :)ξέ. περὶ Φυλάκου.

Ἱστορικοί.

:)ξς'. Περὶ Φερεκύδου τοῦ Ἱστορικοῦ. :)ξζ'. περὶ Φιλίππου. :)ξη. περὶ Φλέγωνος. :)ξθ'. περὶ Φυλάρχου.

Ῥήτορες.

:)ό. Περὶ Φιλίππου τοῦ Ῥήτορος. :)οά. περὶ Φιλίσκου τοῦ Μιλησίου. :)οβ'. περὶ

919, De Tantalo. 920, de Tauris Hospites maſtantibus. 921, de Tauro inter ſidera relato. 922, de Telamone. 923, de Tenno, à quo Tenedus. 924, de Telebois. 925, de Telemacho. 926, de Telepho. 927, de Titono. 928, de Titanibus. 929, de Tityo. 930, de Tleptolemo. 931, de Mendefiis capris. 932, de Triptolemo. 933, de Tritone. 934, de Troe, à quo Troja denominata, & de urbis ejus exciſione, ac de genealogia Trojanorum & exciſioni ſuperſtitum fatiſ, à quibus etiam Reſpubl. Romanorum. 935, Trojanorum Regum genealogia, & quomodo Romani inde descendant. 936, de Troilo. 937, de Trophonio. 938, de Tyrone. 939, de Typhœ Gigante, à quo Draco cuſtos aurei velleris.

940, De Nymphis Hyadibus. 941, de Hyacintho. 942, de Hydra. 943, de Hyla.

944, De Phaetufa. 945, de Phaëthonte. 946, Unde & quomodo Phæaces nati fuerint? 947, de Phædra. 948, de Phalaride. 949, de Phallis. 950, de Phanete. 951, de Phaone. 952, de Pherecle. 953, de Philoetio. 954, de Philoxeno gruis collum ſibi optante. 955, de Phemio. 956, de Phineo. 957, de Phoenodamante. 958, de Phoreyne & filiabus ejus. 959, de Phormione. 960, de Phrixo, ubi etiam genealogia illius & omnium Heroum, qui ex eadem ſtirpe propullularunt. 961, de Phrynide cytharoedo. 962, de Phrynonda. 963, de Phrygum exſectione. 964, de Phyleo. 965, de Phylaco.

Hiſtorici.

966, De Pherecyde Hiſtorico. 967, de Philippo. 968, de Phlegonte. 969, de Phylarcho.

Rhetores.

970, De Philippo Rhetore. 971, de Philifco Mileſio. 972, de Philo-

περὶ Φιλοστράτου. ζ)ογ'. περὶ Φιλίστου τοῦ Ναυκρατίτου. ζ)οδ'. περὶ Φρυνίχου τοῦ Βιθυνοῦ.

Γραμματικοί.

ζ)οέ. Περὶ Φιλήτου τοῦ Γραμματικοῦ. ζ)ος'. περὶ Φιλίσκου τοῦ Ἀιγινήτου. ζ)οζ'. περὶ Φιλοξένου. ζ)οή. περὶ Φίλωνος. ζ)οθ'. περὶ Φιλαργίου τοῦ Ἑπειρώτου. Φιλόσοφοι.

ζ)π'. Περὶ Φαίδωνος τοῦ Φιλοσόφου. ζ)πά. περὶ Φερεκύδου. ζ)πβ'. περὶ Φιλοσόφου. ζ)πγ'. περὶ Φίλωνος. ζ)πδ'. περὶ Φακυλίδου. ζ)πέ. περὶ Φερεκράτους τοῦ Ἀθηναίου. ζ)πς'. περὶ Φιλεταίρου. ζ)πζ'. περὶ Φιλήμωνος τοῦ Συρακουσίου.

Ποιηταί.

ζ)πή. Περὶ Φιλίππου τοῦ Κωμικοῦ. ζ)πθ'. περὶ Φιλίσκου. ζ)ς'. περὶ Φιλιστίωνος. ζ)σα. περὶ Φιλοκλέους. ζ)ςβ'. περὶ Φιλοξένου τοῦ Λυρικοῦ. ζ)ςγ'. περὶ Φιλωνίδου. ζ)ςδ'. περὶ Φιλλυλίου. ζ)ςέ. περὶ Φόρμου. ζ)ςς'. περὶ Φρυγίου τοῦ Τραγικοῦ. ζ)ςζ'. περὶ Φοινικίδου.

Χ.

ζ)ςή. Περὶ τῆς Χαλδαίων ἀστρονομίας. ζ)ςθ'. περὶ Χάρητος τοῦ τὸν Κόλασσον κατασκευάσαντος καὶ τίς, καὶ πότε αὐτὸν καθεῖλεν; α. περὶ τῶν Χαρίτων. α.ά. περὶ Χαρικλοῦς καὶ Φιλύρας. α.β. περὶ Χαρύβδευς. α.γ. περὶ Χείρωνος τοῦ Κελλάου. α.δ. περὶ Χιμαίρας. α.έ. περὶ Χρυσήϊδος. α.ς'. περὶ Χρυσῆς σειρᾶς. α.ζ'. περὶ τοῦ Χρυσομάλλου δέρατος. α.ή. περὶ Χρύσης. α.θ. περὶ τῶν Χρυσῶν μήλων.

Ἱστορικοί.

α.ί. Περὶ Χάρωνος τοῦ Λαμψακηνοῦ Ἱστορικοῦ. α.ιά. περὶ Χάρωνος τοῦ Καρχηδονίου. α.ιβ'. περὶ Χάρωνος τοῦ Ναυκρατίτου.

Πόνηταί.

α.γγ'. Περὶ Χαιρήμονος τοῦ Κωμικοῦ. α.ιδ'. περὶ Χιονίδου. α.ιέ. περὶ Χριστοδάρου τοῦ Ποιητοῦ. α.ις'. περὶ Χριστοδάρου τοῦ Θηβαίου. α.ιζ'. περὶ Χοιρίλλου τοῦ Ἀθηναίου. α.ιή. περὶ Χάρακος τοῦ Φιλοσόφου. α.ιβ'. περὶ Χρυσίππου. α.ιχ'. περὶ Χείρωνος τοῦ Ἱατροῦ.

α.ιχ.ά.

Philostrato. 973, de Philisto Naucratica. 974, de Phrynicho Bithyno.

Grammatici.

975, De Phileta Grammatico. 976, de Philisco Ægineta. 977, de Philoxeno. 978, de Philone. 979, de Philagrio Epirota.

Philosophi.

980, De Phædone Philosopho. 981, de Pherecyde. 982, de Philosopho. (conf. *Suidam* in *Φιλόσοφος*.) 983, de Philone. 984, de Phocylide. 985, de Pherecrate Atheniensis. 986, de Philetæro. 987, de Philemone Syracusio.

Poëtae.

988, De Philippo Comico. 989, de Philisco. 990, de Philistione. 991, de Philocle. 992, de Philoxeno Lyrico. 993, de Philonide. 994, de Philyllio. 995, de Formo. 996, de Phrynicho Tragico. 997, de Phoenicide.

998, De Chaldaeorum astronomia. 999, de Charete, qui Colossus fecit, & quis eundem everterit, ac quo tempore? 1000, de tribus Gratiis. 1001, de Charicle & Philyra. 1002, de Charybde. 1003, de Chirone Centauro. 1004, de Chimæra. 1005, de Chryseide. 1006, de aurea catena. 1007, de aureo vellere. 1008, de Chryse. 1009, de malis aureis.

Historici.

1010, De Charone Lampfaceno Historico. 1011, de Charone Carthaginiensi. 1012, de Charone Naucratica.

Poëtae.

1013, De Chæremone Comico. 1014, de Chionide. 1015, de Christodoro Poëta. 1016, de Christodoro Thebano. 1017, de Choerilo Atheniensis. 1018, de Charace Philosopho. 1019, de Chrysippo. 1020, de Chirone Medico.

1021,

Ψ.

· αχά. Περὶ Ψαμμουτίχου.

Ω.

αχβ'. Περὶ Ὠγύγου. αχγ'. περὶ Ὠκεανοῦ. αχδ'. περὶ τῶν Ὠρῶν. ἀκέ. περὶ Ὠριέως. αχστ'. περὶ Ὠριθυίας. ἀκζ'. περὶ Ὠρίωνος. ἀκή. περὶ Ὠτου καὶ Εφιάλτου.

XXVIII.

Περὶ ΙΠΠΑΡΧΙΑΣ.

Ἐθιράθῃ [51] τοῖς λόγοις (τοῦ Κράτῃτος) καὶ ἡ ἀδελφὴ τοῦ Μητροκλέους, Ἰππαρχία. Μαρωνῖται [52] δ' ἦσαν ἀμφότεροι· καὶ ἦρα τοῦ Κράτῃτος [53] καὶ τῶν λόγων καὶ τοῦ βίου, οὐδενὸς τῶν μνηστευομένων ἐπιστρεφόμενη, οὐ πλούτου, οὐκ εὐγενείας, οὐ κάλλους· ἀλλὰ πάντα ἦν Κράτῃτος αὐτῇ· [54] καὶ δὴ καὶ ἠπείλει τοῖς γονεῦσιν ἀναιρήσειν αὐτήν, εἰ μὴ τούτῳ δοθεῖν. Κράτῃτος μὲν οὖν παρακαλούμενος ὑπὸ τῶν γονέων αὐτῆς ἀποτρέψαι τὴν παῖδα, πάντα ἐποίη· καὶ τέλος μὴ πείθων, ἀναστὰς καὶ ἀποθέμενος τὴν ἑαυτοῦ σκευὴν ἀνδρικρὺς αὐτῆς, [55] ἔφη· Ὁ μὲν νυμφίος οὗτος· ἡ δὲ κτῆσις αὐτῇ πρὸς ταῦτα βουλεύου, οὐδὲ γὰρ ἔσσεσθαι κοινωνὸς, εἰ μὴ καὶ τῶν αὐτῶν ἐπιτηδευμάτων γενηθείης. Ἐίλετο ἡ παῖς, καὶ ταῦτόν ἀναλαβοῦσα σχῆμα συμπερίηει τάνδρῃ, καὶ ἐν τῷ φανερῷ συνεγίνετο, [56] καὶ ἐπὶ τὰ

[51] *Diogenes Laertius* lib. VI. segm. 96-98.

[52] Maronea est urbs Thraciæ. Sed quando de *Hipparchia*, quæ ex urbe Maronea fuit, sermo est, non abs re fuerit forsân hoc loco observare, urbem Maroneam etiam fuisse appellatam *Hipparchiam*, ut videre est in epistola *Diogenis* ad cives ejus urbis. *Menagius*.

[53] *Arrianus* ad *Epictetum* III. 22. Ἀλλὰ Κράτῃς ἐγὼ μοι λέγεις ἐξ ἔρωτος γενομένην, γυναῖκα τιθεῖς ἄλλον Κράτῃτα. At *Crates uxorem duxit. Rem mihi narra amoris occasione factam, & mulierem singularem, quæ alter Crates esset. De Cratetis amore & nuptiis exstat Pet. Petiti, Philosophi & Doctoris Medici, Poëma titulo*

Κυνογαμία: quo nomine festum Cynici celebrabant in memoriam earum nuptiarum, ut est apud *Clementem Alexand.* Strom. IV. 19. pag. 523. *Menagius*.

[54] Proverbialis loquendi modus. *Lucianus*: καὶ σωτὴρ, καὶ ἐνεργέτης, καὶ πάντα ἢ ἐγώ. *Is. Casaub.*

Alter *Crates* dicitur *Arriano* dicto loco. *Menagius*.

[55] *Apulejus* Florid. II. pag. 229. ed. Lugd. Bat. 1588. 8. Adeoque is (*Crates*) cupiebatur, ut virgo nobilis, soretis junioribus ac ditioribus procis, ultro cum sibi optaverit. Cumque inter scapillum *Crates* retexisset, quod erat aucto gibbere, peramque cum baculo & pallium humi posuisset, eamque supellestem sibi esse

1021, De Psammytico.

1022, de Ogyge. 1023, de Oceano. 1024, de Horis. 1025, de Orieo. 1026, de Orithyia. 1027, de Orione. 1028, de Oto & Ephialto.

XXVIII.

De HIPPARCHIA.

Capta quoque (*Cratetis*) sermonibus est *Hipparchia*, Metroclis soror. Maronitae autem erant ambo. Amabat vero Cratetis vitam atque verba, neque ulla omnino procorum excellentia potuit avelli, non opibus, non nobilitate, non pulchritudine, sed haec omnia ipsi Crates erat: parentibusque minabatur seipsam, nisi huic traderetur, necaturam. Cum igitur Crates à parentibus puellae rogaretur, uti ab hoc illam proposito averteret, postquam egit omnia, nec persuasit, exurgens, omni sua supellectile ante illius oculos exposita; Hic, sponsus, haec ejus possessio est, ad haec delibera. Neque enim esse nostri confors poteris, nisi eadem studia attigeris. Elegit continuo puella, sumptoque illius habitu una cum viro circumibat, & congregiebatur in aperto, atque ad

κοινὰς

esse puellae profiteretur, eamque formam, quam videbat; proinde sedulo consularet, ne post querelae causam caperet; enimvero Hipparche conditionem accipit. Jamdudum sibi provisum satis; & satis consultum respondit; neque ditorem maritum, neque formosorem uspiam gentium posse invenire; proinde duceret, quo liberet. Duxit Cynicus in porticum; ibidem in loco celebri, coram luce clarissima accubuit; coramque virginem imminuisset, paratam pari confidentia; ni Zeno procinctu palliastri, circumstantis coronae obtutu magistrum in secreto defendisset.

δοκοῦν, ὅτι τισὶ τῶν Ἰνδῶν ἐκ αἰσχρῶν εἶναι νομίζεται μίσυνται ἐν ἀδιαφόρῳ δημοσίᾳ, καὶ ἀπερ καὶ περὶ τῆ φιλοσοφίας Κράτητος ἀκηκόαμεν. Huc spectat, quod ait Lactantius de falsa Sap. III. 15. Nam quid ego de Cynicis loquar? quibus in propatulo coire cum conjugibus mos fuit. Quid mirum? si à canibus, quorum vitam imitantur, etiam vocabulum nomenque traxerunt. Adde locum Theodoreti Serm. XII. de vita activa Tom. IV. Opp. pag. 671. A. Menagius.

[56] Sextus Empiricus Pyrrhoniarum Hypotyp. lib. III. cap. 24. segm. 200. Καὶ τὸ δημοσίᾳ γυναικὶ μίσυνται, καὶ τοὶ περὶ ἡμῶν αἰσχρῶν εἶναι

De Indis hoc idem tradidit Sextus Empiricus lib. I. segm. 148. & de Cratete lib. I, segm. 153. Pyrrhon. Hypotyp. Vide etiam Petri Baëli Lexicon in Hipparchia & Mossiens.

τὰ δειπνα ἀπῆει [57] ὅτε καὶ πρὸς Λυσίμαχον [58] εἰς τὸ συμπόσιον ἦλθεν ἔνθα Θεόδωρον τὸν ἐπίκλην Ἀθεὸν ἐπήλεγξε, σόφισμα προτείνασα τοιοῦτον· Ὁ ποιῶν Θεόδωρος, [59] οὐκ ἂν ἀδικεῖν λέγοιτο, οὐδ' Ἰππαρχία ποιοῦσα τοῦτο, ἀδικεῖν λέγοιτ' ἂν. Θεόδωρος δὲ τύπῳ ἑαυτὸν, οὐκ ἀδικεῖ· [60] οὐδ' ἄρα Ἰππαρχία, Θεόδωρον τύπισα, ἀδικεῖ. Ὁ δὲ πρὸς μὲν τὸ λεχθῆν οὐδὲν ἀπήντησεν, ἀνέσχετο [61] δ' αὐτῆς θοιμάτιον. Ἀλλ' οὔτε κατεπλάγη Ἰππαρχία, οὔτε διαταράχθη ὡς γυνή. Ἀλλὰ καὶ ἐπόντος αὐτοῦ αὐτῇ· [62]

Τίς [63] τὰς παρ' ἰσοῖς ἐκλιπούσα κερκίδας;

Ἐγὼ, Φησὶν, ἐμὶς, Θεόδωρε· ἀλλὰ μὴ κακῶς σοι δοκῶ βεβηλεῦσθαι περὶ ἑμαυτῆς, εἰ τὸν χρόνον, ὃν ἐμέλλον ἰσοῖς προσαναλώσειν, τοῦτον εἰς παιδείαν κατεχρησάμενη; καὶ ταῦτα μὲν καὶ ἄλλα μυρία τῆς φιλοσόφου. Φέρεται δὲ τοῦ Κράτητος βιβλίον Ἐπιστολαί, [64] ἐν αἷς ἄριστα φιλοσοφεῖ, τὴν λέξιν ἔστιν ἅτε παραπλησίως Πλάτωνι. Γέγραφε καὶ Τραγωδίας ὑψηλότατον ἔχουσας Φιλοσοφίας χαρακτῆρα· οἷον ἔστι καὶ κεῖνο·

Ὅουχ

[57] Id inofolens in Græcia, ubi in convivium non adhibebatur mater familias, nisi propinquorum. Verba sunt Cornelii Nepotis in præfat. Menagius.

quam enim quisque sibi facit injuriam, hanc sibi volens imponit: nepos autem volens afficitur injuria. Aldobrand.

[58] Macedonum Regem, qui Demetrio Poliorcete successit. Aldobrand.

[61] Ἀνασύρειν ita accipe, ut supra in *Stilpone*: ἢ ἀνασύρας αὐτῆς τὸν κῆπον ἐδεύσατο, & in *Diogene Cyn.* εἰ δὴ ἀνασυρέμεν· δέξεν, πότερον γυνὴ ἐστίν, ἢ ἀνὴρ. Casaubonus.

Gallice diceremus: *il lui leua la jupe*, vide nos supra ad *Diogenem* & ad *Stilponem*. Menagius.

[62] Lege: ἀλλὰ καὶ ἐπόντ' αὐτῇ, αὐτὴ ἐστίν. Casaubonus.

[59] Meminit & *Suidas* in Ἡερ, ubi hunc locum exscripsit: Ἰππαρχία ἥρ' ἢ λόγων Κράτητ', ἐδενὸς ἄλλου ὀπισθεφομένη πρᾶγματ' ἥτις εἰς συμπόσιον ἐλθῶσα σὺν Κράτητι, Θεόδωρον τὸν Ἀθεὸν ἐπῆλξε, σόφισμα προτείνασα τοῖς τοῖς· ὁ ποιῶν Θεόδωρος, οὐκ ἂν ἀδικεῖν λέγοιτο, ἐδ' Ἰππαρχία ποιοῦσα τοῖς τοῖς, ἀδικεῖν λέγοιτο ἂν. Θεόδωρος τύπῳ ἑαυτὸν οὐκ ἀδικεῖ· ἐδ' Ἰππαρχία Θεόδωρον τύπισα ἀδικεῖ. Ὁ δ' ὅς περὶ τὸ λεχθῆν οὐκ ἀπήντησεν, ἀνέσχετο δ' αὐτῆς τὸ ἱμάτιον.

[60] Hoc vero jam non, tam ut Cynica, quam ut Peripatetica mulier, dixisse videtur; quippe *Aristoteles* in V. Ethic. cap. 11. in ea videtur esse sententia, ut existimet, neminem sibi ipsi injuriam facere posse;

Mire hic variant Codices. *Suidas*, qui hunc locum respexit in Θεόδωρος, ita habet: οὐτ' ἔπειθ' ὅς Ἰππαρχίαν τὴν γυναῖκα Κράτητ', αὐτὴ ἐστίν ἢ τὰς περὶ ἰσοῖς ἐκλιπούσα κερκίδας, καὶ τείβεγα φορέσα. Codex Regius & Papiatinus: ἀλλὰ καὶ ἐπόντ' αὐτῇ αὐτῇ, αὐτὴ ἐστίν ἢ τὰς παρ' ἰσοῖς, &c. Codex Samouci: καὶ ἐπόντ' αὐτῇ αὐτῇ.

Τῇ

cœnas proficiscebatur. Quo tempore & ad Lyfimachum ad convivium venit: ubi & *Theodorum*, cognomento impium, coarguit, sophisma hujusmodi obiciens: Quod faciens *Theodorus* injuste agere non diceretur, id Hipparchia si faciat, facere injuste non dicitur. *Theodorus* autem se ipsum feriens injuste non agit; nec igitur *Hipparchia* *Theodorum* caedens injuste agit. Tum ille ad id quidem minime respondit, sed ejus pallium attraxit. Sed neque territa neque turbata est Hipparchia, ut mulier, verum dicente sibi illo:

Radios reliquit hæc apud telas suos?

Sum equidem, inquit, illa, *Theodore*, sed num tibi male de me ipsa statuiffe videor, si tempus, quod in telis consumptura eram, disciplinæ potius impendi? Hæc & alia innumera de philosophante fœmina dicuntur. Fertur & *Cratetis* epistolarum liber, in quibus praeclare philosophatur. Stylus ipse sæpe *Platoni* similis videtur. Scripsit & Tragœdias, altissimo philosophiæ stylo, quale illud est:

Non

Τὴν τὰς παρ' ἰσοῖς ἐκλιπῦσα κερκίδα.

Fuit & lectio altera annotata hujus Codicis; nimirum hæc: αὐτῆσιν ἢ τὰς, ex qua *Theod. Canterus* Var. Lect. lib. I. cap. 6. legendum existimabat: ἀλλὰ καὶ ἐπὶ αὐτῇ αὐτῇ εἶν'

Ἡ τὰς παρ' ἰσοῖς ἐκλιπῦσα κερκίδα.

Cui emendationi assentitur *Casaubonus*, & ipse ei lubens quoque assentior. Est autem versus *Euripidis* ex *Bæchis* v, 1231, ubi *Agave* sic *Cadmum* patrem alloquitur:

Πάτερ, μέγισον κομπάσαι πάρεσί σοι,
Πάντων αἰέτας θυγατέρας σπείρει μακρῶ
Θνητῶν ἀπάσας ἔπον, ἐξόχως δ' ἐμέ,
Ἡ τὰς παρ' ἰσοῖς ἐκλιπῦσα κερκίδα,
Ἐς μίζον ἤκω, θήρας ἀγρεύων χερσίν.

*Pater, maxime gloriari licet tibi,
Quod generis filias longe præstantissimas*

*Mortalium: omnes dico, præcipue vero me,
Quæ juxta telas reliquis radiis,
Ad majora veni, feras ut vener manus.*

Menagius.

[63] Γς. Τίτι τὰς παρ' *H. Steph.*

[64] Exstant hodie *Cratetis* Epistolæ quædam sed supposititiæ. Sed quorsum ista hoc loco de *Cratete*, de quo sermo non est, & in cujus vita de ejus epistolis nihil Laërtius: putarim Laërtium scripsisse, φέρεται ὅτι τὸν Κράτητα βιβλίον Ἐπιστολά. Ita ut hæc ad *Hipparchiam* referantur. Ad quam etiam referri debet, quod sequitur: γέγραφε καὶ Τραγωδίας etc. Et postea ubi scriptum est: ἐτελεύτησε ὃ γηραιός, καὶ ἐτάφη ἐν Βαιωτίᾳ, legendum quoque existimarim: ἐτελεύτησε ὃ γηραιός. Sed præter Epistolas alia *Hipparchiam* scripsisse, discimus ex *Suida* in Ἰσπαρχία. *Menagius.*

Hipparchia tragœdias scripsisse videtur *Delrioni* (in *Syntagmate* Tragœdiæ lat. Part. I. pag. 26.) ni fallor

Ἵουχ εἰς πάτρας μοι πύργος, οὐ μία γέγη,
Πάσης δὲ χέρου καὶ πόλισμα καὶ δόμος
Ἔτοιμος ἡμῖν ἐνδαιτᾶσθαι πάρα.

Ἐτελεύτησε δὲ γηραιὸς, [65] καὶ ἐτάφη ἐν Βοιωτίᾳ.

XXIX.

Ἴππαρχία, [66] ἀδελφὴ Μητροκλῆος τοῦ Κυνικοῦ, Μαρανῆτις, φιλόσοφος Κυνική, γυνὴ Κράτητος τοῦ Κυνικοῦ, ὅς ἦν Ἀθηναῖος, [67] Βρύσανος μαθητῆς τοῦ Ἀχαιοῦ, ἢ ὡς τινες, Διογένης. Ἐγραφε φιλοσόφως ὑποθέσεις, καὶ τινὰ ἐπιχειρήματα καὶ προτάσεις πρὸς Θεόδωρον τὸν ἐπικληθέντα Ἀθῆον. Ἠχμασεν ἐπὶ τῆς ριά Ὀλυμπιάδος.

XXX.

Μέμνημαι [68] καὶ Κυνικῆς τινος. Ἴππαρχία δὲ ἐκαλεῖτο, ἢ Μαρανῆτις, ἢ Κράτητος γυνὴ· ἐφ' ἣ καὶ τὰ Γυνογάμεια [69] ἐν τῇ Ποικίλῃ ἐτέλετο.

XXXI.

Ἀγωγῇ [70] ἔθος ἀνιτίθεται· ὅταν οἱ μὲν πολλοὶ ἄνθρωποι ἀναχωροῦντες μιγνύωσιν ταῖς ἑαυτῶν γυναιξί, ὁ δὲ Κράτης τῇ Ἴππαρχίᾳ δημοσίᾳ.

XXXII.

Κράτητι [71] ὁ πῖθος ἤρκεσεν εἰς οἰκισιν, καὶ γαμετὴν ἔχοντι τὴν καλὴν Ἴππαρχίαν.

XXXIII.

Τοῦ πάθους [72] ἐπαναστάσις, (Κράτης) Ἴππαρχίαν τὴν Μαρανῆτιν δημοσίᾳ ἔγχευε, καὶ τὰ γυνογάμια ἐν τῇ Ποικίλῃ ἐτέλεσεν, ἔρρωσθαι πολλὰ φράσας τῇ ὑφηγορίᾳ τῶν λόγων.

XXXIV.

fallor propter locum Laërtii lib. VI. sect. 98. sed qui de Cratete accipiendus, non de Hipparchia, licet ad hanc referre malit etiam Menagius in suis ad Laërtium notis. Fabricius Biblioth. Gr. lib. II. cap. 19. pag. 680. ed. 2.

adtexta. Vide hic Adnotationes Æg. Menagii. Mer. Casaubonus.

[66] Suidæ Lexicon in Ἴππαρχίᾳ Tom. II. p. 139. ed. Cantabr.

[65] De Cratetis morte hæc accipienda videntur, ut & præcedentia de Tragœdia, Hipparchiæ vitæ

[67] Θεβαῖτῶν legendum esse, non Ἀθηναῖων, monet Menagius ad Laërtii lib. VI. segm. 85 & 98.

[68]

*Non turris una, nec casa una patriæ
Mibi est, sed universæ arces terræ, & domus
Parata nobis mansio & cœnacula.*

Obiit vetulus, atque in Boeotia sepultus est.

XXIX.

Hipparchia, soror *Metroclis* Cynici, Maronitis, Philosophæ Cynicæ, uxor Cratetis Cynici, qui fuit Atheniensis, Brysonis Achæi discipulus, vel, (ut alii tradunt) Diogenis. Scripsit philosophica quædam; item argumentationes nonnullas, & quæstiones ad Theodorum, cognomento Atheum. Floruit Olympiade CXI.

XXX.

Memini autem etiam Cynicæ cujusdam, *Hipparchia* autem vocabatur, Maronitis, uxor Cratetis, propter quam in Pœcile quoque celebrata fuere Cynogamia.

XXXI.

Instituto consuetudo opponitur, ut quum vix quisquam reperiatur, qui non secedat congressurus cum uxore, Crates tamen cum Hipparchia in publico congregiatur.

XXXII.

Crateti domum idoneam præbuit dolium, quamvis pulchram Hipparchiam uxorem habenti.

XXXIII.

Libidine insurgente, (Crates) Hipparchiam Maronitidem propalam duxit uxorem, & Cynicas nuptias in Varia porticu celebravit, magnificis illis suis dictis vale dicens.

XXXIV.

[68] *Clemens Alexandr.* Strom. lib. IV. cap. 19. pag. 523.

[69] Rectius *Κυνογαμία* *Theodoretus*, inquit in indice græco *Sylburgius*. *Suidas* in *Κεράτης Γήμας* δ' *Ἰσπαρχίαν, τὴν Μαρωνεΐτιν, κυνογαμίαν τὸν γάμον ἐκάλεσε*. *Tatianus* non procul à principio *Orai.* in Græcos: *Τίς γὰρ ἀν' ἐπημαρτυρήσει τῇ Κράτητι· κυνογαμία*. Ubi Cl. Editor Oxoniensis recte substituit *κυνογαμία* *Potterus*.

[70] *Sextus Empiricus* *Pyrrhoniæ Hypotypof.* lib. I. cap. 14. segm. 153.

[71] *Simplicius* in *Comment.* in *Epiætti Enchiridion* cap. 46. pag. 242. ed. *London*.

[72] *Theodoretus* *Serm.* XII. de vita activa *Tom.* IV. *Opp.* pag. 671. A.

XXXIV.

Ἦνθην [73] Ξενοκράτης διάδοχος Σπευσίππῃ καὶ Πλάτωνος, Κράτης καὶ Διογένης Κυνικοὶ καὶ Ὑπαρχία Κράτητος γυνὴ φιλόσοφος.

XXXV.

Ἀντιπάτρου [74]

εἰς Ὑπαρχίαν.

Ὅνχ' [75] βαθυζώνων [76] Ὑπαρχία ἔργα γυναικῶν,

Τῶν δὲ κυνῶν [77] ἐλόμαν ῥωμαλέον βίοτον.

Ὅυδ' μοι ἀμπεχόναι περονήτιδες, οὐ βαθύπεπλος

Ἑυμαρίς, [78] οὐ λιπρόων [79] ἔυαδὲ κεκρύφαλος·

Ὅυδας δὲ σκίπωνι συνέμπορος, ἅ, τε συνῶδ'ος

Δίπλαξ, καὶ κοίτας βλῆμα χαμαιλεχέος.

Ἄμμι δὲ Μαιναλίας κρέσσων βίος ἦν Ἀταλάντας, [80]

Τόσσον, ὅσον σοφία κρέσσον ὀριδρομίας.

[73] *Georgius Syncellus* in *Chronographia* ad Olymp. CVII pag. 260. A. ed. Paris.

[74] *Anthologia Epigrammatum Græcorum* lib. III. cap. 12. epigr. 52.

Hoc epigramma non est *Antipatri Sidonii*, sed *Macedonii*, qui magni *Alexandri* temporibus vixit, cui etiam libros suos obtulit. Est autem scriptum in *Hipparchiam* *Metroclis* Philosophi sororem, quæ & ipsa desertis fœmineis negociis philosophiæ disciplinis se tradidit, & *Crateti*, cujus vitam maxime amabat,

nupsit. De qua plura apud *Laërtium* & *Suidam*.

[75] *Hug. Grotii* interpretatio:

*Non ego feminei mores Hipparchia sexus,
Sed mare sum fortis corde secuta canes.
Nec placuit pallam substringens fibula, non pes
Vinctus, & unguentis oblita vitta mihi;
Sed baculus, nudique pedes, quæque artibus hæret
Diplois, inque locum dura cubilis humus.
Mœnaliæ tanto potior mea vita puellæ,
Quanto venari, quam sapuisse, minus.*

[76]

XXXI. Περὶ

XXXIV.

Xenocrates Speusippi, qui Platonis, successor, Crates & Diogenes Cynici, & Hyparchia Cratetis uxor philosophiæ doctrina præstabant..

XXXV.

Antipatri,
in Hipparchiam.

Nondum profundas zonas habentium Hipparchia opera mulierum;

Cynicorum vero elegi virilem vitam.

Neque mihi fibulata indumenta, nec laxa palla

Facilis, non nitidum placuit reticulum,

Humus vero baculo comes, & conveniens

Duplicata vestis, & cubilis casus humilis.

Nobis vero Mænalix melior vita erat Atalantæ,

Tantum, quantum sapientia melior venatione.

[76] *Homerus* *Il.* i'. v. 590. & *Odyss.* γ'. v. 154.
βαδυσζώνες τε γυναικες.

[77] Cynicorum philosophorum, qui κύνες nuncupantur. *Gregor.* τὸ κυνῶν τὸ λίκνον τε καὶ ἀγοραῖον. *Brodaus.*

[78] *Ἑυμαεῖς* etiam pro solea ponitur, quæ facile exui & indui potest. *Obsequens.*

[79] Ἀνταρὸν, χαλδόν, σιλβόν, ἑυοδμόν. *Brodaus.*

[80] *Apollonii commentarius:* Ἀταλάντῃ Ἰάσονος θυγάτηρ, ἣν ἔγχευ Μελανίων ἐτίεσθ γὰρ ἔστιν ἡ Ἀργεία ἡ Σχοίνεως ἣν ἔγχευ Ἰστρομίδαν. Μαίναλ' οὐδ' ὄρε' Ἀρκαδίας, ἐν ᾧ ἡ Ἀταλάντη δῖ' ἔγεν' ἀπὸ Μαντάλης τῆς Ἀρκάδος. Porro hæc nostra non tantum sagittandi peritia nobilitata est, sed etiam prima noctu bestiis infidias struxisse ab *Oppiano* memoratur. *Brodaus.*

XXXVI.

XXXVI.

Περὶ ΥΠΑΤΙΑΣ.

*Exemplar (81) ab Hyratia, (82) quæ philosophiam docebat
in Alexandria, ad Beatum Cyrillum
Archiepiscopum in diptychis. (83)*

Legens historias temporum, reperi factam Christi præsentiam ante annos centum quadraginta. (84) Fuerunt vero discipuli ejus, qui postea Apostoli nominati sunt, qui & post assumptionem ejus in cælos Christianam prædicare doctrinam: qui simplicius quidem & absque omni curiositate superflua docuerunt, ita ut invenirent locum plerique gentilium, male intelligentes atque sapientes, hanc accusandi doctrinam, & instabilem nominandi. Quod enim dixit Evangelista, *Deum nemo vidit unquam* (Johan. I.) quomodo ergo, inquit, (dici-

XXXVII.

Τῇ φιλοσόφῳ Ὑπατίᾳ. (85)

Ἀυτὴν σε καὶ διὰ σε τοὺς μακαριωτάτους ἐταίρους ἀσπάζομαι, δέσποινα μακαρία, πάλαι μὲν ἀν' ἐγκαλέσας, ἐφ' οἷς οὐκ ἀξιοῦμαι γραμμάτων· νῦν δὲ διὰ παρωραμένους ὑφ' ἀπάσιων ὑμῶν, ἐφ' οἷς ἀδικῶ μὲν οὐδὲν, ἀτυχῶ δὲ πολλὰ, καὶ ὅσα ἀνθρώπος ἀτυχῆσαι δύναται· ἀλλ' εἴπερ εἶχον ἐν ἑσὶ χάριν ὑμετέροις ἐπιτολαῖς, καὶ μανθάνειν, ἐν οἷς διατρίβετε· πάντως δὲ ἐν ἀμείνοσίῳ ἔστε, καὶ καλλίονος περᾶσθε τοῦ δαίμονος· ἐξ ἡμισείας ἀν' ἐπραττον πονήρας, ἐν ὑμῖν εὐτυχῶν. Νῦν δὲ ἐν τι καὶ τοῦτο τῶν χαλεπῶν ἐστιν, ἃ με κατέληφεν· ἀπεστέρημαι μετὰ τῶν παιδίων καὶ τῶν φίλων, καὶ τῆς παρὰ πάντων εὐνοίας. Καὶ τὸ μέγιστον, τῆς Θεοτάτης σε ψυχῆς,

[81] Epistola illa exstat in Synodico contra tra-
gædiam Irenæi, quod post Christianum Lupum edi-
dit Steph. Baluzius in Tom. I. Concilior. pag.
926. & Jo. Garnerius in Ausuario Theodoretii p.
673. Epistolam integram etiam exhibet Menagius in
Historia mulierum philosopharum segm. 54. qui eam
Hyratiæ nomen mentiri non dubitat, quemadmodum
nec Tillemontius Tom. XIV. Mem. Eccles. pag. 606.
Fabricius Biblioth. Gr. lib. V. cap. 22. §. 10. Vol.

VIII. pag. 220. not. x.

[82] Certum est eam floruisse eo tempore, quo S.
Cyrillus tenebat cathedram Alexandrinam. Sed cum
ex Socrate lib. VII. cap. 15. constet eam testis inter-
emptam ac incendio consumptam fuisse anno quarto
Episcopatus Cyrilli, Honorio X. & Theodosio VI.
Consulibus, h. e. anno Christi CCCCXVI. exilium
autem Nestorii, cujus in his litteris mentionem facit
Hypa-

XXXVI.

De HYPATIA.

(dicitis) Deum fuisse crucifixum? Et aiunt: *Qui visus non est, quomodo affixus cruci? quomodo mortuus atque sepultus est?* Nestorius igitur, qui modo in exilio constitutus est, Apostolorum prædicationes exposuit. Nam discens ego ante longa pridem tempora, quod ille ipse duas naturas Christum sit confessus existere, ad eum qui hæc dixerat, inquam: Solutæ sunt gentilium quæstiones. Dico igitur sanctitatem tuam male fecisse, illi contraria sapiendo, synodum congregare, & absque conflictu dejectionem fieri præparasse. Ego vero adhuc paucis diebus ejusdem viri expositiones inspiciens, & Apostolorum prædicationes conferens, atque intra memet ipsam cogitans, quod bonum sit mihi fieri Christianam, digna effici spero dominici generatione baptismatis.

XXXVII.

Philosophiæ Magistræ Hypatiæ.

Tibi ipsi ac per te felicissimis sodalibus salutem dico, beata domina, olim quidem libenter criminaturus, quod nullis à vobis dignatus essem literis: jam vero video me à vobis omnibus contemni, pro eo, quod nihil quidem mali facio, in plerisque vero infortunatus sum, & quantum infortunatus quisquam esse potest. Verum si vestras literas accipere possem, ac istud intelligere, quoniam in statu versemini, (omnino vero secundiore utimini, ac meliorem genium experimini) dimidia ex parte duntaxat adversis premerer, in vobis beatus. Nunc vel hoc unum in iis malis est, quæ mihi contigerunt: una cum liberis meis etiam

Hypatia, ante annum CCCCXXXVI. non contigisse, valde credo hanc ejus epistolam ad Cyrillum esse notam ac supposititiam. Si ista argumenta spectasset *Lupus*, hac epistola usus non esset, ut exemplum poneret eorum, qui crucis ignominiam Deo indignam esse putantes, propterea animum habuerunt aversum à professione religionis Christianæ. *Baluzius*.

[83] Difficile est explicare, quid significant hæc

verba. Neque enim probabile est, epistolas ad Episcopos scriptas, præsertim ab iis, qui religioni Christi contrarii erant, in diptycha fuisse relatas. *Idem*.

[84] *Lupus* animadvertens sensum hujus loci esse imperfectum, sic interpolavit, *ante annos quater centum quadringenta*. Quod verum videri posset, si constaret, hanc epistolam esse legitimam. *Idem*.

(85) *Synesius* Epist. 10. pag. 172. Opp. ed. Petav.

χῆς, ἥν ἐγὼ μόνην ἐμαυτῷ ἐμμένειν ἤλπισα κρείττω καὶ δαιμονίας ἐπηρείας, καὶ τῶν
ἐξ ἐμαρμένης ρευμάτων.

XXXVIII.

Τῇ Φιλοσόφῳ. (86).

Οὕτω πάνυ πέπραγα πονήρως, ὥστε ὑδροσκοπίε μοι (87) δεῖ· ἐπίταξον αὐτὸ χαλ-
κευθῆναι τε καὶ συνωνηθῆναι (γρ. συνωσθῆναι, ἢ συνεωθῆναι.) θαλῆν· ἐστὶ κυλινδρικός,
αὐλοῦ καὶ σχῆμα καὶ μέγεθος ἔχων· οὗτος ἐπὶ τήρῃ ἐνδείας δέχεται τὰς κατα-
τομὰς, αἷς τῶν ὑδάτων τὴν ῥοπὴν (γρ. ῥοήν) ἐξετάζομεν. Ἐπιποματίζει γὰρ
αὐτὸν ἐκ πατέρη κῶνος κατὰ θέσιν ἴσῃ ἐσκέιμενος, ὥς εἶναι κοινὴν βάσιν ἀμφοῖν τοῦ
κῶνος τε καὶ τοῦ σωλήνος. Αὐτὸ δὴ τοῦτό ἐστι τὸ Βαρύλλιον. Ὅταν ὦν εἰς ὑδάτος
καθῆς τὸν αὐλόν, ὀρθὸς ἐστήξει καὶ παρέξει σοι τὰς κατατομὰς ἀριθμεῖν· αἱ δὲ τῆς
ῥοπῆς (88) (γρ. ῥητῆς) εἰσι γνωρίσματα.

XXXIX.

Τῇ αὐτῇ. (89).

Κλινοπέτης ὑπεγάρευσα τὴν ἐπιστολήν, ἣν ὑγιαίνουσα καμίσαια, μήτηρ καὶ ἀδελφῇ,
καὶ διδάσκαλε, καὶ διὰ πάντων τούτων εὐεργετική· καὶ ἅπαν ὅ,τι τίμιον καὶ
πρᾶγμα καὶ ὄνομα. Ἐμοὶ δὲ τὰ τῆς σωματικῆς ἀσθενείας, ψυχικῆς αἰτίας ἐξη-
πται· κατὰ μικρόν με δαπανᾷ τῶν παιδίων τῶν ἀπελθόντων (γρ. παρελθόντων)
ἢ μνήμη. Μέχρις ἐκείνου ζῆν ἄξιον Συνέσιον, μέχρις ἣν ἄπειρος τῶν τοῦ βίου κακῶν.
ἔιτα ὥσπερ ῥευμα ἐπισχεθὲν, ἀθρόον ἐρρύη, καὶ μετέβαλεν ἡ γλυκύτης τοῦ βίου.
Παυσαίμην, ἢ ζῶν, ἢ μεμνημένος τῶν υἱέων τοῦ τάφου. Σὺ δὲ αὐτὴ τε ὑγιαίνοις καὶ
ἀσπασαὶ τοὺς μακαρίους ἐταίρους, ἀπὸ τοῦ πατρὸς Θεοτέχνου, καὶ ἀπὸ τοῦ ἀδελ-
φοῦ Ἀθασίου ἀρξαμένη, πάντας ἐξῆς· καὶ εἰ τις αὐτοῖς προσγέγονεν, ὥς εἶναι σοι
κατα-

(86) *Synefius* epist. 15. pag. 174. Opp.

(87) *Aquilegum* ἐργαλεῖον quoddam esse potius,
quam *Clepsydræ* genus, ut vulgata *Lexica* perperam
habent, existimaverim; neque enim *clepsydræ* in a-
quam demissa, sed in eas infusa potius aqua. Cu-
jusmodi vero illud fuerit, non satis capio. Apud *Vi-*

ticinium lib. VIII. cap. 6. ubi de aquarum libratio-
ne, *Chorobates* ejusdem generis instrumentum non
pauca hujus descriptionis habet. Nam inter cætera
inter regulam & ancones compacta transversaria esse
ait, quæ habent lineas ad perpendicularum recte descri-
ptas, pendentiaque ex regula perpendiculara, in singulis
partibus singula, quæ, cum regula fuerit collocata,

ca-

etiam & amicis & omnium benevolentia sum frustratus. Et quod caput est, divinissimæ animæ tuæ, quam ego mihi solam permanfuram speraveram cum hæc genii mei infestatione, tum hisce fatorum fluctibus superiorem.

XXXVIII.

Philosophiæ magistræ.

Eo sum infortunii redactus, ut hydroscopio opus habeam; jube mihi fabricari ac coëmi. Tubulus est Cylindri figuram habens, tibiæ magnitudine atque forma. Hic in una recta linea incisiones habet, quibus aquarum libramentum cognoscimus. Obturat enim illum altera ex parte conus, aequabili positura insertus, ita ut communis sit amborum basis, coni videlicet atque tubuli. Hoc ipsum est, quod Baryllium appellant. Jam cum tubulum in aquam deposueris, erectus subit, ut in eo incisiones facile numerare possis, ex quibus libramentum cognoscitur.

XXXIX.

Eidem.

Decumbens in lecto hanc epistolam dictavi, quam incolumis accipias precor, mater ac soror & magistra, & in his omnibus bene de me merita; & si qua alia res est appellatione honorifica. Mihi vero corporis imbecillitas ab animi ægritudine occasionem habet. Paulatim me conficit liberorum morientium recordatio. Eo usque vivere Synefium par erat, quousque vitæ malorum expers fuerit. Postea velut coërcitus torrens uno impetu decedit, mutataque vitæ omnis est jucunditas. Utinam aut vivere definam, aut sepulchri liberorum meminisse. Tu vero & ipsa valeas, & beatos à me sodales saluta, à Theotecno patre & fratre Athanasio incipiens, deinceps universos: ac si quis ad eos accesserit, qui tibi ex animo sit. Me autem gratiam ei debere oportet hoc

eaque tangent, æque ac pariter lineas descriptionis indicabunt libratam collocationem.

(88) Cod. Pet. & Mor. *ῥητῆς*, quod & in variis lectionibus Turneb. editionis legitur. In Petav. margine scholion erat, quod exoletis ac fugientibus literis, ut pleraque ejus codicis, legi omnino non poterat.

hæc duntaxat extudimus: *ἑρταύδα ἐν ὀμίλῃ ῥητῆρ τὴν ὁρῶν ἐκλάσειν*. Ex quibus videtur, quilibet ille est adnotator, hydroscopium de horologii genere, contra quam nos, accipere.

(89) *Synefius* epist. 16. pag. 175. Opp.

καταθύμιος ἐμὲ δὲ δεῖ χάριν ὀφείλειν αὐτῷ, διότι σοι καταθύμιός ἐστι· κακῆρον ὡς φίλον φίλτατον ἄσπασαι παρ' ἐμοῦ. Τῶν ἐμῶν ἔι τί σοι μέλει, καλῶς ποιεῖς· καὶ εἰ μὴ μέλει, οὐδὲ ἐμοὶ τοῦτο μέλει.

XL.

Τῇ Φιλοσόφῳ. (90)

Ἦχος ἔοικα πρᾶγμα ποιεῖν· ἄς· παρείληφα φωνάς, ἀντιδίδωμι, τὸν θαυμαστὸν Ἀλέξανδρον· ἐπαινῶν παρά σοι.

XLI.

Τῇ Φιλοσόφῳ. (91)

Εἰ καὶ μὴ πάντα ὁ δαίμων ἀφελέσθαι μου δύναται, ἀλλὰ βούλεται, ὅσα γε δύναται·

Ὅς μ' υἱὼν πολλῶν τε καὶ ἐσθλῶν ἔυνην ἔθηκεν. (92)

Ἀλλὰ τόγε προαιρεῖσθαι τὰ βέλτιστα καὶ τίθεσθαι τοῖς ἀδικουμένοις, οὐκ ἀφαιρήσεται· μὴ γὰρ δὴ καὶ τῆς γνώμης ἡμῶν κατισχύσειε. Μισῶ μὲν οὖν ἀδικίαν· ἔξεστι γὰρ· κωλύειν δὲ βουλοίμην μὲν, ἀλλὰ καὶ τοῦτο τῶν ἀφαιρεθέντων ἐστὶ· καὶ ὀίχεται καὶ τοῦτο πρὸ τῶν παιδίων·

Πάσαι ποτ' ἦσαν ἄλκιμοι Μιλήσιοι.

Ἦν ὅτε καὶ γὰρ φίλος ὄφελος ἦν· καὶ σύ με ἐκάλες ἀλλότριον ἀγαθὸν εἰς ἑτέ-
ρους, δαπανῶντα τὴν παρὰ τῶν μέγα δυναμένων αἰδῶ, καὶ ἦσαν ἐκεῖνοι χεῖρες ἐμαί-
νυι δὲ ἀπάντων ἔρημος ὑπολείπομαι, πλὴν εἰ τι σὺ δύνῃ· καὶ γὰρ δὴ καὶ σε μετὰ
τῆς ἀρετῆς, ἀγαθὸν ἄσυχον ἀριθμῶ. Σὺ μὲν οὖν αἰεὶ καὶ δύνῃ καὶ δύναιο κάλλιπτα
χρωμένη τῷ δύνασθαι. Νίκαιος δὲ καὶ Φιλόλαος οἱ καλοὶ καγαθοὶ νεανῖαι καὶ συγ-
γενεῖς, ὅπως ἐπανέλθοιεν τῶν ἰδίων γενόμενοι κύριοι, πᾶσι μελέτω τοῖς τὰ σὰ τιμῶσι
καὶ ἰδιώταις καὶ ἄρχουσι.

XLII.

(90) *Synesius* epist. 33. pag. 178. Opp.

(91) *Synesius* epist. 80. pag. 228.

hoc ipso, quod ex animo tibi sit, & huic tanquam amico amicissimo à me salutem dicito. Meorum rerum si quid tibi curæ est, recte facis: sin nihil curæ est, neque mihi istud curæ est.

XL.

Philosophiæ magistræ.

Videor jam facere, quod Echo solet, quas voces accepi, refero, cum egregium illum Alexandrum apud te prædico.

XLI.

Philosophiæ magistræ.

Tametsi non omnia mihi eripere fortuna potest, vult tamen quæcunque potest:

Quæ natis me me orbarit multisque bonisque.

Sed optima quæque velle & injuria oppressis adesse mihi nunquam eripiet: absit enim, ut animum quoque meum expugnet. Odi itaque injustitiam: hoc enim licet, prohibere autem vellem equidem; verum et hoc ex eorum genere est, quæ mihi erepta sunt; istudque ante liberos à me sublatum est:

Fortes fuerunt primitus Mileſii.

Fuit tempus illud, cum ego amicis meis essem utilis, & tu me alienum bonum appellares, potentiorum scilicet in me observantia ad aliorum commodum abutentem. Erantque illi manus meæ, nunc omnibus destitutus relinquo, nisi tu quidpiam potes. Nam & te cum virtute in bonis deputo, quæ auferri nequeunt. Ac tu semper sane & potes plurimum & possis potestate tua quam honestissime utens. Nicaeus autem & Philolaus præstantissimi juvenes & cognati, quemadmodum rerum suarum domini revertantur, curæ sit omnibus, qui te observant & privatis & magistratibus.

XLII.

(92) *Homeri versus* IL. χ'. v. 44.

XLII.

Τῇ φιλοσόφῳ. (93)

Ἐὶ δὲ θανόντων περ καταλήθοντ' εἰν' αἰῶνα, (94)

Ἄυτάρ ἐγὼ καὶ κεῖθι τῆς φίλης Ὑπατίας μεμνήσομαι. Ἐγώ γε τοι τοῖς πάθεσι τῆς πατρίδος περιεχόμενος καὶ δυσχεραίνων αὐτὴν, ἐφ' οἷς ὄρῳ καθημέραν ὅπλα πολέμια, καὶ ἀποσφαττομένους ἀνθρώπους ὥσπερ ἱερεῖα, καὶ τὸν αἶρα διεφθαρμένον ἔλκων ἀπὸ τῆς σήφους τῶν σωμάτων, καὶ αὐτὸς ἕτερα τοιαῦτα παθεῖν περὶ δόκων. Τίς γὰρ εὐελπίς, ἐν ᾧ καὶ τὸ περιέχον ἐστὶ κατηφέστατον, κατελημμένον τῇ σκιά τῶν σαρκοφάγων ὀνέων; ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τούτοις φιλοχωρῶν. Τί γὰρ καὶ πάθω Λίβυς ὢν, καὶ ἐνταῦθα γενόμενος, καὶ τῶν πάππων τοὺς τάφους οὐκ ἀτίμους ὄρων; διὰ σέ μοι δοκῶ μόνῃ ὑπερόψεσθαι τῆς πατρίδος, καὶ λάβωμαι σχολῆς, μεταναστεύειν.

XLIII.

Ὑπὲρ (95) δὴ τούτων ἀπάντων σε κρίνουσαν περιμενοῦμεν. Καὶ μὲν ψήφισι προσηγορεύειν εἶναι, ῥήτορσιν ἅμα καὶ φιλοσόφοις ἐκκεῖσθαι τοὺς μὲν γὰρ ἥσει, τοὺς δὲ ὀνήσει. Πάντως γε, εἰ μὴ παρά σου τῆς δυναμένης κρίνειν διαγεγράφεται. Ἐὶ δὲ μὴ φανῇται σοι τῆς τῶν Ἑλλήνων ἀκοῆς ἄξιον, καὶ σὺ δὲ δήπου μετ' Ἀριστοτέλους πρὸ τοῦ φίλου τὴν ἀλήθειαν θήσῃ, πυκνὸν καὶ βαθύ σκοτός ἐπληυγάζεται, καὶ λήσεται τοὺς ἀνθρώπους λεγόμενον.

XLIV.

Ὅσακις (96) ἂν ἐπίω τὸ σύγγραμμα, θαυμαστή τις περὶ ἐμὲ διάθεσις γίνεται, καὶ τις ὁμότης με θεῖα περιχεῖται κατὰ τὴν ποίησιν. Ἐὶ δὲ μὴ μόνον τὸ πάθος ἐμοῦ καὶ περὶ ἕτερον δ' ἂν ταῦτα γένοιτο, σὺ καὶ τοῦτο μηνύσεις· σὺ γὰρ δὴ μετ' ἐμὲ πρῶτη τῶν Ἑλλήνων ἐνλεύξῃ.

XLV.

Νῦν (97) μὲν οὖν ἐν τοῖς καθ' ἡμᾶς χρόνοις Ἀιγυπτίος τρέφει, τὰς Ὑπατίας δεξαμένη γονάς· αἱ δὲ Ἀθηναίαι πάλαι μὲν ἦν ἡ πόλις ἐστία σοφῶν, τὸ δὲ νῦν ἔχον, σεμνύνουσι αὐτὰς οἱ μελιττουργοί.

XLVI.

(93) *Synephi* epist. 124. pag. 260.(94) *Homeri* versus Il. χ'. ver. 389.(95) Excerpta ex *Synephi* epist. 153. prolixiore ad *Hypatiam*, in qua duorum librorum à se scriptorum argumenta fuisse recenset pag. 292. D. Opp.

(96)

XLII.

Philosophiae Magistrae.

Quodsi Erebo vita funætorum oblivia tangant,

At ego illic vel carae potero meminisse Hypatiae. Ego, inquam, patriae malis circumfusus, ejusque pertaesus, cum hostilia in dies arma videam, & homines pecudum instar jugulatos, aëremque traham ex tabe corporum infectum, atque ipse confimilia quaedam propediem expectem. Quis enim bene sperare potest, cum & aëris ipsius tristissima sit facies, qui carnivorarum avium umbra subtexitur? & nihilominus inter hæc ei loco firmus affixus: Quid enim possum, cum Afer sim, illic editus, & avorum non ignobilia sepulchra illic aspiciens? propter te unam patriam mihi aspernatus videor, & quamprimum otium suppetet demigraturus.

XLIII.

De iis omnibus tuum arbitrium expectabimus. Ac si quidem proferendum opus istud esse decreveris, oratoribus juxta atque philosophis proponetur. His enim voluptatem afferet, illis utilitatem; omnino, nisi à te, quae judicare potes, rejectum atque inductum fuerit; sin tibi Graecorum auribus indignum videatur, & cum Aristotele, amico veritatem antiquiorem habeas, alta densaque caligine obvolvatur, nec ulla inter homines de eo fiet mentio.

XLIV.

Quoties opus percurro, miro quodam modo afficior, & vox me quaedam, juxta Poëtas, divina circumsonat. Utrum vero non ita ego solus afficiar, sed idem etiam aliis contingat, mihi & illud significabis; tu enim post me prima omnium ex Graecis leges.

XLV.

Nunc itaque nostra aetate Ægyptus alit, quae ab Hypatia sapientiae semina suscepit. Athenae vero quondam civitas fuit, Sapientum domicilium, nunc eas mellatores celebrant.

XLVI.

(96) Excerpta ex eadem epistola pag. 293. Opp.

(97) Excerpta ex Synesi Epist. 135. ad Fratrem, pag. 272. Opp.

XLVI.

Ἵπατία (98) ἡ Θέωνος τοῦ Γεωμέτρου θυγάτηρ, τοῦ Ἀλεξανδρέως φιλοσόφου, καὶ αὐτὴ φιλόσοφος, καὶ πολλοῖς γνώριμος γυνὴ Ἰσιδώρου τοῦ φιλοσόφου. "Ἠκμασεν ἐπὶ τῆς βασιλείας Ἀρκαδίου. "Εγγραφεν ὑπόμνημα εἰς Διοφάντην τὸν Ἀστρονομικόν. Κανόνα εἰς τὰ Κωνικά. Ἀπολλωνίῳ ὑπόπνημα. (69) "Αὐτὴ διεσπάρθη παρὰ τῶν Ἀλεξανδρέων, καὶ τὸ σῶμα αὐτῆς ἐνυβρισθὲν καθ' ὅλην τὴν πόλιν διεσπάρη. Τοῦτο δὲ πέποιθε διὰ φθόνον καὶ τὴν ὑπερβάλλουσαν σοφίαν, καὶ μάλιστα εἰς τὰ περὶ ἀστρονομίαν ὥς μέγ τινας ὑπὸ Κυρίλλου ὥς δὲ τινες διὰ τὸ ἔμφυτον τῶν Ἀλεξανδρέων θράσος καὶ τσασιμδῆς· πολλοῖς γὰρ καὶ τῶν κατ' αὐτοὺς Ἐπισκόπων τοῦτο ἐποίησαν· τὸν Γεόργιον σκόπει καὶ τὸν Προτέριον. "Αὐτὴ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ καὶ ἐγεννήθη, καὶ ἀνετράφη, καὶ ἐπαιδεύθη. Τὴν δὲ φάσιν γενναιοτέρα τοῦ πατρὸς ὄντα, οὐκ ἠρκέσθη τοῖς διὰ τῶν μαθημάτων παιδεύμασιν ὑπὸ τῷ πατρὶ, ἀλλὰ καὶ φιλοσοφίας ἠψατο ἄλλης οὐκ ἀγεννῶς. Περιβαλλομένη γὰρ τρίβωνα ἡ γυνὴ, καὶ διὰ μέσου τοῦ ἄστεως ποιομένη τὰς προόδους, ἐξηγέτο δημοσίᾳ τοῖς ἀκροᾶσθαι βουλομένοις ἢ τὸν Πλάτωνα, ἢ τὸν Ἀριστοτέλην, ἢ τὰ ἄλλου ὅτου δὴ τῶν φιλοσόφων. Πρὸς δὲ τῷ διδασκαλικῷ καὶ ἐπ' ἄκρον ἀναβάσας τῆς πρακτικῆς ἀρετῆς, δικαία τε καὶ σώφρων γεγνηῖα, διετέλει παρθένος, οὕτω σφόδρα καλὴ τε ὄντα καὶ εὐειδῆς, ὥστε καὶ ἐρασθῆναι τινα αὐτῆς τῶν προσφοιτῶντων· ὁ δὲ οὐχ ὁῖος τε ἦν κρατεῖν τοῦ ἔρωτος, ἀλλ' αἰσθήσιν ἤδη παρείχετο καὶ αὐτῇ τοῦ παθήματος· οἱ μὲν οὖν ἀπαίδευτοι λόγοι φασί, διὰ μουσικῆς αὐτὸν ἀπαλλάξαι τῆς νόσου τὴν Ἵπατίαν· ἡ δὲ ἀλήθεια διαγέλλει, πάλαι μὲν διεφθορῆναι τὰ μουσικῆς· αὐτὴν δὲ προνεγκάμεν τι τῶν γυναικείων ῥακῶν καὶ κατ' αὐτοῦ βαλλομένην, καὶ τὸ σύμβολον ἐπιδείξασαν τῆς ἀκαθάρτου γενέσεως, τούτου μέντοι, φάναι, ἐρᾶς, ᾧ νεανίσκῳ, καλοῦ δὲ οὐδενός· τὸν δὲ ὑπ' αἰσχύνης καὶ θάμβους τῆς ἀσχήμονος ἐπιδείξεως διατραπήναί

τε

(98) Suidas in Ἵπατία Tom. III. pag. 533 sq. ad. Cantabr.

Ἀστρονομικὸν κανόνα· εἰς τὰ κωνικὰ Ἀπολλωνίου. Kusterus.

Totum hunc articulum ex vita *Isidori à Damascio* conscripta depromptum esse non dubito. Kusterus.

(99) Locum hunc sic scribendum & distinguendum esse cenſeo: "Εγγραφεν ὑπόμνημα εἰς Διοφάντην

Scripta Hypatiz, quæ universa interciderunt, Suidas commemorat hæc tria: Ἵπόμνημα εἰς Διόφαντον, *Commentarium in Diophantum*, cujus Arithmeticum opus adhuc habemus, & de quo dixi lib. IV. c. 22. Ἀστρονομικὸν κανόνα, *Canonem Astronomicum*; εἰς

XLVI.

Hypatia, Theonis Geometræ, Alexandrini Philosophi, filia, & ipsa Philosophæ, & multis nota; uxor Isidori Philosophi. Floruit sub Arcadio Imperatore. Scripsit commentarium in *Diophantis* Astronomicum canonem; in *Conica Apollonii*. Hæc autem dilacerata fuit ab Alexandrinis, & corpus ejus cum ludibrio per totam urbem disjectum. Hoc autem ei accidit propter invidiam & excellentem sapientiam, & præcipue, propter eximiam Astronomiæ peritiam; ut quidam tradunt, à *Cyrillo*: vel, ut alii, quod Alexandrini natura essent audaces & ingenio ad seditionem proclivi. Nam multos etiam Episcoporum suorum ita tractarunt; ut Georgium & Proterium. Hæc Alexandria & nata & educata & erudita fuit. Cum autem esset ingenio generosiore, quam pater, non contenta fuit paterna in mathematicis disciplinis institutione, sed & reliquæ philosophiæ strenuam operam navavit. Mulier enim sumpto pallio, per mediam urbem progrediens, publice audire se volentibus vel *Platonem* vel *Aristotelem* vel cujusvis alius Philosophi scripta enarrabat. Ceterum præter peritiam docendi, ad summum etiam virtutis practicæ fastigium pervenerat: eratque justa & casta, & virgo semper permansit, adeo pulchra & formosa, ut quidam etiam auditorum amore ejus captus, cum illum continere amplius non posset, affectus sui significationem ei dederit. Et indocti quidem dicunt, *Hypatiam* illum ope Musicæ à morbo isto liberasse. At vero fama perhibet, Musicam jam olim fuisse corruptam; ipsam vero pannis, qui menstruis inquinati erant, in eum conjectis, & hoc signo impuræ generationis ei ostenso, dixisse: *Hoc amas, adolescens, nihil vero pulchri*. Hunc autem turpi illa re visa pudore & stupore ita affectum fuisse, ut animum mutaret & modestior evaderet. Talis igitur cum esset *Hypatia*,

tia,

ἰς τὰ Κωνικὰ Ἀπολλωνίου ὑπόμνημα, *Commentarium in Conica Apollonii Pergæi*, de quibus dixi lib. III. cap. 22. Ita distinguendus & intelligendus *Suidæ* locus, qui in editis male habetur. Neque placet *Cl. Kusteri* lectio: ὑπόμνημα ἰς Διοφάντου ἀστρονομικὸν κανόνα nam inter Astronomos nunquam celebris fuit *Diophantus*, ἀλφα Arithmeticorum. *Fabricius*

Biblioth. Gr. lib. V. cap. 22. §. 10. Vol. VIII. pag. 221.

Suidæ verba in omnibus editionibus græcis male distincta recte interpretati sunt *Wolfius* & *Portus*. *Kusterus* autem ea corrumpit, dum corrigere voluit, quem secutus est *Tolandus*. vid. *Bibliothèque German.* Tom. III. pag. 159. in not.

τε τὴν ψυχὴν καὶ διατεθῆναι σωφρονέστερον. Οὕτω δὲ ἔχουσιν τὴν Ὑπατίαν, ἔν τε τοῖς λόγοις οὖσαν ἐντρεχὴ καὶ διαλεκτικὴν, ἔν τε τοῖς ἔργοις σώφρονά τε καὶ πολιτικὴν, ἥτε ἄλλη πόλις εἰκότως ἡσπάζετό τε καὶ προσεκύνει διαφερόντως, οἷτε ἄρχοντες αἰὲν προχειριζόμενοι τῆς πόλεως ἐφόιτων πρῶτοι πρὸς αὐτήν, ὥς καὶ Ἀθήνησι διετελεῖ γινόμενον. Ἐἰ γὰρ καὶ τὸ πρᾶγμα ἀπόλωλεν, ἀλλὰ τότε ὄνομα τῆς φιλοσοφίας ἔτι μεγαλοπρεπές τε καὶ ἀξιάγαστον εἶναι ἐδόκει τοῖς μεταχειριζομένοις τὰ πρῶτα τῆς πολιτείας. Ἦδη γοῦν ποτε συνέβη τὸν ἐπισκοποῦντα τὴν ἀνικειμένην ἄρεσιν Κύριλλον, παρίοντα διὰ τοῦ οἴκου τῆς Ὑπατίας, ἰδεῖν πολλὸν ὠδυσμὸν ὄντα πρὸ ταῖς θύραις ἐπιμιῆξ ἀνδρῶν τε καὶ ἵππων, τῶν μὲν προσιόντων· τῶν δὲ ἀπιόντων· τῶν δὲ προσισταμένων· ἐρωτήσαντα δὲ, ὅτι· εἴη τὸ πλῆθος, καὶ περὶ οὗ κατὰ τὴν οἰκίαν ὁ Θόρυβος, ἀκοῦσαι παρὰ τῶν ἐπομένων, ὅτι προσαγορεύοιτο νῦν ἡ φιλόσοφος Ὑπατία, καὶ ἐκείνης εἶναι τὴν οἰκίαν. Μαθούσα δὲ οὕτω δηχθῆναι τὴν ψυχὴν, ὥστε φόνον αὐτῇ ταχέως ἐπιβουλεύσαι πάντων φόνων ἀνοσιώτατον. Προελθούσῃ γὰρ κατὰ τὸ εἶωδός ἐπιθέμενοι πολλοὶ ἄνθρωποι θηριώδεις ἄνθρωποι, ὥς ἀληθῶς σχέτλιοι, οὔτε θεῶν ὅπιν ἐιδότες, οὔτ' ἀνθρώπων νέμεσιν, ἀναιρούσι τὴν φιλόσοφον, ἄγος τοῦτο μέγιστον καὶ ὄνειδος περιεφάμενοι τῇ πατρίδι. Καὶ τῶν μὲν σφαγέων ἀφείλετο τὴν ποιήν· ἐφ' αὐτὸν δὲ καὶ γένος τὸ αὐτοῦ τάυτην ἐπεσπάσατο· καὶ ἐξέπλησε δίκην ὁ τούτου ἕκγονος. Τούτων ἡ μνήμη ἔτι σωζομένη τοῖς Ἀλεξανδρεῦσιν συνεστέλλεν εἰς μικρὸν κομιδὴν τὴν περὶ τὸν Ἰσίδωρον τῶν Ἀλεξανδρέων τιμὴν τε καὶ σπουδὴν· ὅτε καὶ τοιοῦτου ἐπικεκραμένου δέους, ὅμως ἔσπευδον ἕκαστοι αὐτῷ συνεῖναι θάμα, καὶ τῶν ἀπὸ τοῦ σωφρονοῦντος φόματος ἰόντων ἀκροᾶσθαι λόγων. Ἐπεὶ καὶ ὅσοι ῥητορικῶν προΐσταντο διατριβῶν, ἢ ποιητικῶν, ἡσπάζοντο τὴν τοῦ φιλοσόφου συχρὴν ὁμιλίαν. Ἐἰ γὰρ καὶ ἀνάγωγος ἦν τὰ τοιαῦτα, ἀλλὰ τῇ γε ἄλλῃ φιλοσόφῳ ἀκριβεῖα προσετίθετό τε καὶ ἐκείνοις ἐπιμελέστερον εἰς τὰ σφέτερα αὐτῶν τεχνύδρια· τά τε γὰρ ἄλλα διηκρίζωτο, καὶ τῶν ἐπιδεικνυμένων λόγων τε καὶ ποιημάτων κρίσιν ἐποιεῖτο διαφέρουσαν τῶν ἄλλων. Διὸ καὶ ἐν τοῖς ἐπὶ τινι λογικῇ ἀκροᾶσαι θεάτρους ὀλίγα μὲν ἐπήντει τοὺς ἐπιδεικνυμένους, καὶ πάνυ ἡσυχάζοντι τῷ ἐπαίῳ· καιρίως δὲ ὅμως, καὶ κατὰ λόγον. Ὅθεν ἅπαν τὸ θέατρον, ὥς εἰπῶν, τῇ ἐκείνου κρίσει γνάμμαι διεχρήτο τῶν ἄμεινον ἢ χεῖροι λεγόντων.

XLVII.

tia, & tam prompta expeditaque dicendi facultate valeret, quam factis modestam & urbanam se praeberet, tum reliqua civitas eam merito amabat & insigniter colebat, tum rectores quoque urbis (Alexandriae) primum eam semper invisebant; quod Athenis etiam fieri consuevit. Nam etsi res ipsa perierit, nomen tamen philosophiae adhuc magnificum & venerabile videtur viris, principem locum in Republ. administranda obtinentibus. Quodam igitur tempore contigit, ut *Cyrillus*, Christianae religionis Episcopus, ante aedes *Hypatia* transiens, maximam turbam pro foribus conspiceret hominum simul & equorum, quorum alii adveniebant; alii abibant; alii vero manebant. Cumque sciscitatus fuisset, quanam esset ea multitudo, & quorsum tantus fieret tumultus, responsum est à sequentibus, *Hypatiam* philosopham tunc salutari, ejusque illas aedes esse. Quod cum didicisset *Cyrillus*, tantopere stimulatus est invidia, ut caedem ei protinus machinatus sit, eamque omnium sceleratissimam. Cum enim *Hypatia* more solito prodiret ex aedibus, multi ferini homines, nec Deorum vindictam, nec hominum ultionem reveriti, impetu facto eam trucidant; gravissimo piaculo & probro patriam suam obligantes. Et Imperator quidem eam rem gravissime tulit, ultusque esset, nisi Aedius amicos Imperatoris corrupisset. Et interfectoribus quidem Imperator poenam remisit: sed in suum ipse caput & stirpem suam ultionem attraxit. Ejus enim nepos poenas exsolvit. Horum memoria quamvis adhuc vigeat apud Alexandrinos, nihil tamen res ista immittit eorum honorem et studium erga Isidorum; cum etiam tanto periculo imminente singuli tamen crebra ejus uti consuetudine, & sermones ex modesto ipsius ore proficiscentes audire gauderent. Nam ii etiam, qui Rhetoricis & Poëticis scholis praeerant, frequentes Philosophi congressus amabant. Quamvis enim illis institutus non esset, tamen philosophica subtilitate minutas etiam illorum artes adjuvabat. Nam & cetera erat accuratus, & de orationibus & poematibus, quae ostentandi ingenii causa recitabantur, longe melius judicabat, quam alii. Quamobrem etiam in theatris, cum orationes aliquae audiebantur, breviter laudabat declamationes, & modeste admodum; opportune tamen & ut par erat. Unde totum theatrum judicio illius utebatur, tanquam norma eorum, qui melius aut pejus dicerent.

XLVII.

Ἦν [100] τις γυνὴ ἐν τῇ Ἀλεξανδρείᾳ, τὸνομα Ὑπατία· αὕτη Θεώνομος μὲν τοῦ φιλοσόφου [101] θυγάτηρ ἦν· ἐπὶ τοσοῦτον δὲ πρῶτον παιδείας, ὥς ὑπερακολίσαι τοὺς κατ' αὐτὴν φιλοσόφους, τὴν δὲ πλατονικὴν ἀπὸ τοῦ Πλωτίνου καταγομένην διατριβὴν [102] διαδέξασθαι, καὶ πάντα τὰ φιλόσοφα μαθήματα τοῖς βυλομένοις ἐκτίθεσθαι· διὸ καὶ οἱ πανταχόθεν φιλοσοφεῖν βουλόμενοι κατέτρεχον παρ' αὐτῆς, διὰ τὴν προσοῦσαν αὐτῇ ἐκ τῆς παιδείσεως σεμνὴν παρρησίαν, καὶ τοῖς ἄρχουσι σωφρόνως εἰς πρόσωπον ἤρχετο· καὶ οὐκ ἦν τις ἀισχύνη, ἐν μέσῳ ἀνδρῶν παρῆναι αὐτήν. πάντες γὰρ δι' ὑπερβάλλουσαν σωφροσύνην, πλεον αὐτὴν ἠδύνοντο καὶ κατεπλήττοντο. Κατὰ δὲ ταύτης τότε ὁ φθόνος ὠπλίσατο. Ἐπεὶ γὰρ συνετύγχανε συχνώτερον τῷ Ὀρέτῃ, διαβολὴν τοῦτ' ἐκίνησε κατ' αὐτῆς παρὰ τῷ τῆς Ἐκκλησίας λαῷ, ὥς ἄρα εἴη αὕτη ἢ μὴ συγχωροῦσα τὸν Ὀρέτην εἰς φιλίαν τῷ ἐπισκόπῳ συμβῆναι· καὶ δὲ συμφωνήσαντες ἄνδρες τὸ φρόνημα ἐνθερμοὶ, ὧν ἠγείτο Πέτρος τις ἀναγνώστης, ἐπιτηροῦσι τὴν ἀνθρωπὸν ἐπανιοῦσαν ἐπὶ οἰκίαν ποθὲν· καὶ ἐκ τοῦ δόφρου ἐκβαλόντες, ἐπὶ τὴν ἐκκλησίαν, ἢ ἐπ' ὠνυμον Καيسάριον, [103] συνέλκουσιν, ἀποδύσαντές τε τὴν ἐσθῆτα ὀστράκοις ἀνείλον, καὶ μεληδὸν διασπᾶσαντες, ἐπὶ τὸν καλούμενον Κινάρῳ τὰ μέλη συνάραντες, πυρὶ κατηνάλωσαν. Τοῦτο οὐ μικρὸν μῶμον Κυρίλλῳ [104] καὶ τῇ Ἀλεξανδρείᾳ ἐκκλησίᾳ ἐργάσατο· ἀλλότριον γὰρ παντελῶς τῶν φρονούντων τὰ Χριστοῦ, φόνοι καὶ μάχαι, καὶ τὰ τούτοις παραπλήσια· καὶ ταῦτα πέπρακται τῷ

[100] Socrates Scholasticus Historiæ Eccl. lib. VII. cap. 15. pag. 352. ed. Vales.

patiz anni sunt 47. Valesius.

[101] *Henr. Savilius*, Vir doctissimus, ad oram sui codicis hæc annotarat, quæ nos studioso lectori communicanda esse duximus. *Theo* interpres Ptolemæi anno epochæ Diocletianæ 81. anno ut opinor V. Valentis observavit duas Syzygias lunares, alteram *συνοδικήν*, alteram *πανσέληνον*. Vide pag. 277. & 282. commentariorum in *Almagestum*. Ita ut hunc Theonem patrem fuisse Hypatiæ valde sit probabile. Nam ab illis observationibus usque ad mortem Hy-

[102] Alexandriæ fuit olim Platonicæ Philosophiæ schola, cui præfuit inter cæteros Hierocles Philosophus, ut scribit *Damasius* in Isidori vita pag. 1033. & *Aeneas Gazæus* in Theophrasto. Verum ejus scholæ successio non à *Plotino* deducenda est. Nam *Plotinus* nunquam Alexandriæ Philosophiam docuit. Alexandriæ quidem institutus est in Philosophia *Plotinus* ab *Ammonio*, ipse tamen nunquam Alexandriæ scholam tenuit, sed in urbe Roma viginti sex continuis annis usque ad obitum docere perseveravit, ut in ejus

XLVII.

Mulier quædam fuit Alexandriæ, nomine *Hypatia*, *Theonis* philosophi filia: Hæc ad tantam eruditionem pervenerat, ut omnes sui temporis Philosophos longo intervallo superaret, & in Platoniam scholam à *Plotino* deductam succederet, cunctasque philosophiæ disciplinas auditoribus exponeret. Quocirca omnes Philosophiæ studiosi ad illam undique confluebant. Porro propter fiduciam atque auctoritatem, quam sibi ex eruditione comparaverat, interdum quoque cum singulari modestia ad iudices accedebat. Neque vero pudor erat ipsi, in media hominum frequentia apparere. Nam ob eximiam ipsius modestiam omnes eam reverebantur simul ac suspiciebant. Hanc igitur eo tempore adortus est invidiæ livor. Nam quoniam cum *Oreste* crebrius colloquebatur, hinc concinnata est adversus eam calumnia apud plebem Christianorum, quasi per ipsam staret, quo minus inter *Cyrillum* atque *Orestem* amicitia reconciliaretur. Quidam igitur viri ardentioribus animis præditi, quorum dux erat *Petrus* quidam lector, conspiratione facta, mulierem observant, domum nescio unde redeuntem; eamque è sella detractam ad Ecclesiam, quæ Cæsareum cognominatur, rapiunt, & vestibus exutam, testis interemerunt. Cumque membratim eam discerpissent, membra in locum, quem Cinaronem vocant, comportata incendio consumpserunt. Ea res tum *Cyrillo*, tum Alexandrinorum Ecclesiæ non mediocriter attulit probum. Etenim ab instituto Christianorum prorsus alienæ sunt cædes & pugnæ, & quæcunque alia ejusmodi. Gesta sunt hæc anno quarto Episcopatus

ejus vita scribit *Porphyrius*. Quare pro *Plotino* libentius hic *Ammonium* substituerem. Nisi forte dicamus Alexandrinam scholam sibi *Plotinum* adscivisse, tanquam præcipuum Magistrum atque institutorem Platonice philosophiæ. Hac ratione excusari poterit *Socrates* noster. *Valesius*.

[103] Hujus Ecclesiæ meminit *Athanasius* in epist. ad Solitarios pag. 860. ἔτι ἐν τῇ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ, τῇ ἐν τῇ Καισαρίᾳ γυνομένης θυσίας. Intelligit vaccam, quam voluerant Pagani immolare in majore Ecclesiâ, ut superius dixerat pag. 848. De eadem

Ecclesiâ Cæsarea multa habet *Epiphanius* in hæresi Arianorum cap. 2. Basilica Cæsarea dicitur in Brevario Liberati cap. 18. *Valesius*.

[104] Certe *Damascius* in vita *Isidori* Philosophi, quam ego duplo auctiorem editurus sum aliquando, si Deus juverit, caedis *Hypatiæ* auctorem facit *Cyrillum*. Verba Damascii leguntur apud *Suidam*, qui locus est elegantissimus; ubi nepotem Imperatoris intelligo *Valentinianum* *Placidiae* filium, quæ amita erat *Theodosii* Junioris. *Valesius*.

τῷ τετάρτῳ ἔτει τῆς Κυρίλλου ἐπισκοπῆς, ἐν Ὑπατεία Ὀνωρίου τὸ δέκατον, [105]
καὶ Θεοδοσίου τὸ ἕκτον ἐν μηνὶ Μαρτίῳ, μηνιαίων οὐσῶν.

XLVIII.

Ἐν Ἀλεξανδρείᾳ [106] γυνή τις Ὑπατία ἦν, πατέρα μὲν αὐχῆσασα, Θέωνα τὸν φιλόσοφον, μαθητευθεῖσα δὲ καλῶς τῷ πατρί· ἐπὶ τόσον παρήνεγκε τοῖς μαθημασιν, ὥς ὑπερβῆναι μήτοι γε τοὺς κατ' αὐτὴν φιλοσόφους, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἐκ πολλοῦ γεγενημένους· χρηματίσαι δὲ καὶ διάδοχον τῆς Πλατωνικῆς ἀπὸ Πλωτίνου καταγομένης διατριβῆς. Πρόχειρος δ' ἦν πᾶσι τοῖς βουλομένοις τὴν τῶν μαθημάτων γνῶσιν ἐκτίθεσθαι· ὅθεν καὶ ὅσοι φιλοσοφεῖν ἐρωτικῶς ἔιχον, παρ' αὐτὴν ἔτρεχον οὐ μόνον διὰ τὴν προσοῦσαν αὐτῇ σεμνὴν παρρησίαν, ἀλλ' ὅτι καὶ τοῖς ἄρχουσι σωφρόνας προσήρχετο, καὶ οὐκ ἄσχημον ἐδόκει αὐτὴν ἐν μέσῳ παρεῖναι ἀνδρῶν. Πᾶσι γὰρ δι' αἰδοῦς ἦν τῇ τῆς σωφροσύνης ὑπερβολῇ, καὶ ἀνὰ φόβον πᾶσι καὶ διὰ θαύματος ἤγετο. Τότε δ' οὖν ὁ φθόνος καὶ κατὰ ταύτης ὠπλίζετο· Συχνότερον γὰρ παρὰ τῷ Ὁρέστῃ φοιτῶσα, διαβολὴν κατ' αὐτῆς ἐκίνει τοῖς περὶ Κύριλλον κληρικοῖς· ὥς ἄρ' ἐκείνη ἔειπεν, μὴ συμβῆναι πρὸς καταλλαγὰς ἕως αὐτῆς Κυρίλλῳ τὸν ἑπαρχον. Καὶ δὴ τινες ἐκείνων ἐνθέρμονες Κυρίλλῳ τρέφοντες ἑρωτα, ὧν ἠγέετο Πέτρος τις ἀναγνώστου τάξιν πληρῶν· ἐπανιοῦσάν ποθεν συντηρήσαντες, τοῦ δίφρου καθελόντες, ἐπὶ τὴν ἐκκλησίαν, ἣ Καίσαρός ἐστιν ἐπώνυμος, εἰλκῶν ἐκεῖσέ τε περιδύσαντες αὐτῇ τὴν ἐσθῆτα, ὁστράκος ἀνείλον· ἔπειτα εἰς μέλη διασπάρσαντες, ἐπὶ τὸν, ὃς Κιναρὼν ἐκαλεῖτο, χῶρον ἀγαγόντες, δαπάνην ἐπαφῆκαν πυρί. Τοῦτο πραχθεὶς οὐκ ἐλάχιστον μῶμον περιῆψε Κυρίλλῳ καὶ τῇ κατ' αὐτὸν Ἐκκλησίᾳ. Τοῖς γὰρ αἰρουμένοις Χριστῷ ἔπεςθαι ἀλλότριον πάντῃ φθόνος καὶ φιλονεικίας, καὶ ἐρίδες, μάχαι τε πρὸς τούτοις καὶ ὅσα δὴ παραπλήσια. Τετάρτῳ μὲν οὖν ἔτει Κυρίλλου τὴν Ἀλεξάνδρου ἐπιτροπεύωντος ταῦτα ἐπράχθη· Θεοδοσίῳ δὲ ἕκτον ἔτος διανύοντος τῇ ἀρχῇ ἐν μηνὶ Μαρτίῳ τελουμένων τῶν νηστειῶν.

XLIX.

Ὅτι [107] οὗτος Ὑπατίαν [108] τὴν Θέωνος θυγατέρα παρὰ τοῦ πατρὸς
ἔξα-

[105] Male *Christophersonus* τὸ ἔβδ' ὅμον restituerat, cuius versio imposuit *Baronio*, ut videre est ad annum Christi 415. Ego vero ex optimis Codicibus Flo-

rentino & Sfortiano emendavi τὸ ἔκτον, quod confirmant *Fasti Consulares*. *Valefius*.

Episcopatus Cyrilli, Honorio decimum & Theodosio sextum Consulibus, mense Martio, tempore jejuniorum.

XLVIII.

Alexandriæ femina quædam *Hypatia* erat, patrem habens *Theonem* philosophum, à quo recte instituta tantum disciplinis excelluit, ut non solum temporis sui, verum etiam qui longe antea extitissent, philosophos superarit; & in Platonica schola à Plotino deducta, successerit. Prompta illa erat quibuscunque studiosis disciplinarum cognitionem proponere. Proinde quicunque Philosophiæ amore tenerentur, non tantum propter eam, quæ illi inerat, honestam gravemque in dicendo libertatem, sed etiam quod caste & prudenter principes adiret viros. Nec indecorum esse videbatur, eam inter viros mediam adesse. Revereabantur & observabant eam omnes propter excellentem pudicitiam; & omnibus illa cum admiratione in ore erat. Adversus hanc tum se invidia armavit. Quod namque frequentius cum Oreste esset, calumniam id ei apud Cyrilli clerum peperit, perinde atque ipsa, quo minus gratia inter Cyrillum & Præfectum coalesceret, impedimento esset. Quapropter ex illis quidam flagranti Cyrillum prosequentes amore, quibus Petrus quidam ex lectorum ordine præiit, redeuntem eam alicunde insidiosè observantes, ex curru detraxerunt, atque in Ecclesiam, quæ à Cæsare nomen habet, rapuerunt; atque ibi vestibus nudatam, testarum fragmentis enecarunt; deinde membratim dissectam in locum, qui Cinaron dicitur esse, duxerunt atque ustularunt. Facinus hoc maxime in Cyrillo & Ecclesia ejus reprehensum est. Nam à Christi sectatoribus alienae prorsus sunt invidiæ, dissidia, contentionis studia, pugnae, caedes, & quaecunque sunt generis ejusdem. Facta haec sunt quarto Episcopatus Cyrilli Alexandrini, Theodosii autem sexto Imperii anno, mense Martio, cum jejuniorum sacra celebrarentur.

XLIX.

Ait hic, *Hypatiam*, Theonis filiam, à Patre disciplinis imbutam, multo præstantiorem

[106] *Nicephorus Callistus* Historiæ Eccl. lib. XIV. cap. 16. pag. 469.

istoria à *Photio* in epitomen contracta lib. VIII. cap. 9. pag. 114. ed. Gothofredi.

[107] *Philastorgius Cappadox* in Ecclesiastica Hi-

[108] De *Hypatia* Philosophæ, *Theonis* (de quo vide

ἐξασκῆσαι λέγει τὰ μαθήματα, πολλῶ δὲ κρείττω γενέσθαι τοῦ διδασκάλου, καὶ μάλιστα γὰρ περὶ τὴν ἀστροθεάμονα τέχνην, καὶ καθηγήσασθαι δὲ πολλῶν ἐν τοῖς μαθήμασι. Λέγει δὲ ὁ δυσσεβὴς, Θεοδώσις τοῦ νέου βασιλεύοντος, διασπασθῆναι τὸ γύναιον, ὑπὸ τῶν τὸ ὁμοούσιον πρεσβευόντων.

L.

Τούτῳ [109] τῷ ἔτει (τῆς θείας σαρχ. ἔτει υψ'.) Ὑπατίαν τὴν φιλόσοφον [110] θυγατέρα Θεῶνος τοῦ φιλοσόφου βιαίῳ θανάτῳ τινὲς ἀνείλον.

LI.

Ὑπατία, ἡ Θεῶνος θυγάτηρ, τοῦ Ἀλεξανδρέως φιλοσόφου, καὶ αὐτὴ φιλόσοφος, διεσπάρθη ὑπὸ Ἀλεξανδρέων, καὶ τὸ σῶμα αὐτῆς ἐνυβρισθὲν, καθ' ὅλης τῆς πόλεως διεσπάρη. Τοῦτο δὲ πέπονθε, διὰ τὴν ὑπερβάλλουσαν σοφίαν, καὶ μάλιστα εἰς τὰ περὶ ἀστρονομίας.

LII.

Ὁ Ἰσίδωρος [112] πολὺ διαφέρων ἦν τῆς Ὑπατίας, οὐ μόνον διὰ γυναικὸς ἀγῆρ, ἀλλὰ καὶ διὰ γεωμετρικῆς τῷ ὄντι φιλόσοφος.

LIII.

Ἦν [113] καὶ σοφίας τῆς θύραθεν οὐκ ἄμοιρος ἡ γυνή (Ἐυδοκία ἡ Παλαιογίνη θυγάτηρ Νεοκαισαρείτου τοῦ Πρωτασηκρήτισ, σύζυγος δὲ Κωνσταντίνου τοῦ Παλαιολόγου) ἦν γὰρ ἰδεῖν αὐτὴν πάντα καὶ παντοῖα ῥαδίως κατὰ καιρὸν ἐν τῇ ὁμιλίᾳ διὰ γλώττης προσφέρουσαν, ὅσα τε αὐτὴ δι' ἑαυτῆς ἀνεγνώκει, καὶ ὅσα λεγόντων ἄλλων ἀκῆκοεν, ὥς Θεανώ τινα Πυθαγορικὴν, καὶ Ὑπατίαν ἄλλην ὀνομάζεσθαι ταύτην πρὸς τῶν ἐφ' ἡμῶν σεφωτέρων.

LIV.

de inter alios *Eunapium* in vita Ionici,) filia videndus *Socrates* (num. XLVII.) *Hesychius Illustris* (num. LI.) *Suidas* (num. XLVI.) *Nicephorus* (num. XLVIII.) & vetus epigramma ἀνέκδοτον græcum (num. LIV.) Hæc ipsa quoque Hypatia Philosophia est, ad quam *Synesius* plures epistolas scripsit. (num XXXVII---XLIV.) Quod vero mortem ejus attinet, ait *Philostorgius*, laceratam eam sub Theodosio Jun. Imperatore ab *Homocustis*; quo no-

mine Photius eum *δυσσεβῆ* vocat, eidemque mendacii dicam impingit. Cur autem de hac *Hypatia* hoc loco nunc agit *Philostorgius*! nempe quia illustres hac ætate personas memorare hic instituit, in quibus & *Hypatia*, quæ sane hoc tempore sub Valente Imp. florere cœpit; pariter ut *Philostorgius* illustres hac ipsa tempestate Medicos memorat cap. seq. Arianum interim hic *Philostorgii* virus observa in homocustias, seu Catholicos, quasi vero Catholicorum crimen ac

non

stantiorem magistro factam, maxime vero circa Astrologicam scientiam multosque in disciplinis erudiisse. Ait vero hic impius, Theodosio juniore imperante mulierem ab his, qui ὁμοούσιον praedicabant, laceratam.

L.

Hoc anno (divinae incarn. 409) *Hypatiam* Theonis Philosophi filiam in Philosophiae studiis exercitatissimam violento mortis genere nonnulli sustulerunt.

LI.

Hypatia, *Theonis* Alexandrini Philosophi filia, ab Alexandrinis divulsa ac discerpta est, cadaver ludibrio jactatum per totam urbem frustatim disparatum ac sparsum fuit; quod illi accidit ex invidia orta ob eximiam peritiam rerum praesertim astronomicarum.

LII.

Isidorus multum praestabat *Hypatiae*, non solum ut vir mulieri, sed ut geometriae deditae re ipsa Philosophus.

LIII.

Erat & humanioribus literis erudita mulier, (*Eudocia Palaeologina* filia *Neocaesaritae Protosecretarii*, & uxor *Constantini Palaeologi*) atque in familiaribus colloquiis omnia omnis generis, quae tam ipsa legerat, quam ex aliis audierat, facile & opportune proferebat, ut altera *Theano* Pythagorica & altera *Hypatia* ab eruditioribus quibusque appellaretur.

LIV.

non populi indiscrete fuerit *Hypatiae* caedes. Illud hinc saltem tuto colligas, hanc *Hypatiam* Catholicam non fuisse. *Jac. Gothofredus.*

[109] *Theophanes* in *Chronographia* pag. 70. ed. Paris.

[110] Quod incerto tempore *Socrates*, certo *Theophanes* assignat. *Jac. Goar.*

[111] *Hesychius Milefus* περὶ σερῶν in Ἑπτασία.

[112] *Photius* in *Bibliotheca* Cod. CCXLII. ex *Isidori* Philosophi vita *Damasio* auctore pag. 565, 28. ed. Hoeßchel.

[113] *Nicephorus Gregoras* Hist. Byzantinae lib. VIII. cap. 3. segm. 2. pag. 180. ed. Paris.

M

LIV.

Ἔἰς τὴν φιλόσοφον Ὑπατίαν. [114]

Ὅταν βλέπω σε, προσκυνῶ, καὶ τοὺς λόγους,

τῆς παρθένου τὸν οἶκον ἀστράων βλέπων.

Ἔἰς οὐρανὸν γάρ ἐστὶ σοῦ τὰ πράγματα,

Ὑπατία σεμνὴ τῶν λόγων εὐμορφία,

Ἀχραγίον ἄστρον τῆς σοφῆς παιδεύσεως. [115]

LV.

Περὶ ἸΟΥΛΙΑΣ ΔΟΜΝΗΣ.

Ἡ Μαῖσα [116] ἡ τῆς Ἰυλίας τῆς Ἀυγούστης ἀδελφῆ, δύο τε θυγατέρας Σοαιμίδα καὶ Μαμαίαν ἐξ Ἰυλίου τοῦ ἀνδρὸς ὑπατευκτότος, καὶ δύο ἐκγόνους ἄρσιναι, ἐκ μὲν τῆς Σοαιμίδος Ὑουαρίε τε Μαρχέλλε ἀνδρὸς ὁμοειδνοῦς, (ἐξ Ἀπαμείας γάρ, ἥς καὶ ἐκεῖνος, ἦν) καὶ ἔντε ἐπιτροπαῖς ἐξετασθέντος, καὶ ἐς τὸ συνέδριον ἐγγραφέντος καὶ μετὰ τοῦτο τελευτῶντος, Ἀούειτον ἔσχε.

LVI.

Μαισά [117] ἦν τις ὄνομα τὸ γένος Φοινίσσα, ἀπὸ Ἑμέσων καλουμένης οὕτως πόλεως ἐν Φοινίκῃ· ἀδελφὴ δὲ ἐγεγονέη Ἰυλίας μὲν, τῆς Σεβήρης γυναικὸς, Ἀθωνίου δὲ μητρός. Παρὰ πάντα οὖν τὸν τῆς ἀδελφῆς βίον, ἐν τῇ βασιλείᾳ διέτριψεν αὐλῇ, χρόνου πολυετοῦς, παρ' ὃν Σεβήρος τε καὶ Ἀθωνίνος ἐβασίλευσαν. Τὴν δὲ Μαισάν ταύτην ὁ Μακρίνος μετὰ τὴν τῆς ἀδελφῆς τελευτὴν, Ἀθωνίου δὲ ἀναίρεσιν, προσέταξεν εἰς τὴν πατρίδα ἐπανελθούσαν ἐν τοῖς οἰκείοις καταβιῶναι, πάντα ἔχουσαν τὰ ἑαυτῆς.

LVII.

Ἡ μὲν [118] οὕτως ἀπατηθεῖσα, (Ἰουλία,) τὸν τε υἱὸν (τὸν Γέταν) ἐν τοῖς

ἑαυ-

[114] *Anthologia* Epigr. Græcorum lib. I. cap. 76. epigr. 5.

[115] Epigramma vetus ineditum in *Hyrtia* laudem afferri à Jac. Gothofredo ad *Philostorgium* scribit *Menagius* in *Historia Mulierum Philosoph.* segm. 56. Sed non aliud à *Gothofredo* producitur, quam quod

ipse *Menagius* ex *Anthologia* lib. I. cap. 76. adscript, & *Gothofredus* præter rem appellat ἀνέκδοτον, male etiam pro τῶν λόγων εὐμορφία, quomodo & meus Codex MS. *Anthologiae* membranaceus exhibet, legens εὐφημία vel εὐφροβία. *Fabricius* *Biblioth. Græcæ* lib. V. cap. 22. §. 10. Vol. VIII. pag. 221.

Hug.

LIV.

In Philosopham Hypatiam.

Quando intueor te, adoro, & sermones,
 Virginis domum fideream intuens.
 E cœlis enim tua sunt opera,
 Hypatia casta, sermonum venustas,
 Impollutum astrum sapientis doctrinæ.

LV.

De JULIA DOMNA.

Mæsa foror Juliæ Augustæ, filias duas, Soemidem & Mamaeam ex Julio marito suo, viro consulari, & nepotes itidem mares duos, è Soemide Varioque Marcello, municipe suo, (nam Apamea Mæsa, sicut & Marcello, patria erat,) Cæsarisque negotiorum procuratore, ac in senatum adlecto, & secundum ea rebus humanis exempto, Avitum habebat.

LVI.

Mæsa erat quaedam nomine, Phœnissa mulier, ab Emesa urbe Phœniciæ, cui foror Julia fuerat Severi conjux, ac mater Antonini. Ea, vivente forore, multos annos in aula imperatoria vixerat, Severo & Antonino principibus. Hanc igitur Mæsam post fororis obitum atque Antonini cædem, jusserat Macrinus patriam cum omnibus bonis reverti.

LVII.

Illa ita decepta, (Julia,) filium (Getam) occisum nefarie in sinu suo
 con-

Hug. Grotii interpretatio :

*Colat necesse est, litteras, te qui videt,
 Et virginalem spectat astrigeram domum.
 Negotium namque omne cum cœlo tibi,
 Hypatia prudens, dulce sermonis decus,
 Sapientis artis fidus integerrimum.*

[116] *Dio Cassius* lib. LXXXVIII. pag. 902. A.

[117] *Herodianus* lib. V. cap. 4. pag. 181. ed. Oxon.

[118] *Dio Cassius* lib. LXXVII. pag. 871. E.

ἑαυτῆς κόλποις ἀνοσιώτατα ἀπολλύμενον ἐπεῖδε, καὶ τὸν θάνατον αὐτοῦ ἐς αὐτὰ τὰ σπλάγχνα τρόπον τινὰ, ἐξ ᾧ ἐγεγέννητο, εἰσεδέξατο, καὶ γὰρ τοῦ αἵματος πᾶσα ἐπλήσθη, ὥς ἐν μηδενὶ λόγῳ τὸ τῆς χειρὸς τραῦμα, ὃ ἐτρώθη, ποιήσασθαι· οὔτε δὲ πενήσσει, οὔτε θρηνησάτω τὸν υἱόν, καί περ πρόωρον οὕτως καὶ οἰκτρῶς ἀπολωλότα, ὑπῆρξεν αὐτῇ, (δύο γὰρ καὶ ἑικοσι ἔτη καὶ μῆνας ἐννέα ἐβίω) ἀλλ' ἠναγκάζετο ὥς καὶ ἐν μεγάλῃ τινὶ εὐτυχίᾳ οὔσα, χαίρειν καὶ γελᾶν. "Οὕτω που πάντα ἀκριβῶς καὶ τὰ ῥήματα αὐτῆς καὶ τὰ νεύματα τὰ τε χρώματα ἐτηρεῖτο. Καὶ μόνη ἐκείνῃ τῇ Ἀυγούστῃ, τῇ τοῦ αυτοκράτορος γυναικὶ, τῇ τῶν αυτοκρατόρων μητρὶ, οὐδ' ἰδίᾳ που ἐπὶ τηλικούτῳ παθήματι δακρῦσαι ἐξῆν.

LVIII.

Ὁ Ἀντωνῖνος, [119] ἐπεὶ μὴ προεχώρει αὐτῷ τὰ τῶν στρατοπέδων, σπεισάμενος πρὸς τοὺς βαρβάρους, δούς τε εἰρήνην, τὰ τε πιστὰ λαβὼν, ἐξήει τε τῆς βαρβαρίας, πρὸς τε τὸν ἀδελφὸν ἥδη καὶ τὴν μητέρα ἠπείγετο· ὥς δὲ κατὰ τὸ αὐτὸ ἐγένοντο, συνάγειν αὐτοὺς ἐπειρᾶτο ἡ μήτηρ καὶ οἱ ἐν ἀξιώσει ὄντες καὶ σύνεδροι πατρῷοι φίλοι· ὁ δὲ Ἀντωνῖνος πάντων αὐτῷ πρὸς αὐτὸν ἐβούλετο ἐναντιωμένους, ἀνάγκη μᾶλλον ἢ γνώμη εἰς ὁμόνοιαν καὶ φιλίαν ἐπίπλαστον μᾶλλον ἢ ἀληθῆ περιήγετο.

LIX.

Σοί, [120] μάκαρ αἰδῶ γαίης ἐρικυδές [121] ἔρεισμα, [122]

Φέγγος ἐνυαλίων πολυήρατον Ἀινεαδάων, [123]

Ἀυσονίῃ [124] Ζηνὸς [125] γλυκερὸν θάλος [126] Ἀλκωνίῃ.

Τὸν

[119] *Herodianus* lib. III. cap. 51. pag. 137. ed. Oxon.

[120] *Oppianus* *Κυνηγετικῶν* lib. I. v. 1 fqq.

[121] Neque *ἐρικυδὲς* deleverim, ut infra *ἐρικυδὲς*, *ἐρικυδὲς*, &c. Nihil tamen muto. Nam & *ἐρε* in compositionibus augendi vim habet, ut *ἐρεθίζω*, i. e. *μεγάλως θάλλων*, *ἐρείδω*, i. e. *μεγαλόπυκτον*, *ἐριβόλαξ*, *ἐρήρης*, *ἐριβρύχης*, *ἐριβρεμέτης* &c. *Ritterbusius*.

[122] Quod *Oppianus* *ἔρεισμα*, *βάθρον* vocat *Pindarus*, cum *δίκην* *βάθρον* *πολήων* appellat *Olymp.*

13, Est autem illustis metaphora, de qua vide, quæ notabo *Halieut.* V. v. 45. ibi *βασιλῆες ὀλύμπια τέχνα γαίης*. Sic *Thales* ab *Antipatro* in *Epigr.* Gr. *Ἀνδολογ.* α' vocatur *ἄκρον ἔρεισμα δίκης*, & *Thero* *ἀκράγαν* ἔρεισμα à *Pindaro* *Olympion.* hym. 2. Nec minus eleganter *Greg. Nyssenus* hoc verbo usus est de mutuo infirmorum auxilio: *καθ' ἑαυτὸν ἔχεις ἀδελφεῖς ἔρεισμα τῷ ἐτέρῳ γίνονται*. Sic *Lucianus* quendam vocat *ἔρεισμα Ἀθηναίων*, καὶ *περίβλημα τῆς Ἑλλάδος*. Et apud *Lycophronem* dicitur *ἔρεισμα πάτρας Δυσυχῆς*. Sic *Troja* *columen Asiae*. *Hector* *columen patriæ* à *Seneca* *Troad.* dicitur, qui apud *Pindarum* est *εἶων Τροίας*. *Catull.* *Æmathiæ* *columen Peleus* &c. *Pro:*

conspexit, ejusque caedem intra sua viscera quodammodo, ex quibus ipsum pepererat, recepit; nam ita sanguine perfusa est, ut vulnus, quod ipsa accepit, nihili faceret. Neque vero licuit ei vel lamentari vel lugere interitum filii, quamvis immaturum, oblatumque miserabiliter, (natus enim erat duos & XX. annos, mensesque IX.) sed quasi foret in maxima felicitate, laetari & ridere coacta est. Adeo verba ejus omnia nutusque & color observabantur. Itaque huic soli, quum esset Augusta, Imperatoris uxor, & Imperatorum mater, ne privatim quidem licuit flere casum acerbissimum.

LVIII.

Antoninus, cognito parum sibi rem adversus exercitum procedere, isto cum barbaris foedere, dataque pace, & obsidibus acceptis, decedensque illinc, ad matrem jam germanumque festinat. Congressos reducere in gratiam mater conata, adnitentibus honestissimis quibusque Severi amicis & consiliariis. Igitur Antoninus, cum nemo scilicet non ejus libidini refragaretur, vi potius quam voluntate ad concordiae amorisque simulationem adducitur.

LIX.

Tibi, o beate, terrae inclytum fulcrum,
Lumen bellicosorum amabile Æneadarum,
Aufonii Jovis dulce germen Antonine;

Quam.

Proprie ἑρσμία est fulcrum, ut apud *Aristot.* de part. anim. cap. 16. οἱ πόδες τῆ ἐλέφαντος μόνον ἐρσμίατός ἐστι χεῖρ. *Ritterbusius.*

[123] Æneadae sunt Romani, ut *Lucret.* Æneadum genitrix &c. *Idem.*

[124] Aufoniam (inquit *Festus*) appellavit Aufon, Ulyxis & Calypso filius, eam primam partem Italiae, in qua sunt Beneventum & Cales, demum paulatim tota quoque Italia, quae Apennino finditur, dicta est Aufonia ab eodem Duce, à quo etiam conditam esse Auruncorum urbem ferunt. Cum quo consentit *Apollonii Scholiastes* lib. IV. Argonaut. *Idem.*

[125] Artemidorus II. Oneirocrit. cap. 73. Quem admodum cælum domus est Deorum, sic Italia Regum. Verbo Ζηνός simul eleganter alludit *Oppianus* ad ἀποδεώσεις sive ἀποθανάτισμους Imperatorum apud Romanos usitatos, de quibus prolixè *Herodianus* lib. IV. sub init. Res sane ridicula, ut quidem ille describit. Sunt autem hi duo Imp. Severus & Antoninus in jure civili admodum celebres, ubi fere absolute Pater & Filius quasi per eminentiam indigentur; vel Imperator noster cum Divo Patre, quod annotarunt *Anton. Augustinus, Jac. Cujacius*, alii. Sed quando ἀποδεώσεις facta est mentio, non possum non eorum imperitiam obiter reprehendere, qui vivos etiam Imperatores appellant Divos, quod olim cum

M. 3

pro.

Τὸν μεγάλη μεγάλη φυτόσατο Δόμνα [127] Σεβήρα,
 Ὀλβίᾳ ἐνηθεῖσα, καὶ ὄλβιον ὠδίνασα,
 Νύμφη ἀριστοπόσεια, [128] λεχὼ δέ τε καλλιτόκεια, [129]
 Ἀσσυρίῃ Κυθήρεια, καὶ οὐ λείπεται σελήνη,
 Οὐδὲν ἀφαιρότερον Ζηνὸς κρονίδαο γενέθλης.

LX.

Μάλα [130] ἀγείως Ἀργεῖοκότρε τινὸς γυνὴ Καληδονίῃ πρὸς τὴν Ἰουλίαν τὴν
 Ἀυγούταν ἀποσκώπτυσάν τι πρὸς αὐτὴν μετὰ τὰς σποινὰς ἐπὶ τῇ ἀνέδῃ σφῶν
 πρὸς τοὺς ἄρρενας συνεισία, εἰπεῖν λέγεται ὅτι πολλῶ ἄμεινον ἡμεῖς τὰ τῆς φύσεως
 ἀναγκαῖα ἀποπληροῦμεν ὑμῶν τῶν Ῥωμαϊκῶν ἡμεῖς γὰρ φανερώς τοῖς ἀρίστοις ὀμι-
 λούμεν, ὑμεῖς δὲ λάθρα ὑπὸ τῶν κακίστων μοιχεύεσθε· τοῦτο μὲν ἡ Βρεττανίς εἶ-
 πεν.

LXI.

Προσέκων [131] τις τῇ Δάμιδι [132] τὰς δέλτας τῶν ὑπομνημάτων οὕτως
 γι-

proprietas linguae latinae observaretur, capitale fuisset. *Idem.*

[126] Germen metaphora pulchra dicit pro filio, quomodo & sacrae litterae saepe loquuntur, & *Pindarus* Olymp. 2. Therfandrum vocat δάλῳ ἀρωγὸν δόμοις ἀδελφεῖδ' ἄν' & Olymp. 6. Herculem σεμνὸν δάλῳ ἀλκιδῶν' *Euripides* Electra: θῆλυ Ἠλέκτρως δάλῳ dixit. Non est autem ulla aut magis propinqua aut magis propria translatio, quam cum germen pro filio, filius pro germine usurpatur, inquit *Phil. Mornæus* de Veritate Relig. Christ. cap. 28. Hinc fratres & sorores ἀμφιθαλεῖς & ἐτεροθαλεῖς, illi ex utroque hi ex alterutro tantum parente conjuncti. Eiusdem generis est metaphora, cum liberi vocantur ἔρῳ, ut *Helena* apud *Eurip.* Τυρδάρεϊον ἔρῳ &c. Conveniunt quae notavi *Haliut.* IV. v. 26. ibi ἐυναίσις ἀρότοις. *Idem.*

[127] Huic nomen fuit Martiae, qua defuncta alteram duxit Severus in Syria, Juliam, ex qua natus est Geta, à fratre Bassiano postmodum interfectus, ut notum ex Historicis. Porro δόμνα propter verbum

patitur ἐκθλίψιν ἡ ἰ, ut *lamna* pro *lamina*. Solebant autem Romani uxores suas dominas vocare, ut apud *Scævolam* Jctum in l. 41. D. de Legat. 3. maritus uxori scribens ait: *Peto à te domina uxore* ἔσ. *Ερίστει* in dissertationibus apud *Arrianum*: Ἄν γυναικες, φασὶν, ἐνδύς ἀπὸ τισσαρχαίδεα ἐτῶν ὑπὸ τῶν ἀνδρῶν κυεῖαι χαλῶνται. *Menander*: ἔιχε με γυνὴ δέσποινα. *Catullus*: *Domum Dominam* voca ἔσ. vid. *Guilh. Fornerium* lib. I. Select. cap. 11. Ex hoc autem loco apparèt, verbum δόμιν & δόμνα cum iis, quæ hinc deducuntur, illo tempore à Latinis etiam ad Græcos translata esse, quemadmodum multa alia: ut *θηνάριον*, *κεῖνυεῖον*, *κοδερνήτης*, *σπικυλάτωρ*, *κῦςωδία*, *λένσιον*, *κολωνία*, *λεγεῶν*, *περιτόειον*, *σήκητον*, *σίγγον*, *κόμης*, *ἀννόνα*, *δεσίρτωρ*, *ἐξεμπλάειον*, *δεπόσιτα*, *ἀκκεπία*, quæ partim in historia Evangelica, partim apud *Ignatium*, *Macarium*, *Eusebium* ἔσ. leguntur, & plurima alia apud *Plutarchum*, *Suidam*, & Græcos maxime Juris Interpretes. Δόμιν & quidem etiam à Pallada in Epigr. Gr. usurpatur, quod ob elegantem jocum non pigebit adscribere:

*Hf

Quem magna magno peperit Domna Severo,
Beato nupta & beatum enixa,
Sponsa optimi mariti puerperaque formosi filii,
Assyria Venus & non delinquens Luna,
Nulla parte deteriore Jovis Saturnidæ fobole:

LX.

Urbane imprimis Argentocoxi Caledonii uxor, *Julia* Augustæ, quæ ipsam mordebat, initis fœderibus, quod ipsæ impudenter cum maribus versarentur, dixisse fertur; Nos, inquit, multo melius explemus ea, quæ naturæ postulat necessitas, quam vos Romanæ; nam aperte cum optimis viris habemus consuetudinem; vos autem occulte pessimi homines constuprant; id enim à muliere Britanna dictum est.

LXI.

Damidis cognatus quidam commentarios istos antea ignotos *Julia* Augustæ

no-

Ἦν ὁ φίλος τὴν λάβει, δόμινα φράττηρ ἐυδύς ἔγχε-
ψεν

Ἦν δ' αὖ μὴ τι λάβει, τὸ φράττηρ ἔπειτα μόνον.

Ὡς γὰρ καὶ ταῦτα τὰ ῥήματα αὐτὰς ἐγὼ γε
Οὐκ ἐδίλω, δόμινα, ἐ γὰρ ἔχω δάμνασαι.

Noto etiam hoc obiter ad hanc vocem, quod est apud *Tranquillum* & alios, Augustum scilicet Imp. vetuisse, se Dominum à suis appellari, quasi tyrannidis significationem odiosam id nomen haberet, & quem quis Dominum suum vocet, ejus servum se una fateatur. At posteriorum Imperatorum is fuit fastus, ea insolentia, ut se non dominos solum, sed & Deos salutare præceperint; ut Caligula, Domitianus, alii. Unde illa apud turpissimam assentatorem *Martianum*: Edictum Domini Deique nostri. Vide *Suetonium*, *Xiphilinum*, & *Aur. Victorem* in vita Domitiani. *Plinius* quidem in Epistolis semper Dominum salutatur optimum Principem Trajanum, & *Ovidius* in Tristibus & Ponticis Elegiis Augustum perpetuo Deum appellat. Sed hæc fortasse ab instituto alieniora. *Idem*.

[128] Principe digna viro, prolem paritura beatam, ut Gunterus ait V. Ligarin. *Idem*.

[129] ἀεσιτόκεια ἀειστογόνος, ut *Pindarus* Pythior. II. contra apud Homerum *Iliad.* VI. δυσασπυτοκεία. *Idem*.

[130] *Xiphilinus* in Epitome Dionis cap. 21. pag. 243. C.

[131] *Philostratus* de vita *Apollonii Tyan.* lib. I. cap. 3. pag. 5. ed. Lips.

[132] *Damidis* hujus multa in hac historia mentio, perpetui *Philostrati* socii. Exstat *Donati Acciacoli* Scholion ad h. l. in editione *Aldina*, quæ & in Biblioth. Vaticana: Τύττε καὶ ὁ Δακτιανὸς ὡς ἀδελφὸς μνηνται. Respicit autem haud dubie *Damin* Epicuræum Philosophum, cujus mentio est in Jove Tragedo. Sed ei nihil cum hoc nostro *Damide*, viro, qui δεισιδαίμων potius, quam ἀθεός, nec unquam *Epicurum* sectatus fuit, commune. Invenio akerius *Dami-*

γιγνωσκομένας [133] εἰς γνῶσιν ἤγαγεν Ἰελία (134) τῇ βασιλίδι· μετέχοντι δέ μοι τοῦ περὶ αὐτὴν κύκλου (καὶ γὰρ τοὺς ῥητορικοὺς πάντας λόγους ἐπῆνει, καὶ ἡσπάζετο) μεταγράφαι τε προσέταξε τὰς διατριβὰς τὰυτάς, καὶ τῆς ἀπαγγελίας (135) αὐτῶν ἐπιμεληθῆναι.

LXII.

Οὗτος (136) (ὁ Φίλισκος) τῆς δίκης γενομένης ἐπὶ τὸν αὐτοκράτορα, (137) Ἀντωνῖνος δὲ ἦν, ὁ τῆς φιλοσόφου (137) παῖς Ἰουλίας, ἐξάλη ἐς τὴν Ῥώμην, ὡς τὰ ἐαυτοῦ Δησόμενος· καὶ προσρueῖς τοῖς περὶ τὴν Ἰουλίαν γεωμέτραις τε καὶ φιλοσόφοις, εὔρετο παρ' αὐτῆς (139) διὰ τοῦ βασιλέως τὸν Ἀδῆνησι θρόνον.

LXIII.

Οὕτω (140) καὶ εἰς τὰ ἄλλα πάντα ὁ Πλαυτιανὸς αὐτοῦ κατεκράτει, ὥς τε καὶ

Damidis apud eundem *Lucianum* mentionem, Corinthii, hominis divitis, à filio interemti veneno, in dialogo *Diogen. Antist. & Cratetis*; verum ille quoque diversus à nostro est, qui *Ninius* fuit. Tertium Colophonium *Damin*, mechanicum non ignobilem, à Bitone in κατασκευαῖς πολεμικαῖς laudari video, machinæ bellicæ, quam *σαμβύκην* ille vocat, inventorem. Sed ille quoque nihil ad nos. *Damidem* quoque inter *Heraclidæ Pontici* majores referunt τῶν ἡγησαμένων τῆς εἰς Ἡρακλείαν ἐκ Θηβῶν ἀποικίας ἕνα· vid. *Suidam* in Ἡρακλείδῃ. De nostro vero alibi quam apud *Philostratum*, & *Eusebium* ex illo, nil facile invenias, nisi quod ejus *Hierocles* meminerit in λόγῳ φιλαλήδει πρὸς χριστιανούς, ubi φιλόσοφον eum appellavit συνδιατείφαντα Ἀπολλωνίῳ. Vide fragmentum illius Operis servatum ab *Eusebio* libro adv. *Hieroclem* cap. 2. Meminit etiam ejusdem *Τριταχες* Chil. II. hist. 60. itemque *Suidas*, qui omnes tamen à *Philostrato* accepere, quæ de eo posteris tradiderunt. *Olearius*.

[133] Cod. Vat. prior & Urbinas legunt: τῶν ὑπομνημάτων τέτων ἔγω γιγνωσκομένων. Τέτων etiam in Cod. Reg. *Morellus* invenit. Οὕτω γιγνωσκομένας puto bene esse & ad Νέλτες referri. *Idem*.

(134) Severi Augusti conjugii, quod ignorasse videtur *Τριταχες* l. c. De ejus vero ingenio & in bonas

litteras affectu videndi *Spartianus* & *Xiphilinus* in *Servo*. *Idem*.

(135) Rhetoribus ἀπαγγελία nihil aliud est, quam explicatio sensus animique conceptuum. *Hermogenes* ἀπαγγελίαν dicit αὐτὴν τὴν λέξιν, δι' ἣν ἀτασγέλλεται τὰ νοήματα. Frequentissima vox nostro; infra lib. I. cap. 14. *Apollonio* ἀπαγγελίαν δόκιμον καὶ ἐγνηγεμένην tribuit; in vitis *Sophistarum* *Antiphontis* σεμνὴν esse ἀγγελίαν καὶ ἐπηνδισμένην ποιητικοῖς ὀνόμασι· h. e. elocutionem elegantem ἔς ποιητικὰς vocibus floridam ait. Imo & *Eudoxum*, ut inter *Sophistas* referretur, τῷ κόσμῳ τῆς ἀπαγγελίας elocutionis elegantia meritum esse ait. Sic apud *Plutarchum* lib. de audiendis Poëtis: λέξεις καὶ τὸ καλῶς ἀπαγγέλλειν. Ubi male *Xylander*, quod bene pronunciat. Vertere debebat: ἔς elocutionis elegantia. Τῷ καλῶς ἀπαγγέλλειν opponitur τὸ ἐδεδείχθαι ἀπαγγέλλεσθαι, quod mox sequitur apud nostrum. Ceterum quod hic dicit ἀπαγγελίαν *Damidis* emendatione indiguiffe, inf. ait τὸ λογιεῖσθαι ea non habuisse l. 19. Vocis sensum priorum interpretum nemo fuerat affsecutus. Inde vero intelligitur etiam μεταγράφαι idem esse quod μεταρράσαι. *Idem*.

(136) *Philostratus* de vitis *Sophistarum* lib. II. cap. 30. in *Philisco* pag. 622.

(137)

notos fecit, in cujus familia cum & ipse essem, (erat enim rhetoricæ facultatis studiosissima,) mihi, ut refingerem diatribas istas, curamque elocutionis haberem, in mandatis dedit.

LXII.

Hic (Philiscus,) controversia ad Imperatorem delata, (Antoninus is erat, Juliae Philosophae filius,) Romam profectus est, tanquam res suas constituturus; atque ibi cum se applicuisset Geometris ac Philosophis, qui erant circa Juliam, ejus auctoritate cathedram Atheniensem ab Imperatore indeptus est.

LXIII.

Adeo potentior *Plautianus* erat *Severo* in rebus omnibus, ut etiam apud eum
Juliam

(137) Nec prioribus adsentio interpretibus, qui verbebant: *Is ergo lite contestata apud Imperatorem*; nec viro doctissimo, qui verbebat: *Is vero lite sibi orta ad Imperatorem*. Nempe voces τῆς δίκης γεν. ὅτι τ. αὐτοκρ. indicant litem istam jam antea in provincia, uti fieri solebat, actam esse, provocatum vero ad Imperatorem tandem fuisse, atque hoc sibi volunt illa verba. Firmat interpretationem, quod ἔφεσις provocatio diserte sit in præcedentibus, mancis licet & luxatis, & alibi quoque vox ἐφίηαι eo sensu usurpetur nostro. Vide vitam *Faverini* §. 2. n. 4, & loca ibi observata. *Olearius*.

(138) Editi habebant; ὁ τῷ φιλοσόφῳ παῖς. At meliorem lectionem ex virorum doctorum conjectura restituere non dubitavimus. Nemine enim ambigente hic de *Antonino Caracalla* sermo est, idque produnt, quæ de *Julia* Imperatrice adduntur, item hoc, quod *Chrestii* discipulus fuit *Philiscus*, & quod circa *Philostrati Lemnii* tempora hæc gesta constet ex ultimis hujus vitæ. Inde vero non minus etiam manifestum est, mendum in lectione vulgata esse. *Antoninus* enim *Caracalla* *Severi* Imp. filius, quomodo dici potest ὁ τῷ φιλοσόφῳ παῖς? idem tamen error inf. in vita *Antenor*is reperitur. Vir summus *Josephus Scaliger* ad *Eusebium* pag. 231, mendum sublaturus rescribebat ὁ τῷ Σεβήρῳ παῖς καὶ Ἰουλίας. Sed audax nimis ea conjectura & nimis ab editis distans visa fuit *Reinesio*

nostro, Viro summo, Var. Lect. II. 12. qui rescribi maluit unius litterulæ mutatione ὁ τῷ φιλοσόφῳ παῖς Ἰουλίας. *Juliam* nempe *Domnam*, Imp. *Severi* uxorem optimo jure φιλόσοφον dici nemo negaverit, quæ philosophiæ studiis totam se dederat, circumfusamque sibi philosophorum coronam ubique circumducebat; ut & hoc ipso loco *Philostratus* innuit, & in vita *Apollonii Tyanei* quoque lib. I. cap. 3, pluribusque ostensum à doctiss. *Menagio* in diss. de Mulieribus Philosophis segm. 16. Tales autem πεπαιδευμένας & φιλοσόφους appellare non dubitat *Lucianus* ἐπὶ τῶν ὀλίγων συνόλων. Hinc *Reinesianam* conjecturam sive amplexus est sive suum ingenium secutus probavit ὁ πᾶν *Salmasius* ad *Spartiani Severum* cap. 18. quamvis nec *Sealigerianam* emendationem repudiet penitus. Eum secutus l. c. *Ægidius Menagius* est, & nuper Vir. Clar. *Jacobus Perizonius* in præf. ad *Æliani* varias historias. *Idem*.

(139) Verissima hæc est *Salmasii* emendatio l. c. Nam editi habent παρ' αὐτοῖς. Firmat illam, quod addit *Philostratus*, Imperatorem hæc concessisse, ut Dii apud *Homerum*, Jupiter scilicet Junoni &c. sibi concedunt nonnulla invicem, invitum. Inde enim constat, ipsius *Julia* favere *Philostratum* intelligere beneficium *Philisco* obtigisse. *Idem*.

(140) *Xiphilinus* in Epitome *Dionis* c. 21. p. 330. B.

N

καὶ τὴν Ἰουλίαν τὴν Ἀυγούστου πρὸς τὸν Σεβήρου αἰεὶ διέβαλλεν, ἐξετάσεις τε κατ' αὐτῆς καὶ βασάνους κατ' ἐυγενῶν γυναικῶν ποιούμενος· καὶ ἡ μὲν αὕτη τε φιλοσοφεῖν διὰ ταύτ' ἤρξατο, καὶ Σοφισταῖς συνημέρευεν.

LXIV.

Φιλόστρατος (141) ὁ Φλαύιος, Τύριος οἰμαι ῥήτωρ,

Ἄλλος δ' ἐστὶν ὁ Ἀττικὸς· ὁ Τύριος οὖν οὗτος

Ἦν, ὡς αὐτὸς ἐν τοῖς αὐτοῦ βιβλίοις διαγράφει,

Ἔστι τοῦ χοροῦ ῥητόρων τε καὶ τῶν γραμματευόντων.

Τῇ Ἰουλίᾳ κραταιᾷ τελοῦσθι βασιλίδι.

Σύζυγος αὕτη δ' οὐ φησι τίνος ἦν Βασιλέως.

LXV.

Οὐκ (142) ἐπέειπτο (Ἀντωνῖνος ὁ Καρακάλλος) ὅτε περὶ τούτων, ὅτε περὶ τῶν ἄλλων τῇ μητρὶ, πολλὰ καὶ χρηστὰ παραινύσῃ· καίτοι καὶ τὴν τῶν βιβλίων τῶν τε ἐπιστολῶν ἐκατέρων, πλὴν τῶν πάνυ ἀναγκαίων, διοίκησιν αὐτῇ ἐπιτρέψας, καὶ τὸ ὄνομα αὐτῆς ἐν ταῖς πρὸς τὴν βουλὴν ἐπιστολαῖς ὁμοίως τῷ τε ἰδίῳ καὶ τῶν στρατευμάτων, ὅτι σάζεται, μετ' ἐπαίνων πολλῶν ἐγράφων. Τί γὰρ θεῷ λέγειν, ὅτι καὶ ἠσπάζετο δημοσίᾳ πάντας τοὺς πρώτους, καθάπερ καὶ ἐκεῖνος. Ἄλλ' ἡ μὲν καὶ μετὰ τούτων ἔτι μᾶλλον ἐφιλοσόφει.

LXVI.

Συνέβη (143) ταῦτα τὰ γράμματα ἐς τὴν Ἀντιόχου πρὸς τὴν Ἰουλίαν παραπεμφθῆναι, ἐπειδὴ ἐκεκείμενον αὐτῇ πάντα τὰ ἀφικνούμενα διαλέγειν, ἵνα μὴ μάλιστα αὐτῇ ὄχλος γραμμάτων ἐν τῇ πολέμῳ ὄντι πέμπηται.

LXVII.

Ἡ δὲ Ἰουλία (144) ἡ τοῦ Ταραντοῦ μήτηρ, ἔτυχε μὲν ἐν τῇ Ἀντιοχείᾳ θύσασθαι καὶ οὕτω παραχρῆμα ἅμα τῇ πίστει τοῦ θανάτου αὐτοῦ διετέθῃ, ὥστε καὶ πλήξασθαι ἰσχυρῶς, καὶ ἀποκαρτερῆσαι ἐπιχειρῆσαι· ὃν γὰρ ζῶντα ἐμίσει, τετελευτηκότα ἐπένθει, οὐχ ὅτι ἐκείνον ζῆν ἠθέλην, ἀλλ' ὅτι αὐτὴ ἰδιωτεύουσα ἤχθετο· καὶ διὰ τοῦτο καὶ τὸν Μακρίνον πολλὰ καὶ δεινὰ ἐλοιδόρησεν· ἐπειδ' ὡς οὕτε τι τῆς

Βασί-

(141) *Jo. Tzetzes Historiarum Chil. VI. Histor. 45. v. 303 sqq.*

(142) *Xiphilinus in Epitome Dionis cap. 22. pag. 353. C.*

(143)

Juliam Augustam semper calumniatus sit, & in eam ac de matronis nobilibus tormentis quæfiverit, quæ ob eam causam philosophabatur, & tempus cum Sophistis transigebat.

LXIV.

Philostratus Flavius, Tyrius ut puto rhetor;
 Alius enim Atticus est. Tyrius igitur iste
 Erat, ut ipse in suis libris describit,
 Unus è choro Rhetorum atque scribarum,
 Julię forti existenti Reginę.
 Conjux autem ipsa non dicit ejus esset regis.

LXV.

Qua in re cæterisque omnibus minime obtemperabat matri, justa & utilia monenti, licet ei curam libellorum atque epistolarum utriusque generis, præter admodum necessarias, commisisset, ejusque nomen pariter cum suo & exercitus nomine poneret cum maximis laudibus in epistolis, quas mittebat ad senatum, dum omnes valere scriberet. Nec opus est referre, ab hac omnes primarios viros salutari non secus quam ab illo consuevisse. Sed ea nihilominus philosophabatur.

LXVI.

Forte accidit, ut hæ litteræ Antiochiam perferrentur ad Juliam, cui mandatum erat, cuncta, quæ mitterentur, discernere, ne ad Antoniaum, occupatum in terra hostili, frustra multitudo litterarum mitteretur

LXVII.

Cæterum Julia, Tarantis mater, quæ tum erat Antiochiae, cognita filii cæde, ita affecta est, ut se graviter percuteret, ac mortem sibi consciscere conaretur. Eum enim, quem vivum oderat, lugebat mortuum, non quod cuperet illum vivere, sed quod ipsam vitam privatam degere oporteret, ob eamque causam vexabat Macrinum omnibus contumeliis. Sed postquam ille non modo
 nihil

(143) *Xiphilinus* l. c. pag. 357. D.

(144) *Xiphilinus* l. c. cap. 23. pag. 362. B.

βασιλικῆς θεραπείας καὶ τῆς τῶν δορυφόρων περὶ αὐτῇ Φρουρᾶς ἡλλοιώθη καὶ ἐκεῖνος χρῆστά τινα αὐτῇ ἐπέστειλε, θαρσήσασα, τὴν τοῦ θανάτου ἐπιθυμίαν κατέθετο. Ἐπεὶ δὲ τὰ λεχθέντα ὑπ' αὐτῆς ὁ Μακρίνος ἐπύθετο, καίτοι μηδὲν αὐτῷ ἀνιγραφάσης ἐκείνης, καί τι καὶ εἰς τοὺς συνόντας αὐτῇ σιρατιώτας πρᾶσσουσιν ἦσθετο, καὶ τὴν αὐταρχίαν μεταδίδουσαν παραπλησίως τῇ Σεμιράμιδι καὶ τῇ Νιτώκριδι, ἅτε καὶ ἐκ τῶν αὐτῶν τρόπον τινὰ χωρίων ἐκείναις ὕσαν, καὶ ἐξελθεῖν ὅτι τάχιστα ἐκ τῆς Ἀντιοχείας ὅποι βούλοιο αὐτὴν ἐκέλευσεν, οὐκέτ' ἐφιλοφύχησεν, ἀλλὰ διέφθειρεν ἑαυτὴν ἀποκαρτερήσασα. Ἐπειδὴ καὶ ὁ καρκίνος, ὃν ἐκ πανὸς πολλοῦ χρόνου ἡσυχάζοντα ἐν τῷ ματῷ ἔχουσα, εἴτα κοφάμενη τὰ γέρνα, ταῖς πληγαῖς ἠρέθισεν, εἰς τὸν θάνατον αὐτῇ συνεβάλετο.

LXVIII.

Ἐπεὶ (145) ἡ Ἰουλία τὰ ἐν τῇ Ῥώμῃ περὶ τοῦ υἱέως αὐτῆς λεχθέντα ἤκουσεν, οὐκ ἔτι ἐφιλοφύχησεν, ἀλλ' ἤδη τρόπον τινὰ καὶ ὑπὸ τοῦ καρκίνου, ὃν ἐν τῷ ματῷ ἐκ πανὸς πολλοῦ χρόνου ἡσυχάζοντά πῶς ἔχουσα, τότε ἠρέθισεν ἐκ τῆς πληγῆς, ἣν ἐπὶ τῷ τοῦ παιδὸς θανάτῳ κοφάμενη κατὰ τῶν γέρνων ἐπέπληκτο, συναιρομένη, προσδιέφθειρεν ἑαυτὴν ἀποκαρτερήσασα. Καὶ ἡ μὲν οὕτω τε ἐκ δημοτικοῦ γένους ἐπὶ μέγα ἀρθεῖσα, καὶ ἐν τῇ τοῦ ἀνδρὸς ἡγεμονίᾳ περιαλγῶς πάνυ διὰ τὸν Πλαυτιανὸν ζήσασα, τῶν τε υἱῶν τὸν τε νεώτερον ἐν τοῖς αὐτῆς κόλποις κατασφάγντα ἐπιδούσα, καὶ τὸν πρεσβύτερον ζῶντα τε αἰεὶ διὰ φθόνου ἔχουσα, καὶ φονευθέντα οὕτω μαθούσα, τῆς ἀρχῆς ζῶσα ἐξέπεσε, καὶ ἑαυτὴν προσκατειργάσατο ὥστε τινα ἐς αὐτὴν ἀποβλέψαντα μὴ πάνυ πάντας τοὺς ἐν ταῖς μεγάλαις ἐξουσίαις γενομένους μακαρίζειν, ἀν μὴ καὶ ἡδονή τις αὐτοῖς τοῦ βίβ ἀληθῆς, καὶ ἀκήρατος καὶ ἀκραιφνῆς καὶ διαρκῆς ὑπάρχη. Καὶ τὰ μὲν τῆς Ἰουλίας οὕτως ἔσχε· τό τε σῶμα αὐτῆς ἐς τὴν Ῥώμην ἀναχθέν ἐν τῷ τοῦ Γαίου τοῦ τε Λουκίου μνήματι κατετέθη. Ὑστερον μέντοι καὶ ἐκεῖνο, ὥσπερ καὶ τὰ τοῦ Γέτρου ὅσα, πρὸς τῆς Μαίσης τῆς ἀδελφῆς αὐτῆς ἐς τὸ τοῦ Ἀντωνίνου τεμένισμα μετεκομίσθη.

LXIX.

(145.) *Dio Cassius lib. LXXVIII. pag. 899. A.*

nihil de regio famulatu ejus, aut de stipatoribus, quos secum habebat custodiae causa, immutavit, verum etiam multa ad eam percommode scripsit, coepit bona spe injecta desiderium mortis deponere. Post ubi Macrinus intellexit, quæ convitia sibi ab ea facta essent, (quanquam illa nihil ad ipsum scripserat contumeliose,) sensitque eam nonnihil cum suis militibus moliri, ac regnum affectare, ut Semiramis & Nitocris fecerant, quarum in patria ipsa terè nata erat, mandavit, ut quam celerrime Antiochia, quo vellet, proficisceretur. Tum Julia abjecto vitæ desiderio, inedia consumpta moritur. Acceleravit ei mortem cancer, quem quum jam multo tempore habuisset in mamma quiescentem, percusso pectore irritavit, atque is ad mortem ei fecit.

LXVIII.

Quum inaudisset Julia, quæ de ipsius filio fuissent dicta, vitæ diutius prorogandæ studium abjecit. Quumque nonnihil & à cancro, quem in mamilla longo jam à tempore quiescentem, iis tunc irritavit verberibus, quibus planctu propter obitum filii, sibimet ipsa pectus percusserat, adjuvaretur, accedente tandem inedia, vivendi finem fecit. Ac illa quidem in hunc modum è genere plebeio in altum evecta, posteaquam imperante marito vitam in dolore gravi, propter injurias Plautiani exegisset; alterumque filiorum suorum, natu minorem, in sinu suo cæsum vidisset; majorem, dum viveret, odio semper habuisset; & ita, ut diximus, interfectum accepisset; imperii de culmine viva dejecta fuit, ac præterea se ipsam confecit. Quo fit, ut in eam quis intuens, non admodum omnes, qui magnam ad potestatem pervenere, pro beatis habere debeat; nisi etiam vera quædam & sincera voluptas, & constans ac perpetua felicitas accedat. Hæc rerum Juliæ conditio fuit. Cadaver ejus Romam avectum & Caji Luciique monumento fuit illatum; secundum hæc vero sicut & ossa Getæ in Antonini fanum à Mæsa, ipsius sorore, transportatum.

LXIX.

Περὶ ΛΑΣΘΕΝΕΙΑΣ Μανθινικῆς Ἀρκαδίσσης.

Σὺν οἷς (146) [μαθηταῖς τοῦ Πλάτωνος] γυναῖκες δύο (147) Λασθένεια Μανθινική, (148) καὶ Ἀξιοθέα Φλιασία, ἥ καὶ ἀνδρεῖα ἡμπόσχετο, ὥς φησι Δικαίάρχος. (149)

LXX.

Ἐλέγοντο (150) αὐτοῦ [τοῦ Σπεύσιππος] καὶ αἱ Πλάτωνος ἀκούειν μαθήτραι, Λασθένεια τε ἡ Μανθινική, (151) καὶ Ἀξιοθέα ἡ Φλιασία. Ὅτε καὶ Διονύσιος πρὸς αὐτὸν γράφων τωθαστικῶς, φησὶ, καὶ ἐκ τῆς Ἀρκαδικῆς σου μαθητρίας ἐστὶ τὴν φιλοσοφίαν καταμαθεῖν· καὶ Πλάτων μὲν ἀτελεῖς φόρων τοὺς παρ' αὐτὸν φοιτῶντας ἐποίει· σὺ δὲ δασμολογεῖς, καὶ παρ' ἐκόντων καὶ ἀκόντων λαμβάνεις.

LXXI.

Παρὰ (152) Πλάτωνι ἐφιλοσόφην Λασθένεια ἡ Ἀρκαδία, (153) καὶ Ἀξιοθέα ἡ Φλιασία.

LXXII.

Ὁ (154) μακρὰν τούτων ἀν' ἣν καὶ Σπεύσιππος, ὁ Πλάτωνος ἀκουστὴς καὶ συγγενής. Διονύσιος γοῦν ὁ Τύραννος ἐν ταῖς πρὸς αὐτὸν ἐπιστολαῖς καὶ τὰ τῆς Φιληδονίας αὐτοῦ διερχόμενος, ἔτι τε τῆς φιλαργυρίας ἐρανίζεσθαι τε παρὰ πολλῶν αὐτὸν διελέγχων, ὀνειδίζει καὶ τὸν Λασθένειας τῆς Σαρδικῆς (155) ἐταίρας ἔρωτα.

LXXIII.

(146) *Diogenes Laërtius* lib. III. segm. 46. pag. 190.

sentior Μανθινίς hoc loco apud Laërtium pro Μανθινικῇ rescribenti. *Menagius*.

(147) *Apuleius*: multi auditorum ejus (Platonis) utriusque sexus in Philosophia floruerunt. *Olympiodorus* in vita Platonis: πολλὰς ἢ πάντας αὐτὸς μαθήτραι ἀφείλετο, καὶ ἀνδρας καὶ γυναῖκας ἀνδρεῖω χήματι δασκευάζων ἀκροᾶσθαι αὐτῷ. *Clemens Alex.* Strom. lib. IV. De *Axiothea* *Themistius* O. rat. IV. De *Lasthenia* *Athenæus* lib. & cap. 12. & lib. VII. cap. 5. Etiam *Lastheniam* Μανθινικὴν vocat *Diogenes* noster. Est vero Μανθινεία urbs Arcadiæ, cujus ἐθνικὸν *Stephano* est Μανθινεύς & Μανθινίς, & κτητικὸν Μανθινικός· quare *Casaubono* af-

(148) Malim Μανθινίς, licet etiam alibi Μανθινική· vide *Stephanum*. Fuisse autem *Lastheniam* scortum Arcadicum haud ignobile, *Platonis* discipulam, nec *Athenæus* omittit. Virilibus vestibus solitam se induere etiam apud *Themistium* legere memini. *Casaubonus*.

(149) *Dicaarchi* quatuor fuerunt, de quibus quidem *Athenæus* mentionem fecerit, *Messenius*, *Milesius* & alii duo, quorum scripta citat, de patria nihil dicit. *Aldobrandi*.

(150)

LXIX.

De LASTHENIA Mantinea, Arcadica:

Cum his (discipulis Platonis) mulieres duæ, *Lasthenia* Mantinea, & *Axiothea* Phlissia, quæ, ut *Dicaearchus* auctor est, virili utebatur veste.

LXX.

Fertur & Platonis discipulas, *Lastheniam* Mantineam & *Axiotheam* Phlissiam ipsum quoque audivisse. Quo etiam tempore Dionysius ita ad illum mordaciter scribens ait: Et ex Arcade discipula tua Philosophiam discere possumus. Et, Plato quidem gratis sua limina terentes docebat, tu vero tributa exigis, & à volentibus & nolentibus accipis.

LXXI.

Apud Platonem philosophabantur *Lasthenia* Arcadia & *Axiothea* Phlissia.

LXXII.

Ab his *Speusippus* Platonis auditor & cognatus procul non aberat. Itaque Dionysius Tyrannus suis ad eum epistolis cum ejus avaritiam voluptatisque studium verbis executus fuisset, pecuniam à multis corrasisse objicit, *Lastheniæ* Sardinianæ amorem exprobrat.

LXXIII.

(150) *Diogenes Laërtius* lib. IV. segm. 2. pag. 228.

'*Αρχαία* est regionis nomen. Conf. *Stephanus Byz.* in '*Αρχαία*. *Potterus*.

(151) *Athenæus* in duobus locis de *Lasthenia* mentionem faciens in VII. quidem libro *Sardicam* & meretricem eam fuisse ait; in XII. *Arcadicam*, nunquam tamen *Mantineam* appellat. Sed tamen *Mantinea* oppidum est *Arcadiæ*, ut auctor est *Plinius*. *Aldobrand*.

(154) *Athenæus* lib. VII. cap. 5. pag. 279. E.

(155) Pro *Σαρδινίης*, quæ vox nihili est, (dicitur enim *Σαρδινίης* & *Σαρδινίης* à *Σάρδις* *Σαρδία* aut *Σαρδάνη* aut *Σαρδανίης* à *Σαρδία* *Σαρδία* aut *Σαρδανίς* à *Σάρδαν* *Σαρδίνισσι* à *Σάρδισσος*) lego '*Αρχαία*', ut extat in *Athenæi* lib. XII. pag. 546. D. *Menagius* ad *Laërtii* III. 46. pag. 156. a.

(152) *Clemens Alexandr.* Strom. lib. IV. segm. 19. pag. 523.

(153) Malim '*Αρχαία*', vel '*Αρχαία*' nam

LXXIII.

Φιλῆδονος (156) ἦν καὶ Σπείρσιππος ὁ Πλάτωνος συγγενὴς καὶ διάδοχος τῆς σχολῆς. Διονύσιος γοῦν ὁ τῆς Σικελίας τύραννος ἐν τῇ πρὸς αὐτὸν ἐπιστολῇ κατὰ τῆς Φιλῆδονίας αὐτοῦ εἰπὼν, καὶ Φιλαργυρίαν αὐτῷ ὀνειδίζει, καὶ τὸν Λασθενείας τῆς Ἀρκαδικῆς ἔρωτα, ἥτις Πλάτωνος ἠκηχόει.

LXXIV.

Περὶ ΛΕΟΝΤΙΟΥ.

Λεόντιον Λαμία. (157)

Ὅθεν δυσαρεστότερον, ὥς ἔοικεν, ἐστὶ πάλιν μεираκευομένου πρεσβύτου. (158)
Ὅιά με Ἐπίκουρος οὗτος διοικεῖ, (159) πάντα λαιδῶν, πάντα ὑποπτεύων, ἐπιστο-
λὰς ἀδιαλύτους (160) μοι γράφων, ἐκδιώκων ἐκ τοῦ κήπου. Μὰ τὴν Ἀφροδίτην,
εἰ Ἀδωνίς ἦν ἥδη ἔργυρὸς ὀγδοήκοντα γεγονὼς ἔτη (161) οὐκ ἂν αὐτοῦ ἠνεσχόμην
φθειρῶντος (162) καὶ φιλονοσοῦντος καὶ καταπεπιλημένου ἔν μάλα πόκοις ἀντὶ
πίλων.

(156) *Atbenæus* lib. XII. cap. XII. pag. 546. D.

συνέκτισεν' quali me Deus philosopho contubernalem dedit? apud *Atben.* III. pag. 104. *Idem.*

(157) *Alciphron* Rhetor lib. II. Epist. 2. pag. 208. ed. Bergleri.

(158) Tales fenes repræsentaverat *Aristophanes* in *comœdia* *Γῆρας*, h. e. *Senium* inscripta, quorum unum juvenile facinus apparet in fragmento apud *Atbenæum* lib. III. pag. 109. nam mulieris in foro panes vendentis mercimonium diripuerunt; qualis & in *Vespis* extrema parte introducitur, qui cum alia multa proterve facit, tum ejusmodi mulierem in foro face, quam comeffabundus gestabat, pulsavit, eique panes dissipavit. Illi apud *Atbenæum* dicuntur τὸ γῆρας ὑποβαλόντες, qui *senectutem* exuerunt, ut recte *Cassianus* interpretatur, reprehendens veterem versionem, & videtur Vir doctissimus in memoria habuisse *Aristophanicum* τὸ γῆρας ἐκδύς, ex *Pace*, v. 336. *Berglerus*.

(159) In hanc ista dicentem vere competit & illud *Theogneti* Comici: Ὅψι μ' ὁ δαίμων φιλοσόφῳ

(160) Interpres videtur legisse ἀδιαλείψως, vertit enim *continuas*: ἀδιαλύτως probo, nam conveniunt suspiciosa Epistolæ bene ἡσφαλισμένα. Potuit enim timere, ne *Idomeneus* aliquis aut *Herodotus* aut *Timocrates* eas rimarentur; nam isti ejus secreta soliti proferre. *Laërtius* lib. X. segm. 5. Ἰδομενία καὶ Ἡρόδοτος καὶ Τιμοκράτην τὰς ἐκπύσας τὰ αὐτῶν κρύφια ποιήσαντας (ubi nescio quid de illustratis obscuris dogmatibus somniat interpres.) Utuntur autem verbo λύω de solvendis & resignandis epistolis. *Thucydides* lib. I. circa finem de *Argilio*, *Urianæ* conditionis tabellario: ὁρῶντος δὲ σφραγίδα, ἵνα, ἣν ἐκένθ' μεταγράψαι τι αἰτήσῃ, μὴ ἀγνῶν, λύει τὰς ἐπιστολάς, ἐν αἷς ὑπονοήσας τι τοιῦτον φερσεπέπλαται, καὶ αὐτὸν ἔνθεν ἐφ' ἡγεγραμμένον κλέινει· cum simile sigillum sibi fecisset, ut si ille (*Pausanias*, qui epistolam dederat,) repeteret mutaturus aliquid in literis, non agnosceret, solvit epistolam, in qua suspicatus tale quid simul man-

datum

LXXIII.

Voluptuarius quoque fuit *Speusippus Platonis* cognatus & successor. Itaque *Dionysius Siciliae tyrannus* in sua ad eum epistola voluptatis studium reprehendit, avaritiam exprobrat, & amorem *Arcadicæ Lasibenia*, quæ *Platonem* audiebat.

LXXIV.

De LEONTIO.

Leontium Lamia.

Nihil morosius est, ut videtur, rursus adolescenturiente fene. Hem! ut me *Epicurus* iste tractat, in omnibus rebus jurgator, in omnibus suspicax; epistolas indissolubiles mihi scribens, expellens ex horto. Ita me *Venus* amet, si *Adonis* esset jam prope octoginta natus annos, non eum tolerarem, pediculosum, morbidum & contestum probe velleribus pro panno. Quousque tolerabit quis

datum esse, invenit inibi scriptum, ut & ipse interficeretur. Hinc & σφαγίδων λύσεις apud *Lucianum* in *Pseudomanti*, quales aliquot ibi docte & perspicue enarrat *Pet. Gassendus* de vita & moribus *Epicuri* lib. VII. cap. 2. initium hujus epistolæ citans vertit, *litteras ambagiosas*, utcumque tolerabiliter, quasi dicas *δυσαναλύτους*, quarum sensus non facile resolvi & retexi potest; ut in analyticis, cum à demonstrationibus & argumentis remotioribus ac proinde obscurioribus gradatim præceditur ad primorum principiorum ac sensuum evidentiam; sed non adeo obscurus erat in scribendo *Epicurus*, & *Leontium* erudita mulier non potest de talibus conqueri. Quod ad rem ipsam attinet, refert *Diogenes Laërtius* in *Epicuro* Segm. 6. dicere nonnullos *Epicurum* compluribus metricibus scribere, & inprimis *Leontio*. Ibidem paullo ante etiam fragmentum Epistolæ *Epicuri* ad *Leontium* memorat *Laërtius*. Idem.

omnia improbens, omnia in suspicionem vertens, litteras ad me ambagiosas scribens, abacturus sane ex horto ipsam *Venerem*, tametsi *Adonis* foret, natus jam, ut est annorum octoginta. Quis non ineptissimum Scriptorem putaret *Alciphronem*, ex talibus versionibus eum aestimans? Immo inquam vel *Hecaten* tam inamabilis senex fugaret; nam ipsa quidem *Venus* & *Anchisen* flore ætatis destitutum negligit. Idem.

(162) Similiter *Pythagoristarum* immunditiem & sordes detestatur *Aristophan* Comicus in *Pythagorista* apud *Laërtium* lib. VIII. segm. 38.

----- ἰδιῶσι δ'
 Λάχανά τε καὶ πίνουσιν ἐπὶ ταῖς ὕδραι·
 Φθάραι δ' καὶ τείβονα, τὴν τ' ἀλυσίαν
 Οὐδέ τις ἀνὺπομένους τῶν νεωτέρων.

(161) Haec mire vertit *Gassendus* loco indicato. Sed afferam ejus versionem inde ab initio, ita ergo ille: Nihil est, ut videtur, repugnante fene importunius, quæ sane modo erga me *Epicurus* iste se habet,

Comedunt vero olera & bibunt ad hæc aquam; pediculos autem & pallii sordes & illuviem nemo perferre posset juniorum. Sic in epistolis Socraticis XIII. *Aristippus* de philosophis ab ipsius elegantia alienis: ἕτως δ' ἂν ἐμὲ ἰδαίμαζες, τὰς δ' ἔχοντας βα-
 O

πίλων. Μέχρι τίνος ὑπομενεῖ τις τὸν φιλόσοφον τοῦτον, ἐχέτω τὰς περὶ φύσεως αὐτοῦ κυρίας δόξας, (163) καὶ τοὺς διεστραμμένους κανόνας (164) ἐμὲ δὲ ἐφέτω τὴν μυσικῶς (165) κυρίαν ἐμαυτῆς ἀτομάχητον (166) καὶ ἀνύβριτον. "Οὐτως ἐπιπολιορκητὴν ἔχω τοιοῦτον, οὐχ ὅσον σὺ Λάμια Δημήτριον. Μὴ γὰρ ἐστὶ σωφρονίσαι (167) διὰ τὸν ἄνθρωπον τοῦτον καὶ σωκρατίζειν (168) καὶ σταμυλεύεσθαι (169) θέλει καὶ ἐρωνεύεσθαι (170) καὶ Ἀλκιβιάδην τινὰ ἢ Πυθοκλέα νομίζει, (171) καὶ Ξανδίππην ἐμὲ ὀίεται ποιήσιν. Καὶ πέρας ἀναστᾶσα ὀπήποτε γῆν πρὸς γῆς φεύξομαι (172) μᾶλλον, ἢ τὰς ἐπιστολὰς αὐτοῦ τὰς διασπάστως (173) ἀνέξομαι. "Ο δὲ πάντων δεινότατον ἤδη καὶ ἀφορητότατον ἐτόλμησεν, ὑπὲρ οὗ, καὶ γνώμην βουλομένη λαβεῖν, τί μοι ποιητέον, ἐπέσταλκά σοι. Τίμαρχον (174) τὸν

οἷς τὰς πύγωνας καὶ τὰς σκίπωνας, ἐγέλασας τὰς ἀλαζονείας, ῥυπαρὰς τε καὶ φθειρῶντας καὶ ἔνυχας ὥσπερ τὰ θηρία μακρὰς ὑπηρετούμεναι nam hoc ratio me admiraretur: istos autem, qui habent densas barbas et baculos, derideres ob arrogantiam, cum sint sordibus pleni et pediculosi et unguibus instar ferarum longis præditi. Idem.

(163) Extant apud Laërtium in vita Epicuri in fine.

(164) De Canonicis Epicuri Laërtius in vita segm. 30. Erant instar Logicæ, de criterio veritatis. Salse autem & acute curvos vocat hos canones; cum si canones sint, omnino rectos esse oporteat, ne alio indigeant canone, & canones esse definant. De ejusmodi regula Dio Chrysostomus oratione LXII. pag. 589. ἔτε ἀδικῶ (ὁ βασιλεὺς ἔσαι ποτὲ) καὶ μᾶλλον, ἢ ἡνῶν σχολὴ καὶ ἀνισῶ, ἄλλω προσδεόμενῳ ἡνῶν. Nota est Lesbiz ædificationis regula apud Aristotelem V. Nicom. cap. 10. Mox pro ἐφέτω lego ἀφέτω. Idem.

(165) Diogenes apud Athenæum III. pag. 100. μυσικῶς βρώματα ibidem pag. 121. Ξενοφῶν ὁ μυσικώτατος. Idem.

(166) Notanda hæc vox latino more usurpata: stomachus, stomachari. Idem.

(167) Lego σωφρονίσαι, quod & expressi in versione: σωφρονίσαι & castigare, & accusativum requirit. Idem.

(168) Infinita sunt talia. Sic κυψαλλίζω, πυθαγορίζω. Aristophanes minus usitate σωκρατεῖν, de iis, qui Socratem æmulantur in Avibus v. 1282.

Ἐλακωμάτων ἀπαίσεις ἀνθρώποις τότε Ἐκόμεν, ἐπείων, ἐρρύπων, ἐσωκρατεῖν.

Laconas imitandi studio insaniebant homines tunc: comes promissas habebant, esuriebant, sordidati erant, Socratem æmulabantur. Idem.

(169) Huc omnino pertinent Timonis Philisii verbus de Socrate apud Laërtium II. 19.

Ἐκ δ' ἄρα τῶ ἀπέκλινε λιδοξόω, ἐννομολόχως, Ἑλλήνων ἐπασιδὸς, ἀκραιβολόγως ἀπορήνας, Μυκλήρ, ῥητοερμύκην, ὑπατρίκην, ἐρωνευτήν.

Ab istis autem (à Phycis) declinavit lapicida, de legibus garriens, Græcorum incantator, qui accurate differentes fecit discipulos; derisor, rhetorum subsannator, subatticus, dissimulatur. Erat certe is Socrates, qui de re qualibet apte fabulari & acute atque eleganter differere posset; idque imitabantur Socratici; contra Epicurus eloquentiam negligebat, & suum sectatorem dicit καλῶς ῥητορεύειν, apud Laërtium X. segm. 118. itaque sine dubio & hic deridendum se dedit, si quando præter ingenium suum voluit dicax & facundus videri. Idem.

(170) Notissima Socratis ἐρωνεία. Aristoteles Nicom. III. cap. 7. οἱ δὲ ἔρωνες ὅτι τὸ ἐλαττον λέγοντες, χαλεπότεροι δὲ τὰ ἥδη φαίνονται -- μέλιστα δὲ καὶ οὗτοι τὰ ἐνδοξὰ ἀπαρνήσιναι, διὸν καὶ Σωκράτης ποιεῖ. Dissimulatores autem, qui de se in minus loquuntur, elegantioribus esse moribus videntur, maxime autem

quis hunc philosophum! Habeat sibi suas de rerum natura ratas sententias & distortos canones; me autem, quæ commode mei juris sum, finat absque stomacho & molestia. Revera oppugnatorem hunc talem habeo, non qualem tu *Lamia Demetrium*. Numquid enim licet modeste vivere propter hunc hominem? Socratem quoque imitari & garrire vult, & dissimulationibus uti; & instar *Alcibiadis* alicujus habet *Pythoclem*, meque *Xanthippem* arbitratur se facturum. Postremo equidem proripiam me, & quolibet potius fugiam, terram terra commutans, quam epistolas ejus illas inconditas tolerabo. Quod vero omnium gravissimum & minime tolerabile ausus est, de quo etiam consilium volens petere, quid facto mihi opus sit, ad te scripsi. *Timarchum* illum pulchrum

autem & isti inficiantur ea, quæ splendorem atque laudem afferunt, id quod Socrates faciebat. Oportet autem ut admodum ridiculum se & ineptum præberet *Epicurus*, cum tale quid conatus est; quia alias moribus erat simplicibus; & facile ferre poterat etiam in os laudantem. Sane tam alienus ab illa ironia videtur fuisse, ut eam & in *Socrate* improbaverit, ut *Cicero* prodidit in *Bruto*, cujus locum adscribam: Ego, inquit ille, (*Atticus*) ironiam illam, quam in *Socrate* dicunt fuisse, qua ille in *Platonis* & *Xenophontis* & *Æschini* libris utitur, facietam & elegantem puto. Est enim & minime inepti hominis, & ejusdem etiam faceti, cum de sapientia disceptatur, hanc sibi ipsum detrabere, & eis tribuere illudentem, qui eam sibi arrogant: ut apud *Platonem* *Socrates* in cælum effert laudibus *Protagoram*, *Hippiam*, *Prodicum*, *Gorgiam*, cæteros: se autem omnium rerum inficium fingit, & rudem. Decet hoc nescio quomodo illum, nec *Epicuro*, qui id reprehendit, assentior. Idem.

(171) Puto pro ἡ legendum esse χ, & ita verti. In hac autem re convenit ei cum *Socrate*, nisi forte magis impudica fuit amatio inter *Epicurum* & *Pythoclem*, quam inter *Socratem* & *Alcibiadem*, de quibus obiter supra pag. 176. De *Pythocle* *Epicuri* amasio refert fragmentum *Epistolæ* *Epicuri* ad eundem *Lærtius* X. segm. 5. πρὸς τὴν Πυθοκλείᾳ ὡραῖον ὄντα, χαλεπῶμαι, φησὶ, πρὸς δὲ τὴν ἡμετέραν καὶ ἰσοδρόον σε ἵσσοδον ad *Pythoclem* in flore ætatis constitutum scribens: *Sedebo*, inquit, exspectans amabilem

tuum atque divinum ingressum. Idem.

(172) Vide *Erasmum* *Chil.* II. Cent. II. *Prov.* 14. *Terram pro terra*: ubi nec *Alciphronis* hunc locum præterit. *Scholias* *Luciani* ad *Pseudomantin*, ubi γῆν πρὸς γῆς ἐλαύνεσθαι, annotat: γῆν πρὸς γῆς, ὅτετο εἰσθε λέγεσθαι Ἀθηναίοις, ἐντὶ τῇ κατὰ πόλεως τῇ γῆς, ὃ φαμὲν, τόπον ἐκ τόπου. Hoc solet dici ab *Atheniensibus* pro, in omnem terram, quod dicimus, τόπον ἐκ τόπου, locum de loco. Dico præterea aliquid ad *Aristophanis* *Acharnenses* v. 234. ubi δῶκεν γῆν πρὸς γῆς. Idem.

(173) Hanc vocem interpreto quasi τὰς ὁπσε-συρμέναις, de quo *Budæus* *Comm. Gr. L.* pag. 1015. ὁπσεσυρμένον etiam dicitur male coagmentatum, dissolutum, laxum &c. deinde ὁπσεσυρμένως interpretatur dissolute, incondite, incompote &c. ubi inter alia affert *Ciceronis* in 2. de *Oratore* locum: Quod tuum principium? dii immortales! qui timor? quæ dubitatio? quanta hæsitatio? tractusque verborum? De oratione *Epicuri* qualis fuerit ea, *Athenæus* V. pag. 187. τὴν μὲν δὲ ὁπτρέχουσιν τῇ λέξει ἀρρυθμίαν, τί δὲ ἢ λέγουν; ubi *Casaubonus*: nam διαρρυθμίς, qua *Epicurus* utitur, inconcinnitatem quid attinet dicere? addit deinde; *Epicurum* nescisse græce loqui, probavimus alibi multorum scriptorum testimoniis. Idem.

(174) Videtur iste esse, de quo *Plutarchus* adversus *Colotem* pag. 1117. ὃ μὲν Μυτρώωπτον τὸν Τίμαρχον
O 2

τὸν καλὸν διδοῖα τὸν Κηφισιάδην. (175) Οὐκ ἀρνοῦμαι πρὸς τὸν νεανίσκον οὐκ (176) οἰκείως ἔχειν ἐκ πολλοῦ· πρὸς σέ μοι τάληθ' ἴδ' ἔχειν εἰκός, Λάμια. Καὶ τὴν πρῶτην Ἀφροδίτην ἔμαθον παρ' αὐτοῦ σχεδόν. Οὗτος γάρ με διεπαρθένευσεν ἐκ γειτόνων οἰκοῦσαν. (177) Ἐξ ἐκείνου τοῦ χρόνου πάντα μοι τὰγαθὰ πέμπων οὐ διαλέλοιπεν· ἐσθ' ἡται, χρυσεῖα, θεραπεῖας, θεράποντας, Ἰνδοὺς, Ἰνδάς· τὰλλα σιωπῶ. Ἀλλὰ τὰ μικρότατα προσλαμβάνει, τὰς ὥρας ἵνα μηδεὶς φθάσῃ με γευσάμενος. (178) Τοιοῦτον νῦν ἐραστὴν ἀπόκλεισόν φησι καὶ μὴ προσίτω σοι, ποίοις δοκεῖς αὐτὸν ἀποκαλῶν ὀνόμασιν. ὅτε ὡς Ἀττικὸς, ὅτε ὡς φιλόσοφος, ἐκ Καππαδοκίας πρῶτος τὴν Ἑλλάδα ἤκων. (179) Ἐγὼ δὲ εἰ καὶ ὅλη γένοιτο ἡ Ἀθηναίων πόλις Ἐπι-

παραλῶν, ἐπὶ Ποιήσωμέν τι καλὸν ὅπ' ἡλοῖς, μόνον καταδύνεις τὰς ὁμοιοπαθείαις, καὶ ἀπαλλαγύνεις ἐκ τῆς χαμαὶ βίης, εἰς τὰ Ἐπικύριον ὡς ἀληθῶς θεοφανῆς ὄργια. Metrodorus Timarchum adhortans dicit: Faciamus aliud ex alio pulchrum, tantum non immergentes nos affectuum similitudine (Ἔσολυτι hac humi serpente vita) in illa Epicuri vere divina orgia: qui locus etiam exemplum esse possit ejusmodi orationis διασπάσει. Idem.

(175) De pago attico Κηφισία jam egit Meursius in lib. de populis Atticæ inscripto. Idem.

(176) Sæpe apud Græcos duæ aut tres negationes ponuntur, cum apud Latinos una sufficit, ut cum hoc verbo Æschines contra Timarchum: ὅτε αὐτὸς ἐξαργυρῶμαι μὴ ἐ γεγονέναι ἐρωτικὸς, καὶ ἔτι νῦν ἔιναι. nec ipse nego me amori fuisse deditum ἔσ' adhuc esse; vide ibi & inferius. Demosthenes III. in Philippum: ἀνθρώπους μισθωτὸς, ὧν ἐδ' ἂν ἀρνηθεῖεν ἔνιοι, ὡς ἔκ' εἰσι τοῖσ' τοῖς homines mercenarios, quorum aliqui nec negarent se tales esse. Ponitur etiam negatio simplex, cum non videtur necessaria, ut apud Æschinem adhuc inferius: τὰ μὲν ἡμολογῶ τὰ δ' ἐξαργυρῶμαι μὴ ὅτ' αὐτὸν ἔχων τὸν τρόπον· partem confiteor, partim nego ea se habere ad illum modum. Apud Athenæum XIV. pag. 626. de Arcadibus: τῶν μὲν ἄλλων μαθημάτων ἀρνηθῆναι τι μὴ εἰδέναι, ἔδ' ἐν αὐτοῖς αἰχρὸν ἐστὶ τὸ ὅτ' ἄδην ἀποτελεῖσθαι αἰχρὸν παρ' αὐτοῖς νομίζεται· aliarum quidem disciplinarum aliquam negare se scire, turpe ἵβ' ἵβ' non est, canendi autem

peritiam à se remove, turpe apud ipsos putatur. Sic cum aliis quibusdam verbis, ut apud Euripidem in Oreste v. 1048. ἡυλαβεῖτο μὴ σώξω φίλους, verebatur servare amicos. Ubi Scholiastes: τὸ μὴ, φησι, πλεονεξία, particula μὴ abundat. Athenæus I. p. 5. ἐγὼ κατέχω τινὰ ὁφθαλμὸν ὅπ' τοσούτον ἐκπεπλοκῶτα, τὸ μὴ ἐντρέπεσθαι τὸς πλησίον ὅπ' τοῖς γιγνομένοις, ὡς etc. ego teneo memoria quendam lucronem, qui consueque impudentiæ progressus fuerat, non verendo proximos super iis, quæ ab ipso fierent, ut ἔσ' c. Demosthenes II. Exordiorum: ὅτε τοίνυν φυλάττεσθε μὴ πάσχεσθαι. pro φυλάττεσθε, μὴ πάσχεσθε· caveate, ne vobis accidat. Idem.

(177) Aristænetus I. epist. 5. περιλαβόμενῃ φίλῳ αὐτῆς ἐκ γειτόνων οἰκῶσαν· cum adsumpsisset amicam ἐ vicinia. Idem epist. 19. ἀπιδι τοίνυν Θεοξινόῃ καὶ σὺ παρ' ἐκείνῃ ἐκ γειτόνων οἰκῶσαν. Vise ergo ἔσ' tu ad illam Thexinoῖ, hic viciniam habitantem. Lyfias contra Erat. Ἐρασκε τὸν λύχρον ἀποσβεδῆναι τὸν ὅτ' ἐκ τῷ παιδίῳ, ἔτα ἐκ γειτόνων ἀνάψασθαι· dicebat candelam apud infantem extingui fuisse, deinde se in vicinia accendisse. Et cum εἰς Lycurgus Orator: ἔδ' ἐκ τῶν ὅρων τὴν χώραν αἰχρύνοντες, ἀλλ' ἐς γειτόνων τὴν θρησκείαν αὐτὸν πατρίδ' μετοικῶν· nec reverentia finium regionis ductus, sed in viciniam patriæ suæ, quæ eum aluit, migrans. Idem.

[178] Verti, quasi esset περιλαμβάνει, ut legendum puto, non περιλαμβάνει. Heliodorus lib. I. pag. 28. ἐγὼ περιλαβεῖν καὶ φθῆναι· statuit anticipari ἔσ' προ-

chrum nosti, illum Cephisiensem. Non nego, adolescenti familiariter me addictam esse jamdudum; apud te verum me fateri par est Lamia. Et primam Venerem sub illo fere sum experta. Hic enim me devirginavit in vicinia habitantem. Ex illo tempore omnia mihi bona mittere non cessavit, vestem, aurum, ancillas, servos, Indos, Indas; cætera taceo. Quin & minutissima anticipat, tempestivos fructus ne quis me præveniat gustando. Talem igitur amatorem exclude, inquit, neque ad te accedat: quibus putas illum nominibus appellans! neque ut Atticus, neque ut philosophus, sed ut ex Cappadocia aliquis primarius in Græciam delatus. Ego vero etiamsi tota constet Athenien-

sium

prævenire. Quod ad rem ipsam attinet, fecit adolescens, quod apud *Horatium* II. Sat. 5. Tiresias docet Ulyssæm, ut bonus testamentorum captator fiat:

----- Turdus
Sive aliquid privum dabitur tibi, devolet illuc,
Res ubi magna nitet domino sene; dulcia poma,
Et quoscunque feret cultus tibi fundus honores,
Ante Larem gustet venerabilior Lare diæves. Idem.

[179] Hoc est, Cappadox maximus, & si quis alius, germanus Cappadox. Sic *Fl. Josephus*, indicare volens Apionem vel maxime fuisse Ægyptium, scribit *Lib. II.* contra eum pag. 1062. καὶ τί γε δεῖ δαυμάζεω, εἰ πρὶ τῶν ἡμετέρων ψεύδεται προσγόνων, λέγων αὐτὸς εἶναι τὸ γένος Ἀιγυπτίους; αὐτὸς γὰρ πρὶ αὐτῶ τὸν αὐτοῦ ἐψεύδετο καὶ γεγεννημένον ἐν Ὀάσει τῇ Ἀιγύπτῃ πάντων Ἀιγυπτίων πρῶτον, ὡς αὖν εἰσιν οἱ τινες, τὴν μὲν ἀληθῆ πατερίδα καὶ τὸ γένος ἐξωμόσατο Ἀλεξανδρεὺς ὅτι εἶναι καταψευδόμενον ὁμολογεῖ πῇ μοχθηρίαν τὸ γένος. Et quid oportet mirari, si de nostris mentitur patribus, dicens eos genere Ægyptios esse? ipse enim de seipso contrarium mentitus est; cumque natus sit in Oasi Ægypti, primarius inter omnes Ægyptios, ut ita dicam; veram quidem patriam & genus suum abjuravit; Alexandrinum autem se mentitus confirmat generis sui pravitatem. Vult autem Noster barbarum dicere Epicurum; quomodo & *Aristophanes* Cleonem in *Equitibus* v. 6. οὐτός γε πρῶτον Παφλαγόνων. Sunt autem vicini

Cappadoces & Paphlagonες. *Libanius* in *Epistolis* ad *Basilium* non sine aceto sæpius inculcat mentionem Cappadocum; cum enim *Basilius* soleret *Libanio* commendare & in disciplinam tradere Cappadocum adolescentes, scripsissetque ad eum: Ἀιγύνομαι καὶ εἶνα σοι προσάγων τὸς Καππαδόκους, ἀλλὰ μὴ πάντας τὸς ἐν ἡλικίᾳ παίδων, λόγων καὶ παιδεύσεως ἀντιστοιχεῖναι &c. Pudet me quod singulatim tibi tradam Cappadoces, & non omnes juvenes adhortor, ut doctrinæ studia amplectantur &c. *Libanius* respondet: Διδὸς χρόνος πρὸς ἡμᾶς Καππαδόκους ἢ καὶ νέον ἐν τῷτο κέρδι, ὅτι Καππαδόκους. Ἀλλὰ καὶ τὸ πρῶτον γένος οὗτο ὁ Καππαδόκους, δεύτερον τῷτο κέρδι &c. Longo post tempore ad nos venit Cappadox juvenis; unum hoc emolumentum, quod Cappadox. Sed & primarii generis iste Cappadox; alterum hoc emolumentum. Deinde alium commendans *Basilius*, quasi non nihil sentiens, & ipse repetit: Ἰδὲ σοι καὶ ἕτερον ἢ καὶ Καππαδόκους cui *Libanius*: Οἶδα ὅτι τῷτο πολλὰς γράσεις, τὸ, ἰδὲ σοι καὶ ἕτερον ἢ καὶ Καππαδόκους. Id dum se scire ita futurum dicit, perinde est, ac si nollet id fieri, saltem quod ad repetitionem vocabuli attinet; animadvertit enim & ipse, *Basilium* non fuisse ἀναίδητον. Cæterum in πρῶτον τὴν Ἑλλάδα ἦκων, potius πρῶτον εἰς τὴν Ἑλλάδα ἦκων, ut exciderit hic etiam εἰς propter vicinitatem similis -- os. Potest tamen excusari, ut τινὰς χρόνος ἀφίγμεθα; apud *Sophoclem* initio *Oedipidis Colonei*. Idem.

Ἐπικούρων, (180) μὰ τὴν Ἀρτεμιν οὐ ζυγοστατήσω (181) πάντας αὐτοὺς πρὸς τὸν Τιμάρχου βραχίονα· μᾶλλον δὲ οὐδὲ πρὸς τὸν δάκτυλον. Τί σοι λέγεις Λάμια, οὐκ ἀληθῆ (182) ταῦτα οὐ δίκαια φημί; καὶ μὴ δὴ, δέομαί σου πρὸς τῆς Ἀφροδίτης, μή σοι ταῦτα ὑπελθέτω· ἀλλὰ φιλόσοφος· ἀλλὰ ἐπιφανής· ἀλλὰ πολλοῖς φίλοις κεχρημένος. (183) Λαβέτω καὶ ἄ' ἔχω· διδασκέτω δ' ἄλλους· ἐμὲ δ' οὐδὲν θάλλπει τί δόξα· ἀλλ' ὅν θέλω δὸς Τιμαρχον Δάματερ. (184) Ἀλλὰ καὶ δι' ἐμὲ πάντα ἠνάγκασται ὁ νεανίσκος καταλιπὼν τὸ Λύκειον, καὶ τὴν ἑαυτοῦ νεότητα καὶ τοὺς συνεφήβους καὶ τὴν ἑταιρίαν, μετ' αὐτοῦ ζῆν καὶ κολακεύειν αὐτὸν καὶ καθυμνεῖν (185) τὰς ὑπὸνέμους αὐτοῦ δέξας. Ὁ Ἀτρεὺς οὗτος, ἔξελθε, Φησὶν, ἐκ τῆς ἐμῆς μοναγρίας, [186] καὶ μὴ πρόσσιθι Λεοντίῳ. Ὡς οὐ δικαιότερον ἐκείνου ἐροῦντος, σὺ μὲν οὐκ μὴ πρόσσιθι τῇ ἐμῇ. Καὶ ὁ μὲν νεανίσκος ὢν, ἀνέχεται τὸν ἕτερον ἀντεραστὴν γέροντα· ὁ δὲ τὸν δικαιότερον οὐχ ὑπομένει. Τί ποιήσω πρὸς τῶν Θεῶν, ἵκετεύω σε Λάμια; Νῆ τὰ μυστήρια, νῆ τούτων τῶν κακῶν ἀπαλλαγὴν ὡς ἐνδυμηθεῖσα τοῦ Τιμάρχου τὸν χωρισμὸν, ἄρτι ἀπέφυγμαι, καὶ ἰδρῶ, καὶ τὰ ἄκρα [187] καὶ ἡ καρδία μου ἀνέστραπται. Δέομαί σου δέξαι με πρὸς σεαυτὴν ἡμέρας ὀλίγας, καὶ ποιήσω τοῦτον αἰσθάνεσθαι, πηλίκων ἀπήλαυνεν ἀγαθῶν, ἔχων ἐν τῇ οἰκίᾳ με. Οὐκ ἔτι φέρεται τὸν κόρον, εὖ ἵδα, πρεσβευτὰς εὐθὺς πρὸς ἡμᾶς διαπέμφεται Μητροδῶρον καὶ Ἑρμαχὸν καὶ Πολύαινον. [188] Ποσάκις οἶμι με, Λάμια, πρὸς αὐτὸν ἰδίᾳ παραγενομένην εἰπεῖν· τί ποιεῖς, Ἐπίκουρε, οὐκ οἶσθα, ὅτι διακωμῶδῃ σε Τιμοκράτης, ὁ Μητροδῶρου, [189] ἐπὶ τούτοις ἐν ταῖς ἐκκλησίαις, ἐν τοῖς θεάτροις παρὰ τοῖς ἄλλοις

σο-

[180] Cl. Jac. Perizonius in epistola ad me: Veritur: Ego vero etiam si tota civitas Atheniensium auxilio sit ἔσθ. quum sensus sit: etiam si tota Atheniensium civitas sit Epicurorum, h. e. confiet unice ex ἔσθ in Epicuri seu similibus Epicuro, unde mox, πάντας αὐτοὺς, posthabere se dicit uni Timarcho. Idem.

[181] Quasi eadem trutina pensabo: ut Horat. II. Epist. 1. v. 29. Si - - Romani pensantur eadem Scriptores trutina. Ex quo Erasmus proverbium cudit. Idem.

[182] Cl. Perizonius in eadem Epist. Max ibidem legitur: τί σοι λέγεις Λάμια, ἐκ ἀλ. &c. Quid tu

ad hæc dicis, Lamia, nonne vera ἔσθ justa loquor? Idem.

[183] Diogenes Laërtius in Epicuro segm. 9. ὅτι τε φίλοι τοσούτοι τὸ πλῆθος, ὡς μὴδ' ἂν πώλεσιν ὅλαις μετρεῖσθαι δύνασθαι· amici quoque ejus tam multi, ut eos ne urbes quidem integræ capere possent: ubi in hanc rem videri potest Menagius. Idem.

[184] Sic & Attici dorice in exclamationibus, exempla passim obvia apud Aristophanem. Idem.

[185] Plutarchus in Colotem p. 1117. τίς ποσὶν εἰπόμεν ἄξιον ὀνόματι τὰς ὑμετέρας -- κροταφούρας

sum civitas ex Epicuris, non ita mihi Diana sit propitia, comparabo omnes eos ad Timarchi brachium, immo nec ad unum digitum. Quid tu dicis Lamia? non vera hæc, non iusta dico? Atque per Venerem obsecro ne tibi isthæc in mentem veniant; sed philosophus, sed illustris, sed multis amicis usus. Summat & quæ habeo; & doceat alios; me nihil movet gloria; sed quem volo, da Timarchum, o Ceres! Sed vero etiam propter me omnibus coactus est adolescens relictis, Lyceo, juventute sua & sodalibus atque societate, cum ipso vivere, atque assentari ipsi, & celebrare ventosas ejus sententias. Atreus iste, exi, inquit, ex meo regno, ne accede ad Leontium; quasi vero non majore jure ille dicturus sit; immo tu ne accedas ad meam. Et ille quidem adolescens cum sit, patitur alterum rivalem senem; iste vero eum, qui majore jure gaudet, non patitur. Quid faciam, per Deos obsecro te, Lamia? Per sacra initiorum juro, per horum malorum aversionem, ut ego, reputans Timarchi segregationem, modo exanimata sum, & fudo, & cor mihi subvertitur. Rogo te, ut me ad te accipias ad paucos dies; & faxo ut iste sentiat, quantis fruitus sit bonis, cum me domi haberet. Non amplius fert contemptum, sat scio; nuncios mox ad nos mittet, Metrodorum & Hermachum & Polyænum. Quoties putas me, Lamia, cum seorsum essem apud illum, dixisse: quid facis, Epicure? nescis te traducere Timocratem Metrodori F. ob hæc in concionibus, in theatris apud reliquos Sophistas? Sed quid illo homine agas? impudens est in

βας --- ἡ δὲ ἐπιθεσάσεις αἰς --- καδυμυῖτε τὸν ἐπὶ ἡδονὰς ἀρχαλῶν; quo digno nomini appellemus vestros tumultuosos plausus, & Deorum obestationes, quibus celebratis illum ad voluptates adhortantem Epicurum. Idem.

ἡ δὲ ὁρῶντων ἕς ἐκ ἐστὶ λαθεῖν -- εἰρηται ὅ, ἐπεὶ ἐκ ἐλαδε Θυέστης μοιχέων τὴν γυναῖκα αὐτοῦ de iis, qui omnia vident, quos nihil fugit: dictum autem inde, quia latere non potuit Thyestes, uxorem ejus adulterans. Idem.

[186] Pro *μοναρχίας* videtur *μοναρχίας* legendum. Comparantur autem in hac allusione personæ sic: Si Epicurus est Atreus Rex Mycenarum, Timarchus erit Thyestes Atrei frater, Lamia autem erit Ærope Atrei uxor, quam Thyestes adulterio cognovit, & propterea in exilium abire coactus est. Res nota ex historia fabulosa. Proverbium est: Ἀτρεὺς ὄμματα. Atrei oculi, quod *Diogenianus* exponit: ἐπὶ τῶν πατρῶν.

[187] Non facile apparet, quid hîc sibi velit. Idem.

[188] Isti primarii ejus amici & discipuli. Meminit omnium *Laërtius* in vita Epicuri segm. 22 --- 24. Idem.

[189] Hic rariore exemplo subaudiendum videtur non ὅδ' sed ἀδελφός. Idem.

σοφισταῖς; ἀλλὰ τί ἐστὶν αὐτῷ ποιῆσαι; ἀναίσχυντός ἐστι τὸ ἐρᾶν. [190] Καὶ ἐγὼ ἴσομαι τοίνυν ὁμοίως αὐτῷ ἀναίσχυντος, καὶ οὐκ ἀφήσω τὸν ἐμὸν Τίμαρχον. Ἐρῶσο.

LXXV.

Λεοντίῳ [191] συνέιναι τῇ ἐταίρᾳ [Ἐπίκουρόν φασι.]

Ἐγκωμιάζειν [192] καὶ κολακεύειν [193] [Ἐπίκουρόν φασι] ἐν τε ταῖς Ἐπιστολαῖς, πρὸς μὲν Λεόντιον· Παιδὸν ἀναξ, [194] φίλον Λεοντάριον, οἷου κροταθορύβου ἡμᾶς ἐνέπλησεν ἀναγνόντας σου τὸ ἐπιστόλιον,

Καὶ ἄλλαις [195] δὲ πολλαῖς ἐταίραις [196] γράφειν, [Ἐπίκουρόν φασι,] καὶ μάλιστα Λεοντίῳ, ἧς καὶ Μητροδωρον ἐρασθῆναι.

Μνάιν

[190] De singulari amore, quo deperibat *Epicurus* *Leontium*, plures meminerunt. *Idem*.

[191] *Diogenes Laërtius* lib. X. segm. 4. ubi pro *Λεοντίῳ* scribe *Λεοντίῳ* & ita semper scribendum. vide *Athenæum*. Exstat epistola *Leontii* ad *Lamiam* libro II. *Alciphronis* (vid. num. LXXIV.) *Casaubonus*.

Legendum omnino *Λεοντίῳ*, quemadmodum scriptum exhibent MSS. Regii, & quemadmodum meretricem illam appellat *Plutarchus*, (num. LXXVI.) *Athenæus*, (num. LXXVII.) & *Cicero* I. de natura Deorum. *Λεόντιον* eadem forma dicitur, qua *Μύρτιον*, *Κλωνάειον*, *Μυσάειον*, *Χελιδόνιον*, in dialogis meretriciis apud *Lucianum*; & *Ἐρώτιον*, *Μαρμαρίον*, *Νικίδιον*, inferius apud *Diogenem* nostrum. Ita *Πανδρόσιον* foemina illa appellatur, cui libros suos *Παρρῆσι* nuncupavit. Similiter apud *Methodium* in dialogo de Virginitate, ex interlocutoribus una *Παρθένιον* nuncupatur; quod virginis nomen in *Παρθένιῳ*, viri nomen, mutari minime debuit. Observat autem *Etymologus*, ὑποκοριστικῶς illis, quæ ἀπὸ τῶν κορῶν à puellis nomen sumpserunt, meretrices solitas appellari: ὑποκοριστικόν, inquit, ἐλαττώσεως ῥῆμα· καὶ ὑποκορισμός, μείωσις μεγέθους· ἔρηται ὅ, ἀπὸ τῆ ταῖς κίραις ἰοικέναι· αὐταὶ γὰρ φιλοῦσιν ἐκλύτῳ φύσει κεχρημέναι εἰς κολακείας τρόπον πάντας μικροπρεπῶς περᾶν, εἰς νεότητι κομιδῇ ἐνδείξιν· πολλὰ τοιαῦτα παίζεται ἐν κωμωδίᾳ, μέχει καὶ αὐτῶν τῶν ὀνομάτων, καὶ μάλιστα εἰ τυχοῖ ἐταιρῶν προσφίρεσθαι ὀνόματα, ὡς ἡ *Κλωνάειον* καὶ *Μυσάειον*, καὶ *Λεόντιον*, καὶ τὰ τοιαῦτα. Sed ad *Leontium Epicuri* amicam ut redeam, fuit & ejus discipula, teste *Athe-*

næo lib. XIII. 6. (num. LXXVII.) Quam & ipsa librum scripsit adversus *Theophrastum*. Meminit *Cicero* lib. I. de Nat. Deor. & *Plinius* in præfat. *Menagius*.

[192] *Diogenes Laërtius* lib. X. segm. 5.

[193] *Athenæus* VII. 6. Περὶ τῆς Ἐπικύρου Τίμων ἐν τέττῃ Σίλλων φησὶ

Γαστρί χαλεζόμενον, τὸ ἐλαμυρώτερον ἐδέν.

Ταύτης γὰρ ἐνεκεν ὁ ἀνὴρ καὶ τὸ ἄλλος τὸ κατὰ σάρκα ἡδονῆς ἐκολάκευε καὶ Ἰσομενέα καὶ Μητροδωρον. *Menagius*.

[194] Ex veterum lectione observavimus, Epicurum mirifice solitum delectari inter scribendum exclamationibus istiusmodi. Hæc sunt, quæ ἱερὰ ἀνακραυγίσματα vocat Cleomedes, illi vehementer inequitans, & ejus dictionem notans ut vitiosam & corruptam. Eum locum visum apponere: Ἐπέγχε σφὺς τοῖς ἄλλοις καὶ τὰ κατὰ τὴν ἐρμηνείαν αὐτῷ διεφθορότα ἐστὶ, Σαρκὸς ἐυσταθῆ καταστήματα λέγοντι· καὶ τὰ πρὶ ταύτης πεισὰ ἐλπίσματα, καὶ Αἰσπασμα ὀφθαλμῶν, τὸ δάκρυον ὀνομάζοντι, καὶ ἱερὰ ἀνακραυγίσματα, καὶ Λακίσματα καὶ ἄλλας τοιαύτας κακὰς ἀτάς· ὧν τὰ μὲν ἐκ χαμαιτυπείων ἂν τις εἶναι δῆσσει· τὰ δὲ ὅμοια τοῖς λεγόμενοις ἐν τοῖς Δημοτείεσι ὑπὸ τῆς θεομοφορετικῆς γυναικῶν τὰ δὲ ἀπὸ μίσης καὶ προσευχῆς, καὶ τῶν ἐπ' αὐτῆς προσαιτύντων Ἰουδαίων τινα καὶ ὁμοειδέως χαλεγμένα· καὶ κατὰ πολὺ τῆς ἐρπετῆς ταπεινότη-

α.

in amando. Et ego ero igitur sicut ille impudens, & non deferam meum Timarchum. Vale.

LXXV.

Leontio meretrici congrredi solitum (Epicurum dicunt.)

Laudare atque assentari (*Epicurum dicunt*) etiam in epistolis, ad *Leontium* quidem scribens: O rex Apollo, meum *Leontiolum*, quanto nos implevisti plausu, cum brevem epistolam tuam legeremus?

Aliis item compluribus meretricibus scribere, (*Epicurum dicunt,*) & *Leontio* inprimis, quam & *Metrodorus* amaverit.

Minam

ex. Paulo post: 'Οὐ καὶ εὖ ἔν, ὃ δεξαυτάτῃ καὶ ἀναιχυντοτάτῃ κεφαλῇ, ἐκ φιλοσοφίας ἀποφθαρείς. ἰχθήσῃ δὲ Ἰεὺν Λεόντιον καὶ Φίλων δα, καὶ τὰς ἄλλας ἐταίρας καὶ τὰ ἱερὰ ἀνακραυγίσματα, μετὰ Σμινδυείδῃ καὶ Σαρδαναπάλλῃ καὶ τῷ σαυτῷ Διασωτῷ; Hæc *Cleomedes*; qui ut vides, exclamationes istas *Epicuri*, quas ipse vocabat ἀνακραυγίσματα ἱερὰ, ridet. Tale omnino est illud *Παιάν ἀναξ*, φίλον Λεοντάειον. *Athenæus* quoque tale quid notare voluit, scribens eum solitum βοᾶν. Ait ille: 'Επίκυρῳ ἦν ὁ τέτων διδάσκαλῳ, ὃς καὶ βοᾶν ἔλεγεν. 'Αρχὴ καὶ ρίζα παντὸς ἀγαθοῦ ἢ καὶ κακοῦ ἡδονῇ καὶ τὰ σοφὰ καὶ τὰ περιττὰ εἰς ταύτην ἔχει τὴν ἀναφορὰν. Ergo jam intelligimus, quid sit, cur *Auctor* Dialogi de Causis corruptæ eloquentiæ ita scribat: *Peripatetici aptos ἔσσι in omnem disputationem paratos jam locos dabunt; Academici pugnantem; Plato altitudinem, Xenophon jucunditatem; ne Epicuri quidem ἔσσι Metrodori honestas quasdam exclamationes assumere, hisque, prout res poscit, uti alienum erit oratoris.* Apparet ex his non iolum *Epicurum* in suis scriptis crebris usum exclamationibus, sed & *Metrodorum*, ejus discipulum, cujus contentionem in seclæ defensione testantur vel illa apud *Athenæum*: Περὶ γαστέρας γὰρ, ὃ φυσιολόγῃ Τιμόκρητες, φησὶ γαστέρα ὁ κατὰ φύσιν βαδίζων λόγῳ τὴν ἀπάσαν ἔχει σπεδήν. Sed de his nimis multa. *Cassiodorus*.

Exscripsit hunc locum *Suidas* in *κροτοδορύβῃ*, sed paullo aliter, quam hic legitur. *Παιάν ἀναξ*, φίλον Λεοντάειον, δὲ κροτοδορύβῃ ἡμᾶς ἐνέπλησας, ἀνα-

γόντας σοὶ τὸ ἐπὶ πόλιον, Legendum apud *Suidam* ex *Laetio*, ἀναγόντας σου τὸ ἐπὶ πόλιον quanquam & σοὶ quoque scriptum exhibet *Laërtii* editio *Frobeniana*. Sed legendum item apud *Laërtium*, ex *Suida*, ἐνέπλησας. & addenda vox φίλον ante vocem Λεοντάειον, quam etiam agnoscunt *Frobeniana* & *Stephanica*. Hanc *Epicuri* epistolam respexit *Plutarchus*, cum in libello de Auditione scribit: Καὶ γὰρ 'Επίκυρῳ δὲ τῷ φίλῳ ἐπιστολῇ, κροτοδορύβῃ γίνεσθαι παρ' αὐτῶν λέγων, ἀπὸ τῆς ἐστίν. & in libro contra *Colotem*: τίνι περὶ πάμεν, ἀξίως ὀνόματι τῶν ὑμετέρων βρύμης, καὶ ὁλοθυγμῶς καὶ κροτοδορύβῃ, καὶ σεβάσει καὶ ἐπιθείσει, αἷς περὶ τρεπίδε καὶ καδυμνεῖται τὸν δὲ ἡδονὰς φραγαλῆντα. Ceterum erudite ad hunc *Laërtii* locum ex *Cleomede Cassiodorus* observat, *Epicurum* mirifice solitum delectari inter scribendum istiusmodi exclamationibus. Sed & *Epicurus* aliis quibusdam peculiaribus vocabulis utebatur, ut exprimeret animi ad voluptates ruentis impetus. *Athenæus* lib. XII. ἵνα μοι τὴν καταγισμῶς λέγω, καὶ τὰ ἐπεντρώματα, ἀπὲρ πολλὰ καὶ περὶ φέρεται ὁ 'Επίκυρῳ, καὶ τὴν γαργαλισμῶς, καὶ νύγματος, ἀπὲρ τῷ φησὶ τέλος ἔρηκε. Vide *Cassiodorus* ad hunc locum. Vide & epistolam *Leontii* ad *Lamiam*, lib. II. *Alciphronis*, ubi *Epicuri* oscuagenarii erga se amorem ejusque ad se litteras amatorias deridet. *Λεοντάειον* est ὑποκοεισμός, *Epicuro* familiaris. *Plutarchus* contra *Colotem*: Κωλώτης, δὲ 'Επίκυρῳ εἰσὶν Κωλώτης ὑποκοιζέσθαι καὶ Κωλώτειον. *Menagius*.

[195] *Diogenes Laërtius* lib. X. segm. 6.

P

[196]

Μῆαν [197] τε ἀναλίσκειν ἡμερησίαν (Ἐπίκουρόν φασι) εἰς τὴν τράπεζαν, [198] ὥς αὐτὸς ἐν τῇ πρὸς Λεόντιον ἐπιστολῇ γράφει.

Τοιοῦτος [199] (ὁ Μητρόδωρος) ὦν, καὶ τὴν ἀδελφὴν Βαθίδα ἐξέδετο Ἰδομενεῖς, καὶ Λεόντιον τὴν Ἀττικὴν ἐταῖραν ἀναλαβὼν, εἶχε παλλακὴν.

LXXVI.

Ποσάπεις [200] (Ἐπικουρεῖοι) Ἡδεία καὶ Λεοντίῳ συνῆλθον, ἥ ποῦ θάσιον ἔπιον, ποίας εἰκάδας ἐδείπνησαν πολυτελέστατα.

Ὅψα (201) καὶ θάσια καὶ μύρα καὶ πεπλῆ καὶ κροτητὰ τῆς ξουδοπτέρε πέ-
λανα μελίσσης ἀφθόνως δεδευμένα ζητοῦσιν αἱ τῶν ἀπολαυστικῶν ὀρέξεις, καὶ πρὸς
γε τούτοις εὐπρεπεῖς καὶ νέας γυναικας, διὰ Λεόντιον καὶ Βοῖδιον καὶ Ἡδεῖα καὶ Νική-
διον ἐνέμοντο περὶ τὸν κῆπον.

Πάνυ (202) μὲν οὖν, ἂν μεθ' Ἡδείας βιοῦν μέλλω τῆς ἐταίρας, καὶ Λεοντίῳ συγ-
καταζῆν καὶ τῷ καλῷ προσπιύειν, καὶ τ' αὖθις ἐν σαρκὶ καὶ γαστραλισμοῖς τίθε-
σθαι ταῦτα δεῖται σκότους τὰ τέλη, ταῦτα νυκτός, ἐπὶ ταῦτα τὴν λήθην καὶ τὴν
ἄνοιαν.

LXXVII.

Οὗτος (203) Ἐπίκουρος οὐ Λεόντιον (204) εἶχεν ἐρωμένην τὴν ἐπὶ ἐταιρείᾳ δια-
βόητον γενομένην; ἡ δὲ οὐχ ὅτε φιλοσοφεῖν ἤρξατο, ἐπάυσατο ἐταιροῦσα, πᾶσι τε
τοῖς Ἐπικουρείοις συνῆν ἐν τοῖς κήποις, Ἐπικουρῷ δὲ καὶ ἀναφανδόν, ὥστε ἐκείνον πολ-
λὴν φροντίδα ποιούμενον αὐτῆς τοῦτ' ἐμφανίζειν διὰ τῶν πρὸς Ἑρμαχὸν ἐπιστολῶν.

LXXVIII.

Οὐ (205) καὶ σὺ οὖν, ὦ θραυστάτῃ καὶ ἀναισχυντοτάτῃ κεφαλῇ, (Ἐπίκουρε)
ἐκ φιλοσοφίας ἀποφθαρεῖς οἰχήσῃ ἐπὶ Λεόντιον καὶ Φιλαινίδα, καὶ τὰς ἄλλας ἐταί-
ρας.

[196] Marmario, Hediz, Erotio, Nicio, Boidio, de quibus mox Noſter & Plutarchus in I. contra Co-
lorem, & in Λεῖδε βιώσας. Pro ἐτέροις legendum
ἐταῖραις nemo non videt. Menagius.

Ita Basil. & ita legit Ambrosius, aut legendum exi-
stimavit. Stephanus & Aldobrandinus ἐτέραις. Ἄλ-
λαι ἐτέραις inepte junguntur. Sed & ἐταῖραν Leon-
tium fuisse supra dixerat; & infra §. 7. & 23. dicit;

& hic dum ait, ἥ καὶ Μητρόδωρον ἐραδῆναι. Mei-
bomius.

[197] Diogenes Laërtius lib. X. segm. 7.

[198] Epicuri coquum talenta quatuor emeruisse
biennio & mentibus decem, narrat ex Damoxeno Co-
mico Athenæus Deipnosophist. III. 22. Menagius.

[199] Diogenes Laërtius lib. X. segm. 23.

[200]

Minam interim quotidie in cibos consumere, (*Epicurum* dicunt,) ut ipse in Epistola ad *Leontium* scribit.

Hujusmodi cum (*Metrodorus*) sororem etiam Batidem Idomeneo tradidit uxorem, Leontioque Attica meretrice assumpta, pro concubina usus est.

LXXVI.

Quoties (*Epicurei*) cum *Hedea* aut *Leontio* rem habuissent, ubi *Thasium* vinum bibissent, quibus idibus splendidissime coenassent.

Appetitiones deditorum fruendis voluptatibus obsonia requirunt, & *Thasium* vinum, & unguenta, & cupedias, & placentas melle largo rigatas; præterea formosas & ætate integra mulieres, quales circa hortum *Epicuri* versabantur, *Leontium*, *Boidium*, *Hedea*, *Nicedium*.

Omnino si cum *Hedea* meretrice sim vitam acturus, aut *Leontio*, & in honesti contentum despuens bonum in carne & titillationibus quæsiturus; ista tenebras desiderant sacra, ista noctem, his oblivio & ignoratio induci debeant.

LXXVII.

Nonne hujus *Epicuri* famosa meretrix *Leontium* amica fuit? quæ philosophiæ operam navare cum incepisset, non ideo scortari destitit, sed *Epicureis* omnibus in hortis se prostituit, & palam quidem *Epicuro*, adeo ut de illa fuerit multum sollicitus *Epicurus*, quod suis ad *Hermachum* litteris declaravit.

LXXVIII.

Non tu igitur audacissimum & impudentissimum caput, (*Epicure*) ex philosophia profligatus, migraveris ad *Leontium* & *Philænidem*, aliasque meretriculas;

[200] *Plutarchus* in lib. non posse suaviter vivi secundum *Epicurum* Tom. II. Opp. pag. 1089. C.

(201) *Plutarchus* in eodem libro Tom. II. Opp. pag. 1097. D.

(202) *Plutarchus* in libello: *Ad Æticiam* Tom. II. Opp. pag. 1129. A.

(203) *Athenæus* lib. XIII. pag. 588. B.

(204) *Laërtius* lib. III. de falsa sapientia, & *Laërtius* in *Epicuro*, *Leontis* *Lampisceni* uxorem *Themistam* memorans, totam se *Epicuri* philosophiæ tradidisse. Ejus mentionem *Cicero* quoque fecit in *Pitoniæ*. *Leontii* meminit *Alciphron* epist. 42. ac *Cleomedes* lib. II. *κυκλικῆς θεωρίας*. *Dalechamp*.

(205) *Cleomedes* lib. II. *κυκλικῆς θεωρίας μετὰ θεωριῶν* pag. 477. ed. Basil. 1561. 8.

ρας, καὶ τὰ ἱερὰ ἀνακραυγάσματα μετὰ Μινδυρίδου καὶ Σαρδαναπάλου, καὶ μετὰ πάντων τῶν σ' αὐτοῦ Διασότων;

LXXIX.

Παρέλιπον (206) τὴν Μιμνέρμου αὐλητρίδα Ναννῶ καὶ τὴν ἙρμΗΣΙΑΝΑΚΤΟΣ, τοῦ Κολοφωνίης, Λεόντιον· ἀπὸ γὰρ ταύτης ἐρωμένης αὐτῷ γενομένης ἔγραψεν ἐλεγειακὰ τρία βιβλία, ὅς ἐν τῷ τρίτῳ κατάλογον ποιῆται τῶν ἐρωτικῶν.

LXXX.

Δανάην (207) τὴν Λεοντίου τῆς Ἐπικυρείης θυγατέρα ἐταιριζομένην καὶ αὐτὴν Σώφρων ἔιχεν, ὁ ἐπὶ τῆς Ἐφέσου· δι' ἣν αὐτὸς ἐσώθη ἐπιβλεπόμενος ὑπὸ Λαοδίκης· ἡ δὲ κατεκρημνίσθη, ὡς γράφει Φύλαρχος διὰ τῆς δωδεκάτης τάδε· ἡ πᾶρεδρος τῆς Λαοδίκης Δανάη πιστευομένη ὑπ' αὐτῆς τὰ πάντα. Λεοντίῳ δὲ δυσα τῆς μετ' Ἐπικούρου τοῦ Φυσικοῦ σχολασίας θυγάτηρ, Σώφρωνος δὲ γεγонуῖα πρότερον ἐρωμένης παρακολυθούσα, διότι ἀποκλίνειν βούλεται τὸν Σώφρονα ἢ Λαοδίχην, διανεύει τῷ Σώφρονι μηνύουσα τὴν ἐπιβουλήν· ὁ δὲ συλλαβὼν καὶ προσποικηθεὶς συγχωρεῖν, (208) περὶ ᾧ λέγει δὴ ἡμέρας παρητήσατο εἰς σκέψιν· καὶ συγχωρησάσης, νυκτὸς ἔφυγεν εἰς Ἐφεσον. Μαθούσα δὲ ἡ Λαοδίκη τὸ ποιηθὲν ὑπὸ τῆς Δανάης, κατεκρήμνισε τὴν ἄνθρωπον, οὐδὲν τῶν προγεγενημένων Φιλανθρώπων ἐπὶ νοῦν βαλλομένη. Τὴν δὲ Δανάην, φασίν, ὡς ἤσθετο τὸν ἐπηρτημένον αὐτῇ κίνδυνον, ἀνακρινομένην ὑπὸ τῆς Λαοδίκης, οὐδ' ἀποκρίσεως αὐτὴν ἀξιώσαι· ἀπαγομένην δὲ ἐπὶ τὸν κρημνὸν εἰπεῖν· ὡς δικαίως οἱ πολλοὶ καταφρονοῦσι τοῦ θεοῦ, ὅτε ἐγὼ τὸν γενομένον μοι ἄνδρα σώσασα, τοιαύτην χάριτα παρὰ τοῦ Δαιμονίου λαμβάνω. Λαοδίκη δὲ τὸν ἴδιον ἀποκτείνασα τηλικαύτης τιμῆς ἀξιοῦται.

LXXXI.

(206) *Aib. pæus* lib. XIII. pag. 597. A.

(207) *Aib. pæus* lib. XIII. pag. 593. B.

(208) Hæc sunt fragmenta periodi longioris, multa enim desideramus. Res videtur sic gesta. Con-

spiravit in Sophronem Ephesi tyrannum (aut illi oppido præpositum ab aliquo rege potentiore, puta Syria, Ægypti,) Laodice ejus uxor, conficia Danaë, veteri amica Sophronis & Laodiceæ succuba. Illa vero memor prioris amoris, rem ei aperit. Sophron ipsam comprehendere jubet, fingens nullam se ei fidem habere. Ac.

culas; & sacra vociferaris cum Mindyrido, cum Sardanapalo, cumque omnibus tuis bacchanalia agitantibus?

LXXIX.

Omisi Mimnermi amicam *Nanno* tibicinam, & *Hermesianaëtis* Colophonii *Leontium*: cujus gratia elegiacos libros tres scripsit, in quorum tertio illos enumerat, qui vehementius amarunt.

LXXX.

Danaën *Leontii* Epicureæ filiam prostitutam *Sophron* Epheso præfectus amicam habuit; cujus fide ac benevolentia insidias *Laodices* evasit; ea vero præcipitata est; quod sic *Phylarchus* duodecimo libro exponit. *Laodiceæ* *Danaë* filia *Leontii*, quæ cum *Epicuro* *Phyfico* Philosophiæ operam impendit, veluti consiliaria, assidebat, sic intima, ut ei *Laodice* arcana omnia sua crederet. *Sophronis* amica prius illa cum fuisset, ut subauscultavit, *Laodicen* illum occidi velle, eas insidias nutu protinus significavit; quibus cognitis, simulavit dubium *Sophron* ac incertum id sibi esse, quod sciscitabantur, biduumque petiit ad id memoria reolendum; quod cum obtinuisset, noctu Ephesum aufugit. Hoc a *Danaë* factum cum *Laodice* intellexisset, per præcipitium deturbari mulierem imperavit, nihil ejus benevolentiae recordata, qua prius eam complexa fuerat. *Danaën* ferunt, cum imminens periculum ea præsensisset, interrogantem & compellantem *Laodicen* responso non fuisse dignatam, & cum ad præcipitium duceretur, dixisse à multis non injuria Deos contemni. Nam quod, inquit, virum meum fervavi, hanc mihi gratiam Dii rependunt; quod autem *Laodice* maritum suum interfecerit, in maximo honore est.

LXXXI.

Ac quoniam *Danaë* in potestate erat *Laodices*, petit ab uxore, ut eam sibi concedat torquendam; eam cognitionem in diem tertium differens; concedente *Laodice*, quod postulaverat, *Sophron* intermedio tempore utitur ad salutem; & nihildum suspicante uxore noctu ex arce in urbem aufugit. Rem optior tenemus,

verba amissimus negligentia librariorum. Lego autem: *δυ' ἡμέραι*, & pro *ἐδὲν τ' αὐτογεννημένων φιλανδρώπων ἐπισυμβαλλομένη*, scribo *ἐπὶ νῦν βαλλομένη* vel *λαμβανομένη*, quod familiare est Græcis dicendi genus. *Athenæus* paulo post: *τὰ Ἑυριπίδου ἐπὶ νῦν λαμβάνων λέγω. Casaubonus.*

LXXXI.

Μέρος Διαθήκης τῆς ποτὲ Κυρίας ΜΑΡΙΑΣ ΠΗΛΟΥ.

Ὑπογράψουσιν ἐν αὐτῇ ἄνδρες σοφοί.

† 1574. Μαρτίῳ 11.

Ἐἰς (209) τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου, ἀμήν. Κυρία Μαρία Πηλοῦ, θυγάτηρ τοῦ ποτὲ Κυρίου Δημητρίου Κορέση· ὑγιὴς τῷ νῷ καὶ τὴν διάνοιαν, καὶ τὰς αἰσθήσεις, καὶ σώματι· θάλουσα, Θεοῦ εὐδοχοῦντος, νὰ λάβῃ τὸ σχῆμα τῶν μοναχῶν (210) Καὶ νὰ ἔμπῃ εἰς τὸ μοναστήριον τοῦ ἁγίου Συμεῶν διατάττει διὰ τῆς παρούσης διαθήκας, καὶ λέγει· Ἄν συμβῇ αὐτῆς, ἀπελθεῖν τουόντος, εὐθὺς παραδίωξας τὴν ἑαυτῆς ψυχὴν ταπεινῶς καὶ δουλικῶς τῷ παντοδυνάμῳ Θεῷ, καὶ τῇ ἀειπαρθένῳ καὶ εὐλογημένῃ Μαρίᾳ, τὸ δὲ σῶμα αὐτῆς ταφῆναι λέγει εἰς τὸν αὐτὸν ναὸν τοῦ ἁγίου Συμεῶν· ὅπου ἀφίγη καὶ ἀφίεται ὀργάνες ἡχοσιτρεῖς ἀπὸ τὸ ὑποστατικόν· τὸ ἔλαβεν ἀπὸ τοὺς κληρονόμους τοῦ πότα μήσερ Σιλβέτερ Μησμηλάγλη, συμβίου αὐτῆς, ἀπάνω εἰς τὴν πρεϊκανίης. Καὶ δίδει καὶ ἀπὸ τὸ αὐτὸ ὑποστατικόν, τοῦ μήσερ Ἰωάννης Ἀργέντι ἐτέρας ὀργάνας (211) ἑνδεκα· διὰ τὸ χρέος τῶν δὲ χρεσῶν ἐξίντα· ὅπου χρέως ὁ μήσερ Ἀνῶνιος Κορέσης, (212) αὐτάδελφος αὐτῆς, τοῦ αὐτοῦ μήσερ Ἰωάννης παρόντος· καὶ τοῦ αὐτοῦ μήσερ Ἰωάννου στέργοντος καὶ ἐτέρας τὸ ἐν τῇ Θεός· ταῖς ὁποῖες ὀργάναις ἑνδεκα ἀφίερεις εἰς τὸν αὐτὸν ναὸν ὁ αὐτὸς μήσερ Ἰωάννης, μετὰ σόδημα αὐτῶν· τὸ ὅποιον νὰ λαμβάνουν ἀπὸ σήμερας αἱ εὐρισκόμεναι μοναχαὶ καθετός· Καὶ ἡ αὐτὴ Κυρίου πηλοῦ, νὰ λαμβάνῃ τὸ σόδημα τῶν αὐτῶν ὀργάνων ἡχοσιτρίαν ἕως ναζῆ καὶ μετὰ τὸν θάνατόν της, νάμενῃ παντὶ ἐλευθέρως εἰς τὸν αὐτὸν ναόν.

Ἔτι ἀφίν, καὶ ἐτέρ.

Οὕτως εἶπε καὶ ἐδιετάξατο καὶ ἐτέρ.

Περὶ ὧν πάντων καὶ ἐτέρ.

Ἐγράφων εἰς Χίον ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ ἀνωθεν μήσερ Ἰωάννης Ἀργέντι· ἔτει α, φοδ'. ἰν. β. ἡμέρας ε. μαρτίῳ 14. ὡς. ἐσπερινοῦ. Μάρτυρ ὁ περίβλεπλος μήσερ Ἰωάννης Κορέσης

(209) Mart. Crusius lib. III. Turco Græciæ p. 312 fq.

(210) Τὸ μοναστικὸν σχῆμα Græci ἀγγελικὸν quoque vocant. At omnes pii, in quocunque genere

sunt, Angelicam vitam sibi imitandam sciunt; quantum in hac naturæ humanæ imbecillitate, invocato Dei auxilio, fieri potest. Καρδίαν καθαράν καὶ ἁγίαν ἐν ἐμοὶ ὁ Θεὸς, καὶ πνεῦμα ἐνδὲς ἐφαιάνισεν ἐν τοῖς ἐσχάτοις μν. Pl. LI. Crusius.

(211)

LXXXI.

Pars Testamenti **MARIÆ PILIÆ** defunctæ,
à doctissimis Viris subscripti.

1574. Martii 11.

In nomine Domini nostri Conservatoris, amen. D. *Maria Pilia* filia D. *Demetrii Corefæ* p. memoriæ, mente sana, cogitatione, facultate sentiendi, & corpore valens, certa voluntate, si Deo placeat, suscipiendi habitus monastici; & monasterium S. Symeonis ineundi; voluntatem suam ultimam hoc testamento declarat ac dicit: Si accadat sibi discedere ex hac vita, se continuo tradere suam animam humiliter & demisse omnipotenti Deo, & benedictæ semper virgini Mariæ. Corpus autem suum in eodem S. Symeonis templo sepeliri vult. Ubi relinquit, ei dedicans, ulnas viginti tres de fundo, quem accepit ab hæredibus D. Sylvestri Mismilangæ, viri sui p. memoriæ, supra dotem suam. Præterea de eodem fundo dat D. Joanni Argenteo alias ulnas undecim, persolvendi aureos LXIII. causa; quos D. Antonius Corefes frater ipsius Germanus, eidem D. Joanni debebat; eo tempore, præsentis & ea re acquiescendi: & cætera, quæ in Testamento sequuntur. Quas XI. ulnas idem Ioannes eidem templo consecrat cum eorum proventu; quem ex hoc die, quæ inibi inveniuntur Monachæ, deinceps quotannis percipiant. Eadem autem D. Pilia usumfructum earundem XXIII. ulnarum habeat, quoad vivat, sed post mortem suam legatum maneat omnino liberum eidem templo:

Præterea relinquit &c.

Sic ait & disposuit &c.

De quibus omnibus &c.

Scriptum Chii, domi prædicti D. Joannis Argentei, anno CIOIO LXXIII. Indict. II. Martii XI. (qui erat dies Jovis) hora vespertina. Testes sunt ornatissimus

(211) Ὀυργία, ὁργυὰ τρεῖς πύχαι, ait *Eustathius* II. Odyss. ad v. 311. de Oto & Ephialte, Sed *Scholias* vulgaris, qui Didymus perhibetur, τίσσαπας indicat. Inquit etiam: ὁργυὰ, ἢ τ' χαίρων ἐκλάσις. *Idem*.

(212) Demetrii Corefæ liberi: Maria nupta quondam Sylvestro Mismilangæ; Antonius, Nicolaus, de quo in sequenti Epistola. *Idem*.

ρέσης (213) ἰατρός, μήσερ Αντῶνιος Ψιακῆς, μήσερ Χριτοφῆς Ἀσμανᾶς, μήσερ Σταμάτης Σκρινῆς, καὶ μήσερ Παντόλεως Ῥάλις.

† 1580. νοεμβ. 10.

Ἐξεβλήθη τὸ ἀνωθεν μέρος τῆς διαθήκης, ἀπὸ τῆς πράξης ἐμοῦ νοταρίου τοῦ ἀνωθεν, εἰς ζήτησιν τῆς ἡγουμένης τοῦ ἀνωθεν μοναστηρίου.

Νικόλαος Παραδείσης Νοτάριος.

† Μαρτυρῶ ἐγὼ Ἰωάννης Κορέσης, ὅτι παρόντος μου ἐγράφη τὸ ἀνωθεν γράμμα ὑπὸ τοῦ Κυρίου Νικολάου Παραδείσου, δημοσίου ὄντος Νοταρίου.

† Μαρτυρῶ καὶ ἐγὼ Ἀντώνιος Ψιακῆς, ὡς ὁ ἀνωθεν μάρτης.

† Μαρτυρῶ ἐγὼ Λεωνάρδος Μεντώνης· ὅτι εἶναι δημόσιος Νοτάριος, ὁ ἀνωθεν Κύρ Νικόλαος Παραδείσης.

† Μαρτυρῶ ἐγὼ Φρανσέσκος Δομέστικος· πῶς ὁ Κύρ Νικόλαος Παραδείσης εἶναι δημόσιος Νοτάριος, καὶ εἰς τὰ νοταρικάτου δίδεται πίστις.

LXXXII.

Περὶ ΜΑΞΙΜΙΑΛΗΣ καὶ ΠΡΙΣΚΗΣ.

᾽Ων (214) [αἰρετικῶν] οἱ μὲν ἰοβόλων δίκην ἐρπετῶν ἐπὶ τῆς Ἀσίας καὶ Φρυγίας εἰρπον· τὸν μὲν Παράκλητον Μοντανόν, τὰς δ' ἐξ αὐτοῦ γυναῖκας Πρίσκιλλαν καὶ Μαξιμίλλαν, ὡς ἀν τοῦ Μοντανοῦ Προφήτιδας γεγонуῖας, ἀυχοῦντες.

LXXXIII.

Περὶ (215) τῶν Προφητῶν αὐτοῦ [Μοντανοῦ] ὑποκατάβας οὕτω γράφει· δείκνυμεν οὖν αὐτὰς πρῶτας τὰς προφητίδας ταύτας, ἀφ' οὗ τοῦ πνεύματος ἐπληρώθησαν τοὺς ἄνδρας καταλιπούσας· πῶς οὖν ἐφεύδοντο, Πρίσκαν (216) παρθένον ἀποκαλοῦντες; Ἐἵτ' ἐπιφέρει λέγων· δοκεῖ σοι (217) πᾶσα γραφὴ καλύειν προφήτην λαμβάνειν δῶρα καὶ χρήματα; ὅταν οὖν ἴδω τὴν Προφήτιν εἰληφυῖαν καὶ χρυσὸν καὶ ἄργυρον καὶ πολυτελεῖς ἐσθῆτας, πῶς αὐτὴν μὴ παραιτήσομαι;

LXXXIV.

(213) Supra inter subscriptores tertiae Epistolae etiam Lucas Corefes legitur, & hoc loco Joannes Corefes. Numne hi duo inter se fratres, non praecedentium? Τὸ Μήσερ italicum est *Messere*. Σόδημα τὸ ἐσόδημα· Ἡ πέμπτη τῆς εβδομάδος. Dies Jovis est. Eodem die, quo Pilia iuum testamentum fecit,

etiam M. Jo. Liebleri, (cujus pater M. Georgius Physicus noiter est,) tunc hic Diaconi uxor Barbara Unfridina testamentum fecit, M. Georgio Hizlero & me praesentibus. *Idem*.

(214) *Eusebii Historiae Ecclesiasticae* lib. V. cap. 14. pag. 178. D.

(215)

natissimus vir D. Joannes Coroses Medicus, D. Antonius Pfiaces, D. Christoph. Afmanas, D. Stamatius Sorines, & D. Pantoleos Rhales.

Deinde anno c1910XXC Novemb. x.

Pars haec testamenti, postulante praedicti Monasterii Abbatissa, à me Notario infra scripto excerpta fuit.

Nicolaus Paradises Notarius.

Testor ego Ioann. Coreles me praesente scriptum esse, quod supra scriptum est à Domino Nicolao Paradise, Notario publico.

Testor ego Antonius Pfiaces, sicut superior testis.

Testor ego Leonhardus Mendonius publicum Notarium esse, cujus nomen supra positum est, D. Nicolaum Paradisen.

Ego Franciscus Domesticus testor, D. Nicolaum Paradisen esse publicum Notarium; proindeque scripturae ejus fidem habendam esse.

LXXXII.

De MAXIMILLA & PRISCA.

Quorum (haereticorum) alii quidem venenatorum anguium instar per Asiam Phrygiamque repserunt. Qui & Montanum Paracletum duasque ejus comites *Priscillam* & *Maximillam* Montani prophetissas esse jactabant.

LXXXIII.

De *Montani* vero prophetissis aliquanto post loquitur in hunc modum: Ostendimus igitur, inquit, has principes prophetissas, simul ac spiritu impletae sunt, viros suos dimisisse. Quantopere ergo mentiebantur, qui *Priscam* virginem vocabant? Deinde subjungit haec verba: Non tibi videtur Scriptura universa prohibere, ne Propheta munera & pecunias accipiat? Cum igitur videam prophetissam aurum & argentum vestesque pretiosas accepisse, quomodo eam non repudiabo?

LXXXIV.

(215) *Eusebius* l. c. cap. 18. pag. 184. D. & *Nicephorus Callistus* Historiae Ecclesiast. lib. IV. cap. 25. Tom. I. pag. 323. C.

mat etiam *Rufinus*. Sed & *Tertullianus* & *Firmilianus* aliique *Priscam* nominant. *Valesius*.

(216) In Codice Maz. Med. & Fuk. & apud *Nicephorum* legitur *Πρίσκα*, quam scripturam confir-

(217) *Nicephorus* lib. IV. cap. 26. addit particulam negativam ἡ δὲ οὐκ ἔστι σοι &c. Atque ita *Savilius* ad marginem sui libri emendavit. *Idem*.

Q

LXXXIV.

Δύο [218] ἔχον (Μοιναὶος) γυναῖκας Πρισκίλλαι καὶ Μαξιμίλλαι ὄνομα, τὰς ἑαυτοῦ γυναῖκας, προφήτιδας ἑαυτοῦ προσηγόρευσε· καὶ τὰ ἐκείνων συγγράμματα προφητικὰς βίβλους ἐκάλει. Πινηροῦ δὲ πλήρης γενόμενος πνεύματος, παραπλησίως δὲ καὶ αἱ δύο γυναῖκες, ξένα τινὰ λέγειν κατήρχετο, ἐκθεσιῶν ἡλικίης καὶ διαβασθέντος.

LXXXV.

Οὗτος [219] (Μοντανὸς) οἰστροθεῖς ἔρωτι Φιλαρχίας παράκλητον ἑαυτὸν προσηγόρευσε, καὶ Προφήτιδας ἐποίησατο δύο, Πρίσκιλλαν καὶ Μαξιμίλλαν, καὶ τὰ τούτων συγγράμματα προφητικὰς προσηγόρευσε βίβλους, Πέπτευζαν δὲ τὴν κόμην ὠνόμασεν Ἱερουσαλήμ - - - - - Ἄι τῆς Πρισκίλλης καὶ Μαξιμίλλης προφητεῖαι ὑπὲρ τὸ θεῖον εὐαγγέλιον τετίμηνται παρ' αὐταῖς.

LXXXVI.

Οἱ [220] τῆς ἀπὸ τοῦ Μοινανοῦ διδασκαλίας ἐξηρητημένοι καλοῦνται μὲν ἀπὸ τούτου Μοιναρισταί· καλοῦνται δὲ καὶ κατὰ φύγας αἵρεσις ἀπὸ τοῦ ἔθνους· Πεπηζιανὰ δὲ ἀπὸ τῆς κόμης, ἣν Ἱερουσαλήμ ἐκέλευς ὠνόμασεν. Ἄι δὲ τῆς Πρισκίλλης καὶ Μαξιμίλλης προφητεῖαι ὑπὲρ τὸ θεῖον εὐαγγέλιον παρ' αὐτοῖς τιμῶνται.

LXXXVII.

Ὡς [221] καὶ (τὸν διάβολον) ἐτέρας τινὰς δύο γυναῖκας ἐπεγεῖραι, καὶ τοῦ ῥέθου πνεύματος πληρῶσαι· ὥς καὶ λαλεῖν ἐκφρόνως καὶ ἀκαίρως καὶ ἀλλοτριοτρόπως ὁμοίως τῷ προειρημένῳ· καὶ τοὺς μὲν χαίροντας [222] καὶ καυχωμένους ἐπ' αὐτῷ μακαρίζοντος τοῦ πνεύματος, καὶ διὰ τοῦ μεγέθους τῶν ἐπαγγελμάτων ἐκφυσιοῦντας· ἐσθ' ὅπη δὴ κατακρίνοντος στοχαστικῶς καὶ ἀξιοπύτως αὐτοὺς ἡλικίης, ἵνα καὶ ἐλεγχομένην [223] εἶναι δοκῇ.

LXXXVIII.

(218) *Nicephorus Callistus* Historiæ Eccl. lib. IV. cap. 22. pag. 319. A.

(221) *Eusebius* Historiæ Eccl. lib. V. cap. 16. pag. 180. D.

(219) *Theoderetus* Hæretic. fabularum lib. III. c. 2. Tom. II. Opp. pag. 227. B. C.

(222) Hæc periodus connectenda est cum sequenti: τὴν ἢ καθεύδεις &c. Sic enim sensus integer absolvitur; quod Interpretes non animadverterunt. Tamen acumen Interpretis in hoc præcipue elucet, ut verborum

(220) *Nicephorus Callistus* Historiæ Eccl. lib. IV. cap. 22. pag. 319. D.

LXXXIV.

Mulierculas duas, (*Montanus*) conjuges suas, Priscillam & Maximillam; prophetissas suas vocavit, earumque scripta propheticos libros esse dixit. Maligno autem spiritu plenus, sicuti & duæ illæ mulieres, nova quædam & insolentia dicere coepit; insania aperte & dæmonum intemperliis actus.

LXXXV.

Hic (*Montanus*) dominandi cupiditate motus Paracletum seipsum appellavit, & prophetissas duas fecit, Priscillam & Maximillam, harumque scripta libros propheticos appellavit, & Pepuzæ vico Hierusalem nomen dedit. - - - - -
- - - Priscillæ & Maximillæ prophetiæ in majore apud illos sunt honore, quam divinum Evangelium.

LXXXVI.

Qui Montani disciplinam secuti sunt, Montanistæ ab eo dicuntur. Vocatur quoque Cataphrygas, seu secundum Phryges hæresis, ab ipsa gente scilicet. Appellantur etiam Pepuziani, à vico quodam, quem ille Hierusalem vocare solitus erat. Priscillæ vero & Maximillæ prophetiam fide & veneratione sacrosancto præferunt Evangelio.

LXXXVII.

Duas alias mulierculas fuscitavit, (*Diabolus*), & adulterino spiritu replevit; adeo ut & ipsæ quoque perinde ac supra memoratus ille, insana quædam & importuna atque aliena loquerentur. Et eos quidem, qui ea re delectabantur atque intumescabant, spiritus ille beatos prædicabat, & promissorum magnitudine supra modum inflabat. Interdum tamen conjecturis & fide dignis argumentis utens, palam eos condemnabat, quo scilicet etiam objurgatorius videretur.

LXXXVIII.

rum ac sensus ἀκολουθίαν diligentissime confectetur. Porro hic locus in Cod. Maz. Med. Fuk. & Savil. ita legitur: καὶ τὰς δύο χαίροντας καὶ χαυμένους ὑπὸ δούλων &c. *Valesius*.

tani os loquebatur, olim à Domino prædictum fuisse, fore ut Spiritus Dei in adventu suo mundum argueret de peccato. Itaque dæmon ille ut verum Dei spiritum se esse auditoribus confirmaret, eos interdum arguebat & objurgabat. Vide *Ambrosium* in Epist. ad Thesal. cap. 5. *Valesius*.

(223) Sciebat *Montanus*, seu dæmon, qui per *Mon-*

LXXXVIII.

Σύνοδος [224] Θεία καὶ ἱερὰ τοπικὴ ἐν Ἱεραπόλει τῆς Ἀσίας συναθροισθεῖσα ὑπὸ Ἀπολινάριου, τοῦ ταύτης ὁσιωτάτου Ἐπισκόπου, καὶ ἐτέρων ἑικοσιῆξ Ἐπισκόπων, ἀποκηρύξασά τε καὶ ἐκδόφασα Μοντανὸν καὶ Μαξιμίλλαν, τοὺς ψευδοπροφήτας· οἱ καὶ βλασφήμως ἦτοι δαιμονιῶντες, καθὼς φησιν ὁ αὐτὸς πατὴρ, τὸν βίον κατέστρεψαν· σὺν αὐτοῖς δὲ, κατέκρινε καὶ Θεόδοτον τὸν σκυτέα.

LXXXIX.

Σύνοδος [225] Θεία καὶ ἱερὰ μερικὴ, συναθροισθεῖσα ὑπὸ τοῦ ὁσιωτάτου Ἐπισκόπου Ἀχιλῶν (ὁ ἐν Ἀγχιάλῳ dicitur Eusebio lib. V. cap. 19.) Σωτᾶ, καὶ ἐτέρων δυοκαίδεκα Ἐπισκόπων· ἡ τις ἐλέγξασα ἀπεκήρυξε τὸν σκυτέα Θεόδοτον, καὶ Μοντανὸν σὺν Μαξιμίλλῃ, ὀκτακοσίους καὶ ἑβδομήκοντα ὀκτὰ αἰῶνας δογματίζοις, καὶ πνεῦμα ἄγιον ἑαυτὸν εἶναι ἐπιφημίζοντα.

XC.

Σύνοδος [226] Θεία καὶ ἱερὰ τοπικὴ ἐν Γαλλίᾳ, συναθροισθεῖσα ὑπὸ τῶν ὁμολογητῶν, ἀποκηρύξασα Μοντανὸν καὶ Μαξιμίλλαν, ἧς ὁ ὅρος πρὸς τοὺς ἐν Ἀσίᾳ πιστοὺς διέβη.

XCI.

Ἐι [227] δεῖ χάρισματά δέχεσθαι, καὶ δεῖ ἐν Ἐκκλησίᾳ εἶναι χάρισματά, πῶς οὐκέτι μετὰ Μοντανὸν καὶ Πρίσκιλλαν καὶ Μαξιμίλλαν ἔχουσι Προφήτας; ἄρα ἤργησεν ἡ χάρις; οὐκ ἀργεῖ δὲ ἡ χάρις ἐν ἀγίᾳ Ἐκκλησίᾳ, μὴ γένοιτο. Ἐι δὲ ἕως τινὸς προεφήτευσαν οἱ προφητεύσαντες, καὶ οὐκ ἔτι προφητεύουσιν· ἀλλὰ οὔτε Πρίσκιλλα, οὔτε Μαξιμίλλα προεφήτευσαν μετὰ τὰς προφητείας, τὰς διὰ τῶν ἀγίων Ἀποστόλων ἐν τῇ ἀγίᾳ Ἐκκλησίᾳ δοκιμασθείσας. Κατὰ δύο οὖν τρόπους ἐλεγχθήσεται ἡ αὐτῶν ἄνοια· ἡ γὰρ δείξωσιν εἶναι Προφήτας μετὰ Μαξιμίλλαν, ἵνα μὴ ἀργήσῃ παρ' αὐτοῖς λεγομένη χάρις· ἡ οἱ περὶ Μαξιμίλλαν ψευδοπροφῆται εὐρεθῇσονται μετὰ τὸν ὅρον τῶν προφητικῶν χαρισμάτων, τολμήσαντες οὐκ ἀπὸ τοῦ ἁγίου Πνεύματος, ἀλλ' ἀπὸ πλάνης δαιμόνων ἐνθουσιασθῆναι, καὶ φαντάσαι τοὺς ἀκούοντας αὐτῶν

[224] *Phil. Labbei* Concil. Tom. I. pag. 599. B.[225] *Eiusdem* Concil. l. c. pag. 599. C.

[226]

LXXXVIII.

Synodus divina & sancta provincialis, Hierapoli Asiæ celebrata ab Apolinario sanctissimo hujus Episcopo, aliisque viginti sex Episcopis, quæ abdicavit & extirpavit Montanum & Maximillam pseudo-prophetas; qui blasphemie utpote à dæmone obsessi, sicut idem Pater dicit, vitam commutarunt. Cum iisdem vero & Theodotum coriarium (eadem Synodus) condemnavit.

LXXXIX.

Synodus divina & sacra particularis, congregata à Sanctissimo Achillarum (Anchiali) Episcopo Sota, aliisque duodecim Episcopis; quæ refutatum Theodotum coriarium abdicavit; *Montanum* item cum *Maximilla*, qui octingentos septuaginta octo Æonas docebat, seque ipsum pro Spiritu Sancto venditabat.

XC.

Synodus divina & sacra provincialis in Gallia, congregata à confessoribus; quæ Montanum & Maximillam abdicavit; cujus decretum ad eos, qui in Asia erant, fideles dimanavit.

XCI.

Si coelestia illa dona recipienda sunt, iisque præditam Ecclesiam esse convenit, cur post *Montanum* ac *Priscillam*, & *Maximillam* nullos habent amplius Prophetas? Divinumne est munus exhaustum? At in Ecclesia Catholica minime id quidem est exhaustum. Absit. Quod si aliquotenus Prophetæ vaticinati sunt, & vaticinari modo desinunt, consequens est, ne *Priscillam* quidem, atque *Maximillam*, secundum Apostolorum vaticinia, quæ in Ecclesia recepta sunt, oraculum ullum edidisse. Quamobrem utrinque illorum insania constringitur. Nam aut Prophetas post *Maximillam* aliquos ostendant; ne ea, quam illi jactitant, gratia extincta videatur: aut *Maximilla* cum suis falsæ vatis nomine censendæ sunt, quæ post præscriptum Prophetici doni officiique tempus, non sancti Spiritus, sed immissi à Dæmonibus erroris afflatum admittere non sunt veritæ,
ac

[226] *Ejusdem* Concil. l. c. pag. 599. E.

[227] *Epiphanius* adversus Hæreses libb. II. hæc. 48. segm. 2. Tom. I. Opp. pag. 403. B.

αὐτῶν καὶ ὅπως ἐξ αὐτῶν τῶν παρ' αὐτοῖς λεγομένων ὁ ἔλεγχος πρὸς αὐτοὺς ῥηθῆσεται. Φάσκει γὰρ ἡ παρ' αὐτοῖς λεγομένη Μαξιμίλλα ἡ Προφῆτις· ὅτι φησί μετ' ἐμὲ Προφῆτις ἔσται, ἀλλὰ συντέλεια.

XCII.

Ἐισάγετε [228] ἡμῖν πάλιν καὶ Μαξιμίλλαν· καὶ γὰρ καὶ τὰ ὄνματα ὁμῶν διηλλαγμένα καὶ φοβερότατα καὶ οὔτε προσπῆς τι καὶ γλυκύτατον ἔχοντα, ἀλλὰ ἄγριον καὶ βαρβαρικόν· εὐθὺς γὰρ αὕτη ἡ Μαξιμίλλα ἡ παρὰ τοῖς τοιούτοις κατὰ Φρύγας οὕτω καλουμένης, ἀκούσεται ὁ παῖς Χριστοῦ, τί λέγει· Ἐμοῦ μὴ ἀπόσσητε, ἀλλὰ Χριστοῦ ἀκούσατε.

XCIII.

Φάσκει [229] πάλιν ἡ αὕτη Μαξιμίλλα, ἡ τῆς παρακολουθίας καὶ διδασκαλίας γινῶσις, ἵνα χλευαστικῶς εἰπῶ· ὅτι ἀπέστειλέ με Κύριος τούτου τοῦ πόνου, καὶ τῆς ἐπαγγελίας, καὶ τῆς συνθήκης αἰρετιστὴν, μνηστὴν, ἐρμηνευτὴν, ἠναγκασμένον, θέλοντα καὶ μὴ θέλοντα, μαθεῖν γινῶσιν Θεοῦ.

XCIV.

Ἀυθις (230) ἐν τῷ αὐτῷ φησὶ λόγῳ, τοὺς τότε ἱεροὺς Ἐπισκόπους πεπειρασθαι μὲν, τὸ ἐν τῇ Μαξιμίλλῃ πνεῦμα διελέγξαι, κεκωλύσθαι δὲ πρὸς ἐτέρων, συνεργούντων δηλαδὴ τῷ πνεύματι. Γράφει δὲ οὕτως καὶ μὴ λεγέτω ἐν τῷ αὐτῷ λόγῳ τῷ κατὰ Ἀστέριον Ὀυρβανὸν (231) τὸ διὰ Μαξιμίλλης πνεῦμα, διώκομαι, ὡς λύκος ἐκ προβάτων· οὐκ εἰμὶ λύκος· Ῥῆμα εἰμὶ καὶ πνεῦμα καὶ δύναμις.

XCV.

Ἐν ταυτῷ (232) πάλιν (Ἀπολλινάριος) ἕτερα μεταξὺ πρὸς ἔλεγχον τῶν τῆς Μαξιμίλλης ψευδοπροφητειῶν εἰπὼν, ὁμοῦ τὸν τε χρόνον καὶ ὃν ταῦτ' ἐγράφε σημαίνει, καὶ τῶν πορορήσεων αὐτῆς μέμνηται, δι' ὧν πολέμους ἔσσεσθαι καὶ ἀκαταστασίας προεμαντεύσατο· ὧν καὶ τὴν ψευδολογίαν εὐθύνει αἰδὲ λέγων· καὶ πῶς οὐ καταφανὲς ἤδη γέγονε καὶ τοῦτο τὸ ψεῦδος; πλείω γὰρ ἢ τρισκαίδεκα ἔτη εἰς ταύτην τὴν

(228) *Ephraïmus* l. c. segm. 12. Tom. I. Opp. pag. 413. C.

(230) *Eusebius* *Historiæ Eccl. lib. V. cap. 16. pag. 181 sq.*

(229) *Ephraïmus* l. c. segm. 13. pag. 415. A.

(231) Hæc verba scholion mihi esse videntur, quod vetus quidam Scholiastes, seu *Eusebius* ipse ad marginem

ac suis auditoribus illudere. Enim verò ex iis ipsis, quæ afferunt, eorum mendacia refellentur. Sic enim vates illorum *Maximilla* prædicat: *Post me nulla amplius erit Prophetissa; sed finis sequetur.*

XCII.

Sed *Maximillam* nescio quam nobis obtruditis; quippe vel ipsa nomina vestra à communi usu remota sunt, & ad terrorem composita, neque mite quicquam illis inest, aut jucundum; sed barbarum & agreste. Haec igitur *Maximilla*, quam Phryges isti prædicant, audite Christi filii, quemadmodum loquitur: *Me quidem non audite, sed Christum audite.*

XCIII.

At enim *Maximilla* pergit, summa illa intelligentiæ doctrinaeque vis, ut id joci obiter aspergam. Dominus me misit, inquit, laboris hujus ac professionis & foederis velut *sestae Antistitem*, enarratorem & interpretem; & quidem ad percipiendam Dei notitiam, vellem, nollem, majori quadam necessitate compulsus.

XCIV.

Refert præterea in eodem libro, sanctissimos Episcopos spiritum illum, qui in *Maximilla* residebat, confutare conatos quidem fuisse; sed ab aliis, qui spiritui favebant, prohibitos. Verba ejus hæc sunt: Nec mihi jam dicat ille *Maximillae* spiritus, prout in eodem Asterii Urbani libro relatum est: *Arceor, tanquam lupus ab ovibus. Non sum lupus, sed verbum, Spiritus & potentia.*

XCV.

In eodem libro (*Apollinaris*) postquam nonnulla ad falsam illam *Maximillae* prophetiam convincendam interseruit, tum tempus ipsum, quo hæc scripta sunt, designat, tum mulieris illius vaticinia commemorat, quibus bella & tumultus imminere prædixerat. Quorum quidem vaticiniorum falsitatem convincit his verbis: Nonne, inquit, etiam hoc mendacium omnibus manifestum apparuit? Etenim ab obitu *Maximillae* usque in hunc diem plusquam tredecim anni jam elapsi

nem libri sui annotaverat, ad ea verba, quæ paulo ante præcesserunt: *ἔνδε ἐν τῷ αὐτῷ φησὶ λόγῳ.* Porro ex his verbis elicitur, *Asterium Urbanum* auctorem esse horum trium librorum adversus Cataphrygas, non autem *Apollinarem*, ut credidit *Rufinus*, *Nicephorus Ca-*

listus & Christophorus. Valesius.

(232) *Eusebius* Historiæ Eccl. lib. V. cap. 16. pag. 182. B. & *Nicephorus Callistus* Historiæ Eccl. lib. IV. cap. 23. pag. 321. C.

τὴν ἡμέραν, ἐξ ὅου τετελεύτηκεν ἡ γυνή· καὶ οὔτε μερικὸς οὔτε καθολικὸς κόσμῳ γέγονε πόλεμος· ἀλλὰ καὶ Χριστιανοῖς μᾶλλον εἰρήνη διάμονος ἐξ ἐλέους Θεοῦ.

XCVI.

Ἀποκρινάσθωσαν (233) ἡμῖν πρὸς Θεοῦ, ἔστι τίς, ὃ βέλτιστοι, τούτων τῶν ἀπὸ Μοντανῶ καὶ γυναικῶν λαλεῖται ῥαζαμένων, ὅστις ὑπὸ Ἰουδαίων ἐδίωχθη, ἢ ὑπὸ παρανόμων ἀπέκτανθη; οὐδεὶς οὐδὲ γέ τις αὐτῶν κρατηθεὶς ὑπὲρ τοῦ ὀνόματος ἀνεσταυρώθη, οὐ γὰρ οὐκ οὐδὲ μὴν οὐδὲ ἐν συναγωγαῖς Ἰουδαίων τῶν γυναικῶν τις ἐμαστιγώθη ποτὲ ἢ ἐλίσσοβολήθη· οὐδαμῶς οὐδαμῶς· ἀλλὰ δὲ θανάτῳ τελευτῆσαι λέγονται Μοντανός τε καὶ Μαξιμίλλα· τούτους γὰρ ὑπὸ πνεύματος βλαψίφρονος ἐκατέρους ὑποκινήσαντος, λόγος ἀναρτῆσαι ἑαυτοῦς· οὐχ ὁμοῦ· κατὰ δὲ τὸν τῆς ἐκάστου τελευτῆς καιρὸν φήμη πολλή· καὶ οὕτω δὲ τελευτῆσαι καὶ τὸν βίον καταστρέφαι, Ἰούδα προδότου δίκην.

XCVII.

Κυιντιλλιανοί, (234) οἱ καὶ Πεπουζιανοὶ καλούμενοι Ἀρτοτουριταί τε καὶ Πρισκιλλιανοὶ λεγόμενοι, οἱ αὐτοὶ μὲν ὄντες κατὰ Φρύγας, καὶ ἐξ αὐτῶν ὁρμώμενοι, διήρηνται δὲ κατὰ τινα τρόπον. Φασὶ γὰρ οὗτοι κατὰ Φρύγας, εἴτουν Πρισκιλλιανοὶ ἐν τῇ Πεπούζῃ ἢ Κυίντιλλαν, ἢ Πρίσκιλλαν, οὐκ ἔχω ἀκριβῶς λέγειν, μίαν δὲ ἐξ αὐτῶν, ὡς προεῖπον, ἐν τῇ Πεπούζῃ κεκαθευθῆκεναι, καὶ τὸν Χριστὸν πρὸς αὐτὴν ἐηλυθῆναι, συνυπνωκέναι τε αὐτῇ τούτῳ τῷ τρόπῳ, ὡς ἐκείνη ἀπατωμένη ἔλεγεν· ἐν ἰδέᾳ, φησί, γυναικὸς ἐσχηματισμένος ἐν στολῇ λαμπρᾷ ἦλθε πρὸς με Χριστὸς, καὶ ἐνέβαλεν ἐν ἐμοὶ τὴν σοφίαν, καὶ ἀπεκάλυψέ μοι τουτονὶ τὸν τόπον εἶναι ἅγιον, καὶ ὧδε τὴν Ἱερουσαλὴμ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ κατιέναι.

XCVIII.

Οἱ Πεπουζιανοὶ (235) προδήλως ἰσὶν αἰρετικοί· εἰς γὰρ τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον ἐβλασφήμησαν Μοντανῶ καὶ Πρισκίλλῃ τὴν τοῦ Παρακλήτου προσηγορίαν ἀθεμίτως καὶ ἀναισχύντως ἐπιφημίσαντες. "Εἴτε οὖν ὡς ἀνθρώπους θεοποιούντες, κατάκριτοι, εἴτε ὡς τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον τῇ πρὸς ἀνθρώπους συγκρίσει καδυβρίσαντες· καὶ οὕτω τῇ αἰωνίῳ καταδίκῃ ὑπεύδυνοι, διὰ τὸ ἀσυγχώρητον εἶναι τὴν εἰς τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον βλασφημίαν. Τίνα οὖν λόγον ἔχει τούτων βάπτισμα ἐγκριθῆναι, τῶν βαπτιζόντων

εἰς

(233) *Eusebius* l. c. pag. 181. C. & *Nicéphorus* l. c. pag. 321. A.

(234) *Ephraïmus* adversus hæreses lib. II. hæ. 49. Tom. I. Opp. pag. 407. fq.

(235)

elapsi sunt; nec tamen ullum aut particulare bellum aut universale in terris fuit. Immò Christianis præcipua quadam Dei misericordia pax stabilis & firma permanfit.

XCVI.

Respondeant nobis quæso per Deum! estne aliquis eorum, qui jam inde à Montano & mulierculis garrere primum coeperunt, qui a Judæis persecutionem passus sit, aut ab impiis trucidatus? Nemo certe. Nec vero ullus eorum pro Christi nomine prehensus, in crucem actus est; sed neque ulla mulier in Judæorum Synagogis aut flagris cæsa aut lapidibus impetita est. Nusquam profecto nec unquam. Immò longe alio mortis genere interiisse dicuntur *Montanus* & *Maximilla*. Ambo enim, ut fama est, ab insano spiritu incitati, laqueo sibi gulam fregerunt: non quidem simul, sed suæ quisque mortis tempore: atque ita instar proditoris Judæ vitam finierunt.

XCVII.

Quintilliani, qui & Pepuziani vocantur, & Artotyritæ, ac Priscilliani inter Phrygas censentur, & ab iis exorti sunt, sed nonnihil tamen discrepant. Etenim Phryges isti, sive Priscilliani *Quintillam* aut *Priscillam*, neque enim, utra sit, certo scimus, sed harum alteram dicunt Pepuzæ aliquando somno correptam. Tum ad eam descendisse Christum, ac simul cum ipsa ejusmodi habitu dormiisse, ut vana muliercula jactabat: *Mulierbri*, inquit, *specie ac veste splendida venit ad me Christus, mibique sapientiam indidit, atque hunc locum sanctum esse significavit; in eumque sanctam Hierusalem delabi.*

XCVIII.

Pepuzeni sunt aperte hæretici. In sanctum enim Spiritum blasphemarunt, *Montano* & *Priscillæ* Paracleti appellationem nefarie & impudenter attribuentes. Sive ergo, ut qui homines in Deos referant, sunt condemnandi, sive, ut qui Spiritum Sanctum per comparisonem cum hominibus injuria afficiant, sic quoque sunt æternæ condemnationi obnoxii, quod condonari non possit blasphemia in Spiritum Sanctum. Quamnam ergo habet rationem, verum eorum baptisma judi-

(235) S. *Basilii* M. Epist. I. Canonica ad Amphilochem Tom. III. Opp. pag. 269. C. ed. Garner.

εἰς πατέρα καὶ υἱὸν καὶ Μοντανὸν ἢ Πρίσκιλλαν; (236) οὐ γὰρ ἐβαπτίσθησαν διὰ εἰς τὰ μὴ παραδεδομένα ἡμῖν βαπτισθέντες.

XCIX.

ΜΕΛΙΣΣΗΣ Ἐπιστολή. (237)

Μέλισσα Κλεαρέτα Χαίρειν.

Ἄυτομάτως ἐμοὶ φαίνεται πλέοντα τῶν καλῶν ἔχειν· τῷ γὰρ ἐσπουδασμένως ἐθέλεν τι ἀκοῦσαι περὶ γυναικὸς εὐκοσμίας, καλὰν ἐλπίδα διδοῖ, ὅτι μέλλεις πολιοῦσθαι κατ' ἀρετάν. Χρὴ ὦν τὰν σώφρονα καὶ ἐλευθέραν τῷ κατὰ νόμον ἀνδρὶ ποτῆμεν (238) ἀσυχία κεκαλλωπισμέναν, ἀλλὰ μὴ πολυτελῶς· ἡμῖν δὲ τᾷ ἐσθᾷτι λευκοεῖμονα καὶ καθάριον καὶ ἀφελῆ, ἀλλὰ μὴ πολυτελῆ καὶ περισσάν (239). Παραιτητέον γὰρ αὐτὰν τὰν διαυγῇ καὶ διαπόρφυρον καὶ τὰ χρυσόπαφα τῶν ἐνδυμάτων· ταῖς ἐτάραις γὰρ τάδε χρήσιμα ποττὰν τῶν πλείονων θῆραν· τὰς δὲ ποθ' ἕνα τὸν ἴδιον εὐαρεστούσας γυναικὸς κόσμος ὁ τρόπος πέλει, καὶ οὐχ αἱ στολαί. Ἐυμορφον γὰρ, τὰν ἐλευθέραν ἀδέσθαι τῷ αὐτῶς ἀνδρὶ, ἀλλ' οὐ τοῖς πλησίον. Ἐχοις δ' ἂν ἐπὶ τᾷς ὄψιος ἐρύθημα (240) μὲν σαμείον αἰδοῦς, ἀντὶ φύκεος· καλοκαγαθίαν δὲ καὶ κοσμιότητα καὶ σωφροσύναν, ἀντὶ χρυσῷ καὶ σμαράγδῳ. Οὐ γὰρ ἐς τὰν τᾷς ἐσθᾶτος πολυτέλειαν φιλοκαλεῖν δεῖ τὰν γλιχομένην τᾷς σωφροσύνας, ἀλλ' εἰς τὰν οἰκονομίαν τοῦ οἴκου· ἀρέσκειν τε τῷ αὐτῶς ἀνδρὶ, ἐπιτελέας ποιεῦσαν τὰς ἐκεῖνω θελήσεις. Αἱ γὰρ τῷ ἀνδρὶ θελήσεις νόμος ὀφείλει ἄγραφος εἶναι κοσμία γυναικί, ποθ' ὃν χρὴ βιῶν αὐτάν. Νομίζεν δεῖ προῖκα ποτεννήχθαι ἅμα αὐτᾷ καλλίσταν καὶ μεγίσταν, τὰν ἐνταξίαν, πινέειν

(236) Nonnulli MSS. Codices καὶ Πρίσκιλλαν. Non ait *Basilius* Pepuzenos in baptizando *Montanum* aut *Priscillam* nominatim appellasse: sed Pepuzenorum baptisina rejicit, quia aperte sunt hæretici; & cum eos *Montano* crederet Spiritus S. nomen deferre, inde concludit eos, dum baptizant in nomine Spiritus Sancti, *Montanum* intelligere. Simili ratione rejicit *Cyprianus* baptisma Marcionis in Epistola ad Jubaianum pag. 131. novæ edit. Numquid, inquit, hanc Trinitatem Marcion tenet? Numquid eundem asserit, quem & nos Patrem creatorem? Numquid eun-

dem novit Filium Christum, de Maria virgine natum? *Firmilianus* negat Cataphrygas in eundem ac Catholicos Christum baptizare, quia si queramus, quem Christum prædicent, respondebunt eum se prædicare, qui miserit Spiritum per Montanum & Priscillam locutum pag. 145. ejusdem edit. Quemadmodum ex his *Cypriani* & *Firmiliani* testimoniis non sequitur hæreticos aliis ac catholicos in baptizando verbis usos fuisse, ita nec de Montanistis id *Basilius* testari credendus est. *Garnerius*.

judicari, qui in Patrem & Filium & Montanum Priscillamve baptizant? Non enim baptizati sunt, qui non in nobis tradita baptizati sunt.

XCIX.

MELISSAE Epistola.

Melissa Clearetæ salutem.

Tua sponte mihi videris virtutis copia abundare. Nam quod summopere cupis aliquid de muliebri decoro audire, id vero bonam spem præbet, te vel in virtute senescere. Oportet igitur modestam & liberam viro legitimo cohabitare quiete ornatam, sed non magnifice; & vestitum quidem candidum, mundum ac tenuem, non autem splendidum ac superfluum gestare. Nam rejiciendæ sunt ei pellucidæ, totæ & purpureæ, & auro intertextæ vestes; quoniam hæ scorta decent, ut quamplurimos pelliciant. Ejus vero mulieris, quæ uni marito placere debet, ornatus in moribus ac industria positus est, non in stolis. Decorum enim est & pulchrum, liberam uni marito placere, non quibusvis obviis. In vultu autem pudorem ruboremque possideas signum verecundiæ, loco fuci; probitatem vero, modestiam & ingenuitatem pro auro & smaragdo. Non enim in vestium magnificentia pulchritudinis amantem esse oportet, quæ studet modestiæ, sed in domus reique familiaris administratione; maritoque placere studeat, eo quod ejus voluntatem perfecte exsequatur. Voluntas enim mariti pro lege non scripta debet esse honestæ mulieri, ad quam ei vita est exhibenda; putandumque se dotem secum pulcherrimam & amplissimam attulisse obedi-

tiam

(237) Exstat græce in Collectione Epistolarum Græc. Aldina p. V. in fine *Diogenis Laërtii* edit. *Stephanianæ* sæpius recusa, & in fine *Maximi Tyrii* edit. prioris ab Heinsio curata; Græce & Latine in fine *Protrepticarum orationum Iamblichi* ed. *Arcerii* 1598. 4. in *Lubini* Epistolis *Apollonii*, *Anacharsidis* &c. pag. 64. in *Cujacii* Epistolis Græcanicis pag. 358. & in *Galei* Opusculis *Mytholog.* ed. Amstel. pag. 748.

(238) *Arcerius* & *Lubinus* male habent ποτὶ μὲν ἀσυχίᾳ.

(239) Vid. 1 Pet. III. 3 sq.

(240) Erubescencia est virtutis color, quod dicebat *Diogenes* Cynicus adolescentulo, quem erubescens cernebat, ut est apud *Laërtium* in *Diogene Cynico*. Sed & *Synefusus* Orat. de regno, ubi de erubescencia: τὸ τοι χρώμα τῷτο τὴν ἐκ μεταβολῆς ἀρετὴν ὑπὸ γυῖται. Ejusmodi color nonnullam ex factorum poenitentia virtutem repromittit. Et *Pythias Aristotelis* filia, interrogata, qui color esset pulcherrimus, dixit: qui per verecundiam ingenuis oboritur. Dictum hoc refert *Stobæus* Sermone de Verecundia. S. Ambrosium vide sis lib. I. de Virginitate cap. 6. *Menagius* in *Historia Mulierum* Philos. segm. 109.

R 2.

στέυνει γὰρ χρὴ τῷ τᾷς ψυχᾷς κάλλει τε καὶ πλούτῳ μᾶλλον, ἢ τῷ τᾷς ὀφίος καὶ τῶν χρημάτων. Τὰ μὲν γὰρ φθόνος καὶ νοῦσος παραιρέεται, τὰ δὲ μέχρι θανάτου πάρεντι ἐντεταγμένα.

ΜΥΙΑΣ Ἐπιστολή. (241)

Μυῖα Φύλλιδι Χαίρειν.

Γενομένα τοι ματρὶ παίδων τάδε παραινέω. Τιθόαν μὲν ἐκλέξασθαι τὰν ἐπιτηδαιοτάταν καὶ καθάρριον, ἔτι δὲ καὶ αἰδήμονα, καὶ μὴ ὕπνῳ προσοικειουμένην, μηδὲ μὰν μέθῃ. Ἄ τοιάδε γὰρ ἂν κρίνοιτο κρατίστα ποττὸ ἐκτρέφειν ἐλευθέρως παῖδας, εἴαν γὰρ δὴ γάλα τρόφιμον ἔχη, καὶ μὴ ταῖς πρὸς ἄνδρα κοίταις εὐνικατος πέλη· μεγάλη γὰρ μερίς ἐν τῷδε καὶ πρῶτα καὶ προκαταρκτηκωτέρα ἐς ὅταν τὰν βιοτὰν πέλει ἐν τῇ τρεφοίσῃ ποττῷ καλῶς τραφῇμεν. Ποιήσει γὰρ πάντα καλὰ ἐν τῷ ποττεικότι καιρῷ. Τὸν τιτθὸν τε καὶ μαζὸν καὶ τροφὰν δόμεν, μὴ καττὸ ἐπενθόν, ἀλλὰ μετὰ τινος ᾠονοίας. "Οὕτω γὰρ ἐς ὑγίειαν ἄξει τὸ βρέφος· μὴ ὅτε αὐτὰ θέλει καθεῦδεν, νικῆται, ἀλλ' ὅποταν τὸ νεογνὸν ἀναπάυσιος ἔρον ἔχει. "Οὐ μικρὸν γὰρ ἄκος τῷ παιδί προσοίσει. "Εστω δὲ μητ' ὀργίλα τιθᾶν, μήτε πρόγλωστος, μήτε ἐν ταῖς τῶν σιτίων λήψεσιν ἀδιάφορος, ἀλλὰ τεταγμένα καὶ σώφρων. Δυνατῶν δὲ ὄντων, μὴ βάρβαρος, ἀλλὰ ἑλληνίς. "Αριστον εἶν καὶ τοῦ γάλακτος χρηστῶς πιμπλάμενον τὸ νεογνόν, οὕτως ἐς ὕπνον τρέπεται. Ἀδεία γὰρ νέοις ἀνεῖς καὶ εὐκατέρωστος ἂ τοιάδε σίτασις. Ἄι δὲ καχ' ἀτέραν, δόμεν χρὴ ἀπλουσάταν. "Οἶνω δὲ τοπαράπαν ἀπέχεσθαι, τῷ δύναντι ἰσχυρὰν ἔχειν· ἢ καττὸ σπάνιον μεταδιδόμεν τῇ κράσει δειλόν (forte: τὶ ἔυχολον) γαλακτῶδες. Τὰ δὲ λουτρά μὴ ποιῆν συνεχῇ· ἂ γὰρ τῶν σπανίων καὶ εὐκράτων χρᾶσις, ἀμείνων. Κατταυτὰ δὲ καὶ ἀπὸ ἐπιτάδειος, θάλπους καὶ ῥίγους ἔχων τὰν συμμετρίαν· καὶ ὀκησις δὲ μήτε ἄγαν περιπνεομένα, μήτε ἄγαν κατὰστυγνος. "Οὐ μὰν ἀλλὰ καὶ ὕδωρ μήτε ἀπό-

σκληρόν

(241) Exstat hæc epistola apud Scriptores, qui supra not. 237. allegantur.

(242) Aqua dura, ut palustris; mollis, vel statim in vapores transiens, ut aqua destillata. Pluvialis ita-

que vel fluvialis adhibenda est, dummodo fuerit limpida. Aqua palustris omnia, quæ in illa coquantur, (si fabas exceperis,) indurat, nec apta est ad lotionem, quia non spumat, nec sordes abluit. Cui inhaeret & oleosa est, quæ tamen pinguedo non oritur

tiam & integritatem. Magis enim pulchritudini atque opibus animi, quam formae pecuniarumque fidendum est. Haec enim invidia morboque eripiuntur, illa vero usque ad supremum diem insita permanent ac praesto sunt.

C.

M Y I A E Epistola.

Myia Phyllidi salutem.

Cum mater liberorum facta sis, haec te moneo. Nutricem delige aptissimam atque mundam, praeterea verecundam & somno non deditam neque temulentiae. Talis enim optima ac praestantissima judicatur ad pueros ingenuos & liberaliter educandos, si lac ad alendum idoneum habeat, & ut cum viro concubat, impelli non facile possit; magna enim pars in hoc, & prima & evidentissima ad totam vitam, posita est in nutrice ad rectam nutritionem. Faciet enim omnia, quae bona sunt opportuno tempore. Papillam mammamque & nutrimentum non temere cum in mentem venit praebit, sed cum cura & prudentia. Sic enim valetudinem infantis confirmabit, ut non quum ei collibitum est somnum capiat, sed quum infantem quiescendi desiderium incessit. Non enim exiguum infanti sanitatem adferet. Neque vero iracunda sit nutrix, neque garrula, neque in sumendo cibo nullam rationem aut discrimen adhibens, sed composita & moderata. Item, si ullo modo fieri possit, non barbara, sed graeca. Optimum vero, si probe lacte impletus infans ad somnum convertatur. Jucunda enim est junioribus remissio, & ejusmodi cibi facilis concoctio. Quod si alius etiam dandus est, is sit simplicissimus. Vino autem prorsus ei abstinendum est, quoniam fortiorem vim habet; aut raro ei concedendum mixtum quid ad concoquendum facile & lacti non dissimile. Balnea vero non sunt continuanda, nam rarorum eorumque bene paratorum ulus est melior. Simul vero aer sit idoneus ex frigoris & caloris iusta temperie constans, & habitatio

neque

tur à sulphure quodam, sed à calce vel tartaro maligno, qui apparet, si aqua per ignem in vapores refolvatur. Quicumque hanc aquam bibit, noxæ sibi est, & calculum generat. *ῥιπρὸν* *ἰσχυρὸν* est aqua nimis levis, citoque diffuens & in vapores abiciens.

Haec neque ad lotionem neque ad potionem idonea
est, quia cito exsiccat, & sale terrestri destituitur,
quo ablundis fordibus uniatur; in stomacho autem
in vapores ante resolvitur, quam ciborum concoctioni
intervierit.

σκληρὸν μήτε εὐπαράγωγον (242). Καὶ τρωμένα δὲ οὐ τραχεῖα ἀλλὰ προσπίπτουσα τῷ χρωτὶ εὐαρμότως. Ἐν πᾶσι γὰρ τούτοις τὸ οἰκεῖον ἂ φύσις ἐπιπαθεῖ, ἀλλ' οὐ τὸ πολυτελές. Ταῦτα μὲν ὦν ἐπὶ τῷ παρόντος. Οὐκ ἀχρεῖον ὑπογράψαι τοὶ τὰς ἐλπίδας ἐκ τροφῆς ἢ καττὸν ὑφαγεόμενον γινομένης· θεῶ δὲ συλλαμβάνοντος, ὑπὲρ τῆς ἀγωγᾶς τῷ παιδὸς αὐτοῖς τὰς ἐνδεχομένας καὶ ποτὲ οἰκείας κομιοῦμες ὑπομνάσεις.

CI.

Γαμετὴν (243) (Πυθαγόρας) ἐποίησατο Θεανῶ, τὴν Βροντίου τοῦ Κροτωνιάτου θυγατέρα· ἐξ ἧς καὶ παῖδες αὐτῷ ἐγένοντο δύο, Τηλαύγης καὶ Δάμων, ἢ ὥς τινες, Μνήσαρχος· κατὰ δὲ τινες καὶ θυγάτηρ, Μυῖα ὄνομα· κατὰ δὲ ἄλλους, καὶ Ἀριγιώτη.

Μυῖα, Πυθαγόρου τοῦ μεγάλου, καὶ Θεανοῦς, Σαμία.

CII.

Τιμαῖος (244) ἱστορεῖ, τὴν Πυθαγόρου θυγατέρα καὶ παρθένον ὕσαν ἡγεῖσθαι τῶν παρθένων (245) ἐν Κρότωνι, καὶ γυναῖκα τῶν γυναικῶν· τὴν δὲ οἰκίαν Δῆμητρος ἱερὸν ποιῆσαι (246) τοὺς Κροτωνιάτας· τὸν δὲ στενωπὸν καλεῖν Μουσεῖον.

CIII.

Φασὶ (247) τὸν Πυθαγόραν γήμαντα τὴν γεννηθεῖσαν αὐτῷ θυγατέρα, μετὰ ταῦτα δὲ Μένωνι τῷ Κρότωνιάτῃ (248) συνοικήσασαν, ἀγαγεῖν οὐλως, ὥστε παρθένον μὲν ὕσαν

(243) *Suidas* in Πυθαγόρας Tom. III. pag. 231. ed. Cantabr. & in Μῦα Tom. II. pag. 584.

(244) *Porphyrus* f. *Malchus* de vita *Pythagoræ* segm. 4. pag. 8. ed. *Kuster*.

Hic est *Timæus* historicus, qui ob nimium alios reprehendendi studium Ἐπιτίμαιος dictus est, τῷ δὲ ἑπιτιμαῖν. *Rittersbusius*.

(245) *Jamblichus* idem refert lib. I. cap. 30. Choros autem duxisse, qui honore & dignitate ceteros omnes præcederent, tam notum est, ut & proverbio locum fecerit. Ita *Diana* apud *Homerum* in hymno:

Μυσῶν κ' Χαείτων καλὸν χορὸν ἀρτυνέουσα,
Ἡγεῖται χαείνῃσ' ἀπὶ χοῦ κόσμον ἔχουσα,
Ἐξάρχουσα χορῶς.

Hinc χορηγὸς & χοροδέκλῃς. *Hofstenius*.

(246) Domum *Pythagoræ* in ædem sacram *Cere*-*ris* conversam esse, à pluribus memoriæ proditum est auctoribus. Sed alii hoc a *Metapontinis* factum memorant; alii à *Crotoniatis*. *Justinus* lib. XX. *Pythagoras* (inquit) cum annos XX. *Crotone* egisset, *Metapontum* migravit, ibique decessit: cujus tanta admirationis fuit, ut ex domo ejus templum facerent, eumque pro Deo colerent. (intellige *Metapontini*) de quibus etiam *Diogenes Laërtius* diferte hoc attestatur: Μεταπολῖναι

neque nimum flatibus obvia, neque nimum tecta. Sed & aqua neque dura neque mollis. Et strata non aspera, sed quæ concinne sint ad corpus apta. In omnibus enim his suam quandam vim natura requirit: non magnificentiam. Haec igitur in praesentia. Non inutile tibi fuerit, ut subscribas spem & nutritione certo ad praedictum modum administranda. Deo vero juvante de educatione infantis iterum quas poterimus speciales aliquando adferemus admonitiones.

CI.

Uxorem (*Pythagoras*) duxit *Tbeano* Brontini Crotoniatæ filiam; ex qua filios duos suscepit, *Telaugem* & *Damonem*, vel ut alii, *Mnesarchum*; secundum quosdam etiam filiam, *Muscam* nomine; at secundum alios & *Arisgnoten*.

Myia Pythagoræ magni & *Tbeanus* filia Samia.

CII.

Timæus auctor est, *Pythagoræ* filiam, virginem adhuc virginei, mulierem vero muliebris chori agmen in urbe Crotone agmen duxisse: Crotoniatas autem domum in Cereris ædem convertisse; angiportum vero Museum indigitasse.

CIII.

Ajunt *Pythagoram*, cum uxorem duxisset, natam sibi filiam, quæ postea *Menoni* Crotoniatæ nupta est, ita educasse, ut virgo choris præesset, mulier vero inter

πορτῖνοι γε μὴ τὴν μὲν οἰκίαν ἀπὸ τοῦ Διμήτρου ἱερὸν ἐκάλουν τὸν σενῶνα δὲ Μουσῆιον, ὡς φησι Παβωσί-
νῳ ἐν παντοδαπαῖς ἰσοεῖαις. (adde *Iamblichum* de vita *Pythagoræ* cap. 30. segm. 170.) *Valerius Maximus* autem Crotoniatas hoc tribuit lib. VIII. cap. 15. Extern. num. 1. Crotoniatæ studio ab eo petierunt, ut Senatum ipsorum, qui mille hominum numero constabat, consiliis suis uti pateretur, opulentissimaque civitas tam frequenter venerati post mortem domum Cereris sacrarium fecit; quantumque illa urbs vixit & Dea in hominis memoria, & homo in Deæ religione cultus est. *Ritterbusius* *Porphyrīi* verba non de *Pythagoræ* sed *Myiæ* ædibus perperam intelligit. *Menagius* in historia Mulierum Philos. segm. 87.

(247) *Iamblichus* de vita *Pythagoræ* cap. 30. segm. 170. pag. 144. ed. *Kusteri*.

(248) Uxor *Milonis* Crotoniatæ dicitur *Iamblicus* in vita *Pythagoræ* extrema, unde corrigendus videtur hic locus. *Milo* autem iste Crotoniates non est alius à *Milone* illo, in cujus domo *Pythagoras* amicus est. Nam quod *Mylon* dicitur *Laërtio* in editis *Laërtianis*, error est scriptoris librarii. *Μίλων* habet *Codex Regius*, & ita *Casaubonus* ad *Laërtium* emendabat, & *Ritterbusius* ad *Porphyrīum*. De qua emendatione dubitare nos non sinit locus ille *Porphyrīi*, de vita *Pythagoræ*; ἐταίρων τῷ Πυθαγόρῳ συνηγμένων ἐν τῇ Μίλων οἰκίᾳ τῷ ἀθανάτῳ. Et eam firmat omnino *Strabo* lib. VI. Καὶ Μίλων ἐπιδείσας τὸ μὲν τῶν ἀδελφῶν.

οὐσαν ἡγεῖσθαι τῶν χόρων, γυναῖκα δὲ γενομένην, πρῶτην προσίειναι τοῖς βωμοῖς.

CIV.

Πολλὰ (249) ἂν εἶχον εἰπεῖν καὶ περὶ Μυίας τῆς πυθαγορικῆς, εἰ μὴ γνώριμος ἦν ἅπασιν ἢ καὶ αὐτὴν ἱστορία.

CV.

Ἡ (250) κατ' εἶδος τῆς ἀρετῆς κοινωνία ἀνέπεισε τὸν Σωκράτην κοινὴν ποιῆσαι τὴν παιδείαν· ταύτην δὲ εὖρε λαβὼν ἀπὸ τῶν πραγμάτων, ὅτι τινὲς γυναῖκες ζῶσι τὴν ἀνδρῶν ἀρετὴν· καὶ τοῦτο Τιμαῖον γνῶριμον καὶ εὐπαράδεκτον, εἰδότες τοὺς βίους τῶν Πυθαγορείων γυναικῶν, τῆς Θεανόους, τῆς τε Μύχας, (leg. Μυίας) τῆς Διοτίμας αὐτῆς.

CVI.

Περὶ ΝΙΚΑΡΕΤΗΣ.

Γυναῖκα (251) ἡγάγετο (ὁ Στίλπων) καὶ ἐταῖρα συνῆν Νικαρέτη, (252) ὥς φησί περ καὶ Ὀνήτωρ. (253) Καὶ θυγατέρα ἀκόλαστον ἐγέννησεν, (254) ἣν ἔγχευε γνώριμός τις αὐτοῦ Σιμμίας Συρακούσιος· (255) ταύτης οὐ κατὰ τρόπον βιούσης, εἰπέ τις πρὸς τὸν Στίλπωνα, ὡς κατασχύνει αὐτόν. Ὁ δὲ, οὐ μᾶλλον, εἶπεν, ἢ ἐγὼ ταύτην κοσμῶ.

CVII.

Νικαρέτη (256) ἡ Μεγαρίς οὐκ ἀγεννὴς ἦν ἐταῖρα, ἀλλὰ καὶ γονέων· (257) καὶ κατὰ παιδείαν ἐπέρατος ἦν. Ἠκροᾶτο δὲ Στίλπωνος τοῦ φιλοσόφου.

CVIII.

ἀθλητῶν γεγονώς ὁμιλητὴς ὁ Πυθαγόρου. Sed cum Pythagorici ab animatis abstinerent, qui Pythagoricus esse potuit athleta ille illustris, qui taurum totum uno die comedisse fertur? Respondeat Gellius, cujus hæc sunt verba lib. IV. cap. 11. *Opinio vetus falsa occupavit ὅς conualuit, Pythagoram philosophum non esitavisse ex animalibus.* Menagius in historia mulierum philos. pag. 86. sq.

Μένωνι recte MS. pro μένων, quod Arcerius putabat esse à μένω, maneo. Kufterus.

(249) *Lucianus* in *Muscæ encomio* Tom. II. Opp. pag. 377.

(250) *Proclus* in *Politico* Platonic pag. 418. ed. Basil. 1534. fol.

(251) *Diogenes Laërtius* lib. II. segm. 114.

(252) Meminit *Demostratus* Orat. in *Neram*, si modo *Demostratus* hæc oratio est, *Nicaretæ* cujusdam nobilissimæ lenæ, sed quam *Charisii Elei* libertam, & *Hippiæ*, coqui ejus, uxorem appellat, quare aliam à meretrice illa *Megarensi* existimamus, quam *Athenæus* ἀπὸ γονέων ἐνδοξον fuisse dicit. Mulierofum *Stilponem* fuisse scribit *Cicero* lib. de *Fato*. *Menagius*.

(253)

inter eas, quæ ad aras accidebant, primum locum obtineret.

CIV.

Multa quoque de Myia Pythagorica haberem dicenda, nisi nota esset omnibus historia.

CV.

Communio secundum speciem virtutis induxit Socratem, ut institutionem (virorum & mulierum) communem faceret. Iſtam autem obſervavit colligens ex factis, quia mulieres quædam virorum virtutem exercent; hocque *Timæo* notum & probatum erat, cum ſciret vitam Pythagoricarum mulierum, *Theanus* nempe, *Myia*, & ipsius *Diotimæ*.

CVI.

De NICARETA.

Præter uxorem, quam duxerat, *Nicarete* etiam pellice utebatur, ut *Onetor* ait, filiamque parum pudicam genuit, quam duxit *Simmias* Syracusanus, ejus familiaris. Hæc dum lascivius viveret, *Stilponique* à quodam renuntiatum eſſet, eam ſibi probro eſſe; *Non*, inquit, *iſta majori mihi probro eſt, quam ego illi ornamēto.*

CVII.

Nicarete Megarenſis non obſcura & ignobilis meretrix fuit, ſed & natalium ſplendore & doctrina perquam amabilis. Philoſopho namque *Stilponi* operam dederat.

CVIII.

(253) Meminit *Suidas* *Onetoris* cujuſdam, contra quem *Demoſthenes* ſcripſit, & cujuſ meminit quoque *Iſocrates*, ſed qui hoc noſtro antiquior eſſe videtur. *Menagius*.

(254) Quod hic de *Stilpone* ejusque filia dicitur, apud *Plutarchum* quoque in libro de animi tranquillitate hiſ verbis relatum eſt: ὡς περ ἐδὲ Στίλπωνα τῶν καὶ αὐτὸν φιλοσόφων ἡλαρώτατα ζῆν ἐκάλυ-
σεν ἀκέλας. ἦσα ἡ θυγάτηρ. Ἀλλὰ καὶ Μητρο-
κλῆς οὐκ ἐπίσταντο· ἐμὸν ἔν, ἔφη, ἀμάρτημα τὸ τό-
ἐστιν, ἢ ἐκείνης; ἐπὶ τῇ καὶ Μητροκλῆς ἐκείνης
ᾧ ἀμάρτημα, σὸν δὲ ἀτύχημα· πῶς λέγεις, ἔειπεν,

ἐχὶ τὰ ἀμάρτηματα καὶ διαπλώματα ἐστὶ; πάντῃ μὲν
ἔν, ἔφη· τὰ δὲ διαπλώματα, ἐχ' ὧν διαπλώματα,
καὶ ἀποτεύγματα; συναμολόγησεν ὁ Μητροκλῆς·
τὰ δὲ ἀποτεύγματα, ἐχ' ὧν ἀποτεύγματα, ἀτυ-
χήματα; πρὸς λόγῳ καὶ φιλοσόφῳ κενὸν ἀποδέ-
ξας ὕλαγμα τὴν τῇ Κυνικῇ βλασφημίαν. *Idem*.

(255) De quo nihil amplius accepimus. *Idem*.

(256) *Athenæus* lib. XIII. pag. 596. E.

(257) Deest aliquid in hiſ verbis. Lego: Ἀλλὰ καὶ
ἀπὸ γυναικῶν ἐνδοξόν, vel brevius: ἀλλὰ καὶ εὐγενές.
Casaubonus.

CVIII.

Περὶ ΟΙΝΩΝΗΣ.

Ἐκτὼρ (258) μὲν οὖν Ἀνδρομάχην τὴν Ἡετίωνος γαμεῖ. Ἀλεξάνδρος δὲ Οἰνώ-
νῃν τὴν Κεβρήνος τοῦ ποταμοῦ θυγατέρα. Ἀυτὴ παρὰ Ῥέας τὴν μαντικὴν μαθοῦ-
σα, προὔλεγεν Ἀλεξάνδρῳ μὴ πλεῖν (259) Ἑλένην. Μὴ πείθουσα δὲ εἶπεν, εἰ
τρωθῇ, παραγενέσθαι πρὸς αὐτὴν, μόνῃ γὰρ θεραπεῦσαι δύνασθαι. Τὸν δὲ Ἑλέ-
νῃν ἐκ Σπάρτης ἀρπάσαι. Πολεμμένης δὲ Τροίας, τοξευθέντα ὑπὸ Φιλοκλήτου τό-
ξοις Ἡρακλείοις, πρὸς Οἰωήν [260] ἐπανελθεῖν εἰς Ἴδην. Ἡ δὲ μνησικαχοῦσα θε-
ραπεῦσαι οὐκ ἔφη. Ἀλεξάνδρος μὲν οὖν εἰς Τροίαν κομιζόμενος ἐτελεύτα. Οἰωήν
δὲ μετανοήσασα τὰ πρὸς θεραπείαν φάρμακα ἔφερε (ἡ γὰρ Οἰωήν ἰατρικὴν
καὶ μουσικὴν [261] ἥσκει.) Καὶ καταλαβοῦσα αὐτὸν νεκρὸν, αὐτὴν ἀνήρτη-
σεν.

CIX.

Ὡς Ἀλεξάνδρῳ [262] τοῦ καὶ Πάριδος καὶ Οἰωήνης, ἦν ἐγήμετο, πρὶν ἢ τὴν
Ἑλένην ἀρπάσαι, παῖς Κόρυθος γίνεται, κάλλει νικῶν τὸν πατέρα τοῦτον ἢ μήτηρ
Ἑλένη προσέπεμπε, ζηλοτυπίαν τε κινῶσα Ἀλεξάνδρῳ, καὶ κακὸν τι διαμαχανα-
μένη Ἑλένη ὥς δὲ συνήθης ὁ Κόρυθος πρὸς Ἑλένην ἐγένετο, Ἀλέξανδρός ποτε παρ-
ελθὼν εἰς τὸν θάλαμον, καὶ θεασάμενος τὸν Κόρυθον τῇ Ἑλένῃ παρεζόμενον, καὶ
ἀναφλεχθεὶς, ἐξ ὑποφίας εὐθὺς ἀναιρεῖ. Καὶ Οἰωήν τῆς τε εἰς αὐτὴν ὕβρεως, καὶ
τῆς τοῦ παιδὸς ἀναιρέσεως, πολλὰ Ἀλέξανδρον ἀρασαμένη, καὶ ἐπειποῦσα (καὶ
γὰρ ἦν ἐπίπνους μαντείας [263] καὶ τομῆς [264] φαρμάκων ἐπιτήμων) ὥς τρω-
θεὶς ποτε ὑπ' Ἀχαιῶν, καὶ μὴ τυγχάνων θεραπείας, δέησεται αὐτῆς, οἰκᾷ δὲ ἥει.
Ἦτοτερον

(258) *Apollodorus Bibliothecæ lib. III. cap. 11. §. 6. pag. 211 sq. ed. Galei.*

[260] Repudii memòr; ideo μνησικάκος & *Lycophroni βαρύζηλος* dicitur. *Galeus.*

(259) Hic elapsa est ὅτι vocola. Rheae sacra est quercus, inquit *Gerh. Vossius* in lib. de Idololatria citat autem hujus rei testem *Apollodorum* nostrum ex hoc tertio libro. *Natalis* eandem observationem affert ex tertio *Apollodori* de Diis, quem nunquam vidit. *Galeus.*

[261] Quid Musica ad curationem vulnèrum? διὰ ἐπωδῆς scilicet. *Virgilius:*

- - - - graviter spirantibus hydris
Spargere qui somnos cantuque manuque solebat.

Tamen

CVIII.

De OENONE.*

Verum *Hæstor Andromachen* Eetionis, & *Alexander Oenonen* Cebrenis amnis filiam ducit. Hæc à *Rhea* vaticinandi cognitionem edocta, *Alexandro*, ne ad *Helenam* navigaret, prædixit. At ea minime persuadens, cum sibi vulnus illatum fuerit, ad sese venturum dixit, quod se ipsi mederi posse intelligebat, præterea neminem. Hic autem, rapta post *Helena* e Sparta, Trojaque bello impetita, sagittis Herculeis à *Philoctete* sauciatus, in Idam ad *Oenonen* remeavit. Tum illa injuriarum memor, *Paridem* curare nolle affirmat. *Alexander* igitur, cum in Trojam referretur, occubuit. Mox *Oenone*, quam detrectatæ medelæ pœnituerat, ad vulnus curandum pharmaca deferebat, siquidem *Oenone* medendi canendique artem callebat. Quæ ubi eum jam obiisse reperit, sibi laqueo vitam finivit.

CIX.

Alexandri, seu *Paridis* & *Oenones* (quam uxorem, priusquam *Helenam* raperet, domum duxerat) filius fuit *Corythus*, pulchritudine patrem superans. Hunc mater ad *Helenam* misit, cum ut *Alexandrum* ad zelotypiam provocaret, tum ut *Helena* malum machinaretur. Ut ergo *Corythus Helena* familiarior esse coepit, superveniens aliquando in thalamum *Alexander*, & cum *Helena* filium sedentem conspicatus, ira incensus, suspectum gnatum occidit. *Oenone*, & ob hanc injuriam & ob filii interitum, multa *Alexandro* imprecata, hoc insuper adjecit, (ut erat vaticinandi perita, legendarumque herbarum gnara,) vulneratum eum aliquando ab Achivis, neque medelam reperientem, se etiam obsecraturum,

Tamen *Meziriacus* placet legi *μαγικήν*. Locus est in comment. quos ad *Ovidianas* epistolas scripsit. *T. Feber*.

[262] *Conon* narrat. XXIII. apud *Photium* Cod. CLXXXVI. pag. 223. & in *Scriptoribus Historiæ Poëticæ Galei* pag. 262.

Ego vero nec recte emendasse *Meziriacum* puto, nec recte patrem meum vulgatam lectionem retinuisse. Et hanc meam emendationem verissimam esse existimo. Lego enim *φυσικήν*, ut plus semel hanc vel illam vocem pro altera apud optimos scriptores positam legi. *Anna* in notis ad *Diogenem* lib. IV. cap. 21.

[263] A *Rhea* edocta, ut vult *Apollodorus*. (num. CIX.) A. *Schottus*.

[264] *Dono* Apollinis, ut ipsa sua docet epistola ad *Paridem* apud *Ovidium* in fine. *Idem*.

Υστερον δ' Ἀλέξανδρος [265] ἐν τῇ πρὸς Ἀχαιοὺς ὑπὲρ Τροίας μάχῃ τραφεῖς ὑπὸ Φιλοκλήτῃ, καὶ δεινῶς ἔχων δ' ἀπῆνης ἐχομίζετο πρὸς τὴν Ἰδὴν. Καὶ προεκπέμφας κήρυκα, ἐδεῖτο Ὀινῶνῃς· ἡ δὲ ὑβριστικῶς μάλα τὸν κήρυκα διασαμένη, πρὸς Ἑλένην ἰέναι Ἀλέξανδρον διωνεΐδιζε. Καὶ Ἀλέξανδρος μὲν κατὰ τὴν ὁδὸν ὑπὸ τοῦ τραύματος τελευτᾷ· τὴν δὲ μήπω πεπυσμένην τὴν τελευτὴν, μετὰ μέλος ὅμως δεινῶς εἶχε· καὶ δρεψαμένη τῆς πόας, ἔδει φθάσαι ἐπειγομένη. Ὡς δὲ ἔμαθε παρὰ τοῦ κήρυκος, ὅτι τεθνήκοι, καὶ ὅτι αὐτὴ αὐτὸν ἀνήρηκεν· ἐκαῖνον μὲν ἀντὶ τῆς ὑβρισεως, λίσσῃ τὴν κεφαλὴν πατάξασα, ἀναίρει· τῷ δ' Ἀλεξάνδρου νεκρῷ περιχυθεῖσα, καὶ πολλὰ τὸν καιὸν ἀμφοῖν καταμεμψαμένη δαίμονα, ἑαυτὴν ἀνήρτησε τῇ ζώῃ.

CX.

Ἰσορεῖ [266] Νίκανδρος ἐν τῷ περὶ ποιητῶν, καὶ Κεφάλων [267]

ὁ Γεργίτιος [268] ἐν Τρωικοῖς.

Ἀλέξανδρος, ὁ Πριάμῃ, βεβηκὼν κατὰ τὴν Ἰδὴν, ἠράσθη τῆς Κεβρήνης θυγατρὸς Ὀινῶνῃς. Λέγεται δὲ ταύτην ἐκ Θεοῦ [269] κατεχομένην θεοσπίζειν περὶ τῶν μελλοντίων, καὶ ἄλλως δὲ ἐπὶ συνέσει φρενῶν ἐπὶ μέγα διαβεβοῆσθαι. Ὁ οὖν Ἀλέξανδρος αὐτὴν ἀγαγόμενος παρὰ τοῦ πατρὸς εἰς τὴν Ἰδὴν, ὅπως αὐτῷ οἱ σταθμοὶ ἦσαν, εἶχε γυναῖκα, καὶ αὐτῇ φιλοφρονούμενος μηδαμᾶ προλείπειν, ἐν περισσοτέρῃ τε τιμῇ ἄζειν. Ἡ δὲ συνιέναι μὲν ἔφασκεν εἰς τὸ παρὸν, ὡς δὴ πάνυ αὐτῆς ἐράη· χρόνον μῶλοι τινα γενήσεσθαι, ἐν ᾧ ἀπαλλάξας αὐτὴν εἰς τὴν Ἑυρώπην περαιωθήσεται, καὶ κεῖ πλοηθεῖς ἐπὶ γυναικὶ ξένη πόλεμον ἐπάξεται τοῖς οἰκείοις. Ἐξηγεῖτο δὲ, ὡς δεῖ αὐτὸν ἐν τῷ πολέμῳ τραφῆναι, καὶ ὅτι οὐδεὶς αὐτὸν διὸς τε ἔσται ὑγιὴ ποιῆσαι, ἢ αὐτὴ. Ἐκάστοτε δὲ ἐπιλεγομένης αὐτῆς ἐκεῖνος οὐκ εἶα μεμνησθαι. Χρόνος δὲ προϊόντος, ἐπειδὴ Ἑλένην ἔγημεν, ἡ μὲν Ὀινῶνῃ μεμφομένη τῶν πραχθέντων παρὰ τὸν Ἀλέξανδρον, εἰς Κεβρήνα, ὅθεν περ ἦν γένος, ἀπεχώρησεν. Ὁ δὲ παρήκοιλος ἦδε τοῦ πολέμου διατοξευόμενος Φιλοκλείτῃ, τιτρώσκειται. Ἐν τῷ

[265] Haec *Q. Calaber* (num. CXII.) paulo aliter describit. Vult enim fato decretum fuisse, ut non nisi ab *Oenone Paris* curari posset, & ipsam se in mari rogum coniecisset. *Idem*.

[266] *Partbenius Nicaënsis* in *Eroticis* cap. 4. p. 349. *Scriptorum Historiae Poeticae Galei*.

[267] Scribitur & *Κεφαλίων* & *Κεφαλαίων* minus recte. De *Cephalone* post *Scaligerum* & *I. G. Vossium* disput.

craturum, atque ita domum discessit. Post igitur *Paris* in pugna pro Troja adversus Achivos à Philoctete vulneratus, graviterque saucius, ad Idam curru vehebatur, præmissoque nuntio *Oenonen* deprecatus est. Hæc contumeliose valde nuntio rejecto, ad *Helenam* ire *Paridem* per convitium jussit. Ille interim per viam ex vulnere diem clausit extremum. Antequam tamen de interitu quidquam *Oenone* inaudivisset, poenitentia gravi ducta est, herbisque lectis, curriculo festinabat prævertere. At ubi mortuum esse jam, & quidem ab ea necatum, nuntius retulit: hunc primum, lapide in caput impacto, ob illatam exprobrando injuriam occidit: cadaver vero *Paridis* amplexa, & communem utriusque fortunam diu quæsta, zona se ipsam strangulavit.

CX.

Narrat Nicander in libro de Poëtis, & Cephalon

Gergithius in Troicis.

Alexander, *Priami* filius, in Ida pastor, *Cebrenis* filiam amabat *Oenonen*. Dicitur autem hanc numine correptam, futura prædicere solitam, atque alioqui etiam ob singularem animi prudentiam ubique magni nominis fuisse. *Alexander* igitur abductam eam à parente in Idam, ubi stativa sua posuerat, habuit pro uxore, sermone pollicitus, se nunquam illam deserturum, in maximoque honore habiturum. Verum illa cohabitare quidem illum sibi nunc dixit, tanquam qui valde amaret: tempus autem futurum, quo ipsa neglecta, in Europam esset penetraturus, ubi amore peregrinæ mulieris implicitus, bellum propriæ patriæ esset inducturus. Exposuitque amplius, quomodo futurum esset, ut in bello saucietur, & quod nemini possibile esset eum posse sanare præter ipsam. Singulatim autem ipsa hæc recensente, ille animum non advertebat, neque sinebat ulterius meminisse. Temporis autem progressu, cum *Helenam* uxorem duxisset, *Oenone* indignata ob ea, quæ fecerat *Alexander*, ad *Cebrenem*

nem

disputavit *Leo Allatius* lib de Patria Homeri cap. 1. 310 scribitur. Occurrit infra pag. 398. *Galeus*, & *Fac. Goar* ad *Georgium Syncellum*. *Galeus*.

[269] Codd. male: τῶντην ἐκ τοῦ. Restitue ἐκ

[268] *Straboni* Γεργυθία πάλαι, unde & Γεργυθία, conf. pag. 212 & pag. 398. *Idem*.

νῶ δὲ λαβὼν τὸ τῆς Ὀινώης ἔπος, ὅτε ἔφατο αὐτὸν πρὸς αὐτῆς μόνῃς διὸν τε εἶναι
 ἰαθῆναι, κήρυκα πέμπει δεσόμενον, ὅπως ἐπειχθεῖσα, ἀκέσῃται τε αὐτὸν, καὶ τῶν
 παροιχομένων λήθην ποιήσῃται, ἅτε δὴ κατὰ θεῶν βούλησίν τε ἀφικόμενοι. Ἡ δὲ
 αὐθαδέστερον ἀπεκρίνατο, ὡς χρὴ παρ' Ἑλένην αὐτὸν ἵεναι, κακείνης δεῖσθαι. Ἀυ-
 τὴ δὲ μάλιστα ἠπείγετο, ἔνθα δὴ ἐπέπυστο κεῖσθαι αὐτόν. Τοῦ δὲ κήρυκος τὰ
 λεχθέντα παρὰ τῆς Ὀινώης θᾶττον ἀπαγγείλαντος, ἀδυμήσας ὁ Ἀλέξανδρος ἐξέπνευ-
 σεν. Ὀινώη δὲ, ἐπεὶ νέκυν ἦδη κατὰ γῆς κείμενον ἐλθοῦσα ἶδεν, ἀνώμωξεν τε, καὶ
 πολλὰ κατολοφυραμένη, διεχρήσατο ἑαυτήν.

CXI.

Ἰφορεῖ [270] Ἑλλανικὸς Τρωϊκῶν καὶ Κεφάλων

ὁ Γεργίθιος.

Ἐκ δὲ Ὀινώης καὶ Ἀλεξάνδρου παῖς ἐγένετο Κόρυθος· οὗτος ἐπίκουρος [271]
 ἀφικόμενος εἰς Ἴλιον, Ἑλένης ἠράσθη· καὶ αὐτὸν ἐκείνη μάλα φιλοφρόνως ὑπεδέχε-
 το· ἦν δὲ τὴν ἰδέαν κράτιστος. Φωράσας δὲ αὐτὸν ὁ πατὴρ ἀνείλεν. Νίκανδρος μέν-
 τοι τὸν Κόρυθον, οὐκ Ὀινώης, ἀλλὰ Ἑλένης καὶ Ἀλεξάνδρου φησὶν γενέσθαι, λέγων
 ἐν τούτοις·

Ἡρία τ' ἐν (leg. εἰν) αἰδαο κατοιχομένε Κορύθοιο,

Ὅντε καὶ ἀρπακλιῶσιν ὑποδμηθεῖς (leg. ὑποδμηθεῖς) ὑμεναίοις,

Τυνδαρὶς αἰὶν ἀχέουσα κακὸν γόνον ἤρατο βούτεω.

CXII.

Τὰ [272] πάντα πρὸς Φῶς ἡ βαρύζηλος δάμαρ, [273]

Στεί-

[270] *Parthenius* l. c. cap. 34. pag. 398. cujus verba illustrat *Potterus* infra (not. 274.)

[271] *Oenone*, (eo quod *Paris Helenam*, se spreta, adamarat,) *Corythum* misit, qui Græcis ad Trojam viæ dux esset. Conf. pag. 262. *Galeus*.

[272] *Lycophron* in *Alexandra* v. 57 sqq.

[273] Ἦτοι φανερώσει ἡ βαρύμητις γυνὴ τῇ Ἀ-
 λεξάνδρῃ, ἡ Ὀινώῃ, ἥτις ἦν θυγάτηρ Κεβρήν, (ita *reposita* ex Seld. Κυβρήν, ἢ Ὀινίως *impressi*
Codd. Σκεβρήν, *Bar. & Phavorin.* Ὀινίως *vero*
non omnino agnoscunt. Ceterum *Oenone* dicitur *Ce-*
brenis fuisse filia. vide notas. *Potterus.*) ἢ Ὀινίως,
 ταύτην γὰρ αὐτὴν Ἑλένης εἶχεν Ἀλέξανδρος, ἐξ ἧς
 καὶ ἦν αὐτῷ Κόρυθος, ὃν Κόρυθον, ἀναιδίζομένην
 ἔδει.

nem, unde genus duxit, reversa est. Ille vero instante belli jam tempore, jaculo à *Philoctete* petitus vulneratur. In animum itaque revocatis *Oenones* verbis, quibus dixerat scilicet, ab ipsa sola eum posse sanari, præconem mittit oraturum, ut ad se accedat ac medeatur, præteritorumque omnium oblivionem faciat, tanquam sane ex voluntate Deorum omnia ista perpeffum. Ea autem valde contumeliose respondit: debere eum ad Helenam ire, illamque precari. Sed tamen interim maxime eo festinabat, ubi eum decumbere perceperat. Cum ergo præco responsum ab *Oenone* citius retulisset, præ animi molestia *Alexander* exspiravit. *Oenone* autem superveniens, cum mortuum jam in terra jacentem videret, magno gemitu ac ejulatu turbata, se ipsam interemit.

CXI.

Scribit Hellanicus in Troicis & Cephalon
Gergithius.

Ex *Oenone* & *Alexandro* puer natus est *Corythus*. Is auxiliarius in Ilium profectus, *Helenam* amare coepit, atque illa ipsum vicissim valde amanter amplexa est: Erat enim forma pulcherrimus. Deprehensum autem ipsum pater occidit. *Nicander* sane *Corythum* non *Oenones*, sed *Helenes* & *Alexandri* filium his versibus dicit:

Hic tumulus Corythi nuper qui missus ad orcum
Est, patrium obscuris thalamum foedare hymenais,
Ausus amore Helenes, genitus qua est ante bubulco.

CXII.

Quae omnia in lucem uxor aemula,

Misso

Ἐξ τῆς πατρὸς αὐτῆς, (διὰ τὸν λόγον, καὶ τὴν μομφὴν τῆς ἀνδρὸς αὐτῆς, hac addo ex Phavorino, quæ conjunctio copulativa καὶ ante διὰ τὴς Ὁ. c. arguit prius defuisse,) καὶ διὰ τὴς ἑ. Ἑλένης γάμου ἐπεισάχης, ἐπίπλεον ἠγνοῦμενον τοῖς Ἑλλήσι τὸ ὄν Τροίαν πλῆ. Scholia ad h. l.

Oenone, quam *Paris* ante *Helenam* duxerat, ut pa-

tet ex Ovidii epistola *Oenones* ad *Paridem*. Eam *Clemens Alexandr.* lib. I. Strom. inter vates recenset, ubi sane putarim legendum uno verbo Κεβρήν pro καὶ Βρήν. Fuit enim *Oenone* *Cebrenis* F. Ceterum, quod heic adfert Scholiastes de *Corytho* *Oenones* F. qui Græcis dux fuerit Trojam navigantibus, probare non possum, quum præsertim nullo nitatur testimonio. Existimarim potius hæc de *Heleno* vate, Priami F. esse intel-

Στείλασα κοῦρον τὸν κατήγορον χθονός, [274]

Ἄξει, πατὴρ μομφαῖσιν ἠγριαμένη,

Λέκτρων θ' ἑκατι, τῶν τ' ἐπεισάκτων γάμων. [275]

Ἄυτὴ δὲ φαρμακουργός [276] οὐκ ἰάσιμον [277]

Ἑλλκος

intelligenda; qui ut ex *Calabro* constat, odio in Trojanos & *Alexandro* concepto, ad Græcos transfugit, ut scribunt *Orpheus* & *Tryphiodorus*, illisque tum oracula de Troja capienda exposuit, quod testatur etiam *Sophocles* Philoctete, tum adjutor fuit una cum *Antenore*, ut Palladium furtim auferrent, in quibus quidem perpetrandis *Oenones* quoque operam intercessisse fit verisimile. *Heleno* porro ob hanc operam Græcis præstitam, libertatem primum deinde etiam Neoptolemi regnum ex parte obtigisse, docet *Virgilius* lib. III. *Canterus*.

Δαμάζεσθαι dicebantur mulieres nubentes, unde apud *Homerum* *Tbetis* de Jove, qui ipsam *Peleo* nubere coëgisset, ait *Iliad.* σ'. v. 432.

Ἐκ μὲν μ' ἀλλάων αἰσίων ἀνδρὶ δάμασσαν,
Ἀνακίδῃ Πηλῆϊ, καὶ ἔτλιν ἀνέρω ἑυνήν.

Ubi τῷ ἀνδρὶ δαμάζεσθαι & τλῆναι ἀνέρω ἑυνήν, phrasæ sunt æquipollentes. Hinc *Sophocles* Oedipi filias virgines vocat ἀδμήτας ἀδελφάς, *Oed.* Colon. v. 1048. & *Dianam*, quæ perpetuam coluit virginitatem:

----- τὰν Ἄρτεμιν
τὰν αἰὲν ἀδμήταν.

Electr. v. 1245. ejusque vetus Interpres in Ajace v. 451. ἀδάμασον θεῶν, explicat παρθένον ἄζυγον. Apposite admodum, nam vox ἄζυγος ejusdem prorsus est significationis cum ἀδάμαστος, nam metaphora hæc à juvenis jugo adfvetis defumta est; hinc de virgine impubere *Horatius* lib. II. Od. 5.

Nondum subacta jugum ferre valeat
Cervice -----

Attici vero ut uxorem δάμαρτα, sic virum appel-

labant κύειον, quibus nominibus uterque admonetur sui ordinis atque officii. *Aristophanes* equitibus:

----- ἐφ' ἄρματῳ
Χρυσὸν δαίξῃς Σμικύδην, καὶ κύειον.

Ubi *Smicytham* virum effoeminatum ridere voluit Poëta; hinc Scholiastes vetus: Χρυσὸν δαίξῃς τῷ δαίξῃς ἔχοντι λόγον πρὸς τὰ σερχέμενα, ἐπὶ ἡγήσῃς τῶν τὴν φωνὴν τὸ δαίξῃς Σμικύδην καὶ κύειον, ὥσπερ ἐν ταῖς εἰσαγωγαῖς τῶν ἐκκλημάτων κηρύττειν εἰώθασιν, ἐπειδὴ γυναικὶ ἐπιφέρεται ἐκκλημαῖ οὕτω γὰρ σερχεῖσθαι εἰώθασιν ἢ δῆνα καὶ ὁ κύειον, τετίςιν ὁ ἀνὴρ ἅμα ἔν ὡς γυναῖκάδῃ τὸν Σμικύδην κομωδεῖ, καὶ ἔχοντα κύειον, ὡς αἰ δήλωται. Et paulo post: Τὸν Σμικύδην κομωδεῖ ὡς κίναδον, κύειον ὃ λέγει τὸν ἀνδραῖ οὕτω γὰρ ἐπεφράφοντο ἐν τοῖς δικαστηρίοις Ἀσπασία καὶ κύειον, τετίςιν ὁ Πσεικλῆς. Cæterum uxorem appellat *Oenonen*, quæ *Cebrenis* fluvii filia erat, & *Alexandro* nupsit, dum inter pastores ageret, ab eodemque postea repudiata fuit, cum *Helenam* duxerat, cujus nuptias heic vocat ἐπεισάκτως, q. d. superinductas; hinc & *Oenonen* βαρύζηνον appellat. *Oenones* meminit *Apollodorus* lib. III. cap. 6. Maxime autem omnium *Ovidius* in Epistola *Oenones* ad *Paridem*, ubi deserta uxor de mariti perfidia conqueritur v. 9.

Nondum tantus eras, cum te contenta marito,
Edita de magno flumine Nympha fui.
Qui nunc Priamides (adfit reverentia vero)
Servus eras; servo nubere Nympha tuli.

& iterum v. 79.

At cum pauper eras, armenta quoque pastor agebas,
Nulla, nisi Oenone, pauperis uxor erat.

Potterus.

[274] Recte ad *Corythum*, *Oenones* ex *Paride* filium, hæc à Scholiaste referuntur, qui à matre repudiatam

Ἐλκος δρακοῦσα τοῦ ξυνευέντε λυγρόν, [278]
 Γίγανθοραῖσις [279] ἄρδισι [280] τετρωμένε [281]
 Πρὸς ἀνοπλίτε, [282] ξυνὸν ὀγχήσει μόρον,
 Πύργων ἀπ' ἄκρων πρὸς νεόδητον νέκυν·
 Ῥοιζήδ' ἐκβράσασα κύμβαχον δέμας.
 Πόθω δὲ τοῦ θανόντος ἠγκιστρωμένη, [283]
 Ψυχὴν περισπαίροντι φουθήσει νεκρῷ.

CXIII.

Ἄινά (284) δ' ἀνεστενάχιζε Πάρις· περὶ δ' ἔλκεϊ θυμὸν
 Τείρετο· τὸν δ' ἀλύοντα μέγ', ἀμφεχέοντ' ἰατῆρες· (285)
 Τρῶες δ' εἰς ἐὼν ἄστυ κίον. Δαναοὶ δ' ἐπὶ νῆας
 Κυανέας ἀφίκοντο θοῶς· τοῦ γάρ ῥα κυδοιμοῦ
 Νύξ ἀπέπαυσε μέλαινα· μόγον δ' ἐξείλετο γυῖων,
 Ὑπνον ἐπὶ βλεφάροισι πόνου ἀλκίῃρα χέασα.
 Ἀλλ' οὐχ ὕπνος ἔμαρπτε θοὸν Πάριν ἄχρῃς ἐς ἡῶ·
 Οὐ γὰρ (286) οἱ τις ἀλαλκε λιλαιομένων περ' ἀμύνειν

Παν-

operam ponere, quod Achilles, aliorumque exemplis comprobari possit; & Athenienses, quam regibus aliquot & summis viris negarunt, urbis suæ libertatem Hippocrati, celebri medico, ultro obtulerunt. Hinc nihil mirum, si Apollo medicinam Oenone praeberit, in raptæ virginitatis solatium, ut fufius narrat Ovidius in epistola jam laudata. Haec porro, cum Paris esset à Philoetete vulneratus, ipsaque sola opem ferre potuit, sanare ipsum noluit; eo vero mortuo, pœnitentiam agens vitam laqueo finivit, secundum Apollodorum & Cononem, aut à turri præcipitem se dedit, ut Lycophron; aut alio se modo confecit, ut alii. Poterunt.

[277] Per ἐκιδάσιμον ἔλκε mortem Paridis intelligit Lycophron, alioquin quomodo ei cum Partenio conveniat, non video. qui Erot. δ', tradit; Oenonen solam Paridis vulnus potuisse sanare. Meursius.

[278] Τὸ χαλεπὸν, ὅτι τὸ λίαν ὕγρον εἶναι τετ-

εῖν, ὀλέθειον· ἐκ γὰρ τῆς ὕγρως ἀπὸ τῆς ἀνιόνται τὰ δανότρετα τῶν νοσημάτων, ὥστερ' αὐτοὶ ἀπὸ τῶν θερμῶν τὰ χαλά. Scholia ad h. l.

[279] Ἡ γῆ κατὰ Τιτάνων ἀγανακτοῦσα, ἐν φλέγμασι τῆς Πελλήνης γεννᾷ δρακοντόπαιδας καὶ βαθυγενεῖς, καὶ βαθυχαίτας γίγαντας, οἱ πέτρας καὶ δρυὲς πεπυρεσκιωμένας ἠκόνιζον ὥστε τὸν ἔρανόν· ὧν πρῶτοι Πορφυρίων καὶ Ἀλκιονεὺς, οἱ καὶ ἀθάνατοι ἦσαν, ἐς τ' αὖν ἐν τῇ γῇ, ἥ ἐγενήθησαν, ἐμάχοισι· συμμαχούντων δὲ Ἡρακλῆος Διὶ, καὶ τέτρες κατατοξεύοντων, ἀνῆρέθησαν· πρῶτον μὲν ἐν τοξεύει Ἀλκιονεία, ὅς ἐπὶ τῶν ἐπὶ γῆν, μᾶλλον ἀνεδάλλετο. Ἀθηνᾶς δὲ βελὴν Πελλήνης ἐξαγαγὼν τῶτον ἀνείλεν Πορφυρίων καὶ Ζεὺς Ἡρας ἀπὸ τῆς ἐμβάλλει, καὶ τῶτον Ἡρακλῆς ἐν τῷ καταρηνύει Ἡρας τὰς πέπλους τοξεύσας, καὶ τῇ Διδὸς κεραυνῷ πληξάντων, ἀναίρει· καὶ τὰς ἐτέρας δὲ ὁμοίως, πλὴν ἐλίγων, σὺν Διὶ ἀναίρει. Scholia ad h. l.

Quibus

Vulnus mariti tetrum intuita,
 Gigantiperdis ab adversario sagittis
 Vulnerati, communem obibit mortem,
 Summis è turribus ad recens cadaver
 Impetuosè corpus præceps projiciens:
 Mortuique stimolata desiderio,
 Animam in palpitans exspirabit cadaver.

CXIII.

Paris autem graviter ingemiscebat, & ob vulnus, animi
 Angebatur; Quem languentem studiosè obibant medici.
 At Troës in urbem suam redierunt; Danaï contra ad naves.
 Cœruleas statim recesserunt. A prælio enim
 Nox avocavit nigra & lassitudinem membrīs exemit
 Infuso palpebris somno, qui laboris depulsor est.
 Verum sopor celerem Parin haud corripit usque dum illuxit;
 Nemo enim ipsi medetur, quamvis opitulari studerent

Omnis

Quibus olim *Hercules* gigantes *Thracēs* cum *Jove* belligerantes confecerat. Adversarium dicit *Philoteem*. Historiam tradit *Calaber* lib. X. *Canterus*.

[280] Ἀρδὺς τὸ βέλῳ, ὡς τὸ ἀεὶς καὶ βλάβας διδόναι. *Scholia* ad h. l.

[281] Καταχρησικῶς ἔπειν, ἀντὶ τοῦ βαβλημένου καὶ τετρωμένου καὶ ὡς ἔχει, τετρωμένου μὲν τοῦ Ἀλέξανδρου τετρωμένον δὲ τὸ ἔλκῳ. *Scholia* ad h. l.

[282] Ἀντὶ τοῦ τοξότου λέγει δὲ τὸν φιλοκλήτην, παρ' ὅσον ἀμφοτέρω τοξόται, ὃ, τε Ἀλέξανδρος καὶ ὁ φιλοκλήτης ἀχθέσθῃ καὶ ἐκ Λήμνης τοῦ φιλοκλήτης, τοξικῇ ἐμπορομάχῃσαν, αὐτὸς τε καὶ ὁ Ἀλέξανδρος καὶ πρῶτος μὲν ἀφ' ὧν Ἀλέξανδρος, ἡμαρτε φιλοκλήτης δευτέρων δὲ τοξεύσας ὁ φιλοκλήτης βάλλει κατὰ χεῖρας λαὸν τὸν Ἀλέξανδρον ἐυδὺς δευτέρων οἷσιν ἀφ' οἷς, ἐκκρίσσει τά τε καὶ τὸν δεξιὸν ὀφθαλμὸν, καὶ τεῖνω βέλει κατὰ τὸ σφυρὸν πείρας αὐτὸν ἀναίρει. *Scholia* ad h. l.

[283] Desiderio irretita, metaphora à piscibus ducta, qui hamis capti se expedire nequeunt. Etymologici auctor: ἀσκήσμεν, κατεχόμεν ἀπὸ μεταφορᾶς τῆς ἰχθύων, τῇ κατεχόμενων τῇ ἀσκήσσει. *Polterus*.

(284) *Quintus Calaber* Paralipom. ab Homero lib. X. v. 253.

(285) Nec ἰατρὸς nec ἰατὴρ α corrivere possunt, ul'a ratione: non magis quam θίατρον. Pura puta est inscientia α in ἀρχίατρον explendo versui contrahere: viderint, qui faciunt. Auctor Paralipomenon linguae graecae ne quidem, in istis usquam produci asserit. Errat. Hic mihi multa probatissimorum auctorum loca ad dicendum benigne suppetunt. *Calabrum* ita restituo: ἀλύνοντα μέγ' ἀμφοτέρωτο ἰατροί. *Dausqueius*. Cum *Dausqueio* scribe: ἀμφοτέρωτο ἰατροὶ vel ἰητροὶ: Nam de amphimacro hic cogitare nolo. *Pauw*.

(286) Ὁυ γὰρ hic est spondeus. *Pauw*.

1 2

Παῖσιν ἀκέεσσιν, ἐπεὶ ῥά οἱ αἰσμενὸν ἦεν
 Ὀινώνης ὑπὸ χερσὶ μόρον, καὶ κῆρας ἀλύξαι
 Ἦν ἔλθῃ (287) ὅδ' ἄρ' αἰψα θεοπροπῆσσι πειθήσας,
 Ἦεν οὐκ ἐθέλων ὁλοή δέ μιν ἦγεν ἀτάγκη
 Κυριδῆς εἰς ὦπα· κ. τ. λ.

CXIV.

Τὸν (288) δέ τι πῦρ (Ἀλέξανδρον) κρατερὸν πῦρ ἄμφερχεν οὐκ ἄρ' αὐτὸν (289)
 Μηλονόμοι ξυνιόντες ἀπ' οὐρεως ἄλλοθεν ἄλλοι
 Ὑλῃν θεοπεσίην παρηνήνεον, ὅφρα φέροντες (290)
 Ὑστατὴν καὶ πένθος ὁμῶς ἐτάρω ἀνακτι, (291)
 Κλαίοντες μάλα πολλὰ περισσάδον· ἡ δέ μιν οὕτι
 Ἀμφαδὸν ὡς ἄθρησε, βοήσας (292) τευρομένη περ,
 Ἀλλὰ καλυψαμένη περὶ Φάρει καλὰ πρόσωπα,
 Αἰψα πυρὶ (293) ἐνέπαλτο· γόον δ' ἄρα πάλιν ὄρισε,
 Καίετο δ' ἀμφὶ πόσει· Νύμφαι δέ μιν ἄλλοθεν ἄλλαι
 Θάμβειον, εὐτ' ἐσίδοντο μετ' ἀνέρι πεπληυῖαν.

CXV.

Τῶν (294) παρ' Αἰγυπτίοις ἀνθρώπων ποτὲ, γενομένων δὲ ἀνθρωπίνῃ δόξῃ θεῶν,
 Ἑρμῆς τε ὁ Θηβαῖος, καὶ Ἀσκληπιὸς ὁ Μεμφίτης· Τειρεσίας τε αὖ, καὶ Μαντῶ ἐν
 Θήβαις, ὡς φησιν Ἑυριπίδης· (295) Ἑλενος ἤδη (296) καὶ Λαοκόων, καὶ Ὀινάνη
 καὶ Βρῆνος (297) ἐν Ἰλῖω.

CXVI.

(287) Legeris forte rectius: ἦν ἐθέλη, s. modo vel-
 let opitulari, vel ἔλθῃ, quod interpretatione mea ex-
 pressi. Rhodomannus.

*Ἦν ἐθέλη legendum sine dubio: Nam ad Οἰνονεν
 accedere non erat satis, ut rei eventus docuit: Nihil
 perspicuum magis. *Ἦν ἔλθῃ non convenit. Pauw.

(288) Quintus Calaber l. c. v. 460.

(289) Τὸν δ' ἔτι & αὐτῷ. Rhodomannus.

Brodæus αὐτοὶ, ego αὐτῷ. Dausquejus.

Sine dubio αὐτῷ scribendum. Pauw.

(290) ἦρα φέροντες, quod τιμὴν ei hic significat.
 Rhodom.

Recte Rhodomannus ἦρα φέροντες. Illud ὑστατὴν
 hic vim habet adverbii, & positum est elliptice pro
 ὑστατὴν ἡμέραν. Alias enim scribendum esset: ἦρα
 φέροντες ὑστατα δὴ καὶ πένθος. Vident, qui gra-
 ce sciunt. Pauw.

(291) Ἑτάρω καὶ ἀνακτι. Rhodom.

Ita

Omnis generis remediis. Siquidem fatale ei erat,
 Ut Oenones manibus exitiales Parcas evitaret,
 Si medicaretur ipsum. Quocirca ut oraculis morem gereret,
 Iter suscepit invitus. Tristis enim eum adduxit necessitas
 In uxoris conspectum &c.

CXIV.

Hunc autem (*Menandrum*) rapidus jam ignis cinxerat, quia ipsi
 Opiliones è diversis Idæ partibus congregati
 Incredibilem aggrefferant lignorum struem, ut officium luctus
 Postremum, cum sodali (olim) tum principi exhiberent,
 Majoremque in modum circumstantes plorabant: Illa vero nullam,
 Ubi coram illum vidit, emisit vocem, quamlibet afflicta,
 Sed cum faciem decoram pallio involvisset,
 Subito in pyram se conjicit, magnumque excitavit luctum,
 Et conflagravit juxta maritum. Nympharum autem alibi aliæ
 Cum stupore demiratae sunt, quando cum viro mortem illam oppetere vi-

CXV.

[derunt.

Ex iis, qui aliquando fuere homines in Ægypto, opinione autem hominum
 Dii fuerunt, *Hermes* Thebanus & *Æsculapius* Memphitanus; & rursus *Tiresias*
 & *Manto* Thebis, ut dicit *Euripides*. Jam *Helenus* & *Laocoon* & *Oenone* & *Bre-*
nus in Ilio.

CXVI.

Ita *Rhodomannus* ῥομᾶς cum his juncto, quod si jun-
 geretur cum antecedentibus, legi etiam posset ἰτάρε
 ποτ', vel ἰτάρεσσι περὶ ἀναξί. *Pauw.*

(292) Malim γοῖσατο' μὴ γοῖσατο. *Pauw.*

(293) πρὸς *Rhodomannus*, quod non improbo, nec
 tamen necesse. *Pauw.*

(294) *Clemens Alexandr.* lib. I. Strom. cap. 21.
 pag. 334.

(295) Respicere videtur *Euripidis* Phoeniss. v. 841.
 &c. *Potterus.*

(296) *Ἐτι legemus aptius. *Sylburg.*

(297) *Guilb. Canterus* notis ad *Lycophronem* legit
 'Οινάην Κεβήνην scil. θυγάτηρ, ut *Apollodorus* lib.
 III. 'Οινάην τὴν Κεβήνην τῇ ποταμῇ θυγάτηρα.
 Non tamen male A. qui legendum cenet 'Οινάην καὶ
 Κεβήνην. causalis sane particula, quæ sequitur, ei le-
 ctioni quadantenus patrocinatur. *Potterus.*

CXVI.

Περὶ ΟΛΥΜΠΙΑΔΟΣ.

Ἐμφαίνει (298) αὐτῶν [τῶν μαγείρων] τὴν ἐμπειρίαν τῆς θυτικῆς καὶ ἡ πρὸς Ἀλέξανδρον Ὀλυμπιάδος ἐπιστολὴ, προτρεπομένη (299) μάγειρον αὐτῇ πρίασθαι θυσιῶν ἐμπειρον, ἡ μήτηρ φησί· Πέλιγναν τὸν μάγειρον λαβὲ παρὰ τῆς μητρὸς οὗτος γὰρ ὀιδε τὰ ἱερά σου τὰ πατρῶα πάντα, ὃν τρόπον θύεται, καὶ τὰ ἀργὰ, (300) δικαστικά, (301) καὶ τὰ βακχικά, ὅσα τε Ὀλυμπιάς προθύεται, οὗτος ὀιδε. Μὴ οὖν ἀμελήσης, ἀλλὰ λαβὲ, καὶ ἀπόστειλον πρὸς ἐμὲ τὴν ταχίστην.

CXVII.

Περὶ (302) τῶν τοῖς φίλοις καὶ τοῖς σωματοφύλαξι νεμομένων πλούτων, ἡλίκον εἶχεν ὄγκον, ἐμφαίνει δι' ἐπιστολῆς Ὀλυμπιάς, ἣν ἔγραψεν πρὸς αὐτόν. Ἄλλως, φησὶν, εὖ ποιεῖ τοὺς φίλους καὶ ἐνδοξος ἄγε· νῦν δ' ἰσοβασιλέας πάντας ποιεῖς, καὶ πολυφιλίας παρασκευάζεις αὐτοῖς, σεαυτὸν δὲ ἐρημοῖς. Πολλάκις δὲ τοιαῦτα τῆς Ὀλυμπιάδος γραφύσης, ἐφύλαττεν ἀπόρρητα τὰ γράμματα, πλὴν ἅπαξ Ἡφαιστῖωνος,

(298) *Athenæus* lib. XIV. pag. 659. F.

(299) Dicebat modo *Athenæus* veteres cocos rituum sacrificandi & πάσης τ' θυτικῆς notitiam habuisse. Nunc ait posse id ipsum constare ex *Olympiadis* ad *Alexandrum* epistola, deinde ipsa *Olympiadis* verba profert, & quod instituerat, clare probat; quid dico probat? imo vero probabat olim: nunc perversa lectio huius loci sententiam omnem pervertit. Nam ineptissimum est, quod vulgata scriptura continet. Initio petit mater à filio, ut coquum sibi sacrificandi peritum emat; deinde autem offert è vestigio eadem filio suo Pelignam coquum, plane qualem se desiderare dixerat. Enimvero si bonum θύτων habet, cur usque inde ex Asia aut India sibi petit mitti. Sed neque illud intelligo, quorsum *Olympias*, Macedoniam inhabitans, eum desidereret, qui Asiaticorum sacrorum ritus novit, Græcanicorum vel Macedonicorum ignoret; nisi putemus, quod absurdissimum est, more populorum Orientis sacra fecitasse *Olympiadem*. Quid multa? interpretum, qui hæc absurda concocerunt, stomachum nemo satis depræ-

dicarit. Legendum affirmo: προτρεπομένη γὰρ μάγειρον αὐτῇ πρίασθαι θυσιῶν ἐμπειρον, ἡ μήτηρ φησί· id est, nam cum Alexander eam hortatus esset, ut ad se mitteret poram sacrificiorum peritum, ait mater: Accipe poram Pelignam à matre tua &c. Cur è Macedonia victimarium accerierit Alexander, obscura causa non est; nam & pietatis intererat, & exstimationis illius, ut more patrio sacra faceret; quod ostendit *Olympias* manifeste, cum subjicit: θυτὸς γὰρ ὀιδε τὰ ἱερά σε τὰ πατρῶα. Quænam autem sunt ἀργὰ sacra, quorum *Olympias* meminit? quæ item illa δικαστικά? Prorsus, nisi ineptire volumus, legendum: καὶ τὰ ἐργαστικά, καὶ τὰ βακχικά. *Olympiadem* valde fuisse deditam orgiasticis sacris & Orphicis, dierte *Plutarchus* scribit in Alexandri vita. Addit idem solitam *Olympiadem* mansuetorum serpentum genus quoddam ad ista sacra adhibere: qua de re multa etiam *Lucianus* scribit in Pseudomanti. Ex *Suida* in *Hesychio* conijecere est, ἀργόλας vel ἀργαῖς istos angues fuisse appellatos. Quum horum meminissimus, putavimus aliquando posse hunc locum in eam sententiam accommodari non magna mutatione, ut

CXVI.

De OLYMPIADE.

Ritus sacrificiorum & ceremonias coquis notas fuisse palam est ex *Olympiadis* ad Alexandrum epistola, qua mater illum hortatur, coquum ut emat in sacris faciundis exercitatum, his verbis: Pelignam coquum missum à matre tu habe. Scit ille omnia sacra patria tua quomodo peragantur, & pura, & dicastica, & Bacchica, & alia prorsus omnia, in quibus mater tua victimas immolat. Eum igitur ne contempseris, sed libenter excipe, & ad me remitte quamprimum.

CXVII.

In ditandis amicis & stipulatoribus suis quam fuerit prolixus, declarat *Olympias* epistola, quam ad eum scripsit: Bene merere alias, inquit, de amicis, & splendore utere. Enimvero nunc omnes regi efficis pares, multosque amicos eis paras, temetipsum vero reddis solitarium. Ea quum identidem ad illum scriberet *Olympias*, servabat in abdito epistolas; nisi semel *Hephestioni*, (ut asseverat)

ut dicat *Olympias*, illa etiam sacra Pelignæ esse nota, ad quæ serpentes argæ adhiberentur. Sed displicet nobis jure merito hæc sententia, neque dubitavimus verum esse, quod prius diximus. Quærant etiam doctiores, quænam sint illa sacra, ὅσα Ὀλυμπιάς περδύεται, nos qui frustra quæсивimus, legemus interea, ὅσα Ὀλυμπία ea sacra intelligit, quæ Olympiæ fiebant ab agonistis, priusquam certamen inirent. Sciendum autem olim extitisse in doctorum bibliothecis epistolas *Alexandri* & aliorum ad *Alexandrum*; multa harum mentio apud veteres scriptores, ut *Plutarchum*, *Athenagoram*, *Athenæum*, alios; sed & Grammatici earum testimoniis aliquando utuntur. *Hesychius* in voce σποῖδος, quæ Macedonum lingua prætorem judiciis præfectum significabat, ἡ λέξις κεῖται, ait, ἐν ταῖς ἐπιστολαῖς Ἀλεξάνδρου meminit etiam in Ἀρόπανοις ejusdem verba sunt, quæ subjiciam: Γητικὰ πρὸς Ἀλεξάνδρου, ἐπιστολαὶ ποτήρια οὕτω καλέμενα corrigendum, πρὸς Ἀλεξάνδρου ἐν ἐπιστολαῖς. Eoittolarum *Olympiadis* ad filium meminit *A. Gellius* lib. XIII. cap. 4. & *Pollux* lib. VII cap. 9. observans nominari *Olympiadi* ἐκαστὸν,

qui dicitur vulgo ἰσῶν, nam ita scribi debet is locus; & iterum mox legendum βέλτιον ὃ ὁ ἰσῶν, vel ἰσεῶν, ut in Glossario scribitur; pessime libri *Pollucis*: ὤσεων. Earum quas ad matrem scripserat *Alexander*, mentionem fecere item multi. *Othavius Minutius Felix*: *Alexander* ille Macedo insigni volumine ad matrem suam scripsit metu suæ potestatis proditum sibi de diis hominibus à sacerdote secretum. *Pollux* lib. VI. cap. 12. ἐν Ἀλεξάνδρου πρὸς τὴν μητέρα ἡγεσολῇ μέμνηται ἐν ἄλλοις σκέψεις καὶ τὸν μύθεον ἰσῶν. *Cassaubonus*.

(300) Otiosa, inertia, in quibus hostia non immolatur, sed frugum primitiæ offeruntur. *Dalechamp*.

(301) Judicialia, fortassis quæ a rege fiebant, cum jus diceret. *Dalechamp*.

(302) *Plutarchus* in vita *Alexandri* Tom I. Opp. pag. 688. A.

Γίανος, ὥσπερ εἰώθει, λυθεῖσαν ἐπιστολὴν αὐτῷ συναναγινώσκοντος, οὐκ ἐκάλυπεν, ἀλλὰ τὸν δακτύλιον ἀφελόμενος τὸν αὐτοῦ προσέθηκεν τῷ ἐκείνου ἑσώματι τὴν σφραγίδα. (303)

CXVIII.

Ὁ βασιλεὺς (304) Φίλιππος ἦρα Θεσσαλῆς γυναικὸς, ἀπείων ἐχούσης καταφαρμακεῖν αὐτόν. Ἐσπούδασε οὖν ἡ Ὀλυμπιάς λαβεῖν τὴν ἀνδρῶπων ὑποχείριον. ὥς δὲ εἰς ὄψιν ἐλθοῦσα, τότε τε εἶδος εὐπρεπὲς ἐφάνη καὶ διελέχθη πρὸς αὐτὴν οὐκ ἀγενεῶς οὐδὲ ἀσυνέτως χαμέτωσαν (εἶπεν ἡ Ὀλυμπιάς) αἱ διαβολαί· σὺ γὰρ ἐν σεαυτῇ τὰ φάρμακα ἔχεις. Ἄμαχον οὖν τι γίνεται πρᾶγμα γαμετὴ γυνὴ καὶ νόμιμος, ἀν' ἐν αὐτῇ πάντα θεμένη, καὶ προῖκα καὶ γένος καὶ φάρμακα καὶ τὸν κεστὸν αὐτόν, ἥθει καὶ ἀρετῇ κατεργάζεται τὴν ἔννοιαν. Πάλιν ἡ Ὀλυμπιάς, αὐλοῦ τινος νεανίσκου γήμαντος εὐπρεπὴ γυναῖκα κακῶς ἀκούουσαν· οὗτος, εἶπεν, οὐκ ἔχει λογισμὸν· οὐ γὰρ ἀν' τοῖς ὀφθαλμοῖς ἔγρημι, δεῖ δὲ μὴ τοῖς ὄμμασι γαμεῖν, μηδὲ τοῖς δακτύλοις· ὥσπερ ἔνιοι ψηφίσαντες, πόσα φέρουσιν λαμβάνουσιν, οὐ κρίναντες, πῶς συμβιωσομένην.

CXIX.

Ἐριουργία (305) ἐριουργεῖν, ἐριουργεῖον ὁ ἱσίων, (306) ἐν Ὀλυμπιάδος ἐπιστολῇ. Διὰ τοῦτο δὲ ἀνέχομαι τοῦ ὀνόματος, ὅτι τὸ πρᾶγμα τὸ ἀπ' αὐτοῦ, καὶ τὸ ῥημα παρὰ τοῖς κεχρονισμένοις ἐστὶν εἰρημένον. Βέλτιον δὲ ὁ ἱστέων. (307) Πλάτων δὲ εἰρηκεν' ἐν ἐρέῳ ἱματίῳ. (308)

CXX.

(303) Hæc repetit *Plutarchus* in *Aprophthegmat.* Regum Tom. II. Opp. pag. 180 D.

(304) *Plutarchus* in *Conjug. præceptis* Tom. II. Opp. pag. 141. B.

(305) *Julius Pollux* lib. VII. cap. 9. segm. 28.

(306) Antea leg. ἱσίων, sed & mox reponendum ὁ ἱστέων vel ἱστέων. *Casaub.* in *Athen.* lib. XIV. cap. 22. *Seberus.*

(307) Bene emendasse & recte *Casaubonum* nostrum

ut et mox ὁ ἱστέων, potest tibi indicio esse optimus MS. Pal. qui ut retuli, ibi ὁ ἱστέων habet hic ὁ ἱστέων. ibi idem vir nunquam sine laude loquendus de *Olympiadis* epistolis ad filium. Erroris origo jam deprehensa facili, quo ibi ὁ ἱστέων ante scribatur, & adhuc altero loco ὁ ἱστέων quod nimirum illud primum ἱστέων in MSto sæpius solet duplici puncto notari, sine alio accentu; unde deinde articulus cum voce ipsa confusus fuit. Sic mox in MS. est ἐρέων ἱματίων, pari scriptura. Si *Platonis* locus mihi in promptu modo, quem *Pollux* respexit, lectio vulgatorum ἐν ἐρέῳ ἱματίῳ verior sit. Est autem hic in *Cratylō* fere initio: ἅκων ἐπιδάκν δ' ἐν λεπτῷ ἱματίῳ, ὃ παχεῖ, ἢ λι-

sveverat) solutam epistolam secum legenti non vetuit, verum detractō digito annulo figillum ori illius admovit.

CXVIII.

Rex *Philippus* deperibat *Thessalicam* quandam mulierem, quæ veneficio eum circumvenisse dicebatur. Operam dedit *Olympias*, ut eam in suam redigeret potestatem. Cum in conspectum ea reginæ venisset, neque forma tantum videretur egregia, sed & collocuta esset neque abjecte neque imprudenter: Faceffant, inquit *Olympias*, calumniæ: tibi tua in te ipsa sunt reposita veneficia. Itidem eam benevolentiam mariti nulla res potest obolere, quam uxor moribus & virtute sibi paraverit, dotem, genus, medicamenta, ipsumque adeo Veneris cestum in sese ipsa collocans. Rursum *Olympias*, cum aulicus quidam adolescens formosam, sed male audientem duxisset uxorem: Hic, inquit, si ratione esset præditus, nunquam profecto oculis matrimonium coïvisset. Enimvero non oculis, non digitis ista res agenda est, quod faciunt nonnulli dotem supputantēs sponsæ, non explorantes, qualis in convictu sit futura.

CXIX.

Lanificium, lanificare & opificium telarum in *Olympiadis* epistola, & ideo hoc nomen recipio, quod rei vocabulum ab hoc deductum, tum verbum quoque apud antiquissimos auctores licet invenire. Melius vero dicitur texens. Plato vero dixit: in indumento laneo.

CXX.

ἡ εἰς, ἢ ὁποῦν τινι κερκίδα ποιεῖν, ubi forte itaque scribendum λινῶ ἢ ἐρίῳ ἐδῆτα ἐρίαν etiam in Politico *Platonis* legisse memini non semel. *Jungermannus*.

Pro ὠσεύων ὁ ἰσεῶν reposui in textu, & correxerat ita quoque in suo codice *Clar. Kubnius*. *Hemsterhuis*.

(308) MS. ἐρίων ἱματίων, nulla *Platonis* mentione. *Seberus*.

Pro ἐρίῳ *Falkenburgius* in suo Codice emendavit εἰς sine omni dubio respiciens ad locum *Platonis* in Cratylo pag. ed. Basil. 49. ubi *Socrates* ait: ἐκὼν ἐπειδὴν δέη &c. (vid. not. 307.) Verum ἐρίῳ, uti *Pollux* habet, legitur in ejus Politico pag. 125. ἐρίῳ σφραβλήματ' ἐργασικὴν &c. & paulo infra: ἐάν εἴ' αὐτὴν τῶν ἐπιμελειῶν, ὁπίσαι πρὶ τὴν ἐρίαν ἐδῆτα, εἰς τὴν χαλλίσιν ἢ μεγίστην πασῶν τιθῶμεν. Considerent ergo Critici, an forte & in priori loco *Platonis* ἐρίῳ potius quam εἰς sit legendum. *Hemsterhuis*.

CXX.

Τὴν (309) τοιαύτην (τῶν κατ' οἰκίαν χρησίμων) κατασκευὴν ἐνδομενίαν (310) οἱ πολλοὶ καλοῦσιν· ἐγὼ δὲ οὐκ ἐπαινῶ (311) τὸννομα· μηνύα δὲ, ὅστις ἐπὶ (312) αὐτῷ ἀπολογεῖσθαι βούλοιο, ὥς ἐστὶν ἐν τῇ βιβλίῳ, ὅτι ἐν Ὀλυμπιάδος ἀπογραφῇ, τῇ κατ' ὄνομα (313) περὶ τῶν φαρμένων ἀφηρεῖσθαι (314) τὰς δόσεις, οὕτως ἐγγράφεται.

CXXI.

Ἀλέξανδρος, [315] ὅτι τῷ γένει πρὸς πατρὸς μὲν ἦν Ἡρακλείδης ἀπὸ Καραίνης, πρὸς

(309) *Pollux* lib. X. cap. I. segm. 12.

(310) Quæ mox apud *Pollucem* παγκλησία· *Hesychius*: ἐνδομενία, κλήσις. *Seberus*.

C. V. ἐνδομενίαν, leg. ἐνδομενίαν. *Sofrater*: ἡ ἐνδομενία supellex. *Cyrelli* Gl. ἐνδομενία, hæc supellex. *Philox.* Gl. ἐνδομενία supellex. *Hesychius*: ἐνδομενία. *Phrynichus* in *Eclogis*: Ἐνδομενία ἀμαθῶς· δέον διτλῶς λέγειν, ὥς· *Εὐπολὶς* Κόλαξι, σκεύη κατὰ τὴν οἰκίαν καὶ ἐπιπλα. *Suidas*: Ἐνδομενία τὴν μὲν ἐνδομενίαν ἀπασαν ἐκ τῶν οἰκίαν ἐξήρπασαν ἐπιπλα. *Æmilius Portus*: totam quidem *Endomeoniam* vastarunt, ἐξ *supellestitem* ex *adibus* eripuerunt; aliam sine dubio dedisset versionem, si annotasset locum à *Suida* laudatum existare apud *Polybium* lib. IV. cap. 72. ubi agitur de expugnatione *Pisphidis* urbis *Arcadicæ*, & ἐνδομενίαν extit; in *Suida* vero in unum coaluisse videntur duæ lectiones ἐνδομενία & ἐνδυμενία, ita ut cum ille scripsisset ἐνδυμενία, alius nescio quis o supercripserit, quod deinde, ut fieri amat, in textum venit, peperitque nobis ἐνδυμενία. Deinde in *Suida* interpungendum post ἐξήρπασαν, ut ἐπιπλα sit *Suidæ* interpretamentum vocabuli ἐνδυμενία. Omissa interpunctio non soli *Porto* fraudi fuit, verum etiam effecit, ut apud *Phavorinum* quoque καὶ ante ἐπιπλα inferetur. vid. *Fragmenta Polybiana* à *Celeb. Gronovio* collecta; recurrit ἐνδυμενία in *Polyb.* lib. V. cap. 81. ubi vestitus pro diversis nationibus diversus dicitur ποικίλιν ἐνδυμενία. Innuit *Pollux* τῷ πολλοί, esse vocabulum vulgi Macedonibus inprimis usurpatum, non tantum de re vestiaria, sed etiam in genere de quovis domestico instrumento. vid. *Thomam* in *Eclogis* voce ἐπιπλα, *Balsamonem* & alios. *Kuhn*.

MS. ἐνδομενίαν, ut & mox: sic hæc & *Hesychius*: Ἐνδομενία, κλήσις ἡ ἀποσκευή· ubi certe legendum κλήσις· alterum ἀποσκευὴ minus antiquum in hac significatione dicebat *Pollux* segm. 11. Pariter reprehendit *Phrynichus* hoc vocabulum: ἐνδομενία, αἰτ, ἀμαθῶς· δέον διτλῶς λέγειν, ὥς· *Εὐπολὶς* Κόλαξι, σκεύη κατὰ τὴν οἰκίαν καὶ ἐπιπλα, ita enim profecto legendum, non ἐνδυμενία, ut edidit *Nunkefius*, quem locum nec recte in interpretatione cepisse videtur, nec legisse *Pollucis* nostri ista, quæ clara sunt, dum in notis suis de ἐνδυμενία, è *Suida*, è *Phavorino* & ἐνδυμενία è *Polybio* nescio quid nos doceat: nam & apud *Suidam* ἐνδομενία legendum puto, vel ipsum *Suidam* castigandum, qui scribit: Ἐνδομενία τὴν μὲν ἐνδυμενίαν, ἀπασαν ἐκ τῶν οἰκίαν ἐξήρπασαν τὰ ἐπιπλα. *Pollucis*, *Hesychii* & *Phrynichi* jam auctoritas apud me potior ἐνδομενίαν scribentium. *Jungermannus*.

Mutaverat accentum saltim in suo codice doctiss. *Kuhnus*; nos quibus animus est MSS. eorumque auctoritati, si qua valere potest, obsequi, ἐνδομενίαν in textu reposuimus, illa nimirum crebrior est atque receptior scriptura, quamvis re ipsa non interfit, utram potius habere exoptes; nam quidem de affinitate, & ad superiorem librum rem multis exemplis perducui. In *Benedicti Glossis* titulus est κατὰ ἐνδομενίας, de *supellestite*; sic & in *Philoxeno*, qui aliter etiam explicuit: Ἐνδομενία, hæc laucia. Cum vero sic usam *Olympiadem* esse hoc vocabulo significet *Pollux*, originem ejus esse Macedonicam affirmare non vereor, unde tandem ad alios etiam dimanavit; observarunt è *Polybio* eruditi viri, quem è pluribus dialectis subleatas voces in sua transulisse scripta constat, cum vero diutissime forduisset id nomen, πει recentioris

CXX.

Hujusmodi [domesticorum vasculorum] supellectilem ἐνδομέμνια multi vocitant: mihi vero nomen hoc non probatur, indico tamen, si quis forte utens defendere velit, erit in libello quodam, quod in *Olympiadis* actis de condemnatorum auferendis muneribus sic scriptum fit.

CXXI.

Alexander ex gente Herculis per Caranum, & genere materno Aesidem per Neo-

tioris scriptores illud arripuere, prout quævis apud antiquos insolita sine consilio sæpius atque ratione usurparunt; reperies inter alios in Typico *Irenæ Augustæ* cap. 28. ubi tamen exstat exaratum vitiose ἐνδομνία. Omne vero domesticum instrumentum, siquidem JCti supellectilem definiunt, ἐνδομνίαν appellatam arbitreris, quæ scilicet est ἐν δόμῳ, quem Macedones δόμενον dixisse conjecto, ut itaque frigidum sit atque futile *Guisti* illud ἀπὸ τοῦ ἐνδὸν μέγαν & vide, si quid momenti atque ponderis adferant hæc *Hesychiana*, quæ simul emendare conabimur: Ἐνδομαρία ἢ κλισίς, ἢ παροιμία. Ἐνδομνία primo loco scribo, & illam literarum mutationem accidere potuisse facillime, sit quidem in promptu docere, si sic res postularet: sed illius quidem operæ vacivum hoc temporis habeamus; altero loco κλισίς emendandum, quod & eruditus observatum; denique vero παροιμία legi debere pro παροιμία. Illustr. *Scaligero* consentio, ubi habes igitur similitudinem παροιμίας & ἐνδομνίας, ut δόμενον in ἐνδομνία fuerit idem, quod δίκον in παροιμία. Sed hinc discedere juvat, atque rem omnem docti lectoris arbitrio permittere. *Hemsterhuis*.

(311) MS. ἐπαιῶν μ' &c. quæ certe sensum optimum habent, & in locum vulgatorum, quod forte nemo clare capit, restituenda judico, ait: *Ego vero ut non laudo id nomen, ita indico tamen, si quis dicens id defendere velit, esse illud in quodam libro.* *Jungermannus*.

(312) *Vulgati*: ὅτι περὶ αὐτῶν, C. A. ὅστις ἐπαιῶν αὐτῶν, leg. ὅστις ἐπαιῶν αὐτῶν, indico vero, si quis id dixerit, seque defendere voluerit, ὡς ἐστὶν ἐν τινὶ βί-

βλίῳ, quod extet in libro aliquo: ὅτι ἐν Ὀλυμπιάδ-
δου ἀπογραφῇ τῇ κατ' ὄνομα, ita in specimine lectum nobis est consentiente C. V. quod in *Olympiadis* designatione nominetenus facta de iis, qui se donis dixerunt defraudatos, ita scriptum sit: potest locus accipi de libello quodam, in quo citentur nomina eorum, qui donis ab *Alexandro* decretis in Macedonia per *Antipatrum* caruerunt, eumque editum esse *Olympiadis* opera, ut ægre faceret adversario suo *Antipatro*, vel de alia ludi alicujus Olympici descriptione, qua continentur nomina eorum, qui se iniquitate judicum victoriæ præmiis excidisse conquesti sunt. *Kuhn*.

Mireris, qui potuerint in talia scriptionis vitia incidere librarii, ut vulgatam dederint ineptissimam, pro elegantiori altera atque vera, quam, *Kuhnio* favente, textui redonavimus; non alii rei, quam mendis atque maculis progignundis hominum id genus natum existimes; fuit ante nos: μνηνὼν ὅτι περὶ αὐτῶν ἀπ. β. ἔσαι ἐν &c. τὴν κατ' ὄν. Istius autem libelli auctorem fuisse matrem *Alexandri Olympiadem*, in dubium non voco: ejus enim antiqui *Grammatici* præter epistolas & alia laudarunt scripta: qua tamen de re egerit, non mihi ex titulo satis liquidum est, ut audeam certi quid affirmare. *Hemsterhuis*.

(313) MS. ἀπογραφῇ τῇ κατ' ὄνομα &c. & τῇ pro vulgato τὴν emendandum videtur. *Jungerm.*

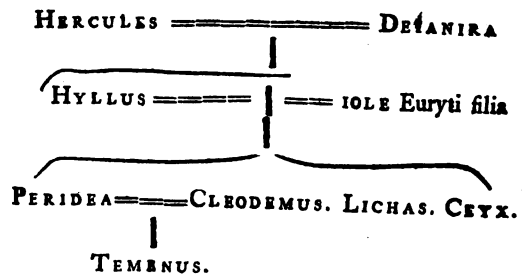
(314) MS. ἀφρηδάς. *Idem*.

(315) *Plutarchus* in vita *Alexandri* M. Tom. I. Opp. pag. 665. B.

πρὸς δὲ μητρός, Ἀιακίδης ἀπὸ Νεοπτολέμου, τῶν πάνυ πεπιστευμένων ἐστίν. Λέγεται δὲ Φίλιππος, ἐν Σαμοθράκῃ τῇ Ὀλυμπιάδι συμμηθεὶς, αὐτὸς τε μεράκιον ὦν ἔτι, καὶ κείνης παιδὸς ὀρφανῆς γονεῶν ἐρασθῆναι, καὶ τὸν γάμον οὕτως ἀρμόσαι, πείσας τὸν ἀδελφὸν αὐτῆς Ἀρύμβαν. [316] Ἡ μὲν οὖν νύμφη, πρὸ τῆς νυκτὸς, ἢ συνείρχθησαν εἰς τὸν θάλαμον, ἔδοξε βροντῆς γενομένης ἐμπεσεῖν αὐτῆς τῇ γαστρὶ κεραυνόν· ἐκ δὲ τῆς πληγῆς, πολὺ πῦρ ἀναφθῆν, ἔπειτα ῥηγνύμενον, εἰς φλόγας πάντη φερομένας, διαλυθῆναι. Ὁ δὲ Φίλιππος ὑστέρῳ χρόνῳ μετὰ τὸν γάμον, εἶδεν ὄναρ αὐτὸν ἐπιβάλλοντα σφραγίδα τῇ γαστρὶ τῆς γυναικὸς· ἡ δὲ γλυφὴ τῆς σφραγίδος, ὡς ὤρετο, λέοντος ἔιχεν εἰκόνα. Τῶν δὲ ἄλλων μάντεων ὑφορωμένων τὴν ὄψιν, ὡς ἀκριβεστέρας φυλακῆς δεομένῳ τῷ Φιλίππῳ τῶν περὶ τὸν γάμον, Ἀρίστανδρος ὁ Τελμησεύς [317] κύειν ἔφη τὴν ἀνδρωπον, (οὐδὲν γὰρ ἀποσφραγίζεσθαι τῶν κειῶν,) καὶ

(316) *Xylander* vertit: à patruo eius *Arybba*, & annotat Ἀρύββαν. *Arybba* vocavit *Iustinus* lib. VII. & *Diodorus Siculus* lib. XVI. Existimo autem pro ἀδελφὸν αὐτῆς legendum esse ἀδελφὸν τῆ πατρὸς αὐτῆς. Fuit enim frater *Neoptolemi Arybba*, & tutor *Olympiadis* fratris filiae. Quod ad genus *Alexandri M.* maternum attinet, id ex *Pyrrhi* à nobis proposita genealogia, qui & ipse *Achillis* fuit ἀπόγονος, intelligi facile potest. Quod ad paternum, *Caranus* rem obscuriorem aliquanto facit. Auctor noster non obscure innuit, cum *Heraclidam*, id est de posteritate *Herculis* fuisse, sed rationem stirpis non explicat. *Livius* lib. XLV. Vigésimum (inquit) à *Carano*, qui primus Macedonibus regnavit, *Persea* numerabant. *Solinus* cap. 15. sui Polyhistoris, *Macedoni Caranum* ducem Peloponnesiacæ multitudinis in tenenda Macedonia successisse, *Caranum*que successorem *Perdiccam* primum regem Macedoniae nominatum scribit. Prope idem est apud *Iustinum* lib. VII. Quin & *Suidas*, quocunque id ex Scriptore annotavit, *Caranum* exercitum ex Graecia in Macedoniam, magni tum nominis regionem, adduxisse, in eaque regnum obtinuisse & successionem à se reliquisse usque ad *Philitipum Alexandri M.* patrem. Apparet autem ad *Temenum* *Heraclidam* genus regum Macedoniae referendum esse, ex *Herodoto* maxime, qui etiam de *Carano* nihil refert, *Perdiccam* tamen hunc diserte *Temeni*

stirpe progenitum ait, ubi quomodo is potius sit Macedoniae regno, ostendit ad finem fere *Vraniae*. *Temenus* porro filius fuit *Aristomachi*, nepos *Cleodemi*, *Lycophronis* interpres *Cleodotum*, *Pindari* in 7. *Odami Isthmiorum Cleadam* vocat, (fortassis mendose,) qui patrem habuit *Hyllum*, *Herculis F.* Ex *Pausania* & *Τιέτα* haec genealogia describi potest:

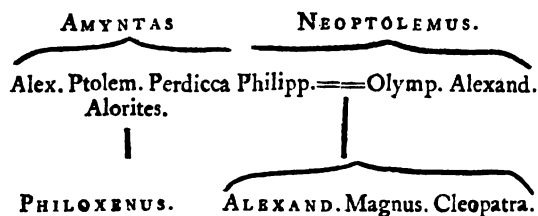

Jam successionem regum Macedoniae hic proponere superfedeo, quæ extat apud *Herodotum*, *Solinum*, *Iustinum* & *Diodorum Siculum* ac chronographos. Ultimam partem apposuisse sufficit, & in gratiam philologi *Lectoris* obiter explicare:

AMYN-

Neoptolemus fuisse pro certo creditur. Fama est in Samothrace initiatum cum *Olympiade Philippum*, quum esset ipse tum adolescens, illam item puellam parentibus orbam amasse, atque inde parata fratris voluntate Arymbæ nuptias coisse. Sponsæ, ante noctem qua thoro geniali juncti fuere, visus est Jove tonante venter suus de coelo tangi, atque ex ictu largum ignem succensum, qui mox erumpens in flammam passim dispersas dissiparetur. *Philippus* spatio aliquo post nuptias, vidit in somnis uxoris se ventrem consignare. Habebat sigilli sculptura, (ut visa ei est,) imaginem leonis. Eam visionem vatibus interpretantibus ceteris, *Philippo* custodiis acrioribus sepiendam conjugem, *Aristander Telmæsius* utrum illam ait ferre, (nihil enim, quod inane sit, signari,)

ac

Justinus *Ptolemæum* inter filios *Amyntæ* non retulit, idemque etiam aliam ejus ex *Syga* (*Cygea* puto) prolem refert. Nos *Diodorum* sequimur, qui lib. XV. ad annum 1. Olympiadis CIII. à *Ptolemæo* Alorita occisum fratrem *Alexandrum* scribit, & meminit in Pelopida *Plutarchus*, filium quoque illius *Philoxenum* referens. *Ptolemæum* interfecit *Perdicca*, eique successit. Vide porro initium libri XVI. *Cleopatra Alexandri M.* soror nupta est Alexandro avunculo suo, ut scribit eodem libro *Diodorus* & lib. IX. *Justinus*, meminitque *Livius* lib. VIII. Habuit autem *Philippus* præter *Olympiadem*, alias quoque multas uxores, quas referre non est operæ pretium. Legatur *Athenæi Deu-pnosoph.* libri XIII. initium. Ex Larissæa quidem saltatrice nomine *Philinna Arideum* filium, (duobus p. Ἀφιδαιῶ) scribitur apud *Diodorum* & *Plutarchum* in fine Alexandri,) sustulit, qui cum Macedoniæ rex secundum Alexandri mortem per sex annos fuisset, jussu *Olympiadis* una cum uxore *Eurydica* est necatus à Macedonibus. *Justinus* lib. XIV. alii. Duxit etiam *Cleo-*

patram, Hippostrati filiam & sororis *Attali*, ut ex *Athenæo* & *Diodoro* patet; quanquam soror *Attali* apud *Justinum* lib. IX. dicatur, codicum opinor mendo. His nuptiis maxime offensam *Olympiadem* & filium ejus constat. *Alexander* quoque uxores habuit plures; ut *Barsinam Artabazi* filiam, ex qua natus *Hercules*, quem *Cassander* necavit, annos natum XIV; ut *Statiram Darii* filiam, quam fraude *Roxanes* necatam *Plutarchus* ostendit; ut *Roxanen Oxyartæ* Bactrianorum regis filiam, quæ post unâ cum filio est à *Cassandro* necata ex *Curtio*, *Diodoro*, *Justino*. *Xylander* & *Cruferius*.

Ed. Fl. Ἀρύβαν habet, *Justinus* Codices optimi *Arymbam*, ut & *Diodorus Sic.* lib. XVI. notante *Xylandro*, qui etiam pro ἀδελφὸν αὐτῆς, ἀδελφὸν τῆ πατρὸς αὐτῆς legendum esse existimat. *Bryanus*.

(317) Nominatur passim in hac vita; eo enim potissimum vate utebatur *Alexander*. Patria solo hoc in loco additur. Sed *Τελμισσῶς* scribendum est, uti recte apud *Arrianum* legitur pag. 30, 72 & 76. Erat enim ex urbe Lyciæ oriundus, cujus nomen *Τελμισσῶς* scribi oportere multis argumentis probat *Cellarius*, apud quem *Herodoti* & *Ciceronis* loca habes, unde constat, *Haruspicum disciplinam* ibi maxime floruisse. In *Luciani* notho *Philopatr. Τελμισσῶς* etiam appellatur *Aristander*. *Bryanus*.

καὶ κύειν παῖδα θυμοειδῆ καὶ λεοντάδῃ τὴν φύσιν. "Ωφθῇ δὲ ποτὲ καὶ δράκοντι
κοιμωμένης τῆς Ὀλυμπιάδος, παρεκτεταμένος τῷ σώματι. Καὶ τοῦτο μάλιστα
τοῦ Φιλίππου τὸν ἔρωτα καὶ τὰς φιλοφροσύνας [318] ἀμαυρῶσαι λέγουσιν, ὡς μὴδὲ
φαιτῶν ἔτι πολλάκις παρ' αὐτὴν ἀναπαυσόμενον· ἔτε δέισαί τινας μαγείας ἐπ'
αὐτῷ καὶ φάρμακα τῆς γυναικὸς, ἔτε τὴν ὁμιλίαν, ὡς κρείττονι συνοῦσθαι ἀρροσιού-
μενον. Ἄλλος δὲ περὶ τούτων ἐστὶ λόγος, ὡς πᾶσαι μὲν αἱ τῇδε γυναῖκες [319]
ἐνοχοὶ τοῖς Ὀρφικοῖς ὄναι καὶ τοῖς περὶ τὸν Διόνυσον ὀργιασμοῖς ἐκ τοῦ πᾶν πα-
λαιῶν, Κλώδωνές τε καὶ Μιμαλλόνες ἐπωνυμίαν ἔχουσαι, πολλὰ ταῖς Ἡδωνίσιν καὶ
ταῖς περὶ τὸν Αἰμον Θρήσσαις ὅμοια δρᾶσιν· ἀφ' ὧν δοκεῖ καὶ τὸ Θρησκευεῖν ὄνομα
ταῖς κατακόροις γενέσθαι καὶ περιέργοις ἱερουργίαις. Ἡ δὲ Ὀλυμπιάς μᾶλλον ἐτέ-
ρων ζηλώσασα τὰς κατοχὰς, καὶ τοὺς ἐνθουσιασμοὺς ἐξάγῃσιν βαρβαρικώτερον, ὅφεις
μεγάλους χειροῇσιν ἐφείλκετο τοῖς θιάσοις, οἱ πολλάκις ἐκ τοῦ κιτρίου καὶ τῶν μυ-
στικῶν λίκνων παραναδυόμενοι καὶ περιελιττόμενοι τοῖς θύρσοις τῶν γυναικῶν καὶ τοῖς
σεφάνοις ἐξέπληττον τοὺς ἄνδρας. Οὐ μὴν ἀλλὰ Φιλίππῳ μὲν μετὰ τὸ φάσμα
πέμψαντι Χαίρωνα τὸν Μεγαλοπολίτην εἰς Δελφοὺς, χρησμὸν κομισθῆναι λέγου-
σιν παρὰ τοῦ Θεοῦ, κελεύοντος Ἀμμωνι θύειν, σέβεσθαι μάλιστα τοῦτον τὸν Θεόν·
ἀποβαλεῖν δὲ τῶν ὄψεων αὐτὸν τὴν ἐτέραν, ἣν τῷ τῆς θύρας ἄρμῳ προσβαλὼν, κα-
τάπτειπεν ἐν μορφῇ δράκοντος συνευαζόμενον τῇ γυναικὶ τὸν Θεόν. Ἡ δὲ Ὀλυμ-
πιάς, ὡς Ἐρατοσθένους Φησὶ, προπέμπουσα τὸν Ἀλέξανδρον ἐπὶ τὴν στρατείαν, καὶ
φράσασα μόνῳ τὸ περὶ τὴν τέκνωσιν ἀπόρρητον, ἐκέλευεν ἄξια φρονεῖν τῆς γενέσεως.
Ἄλλοι δὲ φασὶν αὐτὴν ἀρροσιῶσθαι καὶ λέγειν· οὐ παύσεταιί με διαβάλλων Ἀλέξαν-
δρος πρὸς τὴν Ἥραν. [320]

CXXII.

(318) Legitur etiam τὴν φιλοφροσύνην, sed plurali
utitur & alibi *Plutarchus* ut pag. 1226. ἀλλ' αἱ φι-
λοφροσύναι τὸ σφοδρὸν ἐκείνη καὶ σερκλικὸν ἐκ ἔχουσαι.
H. Stephani.

(319) Quæ? Molossizæ, unde fuit *Olympias*, an
Macedoniæ? Posterius probò, ob vicinitatem etiam
cum Thracia. Cæterum Κλώδωνας legendum hic es-
se, non, (ut in *Guarini* versione est, forte tamen librarii
errore,) *Dodenas*, testantur Græci etiam lexicographi,
Hesychius & *Varinus*; apparuitque dictas καὶ τὸ
κλώδων, unde est etiam κλωγμὸς & similia. Edo-

nides autem dicuntur Thressæ seu Thraciæ mulieres,
ut *Edni Thracæ* apud Latinos poetas præsertim &
Græcos. Theocritus Θαλυσίαις, ἵνας δ' Ἡδωνῶν
ἐν ἔρσει. *Virgilius XII. Æneid.*

*Ac velut Edoni Boreæ quum spiritus alto
Insonat Ægeo.*

Vid. *Plinium* lib. IV. cap. 11. *Θρασύειναι* au-
tem *προρρηπε*, non *illabi*, ut male *Guarinus* vertit,
& sic in Græco lexico, (in quod multa sunt talia ex
malis Græcorum auctorum interpretationibus confar-
cinata, ut opus nimirum cresceret, etiam invita Mi-
nerva)

ae concepisse eam infantem animosum & natura leonina. Visus est draco etiam ad dormientis Olympiadis corpus exporrectus: idque praecipue *Philippi* erga eam amorem & familiarem consuetudinem ajunt extenuasse, ut raro cubitum ad illam commicaret, quod vel timeret fascinationes ejus & veneficia, vel consuetudinem ejus, ut quæ consuecetet cum numine quopiam, devitaret. Alii aliter de his memorant, nempe omnes illius regionis sœminas Orphicis & Liberi patris sacris antiquitus contactas, Clodonasque & Mimallonas cognomento dictas, multa Edonidibus ac Thressis Æmum accolentibus agere consimilia. Unde *Ἐρησκέυειν* dictio tributa est immodicis & superstitionis sacrificiis. *Olympias* autem præ cæteris motum lymphaticum æmulans, & fanaticum peragens ritum horridiore spectaculo, serpentes mansuofactos trahebat thiasis ingentes, qui ex hedera subinde & mysticis cunis obiter prorepentes, thyrsosque & coronas circumjecti pellicebant viros. Verum *Philippo*, qui post eam speciem Megalopolitanum *Charonem* Delphos misit, sortes referunt fuisse ab *Apolline* allatas, jubente, ut *Ammoni* sacrificaret, atque hunc Deum coleret inprimis: amisisse vero cum alterum oculum, quem rimæ ostii admovens, Deum conspexit serpentis figura cum uxore sua concubitantem. *Olympias* autem, (ut *Eratosthenes* auctor est,) quum euntem ad bellum prosequeretur *Alexandrum*, arcanum ortum ejus soli detexit, hortata, ut pro natalibus gereret animas. Alii hoc illam ajunt abominatam dixisse: Non desinet *Alexander* in crimen me apud *Janonem* vocare.

CXXII.

nerva,) exponitur, quod vel praepositio ἐκ cum genitivo addita eos monuisset. Jam λίχνος hoc saltem loco inepte ventilabrum vertitur. Quid enim Bacchis cum ventilabro? Cunas quidem hoc vocabulo significari non Lexica modo indicant, sed & *Homerus* sic usus est in hymno in Mercurium:

Ὅς καὶ ἐπειδὴ μητρὸς ἀπ' ἀθανάτων φορεγύων
 Οὐκίτι δ' ἠρὸν ἔκετο μίγων ἱερῷ ἐνὶ λίχνῳ.

Et nescio ex quo scriptore *Ταίτζας* in *Lycophronem* de *Titbano*: Ἡράσανθ' οὐ τοσῦτον ὡς καὶ ἐν ταρτάρῳ καὶ
 λίχνῳ αὐτὸν ἐπιστρεφόμενον δίκην βρεφυλλίων κα-

θεύδω. Et quia inde λινίτης dicebatur *Bacchus*, ut testantur λεξιμογέγραφοι Graeci, probabile est de cunis mentionem fieri. Id si cui minus probabitur, calathum vel cistam, in quibus res ad sacrificia pertinentes gestarentur, interpretetur. Nam & *Theocritus* in *Bacchis* ita:

Ἰερὰ δ' ἐκ κίστας πεπονημένα χερσὶν ἱλοῖσθαι.

Infra etiam in *Phocione* μυσικαὶ κοῖται nominantur. *Xylander* & *Cruferius*.

(320) Malim haec interrogative legere, ponendo inter-

CXXII.

Καὶ [321] μὴν καὶ περὶ τῆς Ὀλυμπιάδος ὅμοια ἐλέγοντο, δράκοντα ὁμιλεῖν αὐτῇ καὶ βλέπεσθαι ἐν τῇ εὐνῇ· ἔπειτα οὕτω σε (Ἀλέξανδρον) τεχθῆναι· τὸν δὲ Φίλιππον ἐξαπατῆσθαι οἰόμενον, πατέρα σε εἶναι.

CXXIII.

Ἐνταῦθα [322] (ἐν Πελλαίᾳ) ἰδόντες δράκοντας παμμεγέθεις ἡμέρως πάνυ καὶ τιθασσοὺς, ὥς καὶ ὑπὸ γυναικῶν τρέφεσθαι, καὶ παιδίοις συγκαθεύδειν, καὶ πατμενὲς ἀνέχεσθαι, καὶ θλιβομένους μὴ ἀγανακτεῖν, καὶ γάλα πίνειν ἀπὸ θηλῆς κατὰ ταυτὰ τοῖς βρέφεσι· πολλοὶ δὲ γίνονται τοιοῦτοι παρ' αὐτοῖς, (ὅθεν καὶ τὸν περὶ τῆς Ὀλυμπιάδος μῦθον διαφοιτῆσαι πάλαι εἰκός, ὁπότε ἐκύει τὸν Ἀλέξανδρον, δράκοντός τινος ὄμαι τοιοῦτου συγκαθεύδοντος αὐτῇ,) ὠνοῦνται τῶν ἐρπετῶν ἐν τῷ κάλλιστον, ὀλίγων ὀβολῶν.

CXXIV.

Αἱ [323] περὶ τὴν οἰκίαν (τοῦ Φιλίππου) ταραχαὶ διὰ τοὺς γάμους καὶ τοὺς ἔρωτας αὐτοῦ, τρόπον τινὰ τῆς βασιλείας τῇ γυναικωνίτιδι συννοσούσης, πολλὰς αἰτίας καὶ μεγάλας διαφορὰς παρῆχον· ἃς ἡ τῆς Ὀλυμπιάδος χαλεπότης, δυσζήλου καὶ βαρυθύμου γυναικός, ἔτι μείζονας ἐποίει, παροξυνούσης τὸν Ἀλέξανδρον. Ἐκφανεστάτην δὲ Ἀτταλος παρέσχεν ἐν τοῖς Κλεοπάτρας γάμοις, ἣν ὁ Φίλιππος ἠγάγετο παρθένον, ἔρασθεις παρ' ἡλικίαν τῆς κόρης. Θεῖος γὰρ ὢν αὐτῆς ὁ Ἀτταλος, ἐν τῷ πότῳ μεθύων, παρεκάλει τοὺς Μακεδόνας, αἰτεῖσθαι παρὰ Θεῶν γνήσιον ἐκ Φιλίππου καὶ Κλεοπάτρας γενέσθαι διάδοχον τῆς βασιλείας. Ἐπὶ τούτῳ παροξυνθεὶς ὁ Ἀλέξανδρος, καὶ εἰπὼν, ἡμεῖς δέ σοι, κακὴ κεφαλὴ, νότοι δοκοῦμεν; ἔβαλε σκύφον ἐπ' αὐτόν· ὁ δὲ Φίλιππος ἐπ' ἐκεῖνον ἐξανέστη, σπασάμενος τὸ ξίφος· εὐτυχίᾳ δὲ ἑκατέρου, διὰ τὸν θυμὸν καὶ τὸν οἶνον ἔπεσεν σφαλεῖς· ὁ δὲ Ἀλέξανδρος ἐφυβρίζων, οὗτος μέντοι, εἶπεν, ἄνδρας εἰς Ἀσίαν ἐξ Ἑυρώπης παρεσκευάζετο διαβαίνειν, ὃς ἐπὶ κλίνῃ ἀπὸ κλίνης διαβαίνων ἀνατέτραπται. Μετὰ ταύτην τὴν παροινίαν,

interrogationis notam post accusativum Ἡερν. Unus interpretum mihi assentitur, ita reddens hunc locum: Nunquamne me Alexander Junoni invisam reddere definit? Alter vero citra interrogationem haec legit,

ita vertens: Non definit Alexander in crimen me apud Junonem vocare. Nisi forte interrogationis nota incuria typographica praetermissa fuit. H. Stephanus.

CXXII.

Atqui de *Olympiade* familia quædam ferebantur, draconem cum ea consuetudinem habuisse, & in lecto visum fuisse, deinde te (*Alexandrum*) ex hoc concubitu editum in lucem venisse; porro deceptum *Philippum*, qui se tuum patrem esse existimaret.

CXXIII.

Ibi (in urbe *Pellea*) cum immani magnitudine dracones conspicerent, ci- cures ac mansuetos, adeo ut à mulieribus alerentur, & cum pueris cubarent, & se conculcari sustinerent, neque se premi indigne ferrent, denique infan- tum more lac è papilla sugerent, quales apud illos sunt permulti, (unde vero- simile est olim illam de *Olympiade* fabulam increbuisse, quando concumben- te cum illa hujusmodi puto quopiam dracone, *Alexandrum* conceperat,) unum ex his serpentibus, qui esset pulcherrimus, paucis obolis emunt.

CXXIII.

At domestici ex nuptiis & amoribus ejus (*Philippi*) fluctus, contacto ali- quatenus simul gynæcei ægritudine regno, multa jurgia inter eos magnasque in- vexere dissensiones, quas *Olympiadis* acerbitas, suspiciosæ mulieris & tristis, quod incenderet *Alexandrum*, exaggeravit. Exagitavit maxime eas *Attalus* in nuptiis *Cleopatræ*, quam *Philippus* virginem, amore præter ætatem captus, duxit. Nam quum in convivio *Attalus*, qui illius fuit avunculus, vino incaluisse, hortatus est Macedonas, ut exposcerent à Diis justum ex *Philippo* & *Cleopatra* regni successorem. Exarsit inde *Alexander*; ac quum dixisset, Quid nos tibi, scelus, num adulterini videmur? scypho eum petiit. In eum *Philippus* stricto ense exsiliit, sed bona utriusque fortuna impacto per iram & vinum pede est pro- lapsus. Cui *Alexander* insultans, Hic vero Macedones, inquit, in Asiam para- bat ex Europa transmittere, qui ex lecto in lectum transgrediens procidit. Post hanc

(321) *Lucianus* in Dialogo *Diogenis & Alexandri* 751.
Tom. I. Opp. pag. 290.

(322) *Lucianus* in *Pseudomanti* Tom. I. Opp. pag. 669. A.

ροινίαν, ἀναλαβὼν τὴν Ὀλυμπιάδα, καὶ καταστήσας εἰς Ἡπειρον, αὐτὸς ἐν Ἰλλυροῖς [324] διέτριβεν.

CXHV.

Ἐπὶ [325] πάσαις ἔγημε Κλεοπάτραν ἑρασθεῖς, (ὁ Φίλιππος,) τὴν Ἰπποκράτῃ μὲν ἀδελφὴν, Ἀττάλῃ δὲ ἀδελφιδῆν, καὶ ταύτην ἐπεισάγων τῇ Ὀλυμπιάδῃ, ἀπαντὰ τὸν βίον τὸν ἑαυτοῦ συνέσχευ. Ἐυθέως γὰρ ἐν αὐτοῖς τοῖς γάμοις ὁ μὲν Ἀττάλος, νῦν μὲντοι γνήσιοι ἔφη καὶ οὐ νόθοι βασιλεῖς γενηθήσονται· καὶ ὁ Ἀλέξανδρος ἀκούσας ἔβαλεν ἢ μετὰ χεῖρας ἔειχεν κύλικι τὸν Ἀττάλον· ἔπειτα ἀκείνος αὐτὸν τῷ ποτηρίῳ. Καὶ μετὰ ταῦτα Ὀλυμπιάς μὲν εἰς Μολοτίους ἔφυγεν, Ἀλέξανδρος δ' εἰς Ἰλλυριούς· καὶ ἡ Κλεοπάτρα δὲ ἐγέννησε τῷ Φιλίππῳ θυγατέρα τὴν κληθεῖσαν Εὐρώπην.

CXXVI.

Ἐπεὶ [326] Πausanias Ἀττάλῃ γνῶμη καὶ Κλεοπάτρας ὕβριςθεῖς, καὶ μὴ τυχὼν δίκης, ἀνείλε Φίλιππον, τὸ μὲν πλεῖστον εἰς Ὀλυμπιάδα τῆς αἰθίας περιῆλθεν, ὥς θυμωμένῳ τῷ νεανίσκῳ πρὸς ἐγκελευσμένην καὶ παροξύναν· ἔτιγεν δέ τις καὶ Ἀλεξάνδρῳ διαβολή· λέγεται γὰρ ἐντυχόντος αὐτῷ τοῦ Πausanias μετὰ τὴν ὕβριν ἐκείνην, καὶ ἀποδυομένῳ, πρὸς ἐνέγκασθαι τὸ τῆς Μηδείας [327] ἱαμβεῖον·

Τὸν δόντα καὶ γήμαντα καὶ γαμωμένην.

CXXXVII.

Λόγος [328] τις οὗτος [329] ἐφοῖτα ἀφανὲς παρὰ τοῖς τὰ βασιλικὰ πράγματα, ὅσῳ ἐπικρύπτεται, τοσῷδε φιλοτιμότερον ἐξηγημένοις, καὶ τὸ πιστὸν ἐς τὸ χεῖρον μᾶλλον (ἢ τὸ εἰκὸς τε [330] καὶ ἡ αὐτῶν μοχθηρία ἄγει) ἢ πρὸς τὰ ἀλη·

(324) Scribe Ἰλλυριοῖς, ut & in ed. Fl. est, & paulo post in hac ipsa aliisque. Apud *Arrianum* ἐν Ἰλλυρίῳ & ita hic Fl. *Brydus*.

(325) *Athenaeus* lib. XIII. pag. 557. C.

[326] *Plutarchus* in vita Alexandri M. Tom. I. Opp. p. 669. B.

[327] Versus ex *Medea Euripidis*. Verba ipsius sunt de *Jasone*, foceroque & uxore novis ejus, *Creon*

& *Glauca* necandis deliberantis. Per δόντα *dantem* ibi focer *Creon*, hic (opinor,) nuptiarum & stupri *Pausania* illati auctor, *Attalus*, tum novus maritus *Philippus* & *Cleopatra* uxor recens *Olympiadi* superinducta intelliguntur. *Xylander* & *Cruferius*.

[328] *Arrianus* Nicom. de Exped. Alexandri lib. VII. cap. 12. pag. 289. fq. ed. Gronov.

[329] Pene necessarium est, ut cum Opt. scribas: λέγῃ· δέ τις κ' ὅτι· *Gronovius*.

[330]

hanc insolentiam abduxit secum *Olympiada*, quam in Epiro collocavit. Ipse contulit se in Illyricum.

CXXV.

E cunctis uxoribus summopere dilexit *Cleopatram*, Hippostrati sororem, *Attali* ex fratre neptem, quam post *Olympiadem* duxerat, & cum ea transmisit reliquum ætatis. Quoniam in ipsis statim nuptiis *Attalus* dixisset, tum demum Reges futuros legitimos, non spurios: quod *Alexander*, quum audivisset, calicem, qui tum in manibus fuit, impegit *Attalo*, & *Alexandro* poculum vicissim *Attalus*; post autem ad Molossos profugit *Olympias*, ad Illyrios *Alexander*. *Cleopatra* autem *Philippo* peperit filiam, quæ vocabatur *Europa*.

CXXVI.

Postquam *Pausanias* ex *Attali* & *Cleopatræ* consilio stuprum perpeffus, quod ius suum exsequi non valuisset, occidit *Philippum*; maxima pars criminis apud *Olympiada* hæsit, quod flagrantem ira adhortata esset, & stimulasset hunc adolescentem. Neque extitit immunis a calumnia *Alexander*; quippe quum appellasset eum post stuprum sibi illatum *Pausanias*, vicemque suam doleret, dicitur protulisse hunc *Medæ* Iambum.

Dantemque ducentemque sponsam quoque neca.

CXXVII.

Obscurus quidam rumor spargebatur ab iis, qui regum negotia, quo magis occultantur, eo magis evulgare concupiscunt, & id quod verum in illis fidumque est semper in deteriore partem potius, quam in sanio rem scelerate inclinant;

[330] Uno verbo sequentia expressit Interpres: τὸ ἐκός τε καὶ ἡ αὐτῶν μοχθνεῖα ἄγει. In Codice *Gandenfi* videor mihi colligere, (cuncta enim heic obscura sunt,) scriptum fuisse, τὸ ἐκαῶν τε. Quid enim aliud in his: . . . ION. *Blancardus*.

Ergo debent accurate perspexisse codicem *Gandensem*, quum illic viderentur sibi colligere literas. I . . ION, quæ nunquam illic scriptæ fuerunt, unde & ipsi colligunt ἐκαῶν. Quæ vox mirificum hoc loco sensum & plane spurium pareret. Immò abundat

hic aliquid. Nam si illud, quo isti inclinant, est ἐκός, non culpari potest aliorum μοχθνεῖα, quæ si locum hic habet, illa vero τὸ ἐκός obscurabit, ut pejus quidquam supponat. Plane ergo abundat copula καὶ, ut docet liber *Optimus*. Sed & videtur mihi abundare particula τε & scripsisse auctor ἢ τὸ ἐκός ἢ αὐτῶν μοχθνεῖα ἄγει, quo verosimile ab ipsorum malitia detorquetur, quum videlicet id ipsum in meliorem ac mitiorem partem accipi & intelligi posset.

Gronovius.

X 2

ἀληθὲς ἐκτρέψουσιν, ἐξηττώμενον Ἀλέξανδρον ἥδη τῆς μητρὸς τῶν διαβολῶν τῶν εἰς Ἀντίπατρον, ἀπαλλάξαι ἐθέλειν ἐκ Μακεδονίας Ἀντίπατρον. Καὶ τυχὸν οὐκ ἐς ἀτιμίαν τὴν Ἀντιπάτρει ἢ μετάπεμψις αὐτοῦ ἔφερεν, ἀλλ' ὥς μή τι ἐκ τῆς διαφορᾶς αὐτοῖς γένοιτο ἄχαρι ἐς ἀλλήλους, οὐδὲ αὐτῷ ἰάσιμον. [331] ἐπεὶ οὐδὲ ἐπαύοντο Ἀλεξάνδρῳ γράφοντες, ὁ μὲν, τὴν αὐθάδειάν τε τῆς Ὀλυμπιάδος καὶ ὀξύτητα καὶ πολυπραγμοσύνην, ἥκιστα τῇ Ἀλεξάνδρου μητρὶ εὐτχήμονα, ὥστε καὶ λόγος τις τοιόσδε ἐφέρετο Ἀλεξάνδρου, ἐφ' οἷς ὑπὲρ τῆς μητρὸς αὐτῷ ἐξηγέλλετο, βαρὺ δὲ τὸ ἐνοίκιον τῶν δέκα μηνῶν εἰσπράττεσθαι αὐτοῦ τὴν μετέρα. Ἡ δὲ, ὑπέρογκον εἶναι τῇ τε ἀξιώσει καὶ τῇ ἄλλῃ θεραπείᾳ Ἀντίπατρον, οὐδὲ μεμνησθαι τοῦ καταστήσαντος ἔτι· ἀλλ' αὐτὸν γὰρ ἀξιοῦντα πρῶτα [332] φέρεσθαι ἐν τοῖς ἄλλοις Μακεδόσι τε καὶ Ἑλλήσι. Καὶ ταῦτα μᾶλλον τι ἰσχύειν παρ' Ἀλέξανδρον ἐφαίνετο, ὅσα ἐς τοῦ Ἀντιπάτρει τὴν διαβολὴν φέροντα ἦν, ὅια δὴ καὶ φοβερώτερον [333] ἐν βασιλείᾳ ὄντα. Οὐ μὲν οἶκα καταφανές γέ τι, ἢ ἔργον ἢ λόγος ἐξηγέλλετο Ἀλεξάνδρῳ, ἐφ' ὅτῳ ἂν τις συνέθικεν οὐχ ὡσάυτως εἶναι αὐτῷ πρὸς θυμοῦ.

CXXVIII.

Τῇ [334] μητρὶ (ὁ Ἀλεξάνδρῳ) πολλὰ μὲν ἐδορεῖτο καὶ κατέπεμπε, οὐκ εἶα δὲ πολυπραγμονεῖν, οὐδὲ παραστρατηγεῖν ἐγκαλοῦσης δὲ, πρῶτος ἔφερεν τὴν χαλεπότητα. Πλὴν ἅπαξ ποτὲ μακρὰν Ἀντιπάτρει κατ' αὐτῆς γράψαντος ἐπιστολὴν ἀναγνούς, ἀγνοεῖν εἶπεν Ἀντίπατρον, ὅτι μυρίας ἐπιστολὰς ἐν δάκρυον ἀπαλείφει μητρός.

CXXIX.

Περὶ [335] Ὀλυμπιάδος ἐπὶ τῷ Ἀλεξάνδρῳ τεθνηκότι καὶ ἀτάφῳ δυσχεραίνουσας.

Ὀλυμπιάς ἢ Ἀλεξάνδρου πυθομένη, ὅτι πολὺν χρόνον [336] ὁ παῖς αὐτῆς ἄταφος μένει, βαρὺ ἀναστένουσα, καὶ θρηνοῦσα ἐν μάλα λιγέως· ὦ τέκνον, εἶπεν, ἀλλὰ

[331] Efficacius in libro Opt. καὶ ἐδὲ αὐτῷ ἰάσιμον. Deinde MSS. Florentini omnes: ἥκιστα δὴ τῇ Ἀλεξ., ubi male secundam voculam omisit Vulcanius. Idem.

[332] Vulcanius ex Augustano annotavit ἀξιοῦντα

πρῶτα. Idem.

[333] MSS. Flor. φοβερώτερον. Neque enim Antipater in regno erat magis timendus, sed ea, quae de ipso vitia significabantur, suspectiora erant, & in regno alterius parum tuta ac ferenda. Idem.

[334]

nant, *Alexandrum* jam tum matris suæ calumniis, quibus *Antipatrum* onerarat, victum, *Antipatrum* Macedonia amovere voluisse. Sed fortasse hæc *Antipatri* evocatio nequaquam ad ejus ignominiam spectabat, sed potius ne quid ex illorum dissensione mali oriretur, cui ne ipse quidem mederi posset. Frequentes enim literæ ad *Alexandrum* adferebantur, quibus hic *Olympiadis* arrogantiam, acerbiter curioſitatemque incusabat, quæ *Alexandri* matrem parum decerent; adeo ut hujusmodi, quid ab *Alexandro* dictum fuisse narrent, grave decem mensium habitationis pretium à matre exigi. *Olympias* vero *Antipatrum* ut insolentem ex imperio & popularium observantia, neque jam amplius meminisse ejus, à quo tantam potestatem accepisset: sed dignum se judicare, qui inter Macedones & Græcos primas obtineat. Atque *Alexandri* fides magis in eam partem inclinabat, quæ ad *Antipatri* calumniam pertinebat, utpote quod regno magis extimescendum erat. Nullum tamen *Alexander* vel dictum vel factum edidit, è quo quispiam suspicari posset, eum alieniore ab *Antipatro* animo esse.

CXXVIII.

Matri dona multa misit; cæterum interdixit ei rebus se ingerere, vel ducis munera vendicare. Expostulantis secum leniter tulit acerbiter. Semel autem quum prolixas literas *Antipatri* illam criminantis perlegisset, latere dixit *Antipatrum*, sexcentas epistolas una deleri matris lacrymula.

CXXIX.

De Olympiade dolente propter Alexandrum
mortuum & inhumatum.

Olympias, *Alexandri* mater, quum, audivisset, longo tempore jam filium suum manere insepultum, graviter ingemiscens, atque ejulans prorsus argute:

O

[334] *Plutarchus* in vita *Alexandri* Tom. I. Opp. pag. 688. B.

[335] *Ælianus* Var. Hist. lib. XIII. cap. 30.

[336] Vide *Æliani* lib. XII. cap. 64. ubi triginta.

dies jacuisse dicitur, antequam ullum de eo sepeliendo caperetur consilium. Post quod demum tempus alii cadaver in Macedoniam, alii in Ægyptum abducere voluerunt, quo etiam abductum tandem est à Ptolemaeo. *Perizonius*.

ἀλλὰ σὺ μὲν οὐρανοῦ μετασχεῖν βουλόμενος, καὶ τοῦτο σπεύδων, τῶν οὐδὲ τῶν κοι-
 τῶν [337] δῆπου καὶ ἴσαι πᾶσιν ἀνθρώποις, μετασχεῖν ἔχεις γῆς τε ἅμα, καὶ τα-
 φῆς. Καὶ τὰς ἑαυτῆς τύχας διαλείψασα, καὶ τὸ τοῦ παιδὸς τετυφωμένον ἐλέγ-
 ξασα.

CXXX.

Περὶ ΕΥΡΥΔΙΚΗΣ Φιλίππου θυγατρὸς τελευτῆς.

Ὀλυμπιάς [338] τῇ Φιλίππου θυγατρὶ Εὐρυδίκῃ [339] (ἦν δὲ ἄρα [340] ἐξ
 Ἰλλυρίδος γυναικὸς τῇ Φιλίππῳ γασομένη,) προσέπεμψε κάτειον, καὶ βρόχον, καὶ
 ξίφος· ἡ δὲ αἰρεῖται τὸν βρόχον.

CXXXI.

Κατὰ [341] τὴν Μακεδονίαν Εὐρυδίκη τῆς βασιλείας προσετηκυῖα, καὶ πνιθα-
 νομένη

[337] Sic. IV. 7. sepultura vocatur κοινὸς πᾶσιν
 σωμάτων ὄρμος, communis omnium corporum portus.
 Idem.

[338] *Ælianus* var. Hist. lib. XIII. cap. 36.

[339] *Duris* apud *Athenæum* lib. XIII. prodit,
 πρῶτον γενέσθαι πόλεμον δύο γυναικῶν, Ὀλυμπιά-
 δος καὶ Εὐρυδίκης, ἐν ᾗ τὴν μὲν βακχικώτερον
 μετὰ τυμπάνων παρὰ τὴν δ' Εὐρυδίκην
 Μακεδονικῶς καὶ ἀσκηθῆναι τὰ πο-
 λεμικὰ καὶ τὴν Κυννάνην τῇ Ἰλλυρίδι. *Dalcampius*
 vertit: muliebri primum bellum extitisse duarum foe-
 minarum, Olympiadis & Eurydice, ac in conflictu
 cum tympanis furiosius Olympiadem impressionem fecis-
 se, (malim ita: ac Olympiadem Bacchantium more
 cum tympanis ad bellum profectam, Eurydicen autem
 Macedonum more armatam pugnassee, (pugnasse abun-
 dat, ex præcedentibus enim τὸ παρὰ τὴν subintellig-
 gendum,) ut quæ bellicis esset rebus exercitata, com-
 missumque prælium fuisse ad Cynnanem Illyrici. male
 hæc quidem; vertendum enim: quæ in bellicis rebus
 exercitata dudum fuerat etiam apud Cynnanen Illyri-
 cam. Erat autem Κύννα ut est lib. I. *Arriani* de R. G.
 Alex. vel Cynnae, aut ut alii per syncopen, Cynna,
 soror Alexandri M. quam Philippus susceperat ex
 Audata Illyrica, quæ & Eurydice dicta est. Hæc
 Cynna nuperat Amyntæ, ab Alexandro postea occiso,

& filiam Adeam ex matrimonio illo habuit, quæ mu-
 tato nomine Eurydice salutata deinde & uxor Arideo
 data est. Hanc ipsam Eurydicen mater Cynna in bel-
 licis exercitiis educaverat, eaque cum exercitu occur-
 rit ad Evia Macedoniz Olympiadi, cum reditum in
 regnum armata manu pararet. Sed ad prælium res
 non devenit, ut quidem *Dalcampii* versio vult; siqui-
 dem Eurydice una cum marito à Macedonibus deserta
 & Olympiadi prodita est, cum jam castra castris op-
 posita essent. Olympias hostibus in potestatem redactis
 Philippum, Eurydice maritum, è carcere protractum
 Thracum gladiis confodiendum objecit; in Eurydicen
 vero muliebrem iræ impotentiam plenius effusura mi-
 sit ei gladium, laqueum & cicutam; data optione, ut
 ex histribus muneribus unum pro lubitu in remedium
 miseriarum sibi sumeret; illa vero coram ministro,
 qui feralem optionem detulerat, Olympiadi similia
 dona obvenirent, precata, arrepto laqueo se suspendit.
 Hæc ex *Diodoro* lib. XIX. *Arriani* excerptis apud
Photium Cod. 92. *Athenæo* lib. XIII. paulo prolixius,
 quia ad rem facere videbantur. Noster certe hic pas-
 sus est humani aliquid, dum Eurydicen, de qua jam
 dictum est, Philippi filiam facit. Audata enim Illy-
 rica, quam *Arrianus* l. c. Eurydicen quoque dictam in-
 nuit, uxor Philippi, (πολύγαμος enim erat,) non
 filia, peperit Cynnā, Cynna Eurydicen, adeoque con-
 fundit noster Eurydicen Philippi uxorem, cum alia hu-
 jus nominis, quæ Philippi neptis ex filia Cynna. Aut
 noster

O fili, inquit, Tu vero quum in coelum cooptari volueris, & in id summo studio incubueris, nunc neque communium rerum, & quæ omnibus mortalibus æqualiter obtingere solent, particeps fieri potes, terræ simul sepulturæque: ita & suas miserata fortunas & filii fastum arguens.

CXXX.

De morte EURYDICES, Philippi filix.

Olympias, Philippi filix Eurydice, (erat vero illa Philippo ex Illyrica quadam muliere nata,) misit cicutam & laqueum, & ensē; illa vero laqueum delegit.

CXXXI.

In Macedonia *Eurydice* regno præsidens, ubi *Olympiadem* ad regnum se accin-

noſter neptem hoc loco *δυγατίζα* vocat. Cæterum *Philippus Alexandri M.* parens habuit quidem matrem *Eurydicen*, de qua *Strabo* pag. 226. τέτς ('Αρρά-βαις) δ' ἦν δυγατίζη ἡ Φιλίππου μήτηρ 'Αμύντις τῷ 'Ευρυδίῳ; legerim, ἡ Φ. τῷ 'Αμύντι μήτηρ 'Ευρυδίῳ. Aliam cum *Xylandro* leſtionem affert *Cæſarodorus*, quam vide. Habuit & uxorem hujus nominis, quam noſter 'Ιλλυείδα γυναῖκα vocat. Filiam autem *Eurydicen* Philippo quidem dedit etiam interpres latinus *Pausanias*, sed invita ut aiunt *Minerva*. Nam *I. Eliac.* 'Ευρυδίῳ ἡ Φιλίππου, uxor est Philippi, cujus æque ac *Olympiadis* imaginem victor poſt *Chæroneam* pugnam ſacraverat *Elide* in *Philippæo*. vid. *Pausan.* pag. 164, 68. Optime igitur *Polyænus* hanc *Eurydicen*, cujus noſter meminit, *Κυνάτης δυγατίζα* ἐξ 'Αμύντις ait lib. VIII. *Stratag.* ubi vide ſis & alia non vulgata. *Kuhn.*

Erudite proſus errorem Auſtoris eruit & confutavit *Kubnius*, perperam dicentis, *Eurydicen* filiam *Philippi* & *Illyricæ mulieris*, quorum neptis fuit, filia *Amyntæ* & *Cynnæ*, *Philippo* & *Illyrica illa muliere natæ*. Erat autem uxor *Aridæi*, qui *Alexandro* ſucceſſor datus, *Philippi* quoque nomen accepit, & *Macedoniam* obtinuit, ſed victus tandem ab *Olympiade Alexandri M.* matre, & una cum uxore occiſus, quæ quia *Philippi* erat neptis, ſibi potius deberi regnum, quam *Olympiadi*, clamabat. Mater hujus *Eurydices*, ut

dixi, erat *Cynna*, vel *Cynane*, uxor *Amyntæ*, cujus pater fuit *Perdiccas*, *Philippi* frater, mater *Cynnæ* vel *Cynanæ*. *Illyrica illa erat, diſta Audata*, ut patet ex *Athenæo* XIII. 1. qui tamen in extremo capitis etiam *Cynanen* dicit 'Ιλλυείδα, forte quia *Illyricam* habuit matrem. Sed *Audata* à *Philippo* in matrimonium ducta, cognominata eſt etiam *Eurydice*, matris *Philippi* nomine. Prius tamen nomen, *Audata* nimirum, videtur *Cynna* etiam filix ſuæ impoſuiſſe. Nam & hæc filia, *Audata* neptis ab *Arriano* apud *Ptoleum* pag. 222. dicitur à Matre primum appellata *Adea*, quod ſine dubio ex *Audata* nomine corruptum eſt, vel certe alterum ex altero emendandum poſtea tamen & ipſa μετανομαδῆναι 'Ευρυδίῳ, quo etiam nomine in hiſtoriis eſt notiſſima. *Cynna* ab *Alceta* fuit occiſa & à *Caffandro* *Ægis* ſepulta cum filia *Eurydice* & hujus marito *Aridæo*. Vide *Diodorum Sic.* lib. XIX. pag. 695. ubi peſſime vertitur, tanquam ſi *Cinna* eſſet & nomen viri. *Perizonius.*

[340] *Lugd.* ἦν ὃ ἀεὶ αὐτῇ, (voluit vel debuit αὐτῇ, quod habent etiam B. & C. *Parifienſes*, ſed poſterior in margine, teſte *Scheffero* & *Boivinio*,) ἐξ Ἰλλ. γυν. τῷ Φιλ. γεγνωμένη. In extremo Capitis *Sluiſk.* & *Regius Par. C.* à prima manu pro ἀπεῖ-ται legunt ἀπεῖτο. Voluiſſe videntur ἡρεῖτο. *Iam.*

[341] *Diodorus Sic.* Bibliothecæ Hiſtor. lib. XIX. pag. 676.

νομένη τὴν Ὀλυμπιάδα παρασκευάζεσθαι πρὸς τὴν κάθοδον, πρὸς μὲν Κάσσανδρον εἰς Πελοπόννησον ἀπέστειλε βιβλιαφόρον, ἀξιοῦσα βοηθεῖν τὴν ταχίστην. Τῶν δὲ Μακεδόνων τοὺς πρακτικωτάτους ἀνακαλυμένη δωρεαῖς καὶ μεγάλας, ἰδίως ταῖς εὐνοίαις κατεσκευάζε. Πολυσπέρχων δὲ δύναμιν ἤθροισε προσλαβόμενος Ἀιακίδην τὸν Ἡπειρώτην, καὶ κατήγαγεν Ὀλυμπιάδα μετὰ τοῦ Ἀλεξάνδρου παιδὸς ἐπὶ τὴν βασιλείαν. Ἀκούων οὖν Ἐυρυδίκη ἐν Εὐβοίᾳ τῆς Μακεδονίας οὖσαν μετὰ τῆς δυνάμεως, ὥρμησεν ἐπ' αὐτὴν, σπεύδων μία μάχη κρίναι τὰ πράγματα. Ἀντιταχθέντων δ' ἀλλήλοις τῶν στρατοπέδων, οἱ Μακεδόνες, ἐντραπέντες τὸ τῆς Ὀλυμπιάδος ἀξίωμα, καὶ τῶν εὐεργεσιῶν ἀναμνησκόμενοι τῶν Ἀλεξάνδρου, μεταβάλλοιτο. Φίλιππος μὲν οὖν βασιλεὺς εὐθὺς ἦλω μετὰ τῆς θεραπείας· Ἡ δ' Ἐυρυδίκη μετὰ Πολυκλέους ἐνός τῶν συμβούλων εἰς Ἀμφίπολιν ἀποχωροῦσα συνελήφθη. Τοῦτον δὲ τὸν τρόπον Ὀλυμπιάς τῶν βασιλικῶν σωμάτων κυριεύσασα, καὶ χωρὶς κινδύνων τὴν βασιλείαν παραλαβοῦσα τὴν εὐτυχίαν οὐκ ἠνεγκεν ἀνδρωπίνως· ἀλλὰ τὴν τ' Ἐυρυδίκη καὶ τὸν ἄνδρα Φίλιππον τὸ μὲν πρῶτον εἰς Φυλακὴν καταθεμένη, κακουχεῖν ἐπεχείρησε. Περιοικοδομήσασα γὰρ αὐτῶν ἐν βραχεῖ τόπῳ τὰ σώματα, διὰ μιᾶς στενῆς ὑποδοχῆς ἐχορήγει τὰ ἀναγκαῖα· ἐπὶ πολλὰς δὲ ἡμέρας παρνομήσασα τοὺς [342] ἡτυχηκότας ἐπειδὴ παρὰ τοῖς Μακεδόσιν ἠδύξει, διὰ τὸν πρὸς τοὺς πάσχοις ἔλεον, τὸν μὲν Φίλιππον προσέταξε Τραξί τισιν ἐκκενῆσαι, βασιλέα γεγεννημένον ἐξ ἔτη καὶ μῆνας τέτταρας. Τὴν δ' Ἐυρυδίκη παρρησιαζομένην, καὶ βοῶσαν αὐτῇ μᾶλλον προσήκειν, ἢ περ Ὀλυμπιάδι, τὴν βασιλείαν, ἔκρινε μείζονος ἀξιώσαι τιμωρίας. Εἰσέπεμψεν οὖν αὐτῇ ξίφος καὶ βρόχον καὶ κῶνειον, καὶ συνέταξε τούτων ὃ βούλοιτο καταχρῆσθαι πρὸς τὸν θάνατον, οὕτε ἰὸ προγεγεννημένον ἀξίωμα τῆς παρνομουμένης ἐντραπέῃσα τὸ παράπαν, οὔτε τῆς κοινῆς τύχης εἰς δικλὸν ἐλθοῦσα. Τοιγαροῦν τῆς ὁμοίας παρβολῆς τυχοῦσα, τῆς ὁμότητος ἀξίαν ἔσχε τὴν τοῦ βίου καταστροφὴν. Ἐυρυδίκη μὲν γὰρ κατευξαμένη, παρόντος τοῦ κομίσαντος, τῶν ὁμοίων δωρεῶν Ὀλυμπιάδα τυχεῖν, τὸν μὲν ἄνδρα περὶέστειλεν, ἐπιμελεθεῖσα τῶν τραυμάτων, ὥς ποθ' ὁ καιρὸς συνεχῶρει· ἑαυτὴν δὲ ἀνακρεμάσασα τῇ ζώνῃ, κατέστρεψε τὸν βίον, οὕτε δακρύσασα τὴν ἑαυτῆς τύχην, οὔτε τῷ μεγέθει τῶν συμπτωμάτων ταπεινωθεῖσα. Ὀλυμπιάς δὲ, τούτων διαφθαρέντων, ἀνείλε μὲν τὸν

Νικά-

[342] Malim παρνομήσασα εἰς τὸς. H. Stephani.

cingere rescivit, tabellario ad *Cassandrum* misso in Peloponesum, rogat, ut quam celerrime opem ferat, & Macedonum grauiissimos muneribus promissisque ingentibus evocatos ad favendum suis partibus inducit. Interea *Polyperchon* adjuncto sibi *Æacida* Epirota, Olympiadem cum *Alexandri* filio in regnum reducit. Audiensque *Eurydicen* ad Evia Macedoniæ cum exercitu versari, uno prælio totum absolvere negotium festinans, raptim in eam ducit. Jamque castra castris opposita erant, cum Olympiadis dignitatem reveriti Macedones, recordati *Alexandri* in se benefacta, mutarunt animos. *Philippus* ergo Rex cum suo famulitio statim capitur. *Eurydice* autem cum *Polycle*, ex consiliariis uno, Amphipolim regressa, postea comprehenditur. Hunc ad modum regiis potita corporibus *Olympias*, & citra periculum regnum adepta, fortunæ prosperitatem non humaniter tulit. Sed *Eurydicen* & virum ejus *Philippum* initio quidem in custodiam traditos male tractare instituit. Nam corpora illorum in loco perexiguo conclusit, ubi per unum tantum receptaculum, quod angustissimum erat, necessaria exhiberentur; & per multos ita dies præter jus & æquum in miseros desæviit. Cum vero apud Macedones ob misericordiam illorum erga afflictos male audiret; *Philippum* Thracibus quibusdam configendum tradidit, postquam sex annos & sex menses rex fuerat. *Eurydicen*, quod linguam non contineret, & sibi magis quam *Olympiadi* regnum convenire vociferaretur, majori afficiendam supplicio judicavit. Gladium igitur & laqueum sicutamque ei misit cum optione, ut quocunque istorum mallet, mortem sibi conscisceret, neque pristinam tam inique oppressæ dignitatem æstimans, neque ad communis fortunæ commiserationem se demittens. Idcirco eandem experta mutationem, dignum crudelitate sua exitum vitæ habuit. Nam *Eurydice* præsepte adhuc illo, qui attulerat, Deos comprecata, ut dona *Olympiadi* similia obtingerent, maritum curatis vulneribus, prout tempus concedebat, obvelavit; & se ipsam de cingulo suspendens, vitam abruptit, ita ut nec fortunæ suæ il-lacrymaret, nec ob magnitudinem calamitatum animum deprimi pateretur. His ita sublati *Nicanorem*, *Cassandri* fratrem necavit, & sepulcrum *Jollæ*

Y

ever-

Νικάτορα τὸν ἀδελφὸν τοῦ Κασσάνδρου, κατέστρεψε δὲ τὸν Ἰόλλου τάφον, μετιψόμενης, καθάπερ ἔφησε, τὸν Ἀλεξάνδρου θάνατον ἐπέλεξε δὲ καὶ τῶν Κασσάνδρου φίλων τοὺς ἐκφανεστάτους ἑκατὸν Μακεδόνας, οὓς ἅπαντας ἀπέσφαξεν. Ἐν ταῖς αὐτοῖς δὲ παρανομήμασι πληροῦσα τὸν ἑαυτῆς θυμὸν, ταχὺ πολλοὺς τῶν Μακεδόνων ἐποίησε μισῶσαι τὴν ἀμώτητα. Πάντες γὰρ ἀνεμιμήσκοντο τῶν Ἀντιπάτρου λόγων, ὅς, καθάπερ χρησμοδῶν, ἐπὶ τῆς τελευτῆς παρελεύσατο μηδέποτε συχωρῆσαι γυναικὶ τῆς βασιλείας προσταθῆσαι.

CXXXII.

Ὑστερον [343] Ἀλεξάνδρου τοῦ Νεοπτολέμου τελευτήσαιτος ἐν Λευκαίᾳ, Ὀλυμπιάδος δὲ διὰ τὸν Ἀντιπάτρου φόβον ἐπανελθούσης ἐς Ἡπειροί, Ἀιακίδης δ' Ἀρύββου, [344] τά τε ἄλλα διετέλει κατήκοος ὢν Ὀλυμπιάδι, καὶ συνστράτευσεν πολεμήσων Ἀριδαίῳ καὶ Μακεδόσιν, οὐκ ἐθέλοντι ἐπεσθαι τῶν Ἡπειρωτῶν. Ὀλυμπιάδος δὲ, ὡς ἐπεκράτησεν, ἀνόσια μὲν ἐργασαμένης καὶ εἰς τὸν Ἀριδαίου θάνατον, πολλῶν δὲ ἔτι ἀνοσιώτερα ἐς ἄνδρας Μακεδόνας, καὶ διὰ ταῦτα οὐκ ἀνάξια ὕστερον ὑπὸ Κασσάνδρου παθεῖν νομισθείσης. Ἀιακίδην οὖν κατ' ἀρχὰς μὲν οὐδ' αὐτοὶ διὰ τὸ Ὀλυμπιάδος ἔχθος ἐδέχοντο Ἡπειρωταί· εὐρομένῃ δὲ ἀνὰ χρόνον παρὰ τούτων συγγνώμῃ, δεύτερα ἠγανίοντο Κασσάνδρος, μὴ καταλθεῖν εἰς Ἡπειρον.

CXXXIII.

Προετρέφατο, [345] (ὁ Κασσάνδρος,) τοὺς οἰκίους τῶν ἀτηρημένων ὑπ' Ὀλυμπιάδος ἐν κοινῇ τῶν Μακεδόνων ἐκκλησίᾳ κατηγορεῖν τῆς προσηρημένης γυναικὸς ὡς ποιοσάντων τὸ προσταχθὲν, καὶ τῆς μὲν Ὀλυμπιάδος οὔτε παρουσίας, οὔτε ἐχούσης τοὺς ἀπολογησομένους, οἱ μὲν Μακεδόνες κατεγίνωσκον αὐτῆς θάνατον· ὁ δὲ Κασσάνδρος πέμψας τινὰς τῶν φίλων πρὸς τὴν Ὀλυμπιάδα, συνεβούλευε λάθρα φυγεῖν, ἐπαγγελλόμενος αὐτῇ ναῦν παρασκευάσειν, καὶ διακομιεῖν εἰς τὰς Ἀθήνας. Τοῦτο δ' ἐπρατίεν, οὐ τῆς σωτηρίας προνοούμενος, ἀλλ' ἵνα κατ' αὐτῆς φυγὴν καταγνοῦσα, καὶ διαφθαρεῖσα κατὰ τὸν πλοῦν, δόξῃ δικαίᾳ περιπέπτασθαι τιμωρίᾳ.

[343] *Pausanias* in *Atticis* lib. I. cap. 11. p. 27.

[344] Forte haec lectio melior est, quam quae habet Ἀρύμβου, uti supra. Apud *Suidam* uno β sine μ legitur Ἀρύβας, itidemque apud *Plutarchum* p. 700.

apud *Diogenem Laërtium* pag. 144. Sed apud *Julianum* quoque lib. VII. & *Diodorum* lib. XVI. Ἀρύμβου legi testatur apud *Plutarchum* *Xylander*. *Sylburgius*.

Ἀρύμ-

evertit, ulciscens, uti jactitabat, *Alexandri* mortem. Tum è *Cassandri* amicis centum Macedones delegit, quos omnes occidit. Id genus factis imaginibus dum animam explet, complures Macedonum ad detestandam cum odio hanc crudelitatem irritavit. Cuncti enim memores erant verborum *Antipatri*, quibus tanquam oraculo sub exitum vitae praeceperat, ne mulierem regno præesse sinerent.

CXXXII.

Postea *Alexandro Neoptolemi* filio in Lucania extincto, *Antipatri* metu in Epirum reversam *Olympiadem* *Æacides Arybæ* filius cum aliis est officiis prosecutus, tum vero eam suis copiis juxta ad bellum cum *Arideo* & Macedonibus gerendum, atque id invitis etiam ac sequi recusantibus Epirotis. *Olympias* victoriam adepta, multa in morte *Arideo* inferenda, pluraque ac magis nefaria, dum Macedonas insectatur, immanitatis exempla edidit; quo minus cuiquam mirum fuit, eam paulo post graves quidem, sed meritis sceleris & crudelitatis suæ *Cassandro* poenas dedisse. Ejus certe invidia *Æacida*, quo minus statim ab initio in regnum ab Epirotis reciperetur, maxime obfuit; nam quum æquis jam & placatis uteretur; *Cassander* illi iterum est adversatus.

CXXXIII.

Consanguineos ab *Olympiade* sublatores, (*Cassander*,) instigavit, ut in omnium Macedonum conventu mulierem hanc accusarent. Hi mandatis conficiendis operam navant sedulam; ac licet neque adesset, neque qui causam pro se agerent, haberet, Macedones tamen capite multandam decernunt. Ibi missis ad *Olympiadem* quibusdam amicorum, ut clam se subducatur, consulit; se navi ad hoc parata Athenas deportaturum illam pollicitus. Id vero non ideo factum, ut salutem ejus consuleret; sed ut fuga se dignam professam, si inter navigandum periisset, justam incurrisse ultionem putaretur. Nam & dignitatem ejus

* *Ἀρύμβας* & *Ἀρύβας* idem sunt; notum enim figuram μ à litera β nihil abire in MSto, & *Diodorus* *Ἀρύμβας* habet, *Plutarchus* vero *Ἀρύβας*, qui & *Ταρπύταν* vocat, quem noster *Θαρπύταν* laudat,

quod Cod. Casaub. annotavit. *Kuhn*.

[345] *Diodorus Sic.* Bibliothecae Hist. lib. XIX. pag. 698.

ρία. Ἐυλαβεῖτο γὰρ ἅμα καὶ τὸ περὶ αὐτὴν ἀξίωμα, καὶ τὸ τῶν Μακεδόνων ἐνμετάβολον. Τῆς δὲ Ὀλυμπιάδος οὐ φαμένης φεύξασθαι, τὸναντίον δ' ἐτοίμης ὕσης ἐν πᾶσι Μακεδσοῖς κρινῆναι, ὁ Κάσσανδρος φοβηθεὶς, μήποτε τὸ πλῆθος ἀκοῦον τῆς βασιλείσης ἀπολογεμένης, καὶ τῶν Ἀλεξάνδρου καὶ Φιλίππου πρὸς ἅπαν ἔθνος εὐεργεσιῶν ἀναμνησκόμενον μετανοήσῃ, διακοσίους τῶν στρατιωτῶν τοὺς ἐπιτηδαιστάτης ἀπέστειλε πρὸς αὐτὴν, προστάξας ἀνελεῖν τὴν ταχίστην. Οὗτοι μὲν οὖν παρεισπεσόντες εἰς τὴν βασιλικὴν οἰκίαν, ὡς εἶδον τὴν Ὀλυμπιάδα, καταιδεσθέντες τὸ περὶ αὐτὴν ἀξίωμα, πάλιν ἀπεχώρησαν ἄπρακτοι. Οἱ δὲ τῶν ἀνηρημένων συγγενεῖς, Κάσσανδρῳ τε χαρίζεσθαι βεβλόμενοι καὶ τοῖς τετελευτηκόσιν ἀμῦναι, κατέσφαξαν τὴν βασιλίσσαν, οὐδεμίαν ἀγεννῆ καὶ γυναικίαν προεμένην ἀξίωσιν. Ὀλυμπιάς μὲν οὖν, μέγιστον τῶν κατ' αὐτὴν ἐσχηκυῖα ἀξίωμα, καὶ γεγενημένη θυγάτηρ μὲν Νεοπτολέμου τοῦ βασιλέως τῶν Ἑπειρωτῶν, ἀδελφὴ δὲ Ἀλεξάνδρου τοῦ βασιλεύσαντος καὶ στρατεύσαντος εἰς Ἰταλίαν, ἔτι δὲ γυνὴ μὲν Φιλίππου τοῦ πλείστον ἰσχύσαντος τῶν πρὸ αὐτοῦ κατὰ τὴν Εὐρώπην δυναστευσάντων, μήτηρ δὲ Ἀλεξάνδρου τοῦ πλείστα καὶ μέγιστα κατεργασαμένου, τοιαύτης καταστροφῆς ἔτυχε.

CXXXIV.

Δοκεῖ [346] μοι τὰς Θήβας οἰκίσαι ὁ Κάσσανδρος κατὰ ἔχθος Ἀλεξάνδρου μάγιστα. Ἐπέζηλθε δὲ καὶ τὸν πᾶντα οἶκον Ἀλεξάνδρου φθείρων· ὃς Ὀλυμπιάδα γε παρέβαλε καταλέυσαι τοῖς ἐπ' αὐτὴν Μακεδόνων παρωξυσμένοις, καὶ τοὺς παῖδας Ἀλεξάνδρου τὸν τε ἐκ Βαρσίνης [347] Ἡρακλέα καὶ Ἀλέξανδρον τὸν ἐκ Ροξάνης ἀπέκλεινεν ὑπὸ Φαρμάκων.

CXXXV.

Περὶ ΠΑΜΦΙΛΗΣ τῆς Ἐπιδαυρίας.

Ἀνεγνώσθησαν [348] Παμφίλης [349] συμμίχλων ἱστορικῶν ὑπομνημάτων λόγοι οὐκ ὅλῳ [350] αὕτη ἀνδρὶ [351] μὲν συνώκει, ὡς καὶ αὕτη τῶν ὑπομνημάτων προ-

[346] *Pausanias* in *Boeoticis* lib. IX. cap. 7. pag. 725.

[347] *Hartungus* legit Ἀρσίνης ex *Iustino*. *Noftri* scripturam sequitur *Arrianus* 148. *Idem*.

Editt. habent Δοκεῖν, sed finite legendum vel Δοκεῖ vel ὥκεισε. *Sylburgius*.

[348] *Photius* in *Bibliotheca* Cod. CLXXV. pag. 201 sq.

[349]

ejus & inconstantiam Macedonum reformidabat. Olympias contra fugituram se negavit, & ad dicendam apud omnes Macedones causam esse paratam respondit. Metuens igitur *Cassander*, ne si vulgus Reginae defensionem audiret, & *Alexandri Philippique* in totam gentem merita recordaretur, animos mutaret: ducentos milites rei maxime accommodatos ad illam mittit, absque mora necem mulieri afferre iussos. Qui subito in regiam domum irruptione facta, ubi *Olympias* in conspectum venit, maiestatem ejus reveriti, negotio infecto pedem retulere. At occisorum propinqui, ut & gratiam apud *Cassandrum* inirent, & necem suorum ulciscerentur, reginam jugularunt, quæ tamen nihil ignavia muliebrisque precis emisit. Ad hunc ergo modum *Olympias*, quæ maximam inter suæ ætatis foeminas dignitatem obtinuerat, & *Neoptolemi* regis Epirotarum filia, *Alexandri*, qui expeditionem in Italiam suscepit, soror, *Philippi*, qui potentia cunctos ante se Europæ principes vicit, uxor, *Alexandri* denique, quo nemo plures majoresve res gessit, mater fuerat, vitam suam finivit.

CXXXIV.

Restituisse Thebas *Cassandrum* crediderim *Alexandri* maxime odio. Ejus enim domum totam funditus evertere contendit; nam & *Olympiadem Alexandri* matrem iis Macedonum, qui in eam acerrimis flagrabant odiis, lapidibus obruentem tradidit, & *Alexandri* filios *Herculem ex Barsine*, *Alexandrum ex Rboxane* susceptos, venenis peremit.

CXXXV.

De PAMPHILE *Epidauria*.

LECTI sunt *Pamphile* mistarum historiarum libri commentarii octo. Vixit haec viro nuptui data, ut ipsa operis initio praefatur; cum quo conjugē annos.

[349] *Pamphiles* hujus, (sed eam *Epidauriam* dicens,) scripta refert *Suidas*, & *A. Gellius* lib. XV. cap. 17. commentarium *Pamphile* 29. laudat; supraque Cod. 161. pag. 175. Epitomarum ejus libri decem referuntur. *A. Schottus*.

[350] *Suidas* XXXIII. numerat. *Idem*.

[351] *Socratidæ*, ut testatur *Suidas* in *Pamphile*, sive *Soteridæ*, ut idem in hac voce scripsit, *Idem*.

Y. 3.

προοιμιαζομένη ἐπισημαίνεται ὧ καὶ τρισκαίδεκα ἔτη ἐκ παιδὸς συμβοῦσα ἦδη, τῆς ὑπομνηματικῆς ταύτης συγγραφῆς λέγει ἀπάρξασθαι· συγγράφαι δὲ, ἅτε παρὰ τοῦ ἀνδρὸς μάλιστα, τὰ τρισκαίδεκα ἔτη συνεχῶς αὐτῷ συνοῦσα, καὶ μηδ' ἡμέραν μηδ' ὥραν ἀπολειπομένη· καὶ ἃ παρ' ἄλλου τινὸς ἀκοῦσαι συνέβη, τῶν παρ' αὐτὸν ἀφικνουμένων, πολλῶν ὄντων, καὶ ὄνομα καὶ δόξαν ἔχόντων [352] ἐπὶ παιδείᾳ καὶ δὴ καὶ ὅσα βιβλίων αὐτὴ ἀνελέξατο. Ταῦτα δὲ πάντα καὶ μνήμης [353] αὐτῇ ἄξια ἐδόκει, εἰς ὑπομνήματα συμμνησθῆναι, καὶ οὐ πρὸς τὰς ιδίας ὑποθέσεις διακεκρμένον ἕκαστον διελεῖν, ἀλλ' οὕτως εἰκὴ καὶ ὡς ἕκαστον ἐκῆλθε ἀναγράφαι· ὡς οὐχὶ χαλεπὸν ἔχουσα φησὶ τὸ κατ' εἶδος αὐτὰ διελεῖν, ἐπιτερεπτε-
στερον δὲ καὶ χαριέστερον τὸ ἀναμειγμένον, καὶ τὴν ποικιλίαν τοῦ μονοειδούς νομί-
ζουσα χρήσιμον δὲ τὸ βιβλίον εἰς πολυμαθειαν. Ἑυροὶ γὰρ ἂν τις καὶ τῶν ἱστορι-
κῶν οὐκ ὀλίγα ἀναγκαῖα, καὶ δὴ καὶ ἀποφθεγμάτων, καὶ ῥητορικῆς διατριβῆς ἕνιαυ-
καὶ φιλοσόφου θεωρίας, καὶ ποιητικῆς ιδέας αἰετὶ τοιούτων ἐμπέσοι. Αἰγυπτίᾳ δὲ τὸ
γένος ἢ Παμφίλῃ ἤκμασε δὲ, καθ' ὅς χρόνους ὁ Νέρων ὁ Ῥωμαίων ἤκμαζεν αὐτο-
κράτωρ. Ἡ δὲ φράσις, (ὡς ἐστὶν ἐκ τῶν προοιμίων συλλαβεῖν, καὶ ἐν οἷς ἁλλοθὶ
που ἰδίον τι λέγει, καὶ μάλιστα κατὰ τὴν διάνοιαν, οἷα δὴ γυναικὸς ἔκγονον οὖσα,)
τῆς ἀφελοῦς ἐστὶν ιδέας οὐδὲ τῇ λέξει πρὸς τὴν ιδέαν ἀλλοτριουμένη· ἐν οἷς δὲ τὰ
τῶν ἀρχαιοτέρων ἀπομνημονεύουσα λέγει, ποικιλώτερον αὐτῇ, καὶ οὐ καθ' ἐν εἶδος
συγκρίνεται ὁ λόγος.

CXXXVI.

Παρὰ [354] Αἰγυπτίων [355] γεωμετρεῖν [356] μαθόντα, (τὸν Θάλητα,) φησὶ Παμφίλῃ, [357] πρῶτον καταγράφαι ἐπὶ ἡμικυκλίᾳ τὸ τρίγωνον ὁρθογώ-
νιον, καὶ ὅσαι βούν.

CXXXVII.

[352] Al. πολλὰς ἢ φοιτᾶν ἔχοντα, C. B. & H. St.: 2. πολλὰς ἢ φοιτᾶν καὶ ὄνομα καὶ δόξαν ἔχοντα. Hoefichelius.

[353] Πάντα ὅσα λόγῳ καὶ μνήμῃς H. Steph.

[354] Diogenes Laërt. lib. I. segm. 24.

[355] Subdit idem Laërtius, Thalem magistrum nullum habuisse, sed in Ægyptum profectum cum sacerdotibus Ægyptiis congressum fuisse. Clemens

quoque Stomat. lib. I. μόνῳ ἔτῳ δοκεῖ τοῖς τῶν Αἰγυπτίων Περσῆταις συμβεβληκέναι & postea: Θαλῆς ἢ, φοιτῆς ὧν τὸ γένος, καὶ τοῖς Αἰγυπτίῳ Περσῆταις συμβεβληκέναι ἔρηται. Jamblicus in tractatu, quem ad Nicomachi Geraseni Arithmeti-
cam scripsit, qui extat MS. in Regis Christianissimi Bibliotheca: Θαλῆς μὲν μονάδων σύστημα οἰείσατο, κατὰ τὸ Αἰγυπτιακὸν ἀρίσκειν, ὅπερ καὶ ἐφιλο-
μάδης. Loquitur de numeri definitione. Adde & Josephum lib. I. contra Appionem, & Eusebium de præpar.

nos ipsos tredecim à pubertate conjuncta fuit, & hoc opus meditari coepit atque conscribere. Scripsit autem, tum quæ ex viro didicit, cum quo tredecim ut diximus, annos conjunctissime vixit, nullo interim die aut hora otiose transacta; tum ea, quæ ab aliis accepisset, qui mariti domum plurimi frequentarent, nomine & doctrinæ gloria claris; tum denique quidquid legendo ipsa observasset. Hæc omnia & quæcunque memoria digna visa sunt, in commentarium per saturationem retulit, & non per proprios singula locos distribuit, sed ut quodque visum est, utque occurrebat, congestit; non quod difficile futurum ipsi esset in suas quæque classes dividere, sed quod jucundius longeque gratius miscellaneum hoc scriptum, varietatemque; quam generis unius opus existimaret. Utilis sane hic liber omnigenæ doctrinæ. Reperias enim in eo historica non pauca bene necessaria, imò & scite dicta. Rhetorica etiam ac philosophicæ contemplationis quaedam & poëticae facultatis formas, & si quid hujusmodi forte se offerat. Ægyptia genere hæc *Pamphila* fuit, floruitque ea tempestate, cum *Nero* Romanorum imperium *Caesar* tenuit. Dictio vero, (quantum ex proëmio colligere licet, cumque proprium quid affert, & maxime in sensu, ut mulieris propria,) simplicis est formæ, ac ne verbis quidem ipsis ab idea fit alienior. At quoties veterum dicta commemoranda colligit, varia ejus oratio est, neque uni formæ accommodata.

CXXXVI.

Ab Ægyptiis præcepta Geometriæ eruditum, (*Thaletem*,) primum descripsisse in dimidio circulo triangulum recto angulo, & immolasse bovem, refert *Pamphila*.

CXXXVII.

præpar. Evang. I. 4. *Menagius*.

[356] *Apulcius Florid.* IV. *Thales Milefius Geometriæ penes Grajos primus repertor. Proclus* cum *Thalete* jungit *Amerisum*, *Stesichori* poëtæ fratrem. Alii hanc gloriam tribuunt *Moeridi* & *Pythagoræ*, vid. *Laërtium* in *Pythagora*. *Idem*.

[357] Γεγραπται Πάμφιλῳ pro Πάμφιλῳ, sed hæc Πάμφιλῳ citatur & alibi. *H. Stephanus*.

Pamphila fuit genere Ægyptia, vel ut alii volunt, *Epidauria*; ac præcipue peritiles scripsit octo libros historiæ miscellæ; quibus congestit, quæ vel ex marito, vel ex viris eruditis, qui mariti ædes frequentabant, audiisset, vel quæ ipsa observasset. Vide *Photium* tmemate VIII. & *Suidam* in Πάμφιλῳ & *Vossium* de *Historicis Græcis* lib. II. cap. 7. Alia est *Pamphila*, *Latoi* filia, quæ primum *bombycia* in *Co* insula texuisse dicitur, ut est apud *Aristotelem* de *Hist. Animal.* lib.

CXXXVII.

Γέγονε (358) ἔφορος, (ὁ Χείλων,) κατὰ τὴν πενήνηκοςτὴν ἔκλιν (359) Ὀλυμπιάδα. Παμφίλῃ δὲ Φησι κατὰ τὴν ἑκτὴν.

CXXXVIII.

Φέρεται (360) αὐτοῦ, (Κλεοβούλου,) ἐν τοῖς Παμφίλης ὑπομνήμασι καὶ ἄνινγμα τοιόνδε·

Ἐἰς ὁ πατήρ, (361) παῖδες δὲ δώδεκα (362) τῶν δὲ χ' ἐκάστῳ

Παῖδες ἑασι τριήκοντ' (363) ἀνδράχαι εἶδος ἔχουσαι.

Ἦι μὲν λευκαὶ ἑασιν ἰδεῖν· ἢ δ' αὖτε μέλαιναι.

Ἀθάνατοι δὲ τ' εἶναι ἀποφθινύθουσιν ἅπαναι.

Ἐστὶ δὲ ὁ ἐνιαυτός.

CXXXIX.

Παμφίλῃ (364) Φησὶν ἐν δευτέρῳ τῶν ὑπομνημάτων, ὡς τὸν υἱὸν αὐτοῦ (Πιττάκῃ) Τυρραῖον, (365) καθήμενον ἐπὶ κρηναίῳ (366) ἐν Κύμῃ, χαλκεύς τις πέλε-

κυν

lib. V. cap. 19. & *Plinium* lib. IV. cap. 12. & lib. XI. cap. 22. ubi male in *Ceo* pro in *Co*, qui error est & in *Solino*. Vide tamen doctiff. *Salmafium* in *Plinianis Exercitiis*. pag. 143 & sqq. Ceterum apud *Aristotelem* dicto loco, pro eo quod libri editi habent Παμφίλῃ, λατὼν θυγάτηρ, manuscripti exhibent: Παμφίλῃ Πλάτων θυγάτηρ. *Menagius*.

[358] *Diogenes Laertius* lib. I. segm. 68.

[359] Κατὰ τὴν πενήνηκοςτὴν πέμπτην legit *Casaubonus*, nulla addita ratione; sed puto, ut prius illud membrum cum sequenti quadret; in quo subaudiri velle videtur *Casaubonus* vocem πενήνηκοςτὴν, & sic quidem *Laërtii* verba cum ratione temporis satis congruere videntur; aliter in posteriori membro ducen. torum annorum erit ἀναχρονισμός. Vertit *Ambrosius*: fuit *Erborus* circa 55. *Olympiadem*. *Scaliger* ad *Eusebii* *Chronicon*, ubi hunc *Laërtii* locum profert, nihil in eo mutat, sed in sequentibus legit: Παμφίλῃ δὲ Φησι κατὰ τὴν πέμπτην, non vero ἑκτὴν, ut hic editum est. Nihil quoque in priori membro mutabat *Jac. Palmerius Grentemehilius*, *Vir Chronologicæ*

peritissimus, sed in posteriori legebat, κατὰ τὴν ἑξῆς, i. e. *Olympiade* proxime sequente. *Cyrillus* lib. I. contra *Julianum* ait, LVI *Olympiade*, *Cyro* *Persarum* regnum obtinente, vixisse *Agæum* & *Zachariam* *Prophetas*, & jam tum notos esse *Simonidem* & *Chilonem*, qui è numero VII. *Sapientum* fuerunt: πενήνηκοςτὴν ἑκτὴν Ὀλυμπιάδι, Κύρῳ δεικνύσθαι τὰ κράτη *Περσῶν*, περὶ τὸν αἰῶνα Ἀργαῖον & Ζαχαρίας γνώριμοι ᾗ ἦσαν ἤδη *Σιμωνίδης* & *Χίλων*, τῶν ἐπὶ τὰ Σοφῶν ὄντες. *Simonidem*, qui inter VII. *Sapientes* recenseret, præter *Cyrillum* neminem vidi. Certe hos inter à *Diogene* nostro non memoratur, qui fuit de numero & nominibus sapientum agit in *Thalete*. Quare hæc vox *Σιμωνίδης* suspecta videtur; immo omnino mendosa est; nam supra de *Simonidis* ætate jam retulerat *Cyrillus*, his verbis: Ἐικοστὴ ἐννάτη Ὀλυμπιάδι Ἰππώνακτα καὶ Σιμωνίδην φασὶ γενέσθαι, & τὸν Μυσηὶδὸν Ἀεΐδιζενον. Scripsisse *Cyrillum* nullus dubito: γνώριμοι ᾗ ἦσαν ἤδη Ἐπιμνίδης & Χίλων, ᾗ ἐπὶ τὰ Σοφῶν ὄντες. *Menagius*.

(360) *Diogenes Laertius* lib. I. segm. 90 sq.

(361)

CXXXVII.

Fuit ephorus (Chilo) circa quinquagesimam & quintam Olympiadem; porro *Pamphila* circa sextam ait.

CXXXVIII.

Fertur in Commentariis *Pamphilæ* ipsius (*Cleobuli*) hujusmodi ænigma:

*Est genitor, proles cui sit bisfena, sed horum
Cuius sunt triginta nata, sed dispare forma.
Hac niveis penitus, fuscis sed vultibus illac:
Atque immortales cum sint, moriuntur ad unam.*

Est autem annus.

CXXXIX.

Pamphila in secundo commentariorum *Tyrr bæum* refert ipsius (*Pittaci*) filium, cum federet in tonstrina Cumis, injecta securi ab aerario fuisse necatum: à
Cuma-

(361) *Pseudo-Didymus* ad Odyss. κ'. statim initio: τινὲς δ' ἀλληγορῶντες, Ἀιολὸν μὲν λέγουσι τὸν ἐν-
αὐτὸν δῶδεκα δ' παῖδας, τὰς μῆνας. *Menagius*.

(362) Γράφεται παῖδες δυοκαίδεκα. *H. Stobæus*.

(363) Ergo menses illo ævo ex diebus constabant decem & quinque? tot enim efficiunt hæ triginta filiae. Logi. corruptus enim hic locus est, & legendum κῦραι ἐξήκοντα itaque apud *Stobæum* legitur. At *Suidas*, qui hunc *Diogenis* locum descripsit, habet ipse quoque τρεῖς κόντα, quod etsi ferri posse videatur, propter illa: διὰ νδύχα ἴδιον ἔχουσαι, tamen illam lectionem magis probo, imò vero iocam probo. *Jf. Casaubonus*.

Ita quoque apud *Suidam* in Κλεοβουλίνῃ, nisi quod ibi τετράκοντα legitur. Sed apud *Stobæum* est κῦραι ἐξήκοντα, quam lectionem amplectitur *Casaubonus*; & certe ut taceam primam in τετράκοντα esse brevem, dici non potest ex triginta diebus menses, alios esse albos, alios esse nigros; sunt enim omnes albi simul

& nigri, aut nigri simul & albi. Sed ex sexaginta mensis filiabus, aliae sunt albæ, nempe dies triginta, aliae nigrae, videlicet triginta noctes. Receptam lectionem agnovit tamen *Petavius*, Vir undecumque doctissimus, qui hoc ænigma in libro de doctrina temporum ita est interpretatus:

*Bissenos genitor gnatos habet unus; at horum
Ter sunt cuique decem nata, variante figura.
Quippe aliis color est albus, niger inditus illis;
Immortale genus cum sint, moriuntur utraque.*

Legendum omnino apud *Laërtium*: παῖδες δὲς τετράκοντα, de qua verissima emendatione me monuit *Marq. Gudius*, δὲς, posterior syllaba in παῖδες, adscripuit vulgari librariorum compendio. *Menagius*.

(364) *Diogenes Laërtius* lib. I. segm. 76.

(365) Ita omnes Codices manu exarati, nec non Basileensis editio. Male *Πυρραίων* editio *Stephani*. *Menagius*.

Z

(366)

κυν ἐμβαλὼν ἀνέλοι· τῶν δὲ Κυμαίων πεμφάντων τὸν φονέα τῷ Πιττακῷ, μαθόν-
τα καὶ ἀπολύσαντα εἰπεῖν· Συγγνώμη μετανοίας κρείσσω. (367)

CXL.

Σωτίων (368) καὶ Ἡρακλείδης καὶ Παμφίλη ἐν τῷ πέμπτῳ τῶν ὑπομνημάτων
δύο φασὶ Περιάνδρους γεγονέναι, τὸν μὲν, τύραννον· τὸν δὲ σοφὸν καὶ Ἀμπρακίω-
την. (369)

CXLI.

Ἀλκιβιάδης, [370] (καθὰ φησι Παμφίλη ἐν τῷ ἐβδόμῳ τῶν ὑπομνημάτων,)
διδόντος αὐτῷ, (Σωκράτει,) χάραν μεγάλην, ἵνα οἰκοδομήσῃται οἰκίαν, φάναι· καὶ
εἰ ὑποδημάτων ἔδει βύρσαν μοι ἐδίδης, ἵν' ἐμαυτῷ ὑποδήματα ποιησαίμην; καὶ κα-
ταγέλαστος ἀν' ἡν λαβών. [371]

CXLIH.

Φησὶ [372] Παμφίλη ἐν τῷ σέμπτῳ καὶ ἑκοστῷ τῶν ὑπομνημάτων, ὡς Ἀρκά-
δες καὶ Θηβαῖοι, μεγάλην πόλιν οὐκίζοντες, παρεκάλεν αὐτὸν, (Πλάτωνα,) ῥημαθί-
την·

(366) Mos Græcorum hic fuit, ut garruli homines,
quibus, ut Syracusanus poeta ait, αἰὲν ἑορτὴ, in ton-
forum officinis sederent. *Aristoph.*

Καὶ τοι λόγῳ γ' ἦν. νῆ τὸν Ἡρακλῆα, πολὺς
Ἐπὶ τοῖσι κρεῖσσι τῶν καθεμένων.

ad quem locum vide Interpretem. *Casaubonus.*

Sedere solebant οἰοῖσιν in tonstrinis ad confabulan-
dum, quas propterea *Theophrastus*, teste *Plutarcho* in
Symposiacis, αἰῶνα συμποσία appellabat. *Mena-
gius.*

(367) Vidit sapientissimus Vir, qui injurias ulci-
scuntur, eos saepe ultionis poenitere; qui misericordia
utuntur, raro aut nunquam. *Aldobrand.*

Julianus Imp. Orat. II. τὸν Πιττακὸν ἐπανῶν τῷ
λόγῳ, ὃς τὴν συγγνώμην τῆς τιμωρίας προετίθει.
Stobæus Serm. XVII. Πιττακὸς ἀδικηθεὶς ὑπὸ τι-
νι, καὶ ἔχων ἐξορίαν αὐτὸν κολάσαι, ἀφῆκεν, εἰπὼν·
συγγνώμη τιμωρίας ἀμείνων· τὸ μὲν γὰρ, ἡμέτερος φύσεως

ἔστι, τὸ δ' ἔ, θυμώδης. Benignissimum quoque fuisse
Pittacum, qui aliorum culpam libenter excutere, scri-
bit *Diodorus Siculus* in Excerptis. *Menagius.*

(368) *Diogenes Laërtius* lib. I. segm. 98.

(369) Apud *Aristotelem* ego quoque duos *Peri-
andros* reperio, sed utrumque tyrannum. De *Corin-
thio* quidem Cypseli filio in libris Politicorum ita
multis in locis, ut eos afferre supervacaneum sit. De
Ambraciota vero habes V. Politic. cap. 4. his verbis:
ἐν Ἀμβρακίᾳ πάλιν ὡσαύτως Περιάνδρον συνεβα-
λὼν τοῖς ὀπτιδεμένοις ὁ δῆμος τὸν τύραννον, εἰς
ἐαυτὸν ἔφεισσε τὴν πολιτείαν. *Aldobrand.*

Etiam *Ælianus* Var. Hist. lib. XII. cap. 35. duos
fuisse *Periandros* ait, Philoio; hum alterum, alterum
Tyrannum, *Periancer* uterque Tyrannus fuit; unus,
Corinthius, è numero VII. Sapientum; alter, Am-
praciota, qui quidem sapiens nunquam appellatur.
Quare hic rescribendum olim existimabamus: τὸν μὲν
Κορίνθιον καὶ σοφόν, τὸν δ' Ἀμπρακιώτην. Sed for-
tasse alia fuit sententia *Saxionis*, *Helicæidis*, *Pamphile*
&c

Cumanis vero vinctum homicidam ad Pittacum missum, atque ab eo poena fuisse absolutum, dicente, cum rem cognovisset: *Indulgentiam poenitentiae esse praefendam.*

CXL.

Sotion, atque *Heraclides & Pamphila* in quinto Commentariorum, duos ajunt fuisse *Periandros*, tyrannum alterum, alterum vero sapientem, eumque *Ambraciotem*.

CXLI.

Refert *Pamphila* in VII. Commentariorum, cum *Alcibiades* grandem quandam aream ad construendam domum ei, (*Socrati*,) largiretur, dixisse: An vero, si calceamentis mihi opus esset, corium dares, ut calceos mihi ipse conficerem; atqui ridiculus essem, si acciperem?

CXLII.

Refert *Pamphila* in vigesimo quinto Commentariorum, *Arcadas* ac *Thebanos*, condita civitate ingentis magnitudinis, rogasse illum, ut eam rempublicam legibus

& *Neantibus* *Cyziceni*, quos in hanc rem testes adducit *Laërtius*; quod ex sequentibus conjicere licet: Καὶ Ἀριστοτέλης δὲ τὸν Κορίνθιον φησὶν εἶναι τὸν σοφόν. Πλάτων δ' ὁ φησὶ. *Periandri* *Ampraciota* meminit *Aristotelis* *Politie*. lib. V. cap. 10. ἐπεβέλευσαν ἥ καὶ *Πεισάνδρῳ* τῷ ἐν Ἀμβρακίᾳ τυραννῶ, διὰ τὸ συμπίνοισα μετὰ τῶν παιδικῶν, ἐρωτῆσαι αὐτὸν, εἰ ἦδη ἐξ αὐτῶν κύει. & cap. 4 ubi de seditionibus, quæ ex parvis rebus nascuntur: Καὶ ἐν Ἀμβρακίᾳ πάλιν ὡσαύτως *Περίανδρον* συνεκβαλὼν τοῖς ἐπιτιθεμένοις ὁ δῆμος τὸν τύραννον, εἰς αὐτὸν ἐφύσησε τὴν πολιτείαν. *Ampracia* autem sive *Ambracia* est urbs in *Epiro*. *Ambracia* dicitur *Straboni*, *Plinio*, *Aristoteli*: *Ampracia* *Herodoto*, *Ptolemæo*, *Æliano*. Utramque lectionem agnoscit *Stephanus*: Ἀμβρακία, inquit, πόλις Θεσπρωτίας, ἀπὸ Ἀμβρακῶ, τῆ παιδὸς Θεσπρωτῆς τῆ Λαοκίωνης, ἢ ἀπὸ Ἀμβρακίας τῆ Ἀργεῖς θυγατρὸς εἰς εὐρηται καὶ διὰ τῆς π ἀντὶ τῆς β, ἔθεν καὶ τὸ Ἀμπρακίως, ἀπὸ τῆ Ἀμπρακῶ γενικῆς καὶ Ἀμπρακία. *Menagius*.

(370) *Diogenes Laërtius* lib. II. segm. 24.

(371) Lege cum *Casaubono*: μὴ καὶ καταγέλας αὐτὸν ἦν λαβὼν: Etiam *Socratem* *Alcibiadi* munera remississe scripsit *Ælianus* Var. Hist. IX. 29 Ὅτι ἐφίλοτο μῆσατο Ἀλκιβιάδης δῶρα πολλὰ πέμψαι Σωκράτει καὶ δὺν Ξανδίππης καταπλαγέσης τὰ πεμφθέντα, καὶ ἀξιώσης λαβεῖν αὐτὰ, ὃ ἦ ἔφη. Ἀλλὰ καὶ ἡμεῖς τῇ φιλοτιμίᾳ τῇ τῷ Ἀλκιβιάδῳ φραταζώμεθα, μὴ λαβεῖν τὰ πεμφθέντα. φιλοτιμωσάμενοι. Sed & *Stobæus* term. I. de prudentia: Σωκράτης ὁ φιλόσοφος πολλὰ τῶ φίλων αὐτῷ πεμπόντων, ἐπειδὴ μηδὲν δεχόμενος, ἐπὶ τέττῳ φρατὰ Ξανδίππης εὐδύνετο, ἔφη Ἄν τὰ διδόμενα πάντα ἐτοίμως λαμβανόμενος, ἐὰν αἰτῶντες τὰς διδόντας ἔχομεν. Etiam *Alcibiades* ipse in Convivio *Socratem* ait difficiliter pecuniis, quam *Ajace* ferro domari posse *Invulnerabilem* fuisse *Ajace*ν, præterquam in cervice, fabulae narranti. *Menagius*.

(372) *Diogenes Laërtius* lib. III. segm. 23.

την· ὁ δὲ μαθὼν ἴσον ἔχειν οὐ θέλοντας, [373] οὐκ ἐπορεύθη.

CXLIII.

Ὁ Θεόφραστος [374] γέγονεν ἀνὴρ συνετώτατος [375] καὶ φιλοπονώτατος, καὶ κατὰ φησι Παμφίλη [376] ἐν τῷ τριακοστῷ δευτέρῳ τῶν ὑπομνημάτων, διδάσκαλος Μενάνδρου [377] τοῦ Κωμικοῦ.

CXLIV.

Παμφίλη [378] Ἐπιδαυρία, σοφῆς, θυγάτηρ Σωτηρίδου, οὗ λέγεται εἶναι καὶ τὰ συντάγματα, [379] ὡς Διόνυσιος ἐν τῇ λ' τῆς μυσικῆς ιστορίας· ὡς δὲ ἕτεροι γεγράφασι, Σωκρατίδα τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς. Ἱστορικὰ ὑπομνήματα ἐν βιβλίοις λγ. [380] Ἐπιτομὴν τῶν Κτησίει, ἐν βιβλίοις γ'. Ἐπιτομὰς ἱστοριῶν [381], τε καὶ ἑτέρων βιβλίων παμπλείστας· περὶ ἀμφισβητήσεων· περὶ ἀφροδισίων, καὶ ἄλλων πολλῶν.

CXLV.

Περὶ ΠΑΝΥΠΕΡΣΕΒΑΣΤΗΣ.

Ὁ μέγας [382] Λογοθέτης, (Θεόδωρος ὁ Μετοχίτης,) μεστὸς ἐννοιῶν ἐκ τῶν βασιλείων· οἰκαδὲ ἐλθὼν, ἐκάθετο ἐπιπολὺ σιωπῶν, καὶ μηδ' ὅλως μηδὲν πρὸς οὐδένα φθεγγόμενος· ἀλλὰ στρέφων λογισμοὺς αἰεὶ περὶ τὸν νοῦν συχίους, καὶ τῶν μελλόντων πλήρεις, κοφῶ τε καὶ μηδὲν αἰσθανομένων τῶν παρόντων ἀτεχνῶς ἐφίκει· καὶ τὰυτα τῆς συζύγου μετὰ τῆς θυγατρὸς Πανυπερσεβάστης καὶ τῶν υἱῶν παρακαθημένων κατὰ τὸ εἰωθὸς, καὶ ἱλαρὰν

τινα.

(373) Id ipsum testatur *Aelianus Var. Hist. II.* 42. Ἡ Πλάτωνος δόξα, καὶ ὁ τ' ἑατ' αὐτὸν ἀρετῆς λόγος, καὶ εἰς Ἀρχιδάου ἀφικέσθαι καὶ Θηβαίους, καὶ ἐν ἐδελθῆσαν αὐτῇ, πρέσβεις ἀποστείλαι, σὺν τῇ ἀνωτάτῃ σπειδῇ ἀφικέσθαι σφίσι τὸν ἄνδρα (emendabat *Tan. Faber*: σὺν τῇ δεινοτάτῃ σπειδῇ) ἐκ ὅπ' ὁ μόνῃ τῇ τῶν νέων περὶ σφίσι, ἐδ' ἵνα αὐτοῖς συγγίνηται ὅπ' τοῖς λόγοις τοῖς κατὰ φιλοσοφίαν· ἀλλὰ γὰρ καὶ τὸ ἐτι τέτων μᾶλλον, νομοθέτην αὐτὸν ἐκάλει· ἐκ ἐν ἐμελλον ἀτυχίσειν τῷ ἀνδρὶ, καὶ γὰρ ἦν ὁ τῷ Ἀείωνος τῇ κλήσει καὶ δὴ καὶ ἐμελλον ὑπακίεσθαι. Ἦρετα μέντοι τὸς ἡκοντας, πᾶς ἔχεισι πρὸς τὸ ἴσον ἔχειν ἅπαντες· ἐπεὶ ἡ ἐμαυτοῦ παρ' αὐτῶν, ὅτι καὶ πάντῃ ἀλλοτείας, οὐδὲ πείσειν αὐτὸς τιμᾶν τὴν ἰσονομίαν, ἀπέπατο τὴν πρὸς αὐτὸς ἀπιδυμίαν. De Cyrenæis,

non de Arcadibus aut Thebanis, rem narrat, atque aliter, *Plutarchus* in libello ad Principem ineruditum, ipso initio; Πλάτωνα Κυρηνάιοι παρεκάλει νόμους τε γράφειν αὐτοῖς ἀπολιτεῖν, καὶ διακοσμεῖν τὴν πολιτείαν· ὁ δὲ παρητήσατο, φήσας χαλεπὸν εἶναι Κυρηνάιους νομοθετεῖν· οὕτως εὐτυχῶσιν· ἐδὲν γὰρ οὕτω γαῦρον καὶ τεραχὺ, καὶ δύσαρκτον, ὡς ἐρου ἀνὴρ εὐπρεχίας δοκῶνς ἀπλάμβανόμενος. Menæzius.

[374] *Diogenes Laërtius* lib. V. segm. 36.

[375] *Eruditissimum* quoque appellavit *M. Cicero* lib. V. *Tuscul. Quæst.* his verbis: *Hic autem elegantissimus omnium philosophorum est eruditissimus.* Aldobrand.

[376]

bus instrueret, quos cum ille didicisset, æqualitatem sectari nolle, profectum non esse.

CXLIII.

Theophrastus fuit vir summæ prudentiæ studiique singularis, atque ut scribit *Pamphila* trigesimo secundo commentariorum libro, Menandrum ipsum comicum instituit.

CXLIV.

Pamphile, Epidauria, sapiens, filia *Soteridis*: cujus etiam esse dicuntur Commentarii historici, (qui sub *Pamphiles* nomine circumferuntur,) ut auctor est *Dionysius* libro XXX. Historiæ Musicæ: vel ut alii tradunt, *Socratis* mariti ejus. Scripsit commentarios historicos libris XXXIII. Epitomen *Ctesie* libris tribus; Epitomas historiarum aliorumque librorum quamplurimas; de controversiis; de re venerea & aliis multis.

CXLV.

De PANYPERSEBASTA.

Magnus *Logotheta*, (Theodorus Metochita,) è palatio plenus cogitationum domum reversus, longo tempore tacitus sedit, nemini ullum verbum loquens; sed multiplices curas subinde animo volvens; in futuri meditatione totus; plane similis muto & furdo, nec quidquam sentienti eorum, quæ coram ipso gererentur; idque uxore cum filia Panypersebasta & filiis de more assidentibus,

&

[376] Hic quoque exemplaria quædam habent Παμφίλῃ pro Παμφίλῃ ut & supra. Sed in plerisque locis hujus libri Παμφίλῃ cum illorum omnium assensu legitur. *H. Stephanus*.

[377] Cui quidem rei temporum ratio non repugnat. Quo enim tempore, concedente Chalcidem *Aristotele*, *Theophrastus* scholæ præesse cœpit, eodem fere *Menander* primam fabulam *Orgen* dedit. *Eusebius* in *Chronicis*. *Aldobrand.*

[378] *Suidas* in Παμφίλῃ Tom. III. pag. 14. ed. Cantabr.

[379] Locus hic mihi mutilus esse videtur; quem sic scribendum & supplendum esse censo: ἡ λίγεται

ἔιναι καὶ τὰ συντάγματα ἱστορικὰ, ἃ εἰς τὴν Παμφίλῃν ἀναφέρεται &c. Circumferebantur enim sub nomine *Pamphiles* commentarii historici, quorum auctorem patrem ejus esse nonnulli tradebant. v. *Suidas* in Σωτηρίδῃ. *Kusterus*.

[380] Hujus operis libros VIII. lectos sibi fuisse testatur *Photius*, quem vide. (num. CXXXIV.) *Idem*.

[381] Ex his librum secundum Excerptorum suorum consarcinaverat *Sopater*, teste *Photio* Cod. CLXI. *Idem*.

[382] *Nicephorus Gregoras* Historiæ Byzant. lib. VIII. cap. 5. legm. 4 sq. pag. 188 sq. ed. Paris.

Z 3

τινα καὶ μειδιῶσαν ἐκδεχομένων γλῶσσαν ἀκηκοέναι· ὁφείδ' ἀναγκασθεῖσα ἡ σύζυγος, αὐτὴ μὲν ἀφελῶς ὑπὸ φύσεως ἔχουσα πρὸς τὸ λέγειν, διένευσε πρὸς τὴν θυγατέρα τὴν Πανυπερσεβάστην, φθέγγασθαι τι τῇ χρεῖα καὶ τῷ καιρῷ πρόσφορον. Ἦν γὰρ αὐτὴ νεάζουσα [383] μὲν τὰ τῆς ἡλικίας, ἀλλ' οὖν ἐπὶ μέγα συνέσεως ἤκουσα, καὶ γλῶσσαν παρὰ τῆς φύσεως ἐντυχίσασα, οὐκ αὐτῇ μᾶλλον ἢ Πυθαγόρα καὶ Πλάτωνι καὶ τῶν σοφῶν τοῖς τοιούτοις μάλα προσήκουσαν. Ἡ δὲ καὶ διάρασα πρὸς τὸν πατέρα τοὺς ὀφθαλμοὺς ἔλεξε τοιάδε· Τολμηρὸν μὲν ἴσως καὶ προπετείας δόξειεν ἂν πως μεστόν, ὦ πάτερ, θυγατέρα νεάζουσιν ἔτι πρὸς πατέρα παρρησιάζεσθαι, καὶ ἀμαθία συζῶσαν γλῶσσαν ἀτενίζειν πρὸς τὸν τῆς σοφίας Ὀλυμπόν. Ἐπεὶ δ' ἤτε μήτερ προτρέπει, καὶ μετὰ τοῦ πράγματος ὁ καιρὸς ἐπιτίθεται, φθέγγομαι τόγε εἰς δύναμιν ἦκον. Ἵνα τι γὰρ ἐπὶ τοσοῦτον σιγῶν, σοφώτατε πάντων ἀνθρώπων, ἀνέχη μὲν γνωσιμαχεῖν ἐπὶ σαυτῷ, καὶ κατατήκειν σαυτόν, κοινωνεῖν δ' ἡμῖν οὐκ ἐθέλεις τῆς γνώμης, ἵνα καὶ τῆς λύπης ἡμεῖς σοι γενομένοι κοινωνοί, κηρότερον καταστήσωμέν σοι τὸ πᾶθος; πολλὴν γὰρ ἡμῖν ἢ τῶν ὄψεων σύγχυσις, καὶ ἡ τῆς γλώττης ἀσφάλεια μηνύει σαφῶς τὴν ἐν τῇ ψυχῇ σε τῆς λύπης ἀκμὴν, ἢ τῆς καρδίας χειρωσαμένη τὰ καίρια, καθάπερ ἀκρόπολιν, ἢ ῥίζαν τινὰ καὶ σύνδεσμον τῶν ζωτικῶν τῆς ψυχῆς δυνάμεων, κάθηται ἀναπόσπαστα ἐπιβοσκομένη τὴν ὄραν τῶν λογισμῶν, καὶ συνθολοῦσα τὰς περιόδους αὐτῶν, καὶ ἐμβριδὲς ποιοῦσα τὸ ἡγεμονικόν· ὥσπερ δ' ἔλαιον καὶ κηρὸς καὶ καλάμη καὶ χόρτος πυρὸς ἐπεφύκει τροφή, οὕτω καὶ σιωπὴ περὶ τὴν ψυχὴν ἡθροισμένους εὐρίσκει τῆς λύπης τοὺς ἀνδρακας, καθάπερ ὕλην αὐτοῖς καὶ τροφήν [384] ἑαυτὴν [385] χορηγεῖ, μηδαμὴ διὰ γλώττης ἐξίεναι παραχωροῦσα [386] τὸν ἐγγινομένον ἐκείθεν καπνὸν τῇ ψυχῇ. Σὺ γοῦν ἵνα μὴ τῷ χρόνῳ τὸ πᾶθος ἰσχὺν εἰληφὸς βλάβην ἀνέλπιστον ἀναφέρῃ, [387] διανύσῃ πρὸς Θεοῦ, καὶ γενοῦ σαυτοῦ· οὐ γὰρ σὸν, τὴν εὐγένειαν τῆς φιλοσοφίας εἰς τοιαύτην κατασπᾶν σμικροπρέπειαν, καὶ ἁωρίαν τοσαύτην τοῦ ταύτης κατασκηδάζειν σεμνύματος. Πέφυκε γὰρ πῶς τὸ τῆς λύπης δεινὸν ῥᾶτα τῇ παρατάσει τῆς σιωπῆς πολλαπλασιάζεσθαι· χωρεῖ γὰρ ἀνατρέχον ἐπὶ τὰ ἔνδον αἰεὶ δίκην ἔλκευς, καὶ οὐ πρότερον ἀφίσταται τοῦ πάλλει νέμεσθαι λάθρα τὰ πρόσω, πρὶν ἂν καὶ αὐτοὺς ὡς εἰπ

[383] *Wolffius* νεάζουσαν hoc loco, & paulo infra, erat, cujus filia quadriennio post nuptui collocata est. interpretatur adolescentulam. Sed adolescentula non vid. cap. IV. sect. 2. infra. *Beirvin.*

& hilarem ac jucundam aliquam vocem ab eo expectantibus. Tandem coacta uxor, ipsa quidem natura sua parum eloquens filiae Panypersebastæ innuit, ut pro re ac tempore aliquid opportuni loqueretur. Nam erat illa quidem juvenis ætate, sed peringeniosa; & eam dicendi vim à natura acceperat, quæ ipsam non magis quam *Platonem* aut *Pythagoram*, aut ejusmodi viros sapientes deceret. Tum autem oculis hiscentibus patrem intuens, sic exorsa est: Audaciæ forsan & temeritatis summæ esse videatur, o pater, me filiam adolescentulam liberius apud te proloqui & eam, cujus lingua alumna sit imperitiæ, oculos intendere audere adversus altissimam sapientiæ arcem. Sed cum & mater hortetur, & tempus resque ipsa postulet, dicam ut potero. Quianam, sapientissime omnium mortalium, tamdiu tacitus sedes, tuumque ipsius animum excrucias & moerore conficis: nec tuam nobis mentem communicas, ut istius tristitiæ parte in nos recepta, doloris sensum levemus? Nam & perturbatio vultus tui & linguæ silentium satis declarant, quam vehemens sit animi tui dolor, qui intimum cor veluti arcem quandam aut potius velut radicem & vinculum vitalium animæ facultatum invasit, atque ibi penitus infixus ingenii florem depascitur, cogitationes confundit, & nobiliorem animi partem aggravat. Ut autem oleum & cera & stipula & fœnum flammam alunt, ita & silentium, collectos in animo doloris ignes nactum, materiam quasi ipsis & nutrimenta suppeditat, nec finit offusum inde animo fumum per linguam exhalari. Quare tu, ne affectus iste tempore confirmatus inexpectatum damnum apportet, per Deum exsurge & animum recipe. Neque enim tuum est, philosophiæ nobilitatem ad tantam humilitatem dejicere, illiusque majestatem intempestivis doloris maculis aspergere; cujus ea natura est, ut continuatione silentii multiplicetur. Subinde enim ulceris instar interiora invadens, obvia quæque clam depascere non prius

[384] Τροφήν *Wolfius* in margine.

[385] Non ἰαυτῇ.

[386] Non ἀεχέεισα aut συγχερεῖσα.

[387] Ἐπιφάνει.

πεῖν διέλθῃ τοὺς μυελοὺς τῆς ψυχῆς, καὶ αὐτὰ τοῦ ζῶν τὰ καιριώτερα κατατρο-
πώσῃται μόρια. Καὶ εἰ μὲν τι τῶν ἀπορρήτων ἐστίν, ἄλλοις χρεὼν εἶναι ἀπορρήτον·
ἡμῖν δὲ τοῖς σοῖς καὶ μάλα ἥκιστα.

CXLVI.

Ἐδίδασκον [388] τὸν τε υἱέα καὶ ἦν ἔφαμεν αὐτοῦ θυγατέρα, (Πανυπερσεβά-
την,) τὰ τῶν θύραθεν καὶ ἡμετέρων βιβλίων ἀνιγματοῶδη καὶ γρίφα διαλευκαίνων,
καὶ τὴν ἐκείνων νύκλια πρὸς ἡμέραν μεθαρμαζόμενός· ἦν γὰρ ἡ γυνὴ μεγαλοφυῆς ὁμοῦ
καὶ φιλομαθῆς· τὸ μὲν δῶρον τῆς φύσεως εἰληφυῖα, τὸ δὲ τῆς γνώμης.

CXLVII.

Ἐς (389) τοῦπιόν ἔτος ἀπῆι συζευχθισομένη τῷ Κράλῃ Σερβίας ἡ θυγάτηρ
τοῦ Πανυπερσεβάστῃ· μεταβραχὺ δ' ἀπῆι πρὸς αὐτὴν θεωρίας ἕνεκα καὶ ἡ μήτηρ
αὐτῆς· μεταμικρὸν δὲ καὶ ὁ Πανυπερσεβάστος, οὐκ ἐθέλων ἔτι ὑπὸ βασιλεῖ εἶναι,
ἀλλ' εὐαὐτῷ περιποιήσασθαι βασιλείαν, ἅτε δηλαδὴ κληρὸν οὐσαν αὐτῷ πατρικόν.
Ἀφείς τὴν τῆς Θεσσαλονίκης ἐπιτροπὴν καὶ διοίκησιν, ὥχετο καὶ αὐτὸς ἀπὼν ἐς
Κράλῃν τὸν γαμβρὸν αὐτοῦ, σύμμαχον αὐτὸν ληψόμενος τῷ σκοπῷ τοῦ τοιοῦδε βε-
λεύματος· ὑφ' οὗ προσδεχθεὶς ἐξῆλθεν ἅμα αὐτῷ, καὶ πᾶσαν τὴν ἄχρι Στρυμόνος
τοῦ ποταμοῦ καὶ Σερρῶν ἐλήισατο χώραν. Ὅθεν ὁ γηραιὸς βασιλεὺς, διὰ δέος μει-
ζόνων κακῶν, ἀπέστειλε πρεσβείαν πρὸς αὐτὸν, καὶ ἅμα τῇ πρεσβείᾳ καὶ τὰ τοῦ
Καισαρικοῦ ἀξιώματος σύμβολα· ἅπερ ἐν τῷ τῶν Σκοπίων πολιχνίῳ δεξάμενος ἐκεῖ-
νος ἐφόρεσε καὶ εἰρηνεύειν ὑπέσχετο τοῦ λοιποῦ, καὶ μηδὲν ἔτι πλέον ζητεῖν. Ἐμελλε
δὲ ἤδη καὶ ἐς Θεσσαλονίκην ἐπανελθεῖν· ἀλλὰ νόσῳ δεινотάτῃ ληφθεὶς μετὰ βρα-
χείας ἡμέρας ἐκεῖ τὸ πέρας τοῦ βίβι ἐδέξατο. Καισάρισα δὲ ἡ γυνὴ αὐτοῦ, πο-
θοῦσά τε συνέιναι τῇ θυγατρὶ καὶ τῷ γαμβρῷ, καὶ πρὸς γε αἰδομένη Ῥωμαίους
διὰ τὰ συμπεσόντα τῷ ἀνδρὶ αὐτῆς, οὐκ ἤθελεν ἐκεῖθεν ἐξελθεῖν. Ταῦτ' ἄρα ἀναγ-
κασθεὶς ὁ πατὴρ αὐτῆς, κεκίνηκε τὸν βασιλέα, πρεσβείαν πρὸς τὸν Κράλῃν ποιήσα-
σθαι περὶ τε καταστάσεως ἄλλης τῶν Ῥωμαϊκῶν πραγμάτων καὶ περὶ τῆς Καισα-
ρίσσης, ὅπως οἰκαδὲ ἀναγκάσῃ τάυτην ἐπανέναι. Τότε τοῖνυν ἀπεστάλην καὶ γὰρ
πρέσβυς ἐς Κράλῃν σὺν τε ἄλλοις καὶ τῷ ἀδελφῷ αὐτῆς, δι' ὧς ἐφθήμεν εἰρηκότες
αἰτίας. (390)

CXLVIII.

[388] *Nicephorus Gregoras Historiæ Byzantinæ*
lib. VIII. cap. 5. segm. 7. pag. 190.

(389) *Idem l. c. lib. VIII. cap. 14. segm. 2 sq.*
pag. 230. (390)

prius definit, quam ad ipsas ut ita dicam animæ medullas penetrarit, & vitalia hominis absumpserit. Qued si arcani aliquid est, aliis arcanum esto: nobis vero tuis haudquaquam.

CXLVI.

Docebam & filium ejus & quam dixi filiam, (*Panypersebastam*,) interpretabarque ipsis libros profanos pariter & sacros, ambigua & perplexa explicans, & obscuris lucem afferens. Erat enim mulier & magno prædita ingenio & discendi cupida; quorum alterum naturæ, alterum voluntatis donum est.

CXLVII.

Sequenti anno *Panypersebasti* filia *Crati Servie* nuptura abiit. Paulo post & mater, ejus visendæ gratia, eodem sese contulit. Quam mox *Panypersebastus* (*Ioannes Paleologus Metochitæ* gener) secutus est, nolens Imperatori diutius obnoxius esse, sed sibi ipsi vindicare imperium; quod nimirum hæreditario jure ad se pertineret. Relicta igitur Thessalonicae cura & administratione, & ipse ad *Cratem* generum suum abiit, à quo ad exsequenda destinata adjuvaretur. Ab eo igitur susceptus, & una cum eo egressus, omnem regionem usque ad Strymonem & Serrhas populatur. Quamobrem Senior Imperator majorum malorum metu, legatos ad eum misit, & Cæsareæ dignitatis insignia deferenda ei simul curavit. Quæ ille Scopiis, quod exiguum oppidum est, accepta gestavit, seque deinceps quieturum esse promisit, neque quicquam amplius petiturum. Sed jam Thessalonicam rediturus, gravissimo morbo affectus, intra paucos dies illic decessit. *Cæsariissa* vero uxor ejus, cum consuetudinem filiae & generi desiderans, tum Romanos reverita, propter illa, quæ maritus ejus fecerat, inde abire noluit. Quare pater ejus coactus, Imperatori auctor fuit mittendæ ad *Cratem* légationis, tum de cæteris Romani Imperii rebus ordinandis, tum de *Cæsariissa* cogenda, ut domum rediret. Atque ipse quoque tunc legatus ad *Cratem* ivi, cum alios comitaturus, tum *Cæsariissæ* ipsius fratrem, ob eas scilicet causas, quas supra diximus.

CXLVIII.

(390) Fuerat *Gregoras* Cæsariissæ præceptor, & fratris ejus, *Metochitæ* liberorum. (vid. num. CXLV.)

CXLVIII.

Ἐνταῦθα (391) τοῦ Ῥηγός, ᾧ Τρίβαλλοι πάντες ἔποιναι, καὶ οἱ μάλα ὑπέικουσι, τῇ πενθερᾷ ἐντυγχάνομεν, τῇ εὐγενεῖ Καισαρίσση, σύμβολα τῆς ἐνδον ὀδυνωμένης ψυχῆς τοῦς πενθίμους περικειμένη χιτῶνας· ἦν γὰρ ἐπὶ νεαρῷ καὶ ἀκμάζοντι συγχευμένη τῷ πάθει· ᾧ καὶ πάνυ τοι πλείστην ἤδη καὶ τῆς ἡμῶν θέας τὴν ῥοπὴν δαδουκῦα, ὅλη θρήνων καὶ τῶν δακρύων αὐτῆς ἐγίγνετο, συχνὰ ἐπιβοωμένη τὸν σύζυγον Καίσαρα, τὸν πολλῶν βασιλέων συγγενῆ, τὸν καλόν, τὸν χερσοῦν, τὸν γλυκύν, τὸν πᾶσιν ἀγαθοῖς περιβρίθοντα. Θάλασσαν ἔειχε συμφορῶν τὴν καρδίαν, καὶ πηγὰς δακρύων τοὺς ὀφθαλμούς, καὶ ὅλην κατεβάπτισεν αὐτὴν τοῖς τῶν θλίψεων κύμασιν ἐν γῇ ἐρήμῳ καὶ ἀλλοτρίᾳ, καὶ ἐπὶ ποταμούς, ὡς εἰπεῖν Βαβυλῶνος, ἐρήμος Φίλων, γοιῶν, συγγενῶν, ἔσχατον ὁμοφύλων ἀνθρώπων, πάντων ὁμοῦ τῶν ὅσα δεξιούται ψυχὴν κατενηνεγμένην ὑπὸ σφοδρᾶς ἀθυμίας· ἵνα τί, λέγουτα, δέδοται τοῖς ἐν πικρίᾳ φῶς, ζῶν δὲ ταῖς ἐν ὀδύναις ψυχαῖς; (Iob. III. 20.) Ταῦτα καὶ τὰ τούτοις ἐπομένα λέγουσα, ἐσπάραττε τὰς παρειάς, καὶ ῥυάκας ἐνέσθεν αἱμάτων ἐτρύγα ὄνυξι· μονονουχὶ καὶ τὰς ἀψύχους ἐκίνει Φύσεις εἰς θρήνους καὶ δάκρυα. Ἐνέσθεν ἡμεῖς λόγοις ἐπειρώμεθα παραμυθητικοῖς, καθάπερ ὕδατι, τῆς ὀδύνης σβεννύειν τὴν φλόγα· ἐνθεν μὲν ὁ πᾶντ' ἄριστος αὐτῆς ἀδελφός, ἐκεῖθεν δ' οἱ συμπρέσβεις, καὶ νῦν μὲν ἐγὼ νῦν δ' αὐτῶν ἕκαστος, νῦν δ' ὁμοῦ πάντες· ὥστε καὶ ἀναφέρειν ὁπὲρ πεπείκαμεν ταύτην, οὐ τελέως μὲν, οὐδ' ὡς μάλα ἡμῖν δι' ἐφέσεως ἦν· πεπείκαμεν δ' οὖν. Ἦν γάρ πως καὶ ἄλλως ἡ γυνὴ συνέσεως ἤκιστα ἐπὶ μέγιστον, ὁπόσας ὁ καθ' ἡμᾶς βόσκων τετέαται χρόνος· ἀλλὰ δὴ καὶ ξυνίεναι ὀξύτατα καὶ νοῦν ἐνδέσθαι, εἰ τις ἐν καιρῷ συμβουλευοὶ τὰ καίρια, δεινὴ πάντων μάλλον. Καὶ δὴ καὶ τόθ', ἡμῶν χρωμένων, ὁπόσα ἐχεῖν εἰς παραμυθίας λόγον, τοῦ μὲν σπαράττεσθαι καὶ δακρύειν ἐπείχεν· ἡ δὲ ψυχὴ αὐτῆς ἀπηνήνατο, διὰ τὸ τῆς συμφορᾶς ὑπερβάλλον, παρακληθῆναι. Ἀλλ' ἐπὶ τῆς δεξιᾶς ἐρείσασα τὴν κεφαλὴν, ὅλας συνῆγεν ἐνὶ ὅς τὰς αἰσθήσεις ἐς τὰ τῆς διανοίας μυστήρια· καὶ συχνὰ τὸ εἶδωλον ἐφ' ἑαυτῆς ἀναπλάττεσα τοῦ συζύγου, καὶ τὰς παρούσας τύχας ἀνακυκλοῦσα, ὅλη τῶν λογισμῶν ἦν, τρέφουσα τὰ τε ἄλλα, καὶ ὅπως ὡς εἰπεῖν ὑπὲρ τὰς κέδρους ὑφωθεῖσα τοῦ Λιβάνου, καὶ ὑπὲρ τὰ κρίνα ἀνθήσασα τοῦ ἀγροῦ, καὶ ἐνετυχήσασα τῷ βίῳ μᾶλλον ἀπασῶν, ὅσαι οἱ ὁμοῦ τράφον

CXLVIII.

Ubi Regis, cui *Triballi* omnes summa cum observantia parent, socrum convenimus, generosam *Cesarissam*, lugubri habitu dolorem animi testificantem; erat enim ob recentem & acerbum casum perturbata. Cui dolori cum ex conspectu nostro magna vehementia statim accessisset, tota in lacrymas & lamentationes solvitur; crebro maritum *Cesarem* multorum Imperatorum cognatum inclamans, formosum, aureum, dulcem, omnibus bonis undequaque refertum. Pectus ejus mare calamitatum erat, oculi fontes lacrymarum, totaque moeroris fluctibus mergebatur, in terra deserta & aliena, &, ut ita dicam, ad flumina Babylonis, destituta ab amicis, omnibus denique rebus, quæ animum gravi tristitia oppressum consolantur. Cur, inquit, in acerbitate lumen datur, & afflictis animis vita? Hæc & id genus alia dicens, laniabat genas, & sanguinis rivos unguibus eliciebat; tantum non res inanimatas ad dolorem & lachrymas commovens. Nos autem consolando & monendo sedare dolorem ejus ac velut flammam aqua extinguere conabamur; hinc optimus illius frater, illinc legationis collegæ, nunc ego, nunc singuli, nunc universi; donec tandem effecimus, ut respiraret, non quidem penitus, & ut nos maxime optabamus, sed aliquo modo tamen. Erat enim alioqui mulier omnium, quascunque ætas nostra vidit, prudentissima, & ad celerrime intelligenda concipiendaque animo ea, quæ quis in tempore recte suaderet, ingenium habebat promptissimum. Tum igitur, nobis quoque, quicquid ad consolandum pertineret, asserentibus, planctum quidem & lacrymas compescuit; animus vero ejus, ob calamitatis magnitudinem, nullam consolationem admittebat. Sed capite manui imposito, omnes sensus ad animi penetralia revocabat, ac mariti imaginem sibi ipsi subinde effingens & in animum revocans, ac fortunæ præsentis statum reputans, tota cogitationibus hisce occupabatur, & secum tacite tum alia versabat, tum ut supra

Φεν ἡδ' ἐγένοντο, (Homerus Odysſ. δ'.) εἴτ' ἀπερρύνε ταχὺ, καὶ τὸ ἄνδρος ἐλευνῶς εἶδε χειρόμενον ἑαυτῆς, καὶ κομιδῇ μαραινόμενον. Ταῦτ' ἄρα καὶ βύθιον ἐσέταξε, καὶ θάπερ ἐκ μεγάλης καμίνου τῆς ἔνδον πικρίας καπνοὺς ἀναπέμπουσα ζέοντας καὶ φλογώδεις. Τὸ δ' οὖν τελευταῖον ἐν τούτοις καὶ ὁ ἡμέτερος διελέλυτο σύλλογος, καὶ ἐφ' οὗ κατέλυεν ἕκαστος, ἀπηλλάττομεν. Ἡμέραι μεταξὺ παρερρύνσαν δέκα, καὶ ἐπειδὴ περ ἐγγίγα διατρίβων ἦν ὁ τῶν Τριβαλλῶν ἄρχων, τάλλα τῆς πρεσβείας τετελεσμένα παραδοὺς τῶν πρεσβέων ἐνὶ, καὶ ἀπιέναι κεύουσας, ἦκεν ἅμα γυναικὶ παραμυθησόμενος τὴν αὐτὸς ἑαυτοῦ πενθεράν, καὶ τὸ λείπον τῇ πρεσβείᾳ προσαποδώσων. Τουτί δὲ ἦν, προπέμψαι ξύν γε κόσμῳ καὶ ὅση ἀνήκουσα εἴη αἰδῶς, τοῦτο μὲν καὶ ὡς αὐτῆς κηδεστῆς, τοῦτο δὲ καὶ ὡς μεγάλου βασιλέως νύμφης, [392] καὶ τρίτον ὡς περὶ τὰ καίρια δυστυχοῦσαν· ἃ πάντ' ἐν βραχεῖ διεπεπράχει· ὡς μὲν ἐκείνη ἐδόκει, καλῶς· τῇδ' ἀληθείᾳ πολλῶ τοῦ δέοντος ἐνδεῶς. Ἀλλ' οἱ πίθηκοι, Φασί, πιθηκίζοντες, καὶ οἱ μύρμηκες μυρμηκίζοντες, τὰ σφῶν ποιοῦσιν αὐτῶν· εἰ δὲ μὴ καὶ τὰ ἀετῶν, καὶ ὅσα λείουσιν ἐδίμα δύνανται, μὴ οὐ πρὸς αὐτῶν ἀν' ὑπάρχει τουτί, φαυλότῃ φύσεως ἀρχῇθεν συντετραμμένων, καὶ ἀπουσία τοῦ εὔτε καὶ τεταγμένως ἡνιοχέοντος λογισμοῦ. Ἡ σοφὸς ἦν ἄρ' ἐκεῖνος, ὃς πρῶτον ἐν γνώμῃ τόδ' ἐβάστασε, καὶ γλώσση διεμυθολόγησεν, εἴτε Θαλῆς ὁ Μιλήσιος ἦν, εἴτε Πλάτων ὁ Ἀρίστωνος, εἴτε καὶ ἄμφω, παρὰ θατέρου ἄτερος ἐκδεξάμενος, τό γ' ἑαυτὸν μακαρίζειν ἐκθύμας, ὅτι μὴ Βάρβαρος, ἀλλ' Ἕλληνα γενένηται· ἰδοὺ γὰρ ἐκείνοις ὁμόστοιχα λέγειν ἐπῆει καμὲ, βέβαιον τὸν νοῦν ἐκ τῆς πείρας ξυνειλοχότα. Ἀλλ' ἵνα μὴ διατρίβωμεν, ἐπανιτέον ἡμῖν ἐκεῖσε ἐστίν. Ἐπειδὴ γὰρ ἐπανόδου ἡμεῖς ἡμμένοι, ἡμέρας διηनुκότες ὁδόν, εἴτα ἀπαλλαττόμεθα. Τῇ μὲν γὰρ, τῇ Καισαρίσσει, σφόδρ' ἀναγκαῖον ἦν τὴν εἰς Θεσσαλονίκην ὁμοῦ τοῖς ἄλλοις ἵεναι, ὡς ἀνὰ τὰς τελευταίας ἐπιτελέσειε τοῦ ἀνδρὸς ἐνθολάς· φθάνει γὰρ ἐκεῖνος ἐπ' ἐσχάταις τοῦ βίου προιαῖς ἐπισκήπλων, ἐντός που τῆς εἰρημένης μετακομισθῆναι οἱ πόλεως τὸν νεκρὸν· ἐμὲ δ' αὐτὴ τῶν κατὰ βούλησιν, ὅσα οἱ πρὸς βελήσεως ἦν ἀναδεῖσα, ὅσον τάχος τὴν ἐς Βυζάντιον αὐττεῖν ἀφῆκε, δοῦσα καὶ ὅτινα δὴ Τριβαλλῶν, ὃς διὰ τραχείας τινὸς ἡμᾶς ἀγαγὼν, ἀνιάραν ἡμῖν προυξένησε τὴν ἐπάνοδον.

CXLIX.

[392] Erat quasi nurus. Nam *Andronicus* Senior eam uxorem delegerat filio fratris sui. *Boivin.*

cedros Libani exaltata & liliis agri pridem floridior, & felicitate omnes aequales suas praetergressa, subito concidisset, floremque suum miserabiliter carpi & marcescere videret. Ob haec igitur cum profundis suspiriis gemebat, velut è magno camino acerbitalis internae fumos evolvens ferventes & flammeos. Tandem & nostro conventu inter haec dissoluto, suum quisque diverforium petiit. Diebus interim decem elapsis, Triballorum Princeps, qui in proximo versabatur, cum cetera peregisset, de quibus eadem legatione agebatur, responso uni è legatis dato, eoque abire iusso, una cum uxore ad focrum consolandam advenit, Legationi quoad reliqua satisfactorius. Id vero erat, ut *Cesarissam* honorifice debitaque cum reverentia, partim ut focrum suam, partim ut magni Imperatoris nurum, denique ut insigni calamitate affectam comitaretur. Quae omnia exiguo tempore confecit, ut ipse putabat, pulchre, sed revera multum infra dignitatem. Verum, ut proverbio dicitur, simiae simiarum, formicae formicarum more suas res administrant. Quod si aquilarum & leonum ritu haud possunt, id in earum potestate situm non est, quae naturam abjectam ab initio sortitae, & ingenio bene ac rite eas moderaturo destitutae adoleverunt. Quare sapiens ille fuit, qui primus animo concepit & lingua expressit, sive is *Thales* Milesius fuerit, sive *Plato Arifionis* filius, seu potius uterque, ita ut alter ab altero acceperit: Beatum esse sese, qui non barbarus sed Graecus natus esset. Nam & mihi aliquid haud dissimile ipsa experientia edocto in mentem venit. Sed ne longum faciamus, illuc nobis redeundum est. Cum enim domum redire instituissemus, unius diei iter progressi discessimus. *Cesarissam* enim urgebat necessitas, una cum cæteris eundi Thessalonicam, ut extrema conjugis mandata exqueretur. In extremo enim ille spiritu mandaratur, ut suum cadaver in eam urbem perferretur. Mihi vero, cum quidquid libuit commendasset, quamprimum Byzantium ire permisit, Triballo nescio quo adjuncto, qui nobis per asperas vias ducendo molestum effecit reditum.

CXLIX.

ΠΕΡΙΚΤΙΟΝΗΣ τῆς Πυθαγορείας,

ἐκ τοῦ περὶ σοφίας.

Γέγομε [393] καὶ συνέστα ὁ ἄνθρωπος ποττὸ θεωρῆσαι τὸν λόγον τὰς τῶν ὄλων φύσεις καὶ τὰς σοφίας· ἔργον ἐστὶν αὐτῷ τούτῳ κτήσασθαι καὶ θεωρῆσαι τὰν τῶν ὄντων φρόνησιν.

Γαμετρία μὲν ὦν καὶ ἀριθμητικά καὶ τᾶλλα τὰ θεωρητικά καὶ ἐπιστῆμαι καὶ περὶ τῶν ὄντων κατασχολέονται· ἡ δὲ σοφία περὶ πάντα τὰ γένη τῶν ὄντων. Ὅου (forte Καὶ) γὰρ ἔχει σοφία περὶ πάντα τὰ ὄντα, ὡς ὅψις περὶ πάντα τὰ ὄρατά, καὶ ἀκοὰ περὶ πάντα τὰ ἀκουστά· τὰ δὲ συμβεβηκότα τοῖς ἑοῖσιν, ἃ μὲν καθόλου πᾶσι συμβέβακεν, ἃ δὲ ἐκάστοις (πλείστοις) αὐτῶν, ἃ δὲ παρ' ἐνὶ ἐκάστῳ· τὰ μὲν ὦν καθόλου πᾶσιν συμβεβακότα συνιδὲν καὶ θεωρῆσαι, τὰς σοφίας οἰκῶν· τὰ δὲ τοῖς πλείστοις, τὰς περὶ φύσιν ἐπιστήμας· τὰ δ' ἴδια καθέκαστον, τὰς περὶ τι ἀπορισμένον ἐπιστάμας. Καὶ διὰ τοῦτο σοφία μὲν τὰς τῶν ὄντων ἀπάντων ἀρχὰς ἀνευρίσκει· φυσικά δὲ τὰς τῶν φύσει γιγνομένων· γαμετρία δὲ καὶ ἀριθμητικά καὶ μυσικά, τὰς περὶ τὸ ποσὸν καὶ τὸ ἐμμελές· ὅστις ὦν ἀναλῦσαι ὁῖος ἐστὶ πάντα γένη ὑπὸ μίαν καὶ τὰν αὐτὰν ἀρχάν, καὶ πάλιν ἐκ ταύτας συνθεῖναι καὶ ἀριθμᾶσθαι, οὗτος δοκεῖ καὶ σοφώτατος εἶναι καὶ ἀληθέστατος. Ἐτι δὲ καὶ καλὰν σκοπιὰν ἀνευρηκέναι, ἐφ' ᾧ δυνατὸς ἐσέϊται, τότε θεὸν κατόψεσθαι, καὶ πάντα τὰ ἐν συστοιχίᾳ τε καὶ τάξει, τὰ ἐκείνῃ κατακεχωρισμένα.

CL.

Τῆς αὐτῆς,

ἐκ τοῦ περὶ γυναικὸς ἀρμονίης.

Ἦουτε [394] λέξαι δεῖ κακὸν γονέας ὅυτε ἔρξαι· πείθεσθαι δὲ μικροῖσι τε καὶ μεγάλοισι γονεῦσιν· ἐν πάσῃ δὲ ψυχῇς τε καὶ σώματος τύχῃ καὶ τῶν ἔξωθεν, καὶ ἐν τε εἰρήνῃ ἢ (καὶ) πολέμῳ καὶ ὑγιείῃ καὶ πλούτῳ καὶ ἀπορίῃ, καὶ δόξῃ, καὶ ἀδοξίῃ, καὶ ἰδιώτῃ καὶ ἀρχῇσιν ὁμυρέειν δεῖ καὶ φεύγειν μηδέποτε· πείθεσθαι δὲ μονονυχὶ καὶ μανίῃ· πεπνυμένα γὰρ ταῦτα καὶ κρήγυα τοῖσιν εὐσεβέεσιν. Ἐι δὲ τις γονέας ὑπερφρονόειεν, ἰδέη κακῶν ταῦτη καὶ ζῶση καὶ θανούσῃ ἀμαρτία παρὰ θεοῖσι

[393] Jo. Stobæus ferm. I. de virtute pag. 6, 41.

CXLIX.

PERICTIONES Pythagoreæ,
ex libro de Sapiëntia.

Conditus & compositus est homo, in hoc, ut contempletur naturæ rerum ipsiusque sapiëntiæ rationem; eidemque labor est injunctus comparandi contemplandique rerum, quæ extant, sapiëntiam.

Geometria quidem & Arithmetica reliquaque in speculatione sita & scientiæ sunt, & circa entia versantur. At sapiëntia circa omnia genera entium. Et enim sapiëntia occupata est circa omnia, quæ sunt; ceu visus circa omnia visibilia, & auditus circa omnia audibilia. Accidentium vero entium, alia quidem in universum omnibus accidunt, alia vero eorum pluribus, alia vero singulis. Ea itaque, quæ in universum omnibus accidunt cognovisse & perspexisse, sapiëntiæ munus est; ea vero, quæ pluribus, physicæ est scientiæ. Propria vero cuique rei accidentia nosse, est circa quid separatum scientiæ. Ideoque sapiëntia entium omnium principia indagat; physica vero eorum, quæ natura produxit. Geometria vero & Arithmetica & Musica, quantitatis & consonantiæ. Quisquis igitur resolvere potis est omnia genera ad unum idemque principium, iterumque ex eo componere & enumerare, hic & sapiëntissimus & verissimus esse videtur; quin & pulchram speculam invenisse, in qua poterit & Deum contemplari, omniaque quæ in eadem serie sunt & ordine, ab ipso sejuncta.

CL.

Ejusdem,

Ex libro de mulieris concinnitate.

Mali quicquam parentibus nec dicto neque facto exhibere oportet, sed obedire cujuscunque conditionis fuerint. Item in quacunque corporis, animi rerumve externarum fortuna, in pace, bello, sanitate, morbo, divitiis, paupertate, gloria, infamia, sive privatis, sive in magistratu constitutis parentibus ipsis oportet, nec unquam deserendi sunt; obediendumque tantum non etiam infamis. Haec enim sapiënter & recte fieri à piis hominibus existimantur. Con-

temptus

[394] *Jo. Stobæus serm. LXXVIII. de parentibus honorandis pag. 457 sq.*

Θεοῖσι γράφεται, ὑπό τε ἀνθρώπων μισέεται, καὶ ὑπὸ γῆν μετὰ τῶν ἀσεβῶν ἐν τυ-
τέῳ τῷ χώρῳ δι' αἰῶνος κακοῖσιν ἀπολομένη ὑπὸ δίκης καὶ τῶν ἐνερθεν θεῶν, οἱ τούτων
ἐπίσκοποι ἐτάγησαν τῶν πρηγμάτων. Θείη γὰρ καὶ καλὴ ὄφιν γονέων· καὶ ἡ του-
τέων ἄφιν καὶ θεραπείη, ὁκόση οὐδὲ ἡλίς, οὐδὲ πάντων ἄτρων, τὰ οὐρανὸς ἐναφά-
μενος ἀμφιχορένεις, καὶ εἴ τι ἄλλο δοκέει τις χρῆμα μεῖζον εἶναι θεωρίην ἐόντων (εἶ-
ναι ἐόντων καὶ θεωρίων.) Δοκέω δὲ μὴ θεοὺς φρονέειν, ὁκότε τοῦτο ὀρέωσι γιγνόμενον.
Καὶ ζῶντας οὖν καὶ ἀποικομένους σέβειν χρῆ, καὶ μηδέποτε ἀνιλεσχαίνειν·
ἀλλ' ἢ καὶ ἀγνοῶσι νόσφ' ἢ ἀπάτη, παρηγορεῖν καὶ διδάσκειν· ἐχθρεύειν δὲ μηδα-
μῇ. Μείζων γὰρ ἀμαρτίη καὶ ἀδικίη ἀνθρώπων οὐκ ἂν γένοιτο, ἢ εἰς πατέρας ἀσε-
βεῖν.

CLI.

Τῆς αὐτῆς,

ἐκ τοῦ, περὶ γυναικὸς ἀρμονίης.

Τὴν [395] ἀρμονίαν γυνὰ ικανώσασθαι δεῖ φρονήσιός τε καὶ σωφροσύνης πλείη·
κάρτα γὰρ ψυχὴν πεπνύσθαι δεῖ εἰς ἀρετὴν, ὥς ἔστι καὶ δικαίη, καὶ ἀνδρῆς, καὶ
φρονέουσα, καὶ αὐταρκή (αὐταρκεῖν) καλλυνομένη, καὶ κετὴν δόξαν μισέουσα. Ἐκ
τούτων γὰρ ἔργματα καλὰ γίνεται γυναικὶ ἐς αὐτὴν τε καὶ ἄνδρα καὶ τέκνα, καὶ
οἶκον. Πολλάκις δὲ καὶ πόλεις, εἶγε πόλεις ἢ ἔθνη ἢ τοίηγε κρατύνοι, ὥς ἐπὶ βασι-
λῆς (καὶ) ὀρέομεν· κρατέουσα οὖν ἐπιθυμίας καὶ θυμοῦ, θείη καὶ ἀρμονίη γίγνεται·
ὥστε οὐδὲ ἔρωτες αὐτὴν ἄνομοι διώξουσιν, ἀλλ' ἐς ἄνδρα τε καὶ τέκνα καὶ τὸν οἶκον
ξύμπαντα φιλήν· ἔξει· ὁκόσαι γὰρ ἐράστριας τελέθουσιν ἀλλοτρίων λεχέων, αὗται δὲ
πολέμιαί γίγνονται πάντων τῶν ἐν τῇ οἰκίᾳ ἐλευθέρων τε καὶ οἰκετέων, καὶ συνίθεται
δύλως ἀνδρὶ, καὶ ψεύδεται κατὰ πάντων μυθίζεται πρὸς τοῦτοι, ἵνα μούνη δοκῇ
διαφέρειν εὐνοίᾳ καὶ τῆς οἰκίης κρατῇ, ἀργίην φιλέουσα· ἐκ τούτων γὰρ φθορὴ γίνεται
σύμπαντων, ὁκόσα αὐτῇ τε καὶ τῷ ἀνδρὶ ξυνά ἐστι. (ξύνεστι.) Καὶ ταῦτα μὲν ἄχρι
τῶνδε λελέχθω. Σκῆνος δὲ ἄγειν χρὴ πρὸς μέτρα φύσιος, τροφῆς τε περὶ καὶ ἱμα-
τίων καὶ ἀλείψεων καὶ τριχῶν θείσιος, καὶ τῶν ὁκόσα ἐς κόσμον ἐστὶ χρυσοῦ καὶ
λίθων,

[395] *Joannes Stobaeus* serm. LXXXIII. qui inscribitur *Oeconomicus*, pag. 487 sq.

temptus autem parentum peccati genus ejusmodi est, quod in vivis simul atque defunctis divinitus damnatur, ab hominibus odio habetur, & sub terra in loco impiorum una cum reliquis improbis perpetuo punitur à justitia & infernalibus diis, qui his rebus inspiciendis destinati sunt. Honestissima enim est, imo divina parentum facies. Et aspectus cultusque eorum tanti fieri debet, quanti nec Solis fit, neque omnium siderum, quae gratissimas coeli choreas constituunt; aut si qua alia res inter entia & spectacula istis major à quoquam aestimatur. Deos equidem arbitror, si contemni parentes viderint, haud quaquam id esse toleraturos. Quamobrem & vivos & mortuos colere par est, nec unquam eis contradicere. Verum si quid ignorent, morbi, aut animi deceptionis vitio, consolari atque docere oportet, odisse nequaquam. Majus enim inter homines peccatum admitti nequit, quam erga parentes impietas.

CLI.

Ejusdem,

ex libro de mulieris concinnitate.

Harmoniam o mulier absolvere oportet, ut prudentia & modestia impleatur. Omnino enim opus est, ut ingenium ad virtutem sapiat. Itaque erit justa, fortis, prudens, forte sua contenta & inanem gloriam odio habebit. Nam his virtutibus praedita se ipsam, maritum, liberos & familiam bonis ac honestis operibus afficiet; interdum & rempublicam, si talis civitates aut gentes regat, ut in regno etiam videmus. Efficietur igitur harmonia divina, si cupiditatibus animoque effervescenti imperet. Itaque nec amores illegitimi ipsam sollicitabunt, sed marito proli totique familiae amica erit: Nam quae lectos alienos amat, omnia domestica odit, tum liberos, tum famulos; hujusmodi mulier dolos apud maritum fingit, & mendacia adversus omnes ei narrat, ut sola videatur ipsi maxime benevola esse, & familiam regat. Haec otium amat, ab hac exitium rebus omnibus nascitur, quas & ipsa & maritus communes habent. Sed de his haftenus. Caeterum corpus ad naturae moderationem instituendum est, circa victum, vestes, balnea, unctiones, capillorum dispositionem, & omnia, quae ornatus gratia ex auro gemmisve comparantur.

B b

Quae-

λίδων· ὀκόσαι γὰρ πολυτελέα πάντα ἐσθίεισι καὶ πίνουσι, καὶ ἀμπέχομαι, καὶ
 φορέουσι γυναῖκες, (φορέουσι, τὰ φορέουσι γυναῖκες,) ἐς ἀμαρτίην ἔτοιμαι (ἔτοιμοι)
 κακίης συμπάσης, ἐς τε λέχεια καὶ ἐς τὰ ἄλλα ἀδικοπραγίες. Λιμὸν ὦν καὶ δι-
 φανὶ ἐξαχέσασθαι δεῖ μῶνον, κῆν ἢ (ῆ) ἐκ τῶν εὐτελέων, κῆν (ῆ καὶ) ῥίγος, κῆν
 νάκος, κῆν σισύρη. Βροτῆρας δὲ εἶναι τῶν τηλόθεν, ἢ τῶν πολλοῦ πωλεομένων, ἢ
 τῶν ἐνδόξων, κακίην οὐχὶ μικρὰ πέφαται ἢ διαφᾶσθαι (forte καὶ διφᾶσθαι) ἔιμα-
 τα εἰκότα λίην, καὶ ποικίλην (ποικίλα) ἀπὸ θαλασσίης βάψιος τοῦ κόχλου ἢ ἄλ-
 λης χροῆς πολυτελέος, μωρίη πολλή. Σκῆνος γὰρ ἐθέλει μὴ ῥιγέειν, μηδὲ γυμνὸν
 εἶναι, χάριν εὐπρέπειης, ἄλλω δ' οὐθενὸς χρήζει. Δόξα δὲ ἀνθρώπων μετὰ ἀμα-
 θίης ἐς τὰ κενὰ τε καὶ περισσὰ ἵεται· ὥς· οὔτε χρυσὸν ἀμφοθήσεται ἢ λίθον ἰνδικόν, ἢ
 χώρης ἐόντα ἄλλης. Οὐδὲ πλέζεται πολυτεχνίησι τρίχας, οὐδ' ἀλείφεται ἀραβίης
 ὀσμῆς ἐμπνέοντα, οὐδὲ χρίσεται πρόσωπον λευκαίνουσα, ἢ ἐρυθραίνουσα τοῦτο ἢ μελαί-
 νουσα ὀφρύας τε καὶ ὀφθαλμούς· καὶ τὴν πολλὴν τρίχα βαφαῖσι τεχνωμένη, οὐδὲ λού-
 σεται θαμινά· ἢ γὰρ ταῦτα ζητέουσα, θητηῖρα ζητεῖ ἀκрасίης γυναικίης· Κάλλος
 γὰρ τὸ ἐκ Φρονήσιος, οὐχὶ δὲ τὸ ἐκ τούτων ἀνδάνει ταῖς γιγνομέναισιν εὖ. Ἀναγκαῖα
 δὲ μὴ ἠγέεσθαι εὐγενίην καὶ πλοῦτον, καὶ μεγάλης πόλιος πάντως γενέσθαι, καὶ δό-
 ξαν καὶ φιλίην ἐνδόξων καὶ βασιλῆων ἀνδρῶν. Ἦν μὲν γὰρ ἔη, οὐ λυπτεῖ· ἦν δὲ μὴ
 ἔη, ἐπιζητεῖν οὐ ποιεῖ· Τούτων γὰρ δίχῃ Φροῖμη γυνὴ ζῆν οὐ καλύεται, κῆν (add.
 μὴ) ἔη δὲ ταῦτα ἅπερ λελάχαται, τὰ μεγάλα καὶ θαυμαζόμενα, μήποτε διζέσθω
 (μὴ ποριζέσθω) ψυχῇ. Ἀλλὰ καὶ ἅπην (ἅπην) αὐτῶν βαδιζέτω· Βλάπτει γὰρ
 μᾶλλον ἐς ἀτυχίην ἔλκουσα, ἢ ὠφελέει· τούτοις γὰρ ἐπιβουλὴ τε καὶ φθόνος, καὶ
 βασκανίη προσκίεται, ὥς· ἐν ἀταραξίῃ οὐκ αἶν γένοιτο ἢ τοιγὰρ. Θεοὺς δὲ σέβειν δεῖ,
 ἐς εὐελπιστίην εὐδαιμονίης. Νόμοισί τε καὶ θεομοῖσι πειθομένην πατρίοισι. Μετὰ δὲ
 τούτους μυθόμαί τοὺς θεοὺς γονέας τιμᾶν καὶ σέβειν· οὗτοι γὰρ ἴσα θεοῖσι πάντα πεί-
 λουσι, καὶ πρήσσωσι τοῖς ἐγγόνοισι· Πρὸς δὲ τὸν ἄνδρα τὸν ἑαυτοῦ, ζῶν ὥδε δεῖ
 νομίμως καὶ κρηγύως μηδὲν ἐννενοημένην ἰδίῃ, ἀλλ' ἐνὴν τηρεῖν καὶ φυλάττειν· ἐν
 τούτῳ γὰρ ἐστὶ τὰ ξύμπαλλα. Φέρειν δὲ χρὴ τῷ ἀνδρὶ πάντα, κῆν ἀτυχῆ, κῆν
 ἀμάρτη κατ' ἀγνοίαν, ἢ μέδην, ἢ ἄλλῃσι γυναιξὶ συγγένηται. Ἀνδράσι μὲν γὰρ
 ἐπιχωρέεται ἀμαρτίῃ αὐτῇ· γυναιξὶ δὲ οὐκέτι, τιμωρίῃ δ' ἐφέστηκε· ὥσαςθαι (ἀ-
 σασθαι) οὐ τὸν νόμον δεῖ, καὶ μὴ ζηλοτυπέειν· φέρειν δὲ καὶ ὀργὴν καὶ φειδωλίην,

καὶ

Quaecunque enim mulieres nihil quam pretiosa edunt, bibunt, induunt ac gestant, ad omnis malitiae crimen proclives, & circa matrimonium & alias res injustæ sunt. Quare famem sitimque solam amoliri oportet, utcunque vilibus subsidiis; item frigus sat fuerit diphthera vel penula arcere. At opsoniis procul accersitis, preciosis aut delicatis vesci, non parvum esse vitium videtur. Item vestes inquirere valde splendoras & ostri marini cruore tinctas insignis est stultitia. Nam corpus quærit, quo pacto non frigeat, neque nudum sit modesti decoris gratia, alia autem re nulla indiget. At hominum opinio imperitiæ conjuncta, ad vana & superflua proclivis est. Itaque uxor non se ornabit auro, non indica aut quavis peregrina gemma; nec variis modis crines innectet, nec ungetur Arabicum odorem spirantibus unguentis, nec faciem cerusa aut fuco illinet, nec supercilia & oculos colore nigro pinget, neque canos alio colore inficiet, denique non frequenter lavabit. Quæcunque enim hujusmodi quærit, admiratorem luxuriæ muliebris desiderat. Nam pulchritudo, quam prudentia parit, non externis accersita ornamentis, mulieribus honeste natis placet. Non debet autem necessaria putare, nobilitatem, divitias, in magna civitate nasci, gloriam, & amicitiam insignium ac principum virorum. Hæc enim ut sua præsentia molestiam non gignunt; ita si desint, non magnopere desideranda sunt. Quippe prudens mulier sine ipsis vitam agere non prohibetur. Quare si absint magna illa & admiranda, quæ jam diximus, haudquaquam animo appetenda fuerint, sed absque eis pergendum est. Obsunt enim magis quam profint ad calamitates pertrahendo. Nam sibi comites habent insidias, æmulationem, invidiam; quamobrem mulier eis fruens, tranquilla degere non poterit. Cæterum oportet, ut colat deos, bonæ felicitatis spe freta, legibus ac ritibus patriis obediens. Proximo à Diis loco honorandi colendique parentes sunt. Illi quippe diis per omnia similes sunt, & similia liberis suis exhibent. Porro erga maritum suum vitam hoc modo recte legitimeque instituet, si nihil reputet proprium, sed lectum servet atque custodiat. Hoc enim præcipuum est. Ferendi autem sunt omnes casus viri, etsi calamitosus sit, aut delinquat per ignorantiam, morbum ebrietatemve, aut cum aliis mulieribus rem habuerit. Viris enim hoc peccatum conceditur; mulieribus non item, sed poena eis incumbit.

καὶ μεμψιμοιρίην, καὶ ζηλοτυπήν, καὶ κατηγορίην, καὶ ἢν τι ἄλλο ἔχη ἐκ φύσεως, καὶ τοῦτο ζήσεται πάντα, ὅπως φίλον ἐστὶν αὐτέῳ σωφρονέεσα. Γυνὴ γὰρ ἀνδρὶ φίλη οὖσα καὶ τάνδρὸς πρήσσεια κρηγύως, ἀρμονίη ὑπάρχει, καὶ οἶκον τὸν ζύμπαιλα φιλέει, καὶ τοὺς θύρηθεν εὐνόως τῇ οἰκίῃ ποιέει. Ἐπὴν δὲ μὴ φιλήῃ οὔτε οἶκον, οὔτε παῖδας τοὺς ἐωυτῆς, οὔτε θεράποντας, οὔτε θυσίην ἡντιναῶν ἐθέλει σῶαν ἐσιδέειν φθορὴν δὲ πᾶσαν ἀγείται, καὶ ἔυχεται εἶναι, ὥς πολεμὴ ἐοῦσα, καὶ τὸν ἄνδρα ἔυχεται τεθάναι, ὥς ἐχθρὸν, ὅπως ἄλλοισιν ὁμυρήν, καὶ ὁκόσοι ἀνδάνοσι τῷ αὐτῷ, ἐχθαίρει. Ὅρῃν (malim ἀρμόνιον) δὲ αὐτὴν ὧδε δοκέω, εἰ πλείως τελέθει φρονήσιός τε καὶ σωφροσύνης· οὐ γὰρ μόνον ἐθελήσει τὸν ἄνδρα, ἀλλὰ καὶ παῖδας καὶ συγγενέας καὶ δούλους, καὶ τὴν οἰκίαν ζύμπασαν· ἐν ἣ καὶ κτήματα καὶ φίλοι, πολλῆται τε καὶ ξίνοι εἰσὶ· καὶ ἀπεριεργίῃ τὸ σκῆνος διάξει τῷ αὐτῷ, λισχαίνουσά τε καὶ ἀκούουσα καλὰ· καὶ ἀκολουθεύουσά τε αὐτῷ, καὶ ὁμοδοξίῃ τῆς ξυνῆς βιοτῆς, καὶ οἷς ἐκεῖνος αὖξει συγγενέσι τε καὶ φίλοις ξυνομαρτεύουσα· καὶ ταῦτα ἡγεομένη γλυκεὰ τε καὶ πικρὰ τ' ἀνδρὶ ἢν μὴ ἀναρμόνιος εἰς τὸ πᾶν εἴη.

CLII.

¶ IN ΤΟΥΤΟ Σ, τῆς Καλλικράτους θυγατρὸς, Πυθαγορίας·

ἐκ τοῦ περὶ γυναικὸς σωφροσύνης.

Τὸ μὲν [396] ὅλον ἀγαθὸν δεῖ ἡμεῖς καὶ κοσμίαν· ἄνευ γὰρ ἀρετᾶς, οὐδέ ποτε γένοιτό τις τοιαῦτα. Ἐκάστη γὰρ ἀρετὴ περὶ ἑκάστον γενομένη τὸ αὐτὰς δεκτικὸν ἀποδίδωσι σπυδαῖον· ἃ μὲν τῶν ὀπλιτῶν τῶς ὀπλιτῶς, ἃ δὲ τῶς ἀκοῆς, τὰν ἀκοῶν· καὶ ἃ μὲν ἵππῳ, τὸν ἵππον· ἃ δ' ἀνδρὸς, τὸν ἄνδρα· οὕτω δὲ καὶ γυναικὸς, τὰν γυναικᾶ· γυναικὸς δὲ μάλιστα ἀρετὰ σωφροσύνη· διὰ γὰρ ταύτας, τὸν ἴδιον ἄνδρα καὶ τιμᾶν καὶ ἀγαπᾶν δυνασέεται. Πολλοὶ μὲν ἴσως δοξάζοντι, ὅτι οὐκ εὐάρμοστον γυναικὶ φιλοσοφεῖν, ὥσπερ οὐδ' ἵππῳ· οὐδὲ δαμαγορεῖν. Ἐγὼ δὲ τὰ μὲν τινα νομίζω ἀνδρὸς ἡμεῖς ἴδια, τὰ δὲ γυναικὸς, τὰ δὲ κοινὰ ἀνδρὸς καὶ γυναικὸς· τὰ δὲ μᾶλλον ἀνδρὸς ἢ γυναικὸς· τὰ δὲ μᾶλλον γυναικὸς ἢ ἀνδρὸς. Ἰδια μὲν ἀνδρὸς, τὸ στρατᾶν, καὶ πολιτεύεσθαι καὶ δαμαγορεῖν. Ἰδια δὲ γυναικὸς, τὸ οἰκεῖν, καὶ ἐνδοῖν (οἶκοι) μένειν, καὶ ἐνδέχεσθαι, καὶ θεραπεύειν τὸν ἄνδρα. Κοινὰ δὲ φαιμί, ἀνδρείαν, δι-

[396] *Joannes Stobæus* ferm. LXXII. qui exhibet *Nuptialia Præcepta* pag. 443 --- 445.

Ferenda igitur lex, & aemulatio deponenda. Ad haec oportet in marito tolerare iram, parcitatem, querimoniam, zelotypiam. infimulationem, & si quod aliud vitium natura infitum habet; illi se mulier accommodet per omnia juxta desiderium ejus se attemperans. Uxor enim viro chara, & res viri recte administrans, harmonia quaedam est, & familiam suam amat, & externos quoque ad amorem sic institutae domus allicit. At si familiam non amet, neque liberos suos neque famulos, non ullum sacrificium prosperum videre cupit; sed omne perditionis genus inducit & optat, utpote inimica, & viro mortem imprecatur, tanquam hosti, ut aliis converfetur, & omnes ei placentes odio habet. At bonam & harmonicam esse judico, quae prudentia temperantiaque plena fit. Talis non solum viro bene benevola erit, sed & liberis, cognatis, servis totique familiae, in qua possessiones, amici, cives hospitesque sunt; & ipsorum corpora sine luxu ornabit, honesta loquens & audiens. Haec se viro sociam communis vitae praebebit, & acquiescet cognatis ac amicis, quibus vir favet. Denique eadem dulcia & amara judicabit, quae maritus suus, nisi plane inconcinna mulier sit.

CLII.

PHINTYOS filiae *Callicratis*, *Pythagoræ* dogmatum studiosæ,
ex libro de temperantia mulieris.

Omnino bona & modesta sit; nam sine virtute nunquam talis fieri potest. Omnis virtus enim, cui contingit, laudabile reddit; videndi virtus oculos; audiendi, aures; equi, equum; viri, virum, sic & mulieris mulierem. Est autem prima virtus mulieris, temperantia, qua virum suum colere & amare poterit. Multi fortassis existimant philosophari non decere mulierem, ut nec equitare, neque concionari. Ego autem sentio, opera quædam propria viri esse, alia mulieris, nonnulla utrisque communia: item alia potius ad mulierem, quam virum pertinere, alia contra. Viri propria sunt, exercitum aut rempublicam gubernare & concionari. Mulieri autem peculiare est, custodire domum, manere domi, expectare & bene tractare maritum. Utrisque communia nomino, fortitudinem, justitiam & prudentiam. Quippe tum corporis virtutes & virum & mulierem possidere decet, tum animæ similiter. Et ut corpus

δικαιοσύναι καὶ φρόνασιν. Καὶ γὰρ τὰς τοῦ σώματος ἀρετὰς ἔχεν πρέπον καὶ ἀνδρὶ καὶ γυναικί, καὶ τὰς ψυχᾶς ὁμοίως. Καὶ ὡς ὑγιαίνειν τῷ σώματι ἀμφοτέροις ὠφέλιμον, οὕτως ὑγιαίνειν τῇ ψυχᾷ· σώματος δὲ ἡμεῖς ἀρετὰς, ὑγείαν, ἰσχύν, εὐαισθησίαν, κάλλος· τὰ δὲ μᾶλλον ἀνδρὶ καὶ ἀσκέειν καὶ ἔχεν οἰκεῖον ἔντι· τὰ δὲ μᾶλλον γυναικί. Ἀνδρότατα μὲν γὰρ καὶ φρόνασιν, μᾶλλον ἀνδρὶ, καὶ διὰ τὰν ἔξιν τῷ σώματος καὶ διὰ τὰν δύναμιν τὰς ψυχᾶς· σωφροσύνην δὲ γυναικί. Διὸ δὲ περὶ σωφροσύνης παιδευομένην γνωρίζει, ἐκ' ὅσων (ἐκ πόσων) τινῶν καὶ ποίων τοῦτο τὰγαθὸν τῇ γυναικί παραγίνεται· Φαμί δὴ ἐκ πέντε τούτων· πρῶτον μὲν ἐν ταῖς περὶ τὰν ἐναν ὁσιότατός τε καὶ εὐσεβείας, δεύτερον δὲ ἐκ τῷ κόσμῳ τῷ περὶ τὸ σῶμα, τρίτον ἐκ τῶν ἐξόδων τῶν ἐκ τῆς ἰδίας οἰκίας· τέταρτον δ' ἐκ τῷ μὴ χρεῖσθαι τοῖς ὀργισμοῖς καὶ ματρωσμοῖς, πέμπτον δ' ἐν τῇ θυσίᾳ τῇ πρὸς τὸ θεῖον εὐλαβείᾳ ἡμεῖς καὶ μετρίαν. Τούτων δὲ μέγιστον αἷτιον καὶ συνεκτικώτατον τὰς σωφροσύνας, τὸ περὶ τὰν ἐναν ἡμεῖς ἀδιάφορον καὶ ἄμικτον θυραῖον ἀνδρός. Πρῶτον μὲν γὰρ εἰς τοῦτο παρανομοῖσα, ἀδικεῖ γενεθλίας θεοὺς, δικῶ καὶ συγγενείᾳ οὐ γνασίῃς ἐπικούρης, ἀλλὰ νόθῃς παρεχομένα. Ἀδικεῖ δὲ τοὺς φύσει θεοὺς, ὅσπερ ἐπομόσασα μετὰ τῶν αὐτᾶς πατέρων τε καὶ συγγενῶν, συνελεύσεσθαι ἐπὶ κοινότητι βίῳ τε καὶ τέκνων γενέσει τε κατὰ νόμον. Ἀδικεῖ δὲ καὶ τὰν αὐτᾶς πατρίδα, μὴ ἐμμένονσα τοῖς ἐνδιατεταγμένοις. Ἐπειτα ἐπὶ τούτοις ἀμπλαχίσκει, ἐφ' οἷς τὸ μέγιστον τῶν προστίμων ὄρισται θάνατος, διὰ τὰν ὑπερβολὰν τῷ ἀδικήματος, ἔκθεσμον, καὶ ἀσυγγνωμονέστατον ἡμεῖς ἀδονᾶς ἐνεκεν ἀμαρτάνειν, καὶ ὑβρίζει· ὕβριος δὲ πάσας πέρας, ὅλεθρος. Κάκεῖνο δὲ χρὴ διαλογίζεσθαι, ὡς οὐδὲν καθάρσιον εὐρήσει, τὰς ἀμπλαχίας τὰς αὐτᾶς ἀκούς, ὥστε ἐς ἱερὰ θεῶν καὶ βωμῶς ποτερχομένα ἡμεῖς ἀγνὰν καὶ θεοφιλατὰν· ἐπὶ γὰρ τὰς αὐτᾶς ἀδικίας μάλιστα καὶ τὸ δαιμόνιον ἀσυγγνωμότατον (ἀσυγγνωμόνητον) γίνεται. Κάλλιτος δὲ κόσμος γυναικὸς ἐλευθέρας πράττει, εὐτ' εἶδος τὸ διὰ τῶν αὐτᾶς τέκνων ἐπιμαρτύρασθαι τὰν σωφροσύνην τὰν ποτὶ τὸν ἄνδρα, αἶκα τὸν τύπον (τὰ τῶν τύπων) τὰς ὁμοιότατος ἐπιφέροντι τῷ κατασπείραντος αὐτῶς (τῷ κατασπείραντι αὐτὸν) πατρός. Καὶ περὶ μὲν ἐνῆας οὕτως ἔχει. Περὶ δὲ τῷ κόσμῳ, τῷ περὶ τὸ σῶμα, δοκεῖ μοι οὕτω (malim ὅτι, aut post οὕτω punctum notetur,) δὲ λευχέμενα ἡμεῖς καὶ ἀπλοῖκά, καὶ ἀπερίσσευτον. Ἐσεῖται δὲ τοῦτο, αἶκα μὴ διαφανέεσσι, μηδὲ διαποικίλοις, μηδὲ ἀπὸ βέμβικος ὑφασμένοις χρᾶται τοῖς περὶ τὸ σῶμα· ἀλλὰ μετρίοις καὶ λευκοχρωμάτοις. Οὕτω γὰρ τὸ μᾶλλον κοσμεῖσθαι καὶ τρυφήν καὶ καλλωπισμὸν

φύ-

habere sanum utrisque prodest, sic etiam animæ sanitas. Corporis virtutes appello, sanitatem, robur, sensuum integritatem, pulchritudinem. Cæterum sunt ex virtutibus, quas magis virum exercere & habere conveniat, ut fortitudo, prudentia, cum propter corporis habitum, tum animæ facultatem. Aliæ mulierem magis decent, ut temperantia. Quo circa hac virtute instituendam scire opus est, ex quot quibusque rebus hoc bonum mulieri confletur. Constat igitur ex istis quinque; & primum ex sanctitate ac pietate circa matrimonium; deinde ex ornatu corporis; tertio ex egressibus è domo propria; quarto abstinendo Bacchanalibus & matris Deum festis; quinto, ut in sacrificiis erga Deum cauta sit, & moderata. Ex jam dictis maxima & præcipua causa temperantiæ est, quæ facit, ut circa conjugium incorrupta sit uxor, nec alieno viro commisceatur. Principio enim hac parte si peccet, offendit natalitios Deos, ut quæ domui & cognationi non germanos auxiliares, sed spurios exhibeat. Quin etiam perfida est erga naturæ Deos, per quos juraverat una cum parentibus & cognatis suis, se convicturam legitime cum marito ad vitæ communionem & liberorum procreationem. Et in patriam quoque peccat, non persistens in ejus statutis. Deinde in hisce rebus delinquere, quibus maxima poena constituta est mors ipsa, propter magnitudinem sceleris, quod voluptatis causa & petulantiae committitur, omnino nefarium, omnique venia prorsus indignum est. Omnis autem petulantiae finis perniciēs est. Considerandum & istud, quod nullum inventura sit remedium purificatorium hujus delicti, ut templa Deum ingrediens, arasque accedens, casta & amabilis Deo esse possit. Nam huic sceleri maxime Deus etiam insensissimus est, & ignoscit minime. Inprimis vero honestum est matronae pudicitiam suam erga virum per formam liberorum suorum testari; quod fit, si liberi referant typum similitudinis sui genitoris. Et hætenus de ipso conjugio. Cæterum quod ad corporis ornatum, illum probo, qui albus, simplex & minime superfluous fuerit; vestes translucidas, varias, discolores, & à bombyce contextas, corpori non induat. Sic enim nimium ornatum, luxuriam & comptum effugiet, nec improbo zelo alias afficiet. Aurum vero & smaragdum omnino non terat. Nam & nimio
constat,

φεύζεται, καὶ ζᾶλον οὐκ ἐμποίησει μοχθῆρὸν ταῖς ἄλλαις. Χρυσὸν δὲ καὶ σμάραγδον ἀπλῶς μὴ περιτίθεσθαι· καὶ γὰρ πολυχρήματον, καὶ ὑπεραφανίαν ἐμφαῖνον ποττὰς δαμοτικές· δεῖ δὲ τὰν ἐνομυμέναν πόλιν, ὅταν αὐτὰν δι' ὅλας τεταγμένας συμπαθῆα τε καὶ ὁμοιόνομον ἦμεν· ἀπερύκειν δὲ καὶ δαμιουργῶς ἐκ τᾶς πόλιος τὸς ἐργαζομένους τὰ τοιαῦτα. Χρώματι δὲ Φαιδρύνεσθαι τὰν ποτῶπαν μὴ ἐπαχτῶ καὶ ἄλλοτρίῳ, τῷ δ' οἰκῇ τῷ σώματος δι' αὐτῷ τῷ ὕδατος ἀπολυσόμεναν, κοσμεῖν δὲ μᾶλλον αὐτὰν αἰσχύνα. Καὶ γὰρ τὸν συμβιῶντα καὶ αὐτὰν ἐντιμον παρέζεται. Τὰς δὲ ἐξόδους ἐκ τᾶς οἰκίας ποιῆσθαι τὰς γυναῖκας τὰς δημοτελέας θυγατέρας τῷ ἀρχαγέτῃ θεῷ τᾶς πόλιος ὑπὲρ αὐτᾶς καὶ τῷ ἀνδρὶ, καὶ τῷ παντὸς οἴκῳ· ἐπειτα μὴτε ὀφθαλμοὺς ἀνισταμένας, μὴτε ἐσπέρους, ἀλλὰ πλαθούσας ἀγορᾶς καταφανέα γινόμεναν τὰν ἐξόδον ποιῆσθαι θεωρίας ἕνεκά τινος, ἢ ἀγορασμῷ οἰκῇ μετὰ θεραπαίνας μιᾶς, ἢ κατ' ἰδίον πλείστον δύο εὐκόσμως χειραγωγυμένας. Τὰς δὲ θυσίας λιτὰς παριστάμεν τοῖς θεοῖς, καὶ κατ' ἰδίον δύναμιν. Ὀργισμῶν καὶ ματρωσμῶν (ἢ ματρωσμῶν) τῶν κατ' οἶκον ἀπέχεσθαι. Καὶ γὰρ ὁ κοινὸς νόμος ἀπερύκει τὰς πόλιος ταύτας τὰς γυναῖκας ἐπιτελεῖν καὶ ἄλλως, καὶ ποτὶ μέδους καὶ ἐκστάσιος ψυχᾶς ἐπάγοντι ταὶ θρησκευσίαι αὐταί. Τὰν δὲ οἰκοδέσποιναν καὶ προκαθεζομένην οἴκῳ δεῖ σόφρονα καὶ ἀνέπαφον (add. ποτὶ πάντα) ἦμεν.

CLIII.

Περὶ ΠΟΛΥΔΑΜΝΗΣ.

Τοῖα [397] Διὸς θυγάτηρ ἔχε φάρμακα μητιόεντα,
Ἐσθλὰ, τὰ οἱ Πολύδαμνα [398] πόρεν Θῶνος παράκοιτις

Ἄι-

[397] *Homerus Odyss. N. v. 227* sqq. quos versūs allegant *Herodotus* in *Euterpe* lib. II. cap. 116. *Theophrastus Eresius* in *Historia plantarum* lib. IX. cap. 15. & *ICtus* in l. *qui venenum* ff de *verb. signif.*

[398] Ἀμφίβολα, πότερον ἢ φαρμακίδες ἐστὶ τὸ ὄνομα· ἢ τὰ φάρμακα τὰ πολλὰς δαμάζοντα· ἐκείνην γὰρ Θῶμιν Πτολεμαῖος ἐν τῷ πρώτῳ χρόνῳ φησί. *Scholia min. in h. l.*

Πολύδαμνα ἢ κατὰ γένος ἐδότερον ἐπιδεικνύς,

τὰ πολλὰς δαμάζοντα φάρμακα, ἢ κύριον γυναικὸς αἰγυπσίας ἢ Πολύδαμνα, ὡς ἢ Μήθυμνα, κατὰ καὶ Ἐυφορίων φησί· Βλαφίφρονα φάρμακα ὅσ' ἐδῶκε Πολύδαμνα, Κυταῖς ὅσα Μήδεια· τούτοις φάρμακα, ὧν ἴδρις ἦν ἢ αἰγυπσία Πολύδαμνα, καὶ ἢ Μήδεια, ἢ ἐκ Κυταῖας πόλεως, ἢ καὶ Λυκόφρονι μέμνηται. Ἰστέον ὅτι κατὰ Ἀρρίανδρον ἐφαρμακὸν μὲν δίδον καὶ ἢ παρ' αὐτῷ Κερκοδίκῳ, ἐκ ἐφ' ὁμοίοις δὲ, κ. τ. λ. Τῷ δὲ Θῶν, εὐδεῖα, ἢ Θῶν, Θῶν κατὰ τὰς παλαιὰς καὶ ἐν συγκροτῇ Θῶν, ἢ μᾶλλον Θῶνις Θῶνι, καὶ κατὰ συγκροτῇ Θῶν· φασὶ γ

constat, & superbiam prae popularibus arguit. Civitatem autem bene institutam per omnes sui partes ex æquo recte constitui, afficique mutuo consensu & similibus uti legibus oportet. Itaque hujusmodi rerum artifices expelluntur. Facies vero non ascititio & alieno colore decoretur, sed genuino & proprio corporis & aqua simplici abluatur, ac pudore potissimum ornetur. Ita enim tum virum tum se ipsam honorabilem magis efficiet. Egrediantur autem domo matronae populares, sacra facturae Deo civitatis principi & custodi pro se & maritis suis, totaque familia. Verum nec instante nocte, neque vespere, sed foro hominibus pleno palam exeat mulier, vel ad spectandum aliquid, vel emendum, ab una ancilla aut plurimum duabus honeste deducta. Fiant autem sacrificia Diis frugalia & pro facultatibus. Caeterum Bacchi & matris Deum sacris domi celebrandis absteineat. Etenim civitatis publica lege constitutum est alioqui, ne festis hujusmodi interfint mulieres, tum alias, tum quia inducunt ebrietates, mentemque alienant istae ceremoniae. Matrem familias autem, quae domui regendae praest, temperantem, pudicam & intactam ad omnia esse oportet.

CLIII.

De POLYDAMNA.

Talia Jovis filia habebat pharmaca utilia,
Bona, quæ illi Polydamna præbuit Thonis uxor

Ægy-

ἢ αὐτὸν βασιλεία εἶναι τῷ κατὰ Κάνωβον νεῖλῳ
σώματι, εὐεστὴν ἰατρικῆς παρ' Αἰγυπτίοις καὶ
πεῖν μὴ ἰδεῖν τὴν Ἑλένην, φιλοτίμως διακεῖσθαι
πρὸς Μενέλαον ἰδόντα ἢ καὶ περιγυατάμενον, κα-
τεπιχερῆσαι αὐτῆς πρὸς βίαν, καὶ τὸν Μενέλαον
γνόντα, ἀνελθεῖν αὐτὸν ἀφ' ἧ καὶ πόλιν Θῶνιν ἀνο-
μαδοῦναι, καὶ τὸν παρ' Αἰγυπτίοις ἢ πρῶτον μῆνα
τὸν Θῶνι αὐτὸ κληθῆναι. Ἀλλιανδὲς ἢ ἰσορεῖ ὅτι
δήκου γενέσθαι Θῶνιδι τὴν Ἑλένην πρὸς Μενέλαον,
ἀνιόντα εἰς Ἀιδίοπας, καὶ ὡς ἠράδῃ αὐτῆς ὁ Θῶ-
νις καὶ ὡς ἐξήλωσεν ἡ Πολυδάμνα ἢ Πολύδαμνα

καὶ ἑτέρας καὶ ὡς ἐξέδετο τὴν Ἑλένην εἰς Φάρον
οἰκίῳ καὶ ζήλῳ δῦσα καὶ βοτάνην ἐχθρὰν τοῖς
ἐκεῖ πολλοῖς ὄφειν ἢ φυτευθεῖσα καὶ βλαστήσασα
ἐλέγιον ἐκλήθη. Eustathius ad h. l. pag. 164, 32.
ed. Basil.

Conjicio Menelaum, cum in Ægypto esset, ab hoc
Thonide rege hospitio fuisse exceptum, & pro more
usitato hospitalitatis ab eodem muneribus donatum, &
Helenam ab ejus uxore Polydamna. Legisse tamen
me apud Ælianum de animal. lib. IX. cap. 21. me-

C c

mini,

Ἀιγυπλίῃ, τῇ πλεῖστα φέρει ζείδωρος ἄρβρα

Φάρμακα, πολλὰ μὲν ἐσθλὰ μεμιγμένα, πολλὰ δὲ λυγρά.

CLIV.

Τῆς [399] Ὀμήρου παρυσίας (ἐν Ἀιγύπτῳ) ἄλλα τὲ σημεῖα φέρουσι καὶ μάλι-
 λιστα τὴν τῆς Ἑλήνης γενομένην παρὰ Μενελάῳ Τηλεμάχῃ φαρμακείαν, καὶ λήθην
 τῶν συμβεβηκότων κακῶν· τὸ γὰρ νηπενθὲς Φάρμακον, ὃ λαβεῖν φησὶν ὁ ποιητὴς τὴν
 Ἑλένην ἐκ τῶν αἰγυπτίων Θηβῶν παρὰ τῆς Παλυμνήτης τῆς Θῶνος γυναικὸς ἀκρι-
 βῶς ἐξητακῶς φαίνεται.

CLV.

Ἐἰ [400] ἐνθυμηθεῖν [401] τὰ τοῦ Ὀμήρου ἔπη, ἐν οἷς Ὀμηρος [402] τὴν
 Ἑλένην φησὶ τὰ ἐξ Ἀιγύπτου Φάρμακα οἰνοχοεῖν εἰς τὸν κρατῆρα, ὡς τὰ ἄχρη τῆς
 ψυχῆς ἀποβρέχοιτο· δοκῶ μοι τὴν Ἑλένην λόγους Ἀιγυπτίους ἐκμαθοῦσαν, [403]
 ἐπαίδειν τοῖς ἀθύμοις ἐν τῷ κρατῆρι, ἰωμένην αὐτοὺς λόγῳ τε ἀναμίξαι καὶ οἶνῳ. Ἐι-
 κὸς μὲν, εἶπεν Δάμεις, εἶπερ εἰς Ἀιγυπτὸν τέ ἦλθε, καὶ ὁμίλησε τῷ Πρωτεΐ, [404]
 ἢ ὡς Ὀμήρῳ δοκεῖ, Πολυδάμνη ξυνεγένετο τῇ τοῦ Θῶνος. [405]

CLVI.

Φάρος [406] ἡ νῆσος πάλαι, λέγουσι δὲ Ἀιγύπτιοι, δια μέλλω λέγειν, πεπλήρω-
 ται ὄφρων πολλῶν τε καὶ διαφόρων· ἐπεὶ δὲ ὁ Θῶνις ὁ τῶν Ἀιγυπτίων βασιλεὺς
 λαβὼν παρακαταθήκην τὴν Διὸς Ἑλένην, ἔδωκε δὲ αὐτὴν ἄρα ἄνω καὶ περὶ τὴν
 Ἀιγυπτὸν, καὶ περὶ τὴν Αἰθιοπίαν πλανώμενος ὁ Μενέλεως, ἔτα ἠράσθη αὐτῆς ὁ
 Θῶνις, καὶ βίαν αὐτοῦ προσφέροντος τῇ Ἑλένῃ εἰς ὁμιλίαν ἀφροδίσιον, φησὶν ὁ λόγος
 δεῖ-

mini, cum *Thonis* Ægyptiorum rex custodiendam ac-
 cepisset *Helenam* à *Menelao*, per superiora Africæ circa
 Ægyptum & Æthiopiam oberrante, inque ejus amo-
 rem incidisset, & vim illi inferre conaretur, famam
 esse, illam uxori *Thonidis* *Polydamnae* rem omnem
 aperuisse. *Polydamnam* vero & metuentem, ne propter
 formam sibi aliquando præferretur *Helenæ*, & simul
 miterantem, in *Pharum*, (quæ insula est diversis &
 multis serpentibus plena,) eam exposuisse, & dona-
 visse illi herbam, serpentibus illic abundantibus ad-
 versariam; cujus sensus, (ut ferunt,) quamprimum

perceptus est à serpentibus, illi passim in terram sese
 abdidit. *Helenæ* vero herbam plantavit, quæ suo
 tempore semen serpentibus inimicum protulit, *Hele-*
niumque appellatur. Ea si vera sunt, dicemus *Hom-*
erum, cum hæc intellexisset, potuisse fingere *Helenæ* à
Polydamna donata quoque alia fuisse pharmaca, eodem
 plane animo, quo herbam illam serpentalem. Quan-
 quam malim priori meae conjecturae adherere, cum
 rem tam memorandam de projecta in illam insulam
Helenæ alioqui non esset praetermissurus. *Sponde-*
nus.

[399]

Ægyptia, quæ plurima producit fertilis terra

Pharmaca, plurima quidem salubria mixta, multa lethalia.

CLIV.

Quod *Homerus* in *Ægyptum* venerit, cum aliis argumentis tum pharmaco per *Helenam Telemacho* apud *Menelaum* ad inducendam exantlatorum oblivionem exhibito probant. *Nepenthes* enim pharmacum, (a moeroris vacuitate sic dictum) quod *Helenam* à *Polymneste Thonis* uxore acceptum ex *Thebis Ægyptiis* asportasse memorat, poëta diligenter exploratum habuisse videtur.

CLV.

Si *Homeri* carmina in memoriam mihi revocem, quibus medicamenta *Ægyptia* in cratere *Helenam* miscuisse is ait, ut animæ dolores dilueret; in eam devenio sententiam, *Helenam Ægyptia* institutam philosophia, mœstis hominibus crateris incantamentis medelam attulisse, dum eos sermonibus vino admistis sanaret. Verisimile hoc est, respondit *Damis*, maxime si in *Ægyptum* eam venisse, & cum *Proteo* esse versatam, vel sicut *Homero* placet, *Thonis* uxori *Polydamne* familiarem fuisse constet.

CLVI.

Pharus insula olim (ut testantur *Ægyptii*) multis diversisque serpentibus plena erat. Et cum *Thonis Ægyptiorum* rex custodiendam accepisset *Helenam* *Jovis* filiam à *Menelao*, per superiora *Africæ* circa *Ægyptum* & *Æthiopiam* oberante, inque ejus amorem incidisset, & vim illi inferre conaretur, fama est illam

[399] *Diodorus Siculus* Bibliothecæ histor. lib. I. pag. 61.

[400] *Philostratus* de vita *Apollonii Tyanensis* lib. VII. cap. 22. pag. 302. ed. Lips.

[401] Editi ἐν θυμῷ δαίνεσθαι, reclamante orationis contextu. *Olearius*.

[402] Locus est *Odyss.* N. v. 219 sqq.

[403] Sic λόγων κρατῆρες nostro lib. IV. 24. *Olearius*.

[404] Vide supra ad lib. IV. cap. 15. Simili autem modo ad hanc fabulam alludit *Philostratus* in epistola ad *Antonium* vitis *Sophistarum* præmissa. *Idem*.

[405] Θῶν τοι δῶκεται, ut est apud *Homerum* l. c. v. 228. non filia, ut interpretibus visum prioribus. *Idem*

[406] *Ælianus* in historia animal. lib. IX. cap. 21. C c 2

δείσαντες τὴν τοῦ Διὸς ταῦτα εἰπεῖν ἕκαστα πρὸς τὴν τοῦ Θῶνιδος γαμετὴν, ἥ Πολυδάμνα ἐκαλεῖτο. Τὴν δὲ δείσαντες, μήποτε ἄρα ὑπερβάληται ἡ ξένη τῷ κάλλει αὐτὴν, ἅμα τε καὶ οἰκτεήσαντες ὑπεκθέσθαι τὴν Ἑλένην εἰς Φάρον· πόαν δὲ καὶ τῶν ὄφρων τῶν ἐκεῖθι ἐχθρὰν δοῦναι ὥσπερ οὖν αἰσθήσιν λαβόντας τοὺς ὄφεις, εἴτα καταδύναι· τὴν δὲ αὐτὴν καταφυτεύσαι, καὶ χροῶν ἀναθῆλαι, καὶ ἀφιέναι σπέρμα ἐχθρὸν ὄφρεσι. Καὶ μέντοι καὶ ἐν τῇ Φάρῳ θήριον (forte φυτὸν) τοιόνδε γενέσθαι, κληθῆναι δὲ τὴν πόαν ἐλένιον, λέγουσιν οἱ ταῦτα εἰδέναι δεινοί.

CLVII.

Περὶ ΠΤΟΛΕΜΑΙΔΟΣ τῆς Κυρηναίας.

Γράφει [407] γέ τοι περὶ τούτου (τοῦ κανόνος) καὶ Πτολεμαῖς, ἡ Κυρηναία, ἐν τῇ πυθαγορικῇ τῆς μουσικῆς στοιχειώσει ταῦτα. Ἡ οὖν κανονικὴ πραγματεία; κατὰ τινες μᾶλλον ἐστὶ καθόλου κατὰ τοὺς Πυθαγορικούς· ἦν γὰρ νῦν ἁρμονικὴν λέγομεν, ἐκεῖνοι κανονικὴν ὠνόμαζον. Ἀπὸ τίνος κανονικὴν αὐτὴν λέγομεν; οὐχ' ὥς ἐνιοὶ νομίζουσι, ἀπὸ τοῦ κανόνος ὀργάνου παρωνομασθεῖσαν· ἀλλ' ἀπὸ τῆς εὐθύτητος· ὥς διὰ ταύτης τῆς πραγματείας, τὸ ὀρθὸν τοῦ λόγου εὐρόντος, καὶ τὰ τοῦ ἡρμοσμένου παραπήγματα· Κανονικὴν γέ τοι καλοῦσι, καὶ τὴν ἐπὶ συρίγγων καὶ αὐλῶν καὶ τῶν ἄλλων, πραγματεῖαν. Καί τοι τούτων μὴ κανονικῶν ὄλγων, ἀλλ' ἐπεὶ αὐτοῖς ὀλίγοι καὶ τὰ θεωρήματα ἐφαρμόζουσι, κανονικὰ καὶ ταῦτα προσαγορεύουσι. Μᾶλλον οὖν τὸ ὄργανον ἀπὸ τῆς κανονικῆς πραγματείας κανὼν ὠνομάσθη. Κανονικὸς δὲ ἐστὶ καθόλου ὁ ἁρμονικὸς, ὁ περὶ τοῦ ἡρμοσμένου ποιούμενος τοὺς λόγους. Διαφέρουσι δὲ Μουσικοὶ καὶ οἱ Κανονικοί. Μουσικοὶ μὲν γὰρ λέγονται, οἱ ἀπὸ τῶν αἰσθήσεων ὁρμώμενοι ἁρμονικοί. Κανονικοὶ δὲ, οἱ Πυθαγορικοί, οἱ ἁρμονικοί. Ἐισὶ δὲ ἐκάτεροι τῷ γένει μουσικοί· οἷς ἐπάγει κατ' ἐρώτησιν πάλιν καὶ ἀπόκρισιν. Ἡ κατὰ τὸν κανόνα θεωρία, ἐκ τίνων συγκεῖται; ἐκ τῶν παρὰ τοῖς μουσικοῖς ὑποτιθεμένων, καὶ ἐκ τῶν παρὰ τοῖς μαθηματικοῖς λαμβανομένων. Ἔστι δὲ τὰ παρὰ τοῖς μουσικοῖς ὑποτιθέμενα, ὅσα παρὰ τῶν αἰσθήσεων λαμβάνουσιν οἱ κανονικοί· οἷον, τὸ εἶναι τινα σύμφωνα καὶ διάφωνα διαστήματα· καὶ, τὸ εἶναι σύνθετον τὸ διὰ πασῶν, ἐκ τε τοῦ διὰ τεσσάρων καὶ τοῦ διὰ πέντε· καὶ τὸ εἶναι τόνον, τὴν δὲ ὑπεροχὴν τοῦ διὰ πέντε, παρὰ τὸ διὰ τεσσάρων, καὶ τὰ ὅμοια. Τὰ δὲ παρὰ τοῖς μαθηματικοῖς λαμβανόμενα,

ὅσα

[407] *Porphyrius in Comment. in Ptolemæi Harmonica Tom. III. Opp. Wallisi pag. 207.*

lam uxori *Tbonidis Polydamnae* rem omnem aperuisse. *Polydamnam* vero & metuentem, ne propter formam sibi aliquando præferretur *Helena*, & simul miserantem, in Pharum eam exposuisse, & donavisse herbam serpentibus illic abundantibus aduersariam; cujus sensus (ut ferunt) quam primum perceptus est à serpentibus, illi passim in terram se abdiderunt. *Helena* vero herbam plantavit, quæ cum germinasset, suo tempore semen serpentibus inimicum protulit, & *Helenum*, ut harum rerum periti asserunt, appellata est, & in Pharo provenit.

CLVII.

De PTOLEMAIDE Cyrenæa.

Hæc utique de hoc scribit *Ptolemais* Cyrenæa (in Musices institutione Pythagorica.) Quænam igitur est Canonica tractatio? Quæ est secundum aliquos, seu potius Universim secundum omnes Pythagoricos. Quam enim nunc Harmonicam dicimus, illi Canonicam nominabant. Unde eam Canonicam dicimus? Non, (ut quidem existimant,) ab instrumento, Canone dicto, denominatam, sed à rectitudine; quippe quod per hanc tractationem invenerit ratio rectitudinem, ipsaque concentus parapegmata. (*statoria.*) Quin & Canonicam vocant etiam eam tractationem, quæ est in fistulis, tibiis, aliisque. Quamvis enim ea *instrumenta* proprie canonica non sint; cum tamen & his nonnulli aptaverint theoremata, appellantur ab hæc Canonica. Adeoque hoc organon potius à Canonica tractatione nominatur Canon. Canonicus autem (universim) est Harmonicus, qui de concentu Harmonico verba facit. Differunt autem Musici & Canonici. Musici sunt, qui Harmonici à sensibus incitantur, Canonici sunt Harmonici Pythagorici. Utrique vero generali nomine sunt Musici. Quibus subjungit item, per interrogationem & responsionem; Ea quæ est secundum Canonem Theoria, ex quibusnam componitur? *Resp.* ex eis, quæ à Musicis supponuntur, & eis, quæ à Mathematicis desumuntur. Quæ à Musicis supponuntur, ea sunt quæ à sensibus sumunt Canonici; utpote, quod diastemata quædam sint consona & dissona; quodque diapason componitur ex Dia-tessaron & Diapente: quodque tonus est excessus ipsius Diapente supra Dia-tessaron, aliaque similia. Quæ autem à Mathematicis desumuntur, ea sunt, quæ Canonici proprie

ὅσα ἰδίως οἱ κανονικοὶ τῷ λόγῳ θεωροῦσιν, ἐκ τῶν τῆς αἰσθήσεως ἀφορμῶν μόνον κινή-
θéntες· οἷον, τὸ εἶναι ἐν ἀριθμῶν λόγοις τὰ διαστήματα· καὶ τὸ εἶναι ἐξ ἀριθμῶν συγ-
κρουστῶν τὸν φθόγγον, καὶ τὰ παραπλήσια. Τὰς ὑποθέσεις οὖν τῆς κανονικῆς,
διορίσειεν ἂν τις ὑπάρχειν, τῇτε περὶ τὴν μουσικὴν ἐπιστήμῃ, καὶ τῇ περὶ τοὺς ἀριθ-
μοὺς καὶ τὴν γεωμετρίαν.

CLVIII.

Περὶ [408] τούτων (ἁρμονικῶν) γράφει ἡ Πτολεμαῖς ἐν τῇ εἰρημένῃ εἰσαγωγῇ
ταῦτα. Πυθαγόρας καὶ οἱ διαδεξάμενοι βούλοιναι, τὴν μὲν αἴσθησιν, ὡς ὁδηγὸν τοῦ
λόγου, ἐν ἀρχῇ παραλαμβάνειν, πρὸς τὸ οἰοῦναι ζώπυρά τινα παραδίδοναι αὐτοῖς·
τὸν δὲ λόγον, ἐκ τούτων ὀρμηθέντα καθ' ἑαυτὸν πραγματεύεσθαι, ἀποσάλλα τῆς αἰ-
σθήσεως· ὅθεν καὶ τὸ σύστημα τὸ ὑπὸ τοῦ λόγου εὐρεθὲν, τῆς πραγματείας, μηδὲν
τι συνάδῃ τῇ αἰσθήσει· οὐκ ἐπιτρέφονται ἀλλ' ἐπικαλοῦσι, λέγοντες, τὴν μὲν αἴσθη-
σιν πλανᾶσθαι· τὸν δὲ λόγον εὐρηκέναι καθ' ἑαυτὸν τὸ ὀρθόν, καὶ ἀπελέγχειν τὴν
αἴσθησιν. Ἐναντίως δὲ τούτοις, ἔνιοι τῶν ἀπὸ Ἀριστοξένους μουσικῶν φέροιναι· ὅσοι μὲν
κατὰ μὲν οἷον ἔννοιαν θεωρίαν ἔλαβον· ἀπὸ δὲ ὀργανικῆς ἔξεως προκόψαντες. Οὗτοι
γὰρ τὴν μὲν αἴσθησιν ὡς κυρίαν ἐθεάσαντο, τὸν δὲ λόγον ὡς παρεπόμενον, πρὸς μόνον
τὸ χρεῖσθαι. Κατὰ δὲ τούτους εἰκότως οὐ πανταχῇ αἱ λογικαὶ ὑποθέσεις τοῦ κα-
νόνο, σύμφωνοι ταῖς αἰσθήσεσιν.

CLIX.

Περὶ [409] τούτων συντόμως μὲν καὶ ἡ Κυρηναία Πτολεμαῖς ἔγραψεν ἐν τῇ εἰσα-
γωγῇ· Ἐπὶ ἧλθε δὲ καὶ Δίδυμος ὁ μουσικὸς διὰ πλειόνων, ἐν τῷ περὶ τῆς διαφορᾶς
τῶν Ἀριστοξενίων τε καὶ Πυθαγορίων. Ἡμεῖς δὲ τὰ παρ' αὐτοῦ ἀναγράφομεν, ὀλί-
γα τῆς λέξεως, συντομίᾳς ἕνεκεν, παρακινουντες. Γράφει δὲ ἡ μὲν Πτολεμαῖς τάδε.
Τῶν ἐν τῇ Μουσικῇ διαπρεφάντων, τίς ἡ διαφορά; οἱ μὲν γὰρ τὸν λόγον προέκριναν
αὐτόν. οἱ δὲ τὴν αἴσθησιν· οἱ δὲ τὸ συναμφοτέρον. Τὸν μὲν λόγον προέκριναν αὐ-
τόν, τῶν Πυθαγορίων ὅσοι μᾶλλον ἐφιλονίκησαν, πρὸς τοὺς μουσικοὺς, τελείως τὴν
αἴσθησιν ἐκβάλλειν· τὸν δὲ λόγον, ὡς αὐταρχεῖς κριτήριον καθ' ἑαυτὸν, εἰσφέρειν.
Ἐλέγχονται δὲ οὗτοι πάντως τι αἰσθητὸν παραλαμβάνοντες ἐν ἀρχῇ καὶ ἐπιλανθα-
νόμενοι. Τὴν δὲ αἴσθησιν προέκριναν οἱ ὀργανικοί· οἷς ἢ οὐδαμῶς ἔννοια θεωρίας ἐγένε-

το,

prie ex ratione speculantur, sensuum solummodo occasionibus moti. Utpote quod Diastemata sunt in numerorum rationibus; quod numerorum collisione fit phthongus, atque his familia. Adeoque Canonices hypotheses definiverit quis esse, tum in ea, quæ est circa Musicam scientia, tum in ea, quæ est circa Numeros & Geometriam.

CLVIII.

De his *Ptolemais* in dicta introductione hæc scribit. *Pythagoras* ejusque sequaces volunt, sensum esse quasi rationis antecessorem, initio quaedam accipere, quæ possint ipsis quasi incitabula præbere; Rationem vero, hinc incitatam, per se ipsam operari, à sensu remotam. Adeoque, si tractationis systema à Ratione repertum, non sensui congruat; non retractant, sed inde appellant, dicentes, Sensum decipi; Rationemque invenisse per se id quod rectum est, sensumque redarguere. Contra vero feruntur aliqui, qui sunt ex *Aristoxeneis* Musici, qui quasi per observationem theoriam susceperunt, & organica praxi profecerunt; quippe hi sensum ut Principem spectarunt, rationem vero tanquam pedissequam, solummodo ad utilitatem. Secundum horum sententiam non protinus sensibus consentiunt Canonis Hypotheses rationales.

CLIX.

De his breviter scripsit Cyrenæa *Ptolemais* in Introductione. Accessit & *Diodymus* Musicus fufius in libro de differentia Aristoxeniorum & Pythagoriorum. Nos ex ambobus describemus aliqua locutionem brevitatis gratia parum mutantes. *Ptolemais* hæc scribit: Inter eos, qui in Musica excelluerunt, quænam est differentia? *Resp.* Nempe alii rationem ipsam prætulerunt, alii sensum, alii utrumque. Rationem ipsam prætulerunt Pythagoriorum illi, qui contra Musicos maxime contendunt, sensum plane ejiciendum esse; rationemque, ut criterium per se sufficiens, inducendam. Redarguuntur autem hi, qui sensibile omnino pro fundamento assumerunt & deseruntur. Sensum vero prætulerunt Organici, quibus aut plane nulla aut exigua est habitæ Theoriæ consideratio. Eorum

το, ἢ ἀσθενής. Τῶν δὲ τὸ συναμφοτέρον προκρινάντων, τίς ἡ διαφορά; Ὅι μὲν ὁμοίως ἀμφοτέρα ἰσοδυναμοῦντα παρέλαβον, τὴν τε αἰσθησιν καὶ τὸν λόγον· οἱ δὲ τὸν ἕτερον προηγούμενον, τὸν δὲ ἕτερον ἐπόμενον. Ὅμοίως μὲν ἀμφοτέρα Ἀρχύτας (γερονο pro Ἀριστόξενος) ὁ Ταραντῖνος, ὅτε γὰρ αἰσθητὸν δύναται συστῆναι καθ' αὐτὸ δίχα λόγου· ὅτε λόγος ἰσχυρότερός ἐστι παραστῆσαι τι, μὴ τὰς ἀρχὰς λαβὼν παρὰ τῆς αἰσθήσεως· καὶ τὸ τέλος τοῦ θεωρήματος ὁμολογούμενον πάλιν τῇ αἰσθήσει ἀποδιδούς. Τί δὲ μᾶλλον βούλεται προηγῆσθαι τὴν αἰσθησιν τοῦ λόγου; Τῇ τάξει, οὐ τῇ δυνάμει· Ὅταν γὰρ, φησὶ, ταύτῃ τὸ αἰσθητὸν συνοφθῇ, (malim συναφθῇ,) ὁποῖον ποτέ ἐστι, τότε δεῖν ἡμᾶς καὶ τὸν λόγον προάγειν εἰς τὴν τούτῃ θεωρίαν. Τίνες τὸ συναμφοτέρον ὁμοίως; Πυθαγόρας καὶ οἱ διαδεξάμενοι. Βούλονται γὰρ αὐτοὶ τὴν μὲν αἰσθησιν, ὡς ὁδηγὸν τοῦ λόγου, ἐν ἀρχῇ παραλαμβάνειν· πρὸς τὸ ὁιοῦναι ζώπυρά τινα παραδιδόναι αὐτῷ· τὸν δὲ λόγον, ἐκ τούτων ὀρμηθέντας, καθ' ἑαυτὸν πραγματεύεσθαι, ἀποστάντα τῆς αἰσθήσεως· ὅθεν, καὶ τὸ σύστημα, τὸ ὑπὸ τοῦ εὐρεθέντος πραγματείας μηκέτι συνάδει τῇ αἰσθήσει, οὐκ ἐπιστρέφονται, ἀλλ' ἐπεγκαλοῦσιν, λέγοντες, τὴν μὲν αἰσθησιν πλανᾶσθαι, τὸν δὲ λόγον εὐρηκέναι τὸ (γερονο pro τὸν) ὀρθὸν καθ' ἑαυτὸν, καὶ ἀπελέγχειν τὴν αἰσθησιν. Τίνες ἐναντίως τούτοις; Ἐνιοὶ τῶν ἀπ' Ἀριστοξένου μουσικῶν· ὅσοι κατὰ μὲν τὴν ἔννοιαν θεωρίαν ἔλαβον· ἀπὸ δὲ ὀργανικῆς ἕξεως προκόψαντες. Οὗτοι γὰρ τὴν μὲν αἰσθησιν ὡς κυρίαν ἔθεσαν· τὸν δὲ λόγον ὥσπερ ἐπόμενον εἰς μόνον τὸ χρεῖσθαι. Ταῦτα μὲν οὖν τὰ τῆς Κυρηναίας.

CLX.

Περὶ ΣΜΑΡΑΓΔΗΣ Καναβουτζένης.

Τῷ σοφοτάτῳ [410] καὶ λογιότατῳ Κυρίῳ Θεοδοσίῳ τῷ Ζυγομαλᾷ
καὶ πρωτονοταρίῳ τῆς μεγάλης ἐκκλησίας.

Γαλατᾷ,

1580. ἰουνιο 15 ἐν Χρῳ.

Λογιώτατε [411] ἀνθέηλα κύριε Θεοδοσίε, ἄγιε πρωτονοτάριε, βοηθέ καὶ συνήγορε
τῶν

[410] *Mars. Crusius* Turco-Græciæ lib. IV. num. 24. pag. 309. sq.

[411] Extra annotatum in autographo: ἀπὸ Χρῆ·
ἰσι δὲ γράμματα ἰδιόχειρα γυναικίς. Ubi po-

nuntur verba: *Ἐργαλῶ καὶ ἰκτεῦω*, ab eo loco ad finem usque nulla dictio accentum inscriptum habet, præterquam particule καὶ & καὶ δὲ. Is etiam totus locus cursim scriptus, ideoque mihi lectu difficilior fuit. Legi autem & converti, si non exacte, at verosimiliter. Igno-

rum vero, qui utrumque prætulerint, quænam est diversitas? *Resp.* Alii quidem utrumque pariter sumunt, sensum & rationem, ut æque valentes hac in re; Alii alterum ut antecedentem, alterum ut consequentem. *Archytas* Tarentinus utrumque pariter sumit; neque enim sensibile per se constare potest absque ratione; neque magis valet ratio quicquam præstare non sumtis à sensu fundamentis; finemque (seu *perfectionem*) speculationis pro confesso, tribuit sensui. In quonam vero vult ille Sensum præcedere Rationi? *Resp.* ordine, non potestate. Cum enim, inquit, huic (*Sensui*) contingit quid sensibile, (quicquid demum sit,) tunc oportere nos Rationem item accommodare ad ejus speculationem. Quinam autem pariter utrumque præferunt? *Resp.* *Pythagoras* ejusque sequaces. Volunt enim illi, Sensum ut rationis ductorem (seu *antecefforem*) in principio assumere, ut ipsi administret quædam quasi incitabula. Rationem vero ab his incitatam per se ipsam operari à sensu abstrahentem. Adeoque licet hoc à ratione repertum operationis systema non item sensibus concinat, non tamen inde recedunt; sed appellando dicunt Sensum errare, Rationemque invenisse per se, quod rectum est, Sensumque redarguere. Quinam autem hisce contrariantur? *Resp.* Musicorum, qui sunt ab *Aristoxeni* partibus nonnulli; qui observatione theoriæ nati sunt; sed organica praxi processerunt. Nam hi sensum ut principem constituunt; rationem vero ut pedissequam, ad utilitatem tantummodo. Atque hæc sunt Cyrenææ.

CLX.

De SMARAGDA Canabutzena.

Sapienti & doctissimo Domino Theodosio Zygomatæ,

magnæ Ecclesiæ Protonotarij.

Galatam,

xv Junii cıııclxxx Chio.

Doctissime Domine Theodosi, Sancte Protonotarie, opitulator & Patrone hominum,

Ignoscendum, si aut hic aut alibi aliquod vulgaris linguæ verbum minus recte converti, quia nullum Lexicon hujus linguæ exstat. Itaque explanationes vocabulorum é Constantinopoli & Venetiis & aliunde, atque ex ore Græcorum huc forte venien-

tium *ἐπιπράως* corradere coactus sum; & ubi illa deficerent, conjecturas sequi. Si alium, qui ante me tale quid tentasset, haberem, magnas ei gratias egissem. *Crusius.*

D d

τῶν ἀδικημένων· ἔτιότας, ὅτι ἐγὼ ἡ πτωχὴ Σμαράγδα, ὑπὸ τῇ συμβίᾳ Νικολάου
 Σιγνροπούλου νὰ εὐρίσκομαι ἐδῶ, εἰς τοῦτον τὸν τόπον, ξένη καὶ μοναχὴ· ἡ ὁποῖα
 δὲν ἔχω ἄλλον τινὰ συγγενῇ ἐδῶ παρὸ Ἰάκωβον Μαυρογορδάτον· ὁ ὁποῖος εὐρίσκεται
 σήμερον εἰς τὴν Βλαχίαν· καὶ νὰ πειράζομαι· πολλὰ ἀπὸ Κύριον Νικόλαον Κορεσαῖον
 τὸν γαμπρόν μου, περὶ τινος ὑποστατικοῦ· ὁ ποῦ ἤθελα ἀγοράσειν ἀπὸ αὐτὸν χρόνοι
 περασμένοι, μὲ χοντζέτιον τοῦ τότε καδῆ, εἰς τιμὴν, καθὼς ἐπολοῦντα τότε· διὰ
 τὸ ὁποῖον ἐγίναν καὶ γράμματα πατριαρχικᾶ· τὰ ὁποῖα ἔγραψεν ἡ λογιότης σε εἰς
 βεβαίωσιν τῆς αὐτῆς πράξεως· μετὰ ὁποῖα ἐβοηθοῦμεν κατὰ τὸ δίκαιον· ἕως τῶρι·
 καλὰ καὶ ὁ αὐτὸς κύριος Νικόλαος δὲν ἔλειπεν ἄτινα μὲ ἐνοχλαῖ πάντως· ἔχοντας
 βοηθὸν καὶ συνήγορον, τὸν πάπα Λαδᾶ· τοῦ ὁποῖου τὰ κατορθώματα εἶναι πολλὰ
 φανερά· ὁ ὁποῖος χωρὶς φόβον Θεοῦ δίδει καὶ ψευδὴ μαρτυρίαν, λέγοντας· ὅτι ἐγὼ
 ὁμολόγησα πρὸς αὐτόν, καὶ εἰς πάπα κύριον Παντόλεον Δρομοκαίτην· πῶς ἡ αὐτὴ
 πούλησις τοῦ ὑποστατικοῦ ἐγένετο τροπικῇ· [412] οἱ ὁποῖοι ἔχονται αὐτοῦ· καὶ ὡς
 ἔμαθα βούλωνται νὰ μὲ ἀδικήσουν, τὴν πτωχὴν καὶ ξένην, διὰ φιλοπροσωπίαν· ἡ καὶ
 ἄλλο μέσον, ὁποῦ δὲν λανθάνει τὴν αὐθεντίαν· διὰ τοῦτου δουλικῶς παρακαλῶ
 καὶ ἱκετεύω· νὰ μὴ ἀφῇσις τὸ ψεῦδος, νανικισιν τὴν ἀληθίαν· ἡ ἀληθία ἐχε καθὼς
 τὴν ἐγνωρίσεν ἡ αὐθεντία σου δια μέσου πολλὸν καὶ καλὸν ἀνδρὸς ἢ πρᾶσις ἐγενετο
 καθολικὴ καὶ τελὴ κατὰ τὴν τιμὴν οἱ ἐξίζα τότε τὰ ὑποστατικά· καὶ ἐγὼ ἡ
 πτωχὴ ἐπερεάζομαι καὶ ἐνοχλοῦ με ἀδίκος· διὰτι ἀνέβιν τορὶ ἡ τημὶ τὸν ὑποστατικόν.
 καὶ ἀν αὐτὴ κερὴς βουλιθουσιν νανηπουσιν· ὅτι ἤκουσαν ἀπ ἐμοῦ πὸς ἡ αὐτὴ πούλησις
 ἐγενετο τροπικῇ· θελουσιν ἡπὶ ψευδῆ· καθὼς καὶ ἡς κερὸν ἀν καμνιχρίαν, θελὸ
 τὸτο παραστισιν διαμεσθ τιμὴν καὶ καλὸν ἀνδρὸς· ἡ ὁποία ἦσαν παρόντος, οἱ ταν
 αὐτὴ κερήσμου ἐσίντηχαν περὶ τούτου, ὅς κριτε ἀδικοτάτη· ἡ ὁποία ὀπονταν θελου,
 δεχόντε καὶ βλέπουσιν ἡποθῆσιν, ὅς κριτε καὶ κληρικὴ καὶ αλοτὲς παλῆος μαρτη-
 ρῆς· [413] καθὼς δὲ λανθανούσιν καὶ τὴν αὐθεντίας σου. Λιποὺν αὐθεντὶ βοηθισο μοι·
 καὶ

[412] Τροπικῇ πούλησις posterior mihi à Gabriele μὴ ἄλλοι γινώσκιν ἀλλοῶς, πῶς, εἰς heimlicher
 Calonià exposita fuit· ἡ γενομένη μετ' ἀπάτης, ἢ Schleich. Crusius.

minum, qui injuria afficiuntur: cum res ita se habeat, ut ego paupercula Smaragda, a marito Nicolao Sguropulo relicta, verfer hic, in hac insula peregrina & desolata: ita ut non habeam alium ullum hic propinquum, præter Iacobum Maurogardatum, qui hodie in Walachia versatur: & multum vexer à D. Nicolao Corefzo, sororio meo, propter quendam fundum: quem mihi de ipso præteritis annis emere placuit, permissu & literis ejus, qui tunc erat, Iudicis: atque eo pretio, quo tunc vendebantur bona: in quam rem quoque Patriarchicæ confectæ fuerunt literæ: quas Dominatio tua ejusdem contractus confirmandi causa scripsit: quibus etiam ego in possessione, sicut justum erat, hætenus confirmabar: etsi idem Dominus Nicolaus nihil prætermittebat, quo me usque vexaret: habens ejus rei socium & patronum, Sacerdotem Ladam: cujus egregia facta vulgo nota sunt: qui absque metu Dei perhibet falsum testimonium, dicens: me coram ipso, Sacerdote Domino Pantoleo Dromocaita confessam esse, illam fundi venditionem tanquam indulgentia quadam minus vere factam mutabilem esse: qui proficiscuntur istuc, & quomodo cognovi, volunt me injuria afficere, miseram & peregrinam, spe acceptationis personarum, aut alio etiam modo, qui Dominationem tuam haud latet: hæc cum ita sese habeant, ego humiliter rogo supplicoque, ne permittas mendacio, ut vincat veritatem. Veritas ita habet, quemadmodum eam cognovit Dominatio tua. Præsentibus multis & honestis hominibus venditio in universum vera & seria facta est, precio, quanto tunc valebant fundi. Nunc ego misera per calumniam vexor injuste, tantum, quia precium possessionum jam crevit. Quod si isti Sacerdotes voluerint dicere, se audisse ex me, illum contractum esse dolosum & revocabilem, dicent falsum; sicut etiam in templo, si necesse sit, id demonstrabo, testimonio bonorum & honestorum hominum, qui præsentibus erant, quando iidem sacerdotes mecum locuti sunt de hoc, ut judices injustissimi: qui quotiescunque volunt, accipiunt & respiciunt negotium, tanquam Judices & Clerici atque alteri testes iniqui veteres: sicuti non latent etiam Dominationem tuam. Proinde Domine adjuva me:

[413] Per veteres testes intelligo illos, qui castissimam Susannam opprimere voluerunt. *Idem.*

και τηρι ης το δικειον μου: οτι δεν εχω η πτοχι αυτου τιναν. Ο Ιακωβος και ληπη ης Βλαχιαν' ομος εκι, οπου η αφεντιασου μεσιτευγι και βοηθι ης το δικειον: δει ινε χρια αλου τινος' ετ'σι σε παρακαλο δια τους ηκτιρμους του Θεου: οτινα εχον δικαιον γραμμα, ης βεβεουσιν της δικαιοσυνης' τελο της αυθεντιασου διατησορας δια μικρινεθιμισι εξι μαντωιλακια: και δεξου τα, ος μικρι σου αδελφισ: και πολλη χρονη της αυφειηασου.

η ταποϊνη Σμαραγδα Καταβουτζενα.

CLXI.

Περὶ ΣΩΣΙΠΑΤΡΑΣ.

Ἐυστάθιος [414] ὁ τοσούτος Σωσιπάτρα συνήκησεν, ἢ τὸν ἄνδρα τὸν ἑαυτῆς δι' ὑπεροχὴν σοφίας εὐτελῆ τινα καὶ μικρὸν ἀπέδειξε· περὶ ταύτης δὲ ἐν ἀνδρῶν σοφῶν καταλόγοις καὶ διὰ μακροτέρων ἐπωεῖν ἀρμόζει· τοσούτον κλέος τῆς γυναικὸς ἐξεφοίτησεν. Ἦν γὰρ ἐκ τῆς περὶ Ἐφεσον Ἀσίας, ὅσῃν Καύστρος ποταμὸς ἐπιῶν καὶ διαρρέων γῆν τὴν ἐπωνυμίαν ἀφ' ἑαυτοῦ τῷ πεδίῳ δίδωσι· πατέρων δὲ ἦν καὶ γένους εὐδαίμονός τε καὶ ὀλβίῃ· παιδίον δὲ ἔτι νήπιον οὖσα ἅπαντα ἐποίει ὀλβιώτερα· τοσούτον τι κάλλος καὶ αἰδοῦς τὴν ἡλικίαν κατέλαμπε. Καὶ ἡ μὲν εἰς πενταετὴ συνετέλει χρόνον. Ἐν δὲ τούτῳ πρεσβύται τινὲς δύο ἄμφω μὲν τὴν ἀκμὴν παρηλάττην· ὁ δὲ ἕτερος ἦν ἀφηλικέτερος, πῆρας βαθείας ἔχοντες, καὶ δέρματα ἐπὶ τῶν νώτων ἐνημμένοι, πρὸς τι χωρίον συναθροῦνται τῶν γονέων τῆς Σωσιπάτρας, καὶ τὸν ἐπιτροπευονία συμπεΐθουσι· ῥαδίον δὲ ἦν αὐτοῖς τοῦτο ποιεῖν, ἀμπελίαν ἐπιμελείαν αὐτοῖς πιστεῦσαι. Ὡς δὲ ὁ καρπὸς ἀπήντησε παρὰ τὴν ἐλπίδα, καὶ ὁ δεσπότης παρῆν, καὶ τὸ παιδίον ἡ Σωσιπάτρα συμπαρῆν· τὸ μὲν θαῦμα ἄπειρον ἦν, καὶ πρὸς ὑπόνοιαν ἔφερε θειασμοῦ τινος· ὁ δὲ τοῦ χωρίου δεσπότης ὁμοτραπέζης αὐτοὺς ἐποίησατο, καὶ πολλῆς ἐπιμελείας ἤξις, τοῖς συγγεωργοῦσι τὸ χωρίον καταμεμφόμενος, ὅτι μὴ τὰ αὐτὰ πράττειεν. Οἱ δὲ πρεσβύται ξενίας τε ἐλληνικῆς καὶ τραπέζης τυχόντες, τοῦ παιδὸς τῆς Σωσιπάτρας τῷ τε περιττῶς καλῷ καὶ λαμυρῷ δηχθῆναι καὶ ἀλόνῃς, ἀλλ' ἡμεῖς γε, ἔφασαν, τὰ μὲν ἄλλα κρύφια καὶ ἀπόρρητα πρὸς ἑαυτοὺς ἔχομεν, καὶ ταύτησι τῆς ἐπαινεμένης εὐνοίας, ἔστι γέλως καὶ παίγνιόν τι μετ' ὀλι-

[414] Euparius in βίαις φιλοσόφων pag. 57. ed. Commel.

me: & descende ad aequitatem causae meae: quoniam istic neminem alium habeo mihi pauperi subvenientem. Iacobus enim peregre abest in Walachia. Attamen illic, ubi Dominatio tua mediatorem agit, & succurrit iustitiae, non est opus alio patrono ullo. Sic igitur te hortor & oro per miserationes Dei, quia iustam habeo syngrapham ad iustitiae confirmationem. Mitto Dominationi tuae in praesenti aliquantulae mei recordationis gratia sex mantilia, quae boni consule, tanquam ab exigua tua sorore: multique anni sint Dominationi tuae.

Humilis Smaragda Canabutzena.

CLXI.

De SOSIPATRA.

Eustatbius tanti nominis vir *Sosipatram* conjugem duxit, quae praestanti doctrina tanto praeluxit marito, ut prae illa hujus gloria pene obsoleverit. De qua foemina res exigit, ut in doctorum virorum catalogo pluribus exponam; tantus nominis ejus splendor latissime dimanavit. Natale illi solum fuit in Asia circa Ephesum, ubi Cayster amnis regionem perlabens campis cognomen de se reliquit, genere locuplete & copioso, quae etiamnum infantula beare videbatur omnia, tantus formae ac pudoris nitor in ea relucebat. Jamque compleverat quinquennii tempus, quando senes duo, qui juventae robur ambo excefferant, quamvis alter aetate paulo major esset, manticis instructi, pelliti ambo, in praedium, quod parentibus *Sosipatrae* proprium erat, simul venere, villicoque persuadent, id quod factu proclive illis erat, ut curam vineae sibi committeret. Postquam proventus praeter spem extitisset copiosior, ad stuporem usque, ita ut suspicionem divinitatis & miraculi cujusdam injiceret, praedii dominus, qui forte cum *Sosipatra* aderat, senes mensae suae adhibet, honorifice ac liberaliter eos tractat, infimulans interim colonos & agriculturae socios, qui non eandem operam navant. Senes postquam hospitio & mensa Graeci hominis fuerant humaniter excepti, eximia puellulae *Sosipatrae* forma ac venustate sauciati captique, caetera, inquirunt, occulta & secreta apud nos continemus, atque humanitatem istam laudatam quasi pro ridiculo habemus, & beneficia in nos cumulata

D d 3

pensu

ὀλιγορίας τῶν παρ' ἡμῖν πλεονεκτημάτων. Ἐἰ δέ τι βούλει σοι τῆς τραπέζης ταύτης καὶ τῶν ξένων δοθῆναι παρ' ἡμῶν οὐκ ἐν χρήμασιν οὐδὲ ἐν ἐπικλήροις καὶ διεφθαρμέναις χάρισιν· ἀλλ' ὅσον ὑπὲρ σέ τ' ἐστὶ καὶ τὸν σὸν βίον, δῶρον οὐρανόμηκες καὶ τῶν ἀστέρων ἐφικνούμενον, ἄφες παρ' ἡμῖν τὴν Σωσιπάτραν ταύτην τροφεῦσι καὶ πατράσιν ἀληθεστέροις· καὶ εἰς γε πέμπτον ἔτος μηδενὸς περὶ τῇ παιδίῳ φοβηθῆς, μὴ θάνατον, ἀλλ' ἡσυχος ἔσο καὶ ἔμπεδος. Μελέτω δέ σοι μὴ πατῆσαι τὸ χωρίον μέχρις ἂν τὸ πέμπτον ἔτος, περιτελλομένων τῶν ἡλιακῶν κύκλων, ἐξέλκται. Καὶ πλοῦτος τέ σοι αὐτόματος ἀπὸ τοῦ χωρίου φύσεται καὶ ἀναθλήσει· καὶ ἡ θυγάτηρ οὐ κατὰ γυναῖκα καὶ ἄνθρωπον ἔσται μόνον, ἀλλὰ καὶ αὐτὸς ὑπολήψῃ τι περὶ τῆς παιδίσκης πλεόν. Ἐἰ μὲν οὖν ἀγαθὸν ἔχεις θυμὸν, ὑπταίς χερσὶ δέξαι τὰ λεγόμενα· εἰ δέ τις ὑπονοίας ἀνακινεῖς, οὐδὲν ἡμῖν ἔιρηται. Πρὸς ταῦτα τὴν γλαῦτταν ἐνδακῶν καὶ πρήξας ὁ πατήρ, τὸ παιδίον ἐγχειρίζει καὶ παραδίδωσι· καὶ τὸν οἰκονόμον μετακαλέσας, χορήγει, πρὸς αὐτὸν εἶπεν, ὅσα οἱ πρεσβύται βούλονται, καὶ πολυπραγμόνει μηδέν. Ταῦτα δὲ εἶπεν, οὐκ ὡς ὑπέφαιεν, ἐξήει καὶ θάπερ Φεύγων καὶ τὴν θυγατέρα καὶ τὸ χωρίον· οἱ δὲ παραλαβόντες τὸ παιδίον, ἔτε ἥρωες, ἔτε δαίμονες, εἰ τι θεϊότερον ἦσαν γένος, τίσι μὲν συνετέλεθ' αὐτὴν μυστηρίοις, ἐγίνωσκεν οὐδὲ εἰς, καὶ πρὸς τι τὴν παῖδα ἐξεθείαζον, ἀφανὲς ἦν καὶ τοῖς πάνυ βουλομένοις εἰδέναι. Ὁ δὲ χρόνος ἤδη προσήει, καὶ τὰ τε ἄλλα πάντῃα συνέτρεχε προσόδῳ περὶ τοῦ χωρίου. Καὶ ὁ πατήρ τῆς παιδὸς παρῆν εἰς τὸν ἀγρόν· καὶ οὕτε τὸ μέγας ἐπέγνω τῆς παιδός· τότε κάλλος ἑτεροῖον αὐτὸ κατεφαίνετο. Τὸν δὲ πατέρα σχεδὸν τι καὶ ἠγνόει· ὁ δὲ καὶ προσεκύνησεν αὐτήν· οὕτως ἄλλην τινὰ ὄραν ἔδαξεν. Ὡς δὲ οἱ τε διδάσκαλοι παρῆσαν, καὶ ἡ τράπεζα πρῶνκειτο, οἱ μὲν ἔφασαν· ἐρώτα ὅ, τι βούλει τὴν παρθένον· ἡ δὲ ὑπέλαβεν, ἀλλὰ ἐρώτησόν γε, πάτερ, τί σοι πέπραχται κατὰ τὴν ὁδόν· τοῦ δὲ εἰπεῖν ἐπιτρέψαντος, διὰ δὲ εὐδαιμονίαν ἐπὶ τετρακύκλῳ ὀχήματος ἐφέρετο· συμβαίνει δὲ πολλὰ ἐπὶ τοῖς τοιούτοις ὀχήμασι πάθη. Πάντῃα οὕτως ἀπήγγειλε, φωνάς τε καὶ ἀπειλὰς καὶ φόβους, ὥσπερ αὐτὴν συνηθοῦσαν, καὶ εἰς τόσονδὲ προήει θαύματος ὁ πατήρ, ὥστε οὐκ ἐθαύμαζεν, ἀλλὰ κατεπλήσσετο, καὶ θεὸν εἶναι τὴν παῖδα ἐπέπειστο. Προσπεσὼν δὲ τοῖς ἀνδράσιν, ἰκέτευεν εἰπαῖν, οἵτινες εἶεν· οἱ δὲ μόλις καὶ βραδέως (δόξαν δὲ ἴσως οὕτω καὶ θεῶ) παρέφθηναι· εἶναι τῆς χαλδαικῆς καλωμένης σοφίας οὐκ ἀμύητοι· καὶ τοῦτο δὲ ἀνίγματος

penſi non facimus, at ſi menſae iſtius & munerum vicem à nobis tibi reponi, non pecuniariam aut interituram ac caducam gratiam reddi cupis, donumque coeſte & cujus fama ad ſidera uſque pertinet, in te ac ſubſtantiam tuam vis conferri, permitte nobis iſtam *ſoſipatram* alumniſ & veris patribus futuris in quintum uſque annum; neque de puellae morte ſis ſollicitus quidquam, quin te animo liquido eſſe ac firmo jubemus, neque cures pede calcare agrum, donec conſecto ſolis curriculo quintus annus circumactus fuerit, opesque tibi è fundo cumulate ultro ſe effundent ac veluti pullulabunt; & filia non foemineum modo, aut quale reliquorum mortalium eſt, ingenium prae ſe feret, imo longe majora de puella opinabere. Si igitur bonum habes animum, obviis manibus arripe, quae diximus; at ſi ſuſpicioni locum das, nihil a nobis dictum puta. Ad haec pater linguam comprimens & percuſus pavore, filiolum illis in manus tradit: vocatoque ad ſe villico mandat benigne ſenibus praeſtari, quicquid vellent, neque curioſe rerum ſatagere. Quibus imperatis ante lucis exortum, vel indicto ſibi ipſi exilio filiam ac fundum deſerit. At illi ſive heroes, ſive genii, ſive diviniſ naturae, quibus acceptam ad ſe virginem myſteriis imbuerint, ſcit nemo, quibus initiamentiſ, quave religione obſtrinxerint, nullus quantumvis cognoscendi avidus compertum cognitumve habuit. Jam praefinitum tempus aderat, quo ſimul reddenda erat univerſorum ex agro proventuum ratio, quum pater virginis praedium reviſit, nec obſervato ſtaturae incremento formam immutatam videre ſe putabat. Neque multum adeo aberat, quin patrem non agnoſceret filia; quam tamen venerabundus ſalutavit, alienam ſe contueri ratus. Appoſita menſa magiſtri ejus praefentes monuerunt patrem, ut virginem quicquid tandem vellet percunctaretur; tum illa ſubjiciens, ſciſcitare, inquit, mi pater, quid toto tibi itinere acciderit? Quum ille filiae dicendi poteſtatem permiſiſſet, (ſolebat autem quadrigis vehi ob rem domi lautam, variiſque occurrunt in ejuſmodi vehiculiſ caſuſ,) tam ſcite eventa omnia declaravit & recenſuit, non dicta modo, ſed & comminationeſ & terroreſ, quaſi una in curru aſſediſſet; eoſque admirationiſ adductuſ fuit pater, ut obſtupuerit primo adſpectu, filiam deam eſſe perſuaſuſ. Itaque accidens ad pedes, obſecrat viroſ, ut ederent, quinaſ eſſent. Illi cunctabundi aegre poſt aliquam moram,

(for-

τος καὶ κάτω νεύοντες. Ὡς δὲ ὁ τῆς Σωσιπάτρας πατὴρ προσπεσὼν τοῖς γόνασιν ἰκέτευε, δεσπότης εἶναι τοῦ χωρὶς παρακαλῶν, καὶ τὴν παῖδα ἔχειν ὑφ' ἑαυτοῖς, καὶ μυεῖν εἰς τὸ τελεώτερον· οἱ μὲν ἐπινέυσαντες, ὅτι οὕτω ποιήσῃσιν, οὐκέτι ἐφθέγγοντο· ὁ δὲ ὥσπερ ἔχων ὑπόσχεσίν τινα ἢ χρησμὸν, ἐθάρσει καὶ ἑαυτὸν, καὶ πρὸς τὸ χρῆμα ἠπόρει, καὶ ὑπερεπήνει γε τὸν Ὅμηρον κατὰ ψυχὴν, ὥς ὑπερφυῖς τι χρῆμα καὶ δαιμόνιον τοῦτο ἀνυμνήσαντα·

Καὶ τε θεοὶ ξείνοισιν εἰκότες ἀλλοδαποῖσι
 Παντοῖοι τελέθοντες ἐπιστρωφῶσι πόληας.

Καὶ γὰρ αὐτὸς ᾤετο ξένοισι μὲν ἀνδράσι, θεοῖς δὲ συντετυχηκένοι. Καὶ ὁ μὲν τοῦ πράγματος ἐπιμπλάμενος ὑπὼ κατείχετο· οἱ δὲ ἀποχωρήσαντες τοῦ δείπνου, καὶ τὴν παῖδα παραλαβόντες, τὴν δὲ πολλὴν τῆς ἐσθῆτος ἐν ἣ τετέλεστο μάλα φιλοφρόνως αὐτῇ καὶ συνεσπυδασμένως παρέδωκαν, καὶ ἄλλα τινὰ προσθέντες ὄργανα· καὶ τὴν κοιτίδα τῆς Σωσιπάτρας κατασημήνασθαι κελεύσαιτες, καὶ προσεμβάλλοντές τινα βιβλία. Καὶ ἡ μὲν ὑπερεγάννυτο τοὺς ἀνδρας τοῦ πατρὸς οὐκ ἔλαττον. Ὡς δὲ ἕως ὑπέβαινε, καὶ ἀνεώγνυντο θύραι, καὶ πρὸς ἔργα ἐχώρην ἄνθρωποι, καὶ κείνοι τοῖς ἄλλοις συνεξέβησαν κατὰ τὸ εἶωθός. Ἡ μὲν παῖς παρὰ τὸν πατέρα ἔδραμεν εὐαγγέλια φέρουσα· καὶ τὴν κοιτίδα τις θεραπευτήρων ἐκόμιζεν. Ὁ δὲ πλοῦτον τε ὃν εἶχε ἐς τὸ παρατυχόν, καὶ παρὰ τῶν οἰκονόμων ὅσον ἦν ἀναγκαῖον αὐτῆς αἰτήσας, μετεκάλει τοὺς ἀνδρας· οἱ δὲ ἐφάνησαν οὐδαμοῦ. Καὶ πρὸς τὴν Σωσιπάτραν εἶπε· τί δὴ τοῦτό ἐστιν ὦ τέκνον; ἡ δὲ ἐπισχοῦσα μικρὸν, ἀλλὰ νῦν γε ἔφη συνορῶ τὸ λεχθέν. ὥς δὲ ταῦτα ἐμοὶ δακρύοντες ἐνεχείριζον, σκόπει, ἔφασαν, ὦ τέκνον, ἡμεῖς γὰρ ἐπὶ τὸν ἐσπέριον ὠκεανὸν ἐνεχθέντες, αὐτίκα ἐπανάξομεν. Τοῦτο συμφανέστατα θαίμονας εἶναι τοὺς φανέντας ἀπήλεγξε. Καὶ οἱ μὲν ἀπιόντες ὥχοντο ὅποιδῆποτε καὶ ἀπῆσαν. Ὁ δὲ πατὴρ τὴν παῖδα παραλαβὼν τεθρασυμένην καὶ σωφρόνως ἐνθουσιῶσαν, συνεχώρει τε ζῆν ὅπως βούλεται, καὶ περιεργάζετο τῶν κατ' ἐκείνην οὐδέν, πλὴν ὅσα γε πρὸς τὴν σιωπὴν αὐτῆς ἐδυσχέraitεν. Ἡ δὲ προσιοῦσα εἰς μέτρον ἀκμήας,

(forſan etiam, quod Deo ita viſum fuerit,) ſe Chaldaicae ſectae non alienos eſſe prodiderunt, idque velut per aenigma ac demifſo vultu. Tum vero advolutus genibus, ſuppliciter precatur, ut velint prædii eſſe domini, filiamque ſub imperio habeant, deisque initiatam plenius erudiant; quod ſe facturos illi nutu ſignificarunt, nullum amplius verbum prolocuti. At ille veluti certus promiſſi, aut oraculo inſtructus, animo erat confirmato, quid tamen rei eſſet ignarus, atque intra ſe *Homerum* ſummis laudibus ferebat, qui rem iſtam admirandam atque inauditam jam olim decantaſſet :

*In varias ſpecies vertuntur numina, & urbes
Colluſtrant, alienigenum ſimulacra virorum.*

Arbitrabatur enim ſe in Deos humanam ſpeciem repraeſentantes incidiſſe. Itaque gaudio delibutus arctiore ſomno oppreſſus fuit. Illi à cœna digreſſi virginem ſecum abducunt, & amiſtum in quo ſacris ſtudiisque initiata fuerat, benigne accurateque in manus illi tradunt, additis nonnullis aliis inſtrumentis ac libris, & arculam, in qua aſſervarentur omnia, Soſipatræ ut obſignet, mandant. Porro ipſa non inferiore amore viros illos complectebatur, quam ſuum genitorem. Jam illuxerat, foresque domuum reſerabantur, & ad operas ſuas mortales exhibant, quando etiam illi more conſueto egreſſi fuere. Virgo ad patrem accurrit, lætum illi nuntium allatura, miniſtrorum uno arculam gerente. Pater ubi divitias, quibus affluente ſorte fuerat ditatus, recensuiſſet; & à villicis rerum neceſſariarum rationem depopoſciſſet, viros accerſi jubet; at illi nuſquam comparuere. Tum converſus ad Soſipatram: Quid hoc rei eſt filia? illa paululum conticeſcens, nunc inquit, demum intelligo, quod ab ipſis dictum in digreſſu fuit; ſiquidem ubi eum lacrymis iſta mihi in manum dedere, jufferunt ea perluſtrare me; nam ad occidentis ultimum ſinum ſibi proſectionem eſſe, mox reverſuris. Id quod manifeſte loquitur eos eſſe genios, atque ita quocunque tandem abiſſe, à me diſceſſerunt. Pater filiam ſibi aſſocians initiatam divinoque moderate aſſatam numine, ad ſuum arbitrium vivere permiſit, minime curioſus aut ſatagens ejus rerum, niſi quod taciturnitate ipſius nonnihil offendeſetur. Ipſa jam florentis ætatis limen ingreſſa, nullisque aliis uſa magiſtris, non poëta-

E e

rum

μῆς, διδασκάλων τε ἄλλων οὐ τυχοῦσα, τά τε τῶν ποιητῶν βιβλία διὰ στόματος ἔιχε, καὶ φιλοσόφων καὶ ῥητόρων· καὶ ὅσα γε τοῖς πεπονηκόσι καὶ τεταλαιπωρημένοις μόλις ὑπῆρχε καὶ ἄμυδρῶς εἰδέναι, ταῦτα ἐκείνη μετ' ὀλιγορίας ἔφραζεν, εὐκόλως καὶ ἀλύπως εἰς τὸ σαφές ἐπιτρέχουσα, ἔδοξε γοῦν αὐτῇ καὶ ἀνδρὶ συνελθεῖν· καὶ ἀναμφίλεκτον ἦν, ὅτι ἐξ ἀπάντων ἀνδρῶν μόνος Ἐυστάδιος ἄξιος ἦν τοῦ γάμου. Ἡ δὲ πρὸς Ἐυστάδιον καὶ τοὺς παρόντας ἐμποῦσα, ἀλλ' ἄκουε μὲν Ἐυστάδιε· συμμαρτυροῦντων δὲ οἱ παρόντες· παῖδας μὲν ὑπὸ σοι τέξομαι τρεῖς. Πάντες δὲ τὸ ἀνθρώπινον δοκοῦν ἀγαθὸν ἀτυχήσουσι· πρὸς τὸ θεῖον δὲ οὐδὲ εἰς. Καὶ σὺ δὲ προαπολείψεις ἐμέ, καλὴν μεταλαχὼν λῆξιν καὶ πρέσβουσαν· ἐγὼ δὲ ἴσως κρείσσονα. Σοὶ μὲν γὰρ περὶ σελήνην ἢ χορεία, καὶ οὐκέτι λατρεύσεις καὶ φιλοσοφήσεις τὸ πέμπτιον· οὕτω γὰρ μοί φησι τὸ σὸν ἔδωλον. Ἀλλὰ καὶ τὸν ὑπὸ σελήνην παρελεύσῃ τόπον σὺν ἀγαθῇ καὶ εὐνήῳ Φορᾷ· Ἐγὼ δὲ καὶ ἐβελόμην μὲν εἰπεῖν τὰ κατ' ἐμαυτήν· εἶτα ἐπισκοπήσασα τῷ λόγῳ βραχὺν τινα χρόνον· ἀλλ' ὁ ἐμὸς ἀνεφθέγγετο θεὸς με κωλύει. Ταῦτα ἐμποῦσα, μοῖραι γὰρ οὕτως ἔνευον, τῷ τε Ἐυσταδίῳ συνῆλθε· καὶ τὰ λεχθέντα οὐδὲν διέφερε τῶν ἀκινήτων μαντείων, οὕτω πανταχόσε ἐγένετο, καὶ ἀπέβη καθάπερ γεγενημένα. Προσισηρῆσαι δὲ τοῖς γεγενημένοις τάδε ἀναγκαίως ἔειπε. Σωσιπάτρα μετὰ τὴν ἀποχώρησιν Ἐυσταθίῳ πρὸς τὰ αὐτῆς ἐπανελθοῦσα κτήματα περὶ τὴν Ἀσίαν καὶ τὸ παλαιὸν Πέργαμον διέτριβε· Καὶ ὁ μέγας Ἀιδεσίος θεραπεύων αὐτὴν ἡγάπα, καὶ τοὺς παῖδας ἐξεπαίδευε, καὶ ἀνελκάζητο αὐτοῖς φιλοσοφοῦσα κατὰ τὴν ἐαυτῆς οἰκίαν ἢ Σωσιπάτρα. Καὶ μετὰ τὴν Ἀιδεσίῳ συνουσίαν παρ' ἐκείνην φοιτῶντες, οὐκ ἔστιν ὅστις τὴν μὲν ἐν λόγοις ἀκρίβειαν Ἀιδεσίῳ περιηγάπα καὶ συνεθαύμαζε· τὸν δὲ τῆς γυναικὸς ἐνθεσιασμόν προσεκύνει καὶ ἐσεβάζετο. Φιλομήτωρ γοῦν τις αὐτῆς ἀνψιὸς ὦν, τοῦτε κάλλος ἠτήθεις καὶ τῶν λόγων, εἰς ἔρωτα ἀρίκετο· καὶ τὴν γυναῖκα εἰδὼς θειοτέραν, ἔρωτι δὲ καὶ συνηγάγκαζε καὶ κατεβιάζετο. Καὶ ὁ μὲν ἀμφὶ ταῦτα ἦν πολὺς καὶ ἡ γυνὴ συνησθάνετο τῆς πείρας. Καὶ πρὸς τὸν Μάξιμον· οὗτος δὲ ἀνὰ τὰ πρῶτα τῆς ὁμιλίας ἐφέρετο τῆς Ἀιδεσίῳ, καὶ οὐδὲ συγγενείας κεχώριστο· ἀλλὰ

rum modo sed & philosophorum atque oratorum scripta in ore habebat, & quæ ceteri difficulter atque oblique poterant percipere, neque nisi cum magno molimine & ingeniorum tormento, hæc illa otiose citra laborem explicabat, prompteque declarabat. Decevit itaque marito se conjungere; eratque extra controversiam solum ex omnibus Eustathium eo matrimonio dignum videri. Illum itaque ac præsentem hunc in modum allocuta est: Audi me, Eustathi, vosque qui adestis, mihi testes esse volo, me ternos ex te liberos parituram, qui in fortuitis quæ habentur inter mortales bonis omnes infelicitè acturi sunt; Deo autem resistere & repugnare nemo potest. At tu præclaram teque non indignam sedem ante me occupabis, nec inferiorem fortassis & ego nanciscar. Nam tibi ad lunarem globum secessus fato debetur, nec a quinto anno diutius divino cultui operaberis aut etiam philosophabere; id enim loquitur mihi tua effigies, imo sublunarem orbem supercendes facili & moderato motu. De meis vero rebus plura essem dictura, nisi meus me prohiberet genius. Quæ verba priusquam finiret, aliquanto tempore sermonem suspenderat; dein è vestigio in manum Eustathio convenit, ita namque fatalibus Deabus placitum fuit. Neque discreparunt quidquam ejus verba ab immutabili oraculorum sorte: subsecutus enim est eventus non alius, quam si antea facta fuissent. Illud eventis insuper adjiciendum necessario fuerit, quod *Sosipatra* à mariti morte ad hæredium suum regressa, apud Pergamum vetus in Asia minore confederit; quodque eam magnopere coluerit, & benevolentia prosecutus fuerit magnus ille *Ædesius*, qui etiam proles ejus instituit, quamvis & ipsa domi suæ in philosophiæ præceptis easdem erudierit. Postquam vero *Ædesius* ea familiariter uti coepit, nemo omnium, qui domum illam frequentabant, *Ædesii* accuratum in differendo cultum fastumque amare aut admirari potuit; cuncti vero mulieris divinum fervorem exosculabantur atque obstupecebant. Porro *Philometor* quidam *Sosipatræ* consobrinus formæ venustate & facundia captus, in amorem ejus incidit, divinius præ cæteris mulieris ingenium contemplatus, ardebatque & plane deperibat amore, totus in hoc; quin & ipsa eandem flammam intus conceperat. Itaque *Maximum*, (qui præcipue familiaris cum *Ædesio* domesticam consuetudinem conjunxerat, à cognatione illius non alienus,) adit, & ad eum conversa, adverte, inquit, animum,

ἀλλὰ κατάμαθέ γε, ὦ Μάξιμε, ἵνα μὴ πράγματα ἐγὼ ἔχω, τί τὸ περὶ ἐμὲ πάθος ἐστὶ. Τοῦ δὲ ὑπολαβόντος, τί γάρ ἐστι τὸ πάθος; ἀν μὲν γὰρ ἡ Φιλομήτωρ; ἔφη πρὸς αὐτόν. Φιλομήτωρ γέ ἐστι, καὶ διαφέρει τῶν πολλῶν ὑμῶν οὐδέεν. ἀν δὲ ἀποχωροῦντα θεάσωμαι, δάκνεται μὲ καὶ τρέφεται πως πρὸς τὴν ἔξοδον ἔνδον ἡ καρδία. Ἄλλ' ὅπως ἀθλήσης περὶ ἐμοὶ καὶ θεοφιλὲς ἐπιδείξῃ τι προσέθηκε. Καὶ ὁ μὲν Μάξιμος ἐξήει τοιαῦτα ἀκηκοὺς, ὑπέρογκος ὢν, ὡς ἀν ἤδη τοῖς θεοῖς ὁμιλῶν, ὅτι ὑπὸ τοσαύτης γυναικὸς τοσαῦτα ἐπεπίτευτο. Φιλομήτωρ δὲ τοῖς προστεθεῖσιν ἐνέκειτο. Μάξιμος δὲ τε ἐνέκειτο, διὰ σοφίας μὲν θυτικῆς καταμαθὼν, ὃ τινι κέχρηται βιαιοτέρῳ καὶ δυνατωτέρῳ καταλύσας τὸ ἔλαττον. Καὶ ὁ μὲν ταῦτα συνέλεσας ὁ Μάξιμος, ἔδραμε παρὰ τὴν Σωσιπάτραν, καὶ παραφυλάττειν ἤξις μάλα ἀκριβῶς, εἰ τὸ αὐτὸ τοῦ λοιποῦ πείσεται. ἡ δὲ οὐκέτι πάσχειν ἔφη. καὶ τὴν γε εὐχὴν ἀπήγγειλε τῷ Μάξιμῳ, καὶ τὴν ἅπασαν πρᾶξιν καὶ τὴν γε ὥραν προσέθηκεν, ὥσπερ συμπαροῦσα, καὶ ἢ ταῦτα ἐπρατίεν, καὶ τὰ φανέντα ἀνεκάλυψε σημεῖα. Τοῦ δὲ πεσόντος ἐπὶ τὴν γῆν ἀχαιοῦς, καὶ θεῶν ἄλκιρκος εἶναι τὴν Σωσιπάτραν ὁμολογοῦντος. ἀνίστω φησὶν ὦ τέκνον, θεοὶ σε φιλοῦσιν, εἰάν σὺ πρὸς ἐκείνους βλέπῃς, καὶ μὴ ῥεπῇς ἐπὶ τὰ γήϊνα καὶ ἐπὶ κηρα χρέματα. Καὶ ὁ μὲν ταῦτα ἀκούσας, ἐξήει μεγαλαυχότερος γεγονώς. καὶ τῆς κατὰ τὴν γυναῖκα θεϊότητος δὲ ἀσφαλῶς πεπειραμένος. Ὁ δὲ Φιλομήτωρ φαιδρὸς ἀπήντα περὶ θύρας αὐτῶν μετὰ πολλῶν ἐταίρων εἰσιόν. Ὁ δὲ πόρρωθεν, μέγα φθιγγάμενος εἶπεν ὁ Μάξιμος. Τοὺς θεοὺς σοι Φιλομήτωρ εἶπεν ἐταῖρε παῦσαι μάτην κατακαίαν τὰ ξύλα, συνεωραχὼς τι τοιοῦτον ἴσως αὐτῷ περὶ ἃ κακουργῶν ἐπρατίε. καὶ ὁ μὲν τὸν Μάξιμον ὑπερευλαβηθεὶς, θεὸν ᾤκησεν, καὶ τῆς ἐπιβλητῆς ἐπαύσατο, καταγελάσας τῆς προθέσεως ὃ, τι καὶ ἐνεχείρισεν. Ἡ δὲ Σωσιπάτρα γησίων καὶ διαφέροντως ἑώρα τοῦ λοιποῦ τὸν Φιλομήτορα, θαυμάζουσα αὐτόν, ὅτι αὐτὴν ἐθαύμασε. Ποτὲ γοῦν συνεληλυθότων ἀπάντων παρ' αὐτῇ, Φιλομήτωρ δὲ οὐ παρῆν, ἀλλ' ἐν ἀγρῷ διέτριβεν. Ἡ μὲν πρόθεσις ἦν καὶ τὸ ζήτημα περὶ ψυχῆς. Πολλῶν δὲ κινημένων λόγων, ὡς ἤρξατο Σωσιπάτρα λέγειν κατὰ μικρὸν, ταῖς ἀποδείξεσι διαλύουσα τὰ προβαλλόμενα. εἶτα εἰς τὸν περὶ καδάλου ψυχῆς καὶ τί τὸ κολαζόμενον

καὶ

qui me morbus affligat, ne qua molestia afficiar. Illo sciscitante, quid morbi esset? subjecit, quid si *Philometor* sit? certe is ipse est, neque vel tantillum à vobis plerisque discrepat, vobis aliis similis; verum ubi discedentem conspicio, tam mihi cor uritur atque commovetur, si quando à me egreditur; videndum tamen tibi est, ut de me labores, pietatisque officium præstes. His auditis *Maximus* fastu turgidus, quasi Deorum colloquio non indignus habitus, cui res tanta ab ejusmodi foemina esset credita, secedit. Interim *Philometor* institutum urget; *Maximus* vero instat per aruspicinam è pecudum fibris cognoscere, cuinam fato destinata deberetur, efficace atque potente usus scientia in re pusilli momenti. Perpetrato itaque sacrificio accurrit ad *Sosipatram*, jubetque diligenter observare, num de cetero simili morbo implicaretur; negat illa se isti malo amplius esse obnoxiam, simulque detegit *Maximo*, quas adhibuerit preces, quid egerit omnino, adjungit & tempus atque horam, qua actitata fuerint omnia, tanquam si fuisset præsens, insuper & prodigia, quæ se illi ostenderant, aperit. Tum ille pronus atque attonitus in terram procumbit, Deæque nomine haud dubie dignam mulierem esse profitetur. At illa erige, inquit, te in pedes, Dii te sospitant, siquidem eos respicias, neque fluxis istis & terrenis caducisque opibus apponas. Quibus auditis, magis etiam inflammatus animo, domo erupit, ut qui jam certum muliebris divinitatis periculum fecisset. Accidit autem, ut *Philometor* alacer sodalium coetu comitatus ad fores ædium obvium habuerit *Maximum*, qui magna voce eminus acclamans: Cave, inquit, sodalis Deos laceßere, & in cassum lignis adolere define: conscius forsitan veneficii, in quo malitiose ille versabatur. Itaque religione tactus, Deique vocem audire ratus, à pravo consilio destitit, irridens damnansque, quod aggressus fuerat propositum. Ab eo tempore *Sosipatra* singulari minimeque fucato amore *Philometorem* complexa in oculis ferebat, illius accensa studio, qui ipsam tantopere adamasset. Quodam tempore coacto universo familiarium coetu, cum solus abesset *Philometor* divinæ rei operatus, disceptatio & quæstio exorta est de anima, in qua post varia argumenta ultro citroque jactata *Sosipatra*, ubi paulatim objecta demonstrationibus dissolvisset, atque incidisset in disputationem de anima in genere, quæ ejus pars supplicio puniatur, quæve interitus sit expers, dum furore quodam divino incitata rapitur

καὶ τί τὸ ἀθάνατον αὐτῆς, ἐμπίπλωσα λόγον, μεταξύ τοῦ κορυβατιασμοῦ καὶ τῆς ἐκβαλχέουσας, ὥσπερ ἀποκοπεῖσα τὴν φωνήν, ἐσιώπησε· καὶ βραχὺν λιποῦσα χρόνον, τί τοῦτο, ἐβόησεν εἰς μέσας, ὃ συγγενὴς Φιλομήτῳ φερόμενος ἐπὶ ὀχήματος, τό, τε ὄχημα κατὰ τινα δυσχωρίαν περιτέτραπται, κακῆινος κινδυνεύει περὶ τὰ σκέλη· ἀλλ' ἐξηρήκασί γε αὐτὸν, οἱ θεράποντες ὑγιαίνοντα, πλὴν ὅσα περὶ τοῖς ἀγκῶσι καὶ χερσὶ τραύματα ἔειλε, καὶ ταῦτά γε ἀκίνδυνα· ἐπὶ φορείου δὲ φέρεται ποτνιαμένος. Ταῦτα ἔλεγε, καὶ ἔειχεν οὕτως, καὶ πάντες ἤδεσαν, ὅτι πανταχοῦ εἴη Σωσιπάτρα, καὶ πᾶσι παρέστι τοῖς γινομένοις· ὥσπερ οἱ φιλόσοφοι περὶ τῶν Θεῶν λέγουσι. Καὶ ἐτελεύτα δὲ ἐπὶ τοῖς τρισὶ παισὶ. Κκὶ τῶν μὲν δύο τὰ ὀνόματα οὐδὲν δέομαι γράφειν. Ἀντωνῖος δὲ ἦν ἄξιος τῶν πατέρων· ὅς γε τὸ Καναβικὸν τοῦ Νείλου καταλαβὼν τόμα, καὶ τοῖς ἐκεῖ τελεμμένοις προσθεῖς ὅλον ἑαυτὸν, τὴν τε ἀπὸ τῆς μητρὸς πρόρρησιν ἐξεβιάζετο· καὶ ἡ νεότης τῶν ὑγιαίνοντων τὰς ψυχὰς καὶ φιλοσοφίας ἐπιθυμούντων, ἐφοίτων πρὸς αὐτὸν, καὶ τὸ ἱερὸν νεανίσκων ἱερέων μετὸν ἦν. Αὐτὸς μὲν οὖν ἔτι ἀνθρώπος εἶναι δοκῶν, καὶ ἀνθρώποις ὁμιλῶν, πᾶσι τοῖς ὁμιληταῖς προῦλεγεν, ὥς μετ' ἐκείνους οὐκ ἔτι τὸ ἱερὸν ἔσοιτο, ἀλλὰ καὶ τὰ μεγάλα καὶ ἅγια τοῦ Σαράπιδος ἱερὰ πρὸς τὸ σκοτεινὸν καὶ ἄμορφον χωρήσει καὶ μεταβληθήσεται· καὶ τι μυθῶδες καὶ αἰεδὲς σκότος τυραννήσει τὰ ἐπὶ γῆς κάλλιπα. Ὁ δὲ χρόνος ἀπήλεγε τὰ πάντα, καὶ τὸ πρᾶγμά γε εἰς χρησμοῦ συνετελέσθη βίαν. Τούτου δὲ τοῦ γένους, οὐ γὰρ τὰς Ἡσιόδου καλεμένας Ἠοίας ἐς πρὸς γράφειν, ἀπορροαί τινες ὥσπερ ἀστέρων περιελήφθησαν, καὶ εἰς φιλοσοφούντων ἕτερα ἅττα γένη διεσπάρησαν καὶ κατενέμηναν, οἷς τὸ φιλοσοφεῖν ἢ συγγένεια κέρδος ἦν· τὰ πλεῖστα δὲ ἐν δικάστηρίοις ὥσπερ ὁ Σωκράτης περὶ τὴν τοῦ βασιλέως στοῖν, ἐκινδύνουν· οὕτω περιεφρόνησαν χρήματα καὶ κατετύγησαν χρυσίον. Ἦν γοῦν αὐτοῖς φιλοσοφία, τὸ τριβώνιον, καὶ τε μεμῆσθαι Σωσιπάτρας· καὶ τὸν Ἐυστάδιον διὰ στόματος φέρειν· τὰ δὲ ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς σακκία τε ἀδρὰ καὶ ὑπόμιστρα βιβλιδίων, καὶ ταῦτα ὡς ἀν' ἄχθος εἶναι καμῆλων πολλῶν· καὶ ἐξηπίσταντο γε πᾶν ἀκριβῶς τὰ βιβλία· καὶ ταῦτά γε ἦν εἰς οὐδένα φέροντα τῶν παλαιῶν φιλοσόφων, ἀλλὰ διαδῆκαι τε καὶ

bacchaturque, repente voce veluti rescissa obmutuit; deinde mora aliqua facta, in medium exclamare coepit: Quid hoc rei est? necessarius meus *Philometor* curru vectus loco salebroso & insolente eversus est, deque crurum perfractioe periclitatur; sospitem tamen famuli expedivere, nisi quod cubitum læsit, manusque habet faucias citra periculi metum, ferturque sella & quidem quiritans. Hæc illa & vere, nam ita res habebat; unde cunctis persuasum fuit, *Sosipatram* ubique locorum adesse præsentem, id quod de Deo philosophi affirmant. Diem autem obiit ternis relictis liberis, è quibus duorum nomina nihil opus est adscribere; sed tertius, cui Antonino nomen fuit, à parentibus non extitit degener; sedemque apud Canobicum Nili ostium obtinuit, seque totum dedit iis, qui ibi loci instituebantur, studens modis omnibus matris de se prædictioni respondere. Ad eum juvenus sanior ac sapientiae studio dedita frequens commeabat, sano adolescentibus, qui sacris operabantur, pleno. Ipse neque homine major habitus, & inter mortales vitam degens, jam tum contubernalibus discipulisque prædicere solebat, à sua morte non amplius exiturum deorum templum, imo magnifica illa & religiosa Serapidis delubra informi situ obrutum iri, & vastitatem passura, quæque in terris aspectu pulcherrima forent, in ea fabulosum Chaos & spissam caliginem dominatura, suamque tyrannidem esse exercitura, quæ omnia tempus detexit veraque comprobavit, ut oraculi vim prædictio obtinuerit. Ex illo genere emanarunt reliquæ quaedam (non enim in animo mihi est, *Hesiodi* matutinas, quibus *noctis* nomen indidit, scribere,) quæ tanquam effluentiae & trajectiones quaedam stellarum dissipatae fuerunt ac dispersæ in aliud philophastrorum genus, quibus philosophiæ affinitas quaestui fuit & emolumento, qui ferme in foro, uti *Socrates* apud Regiam porticum Athenis, periclitati sunt, atque ea ratione pecunias contempsere & nummorum jacturam fecerunt. Itaque penula, *Sosipatræ* mentio & *Eustatbii* dictorum recitatio philosophiæ apud illos sustinebat titulum; & in rebus, quæ omnium obtutui patent, loculi tanta libellorum mole conferti, ut multorum camelorum justum onus esse possent; eos vero libros ad unguem edidicerant, qui à veterum philosophorum nemine unquam scripti, tabulas modo testamentorum, eorumque antigrapha

καὶ ἀντίγραφα τούτων καὶ συμβόλαια, καὶ περὶ πράσεων· καὶ ὅσα ὁ κακοδαίμων καὶ ὁ πρὸς τὴν πλανωμένην καὶ ἄτακτον ἄτην ἐπικλίνων βίος ἐπαινῆν ἔωθεν. "Οὕτως οὐδὲ ἐν τοῖς μετὰ ταῦτα Σωσιπάτρα ἐς τὸν χρησμὸν ἀπετύγχανε. Καὶ τούτων γε τὰ ὀνόματα οὐδὲν δέομαι γράφειν· ὁ γὰρ λόγος οὐκ ἐπὶ τοὺς Φάουλους ἀλλ' ἐπὶ τοὺς ἀγαθοὺς φέρειν συνεπιέγεται.

CLXII.

Περὶ ΘΕΑΝΟΥΣ,

ἐκ τοῦ περὶ Ἑυσεβείας.

Λέγειν [415] καὶ συχνοὺς μὲν Ἑλλήνων πείπεισμαι, φάναι Πυθαγόραν, ἐξ ἀριθμοῦ πάντα φύεσθαι. Ἄυτὸς δὲ ὁ λόγος ἀπορήσας ἔρχεται, πῶς ἂν μὴ δέ εἰσιν ἐπινοῆσαι καὶ ἀγένη. δέ, (ἀγένεατα,) οὐκ ἐξ ἀριθμοῦ, κατὰ δὲ ἀριθμὸν ἔλεγε πάντα γίγνεσθαι· ὅτι ἐν ἀριθμῷ τάξις πρώτη, ἥς μετῴσια καὶ τοῖς ἀριθμητοῖς πρῶτόν τε καὶ δεύτερον καὶ τὰ ἄλλα ἐπομένως τέτακται.

CLXIII.

ΘΕΑΝΟΥΣ Ἐπιστολὴ περὶ τέκνων ἀνατροφῆς.

Θεανῶ Ἑυβούλῃ χαίρειν.

Ἀκούω (416) σε τὰ παῖδιά τρυφερῶς ἄγειν· ἔστι δὲ ἀγαθῆς μητρὸς οὐχ ἡ πρὸς ἡδονὴν ἐπιμέλεια τῶν παίδων, ἀλλ' ἡ πρὸς τὸ σῶφρον ἀγωγή. Βλέπε δυν μὴ οὐ φιλούσης ἀλλὰ κολακευούσης ἔργον ποιήσης. Συντρεφομένη γὰρ ἡδονὴ παῖσιν, ἀκολάστους ποιεῖ. Τί γὰρ ἡδίων νέοις συνήθους ἡδονῆς; χρὴ δυν, ὦ φίλη, τὴν τροφήν τῶν παίδων μὴ διαστροφὴν ἔχειν· Ἡ δὲ διαστροφὴ τῆς φύσεώς ἐστίν, ὅταν φιλήδονοι μὲν ταῖς ψυχαῖς, ἡδυπαθεῖς δὲ τοῖς σώμασι γένωνται. Καὶ ταῖς μὲν, φυγοπόνοι, τοῖς δὲ μαλακώτεροι. Δεῖ δὲ πρὸς τὰ φοβερά, γυμνάζειν τὰ τρεφόμενα, καὶ λυπηθῆναι, καὶ πονῆσαι δέη· (f. δοκῇ) ἵνα μὴ τῶν πατρῶν ἢ δοῦλα τούτων, καὶ περὶ τὰς ἡδονὰς λιχνά, καὶ περὶ τοὺς πόνους ὀκνηρά· ἀλλ' ἵνα τὰ καλὰ πρὸ πάντων τιμῶσιν, ὧν μὲν ἀποσχόμενοι, τοῖς δὲ ἐμμένοντες. Οὐδὲ (f. οὐ δεῖ) πλησμονικὰ μὲν ταῖς τροφαῖς, πολυτελεῖ δὲ ταῖς ἡδοναῖς, ἀκόλαστα δὲ ταῖς ἀνέδῃ παιδιαῖς αὐτὰ ποιεῖν·

καὶ

[415] *Jo. Stobaeus* Eclog. Phys. lib. 1. cap. 13. pag. 27, 22.

[416] *Exstat* græce in collectione Epistolarum Græcarum Aldina p. II. b. in fine *Diogenis Laërtii* ad *Serpha-*

pha & contractuum codicillos, auctionariasque tabellas continebant, & quicquid misera haec vita erroribus implicita ac dissoluta laudare assolet. Quare *Sosipatra* non falsa fuit praedictio, sive oraculum, de his, quae liberis suis eventura essent, quorum à me tacebuntur nomina, quod viros bonos, non autem vitiosos in librum praesentem conjicere sit animus.

CLXII.

De THEANO.

ex libro de pietate.

Equidem permultos Graecorum audio dicere, Pythagoram ex numeris oriri cuncta censuisse; sed sermo iste est ambiguus, quomodo ille, quae ne cogitare quidem licet, & sunt ingenita, non ex numeris sed secundum numeros cuncta oriri dixerit. Ut enim numerus ordinem primus habet, ita quae numerantur, hujus ratione prima secunda ac deinceps dicuntur.

CLXIII.

THEANUS Epistola de liberorum educatione.

Theano Eubulae salutem dicit.

Audio te delicatam quandam rationem in educandis liberis tenere. Ad officium vero matris pertinet, non ut ad voluptatem suos liberos assuefaciat; sed ut ad temperantiam modestiamque instituat. Vide igitur, ne non amantis sed adulatricis partes agas. Nam educata simul cum pueris voluptas intemperantes & prodigos reddit. Quid enim adolescentibus suavius aut jucundius consueta voluptate? Quamobrem, amica, providendum est summopere, ne educationem liberorum in seductionem convertas. Seductio vero & perversio naturae est, cum ad voluptatis amorem animi, corpora ad libidinem transferuntur, ut animo laborem fugiant, corpore autem mollietate se dedant. Sunt autem exercendi ad haec dura & aspera liberi, etsi appareant contristati & dolore affecti, ne his affectibus quasi servi subisciantur, & ad voluptates propensi & à laboribus abhorrentes,

Stephanianae saepius recursa, & in fine *Maximi Tyrii* ed. prioris ab *Heinsio* curata; graece & latine in fine *Protrepticarum orationum Iamblichi* ed. *Arcerii* 1598. 4.

in Epistolis *Apollonii, Anacharsidis* &c. à *Lubino* curatis pag. 56 sq. in *Cujacii* epistolis graecanicis pag. 355. & in *Galeri* Opusc. Mytholog. ed. Amstel. p. 740.

F f

καὶ πᾶν μὲν λέγειν, πᾶν δὲ ἐπιτηδεύειν ἑᾶσαι· ἔτι δὲ φοβημένην μὲν, ἦν κλαίῃ, φιλοτιμωμένην δὲ, ἵνα γελᾷ, καὶ τὴν τροφὴν παίῃ, καὶ σε κακῶς εἶπῃ γελῶσαν· καὶ τοῦ μὲν θέρους ψυχος, τοῦ δὲ χειμῶνος καῦμα παρέχουσιν, καὶ πολλὴν χλιδὴν· ὧν οἱ πενιχροὶ γε παῖδες οὐδενὸς πειρῶνται, καὶ τρέφονται μὲν ῥαον, ἀυξοῖσθαι δὲ οὐχ ἡσσαν, διάκεινται δὲ παρὰ πολὺ κρείσσον. Σὺ δ' ὅιον Σαρδαναπάλου γονὴν τιθῇ τὰ τέκνα, τὴν τῶν ἀρρένων φύσιν θρύψῃς ταῖς ἡδοναῖς. Τί γάρ ἂν ποιήσῃ τις παιδίον, ὅ, ἂν μὴ τάχιον φάγῃ, κλαίῃ· καὶ ἐσθίῃ, τὰ τερπνὰ τῶν ὄψων ζητεῖ· καὶ καῦμα ἢ, παρίεται· καὶ ψυχος, πῶματίζῃ· καὶ ἐπιτιμᾷ τις, ἀνιμάχεται· καὶ μὴ πρὸς ἡδονὴν ὑπηρετῇ, λυπεῖται· καὶ μὴ μασᾷται, δυσκολαίνει, καὶ κακοσχολεῖ πρὸς ἡδονήν, καὶ βαταλίζεται περιεργόμενον. Ἐπιμελῶς δὲ, ὧ φίλη, εἰδυῖα ὅτι τὰ σπαταλῶντα τῶν παιδίων, ὅταν ἀκμάσῃ πρὸς ἄνδρας, ἀνδράποδα γίνεται, τὰς τοιαύτας ἡδονὰς ἀφαίρει, καὶ τὴν τροφὴν αὐστηρὰν, μὴ τρυφερὰν οὕτω, ποιῶσα καὶ ἐώσα καὶ λιμὸν καὶ δίψος ἐνεγκεῖν, ἔτι καὶ ψυχος καὶ θάλπος καὶ αἰδῶ τὴν ἀπὸ τῶν συνηλίκων ἢ τῶν ἐπιστατῶν. "Οὕτω γὰρ καὶ γενικὰ (f. γενναῖα vel γεννηκὰ scil. τέκνα vel παιδία) εἶναι συμβαίνει αὐτὰ κατὰ ψυχὴν, ἀνατεινόμενα ἢ ἐπιτεινόμενα. Ὅι γὰρ πόνοι, φίλη, προὔποστυφαί τινες τοῖς παισὶν εἰσι τελειωθησομένης ἀρετῆς, αἷς ἐμβαφέντες ἀποχράνῃς, τὴν τῆς ἀρετῆς βαφὴν οἰκειότερον φέρουσι. Βλέπε δυν, φίλη, μὴ καθάπερ τῶν ἀμπέλων αἱ κακοτροφούμεναι τὸν καρπὸν ἐλλείπωσι, καὶ ὑπὸ τῆς τρυφῆς οἱ παῖδες ὑβρεως καὶ πολλῆς ἀχρεϊότητος κακίαν γενήσωσι.

CLXIV.

ΘΕΑΝΟΥΣ Ἐπιστολὴ πρὸς τὴν ζηλοτυπίαν παραμυθητική.

Θεανὼ Νικοστράτη χαίρειν.

"Ηκουον [417] τὴν τοῦ ἀνδρός σου παράνοιαν, ὅτι τὴν (μὲν) ἑταῖραν ἔχει· σοῦ δὲ, ὅτι ζηλοτυπεῖς αὐτόν. Ἐγὼ δὲ, ὧ φίλη, πολλοὺς ἔγνωκα τῆς αὐτῆς νόσου.

Θηρεῖ·

[417] Existat apud Scriptores not. 416 laudatos.

tes, sed ut omnibus virtutem & honestatem anteponant, atque à vitiis abstinant, in virtutibus vero permaneant. Par non est, ut nutrimentis eos gulosos & voraces, voluptatibus eos sumptuosos & lusu continuo effrenes eos efficias, ut quidlibet dicere & quidlibet facere eis permittas; metuens quoque, si fleant, cupiens autem, ut rideant; si vel nutricem suam feriant, & si mala in te verba pronuncient; ridens; & in æstate eos refrigerans, in hyeme calefaciens & delicate fovens fomentis variis, quorum nullum filii pauperum experiuntur, & aluntur quidem facilius, & nihilo minus crescunt, sed valent longe melius. Tu vero quasi Sardanapali progeniem liberos tuos nutris, & masculum ipsorum vigorem voluptatibus frangis. Quid enim facias puero, qui si non confestim, ut libitum est edat, in fletum ac gemitum erumpit; & si comedat, cupedia tantum quærit; si sit aestus, tabe corripitur; si frigus, contremiscit; si quis objurget, repugnat; si quis non ad voluptatem omnia ministret, indignatur; si, quod non vocatur ad convivium, in iram concitatur; voluptati turpiter indulget, & ubique mollitiem sectatur. At tu, o amica, memor, quod pueri effœminati, cum ad virilem ætatem perventum est, mancipia fieri soleant, summo studio remove ejusmodi mollitiem, educationem austeram, missa priori & delicata, instituens, & finens, ut famam sitimque pueri tui ferant, itemque calorem algoremque sui que tam ab æqualibus quam à superioribus contemtionem. Ita fiet, ut generosi evadant pueri tui, quod ad animum attinet, siue negligantur, siue extollantur. Labores enim, amica, sunt quasi adstringentes quædam præparaciones pueris ad virtutis perfectionem, quibus intincti & satis colorati virtutis tincturam intimius servant. Quamobrem, o amica, diligentiam adhibe, ne quemadmodum vites, quæ succo nutriuntur malo, bono carent fructu; sic etiam liberi ex luxu superbix & vanitatis plurimæ vitiositatem prognerent.

CLXIV.

THEANUS Epistola ad laborantem zelotypia consolatoria.

Theano Nicostratæ salutem dicit.

Accepi ex hominum sermonibus de mariti tui amentia, quod cum scorto rem habet; de tua autem, quod molestissime illud fers. Ego vero, amica, mul-

Θηρεύονταί γάρ, ὡς ἔοικεν, ὑπὸ τῶν γυναικῶν τούτων, καὶ κατέχονταί, καὶ οὐκ ἔχουσιν νοῦν. Σὺ δὲ ἄθυμος εἶ καὶ νύκτα καὶ μεθ' ἡμέραν, καὶ ἀθρονοῖς καὶ μηχανᾷ τι κατ' αὐτοῦ. Μὴ σύ γε, ὦ Φίλη, γαμετῆς γὰρ ἀρετὴ ἐστὶν οὐχ ἡ παρατήρησις τᾶνδρὸς, ἀλλ' ἡ συμπεριφορὰ· συμπεριφορὰ δὲ ἐστὶ τὸ φέρειν ἄγνοιαν. Ἐἰδ' ἐταίρα μὲν πρὸς ἡδονὴν ὁμιλεῖ, γαμετῇ δὲ πρὸς τὸ συμφέρον. Συμφέρον δὲ, κακοῖς κακὰ μὴ μίσγειν, μηδὲ παρανοία παράνοιαν ἐπάγειν. Ἐνια δὲ ἀμαρτήματα, Φίλη, ἐλεγχομένα μὲν ἐπὶ πλεόν ἐραδίζονται, σιωπώμενα δὲ πάυεται μᾶλλον· ὡς τὸ πῦρ ἡσυχία φασὶ σβέννυσθαι. Ἐὰν γὰρ βεβλόμενόν σε λεληθῆναι δοκεῖν, ἐλέγχουσα, ἀφαιρήσης τὸ παρακάλυμμα τοῦ πάθους, καὶ φανερῶς ἀμαρτήσεται. Σὺ δὲ τὴν Φιλίαν ἡγῇ τοῦ ἀνδρὸς οὐκ ἐν τῇ καλοκαγαθίᾳ· [418] τοῦτο γὰρ ἡ χάρις τῆς κοινωνίας. Νόμιζε οὖν πρὸς μὲν τὴν ἐταίραν, ῥαθυμήσοντα πορεύεσθαι ἐκεῖνον, σοὶ δὲ συμβιάσονται παρῆναι· καὶ σε μὲν φιλεῖν κατὰ γνώμην, ἐκείνην δὲ τῷ πάθει· βραχὺς δὲ ὁ τούτου καιρὸς. Ἄμα γάρ ποτε ἔχει καὶ κόρον καὶ παρίσταται ταχὺ καὶ παύεται. Ὀλιγοχρόνιος γὰρ ὁ καιρὸς ἐστὶ πρὸς ἐταίραν ἀνδρὶ μὴ σφόδρα κακῷ. Τί γάρ ἐστι ματαιότερον ἐπιθυμίας ἀπολαυούσης ἀδίκου; διὸ καὶ μειῶν τὸν βίον καὶ διαβάλλων τὸ ἔυσημον ἀισθῆσεται ποτε. Οὐδεὶς γὰρ ἐπιμένει, φροτῶν, αὐθαιρέτῳ βλάβῃ. Καλούμενος οὖν ὑπὸ τῶν πρὸς σε δικαίων, καὶ τὰς περὶ τὸν βίον ἐλαττώσεις ὄρων, ἀισθῆσεται ποτέ σε, καὶ τὴν ἀπὸ τῆς καταγνώσεως ὕβριν οὐ φέρων, ταχὺ μεταγνώσεται. Σὺ δὲ, φίλη, ζῆδι οὐχ ἐταίραις ἀποκριομένη τῇ μὲν αὐταξίᾳ πρὸς τὸν ἄνδρα διαφέρουσα, τῇ δὲ ἐπιμελείᾳ πρὸς τὸν δίκον, τῇ δὲ συναλλαγῇ περὶ τὰς χρωμένας, τῇ δὲ φιλοστοργίᾳ περὶ τὰ τέκνα. Οὐ ζηλοτυπητέον οὖν σοὶ πρὸς ἐκείνην· πρὸς γὰρ τὰς ἐναρέτους ἐκτείνειν τὸν ζῆλον, καλὸν· ἑαυτὴν δὲ παρεκλίεον ἐπιτηδεύειν ταῖς διαλλαγαῖς. Τὰ γὰρ καλὰ ἦδη καὶ παρ' ἐχθροῖς

[418] Locum mutilum esse apparet, ex nimia forsitan cujusdam verecundia. Puto fuisse: ἐκ ἐν τῇ συνουσίᾳ, ἀλλ' ἐν τῇ καλοκαγαθίᾳ. Marc. Meibomius.

Scribendum potius esse videtur: ἐκ ἐν τῇ καλοκαγαθίᾳ αὐτῇ, ἀλλ' ἐν τῷ συμβιῶν σοὶ ἔιναι, τότε γὰρ χάριν ἢ κοινωνία. Conf. *Epistolum* cap. 37. μή τι ἐν ὥστε ἀγαθὸν πατίεσθαι φύσει ὠκιστάς; ἐκ, ἀλλὰ

tos novi eodem morbi genere ægrotos. Capiuntur enim, ut apparet ab his mulieribus, atque detinentur, neque quicquam animi possident. Sed tu dolore cruciaris noctes & dies, & mœstitia conficeris, semperque aliquid contra ipsum machinaris. Cave tu id faxis; uxoris enim virtus, non sita est in custodiendo viro, sed in conformando se ad ejus voluntatem. Conformat autem se ad illum, si amentia ejus perferatur. Deinde cum scorto voluptatis causa consuetudinem habet, quia expedit. Expedit autem etiam, malis mala non admiscere, neque amentiam amentiae adjungere. Quaedam vero peccata sunt, quae carpta magis magisque irritantur, testia autem silentio cessant; quemadmodum ignem non exsufflatum paulatim aiunt extingui. Nam si maritum, qui clam te agere velle videtur, tu reprehendens facinoris velum detraxeris, palam peccabit. Tu vero mariti erga te amorem non quaeras in probitate morum ejus, (*sed in ipsius convictu*;) hujus enim gratia conjugum fit copulatio. Sic igitur persuasum habeas, fore, cum scorto quidem coire ut aliquando eum taceat, tuum autem convictum non deferat; atque te ex animo charam habere, illam tantummodo per libidinem; haec autem exigui temporis est. Etenim aliquando fatiatur, & quemadmodum commovetur subito, sic etiam statim definit. Breve namque tempus cum scorto consumit vir non plane malus ac flagitiosus. Quid enim vanius est ea cupiditate, qua fruitur suo damno? proinde sentiet aliquando, se vitae commoda diminuere & famam projicere. Nemo enim sapiens in spontaneo damno permanet; revocatus igitur per jus conjugii, quod ei tecum intercedit, & cum vitae detrimentum animaduertit, cognoscet aliquando te, & contumeliam, quod te despexit, non amplius ferre volens, mox animum mutabit. Verum tu, amica, vitam age nequaquam meretriciae respondentem, sed modestia & probitate erga virum, cura erga familiam, commercio erga familiares, amore erga liberos insignem & excellentem. Non debes tu zelotypia contra illam commoveri; nam ad pudicas & honestas aemulationem dirigere pulchrum est; sed

ἀλλὰ ἀπὸς πατρός. atque adeo, etsi pater malus sit, tamen debitus patri præstandus est honor. Sic & *Thiano* argumentatur: Etsi maritus tibi infidelis, tu tamen debitum illi amorem debitamque fidelitatem

servato. Quod ad eum pertinet, ipsius convictus tibi sufficiat, donec patientia honesta illum ad meliorem frugem redegeris, quod facile fieri potest, nisi pessimum, ille fuerit.

θροῖς ἔνιοιαν φέρει, Φίλη, καὶ μόνης καλοκαγαθίας ἔργον ἐστὶν ἡ τιμή. Ταύτη γὰρ καὶ δυνατόν ἀνδρὸς ἐξουσίαν καθάπερ ἔχειν γυναικί· καὶ τιμᾶσθαι πλέον ἢ θεραπεύειν (ἢ παρατηρῆσθαι vid. supra initium huius epistolæ) τὸν ὥς ἐχθρόν. Καὶ τιμώμενος οὖν ὑπὸ σε, μᾶλλον αἰσχύνεται, τάχιόν τε διαλλάγῃναι θελήσει, προσπαθέστερόν τε φιλοστοργήσει, συνεγνωκὼς τὴν ἀδικίαν τὴν εἰς σε, κατανοῶν τε τὴν προσοχὴν ἐπὶ τοῦ βίου, καὶ πείραν τῆς στοργῆς λαμβάνων τῆς πρὸς αὐτόν. Ὡς περ δὲ αἱ κακοπάθειαι τοῦ σώματος ἡδέας τὰς ἀναπαύσεις ποιοῦσιν, οὕτως αἱ διαφοραὶ τῶν φίλων οἰκειοτέρας τὰς διαλλαγὰς φέρουσι. Σὺ δὲ καὶ τὰ βουλευόμενα τοῦ πάθους ἀντίθεις. Νοσοῦντος γὰρ ἐκείνου καὶ σε παρακαλεῖ νοσεῖν ταῖς λύκαις· καὶ ἀμαρτάνοντος περὶ τὸ ἔυσχημον, καὶ σε περὶ τὸν κόσμον ἀμαρτάνειν· καὶ καταβλάπτοντος τὸν βίον, καὶ σε καταβλάπτειν τὸ συμφέρον, ἀφ' ὧν ἐπ' αὐτὸν συντετάχθαι δοξέεις, καὶ κολαζομένη ἐκείνον, καὶ σεαυτὴν κολάζειν. Ἐἰ γὰρ καὶ ἀφεμένη πορεύσῃ; ἑτέρου ἄρα πειραθήσῃ ἀνδρὸς τοῦ προτέρου ἀπαλλαγείσα· καὶ ἐκεῖνος ἀμάρτη τὰ ὅμοια, πάλιν ἄλλω· οὐ φορητὴ γὰρ νέαις χρεῖαι· ἢ μόνη μενεῖς ἀπ' ἀνδρὸς οἷον περ ἄζυξ. Ἀλλὰ ἀμελήσεις τοῦ οἴκου, καὶ καταφθερεῖς τὸν ἄνδρα; ἐπαδύνῃς ἄρα βίῃ συνδιαίρησιν τὴν βλάβην· Ἀλλ' ἀμυνῇ τὴν ἑταῖραν; περιστήσεται σε φυλαττομένη· καὶ ἀμύνῃ μάχιμός ἐστιν οὐκ ἐρυθριῶσα γυνή. Ἀλλὰ (ἀλλ' εἰ) καλὸν ὁσημέραι μάχεσθαι πρὸς τὸν ἄνδρα; καὶ τι πλέον· αἱ γὰρ μάχαι καὶ λοιδορίαι τὴν μὲν ἀκολασίαν οὐ παύουσι, τὴν δὲ διαφορὰν ταῖς προκοπαῖς αὖξουσιν. Τί δέ; βουλεύσῃ τί κατ' ἐκείνου; μὴ Φίλη. Ζηλοτυπίας κρατεῖν ἢ τραγωδία ἐδίδαξε, δραμάτων ἔχουσα σύνταξιν, ἐν οἷς παρηγόμησε Μήδεια. Ἀλλ' ὥς περ τῆς νόσου τῶν ὀφθαλμῶν ἀπέχειν δεῖ τὰς χεῖρας, οὕτω καὶ σὺ τοῦ πάθους χάριζε τὴν προσποίησιν. Διακαρτεροῦσα γὰρ θάττον τὸ πάθος σβέσεις.

CLXV.

ΘΕΑΝΟΥΣ περὶ θεραπευτικῶν προσασίας νοσητικῆς.

Θεανῶ Καλλιστοῖ.

Ταῖς [419] νεωτέραις ὑμῖν ἡ μὲν ἐξουσία παρὰ τοῦ νόμου δίδεται τῶν οἰκετῶν
ἀρ-

[419] Exstat apud Auctores not. 416 laudatos.

sed te ipsam reconciliationi semper idoneam & aptam praebere. Nam honesti mores animi etiam inimicorum sibi benevolentiam conciliant, amica, & morum probitatis solius opus est exhibitio honoris. Hac enim fieri etiam potest, ut quasi dominum in maritum uxor obtineat; & satius est ipsi honorari, quam velut inimicus observari. Sic honoratus à te, magis pudore suffunditur, & citius redire in gratiam volet. Vehementius etiam amabit, cum suam in te injuriam cognoverit, & vitæ sanctimoniam præstantiamque animo reputarit, periculumque tui in se amoris fecerit. Quemadmodum afflictionum corporis jucundus quidam est finis & exitus, sic amicorum controversiæ in placidiorem gratioremque reconciliationem desinunt. Jam vero etiam consilia affectionis tuæ hisce nostris oppone. Suadet illa, ut laborante illo morbo suo, tu quoque labores moerore; & agente illo contra decorum, tu quoque secus, quam te decet, agas; & diminuente illo rem familiarem, tu quoque diminuas id, quod par est, dum supra eum ordinata videberis, & reprehendens illum, te quoque ipsam reprehendas. Per divortium discedes? tum à priori marito sejuncta ad alterum te applicabis; atque si similiter ille deliquerit, rursus ad alium; non enim est adolescentibus fœminis tolerabilis viduitas; aut sola perseverabis absque marito quasi cœlebs. Vis autem negligere domum, & virum perdere? miseræ & acerbæ vitæ simul & una cum illo damnum feres. Verum ulcisceris scortum? observabit te nimirum cauta; & si ad verbera venias, pugnax hercle mulier est, quæ pudore vacat. At num pulchrum est, quotidianas cum marito disceptationes habere? imo est aliquid amplius; disceptationes enim & jurgia non finem imponunt intemperantiæ, sed inimicitii incrementum addunt. At aliquod contra ipsum consilium inibis? ne faxis, amica. Non hoc sed zelotypiam vincere tragœdia docet, dramatum in formam composita de enormibus Medæ flagitiis. Quemadmodum ab oculorum morbo cohibendæ sunt manus, ita tu quoque ægritudini tuæ noli addere aliquod facinus. Etenim patientia & perseverantia citius damnum extingues.

CLXV.

THEANUS de famularum regimine adhortatoria.

Theano Callistoni.

Vobis quidem junioribus à lege datur potestas imperandi famulis, simulatque nubi-

ἀρχειν ἅμα τῷ γήμασθαι· ἡ δὲ διδασκαλία παρὰ τῶν πρεσβυτέρων ἀπαντᾶν ὀφείλει περὶ τῆς οἰκονομίας αἰεὶ παραινούντων. Καλῶς γὰρ ἔχει πρότερον μανθάνειν, ἢ μὴ γινώσκειται, καὶ τὴν συμβεβλην οἰκειοτάτην τῶν πρεσβυτέρων ἠγεῖσθαι. Ἐν τοῦτοις γὰρ παρθενοτροφεῖσθαι δεῖ νέαν ψυχὴν. Ἀρχὴ δὲ ἐστὶν οἴκῳ πρώτη γυναιξίν, ἀρχὴ θεραπειῶν. Ἔστι δὲ, ὥς φίλη, μέγιστον ἐπὶ δουλείᾳ εὐνοία. Ἄυτη γὰρ οὐ συναγοράζεται τοῖς σώμασιν ἢ κτήσεσι, ἀλλ' ἐξ ὑτέρου γεννῶσιν αὐτὴν οἱ συνετοὶ δεσπότες. Δικαία δὲ χρῆσις αἰτία τούτῳ, ἵνα μήτε διὰ τὸν κόπον κάμνωσι, μήτε ἀδυνατῶσι διὰ τὴν ἐνδειαν· εἰσὶ γὰρ ἄνθρωποι τῇ φύσει. Ἐνταῦθα δὲ κέρδος τὸ ἀκέρδεσταν ἠγοῦνται, τὴν τῶν θεραπειῶν κακουχίαν βαρύνουσαι μὲν τοῖς ἔργοις, ὑποστέλλόμεναι δὲ τῶν ἐπιτηδείων. Ἔπειτα ὑβολιμαῖα κέρδη περιποιούμεναι, μεγάλοις ζημιοῦνται τιμήμασι, δυσνοίαις καὶ ἐπιβουλαῖς κακίσταις. Σοὶ δὲ πρόχειρον ἔστω τὸ μέτρημα τῶν σιτίων πρὸς τὸν ἀριθμὸν τῆς ἐπιουργίας τοῖς ἐφ' ἡμέραν πόνοις. Καὶ πρὸς μὲν τὴν δίαιταν οὕτως. Πρὸς δὲ τὰς ἀταξίας, τό σοι πρέπον, οὐ τὸ ἐκείνοις συμφέρον, ἐξυπηρετητίον. (ἢ ἔστω ὑπερτερέον.) Τιμᾶν μὲν γὰρ δεῖ θεραπαίνας τὸ κατ' ἀξίαν. Τὸ μὲν γὰρ ὥμῳ οὐκ οἶσι τῷ θυμῷ χάριν, τὸ δὲ μισοπόνηρον οὐχ ἥττον ὁ λογισμὸς βραβεύει. Ἐὰν δὲ ἡ ὑπερβολὴ τῆς κακίας τῶν θεραπειῶν ἀνίκητος ᾖ, ἐξοριστέον μετὰ πράσεως. Τὸ γὰρ ἀλλότριον τῆς χρείας ἀλλοτρίωσθαι καὶ τῆς κυρίας. Ἔστω δέ σοι γνώμη τοῦδε πρόεδρος, καθ' ἣν γνώσῃ τὸ μὲν ἀληθὲς τῆς ἀμαρτίας, πρὸς τὸ τῆς καταγνώσεως δίκαιον. Τὸ δὲ τῶν ἡμαρτημένων μέγεθος, πρὸς τὸ κατ' ἀξίαν τῆς κολάσεως. Δεσποτικὴ δὲ καὶ ἡ γνώμη, χάρις ἐφ' ἡμαρτημένοις ζημίας ἀπαλλάττουσα. Οὕτω δὲ τὸ πρέπον ἐπὶ τοῦ οἰκείου τρόπου διαφυλάξει. Ἐνταῦθα γὰρ, ὥς φίλη, ὑπ' ὁμότητος καὶ μαστίζουσι τὰ τῶν θεραπειῶν σώματα, θηριούμεναι διὰ ζῆλον ἢ θυμὸν, οἷον ὑπομνηματιογραφούμεναι τὴν ὑπερβολὴν τῆς πικρίας· αἱ μὲν γὰρ ἀνηλόγησαν χρόνῳ διαπονούμεναι, αἱ δὲ Φυγῇ τὴν σωτηρίαν ἐπορίσαντο, τινὲς δὲ ἐπάυσαντο τοῦ ζῆν, αὐτόχειρι θανάτῳ μεταστᾶσαι. Καὶ λοιπὸν ἡ τῆς δεσποίνης μόνωσις ὀδυρομένης τὴν οἰκίαν ἀβυλίαν, ἔρημον μετάνοιαν ἔχει. Ἀλλ', ὥς φίλη, ἴσθι μίμνήμεναι τὰ ὄργανα· ἀφωγῇ μᾶλλον ἀνειμένα, ἐκρήττεται δὲ μᾶλλον ἐπι-

aubitis. Disciplina vero à senioribus proficisci debet, qui de recte gubernanda familia semper praecepta dent & adhortentur. Bonum est enim prius discere, quorum sis rudis & ignara, atque seniorum consilium prudentissimum optimumque judicare; in his enim institui adolescentem virginis animum oportet. Primum autem in domo mulieribus imperium est imperium in famulas. At in primis ex servientium parte est videndum, ut ex animo serviant. Hæc enim possessio non una cum corporibus emitur, sed eam postea pariunt atque comparent prudentes domini; hæc acquiritur justo usu, ut neque ob laborem defatigentur, neque ob imbecillitatem deficient. Etenim humana sunt natura prædictæ. Nonnullæ vero heræ in lucro quaestuosissimo putant famularum oppressiorem, easque premunt oneribus, & necessariis ad vitam rebus privant. Sic dum oboli lucrum faciunt, maximis multis afficiuntur, odiis atque insidiis perniciosissimis. Tu vero in promptu habeas mensuram ciborum ad numerum lanificii, quam laboribus quotidianis tribuas. Et quod ad victum pertinet, hætenus. Quod autem ad delicta attinet ancillarum punienda, quod te deceat, non quod illis utile sit, prævaleto. Etenim taxare famulas debet decora gravitas. Crudelitas enim non adferet animositati gratiam; aversationem autem mali non minus ratio, quam crudelitas dispensat. Quodsi extrema famularum malitia prorsus corrigi non queat, exterminanda erit per venditionem. Nam quod alius est usus, alius etiam fiat domini. Ratio autem tibi in hac re dux sit, ut dignoscas tam peccati veritatem, ne condemnes præter aequitatem, quam delictorum magnitudinem, ut pro merito animadvertas. Dominas etiam decet condonatio, ut delicto in se recepto futurum damnum evitent. Et hæc via est ad decori conservationem tibi præcipue necessariam. Quaedam enim, o amica, dominae præ crudelitate verberibus corpora famularum afficiunt, vel aemulatione vel iracundia exasperatae ferarum instar & quasi monumentum positurae acerbitatis nimia vehementia. Ancillæ enim quaedam laboribus subinde consumptæ sunt; aliae sibi fuga salutem quaesiverunt, nonnullae vero è vita discesserunt, manuque sibi met ipsis mortem attulerunt: Ita in posterum Dominae solitudo, lugentis domesticam imprudentiam ac temeritatem, ad desertam quandam atque desperatam poenitudinem recidit. Sed, o amica, fac, ut imiteris organa; nimium remissa non

ἐπιτεινόμενα. Καὶ γὰρ ἐπὶ τῶν θεραπευαίνων ταυτάν. Ἡ μὲν ἄγαν ἄνεσις διαφωτίζει ἐμποιοῦσα τῆς πειθαρχίας, ἡ δὲ ἐπίτασις τῆς ἀνάγκης, διάλυσιν τῆς φύσεως. Καὶ ἐπὶ τούτῳ δὲ νοεῖν, μέτρον δ' ἐπὶ πᾶσιν ἄριστον.

CLXVI.

Ἐπιστολαὶ [420] πρὸς τινὰς τῆς σοφωτάτης ΘΕΑΝΟΥΣ.

Εὐρυδίκη τῇ Θαυμασίᾳ.

Τίς λύπη κατέχει τὴν ψυχὴν; ἄθρμει δὲ δι' οὐδὲν ἄλλο, ἢ ὅτι συνοικεῖς ἐπὶ ἐταίρῳ ἥκει, καὶ ταύτῃ τὴν ἡδονὴν λαμβάνει τοῦ σώματος. Ἄλλ' οὐχ οὕτω σε δὲ ἔχειν ὅτι Θαυμασία τῶν γυναικῶν, ἥδη θαῦμα μᾶλλον καὶ μάλα. Οὐχ ὁρᾷς γὰρ, ὅτι καὶ ἀκοὴ, ὅτε πλησθῇ ἡδονῆς ὄργανον καὶ μουσικῆς μελωδίας πληροῦται, ὅτε δὲ κόρος γένηται ταύτῃ, αὐλοῦ φᾶ, καὶ δόνακος ἀκροᾶται ἡδέως. Καί τοι ποία κοινωνία αὐτῇ καὶ χορδαῖς μυσικαῖς, καὶ ἡχοῖ θαυμασία τῆς ὀργάνου μελιχροτάτης ποιότητος; οὕτω δὲ καὶ πῶς οἷς καὶ πῶς τῆς ἐταίρας, ἢ συνοικεῖ ὁ σὸς ἀνὴρ. Σοῦ μὲν γὰρ σχέσει καὶ φύσει καὶ λόγῳ φροντιεῖ ὁ ἀνὴρ. Ὅτε δὲ ποτε κόρον λήψεται, κατὰ πάροδον τῇ ἐταίρᾳ συνοικήσει· ὅτι καὶ οἷς χυμὸς φθοροποιὸς ἐναπόκειται, τῶν τροφῶν ἔρως ἐστὶ τις τῶν οὐκ ἀγαθῶν. Ἐρρωμένως διαβιώης.

Τιμαιωνίδη.

Καὶ τίς ἐμοὶ κοινωνία καὶ σοί; διὰ τί δὲ ἡμᾶς διαβάλλεις αἰεὶ; ἢ οὐκ εἰσθα, ὅτι ἐπὶ πάντων ἡμεῖς ἐπαινοῦμέν σε, εἰ καὶ σὺ τιναίῳ ποιεῖς; ἀλλὰ γίνωσκε πάλιν, ὅτι καὶ ἡμεῖς ἐπαινοῦμεν, οὐδεὶς ἐστὶν ὁ ἀκούων. [421] Καὶ χαίρω διὰ τοῦτο, ὅτι οὕτω Θεὸς ὁρᾷ, καὶ δικάζει μάλιστα ἡ ἀλήθεια.

Εὐκλείδῃ ἱατρῷ.

Τὸ σκέλος τίς ἐπεπῆρωτο χθές, καὶ ὁ καλέσων ἦλθε πρὸς σε. Παρῇ δὲ καὶ αὐτῇ, τῶν συνήθων γὰρ ἦν ὁ τραφεῖς. Ἀμα δὲ τάχει ἀπήντησε λέγων, ὥς καὶ ὁ ἱατρὸς

[420] Exhibet has quatuor epistolas è MS. Vaticano Lucas Holstenius in notis ad Porphyrium de vita Pythagoræ segm. 19. pag. 22. ed. Kust.

[421] Similia habet Libanius in Epist. ad Aristonem: Σὺ μὲν ἡμᾶς ἔπαιας κακῶς· ἡμεῖς δὲ σε καλῶς· ἀλλ' ὅτε σοὶ τίς ἔτ' ἐμοὶ πείσεται. Non igitur acumen hujus epigrammatici: Ματ.

sonant; intenta vero magis, quam par est, disrumpuntur. Nam eodem omnino modo res cum ancillis habet. Nimia remissio dissonantiam efficit imperantis & obediens; intentio vero ultra necessitatem dissolutionem naturae. Et super hac re cogitandum est illud, modum omnibus in rebus adhibere optimum esse.

CLXVI.

Epistolæ ad quosdam sapientissimæ THEANUS.

Eurydicæ admirabili.

Quis dolor animum tuum invasit? non enim alio discruciat, quam quod is, in cujus contubernio vivis, ad meretriculam accedit, atque ea corporis voluptatem explet. Sed nequaquam ita te affectam esse decet, o mulierum decus aut verius miraculum. Nonne enim vides, quod & auri, ubi musici instrumenti jucunditate impleta est, musico quoque concentu expletur; ubi autem satietas eam cepit, tibiā amat, & fistulam libenter audit. Et quid tibiā commune habet cum fidibus musicis & admirando suavissimi instrumenti sono? Idem quoque de te existimes & de meretrice, qua maritus tuus fruitur. Nam te & officii maritalis & naturæ & rationis instinctu curabit vir tuus. Sed si quando satietas eum ceperit, tum ad meretricis contubernium divertet; nam queis ciborum gustus corruptus est, etiam pessima quædam appetere solent.

Timæonidi.

Et quid mihi tecum negotii est? quid me perpetuo calumniaris? an nescis nos ubique te laudare, etiam si tu contra facias? Sed & hoc scias, licet nos te laudemus, nemo tamen nobis credit; & licet tu calumnieris, nemo tamen tibi aurem præbet. Ideoque gaudeo, quod & Deus ita nos intuetur, & veritas potissimum dijudicat.

Euclidi medico.

Hesterno die cum quis crus fregisset, te accersitum aliquis accessit; aderam enim & ipsa, quod amicus mihi esset, qui vulnus acceperat. Sed ille mox re-

versus

ΜαΨ ἐμὲ λοιδορεῖς, μαΨ, Ζώϊλε, καὶ σε ἔπανῶ.
Ὅν γὰρ ἐμοῖς, ἢ σοῖς, πρίντις ἔνστι λόγοις.

Buchanano surripui, ut volunt quidam, sed à *Theano* & *Libanio* accepi. *Menagius* in Hist. mul. Philoſoph. ſegm. 84.

G g 2

ἰατρὸς πονήρως ἔχει, καὶ ἀλγῆ τὸ σῶμα, καὶ τὴν λύπην ἐγὼ, (ὄμνυμες τοὺς θεοὺς) ἀφείσα τοῦ συτήθης ἐκείνου, τὸν ἰατρὸν κατὰ νοῦν εἶχον, καὶ ἠντιβόλην τὴν Πανάκειαν, καὶ τὸν Κλυτότοξον Ἀπόλλωνα, μή τι συμβαίῃ τῷ ἰατρῷ ἀνιάρῳ. Καὶ ὅμως ἀθυμοῦσα, τέμνω σοι συλλαβὰς, μαθεῖν ἐθέλῃσα, ὅπως ἔχεις, εἰ μήτε κεκάκωται σοι τὸ σῶμα τῆς γαστρὸς, εἰ μή ποτε τὸ ἥπαρ τῆς θέρμης ἡλάττωται, εἰ μή ποτε ὀργανικὴ σοι γέγονε βλάβη. Ὡς ἐγὼ πολλῶν σκελῶν καταφρονήσασα τῶν συγῆθων, ἀσπάζομαί σε τὴν φίλην ὑγίειαν, ᾧ ἀγαθὲ ἰατρίε.

Ροδόπη Φιλοσόφω.

Ἀθυμεῖς σύ; ἀλλὰ καὶ αὐτὴ ἀθυμῶ. Δυσφορεῖς, ὅτι μήπω σοι τὸ Πλάτωνος βιβλίον, ὃ οὕτως ἐπιγέγραπται, Ἰδέαι, ἢ Παρμενίδῃ, ἀλλὰ καὶ αὐτὴ μάλιστα ἀνιῶμαι, ὅτι μήπω τις ἀπήνησε περὶ Κέωτος ἡμῖν διαλεζόμενος. Οὐ πρόην γὰρ ἂν ἀποστῆλαί μοι τὸ βιβλίον, πρὶν ἂν ἀφίκηται τις περὶ τῶν τοιοῦδ᾽ σαφηνίσων ἀνδρὸς, ὥς λίαν γὰρ ἐρῶ τῆς ἐκείνου ψυχῆς, τοῦτο μὲν ὥς Φιλοσόφῃ, τοῦτο δὲ ὥς φοβούμενος τοὺς καταχθονίους θεοὺς, καὶ μὴ ἄλλως λόγον οἰηθῆς τὸ λεγόμενον. Ἡμίθνητος γάρ εἰμι καὶ τὸ ἱεροφάες ἄτρον τοῦτο οὐ φέρω βλέπειν.

CLXVII.

Τὸ [422] κοινότατον [423] τῆτι καὶ μᾶλλον τεθρυλλημένον τὸν οἰκοδεσπότην [424] καὶ τὴν οἰκοδέσποιναν, οὐκ ἀποδέχομαι μὲν τῷονομα [425] ὥς δὲ ἔχεις εἰδέναι, μὲν [426] σοι, ὅτι καὶ ταῦτα ἄμφω ἔυρον [427] ἐν Θεανοῦς τῆς Πυθαγόρου

[422] *Julius Pollux* Lib. X. cap. 3. segm. 21.

[423] Editt. *καινότατον* C. V. *κοινότατον*, communissimum; Interpres retinisset vellem in versione. *Kuhn*.

Pro *καινότατον* MS. *κοινότατον*, quod rectius videtur, & magis cum sequenti verbo convenire, quod in MS. *τεθρυλλημένον* unico lib. scribitur. *Iungerm.*

Kuhn in textu dedit *κοινότατον*, quod secuti sumus; & vere vulgatissima fuerunt illa; saepius aetatis junioris auctores usos esse reperias, nec eos quidem infimī subscellii: in *Glossis* utrumque *οἰκοδεσπότης* & *οἰκοδέσποινα* reperitur. *Theodoreus* autem, qui ca-

ptare solet eleganter atticifimos, dixit: *οἰκίας δεσπότην* πρὶ *οἰκονόμης* λογ. ζ'. ὃ μὲν γὰρ τὸ *οἰκίας δεσπότης* πολλὰς πολιορκεῖται φωνήσι &c. *Hemsterhuis*.

[424] *Phrynichus* quoque: *οἰκίας δεσπότης* λεκτόν, ἔχ' ὥς Ἀλεξίς, *οἰκοδεσπότης*. Est tamen id nomen frequens in Novo Testamento. vid. *Matth. X. 25. Marc. XIV. 14. Luc. XII. 39. & alibi. Lucas* insuper XXII. 11. ἐρεῖτε τῷ οἰκοδεσπότη τῆς οἰκίας. *Apud Plutarch.* & id, & una etiam foemininum legitur *Quaest. Rom. XXX. ὅτι σύ κύριος καὶ οἰκοδεσπότης, καὶ ἐγὼ κυρία καὶ οἰκοδέσποινα.* Idem *οἰκοδεσποῦντας ἀσέβεις* nominat de *Plac. philos. cap. 18. D. Paulus* vero juniores viduas jubet *γαμίζειν, τεκνογονεῖν, οἰκοδεσπεύειν* &c. 1 *Tim. V. 14. Seditus.*

[425]

versus ipsum quoque medicum male habere, & corporis ægritudine infestari affirmavit. Ibi ego, Deos testor, amici illius dolore omisso, de medico sollicita esse coepi; & Panaceam pharetraque celebrem Apollinem obtestabar, ne quid sequius medico eveniret; & nunc animo afflicta has ad te scribo, certior fieri desiderans, ut valeas; numquid ventriculi orificium male affectum sit, numquid hepatis calor imminutus, an aliqua pars corporis ministerio inserviens sit læsa. Ita ego multa amicorum crura negligens, tuam, o optime medicorum, amicam sanitatem præferam.

Rodopæ Philosophæ.

Animo discruciaris? discrucior & ipsa. Ægre fers me nondum tibi misisse Platonis librum, qui de Ideis. sive Parmenides inscribitur; sed & ipsa ægerrime fero, neminem adhuc à Ceote venisse, uiq̃ mecum colloqueretur. Non enim librum ante ad te mittere possum, quam venerit, qui de illo viro indicium mihi faciat. Amo enim efficiam ipsius animam, partim quidem ut viri sapientis, partim vero ut qui bene agere nunquam cessat, partim etiam, quod terrenos Deos metuam. Nec mera verba esse existimes id quod dico. Nam semimortuum sum, nec diurni hujus sideris aspectum fero.

CLXVII.

Communissimum illud & usitatissimum, paterfamilias scilicet & materfamilias non approbo: ut autem intelligas, ostendam hæc ambo in Theanus *Pythagoræ uxoris*

[425] MS. τὸ ὄνομα. De his & *Nunnefius* ad *Phrynichum* Eclog. II. in *δικίας δεσπότης*, fere hinc. Improbatur vero & ἐκ ἀποδέχεται hæc vocabula *Pollux* noster; nec recte quasi *Polluci* ut proba allata accepisse videtur *Gul. Fornerius* I. Select. 11. ubi exponit, quo sensu uxores *Dominæ* dicerentur. *Iungermannus*.

[426] MS. μυνύω σοι, σίβητι καὶ τ. ἀ. ἔυρον ἐν Θ. τῆς Πυθαγόρου γυν. ἐπ. & placet hæc lectio, putoque vulgata rectiorem. *H. Stephanus* hic de *Theano* adnotat videndum esse, an sit ea, quæ est inter epistolas; quod quidem putavit *Nunnefius* ad *Phrynichum* in *δικίας δεσπότης*, qui *Suidam* videndum ait. *Iungermannus*.

C. V. μυνύω pro μυνύσω. *Kuhn*.

Parum illa mihi videbantur concinna; de MSS. itaque reposui μυνύω, & mox ἔυρον, sic enim fere loqui solet *Pollux*. In *Theanūs* autem *Pythagoræ*, seu, ut è MSS. restitui, *Pythagoræ uxoris* epistolis, quas septem evolvi, vocem illam *δικαιοδεσπότης* non inveni; videndus autem de hac præstantissima muliere *Holstenius* ad *Porphyrri* vitam *Pythagoræ*, & quos ille adducit, unde sua pleraque sublegit *Menagius* de vitis Philosopharum. *Hemsterhuis*.

[427] C. V. ἔυρον pro ἔυροισιν. *Kuhn*.

G g 3

γόρου [428] γυναικὸς ἐπιστολῇ πρὸς Τιμαρέταν [429] γραφείσθ.

CLXVIII.

Ἦν [430] τῷ Πυθαγόρᾳ καὶ γυνή, [431] Θεανὴ [432] ὄνομα, Βροντίου τοῦ Κροτωνιάτου θυγάτηρ. Ὅτι δὲ γυναῖκα μὲν εἶναι Βροντίου, μαθήτριαν δὲ Πυθαγόρου. [433]

CLXIX.

Ἰππόβοτός [434] φησι λέγειν Ἐμπεδοκλέα Τηλαυγεῖ [435] Κλυτὴ κοῦρε Θεανοῦς Πυθαγόρεώ τε. Σύγγραμμα δὲ φέρεται τοῦ Τηλαυγοῦς οὐδέν· τῆς δὲ μητρὸς αὐτοῦ Θεανοῦς τινα. [436] Ἀλλὰ καὶ φασιν αὐτὴν ἐρωτηθεῖσαν, ποσαῖα γυνὴ ἀπ' ἀνδρὸς καθαρεύει; φάναι· Ἀπὸ μὲν τοῦ ἰδίου παραχρῆμα· ἀπὸ δὲ τοῦ ἀλλοτρίου, οὐδέποτε. Τῇ δὲ πρὸς τὸν ἴδιον ἀνδρα μελλούσῃ πορεύεσθαι, παρήκει, ἅμα τοῖς ἐνδύμασι καὶ τὴν αἰσχύνην ἀποτίθεσθαι, ἀνισταμένην τε πάλιν ἅμα αὐτοῖσιν ἀναλαμβάνειν. [437] Ἐρωτηθεῖσα, ποῖα; ἔφη, ταῦτα, δι' ἃ γυνὴ κέκλημαι.

CLXX.

[428] Editt. Πυθαγορέα γυναικὸς, interpr. Pythagoræ uxoris. Verum si Πυθαγόρεως γυνή significat uxorem Pythagoræ, multas habuit ille uxores; omnes enim, qui operam dederunt Philosophiæ Pythagoræ, hoc veniunt nomine, & dicuntur Πυθαγορεῖδες & Πυθαγορεῖαι. Philochorus scripsit συναγωγὴν Ἡραίδων ἥτοι Πυθαγορείων γυναικῶν. Quapropter hoc loco non uxor Pythagoræ, quæ quidem etiam Theano dicta est nonnullis, sed φιλόσοφος Πυθαγορεῖς est, ut Stobæus hanc ipsam Theano salut. Serm. 193. Non igitur erat, quod doctiss. Menægius in observ. ad vitam Pythagoræ cap. 39. Pollucem laudaret inter eos, qui Theano conjugem Pythagoræ appellarunt. Interpretis hoc est παράρρημα, non Pollucis assertum. Ergo & epistola ad Timaretam Theano Brontini uxori tribuenda est secundum Pollucem: uxor Pythagoræ dici solet Πυθαγόρεως γυνή, non Πυθαγορεῖς, quæ duæ lectiones non iunt confundendæ in unam. Quæ hæcenus dicta sunt, pertinent ad lectionem vulgatam; at C. V. habet Πυθαγόρεως γυνή, sic esset, Pythagoræ uxor. Solet enim fieri, ut auctores alii huic, alii vero illi Theano adscribant vel dicta vel scripta nobilia in schola Pythagorica. Kubn.

[430] Diogenes Laërtius lib. VIII. segm. 42.

[431] Pythagoram uxorem habuisse vel ex eo constat, quod est apud Hieronymum lib. I. adv. Jovinianum, in quo ita scribit: Sed & Timæus scribit, Pythagoræ filiam virginem choro virginum præfuisse, & castitatis eas instituisse doctrinis. Quam ego sententiam totidem verbis apud Malcbum scriptam invenio: Τίμαιος ὃ ἰσορεῖ τὴν Πυθαγόρεως θυγατέρα καὶ παρθένον εἶσεν, ἡγεῖσθαι τῶν παρθένων ἐν Κρότωνι, καὶ γυναῖκα τῶν γυναικῶν, & adversus Rufinum apologia ultima: Pythagoram filium & filiam habuisse dicit. Uxori vero nomen fuisse Theano, id scriptum est apud Malcbum in ejus vita his verbis: ἄλλοι δὲ ἐκ Θεανοῦς τῆς Πυθαγορεῖδος γένεσθαι Κρήσσης υἱὸν Τηλαυγῇ Πυθαγορεῖς ἀνασχεῖσθαι. Aldobrand.

[432] Porphyrius, Iamblicus, Julius Pollux & Suidas Theano conjugem Pythagoræ appellant. Ex Crotone fuisse ac mulierum primam philosophatam & versus scripsisse scripsit Didymus teste Clemente Alexandr. lib. I. Strom. Pythagora defunctio, ejus scholam cum Telaugæ ac Mnecarcho filiis regendam suscepisse scribit Theodoritus Therapeut. II De ea plura Ritterhusius & Holstenius ad vitam Pythagoræ à Por-

[429] MS. male Τήμαρεταν. Jungerm.

uxoris epistola ad Timaretam scripta inveniri.

CLXVIII.

Erat *Pythagoræ* & uxor *Theano* nomine, *Brontini* Crotoniatae filia. Hanc alii *Brontini* uxorem *Pythagoræ*que discipulam tradunt.

CLXIX.

Hippobotus Empedoclem dixisse ait de *Telaugæ*; *Clara Theanus* proles *Pythagoræ*que. *Telauges* autem ille nihil scripisse fertur, at ipsius mater *Theano* non-nihil. Sed & interrogata, *quando mulier à viro munda sit?* dixisse fertur: *A suo quidem continuo; ab alieno vero nunquam.* Eam vero, quae ad proprium virum ingrederetur, monebat, uti cum vestimentis & verecundiam poneret, *exsurgensque denuo cum ipsis illam una resumeret.* Interrogata, *quenam ista?* *Hæc,* inquit, ob quae mulier vocor.

CLXX.

Porphyrio conscriptam collegerunt. *Menagius.*

[433] In quorum numero videtur esse *Malbus*. (vid. num. CLXXXI.) *Aldobrand.*

Theanos duas commemorat *Jamblicus*, unam *Brontini*, alteram *Pythagoræ* uxorem. Etiam capite ultimo *Theanus* meminit, ut *Brontini* Metapontini uxoris. Sed *Pythagoræ* uxorem vocat quoque *Theodoritus*. At filiam ejus fuisse, quod diligenter notandum, scribit apud *Photium* auctor Anonymus vitæ *Pythagoræ*, exi id quoque alibi memini me legere. *Suidas*, quemadmodum *Jamblicus* etiam, duas *Theanos* facit.

[434] *Diogenes Laërtius* lib. VIII. segm. 43.

[435] Fuit *Telauges* magister *Empedoclis*, auctor *Suidas*. Citatur à *Laërtio* in epistola ad *Philolaum*, de qua videndus ipse *Laërtius* in *Empedocle*. Scripsit eodem *Suida* teste de *Quaternione* libros IV. Quid sit quaternio ille, discas ex *G. Wendelini* diss. de *Pythagorica Tetracty*. *Telaugis* meminit & *M. Aur. Antoninus* Imp. lib. VII. ex emendatione nostra, & auctor li belli *ἐπὶ ἑρμηνείας*, qui falso *Demetrio Phalareo* tribuitur. Dialogum cui titulus *Τελευσις* scripisse

Æschinem Socraticum discimus ex *Laërtio* in *Æschine Socratico* & *Athenaeo* lib. V. Vide nos quæcio ad *Laërtium* dicto loco. *Menagius* in historia mul. philof. segm. 81.

[436] *Theanus* epistolam ad *Timaretam* memorat *Julius Pollux* (num. CLXVII.) Exstant jam dudum tres epistolæ sub ejus nomine, (vid. num. CLXIII -- CLXV.) Quatuor aliae sub ejusdem nomine in MS. quodam Vaticano non ita diu repertæ sunt, quas publici juris fecit *Hoffsenius*. (num. CLXVI.) *Menagius*.

[437] Hoc dictum damnat *Plutarchus* in aureolo illo *Praeceptorum Conjugalium* libello, ubi illud *Herodoto* tribuit. *Non recte*, inquit, *ab Herodoto dictum est, simul cum tunica mulierem verecundiam exuere; quae enim casta est, posita veste, verecundiam ejus loco induit.* Locus *Herodoti* est initio libri I. Verba ejus sunt: *ἄμα ὃ κτῶνι ἐκδυμένη συνεδύεται καὶ τὴν αἰδῶ σπύη.* Hoc dictum, ut obiter id moneam, *Pythagoræ* nurui tribuit *Mich. Montanus* lib. I. Conatuum cap. 12. memoriae lapsu videlicet. *Menagius* in hist. Mul. Philof. segm. 82.

CLXX.

Ἡ [438] Θεανὼ παρέφηνε τὴν χεῖρα περιβαλλομένη τὸ ἱμάτιον· τινὸς δὲ εἰπόντος· καλὸς ὁ πῆχυς· ἀλλ' οὐ δημόσιος, ἔφη.

CLXXI.

Θεανὼ [439] ἡ Πυθαγορικὴ γράφει· ἦν γὰρ τῷ ὄντι τοῖς κακοῖς εὐωχία ὁ βίος, πονηρευσάμενοις, ἔπειτα τελευτῶσιν, εἰ μὴ ἦν ἀθάνατος ἡ ψυχὴ, ἑρμαῖον ὁ θάνατος. [440]

CLXXII.

Ἵουχι [441] Θεανὼ [442] ἡ Πυθαγορικὴ ἐς τοσοῦτον ἦκεν φιλοσοφίας, ὥς πρὸς τὸν περιέργως ἀπιδόντα καὶ εἰπόντα, καλὸς ὁ πῆχυς, ἀλλ' οὐ δημόσιος, [443] ἀποκρίνασθαι; Τῆς αὐτῆς φέρεται σεμνότητος καὶ κεῖνο τὸ ἀπόφθεγμα· ἐρωτηθεῖσα γὰρ, ποσάϊα γυνὴ ἀπὸ ἀνδρὸς εἰς τὸ Θεσμοφόριον κάτεισιν; ἀπὸ μὲν τοῦ ἰδίου καὶ παραχρῆμα, ἔφη· ἀπὸ δὲ τοῦ ἀλλοτρίου, οὐδεπώποτε. [444]

CLXXIII.

Πρὸς [445] Δειωνῶ [446] τὴν Βροντίνου γυναῖκα τῶν Πυθαγορείων ἐνός, οὖσαν σοφὴν τε καὶ περιττὴν τὴν ψυχὴν, (ἥς ἐστὶ καὶ τὸ καλὸν καὶ περίβλεπτον ῥημα, τὸ τὴν γυναῖκα δεῖν θύειν αὐθημερόν, [447] ἀνισταμένην ἀπὸ τοῦ ἑαυτοῦ ἀνδρός· ὃ τινες εἰς Θεανὼ [448] ἀναφέρουσι,) πρὸς δὴ ταύτην παρελθούσας τὰς Κροτωνιατῶν γυναῖκας

[438] *Plutarchus* in *Conjug. praeceptis* Tom. II. Opp. pag. 142. C. cujus verba repetit *Jo. Stobaeus* Serm. LXXII. in nuptialibus praeceptis pag. 442, 32.

[439] *Clemens Alex.* Strom. lib. IV. cap. 7. pag. 492.

[440] Haec verba hoc quidem loco supervacanea sunt. *Theanus* enim sententia absque iis perfecta est. Mihi videtur ad sequentem *Platonis* sententiam referri debere, quam cum imperfecte recitasset Auctor, aliquis his verbis in libri sui margine scriptis eam complevit, quae deinceps alieno loco recepta in textum sunt. Porro *Platonis* verba in *Phaedone* sic se habent pag. 80. Ἐἰ μὲν γὰρ ἦν ὁ θάνατος, τὸ πάντες ἀπαλλάγη, ἑρμαῖον δὲ ἦν τοῖς κακοῖς ἀποθανῆσι, τῷτε σώματος ἀμα ἀπὸ ἀλλήλων καὶ τῶν αὐτῶν κακίας με-

τὰ τὴν ψυχῆς. Jam ex his facile constat hanc sententiam ἑρμαῖον ὁ θάνατος ex *Platone* additam fuisse. *Justinus M.* eadem *Platonis* verba in animo habuisse videtur, haec scribens, Dial. cum *Tryph.* p. 223. ed. *Parisi.* Ἀλλὰ μὴν ἐδὲ ἀποθανήσκουσιν οἱ κακοῖς. Et haec in *Apolog.* I. pag. 33. ed. *Oxon.* Ὅπερ, εἰ εἰς ἀνασθάναν ἐχώρει, ἑρμαῖον δὲ ἦν τοῖς ἀδικοῖς πᾶσιν. *Potterus.*

[441] *Clemens Alexandr.* Strom. lib. IV. cap. 19. pag. 522.

[442] *Jamblicus* de vita *Pythagorae* cap. 27. *Theanos* duas commemorat; unam *Brontini*, qui ab aliis *Brotinus* dicitur, alteram *Pythagorae* uxorem; quarum utraque *Philosophiae Pythagoricae* operam dedit; unde non satis constat, utri earum haec dicta tri-

CLXX.

Theano tunica se amiciens cubitum exeruit; & dicenti cuidam, pulcher hic cubitus est, respondit: atqui non est publicus.

CLXXI.

Scribit *Theano* Pythagorica: *Effet enim revera malis vita epulum, qui postquam omnia commiserunt scelera, deinde moriuntur, si non effet anima immortalis, mors effet lucrum.*

CLXXII.

Non *Theano* Pythagorica eo processit philosophiæ, ut ei, qui ipsam curiose aspexerat, & dixerat, *Pulcher cubitus*, responderit, *at non publicus*? Ejusdem gravitatis fertur illud quoque dictum: Rogata enim: *Quoto die mulier post congressum cum viro, in sacrum Cereris venire possit?* *A proprio quidem vel statim, subjunxit, nunquam vero ab alieno.*

CLXXIII.

Ad *Deinono Brontini* Pythagorei conjugem, sapientia & animi dotibus præcellentem; (cujus est etiam egregium illud & illustre dictum: mulieri eo ipso die fas esse sacra facere, quo à marito suo surrexerit; quod quidam *Theanoni* acceptum ferunt;) venisse Crotoniatarum uxores, eamque rogasse, persuaderet

tribuenda sint. *Theodoretus* hunc *Clementis* locum transtulit in Serm. XII. *Potterus*.

[443] Hoc dictum retulit *Clemens Alexandrinus* Pædag. lib. II. cap. 10. pag. 204. ubi auctoris nomen non memorat.

[444] *Diogenes Laërtius*, (num. CLXIX.) *Stobæus*, (num. CLXXVIII.) *Theo*, (num. CLXXIV.) & *Theodoretus* (num. CLXXV.) hoc effatum referunt. *Jamblicus* lib. de vita *Pythagoræ* cap. 11. id *Pythagoræ* tribuit: Ἐτι ὃ τὸ ἀπὸ βίοντος γινόμενον ἀποδείξαι κατὰ τὴν σύνθεσιν, ὡς ἀπὸ τοῦ τῆ συνεικέντης ἀνδρὸς δσιόν ἐστιν ἀνθημερὸν περὶ σέιναι τοῖς ἱεροῖς ἀπὸ τοῦ τῆ μὴ περὶ σέιναι τοῖς ἱεροῖς. *Idem*.

[445] *Jamblicus* in vita *Pythagoræ* cap. 27. segm. 132. pag. 111. ed. *Kust.*

[446] *Arcerius* scribendum monuit *αὐτὸς Θεανὴ*, quod probo. Sic enim *Brontini* uxor appellatur infra cap. ult. sub finem; itemque à *Suida* v. Θεανὴ & *Laërtio* lib. VIII. segm. 42. Erat vero & altera *Theano*, *Pythagoræ* uxor, cujus etiam hoc ipso loco fit mentio. *Kusterus*.

[447] Paulo aliter hoc apophthegma refert *Laërtius* (num. CLXIX.) aliique Scriptores à *Menagio* ibi citati. Illis vero, (quod obiter moneo) addendus est *Theo* in *Progymnasmatibus* pag. 69. conf. etiam *Notitium* supra segm. 55. ubi dictum hoc ipsi *Pythagoræ* tribuitur. *Idem*.

[448] Utique cum *Arcerio* addendum censeo, τὴν τῆ Πυθαγόρας, i. e. *Pythagoræ uxorem*: ut sic distinguatur à *Theanone Brontini uxore*; cujus paulo ante facta est mentio. *Idem*.

H h

ναῖκας παρακαλέσαι περὶ τοῦ συμπεῖσαι τὸν Πυθαγόραν διαλεχθῆναι περὶ τῆς πρὸς αὐτὰς σωφροσύνης τοῖς ἀνδράσιν αὐτῶν.

CLXXIV.

Θεανῶ (449) ἡ Πυθαγορικὴ φιλόσοφος ἐρωτηθεῖσα ὑπὸ τινος, ποία γυνὴ ὑπ' ἀνδρὸς καθαρά ἐῖς τὸ Θεσμοφορεῖον κάτεισιν; εἶπεν· ἀπὸ μὲν τοῦ ἰδίου παραχρῆμα, ἀπὸ δὲ τοῦ ἀλλοτρίου οὐδέποτε.

CLXXV.

Θεανῶ (450) ἡ Πυθαγορικὴ, ἀποβλέψαντός τινος εἰς αὐτὴν καὶ ἐιπόντος. καλὸς ὁ πῆχυς· ἀλλ' οὐ δημόσιος, ἀπεκρίνατο. Ἐρωτηθεῖσα δὲ πάλιν, ποσαία γυνὴ ἀπὸ ἀνδρὸς ἐῖς τὸ Θεσμοφόριον κάτεισιν; ἀπὸ μὲν τοῦ ἰδίου, παραχρῆμα, ἔφη· ἀπὸ δὲ τοῦ ἀλλοτρίου, οὐδέποτε.

CLXXVI.

Ἡ φιλόσοφος [451] Θεανῶ, τοῦ πῆχεος αὐτῆς γυμνωθέντος, ἐπειδὴ τις παίζειν εἰρήκει πρὸς ταύτην· καλὸς ὁ πῆχυς· ἀλλ' οὐ δημόσιος, εἶπεν ἐκείνη.

CLXXVII.

Θεανῶ (452) ἐρωτηθεῖσα ἡ Πυθαγόρειος, πῶς ἔνδοξος ἔσται; ἔφη·

Ἴστον ἐποιχομένη, καὶ ἐμὸν λέχος ἀντιώσω.

CLXXVIII.

Θεανῶ (453) ἐρωτηθεῖσα, ποσαία γυνὴ ἀπ' ἀνδρὸς καθαρεύει; ἀπὸ μὲν τοῦ ἰδίου, εἶπε, παραχρῆμα, ἀπὸ δὲ τοῦ ἀλλοτρίου οὐδέποτε.

CLXXIX.

Θεανῶ (454) ἡ Πυθαγορικὴ φιλόσοφος ἐρωτηθεῖσα, τί πρέπον ἔῃ γυναικί; τὸ τῷ ἰδίῳ, ἔφη, ἀρέσκειν ἀνδρί.

CLXXX.

(449) *Theon Sophista* in *Progymnasm.* cap. 5. de virtute activa Tom. IV. Opp. pag. 675. A. Chria pag. 69. ed. Elzev.

(451) *Anna Comnena* Alexiados lib. VIII. ed.

(450) *Theodoretus* in *Therapeut.* Serm. XII. de *Hoeschel.* pag. 162. & lib. XII. ed Paris. pag. 351.

(452)

suaderet *Pythagoræ*, ut ad maritos suos de continentia uxoribus debita verba faceret.

CLXXIV.

Theano studiosa philosophiæ *Pythagoricæ*, interrogata à quodam: Quænam mulier à viro pura ad *Cereris* sacra veniret? A suo, inquit, quævis statim, ab alieno nunquam.

CLXXV.

Theano *Pythagorica*, cum eam quidam intuitus diceret: *Pulcrum brachium*; respondisse fertur: At non publicum. Rogata vero rursus: Quoto die à viri congressu mulier *Theismophoriis* interfit? A proprii, inquit, statim, ab alieni nunquam.

CLXXVI.

Theano ferunt, *Philosophiæ* non modo cultricem, sed etiam magistram feminam, cum olim forte ipsi nudato brachio arridens aliquis dixisset: o *pulcrum cubitum*! sic statim adjunxisse: at non exponi solitum oculis hominum.

CLXXVII.

Theano, *Pythagoræ* dogmatum studiosa, interroganti, quomodo celebris evasura esset? respondit:

Contexens telam, & meum curans conjugium.

CLXXVIII.

Theano *Pythagoricæ* professionis mulier interrogata, quot dies mulier post viri congressum pura fieret? A proprio quidem viro, dixit, confestim; ab alieno autem nunquam.

CLXXIX.

Theano *Pythagorica* quærenti, quod officium esset matronæ? respondit: viro suo placere.

CLXXX.

(452) *Joannes Stobæus* Serm. LXXII. in nuptialibus præceptis pag. 441, 11.

(453) *Idem* l. c. pag. 443, 13.

(454) *Idem* l. c. pag. 443, 20.

CLXXV.

Θεανῶ, (455) Μεταποντίνη, ἡ Θουρία, Πυθαγορεία θυγάτηρ Λεώφρονος, γαμετὴ δὲ Καρύτου, ἡ Κρότωνος, ἡ Βροτίνου (456) τοῦ Πυθαγορείου. "Αὐτὴ ἔγραψε περὶ Πυθαγόρου· περὶ ἀρετῆς Ἰκποδάμω Θουρίῳ· παραινέσεις γυναικείας· καὶ ἀποφθέγματα Πυθαγορείων.

Θεανῶ, Κρήσσα, φιλόσοφος, θυγάτηρ μὲν Πυθάνακτος, γαμετὴ δὲ τοῦ μεγάλου Πυθαγόρου, ἐξ οὗ ἔσχε Τηλαύγην καὶ Μνήσαρχον καὶ Μυῖαν καὶ Ἀριγνώτην. Τινὲς δὲ Βροντίνου (457) γυναῖκα γενέσθαι. Γράφουσι δὲ καὶ τὸ γένος Κροτωνιάτιν. Ὑπομνήματα φιλόσοφα, καὶ Ἀποφθέγματα, καὶ ποιήματά τι δι' ἐπῶν.

Θεανῶ Λοκρίς, Λυρική. "Ασματα λυρικά καὶ μέλη.

CLXXXI.

"Αλλοι (458) ἐκ Θεανοῦ τῆς Πυθάνακτος, τὸ γένος Κρήσσης, υἱὸν Τηλαυγῆ Πυθαγόρου ἀναγράφουσι καὶ θυγατέρα Μυῖαν, οἱ δὲ καὶ Ἀριγνώτην· ὧν καὶ συγγράμματα πυθαγορεία σῶζεσθαι.

CLXXXII.

Γενομένων (459) τούτων μεγάλη περὶ αὐτὸν (Πυθαγόραν) ἠυξήθη δόξα, καὶ πολλοὺς μὲν ἔλαβεν ἐξ αὐτῆς τῆς πόλεως ὁμιλητάς, οὐ μόνον ἄνδρας, ἀλλὰ καὶ γυναῖκας· (460) ὧν μίας γε Θεανοῦς καὶ διεβοήθη τῶνομα· (461) πολλοὺς δ' ἀπὸ τῆς σύνεγγυς βαρβάρῃ χώρας βασιλεῖς τε καὶ δυνάστας.

CLXXXIII.

(455) *Suidas* in Θεανῶ Tom. II. pag. 169. edit. *Kust.*

(456) Videtur legendum Βροτίνῃ, ut apud *Iamblichum* de vita *Pythagoræ* in fine. *Kusterus.*

(457) Sic exaratum est in MSS. Paris. Priores vero Edit. habent Κροτίνῃ. *Idem.*

(458) *Porphyrus* de vita *Pythagoræ* segm. 4. pag. 7. ed. *Kust.*

(459) *Idem* l. c. segm. 19. pag. 21.

(460) Etiam foeminas doctrinarum studiis excoli debere, & quidem id fieri posse sine detrimento aut periculo pudicitiae earum, demonstrat cum rationibus tum exemplis *Jo. Ludov. Vives* de Institutt. Chri.

stianæ foeminæ lib. I. Item lib. de officio mariti cap. de disciplina foeminae.

(461) Pro καὶ διεβοήθη, forte rectius legerimus διεβοήθη· *Theano* autem ista etiam à *Iamblicho* recensetur in catalogo illustrium foeminarum, quæ *Pythagoræ* sectam secutæ sint. Et *Didymus* testatur apud *Clementem Alex.* (num. CLXXXIX.) primam foeminarum *Theano* & philosophatam esse & poëmata scripsisse. Sic *Ausonius*: Quas (scil. virtutes) *Tanaquilla* habuit, quas *Pythagorea Theano*. Sed quænam illa fuerit, non, satis constare inter auctores video. Alii enim *Brontini* *Crotoniatæ* filiam & *Pythagoræ* uxorem faciunt; alii vero *Brontini* uxorem & *Pythagoræ* discipulam. vid. *Diogenem Laërtium* (num. CLXXIII.) *Theodoretus* quoque Serm. II. de principio adversus gentes scribit *Pythagoræ* uxorem fuisse *Theano*

CLXXX.

Theano Metapontina, vel Thuria, Pythagorea, filia *Leopbronis*, uxor vero *Caryssi*, vel *Crotonis*, vel *Brotini* Pythagorei. Hæc scripsit de Pythagora, de Virtute ad Hippodamum Thurium; admonitiones muliebres & apophthegmata Pythagoreorum.

Theano, Cretensis, Philosopha, filia *Pythonaëtis*, & uxor magni *Pythagoræ*, ex quo suscepit *Telaugem* & *Mnesarchum*, & *Myum* & *Arignoten*. Quidam vero dicunt eam fuisse uxorem Brotini & Crotone oriundam. Scripsit Commentarios philosophicos, & apophthegmata, & poëma quoddam epicum.

Theano, Locrensis, Lyrica. Scripsit cantica lyrica & carmina melica.

CLXXXI.

Alii ex *Theano* *Pythanaëtis* filia, genere *Cressa*, *Telaugen* filium & *Myiam* filiam Pythagoram suscepisse scribunt: quibus *Arignotam* nonnulli addunt, quorum scripta Pythagorica supersunt.

CLXXXII.

Hoc factio magna de eo fama percrebuit, multosque nactus est auditores; partim ex ea civitate, non viros solum, sed & foeminas; ex quibus unius *Theanus* nomen maxime illustre est, partim ex vicina barbarorum regione; quinimo reges ipsos atque magnates.

CLXXXIII.

Theano, quæ & defuncto marito regendas suscepit scholas una cum filiis Telaugæ & Mnesarcho. (num. CLXXV.) Sed ex *Iamblico* (num. CLXXIII.) discimus, duas diversas foeminas nomen possedisse, quarum una *Pythagoræ*, altera *Brotini* uxor fuerit. Imo sunt etiam, qui filiarum *Pythagoræ* unam *Theano* faciant, in quibus est ille apud *Photium* (num. CXCII) innominatus βίβλος. Alterutra vero harum fertur celebre hoc & pulchrum protulisse apophthegma (num. CLXXIII.) Cæterum latina Interpretatio hujus dicti apud *Iamblicum* cap. 11, de vita Pythagoræ nullius est pretii, quæ sic habet: Ad hæc vero illud fama percelebratum fuit in publico conventu libere dixisse, ab viro cohabitante eodem statim die ad sacra accedere, pium esse; ab eo vero, qui cognatus & affinis non sit, accedere nequaquam. Putabat enim Interpres,

Pythagoram hoc in publico conventu protulisse de officio uxoris, quod *Iamblicus* vult uxorem ipsam, ex mente & sententia *Theanus*, dicere vel cogitare in congressu maritali. Sic enim accipio τὴν σύνοδον, quæ eodem capite paulo ante dicebatur ἡ πρὸς τοὺς ἀνδρας ὁμιλία, & usitatus vocatur συνέσις apud *Ausonium* in periocis Homericis est in cætum conventio. Nec recte vertit Interpres particulam μηδέποτε, nequaquam, quasi item esset cum μηδαμῶς. Sed μηδέποτε est nunquam. Deinde ὁ μὴ συγγενὴς est vir extraneus sive alienus. Nam & *Dionysius Laërtius* (num. CLXIX.) ἀλλότριον vocat. In summa, hoc indicare voluit *Theano*, honorabile esse conjugium inter omnes & thorum immaculatum; scortatores autem & adulteros divino iudicio condemnatum iri, quæ S. Pauli est sententia in ep. ad Hebr. cap. ult. v. 4.

H h 3

Vide

CLXXXIII.

Διάδοχος (462) πρὸς πάντων ὁμολογεῖται Πυθαγόρου γεγονέναι Ἀριστῆος Δημοφῶντος, Κροτωνιάτης, κατ' αὐτὸν τὸν Πυθαγόραν τοῖς χρόνοις γενόμενος, ἐπὶ γενεαῖς ἔγγιστα πρὸ Πλάτωνος· καὶ οὐ μόνον τῆς σχολῆς ἀλλὰ καὶ τῆς παιδοτροφίας καὶ τοῦ Θεανοῦ γάμῳ κατηξιώθη, διὰ τε ἐξαιρέσεως (463) περικεκρατηκέναι τῶν δογμάτων.

CLXXXIV.

Τὸν (464) Πυθαγόραν διεδέξατο Θεανὼ ἡ γυνή, οἱ τε υἱοὶ αὐτοῦ, Τηλαυγῆς καὶ Μνήσαρχος.

CLXXXV.

Τὴν (465) Πυθαγόρῳ διατριβὴν ἡ γαμετὴ Θεανὼ διεδέξατο, καὶ Τηλαυγῆς καὶ Μνήσαρχος οἱ τούτῳ παῖδες.

CLXXXVI.

Θεανὼ, (466) ἡ Πυθαγορεία, ὑπὸ τυράννου συσχεθεῖσα ἐπὶ τῷ εἰπεῖν τὰ τῆς πατρίδος ἀπόρρητα, τὴν ἑαυτῆς γλῶττιαν ἀποδάκνῃσα, ἀπέτεμε, καὶ ἐνέπλυνε τῷ Τυράννῳ, μὴ θελήσασα ἐξεῖπεῖν, ἀναγκαζομένη δὲ καὶ ὅτως, ἀφαιρεθέντος τοῦ ὀργάνου, ἡ φωνὴ ἐκεκάλυτο. Ὅθεν καὶ τὸ βίαιον αὐτῇ τῆς ἐπινοίας προκατεργάσθη, μήπως τι τῶν τῆς πατρίδος καὶ ἄκῃ βιασθῇ προδοῦναι.

CLXXXVII.

Ὁ ἐπαινῶν (467) θανάτῳ περιφρόνησιν Θεανοῦς, (468) ἡ οὐκ οἶδ' οὐ τίνος τῶν τὰ ἐκείνους τετελεσμένων ἢ φιλοσοφησάντων.

CLXXXIII.

Vide quæ dixi in notis ad *Isidori* epist. 129. lib. IV. Est & alterum *Theanus* memorabile scitum, apud *Dionysium Laërtium* (num. CLXIX.) Tertium quoque ejusdem apophthegma refert *Theodoretus* (num. CLXXV.) de brachio non vulgari, sicut vulgaris mulier dicitur *Ulpiano* in l. 13. si uxor § sed & in ea D. ad l. lul. de adult. quæ vulgo se prostituit. *Ritterhusius*.

De *Theano* nihil habeo, quod post accuratam *Ritterhusii* diligentiam notem. Videndi tamen præter *Plutarchum* (num. CLXX.) *Clemens Alexandrin.* (num. CLXXI sq.) *Theon* (num. CLXXIV.) *Anna Commena* (num. CLXXVI.) & *Suidas* (CLXXIX.) Apud *Stobæum* (num. CLXII.) extat locus in *Theanus* libro πρὸ ἐυσεβείας, de numeris Pythagoræ dorice

scriptus, ut cætera fere omnia veterum Pythagoreorum. Aliam fuisse duco Poëtriam lyricam Locrensem, cujus *Suidas* (num. CLXXIX.) & *Eusebius* meminerunt. Subjungam IV. epistolas, quæ sub *Theanus* nomine in MS. quodam Vaticano reperi. (num. CLXXVI.) Antiquissimæ illi Pythagoræ tribui non posse ultima manifeste ostendit. Nisi potius Sophistæ cujusdam μελέται sint, ut plæræque græcicæ epistolæ, quæ veterum Philosophorum nomen præferunt. *Holsenius*.

(462) *Jamblicus* de vita *Pythagoræ* cap. ult. segm. 265. pag. 213.

(463) Scribe: διὰ τὸ ἐξαιρέτως κικρατηκέναι. *Kusterus*.

(464)

CLXXXIII.

Successor *Pythagoræ* ab omnibus communiter agnoscitur *Aristæus Damophontis* filius, Crotoniates, qui *Pythagoræ* cœvus, septem ætatibus *Platonem* antecessit. Neque scholæ tantum successione, verum etiam liberorum educatione *Theanus* que nuptiis dignatus est; qui dogmatum cognitione inter paucos eminebat.

CLXXXIV.

Pythagoræ Theano uxor ejusque filii *Telauges* & *Mnesarchus* successerunt.

CLXXXV.

Pythagoræ scholam, eo defuncto, uxor *Theano* cum *Telaugæ* ac *Mnesarcho* filiis regendam suscepit.

CLXXXVI.

Theano, *Pythagoreæ*, constricta a Tyranno in vinculis, ut ei patriæ secreta revelaret; morsu linguam abscidit, eamque in tyrannum exspuit; nolens quidem fateri, sed coacta; sicque vocis organo sublato, voce impedita, arcana patriæ non posset prodere.

CLXXXVII.

Qui laudas *Theanus* aut nescio cujus alius ex iis, qui *Pythagoricis* mysteriis initiati erant, ejusque dogmata sequebantur, mortis contemptionem.

CLXXXIII.

(464) *Eusebius* Præpar. Evang. lib. X. cap. 14. pag. 504. C.

(465) *Theodoretus* Therapeut. Serm. 2. Tom. IV. Opp. pag. 489. C.

(466) Codex quidam MS. Bibliothecæ Regiæ Paris. signatus 3280. fol. 14. & ex illo *Menagius* in Historia Mul. Philos. segm. 98.

(467) *Gregorius Nazianz.* Orat. III. quæ est in-
vectiva prior adv. Julianum Imp. Tom. I. Opp. pag.
77. C.

(468) *Pythagorica Theano*, cum à tyranno quon-
dam comprehensa, patriæ arcana enuntiare cogeretur,

ne flagrorum & cruciatuum acerbitate ad id facien-
dum adigeretur, commorſam linguam ac dentibus
excisam & evulsam in tyrannum exspuit, mortem
prorius contemnens. Quoniam artem non de *Theano*
sed altero quodam hoc memorie proditum est, idcirco
per ea, quæ sequuntur, orationem confirmat. *Elias*
Cretenſis not. 65.

Theano Pythagoræ uxor philosophiæ studiis excel-
luisse librumque de mortis contemptu conscripſisse
apud *Laërtium* dicitur. *Clemens Alexandrinus*
(num. CLXXXIX.) illam primam omnium mu-
lierum philoſophari cœpiſſe narrat. *Billius* not.
36.

CLXXXVIII.

Κωτίλος (469) τέτλιξ ὅυκ ἐστὶ θήλεια, ἀλλ' ὅια τις Θεανὸ σιωπῶσα τὰ ἄρρητα·
Πλευτάρχης.

CLXXXIX.

Δίδυμος (470) ἐν τῷ περὶ Πυθαγορικῆς Φιλοσοφίας Θεανὰ τὴν Κρωτονιάτιν
πρώτην γυναικῶν φιλοσοφῆσαι καὶ ποιήματα γράφαι ἱστορεῖ.

CX.

Ὅμη (471) μὲν Σάμιον μανίη κατέδησε Θεανοῦς
Πυθαγόρην.

CXCI.

Τοὺς (472) μὲν τῆς δὲ τῆς πλουσίας μαργαρίτας καὶ τὰ τῆς δὲ τῆς ξένης σθηρικὰ
λαβεῖν ὅυκ ἐστὶν οὐδὲ περιθῆσθαι, μὴ πολλοῦ πριαμένην· τὰ δὲ Θεανοῦς κόσμια καὶ
Κλεοβουλίνης καὶ Γοργοῦς τῆς Λεωνίδου, γυναικὸς, καὶ Τιμοκλείας τῆς Θεογένους
ἀδελφῆς καὶ Κλαυδίας τῆς παλαιᾶς, καὶ Κορνηλίας τῆς Σχιπίωνος καὶ ὅσαι ἐγέ-
ροντο θαυμαστοὶ καὶ περιβόητοι, ταῦτα δ' ἔξεστι περικειμένην προῖκα καὶ κοσμου-
μένην αὐτοῖς, ἐνδόξως ἅμα βιοῦν καὶ μακαρίως.

CXCI.

Ἡ Θεανὸ (473) λέγεται οὐ μαθήτρια μόνον, ἀλλὰ καὶ μία τῶν θυγατέρων
αὐτοῦ (Πυθαγόρου) εἶναι.

CXCI.

Περὶ ΘΕΜΙΣΤΗΣ.

Ἐπὶ ἐπιστολῇ (474) πρὸς Θεμίσταν τὴν Λέοντος (475) γυναῖκα· οἷός τε, φησὶν,
(Ἐπι-

(469) *Theophrastus Simocata* in ἀποείας φυσικαῖς pag. 21. ed. *Vulcan.* & *Mich. Apostolius* Proverb. Cent. XVIII. num. 39.

(470) *Clemens Alexandr.* Stromatum lib. I. c. 17. pag. 309.

(471) *Hermesianax* apud *Athenæum* lib. XIII. p. 599. A.

(472) *Plutarchus* in *Conjugial. Præceptis* Tom. II. Opp pag. 145. E.

(473) *Anonymus* de vita *Pythagoræ* segm. 2. pag. 56. ed. *Kust.* & apud *Photium* Cod. CCXLIX. pag. 712, 20. ed. *Hoeschel.*

(474) *Diogenes Laërtius* lib. X. segm. 5.

CLXXXVIII.

Cicada fœmina loquax non est, sed tanquam *Theano* quæpiam, quæ dicenda non sunt, tacens. *Plutarchi*.

CLXXXIX.

Didymus in libro de philosophia Pythagorica refert, *Theano* Crotoniatidem primam ex mulieribus esse philosophatam, & scripsisse poëmata.

CXC.

Hac quidem infania *Pythagoram* Samium obstrinxit
Theano.

CXCI.

Divitis alicujus mulieris uniones, aut alicujus peregrinæ sericas vestes adipisci, iisque te ornare non possis, nisi magna emas pecunia; sed *Theanus* ornamenta & *Cleobulinae*, & *Gorgus*, quæ *Leonidae* fuit uxor, & *Timocleae*, quæ *Theagenis* soror, & *Claudiae* illius priscae, & *Corneliae* *Scipionis* sororis, aliarumque illustriſſis famae mulierum gratis licet tibi sumere iisque te condecorare, vitamque vivere gloriosam & felicem.

CXCII.

Theano non discipula modo ejus (*Pythagorae*) sed & filiarum una fuisse memoratur.

CXCIII.

De THEMISTA.

In epistola ad *Themistiam* Leontis uxorem, paratus, inquit, (*Epicurus*,) ego sum

(475) Legendum *Λεοντίως*, quemadmodum Gassendus edidit. vid. *Clementis Alex.* [num. CXCIV.] & ipse *Laërtius* infra. Etiam *Λεοντίως* dicitur *Plutarcho* in II. contra Colotem. *Themistæ* meminit honorifice *Cicero* in L. Pisonem, item *Laëtantius* *Divin. Instit.* III. 25. Denique nullas unquam mulieres philosophari docuerunt, præter unam ex omni memoria

Themisten. At *Didymus* in libro de philosophia Pythagorica apud *Clementem Alexandrinum* solam *Theano* ex mulieribus philosophatam ait; uterque falsò. Ipse in libris veterum mulieres philosophas LXX. reperi; quarum plurimae ante *Laëtantium* & *Didymum* vixerunt. Vide Historiam nostram mulierum Philosopharum. *Menagius*.

(Ἐπίκουρος,) ἐμὶ, ἐὰν μὴ ὑμεῖς πρὸς με ἀφίκησθε, αὐτὸς τρικύλιστος, ὅπου αἱ ὑμεῖς καὶ Θεμίστα παρακαλῆτε, ὠθεῖσθαι.

Πάλιν [476] πρὸς Θεμίταν γράφων, νομίζει αὐτῇ παραινεῖν, καθά φησι Θεόδωτος [477] ὡς ἐν τῷ τετάρτῳ τῶν πρὸς Ἐπίκουρον.

Λεονίδης [478] Λαμφακηνός, [μαθητὴς ἦν τοῦ Ἐπικούρου,] καὶ ἡ τούτου γυνὴ Θεμίστα, πρὸς ἣν καὶ γέγραphen ὁ Ἐπίκουρος.

Ἦσαν καὶ ἄλλοι Ἐπίκουροι τρεῖς, ὅτε Λεοντέως υἱὸς καὶ Θεμίστας ἕτερος, Μάγνης· τέταρτος, ὀπλομάχος.

CXCIV.

Θεμιστὰ [479] ἡ Ζωΐλῃς, ἡ Λαμφακηνῇ, ἡ Λεοντέως γυνὴ τοῦ Λαμφακηνοῦ τὰ Ἐπικούρεια ἐφιλοσόφει.

CXCV.

Περὶ ΘΕΟΔΩΡΑΣ.

Γράφειν [480] τὸν Ἰσιδώρου βίον προθέμενος, [ὁ Δαμάσκιος Δαμασκηνός,] Θεόδωρα τινὶ τὸ σύνλαγμα προσπεφώνηκεν, ἔλληνα μὲν καὶ αὐτῇ θρησκείαν τιμῶσιν, μαθημάτων δὲ τῶν τε κατὰ φιλοσοφίαν, καὶ ὅσα περὶ ποιητὰς τε καὶ γραμματικὴν στρέφεται ἐμπειρίαν, οὐκ ἀπείρως ἐχούσῃ· ἀλλὰ γε καὶ πρὸς γεωμετρικὴν τε καὶ ἀριθμητικὴν ἀνηγμένη θεωρίαν· αὐτοῦ τε Ἰσιδώρου καὶ Δαμασκίου τὴν διδασκαλίαν αὐτῇ τε καὶ ταῖς νεωτέραις ἀδελφαῖς κατὰ διαφόρους χρόνους πεποιημένων. Ἡ αὕτη θυγάτηρ ἐγεγόνει Κυρίνας καὶ Διογένης, τοῦ Εὐσεβίου, τοῦ Φλαβιανοῦ, ὃς εἶλκε τὸ γένος ἀπὸ Σαμφιγεράμου τε καὶ Μονίμου, εἰς οὓς ἀνάγεται καὶ Ἰάμβελιχος, ἄνδρας τὰ πρῶτα τῆς εἰδωλολατρύσεως ἀσεβείας ἀπενεγκαμένους· τὴν μὲν οὖν βιογραφίαν Ἰσιδώρου Δαμάσκιος ταύτῃ προσφωνεῖ, ἧς καὶ ἡ ἀξίωσις καὶ ἄλλων τινῶν συναιτίων γεγενημένων, τῆς προτροπῆς αἰτία κατέστη γὰρ συγγραφῇ, καθάπερ αὐτὸς ἐπιμαρτύρεται.

CXCVI.

[476] *Diogenes Laërtias* lib. X. segm. 5. in fine.

mana est lectio. Noster supra in *Aristippo*: 'Οὐ μὲν ἀλλὰ καὶ Θεόδωρος ἐν τῷ περὶ ἀνθρώπων ἐπέμνησεν αὐτόν. *Menagius*.

[477] Ita habent Editiones. Sed Θεόδωρος ger-

sum, nisi vos ad me proficiscamini, ipse quocunque vos ac *Themista* me accersatis, irrumpere.

Rursum ad *Themistam* scribens, monere ipsam arbitratur, ut *Theodotus* in quarto adversus *Epicurum* libro ait.

Leonteus Lampfacenus (discipulus erat *Epicuri*) ejusque conjux *Themista*, ad quam etiam scripsit *Epicurus*.

Erant alii *Epicuri* tres: unus *Leontei* filius, & *Themistae*; alter *Magnesi*; quartus, pugil.

CXCIV.

Themisto, *Zoili* filia, *Lampfacena*, uxor *Leontei* *Lampfaceni* dabat operam philosophiae *Epicureae*.

CXCV.

De THEODORA.

Isidori vitam scribere instituens, (*Damascius Damascenus*,) *Theodora* cuidam feminae opus inscripsit, ethnicorum aequae cultum sectanti, & philosophicae doctrinae, omniumque sive ad poeticam sive ad Grammaticam facultatem spectantium non imperita, immo & ad Geometricam atque Arithmeticam speculationem evectae; quam una cum junioribus sororibus *Isidorus* ipse atque *Damascius* variis docuerant temporibus. Filia haec fuit *Cyrina* atque *Diogenis*, *Eusebii F. Flaviani* nepotis, qui genus duxit à *Sampsigeramo* & *Monimo*, à quibus & *Iamblicus* originem repetit, viris, qui primas in idololatræ superstitione tulerunt. Igitur *Damascius* *Isidori* vitam huic dedicat, cujus etiam petitio, accedentibus etiam aliis quibusdam causis, auctorem ad scribendum impulit, ut testatum ipse reliquit.

CXCVI.

[478] *Diogenes Laërtius* lib. X. segm. 25.

[480] *Photius* in Bibliotheca Cod. CLXXXI. pag. 211, 27. ed. Hoeschel.

[479] *Clemens Alexandr.* Strom. lib. IV. cap. 19. pag. 522.

CXCVI.

Περὶ Θ Ε Ω Ρ Ι Δ Ο Σ.

Θεωρίς, [481] Δημοσθένους ἐν τῷ κατ' Ἀριστογείτονος, [482] εἰ γνήσιος· μάλης ἦν Θεωρίς, καὶ ἀσεβείας κριθεῖσα ἀπέθανεν, ὡς καὶ Φιλόχορος ἐν ἑκτῇ γράφει·

CXCVII.

Περὶ Τ Ι Μ Υ Χ Η Σ.

Πυθαγορίδες 483] γυναῖκες αἱ ἐπιφανέσταται, Τιμύχα γυνὴ Μυλλίου [484] τοῦ Κροτωνιάτου· Φίλιππος κ. τ. λ.

CXCVIII.

Ἀπήντησε [485] Μυλλίας Κροτωνιάτης, καὶ Τιμύχα Λακεδαιμονία, γυνὴ αὐτοῦ, ἀπολελειμμένοι τοῦ πλῆθους, ὅτι ἔγκυος ὕσα ἡ Τιμύχα, τὸν δέκατον ἤδη μῆνα εἶχε, καὶ σχολαίως διὰ τοῦτο ἐβάδιζε. Τούτους δὲ ζωγρήσαντες ἄσμενοι πρὸς τὸν Τύραννον ἤγαγον, μετὰ πάσης κομιδῆς καὶ ἐπιμελείας διασώσαντες. Ὁ δὲ περὶ τῶν γεγενομένων διαπυθόμενος, καὶ σφόδρα ἀθυμήσας ἔφαινε. [486] Ἀλλ' ὑμεῖς γε, εἶπεν, ὑπὲρ πάντων τῆς ἀξίας τεύξεσθε παρ' ἐμοῦ τιμῆς, εἰ μοι συμβασιλεύσαι θελήσετε· τοῦ δὲ Μυλλίου καὶ τῆς Τιμύχας πρὸς πάντα, ἃ ἐπεγγέλλετο, ἀνανευόντων· ἀλλὰ ἐν γέ με, ἔφη, διδάξαντες, μετὰ τῆς ἐπιβαλλούσης προπομπῆς διασώξεσθε. Πυθαμείου δὲ τοῦ Μυλλίου, καὶ τί ποτ' ἐστίν, ὃ μαθεῖν προθυμεῖται· ἐκεῖνο εἶπεν ὁ Διονύσιος, τίς ἡ αἰτία, δι' ἣν οἱ ἐταῖροί σου ἀποθανεῖν μᾶλλον ἔιλοντο, ἢ κυάμους πατῆσαι; καὶ ὁ Μυλλίας εὐθύς, ἀλλ' ἐκεῖνοι μὲν, εἶπεν, ὑπέμειναν, ἵνα μὴ κυάμους πατήσωσιν, ἀποθανεῖν· ἐγὼ δὲ αἰροῦμαι, ἵνα τούτου σοι τὴν αἰτίαν μὴ ἐξείπω, κυάμους μᾶλλον πατῆσαι. Καταπλεγνύς δὲ τοῦ Διονυσίου, καὶ μεταστῆσαι κελεύσαντος αὐτὸν σὺν βίᾳ, βασάνους δὲ ἐπιφέρειν τῇ Τιμύχᾳ προστάτλοντος· ἐνόμιζε γὰρ, ἅτε γυναῖκά τε ὕσαν, καὶ ἔπογκον, ἐρήμην δὲ τοῦ ἀνδρός, ῥαδίως τοῦτο ἐκλαλήσειν, φόβῳ τῶν

[481] *Harpocration* in *Dictionary* in *X Rhetores*, v. Θεωρίς, *cujus verba repetit Suidas* in Θεωρίς.

[482] In prima sub finem: Ἀλλ' ἐφ' οἷς ὑμεῖς τὴν μιαν Θεωρίδα τὴν Λημνίαν, τὴν σαρμακίδα, καὶ αὐτὴν καὶ τὸ γένος ἅπαν ἀπεκλείεσθαι ταῦτα

λαβὼν τὰ φάρμακα (*supple Aristogitonis. frater*) καὶ τὰς ἐπιδὰς φάρμακων τῆς δεραταίνης αὐτῆς, ἡ κατ' ἐκείνης (Θεωρίδα) τότε ἐμήνυσεν, ἐξ ἧσπερ ὁ βασκανὸς ἐπὶ τοῖς παιδοποιεῖται (in praemium enim delationis civitate donata erat, ut puto.) μαγανεύει καὶ φανακίζει, καὶ τὴν δολιχίαν φασὶν ἰσθῆναι αὐ-

CXCVI.

De THEORIDE.

Theoris. Demofthenes in oratione contra Aristogitonem, si modo nomen non mentiatur; hæc *Theoris* erat fatidica, & ob impietatis crimen morte mulctata est, quemadmodum etiam *Philochorus* libro sexto scribit.

CXCVII.

De TIMYCHA.

Clarissimæ mulieres Pythagoræ fuerunt *Timycha Myllia* Ctotoniatae uxor, *Pbiltis* &c.

CXCVIII.

Obvii facti sunt *Myllias* Crotoniates & *Timycha* Lacaena, uxor ejus, quos reliqua multitudo à tergo reliquerat; quia *Timycha*, jam decem mensibus gravida tardius incederet. Hos igitur vivos in potestatem redactos ad tyrannum lacti deduxerunt, nullo studio curaque ommissa, quo illos incolumes conservarent. *Dionysius* autem, cognito quod acciderat, gravem mœrorem prae se tulit: Vos vero, ait ad *Mylliam* & *Timycham*, prae omnibus dignos à me honores consequimini, si in regni consortium mecum venire volueritis; quae promissa cum illi respuissent, at unum saltem si me docueritis, inquit *Dionysius*, incolumes, dato sufficienti praesidio, dimittam: interroganteque *Myllia*, quid tandem esset, quod tantopere discere averet; hoc, subjecit tyrannus, cur socii tui mori maluerint, quam fabas calcare? illi quidem, regessit è vestigio *Myllia*, ne fabas conculcarent, mortem oppetierunt; ego vero malim fabas calcare, quam causam hujus rei prodere. Quo responso percussus *Dionysius*; *Mylliam* è conspectu abripi, *Timychæ* vero tormenta admoveri jussit; ratus eam, utpote mulierem, & gravidam, & à marito destitutam facilius illud metu tormentorum indicaturam esse; sed

vira-

αὐτὸς ὡν ἐπὶ ἀντὶ τῶν πάντων ποταμῶν.

[483] *Iamblichus* in vita *Pythagoræ* cap. & segm. ultimo.

[484] *Arcerius* edidit γυνὴ Ἐμυλλία, scribe *Μυλλία*, à recto *Μυλλίας*. Sic enim maritus *Timychæ* non solum appellatur à *Porphyrio* segm. 61. sed

etiam ab ipso *Iamblicho* supra num. 192, 193. *Kusterus*.

[485] *Iamblichus* in vita *Pythagoræ* cap. 31. segm. 192 199. pag. 160 sq.

[486] Lego ἀδυμήσας, ὡς φαίνεται. *Kusterus*.

τῶν βασάνων· ἡ γενναία δὲ συμβρύξασα [487] ἐπὶ τῆς γλώσσης τοὺς ὀδόντας, καὶ ἀποκύψασα αὐτὴν, προσέπλυνε τῷ Τυράννῳ, ἐμφαίνουσα, ὅτι εἰ καὶ ὑπὸ τῶν βασάνων τὸ θῆλυ αὐτῆς νικηθὲν συναναγκασθεῖη τῶν ἐχεμυθουμένων τι ἀνακαλύψαι, τὸ μὴν ὑπὸν ῥετῆσον ἐκποδῶν ὑπ' αὐτῆς περικέκοπται.

CXCIX.

Περὶ [488] ἀνδρείας πολλὰ μὲν ἤδη καὶ τῶν εἰρημένων οἰκείως καὶ πρὸς αὐτὴν ἔχει· διὸν τὰ περὶ Τιμύχαν θαυμαστὰ ἔργα, καὶ τὰ τῶν ἐλομένων ἀποθανεῖν, πρὸ τοῦ τι παραβῆναι τῶν ὀρισθέντων ὑπὸ Πυθαγόρου περὶ κυάμων, καὶ ἄλλα τῶν τοιούτων ἐπιτηδεύματων ἐχόμενα.

CC.

Δεῖ [489] λύειν καὶ τὸν βίον διὰ Τύραννον, ἀναγκάζοντα εἰπεῖν τὰ ἀπόρρητα, ὃ καὶ Πυθαγορεία τις γυνὴ πεποίηκεν, ἀναγκαζομένη εἰπεῖν, διατί οὐκ ἐσθίει κυάμους; ἔφη γάρ· Φάγοιμι ἂν, εἰ εἴποιμι ἂν. Ἔπειτα ἀναγκαζομένη φαγεῖν, ἔφη, εἴποιμι ἂν, εἰ φάγοιμι ἂν· καὶ τέλος ἀπέτεμε τὴν γλῶττιν ὡς καὶ διαλεκτικὸν καὶ γευστικὸν ὄργανον.

CCI.

ΖΩΗΣ Διάταξις

περὶ τοῦ ἀπειράτην τὰς ἀρχὰς γίνεσθαι.

Πάλιν [490] δὲ τῆς ἀρχῆς εἰς τὴν Ζώην μετακυλισθείσης, συμβασιλεύουσιν ἔχουσιν [ὡς εἴπομεν] οὐχ ἐκοῦσαν, καὶ τὴν ἀδελφὴν Θεοδώραν, τιμῶν μὲν ἡ σύγκλητος προβιβασμοῖς ἐγεραίρετο καὶ δωρεῶν διατομαῖς τὸ κοινόν. καὶ τὰ πράγματα προμηθείας ἐνδεχομένης ἐτύγχανε, γραμμάτων ἀπανταχοῦ καὶ διαταγμάτων ἐκπέμπομένων, ἀπειράτην τε τὰς ἀρχὰς γίνεσθαι, καὶ μὴ ὀνίους ὡς πρότερον ὑπισχνουμένων, καὶ πᾶσαν ἀδίκiam ἐκ μέσου διοριζομένων ἐλαύνεσθαι.

[487] Historiam hanc respexit S. Ambrosius lib. II. de virginitate cap. 4. Caeterum pro συμβρύξασα, quod ex Cod. MS. revocavimus, prior edit. male habet συμβύξασα, quod Aicerius infeliciter in συμ-

πλύξασα mutandum censebat. Idem.

[488] Iamblichus de vita Pythagorae cap. 32. segm. 214. pag. 174.

[489]

virago illa dentibus linguam mordicus correptam abscidit, & in Tyrannum exspuit; eoque illi demonstravit, quod licet sexus ejus muliebris tormentis succumbens, tacendum aliquid evulgare adigeretur; ministra tamen loquendi à se è medio sublata praecepsaque esset.

CXCIX.

Quod fortitudinem attinet, multa jam ex ante dictis propius ad eam pertinent; ut puta admiranda illa facinora, quae à Timycha perpetrata sunt, itémque ab iis, qui mortem obire maluerunt, quam *Pythagoræ* placita de fabis, aliisque, quae huic studiorum generi consentanea sunt, transgredi.

CC.

Finire etiam vitam decet propter tyrannum, si arcana dicere còegerit, quod Pythagorea quaedam mulier fecit, cum dicere cogeretur, cur fabas non comederet? Dixit enim: Comederem sane, si dicere vellem. Deinde illas comedere coacta, dixit: Dicerem sane, si comedere vellem. Denique linguam loquendi & gustandi instrumentum praecidit.

CCI.

Z O E S Constitutio,
de Magistratibus non vendendis.

Imperio *Zoæ* restituto, quae sororem *Theodoram*, quantumvis invita consortem habebat, statim & honorum gradibus senatorio ordini & largitionibus multitudini gratiæ sunt actæ, ac reipublicæ quanta omnino poterat cura gesta. Nam in omnes imperii partes literæ & edicta dimittebantur, quae & magistratus vendi, (quod erat ante factitatum) prohiberent; & omnia injustitiae genera de medio tolli juberent.

[492] *Olympiodorus* in Scholiis MSS. in *Platonis* *Phaedonem* p. 7. Codicis, qui asservatur in Biblioth. publ. Hamburgensi.

[490] *Georgius Cedrenus* in historiarum compendio pag 752 ed. Paris. & ex illo *Enim. Benefidius* Iuris Orient. lib. I. pag. 35. & ad calcem *Novell.* p. 283.

MVLIERVVM GRÆCARVVM

QVAE ORATIONE PROSA VSAE SVNT
FRAGMENTA ET ELOGIA

GRAECE ET LATINE

CVM VIRORVM DOCTORVM NOTIS
ET INDICIBVS

ACCEDIT

CATALOGVS

FOEMINARVM SAPIENTIA ARTIBVS SCRIPTISVE APVD
GRAECOS ROMANOS ALIASQUE GENTES OLIM ILLVSTRIVM

CVRANTE

IO. CHRISTIANO WOLFIO

IN GYMNASIO HAMB. PROF. P.

HAMBVRGI

Apud ABRAHAMVM VANDENHOECK

MDCCXXXV.

CATALOGVS FOEMINARVM,

Sapientia, artibus, scriptisve, apud Græcos, Romanos aliasque gentes
olim celeberrimum.

A.

BROTELIA, *Abrotelis* Tarentini filia, à quo etiã nomen accepit, quod Græcis non minus quam Romanis usu receptum fuisse ex multis exemplis liquet. Nota est solo testimonio *Jamblichi* in vita *Pythagoræ* sub finem: Ἀβροτέλεια, Ἀβροτέλους θυγάτηρ τοῦ Ταραντίνου. In *Arcerii* editione omissum est Ἀβροτέλεια, unde eam cum *Lastibenia Arcadissa* confundit *Ibo. Stanleyus* in *Historia Philosophiæ* Part. VIII. cap. 24. & apud *Jamblicum* legisse videtur: Λασθένεια Ἀρκάδισσα, Ἀβροτέλους θυγάτηρ τοῦ Ταραντίνου. Sed *Jamblicus* ex Codice regio & *Obrechtii* versione *Ludolphus Kusterus*, atque *Stanlejo Gottfr. Olearius* in editione latina Operis *Stanlejani Abroteliam* restituerunt. vid. *Menagii Hist. Mulierum Philos.* segm. 105. & *Fabricii Bibl. Gr. lib. II. cap. 13. §. 21.*

ACCA, quæ aliis dicitur **ARCA**, in *Jo. Casp. Eberti Museo aperto foeminarum doctarum* pag. 2. è Græcia oriunda & celebris traditur, quia artis medicæ bene perita fuit, & imprimis remediis singularibus contra venenum teste *Macrobio* apud *Jo. Frauenlob* in laudabili societate doctarum mulierum pag. 1.

K k

multorum

multorum saluti subvenit. In *Andr. Tiraquelli* Parte XI. glossæ I. in XI. legem Connubialium Tom. II. Opp. pag. 185. agmen eruditarum mulierum ducit *Acca*, à *Macrobio* lib. III. *Saturnal. cap. 10.* citata ex lib. de *Supplicatione*. *Macrobius* autem non l. c. sed *Saturn. II. 14.* scribit: *Atta vero in supplicatione, nucem græcam, ait, favumque adde quantum libet; & intelligit T. Quintium Attam* Togatarum Scriptorem, de quo conf. *Celeb. Fabricii Biblioth. Lat. Vol. III. pag. 265.* *Acca* igitur mulier græca erudita est nomen commentitium & fictum, atque *Ebertus* l. c. illam cum *Agamedea* confundere videtur.

ACESO vid. *Aesculapii filia*.

ACHROMOS, nomen fictum mulieris medicæ, de qua *Tiraquellus* c. 31, de Nobilitate num. 343. & ex illo *Fabricius Bibliothecæ Gr. Vol. XIII. pag. 31.* *Achromos quæpiam meretrix, quæ dysentericis quandam potionem dare solebat, ut scribit Hippocrates* lib. VII. *Epidemiorum* in fine. Hujus verba sunt: Πορνήν ἄχρωμος δυσεντερίας ἄκος. i. e. *Scortatio turpis dysenteriae medela est.* Ἀχρωμος exponunt *Suidas* & *Varinus ἀναίδης, ἀίσχρὸν*.

AECATERINA vid. CATHARINA.

AEDESIA Alexandrina, *Hermiae* vel *Hermeae* Platonici uxor, & *Syriani* cognata, Sec. V. post C. N. celebris, cujus laudem ex *Damascio* descriptam profert *Suidas* (vid. num. I.) Ex eodem *Damascio* in vita *Isidori Photius* Cod. CCXLII. pag. 555. ed. *Hoesch.* historiam de filiolo *Ædesiae* natu maximo narrat. (vid. num. II.)

AESARA Lucana, *Pythagoræ* filia, ex cujus libro de natura hominum fragmentum emendatum à *Salmasio* in *Epiætetum* & *Simplicium* pag. 169. reperitur in *Stobæi* *Eclogis physicis* lib. I. pag. 105. ed. *Plantin.* (vid. num. III.) ubi in margine legitur: Ἀισάρας Πυθαγόρου Λευκάρας ἐκ τοῦ περὶ ἀνθρώπων φύσεως. *Æsarae Pythagoræ F. Lucanae* ex libro de hominum natura. Vir doctissimus, *Guilb. Canterus* id interpretatus est: *Aresae Pythag. de hominis natura*, & intellexit sine dubio *Aresam* Lucanum, qui scholæ Pythagoricæ regimen post *Tydam* suscepit. Idem statuunt *Salmasius* l. c. & celeb. *Fabricius* in catalogo Pythagoricorum lib. II. cap. 13. p. 496. *Biblioth. Græcæ*, atque in hujus Operis Vol. VIII. pag. 695. in Indice Scriptorum à *Stobæo* allegatorum legitur: *Æsaras*,

ras, *Ἀισάρας* (interpreti Arefas,) Lucanus, Pythagoreus ἐκ τοῦ περὶ ἀνθρώπων φύσεως. *Jamblicus* quidem, *Porphyrius*, *Laërtius* & *Clemens Alexandrinus* inter *Pythagoræ* filias *Æsare* haud meminerunt; sed apud *Anonymum* de vita *Pythagoræ* in *Photii* Biblioth. Cod. CCLIX. sub init. & in ed. *Kusteri* pag. 56. exstant hæc verba: Ὁ μὲν Μήσαρχος εἰς τῶν υἱῶν αὐτοῦ (Πυθαγόρου) λέγεται νεώτερος τελευτῆσαι. Τηλαυγῆς δὲ ὁ ἕτερος διεδέξατο· καὶ Σάρα καὶ Μυρία αἱ θυγατέρες. ubi ante Σάρα excidisse Ἀἰ ob præcedens καὶ & legendum esse καὶ Ἀισάρα, con- jicit vir doctissimus *Richard Bentlejus* in dissert. anglice edita de *Epistolis Phalaridis* contra *Car. Boylium* pag. 382. ed. 2. ejus sententiam approbat, illumque acute admodum id collegisse statuit *Henr. Dodwellus* Exerc. II. de ætate *Pythagoræ* pag. 124. Addit vir præstantissimus, *Arignoten*, quam *Pythagoræ* filiam fuisse testantur *Clemens Alex. Harpocratio* & *Suidas*, potuisse à Crotonis fluvio *Æsa-* ro cognomen etiam *Æsare* trahere. conf. celeb. *Fabricii* Biblioth. Gr. lib. II. c. 13. §. 2. pag. 525.

ÆGLE, filia natiu minima *Æsculapii*. Scholia *Aristophanis* ad *Pluti* v. 701. Ἑρμιππος (Atheniënsis, veteris Comoediæ poëta,) ἐν τῷ πρώτῳ τῶν τριμέ- τρων Ἀσκληπιοῦ καὶ Λαμπετίας τῆς Ἥλιου λέγει Μαχάονα καὶ Ποδαλείριον καὶ Πανάκειαν καὶ Ἀιγλὴν νεωτάτην· ἄλλοι δὲ προστιθέασιν Ἰανίσκον καὶ Ἀλεξήνορα. Fuit artis medicæ bene perita, nomenque accepit ἀπὸ τῆς αἰγλῆς, à splendore, cujusmodi facies est ejus, qui bene valet, & bonam habitudinem corporis ex fa- nitate profectam notat. *Theod. Zuingerus* in tabulis in ὄρκον, *Æglen* refert ad glo- riam & existimationem, quæ medicum insequitur & comitatur. Ab hac di- stinguendæ sunt (1.) *Ægle* una *Hesperidum*, de quibus vid. *Hesiodum* Theogon. v. 215. *Diodorum Sic.* IV. pag. 162 sq. & *Mythologos*. (2.) *Ægle*, quæ *Vir- gilio* Ecl. VI. v. 21. dicitur *Naiadum* pulcherrima. *Hesychius*: Ἀιγλῆς Χάριτες, πιδανῶς ἐγενεαλόγησαν τὰς Χάριτας Ἀιγλῆς καὶ Ἥλιος, ἐπεὶ τὰς Χάριτας λαμπρὰς εἶναι δῆ, ex quo supplendus est *Suidas* in Ἀιγλῆς, qui etiam observat, lunam & *Æsculapium* vocari Ἀιγλὴν. (3.) *Ægle* fellatrix, quam perstringit *Mar- tialis* lib. I. epigr. 95.

ÆSCULAPII filix memorantur sex: *Hygia*, *Panacea*, *Iaso*, *Aceso*, *Rome*

& *Ægle*, quæ omnes artem medicam pulchre calluisse feruntur, unde illarum patrem *Aristophanes* in *Pluto* v. 639. appellat τὸν ἑυπαῖδα καὶ μέγα βροτοῖσι φά-
 vos Ἀσκληπιὸν, fortunatum in pulchris liberis suscipiendis, nisi *Comicus* per ἑυπαῖδα,
 τὸν καλὸν παῖδα, pulchrum filium Apollinis, vel καλοῦ πατρὸς παῖδα, pulchri
 patris filium designaverit- vid. Scholia ad h. l. *Meibomius* in *Comment.* in *jusjur.*
Hippocratis pag. 54. ex *Aristophanis Scholiaste* in *Plutum* observat, *Æsculapium*
 filiabus omnibus nomen ab artis officiis vel emolumentis indidisse. *Hygeia* enim
Salus est Latinis, sive *Sanitas*; *Aceso* & *Iaso* dixeris *sanatrices*; illa enim ab ἀκέ-
 σαι, hæc ab ἰᾶσθαι dicta est; *Ægle* splendorem notat corporis, bonamque habitu-
 dinem ex sanitate profectam; *Panacea* omnium morborum sanationem promit-
 tit. *Rome* ipsa sive *Valentia* membrorum robur & artuum validasque vires desi-
 gnat. *Theodorus* tamen *Zuingerus* tabulis in ὄρκον *Æglen* non ad habitudinem
 corporis bonam refert, sed ad gloriam & existimationem, quæ medicum inse-
 quitur & concomitatur. *Dan. Clericus* in *Historia Medicinæ gallice edita Part.*
I. lib. I. cap. 19. hæc nomina de aëre, cujus symbolum est *Æsculapius*, inter-
 pretatur. *Hygia* enim denotat sanitatem hominis ex aëre, quem spiramus, in-
 primis pendere; *Ægle* s. splendor, aërem à sole illuminatum & purgatum esse
 optimum; *Iaso Aceso* & *Panacea* s. curatio & medicina universalis, omnes morbos
 per aërem temperatum optime curari; *Rome* seu *valentia*, corporis vires debilitatas
 per purum aërem cito recuperari. *Suidas* in Ἡπίονη commemorat quinque fi-
 lias *Æsculapii*: Ἡπίονη, γυνὴ Ἀσκληπίου καὶ θυγάτηρ αὐτῆς Ὑγία, Ἀιγλή,
 Ἰασώ, Ἀκεσώ, Πανάχεια. *Plinius* lib. XXXV. cap. 11. segm. 40. *Hist. nat.*
 quatuor, quarum imagines pinxit *Socrates pictor*. Sunt illæ: *Hygia*, *Ægle*, *Pa-
 nacea* & *Iaso*. *Aristides* in *Orat. in Asclepiadas* Tom. I. Opp. pag. 82. Ἐυδαί-
 μονες τῶν ἀφ' ὑμῶν φύλων· ἔτι δὲ ὑμῶν τε αὐτῶν καὶ ἀδελφῶν· οἷς Ἰασώ τε καὶ
 Πανάχεια, καὶ Ἀιγλή σύνεσι καὶ Ὑγία, ἡ πάντων ἀντίρροπος ἡπίων ἥς δὴ παῖδες
 ἐπώνυμοι. Trium tantum mentionem facit *Pausanias* lib. I. in *Atticis* cap,
 34. pag. 84. nempe Παναχείας, Ἰασοῦς καὶ Ὑγίας· nec non *Scholiastes* *Aristo-
 phanis* ad l. c. Πολλοὶ παῖδες τοῦ Ἀσκληπιοῦ, Ποδαλείριος, Μαχάων, Ἰασώ, Πα-
 νάχεια, Ὑγία· ἀναπέπλασται τε τὰ ὀνόματα παρὰ τὸ ἰᾶσθαι, καὶ πάντα ἀκεῖ-
 σθαι

αἰ, καὶ παρὰ τὸ ὑγίαν παρέχειν qui tamen ad Pluti v. 701. *Ægles* etiam meminit, ubi ab ipso *Aristophane* nominantur *Iaso* & *Panacea*. Jurisjurandi *Hippocratis* prima verba sunt: "Ὁμυμι Ἀπόλλωνα ἱητρὸν, καὶ Ἀσκληπιὸν, καὶ Ὑγίαν καὶ Πανάκειαν" quæ *Jo. Henr. Meibomius* pap. 6. commentarii pag. 65. sic illustrat: *Querat aliquis, cur divinus senex duarum hic tantum filiarum faciat mentionem, perque eas solas discipulos adjuret? An quia illae reliquis natu majores? an quia per istas, duas præcipuas artis medicae partes ex fine desumptas indicare voluit, per Hygeiam nempe sanitatis integrae conservationem, per Panaceiam amissae restitutionem? Per reliquas enim emolumenta maxime atque utilitates, quas ex medicina percipimus, intelligi videntur. Cur vero filiabus maluit eam tribuere auctoritatem, quam filiis? An quod prolem masculum suis sibi uirtutibus gloriam parare ac coelum meritis aperire par esse putaret, illas vero in parentis gratiam, gratique animi testandi, ac posteros ad similem bene merendi gratitudinem praestandam invitandi causa mactare isto honore voluerit? ut Petro Memmio visum Comm. ad b. l. An vero, quod Theod. Zuingero in tabulis ad Jusjur. Hippocrat. placuit, & qui illum sequitur, Heurnio notis ad ὄρκιον, quod per filias Æsculapii ipsosmet artifices medicos ingeniosa exprimere voluit antiquitas: per filias vero ea, quae in ipsis requirebantur officia, quaeque consequebantur ornamenta: quorum & adeptio & possessio Deorum benignitate obtineretur & confirmaretur. De singulis Æsculapii filiabus vid. plura suo loco.*

G. AFRANIA, *Licinii Buccionis* Senatoris uxor, quae C. Julii Cæsaris tempore vixit, recensetur inter mulieres doctas ab *Andr. Tiraquello* in Leg. XI. Connub. T. II. Opp. pag. 185. a. quia *Valerius Maximus* de illa haec refert: *G. Afrania Licinii Buccionis Senatoris uxor prompta ad lites contrabendas pro se semper apud praetorem verba fecit: non quod advocatis deficiebatur, sed quod impudentia abundabat. Itaque inusitatis foro latratibus assidue tribunalia exercendo muliebri calumniae notissimum evasit exemplum: adeo ut pro crimine improbis feminarum moribus G. Afraniae nomen objiciatur. Prorogavit autem spiritum suum ad C. Caesarem iterum & P. Servilium Coff. (A. U. DCCV.) Tale enim monstrum magis, quo tempore extinctum, quam quo sit ortum, memoriae tradendum est. Pro Ca-*

frania.

frania, quæ describitur ab *Ulpiano* improbissima foemina, quæ inverecunde postulans & Magistratum inquietans edicto causam præbuit, quo mulieres prohibentur de aliis postulare L. 1. §. 5. ff. h. t. *Alciatus* legit *C. Afrania*, contra sentiente *Cujacio*, sed *Alciati* sententiam defendit *Corn. van Bynkershoek* lib. IV. obf. 12.

AFRICANA quæpiam sive ex nomine sive ex regione ita nuncupata & citata à *Marcello Burdegalensi* in lib. de Medicam. cap. 29. Hæc leguntur in *Andr. Tirraquelli* lib. de Nobilit. cap. 31. num 351. Sed ex *Marcelli* verbis apparet, illam non appellatam esse Africanam, verum ex Africa Romam venisse. En ista: Hoc medicamento primum muliercula quedam ex Apbrica veniens multos Romæ remediavit: postea nos per magnam curam compositione ejus accepta (id est pretio dato ei, quod desideraverat, qui venditabat,) aliquot non humiles neque ignotos sanavimus, quorum nomina supervacuum est referre.

AGACLE, Poëtria, nomen fictum. vid. *Olearii* diff. de Poëtriis num. I.

AGALLIS vel **ANAGALLIS**, quæ scriptura videtur verior esse *Vossio* lib. II. de Philologia cap. 2. §. 3. partem, quia in *Suida* mendi suspensionem tollit series literarum, partem, quod ἀναγallis etiam herbæ sit nomen & non sit inusitatum nomina à plantis imponi. Eam fuisse *Corcyream* Grammaticam testantur *Athenæus* lib. I. pag. 14. D. Ὁρχήσεις εἰςὶ παρ' Ὀμήρῳ αἱ μὲν τινες τῶν κυβερητῶν αἱ δὲ διὰ τῆς σφαίρας, ἥς τὴν ἔυρεσιν Ἀγαλλίς ἡ Κερκυραία Γραμματικὴ Ναυσικαᾶ ἀνατίθησι, ὡς πολίτιδι χαριζομένη. Δικαίάρχος δὲ Σικυωνίους, Ἰππασος δὲ Λακεδαιμονίους, ταύτην τε καὶ τὰ γυμνάσια πρώτοις ταύτην δὲ μόνῃ τῶν Ἡρωίδων Ὅμηρος παράγει σφαιρίζουσιν & *Suidas* in Ἀναγallis ἡ Κερκυραία Γραμματικὴ, ἥτις τὴν τῆς σφαίρας ἔυρεσιν Ναυσικαᾶ τῇ Ἀλκινόου θυγατρὶ ἀνατίθησιν quæ repetit in ὀρχήσις & in σφαῖρα.

AGAMEDA, filia natu maxima *Augeæ* Epeorum Regis, uxor *Mulii*, de qua *Homerus* Il. λ'. v. 739 sq.

Πρεσβυτάτην δὲ θυγατρ' εἶχε ξανθὴν Ἀγαμήδην,
ἥ τόσα φάρμακα ἤδη, ὅσα τρέφει εὐρεῖα χερσὶν.

Scholias *Theocriti* ad Idyll. II. quod inscribitur *Φαρμακεύτρια*, in cujus v. 16.
ξαν-

ξανθᾶς Περιμήδας meminit: αὐτὴ ἐστὶν ἡ παρ' Ὀμήρῳ Ἀγαμήδη λεγομένη, ἢ τόσα φάρμακα εἶδεν, ὅσα τρέφει εὐρεῖα χθών. De eadem Propertius lib. II. eleg. 1. v. 73 sq.

Non hic berba valet: non hic nocturna Cytaeis:

Non Perimedeae gramina secit manu.

Tiraquellus lib. de Nobil. cap. 31. num. 339. scribit: *Et de ea Agamedea loquitur, nisi fallor, idem Homerus* Ιλ. ξ'. v. 6 sq. *dum scribit, illam aquis calidis sanient cruentam Machaonis vulnerati abluisse, tametsi eam ibi nominet Hecamedam, nisi ἑ* alia sit, quod nos credimus, *ἑ* ea quoque medica. Versus Homeri sunt:

Ἐισόχε θερμὰ λοετρὰ εὐπλόκαμος Ἑκαμήδη
θερμήνῃ καὶ λούσῃ ἄπο βρότον αἱματόεντα.

& Ιλ. λ'. v. 623.

Τοῖσι δὲ τεύχε κυκεῖν εὐπλόκαμος Ἑκαμήδη.

AGANICE vel AGLAONICE, filia Hegetoris aut Hegemonis Theſſali, astronomiae peritissima, quae eclipses lunae praevidens praestitavit, se lunam e caelo in terram detracturam esse, & ob id postea in tantas calamitates incidit, ut proverbio originem dederit: τὴν σελήνῃν κατασπᾶ, quod usurpatur de illis, qui praestantiae suae poenas luunt. Plutarchus in praecipis Conjug. T. II. Opp. pag. 145. C. Ἄν δὲ τις ἐπαγγέλληται καθαιρεῖν τὴν σελήνῃν, γελάσεται τὴν ἀμαθίαν καὶ τὴν ἀβελτηρίαν τῶν ταῦτα πειδομένων γυναικῶν, ἀστρολογίας μὴ ἀνηκόως ἔχουσα, καὶ περὶ Ἀγανίχης ἀκηκουῖα τῆς Ἠγήτορος τοῦ Θεσσαλοῦ θυματρὸς, ὅτι τῶν ἐκλειπτικῶν ἐμπειρος οὖσα πανσελήνων, καὶ προειδύα τὸν χρόνον, ἐν ᾧ συμβαίνει τὴν σελήνῃν ὑπὸ τῆς σκιάς ἀλίσκεσθαι, παρεκρούετο καὶ συνέπειθε τὰς γυναῖκας, ὡς αὐτὴ καθαιρούσα τὴν σελήνῃν. Idem in lib. de Oracul. defectu Tom. II. Opp. pag. 417. Α. Ἄλλ' ἐκείνων μὲν ἐν γυναιξὶ τὸ πανοῦργον ἔσχε πίσιν, Ἀγλαονίχης τῆς Ἠγήτορος, ὡς φασιν, ἀστρολογικῆς γυναικὸς ἐν ἐκλείψει σελήνης αἰὲν προσποιημένης γοητεύειν καὶ καθαιρεῖν αὐτήν. Scholiastes Apollonii Rhodii ad lib. IV. Argonaut. v.

57. Μεμύθεται ὡς ἄρα αἱ Φαρμακίδες τὴν σελήνην ταῖς ἐπώδαῖς κατασπᾶσι· τοῦτο δὲ ποιεῖν δοκοῦσιν αἱ Θεσσαλαί, σφαλεῖσαι τῆς ὑπολήψεως· καθὼς Ἀγλαοίχη Ἡγεμόνος Θυγάτηρ, ἔμπειρος οὖσα τῆς ἀστρολογίας, καὶ εἰδυῖα τὰς ἐκλείψεις τῆς σελήνης, ὁπότε μέλλοιεν γενήσεσθαι, ἔφασκε τὴν Θεὸν κατασπᾶν, καὶ παραχρῆμα περιέπιπτε συμφοραῖς, τῶν οἰκείων τινὰ ἀποβάλλουσα, καὶ δίκην δίδουσα τοῦ ἁμαρτήματος· ὅθεν κατὰ τὸν βίον λέγεται παροιμία ἐπὶ τῶν συμφοραῖς κεχρημένων, ὅτι τὴν σελήνην κατασπᾶ. vid. Menagii Hist. Mul. Philos. segm. 23. & Erasmi Adagia in Lunam detrabere.

AGAPE, mulier hæretica in Hispania Sec. IV. de qua S. Hieronymus ad Giesephontem adversus Pelagianos Tom. IV. Opp. Part II. pag. 477. In Hispania Agape Elpidium, mulier virum, coecum coeca duxit in foveam, successoremque sui Priscillianum habuit, Zoroastris magi studiosissimum, & ex mago episcopum. & Sulpicius Severus Historiae S. lib. II. cap. 60. Primus eam (Gnosticorum haeresin) intra Hispanias Marcus intulit, Ægypto profectus, Memphis ortus. Hujus auditores fuere Agape quaedam non ignobilis mulier, & Rhetor Helpidius. Ab his Priscillianus est institutus. conf. de illa Jo. Andr. Schmidii diss. de muliere heterodoxa §. 20.

AGNODICE, perperam vocata Agdonice in Gayoti de Pitaval Bibliotheque des gens de cour Tom. IV. pag. 161 & 162. obstetrix prima Athenis, de qua Hyginus fab. CCLXXIV. pag. 328. ed. Munckeri. Antiqui obstetrices non habuerunt, unde mulieres verecundia ductæ interierant. Nam Athenienses caverant, ne quis servus aut femina artem medicam disceret. Agnodice quaedam puella virgo concupivit medicinam discere, quae cum concupisset, demptis capillis, habitu virili, se Hierophilo cuidam tradidit in disciplinam; quae cum artem didicisset, & feminam laborantem audisset ab inferiore parte, veniebat ad eam: quae cum credere se ei nolisset, aestimans virum esse, illa tunica sublata ostendebat, se feminam esse; & ita eas curabat. Quod cum vidissent medici, se ad feminas non admitti, Agnodicen accusare coeperunt, quod dicerent eum glabrum esse & corruptorem earum, & illas simulare imbecillitatem. Quo cum Areopagitae consedissent, Agnodicen damnare coeperunt; quibus Agnodice tunicam allevavit, & se ostendit feminam esse. Et validius me-

medici accusare coeperunt. Quare tum foeminae principes ad iudicium convenerunt & dixerunt: Vos conjuges non estis, sed hostes: quia quae salutem nobis invenit, eam damnatis. Tunc Athenienses legem emendarunt, ut ingenua artem medicam discerent.

AGRIPPINA (*Julia*) *Germanici & Agrippinae senioris filia & Augusti proneptis primum Passieno Crispo desponsata fuit, deinde Cn. Domitio Aenobarbo nupsit, cui Neronem peperit, denique cum Claudio Caesare patruo suo secundas nuptias contraxit, quem, ut Neroni filio imperium assereret, venenato boleto sustulit. Foemina regnandi avidissima, & libidinibus infamis, jussu Neronis multis vulneribus à percussoribus confossa est. Conf. omnino Taciti Annales lib. IV. XII. & XIV. atque Suetonii Claudium cap. 26. Meminerunt Commentariorum ejus de vita sua & casibus suorum Tacitus Annal lib. IV. cap. 53. & Plinius Hist. nat. lib. VII. cap. 8. segm. 6.*

ALBUNEA vel *Albuna*, Sibylla. vid. *Olearii* diff. de Poëtriis num. II.

ALEXANDRA vel *Cassandra*, Priami filia. vid. *Olearii* diff. de Poëtriis num. XV.

AMÆSIA apud *Tiraquellum* in Leg. XI. Connub. Tom. II. Opp. pag. 185. a. in catalogo foeminarum doctarum memoratur, quia *Valerius Maximus* lib. VIII. cap. 3. num. 2. de illa refert haec: *Amaesia Sentia* (f. *sententia* vel *Sentii*, scil. uxor) *rea causam suam L. Titio praetore* (A. U. DCLXXVI.) *iudicium cogente, maximo populi concursu egit: partesque omnes ac numeros defensionis non solum diligenter, sed etiam fortiter executæ, & prima actione & pene cunctis sententiis liberata est. Quam, quia sub specie feminae virilem animum gerebat, Androgynem appellabant.*

AMALASUNTHA, sive *Amalasuentha*, sive *Amalasuintha*, *Theodorici Gothorum Regis filia, Eutharici uxor, Athalarici mater, Gothorum Regina* Sec. VI. de qua *M. Aur. C. Theodorus Variarum* lib. XI. epist. I. *Hoc miraculum utriusque moribus demus; nam tantus est genius maternus, (Amalasunthae,) cui etiam jure Princeps servire debuisset extraneus. Hanc enim dignissime omnia regna venerantur, quam videre reverentia est, loquentem audire, miraculum. Qua enim lingua non*

probatum esse doctissima? *Atticae* facundiae claritate diserta est: *Romani* eloquii pompa resplendet: nativi sermonis ubertate gloriatur, excellit cunctos in propriis, cum sit aequaliter ubique mirabilis. Nam si vernaculam linguam bene nosse prudens est; quid de tali sapientia poterit aestimari, quae tot genera eloquii inoffensa exercitatione custodit? Hinc venit diversis nationibus necessarium, magnumque praesidium, quod apud aures prudentissimae dominae nullus eget interprete. Non enim aut Legatus moram, aut interpellans aliquam sustinet de mediatoris tarditate iacturam; quando atque Et genuinis verbis auditur, Et patriotica responsione componitur. Jungitur his rebus quasi diadema eximium, imprestabilis notitia literarum, per quam dum veterum prudentia discitur, Regalis dignitas semper augetur. Sed cum tanta gaudeat perfectione linguarum, in actu publico sic tacita est, ut credatur otiosa. Paucis litigia nodosa dissolvit: bella ferventia sub quiete disponit: silentiose geritur publicum bonum. Non audis praedici, quod palam videtur assumi, Et temperamento mirabili dissimulando peragis, quod accelerandum esse cognoscit. Exstat ejus nomine Epistola ad Justinianum Imp. & alia ad Senatum urbis Romae in *Cassiodori* Variarum lib. X. num. 1. & 3. qui etiam de ejus vita fatisque varia refert l. c. lib. X. epist. 2. & 4. vid. etiam *Procopium* de B. Goth. lib. I. cap. 2. & 4. *Agathiam*, *Jornandem*, aliosque.

AMALTHEA, *Cumana*, *Sibylla*. vid. *Olearium* l. c. num. IV.

AMMIA Philadelphienfis, Prophetissa Novi Testamenti, de qua *Eusebius* *Historiae Eccles.* lib. V. cap. 17. pag. 183. ed. Par. ὑποκαταβάς (ὁ Μιλτιάδης) ἐν ταύτῳ συγγράμματι τοὺς κατὰ τὴν καινὴν διαθήκην προπεφητευκότας καταλέγει· ἐν οἷς καταριθμῆι Ἀμμίαν τινὰ καὶ Κοδράτον, λέγων οὕτως· ἀλλ' ὅγε ψευδοπροφήτης ἐν παρεκστάσει ᾧ ἔπεται ἄδεια καὶ ἀφοβία· ἀρχόμενος μὲν ἐξ ἐκουσίᾳ ἁμαθίας, καταστρέφων δὲ εἰς ἀκούσιον μανίαν ψυχῆς, ὡς προεῖρηται. Τοῦτον δὲ τὸν τρόπον οὐ τέτινα τῶν κατὰ τὴν παλαιάν, οὐ τε τῶν κατὰ τὴν καινὴν πνευματοφορηθέντα Προφήτην δεῖξαι δυνήσονται· οὔτε Ἀγαβοὶ· οὔτε Ἰούδαι· οὔτε Σίλαρ· οὔτε τὰς Φιλίππων θυγατέρας· οὔτε τὴν ἐν Φιλαδελφείᾳ Ἀμμίαν· οὔτε Κοδράτον· οὔτε τινὰς ἄλλους μηδὲν αὐτοῖς προσήκουσας καυχήσονται. Ἀυτοὶς δὲ μετὰ βραχίονα ταῦτά φησιν· εἰ γὰρ μετὰ Κοδράτον καὶ τὴν ἐν Φιλαδελφείᾳ Ἀμμίαν ὡς φα-

ἐπὶ αἱ ἀπὸ Μοισαίων διεδέξαντο γυναῖκες τὸ προφητικὸν χάρισμα, τοὺς ἀπὸ Μοι-
σῶ καὶ τῶν γυναικῶν τίνες παρ' αὐτοῖς διεδέξαντο, δεξάτωσαν.

AMPHICLEA, seu *Amphiclia* Platonica, quae perperam in *Menagii* historia
mul. philosoph. segm. 48. *Amphicbia* & in *Eberti* Museo Gynaecei docti pag.
13. *Amphiblochia* appellatur, fuit uxor *Aristonis*, qui *Jamblichi* filius erat, teste
Porphyrio in vita *Plotini* cap. 9. Ἔσχε (Πλατῖνος) γυναῖκας σφόδρα προσκειμένας
Γεμίαν τε, ἥς καὶ ἐν τῇ οἰκίᾳ κατῴκει, καὶ τὴν ταύτης θυγατέρα, Γεμίαν ὁμοίως
τῇ μητρὶ καλεμένην. Ἀμφίκλειαν τε τὴν Ἀρίστωνος, τοῦ Ἰαμβλίχου υἱοῦ γεγονῶσαν
γυναῖκα, σφόδρα φιλοσοφία προσκειμένας. *Mars. Ficino* interprete: *Andiebant*
Plotinum etiam mulieres nonnullae, admodum suae sapientiae deditae, quarum in
numero erat Gemina, in cujus etiam laribus habitabat, item Geminae hujus filia,
nomine similiter Gemina, Amphiclia quoque Aristonis filia & filii Jamblichi
uxor. Ultima reddi debebant: Amphiclea quoque Aristonis, qui Jamblichi filius
erat, uxor. Fallitur doctissimus Menagius, qui l. c. Ficini versionem secutus est,
& Jamblicum hunc discipulum Porphyrii, qui discipulus erat Plotini & Longini,
fuisse tradit. Jamblicus enim iste antiquior fuit & diversus à celebri philoso-
pho Jamblicbo, Porphyrii discipulo.

ANAGALLIS vid. *Agallis*.

ANAGORA Milesia, Poëtria. vid. *Olearii* diff. de Poëtriis num. V.

S. ANASTASIA, nobilissima Romana foemina, viri cujusdam praetextati
sed gentilis, & *Flaviae* vel *Fausiae*, foeminae Christianae, filia, atque *Publii*, in-
sensibilissimi religionis Christianae hostis, uxor sub *Diocletiano* pro confessione Christi
An. CCCIII. ultimum supplicium tulisse fertur. *Menologium* opera *Annibalis*
Cardin. Albani graece & latine editum ad. d. XXII. Dec. Part. II. pag. 49. Ἡ
μάρτυς Ἀνασασία ὑπῆρχεν ἐπὶ Διοκλητιανοῦ βασιλέως ἐν Ῥώμῃ τῇ πόλει, θυγά-
τηρ πλουσίων καὶ ευγενῶν γονέων. Καὶ ὑπὸ μὲν τῆς μητέρος μαθάνει τὴν εἰς Χρι-
στὸν πίστιν, ὑπὸ δὲ Χρυσόγονου, τοῦ Χριστιανῶν διδασκάλου, τὰ ἱερὰ γράμματα.
Ἐλαβε δὲ ἄνδρα Πόπλιον λεγόμενον, πλούσιον μὲν, ἑλληνα δὲ, ὅθεν καὶ διὰ τὸ μὴ εἶ-
ναι Χριστιανόν, ἐμίσει αὐτὸν, καὶ ὡς συνήρχετο αὐτῷ εἰς συνάφειαν. Ἠλέει δὲ τοὺς
πτωχοὺς καὶ ἐπισκέπτετο τοὺς ἐν φυλακῇ. Διὰ τοῦτο ὑπὸ τοῦ ἀνδρὸς εἰς φυλακὴν

ἀπορρίπτεται· Ἐπεὶ δὲ ἐκεῖνος ἀπέθανεν, ἐξεληθῶσα τῆς φυλακῆς, πάντα τὸν πλοῦτον αὐτῆς ἔδωκε τοῖς πτωχοῖς· καὶ πάλιν ἐδούλευσε τοῖς ἀγίοις καὶ τελειωθέντας ἔθαψε· πολλοὺς δὲ καὶ πρὸς τὸ μαρτυρῆσαι προεθυμοποιεῖ. Παρὰ διαφορῶν δὲ ἀρχόντων βασανισθεῖσα, καὶ ἐν θαλάσῃ ἀπορρίφεισα πυρὶ παρεδόθη· καὶ τοῦ πυρὸς ἐξεληθῶσα μετὰ τῶν σὺν αὐτῇ γυναικῶν ἀπεκεφαλίσθη. *Menaea Venet. 1689. fol. edita, XXII. Dec. pag. 192. a. & Franc. Combefis in notis ad Auctarium novissimum Bibliothecae Patrum pag. 512. a.* Ἡ ἀγία καὶ γενναϊοτάτη μάρτυς Ἀνασασία ἦν ἐπὶ Διοκλείανου τοῦ βασιλέως ἐν τῇ Ῥωμαίων πόλει, Πραιτεξάλλου (*Menaea: Πρεπεξεσίλλου*) τινὸς Ἑλληνος θυγατέρα, μητρὸς δὲ Φαύσης· ὑφ' ἧς προσαχθεῖσα Χρυσογόνῳ, ἀνδρὶ Θεοπνέστῳ καὶ εὐσεβεῖ, τὰ ἱερὰ γράμματα ἐπαιδέυθη· τὴν δὲ εἰς Χριστὸν πίστεν παρὰ τῆς μητρὸς ἔμαθε, καὶ συνεζεύχθη ἀνδρὶ Ἑλληνι πρὸς κοινωνίαν γάμου, Πυπλίῳ ὀνόματι· καὶ διὰ τὴν ἀπιστίαν αὐτοῦ ἀτόργως τὴν πρὸς αὐτὸν ὁμιλίαν ἔφερε, νοσεῖν προφασίζομένη, καὶ μὴ καταδεχομένη συνέρχεσθαι αὐτῷ εἰς συνάφειαν. Μετρίαν δὲ καὶ πενιχρὰν ἐνδυομένη στολὴν, προσωμίλει αἰὲν γυναιξὶ δεομέναις, καὶ λαθραίως τοὺς διὰ Χριστὸν ἱναθλοῦντας ἐθεράπευεν ἐν ταῖς φυλακαῖς, ἐν αἷς ἦσαν, εἰσιοῦσα, καὶ τῶν μολυσμῶν ἀπολούουσα, καὶ ἐλαίῳ ἐπαλαίφουσα, καὶ τοὺς ἰχώρας αὐτῶν ἀπομάττουσα, καὶ τροφὰς ἐπιτηδείας τούτοις παρέχουσα, μιᾷς μόνης θεραπεινίδος ἐπομένης αὐτῇ. Ἐπὶ τούτοις πρῶτον μὲν ὑπὸ τοῦ ἀνδρὸς ἐφυβρίσθη, (*Menaea: ἐΦρουρήθη*) ἐπιγόντος τὰ κατ' αὐτήν. Ἐπεὶ δὲ ἐκεῖνος διαποντίῳ κλύδωνι γέγονεν ὑποβρύχιος, ἀδείας αὐτὴ λαβομένη, πάντα τὰ προσόντα αὐτῇ δένειμε τοῖς πτωχοῖς. Ἔπειτα ἀδείετον τοὺς ὑπὲρ Χριστοῦ ἀθλοῦντας ἐθεράπευε, καὶ τελειωθέντας συνεχόμεζε, καὶ παρεδίδε τῇ ὁσίᾳ ταφῇ, καὶ πολλοὺς, πρὸς τὸ μαρτύριον ὑπαλείψασα, καὶ διαφοροῖς ἡγεμόσιν ἐξετασθεῖσα, καὶ ἐν θαλάσῃ μετ' ἑτέρων γυναικῶν ἀπορρίφεισα, τελευταῖον πάλοις προσδεθεῖσα καὶ πυρὶ βληθεῖσα, τὸν τοῦ μαρτυρίου σῆφον ἀνεδήσατο. Τελεῖται δὲ ἡ αὐτῆς σὺνταξις ἐν τῷ μαρτυρίῳ αὐτῆς τῷ ὅντι πλησίον ἐν τοῖς Δομνίνῃ ἐμβόλοις. *Theodorus Lectior lib. II. Historiæ Eccles. in fine: Ἐπὶ τῆς αὐτοῦ (Φλ. Λέοντος) βασιλείας, καὶ ἐπὶ Γενναδίου Πατριάρχου ἡνέχθη ἀπὸ τοῦ Σερμίου τὸ λείψανον τῆς ἀγίας Ἀνασασίας καὶ κατετέθη ἐν τῷ μαρτυρίῳ αὐτῆς τῷ ὄντι ἐν τοῖς Δομνίου ἐμβόλοις. Nicephorus Callistus historiæ Eccles. lib. XIV. cap. 10. pag. 459. C.* Ἐπὶ τῆς ἐχομένης βασιλείας

σιλείας, (τοῦ νέου Θεοδοσίου, ejus tamen temporibus Gennadius nondum erat Patriarcha CPolitanus,) Γενναδίῳ τὸν Θρόνον τῆς Κωνσταντίνης ἐπιτροπεύοντος, καὶ τὰ λείψανα τῆς ἁγίας Ἀναστασίας τῆς Φαρμακολυτρίας ἀπὸ Σιρμίου ἠνέχθη καὶ ἐν τῷ μαρτυρίῳ αὐτῆς κατετέθη, ὃ ἔγγιστα τοῖς καλεμένοις Δομνίνῃ ἐμβολοῖς ἐστίν. In Scholiis ad h. l. & in *Baronii Annal Eccl.* ad A. C. 300. segm. III. Lectores admonentur, historiam hujus *Athanasiae* ex *Suida* in fine libri XIV. *Nicephori* annexam esse, quae tamen frustra ibi quaeritur. *Franc. Combesio* in notis ad *Austarium* novissimum *Bibliothecae Patrum* pag. 511. a. displicet, vocem *Φαρμακολυτρίαν* Jo. *Lingo*, *Nicephori* interpreti Latino, & *Caesari Baronio* in *Annalibus Eccl.* ad an. CCC. esse *incantatricem*, *Ducæo* autem in scholiis ad h. l. *pharmaceutriam*. Ipse putat vim vocis petendam esse ex *Menæis*, quorum auctor sic in ea sibi ludendum putavit:

Ἀναστασία φάρμακον πιστοῖς μέγα,
 Πᾶν φάρμακον λύουσα καὶ κεκαυμένη.
 Καύθη Ἀναστασίῃ πυρὶ εἰκάδι δευτέρα λάβρω.

Suidas in *Χρυσόγονος* profert epistolas duas *Anastasiae* martyris ad *Chrysogonum*, literasque binas ab hoc redditas, quas germanas & per multa secula integras conservatas esse affirmat *Baronius* l. c. ubi latine exhibentur. Ecce tibi *Anastasiae* epistolas: Τῷ ἁγίῳ ὁμολογητῇ Χριστοῦ Χρυσόγονῳ Ἀναστασία χαίρειν. Ἐὶ καὶ μάλιστ' ὁ ἐμὸς πατήρ τὰ εἰδῶλα προσεύκει, ἀλλ' οὐκ ἡ μήτηρ με Φλαύεια, διὰ παντὸς ἐν χριστιανοῖς ὄνσα, ἐξότου μὲν ἐγέννησε, χριστιανὴν με ἐποίησε· μετὰ δὲ τὸν θάνατον αὐτῆς ἐξέυχθη ἀνδρὶ μιαιωτάτῳ, τυτίνῳ, χάριτι Θεοῦ, τὴν συνάφειαν διέφυγον, δεομένη τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, τυκτὸς τε καὶ ἡμέρας, ῥυσθῆναι ἀπὸ τοῦ μιαινοῦ εἰδωλολάτρου ἐκείνου, ὅστις τὴν ἐμὴν περιουσίαν ἐξῆς διαφαίνεται μετὰ μιαιῶν καὶ εἰδωλολάτρων ἐξαντλήσας· ἐμὲ δὲ, ὡσανεὶ φάρμακον καὶ ἱερόσυλον, βαρυτάτῃ φυλακῇ παραδέδωκεν· ὥστε με τὴν πρόσκαιρον ἀπολέσαι ζῶν. καὶ οὐδὲν μοι παρέξ τῆς ψυχῆς περιλέλειπται. Πλὴν ἔυχομαι μετὰ τῆς τοῦ Θεοῦ ἐλπίδος ἀποθανεῖν. Ὅμως, εἰ καὶ καυχῶμαι ἐν τῇ ὁμολογίᾳ τοῦ Χριστοῦ μου, πάντῃ λυποῦμαι, ὅτι τὴν ἐμὴν περιουσίαν, ἣν ἠυχόμην περὶ τούτῳ δούλους τοῦ Θεοῦ δαπανῆσαι, ὁ

L I 3

μιαρὸς.

μιαρὸς ἐκεῖνος ἄνθρωπος δαιμονολάτραις ἐπιχορηγεῖ· καὶ ἅπερ ἐγὼ ἐπιδιδῶναι τοῖς τοῦ Θεοῦ δούλοις ἡυχόμεν, ταῦτα ἀισχροῖς καὶ ἀνοσίοις ἀνθρώποις ἐπιδίδωσι. Καὶ διὰ τοῦτο παρακαλῶ σε, δούλε Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ, ἵνα σπουδαίως ὑπὲρ ἐμοῦ τὸν Θεὸν δυσωπήσῃς. ὥστε, εἰ μὲν προγινώσκει ὁ Θεὸς, πιστεῦσαι τὸν ἐμὸν ἄνδρα Πόπλιον εἰς τὸν Χριστόν· εἰ δὲ μήγε, συγχωρῆσαι αὐτὸν οἰκείαις ἐναπολείσθαι ἀπάταις· ἐμὲ δὲ ῥυσασθαι ἀπ' αὐτοῦ. Κάλλιον γάρ μοι τὸ ἀποθανεῖν, ἢ τὸν υἱὸν τοῦ Θεοῦ ἀπαρνήσασθαι, καὶ τοῖς πιστεύουσιν εἰς αὐτὸν ἐμποδίσαι, αὐτὸς ὁ παντοδυνάστης Χριστὸς μαρτυρεῖ. Ὅταν δὲ ἀπαλλαγῇσθαι τῆς πλάνης ταύτης, τοῖς ἁγίοις προσκατερήσω, καὶ τὰς ὑπὲρ αὐτῶν φροντίδας, καθάπερ ἡρξάμην, μέχρι θανάτου ἀναδέξομαι. Ἐρῶ σο, δούλε τοῦ Θεοῦ, καὶ μένησό με.

Χρυσογόνῳ τῷ ὁμολογητῇ τοῦ Χριστοῦ Ἀναστασία χαίρειν. Ὅτι τὸ τέλος παρέστι τῷ σώματί μου, ἔυχου ὑπὲρ ἐμοῦ, ἵνα ἐκεῖνός μου ἀποδέξηται τὴν ψυχὴν, δι' ἣν ταύτας τὰς θλίψεις ὑπομένω. Vid. de his epistolis Menagiana Tom. IV. pag. 208 sq. ubi verba Oliverii Maillardii serm. 5. post cineres proferuntur: Scotus dicit in tertio, quod quando quis offendit nos, non possumus optare damnationem suam sine peccato mortali, nec etiam quod moriatur, nisi in duobus casibus. Primo quando impedit bonum commune & servitium divinum. Secundo, quando est publicus peccator & non vult se corrigere; & fundat se in una littera, quam mandavit S. Anastasia Beato Grifogono, (intelligit Chrysogonum,) quae habebat virum malum, & rogabat eum, quod oraret, ut moreretur, nec ipsa peccavit in hoc, quod impediebat eam à servitio divino. Ejus vita & Acta martyrii exstant graece in Codice MSto Bibliothecae Coislinianae, teste Montfaucono pag. 213. & latine apud Surium 25. Decemb. aliosque Scriptores de vitis Sanctorum. Ejus elogium ab auctore incerto scriptum incipere: Κατὰ τοὺς καιροὺς Διοκλητιανοῦ &c. observat Cel. Fabricius Vol. IX. Biblioth. Gr. pag. 53. Sacer est ei dies XXII. Decembris in Ecclesiis Graecorum & Russorum, vid. Menaea m. Dec. pag. 185 sq. Conf. de illa Scriptores Historiae Ecclesiasticae, inprimis Tillemontium in Memoriis Eccles. gallice editis Tom. V. Part. II. pag. 235 sq. ed. in 12. qui ejus Acta dubiae fidei esse fatetur, & Celeb. Fabricium Vol. VIII. Biblioth. Gr. pag. 344. Alia fuit Anastasia senior, Virgo & Martyr, cujus elogium à Niceta Papblagone compositum

positum exstat MStum in Bibliotheca Coisliniana teste *Manifaucano* pag. 185. graece & latine in *Auctario novissimo Combefisiano* Tom. I. pag. 462 sqq. & latine in Tomo XXVII. Biblioth. Patrum Lugdun. pag. 431. De utraque *Nicetas Papblago* l. c. segm. 3. pag. 462 sq. Διττὰς ἡμῖν Ἀναστασίας (à quibus verbis ordiuntur *Acta Anastasiae* Virginis Metaphrastaea MS. in Bibliotheca Vindobon. apud *Lambecium* Tom. VIII. pag. 255. 260. 262. & in Coisliniana apud *Montfauconium* pag. 211. latine apud *Surium* ad d. XXVIII. Octobr. & apud *Lippomannum* Tom. VI.) οἶδεν ὁ λόγος· περιφανείς μὲν, καὶ ἐκ περιφανῶν κατὰ σάρκα τυγχαιούσας· περιφανεστέρας δὲ πολλῷ μᾶλλον κατὰ τὴν εἰς Χριστὸν ὁμολογίαν. Καὶ ἄμφω μὲν ἐκ τῆς πρεσβυτέρας Ῥώμης ὠρμημένας· ἄμφω δὲ ταύτην τῆς ἀκαταλύτου τῶν ἁγίων πόλεως ἀντικαταλλαξάσας. Ἀλλ' ἡ μὲν ἀνδρὶ πρότερον οὐκ εὐσεβεῖ πρὸς βραχὺν ἀφθόρως συζυγεῖσα χρόνον· εἶτα θανάτῳ τῆς αὐτοῦ κακοτρόπου γνώμης ἐλευθερωθεῖσα, ἐν χηρείᾳ σώφρονι καὶ πάσῃ δικαιοσύνῃ καὶ ὁσιότητι ζῶσα διετέλει· ἡ δὲ παιδιόθεν ἀποδεδομένη παρθενῶνι, καὶ ψυχὴν ἅμα σώματι καθιερωμένη τῷ Κυρίῳ, ἀμίαντον ἄχρι τέλους αὐτῷ τὴν ἱερὰν παρθενίαν διετήρησεν. Καὶ ἡ μὲν ὅλην αὐτῆς τὴν γονικὴν περισίαν, πολλὴ δὲ τις ἦν, ταῖς τῶν ἁγίων χρείαις κοινωνοῦσα, καὶ στοργῇ φιλομάρτυρι τούτοις τρόπον τινὰ συμφορομένη· καὶ τοὺς ἰχθῆρας αὐτῶν ῥήτοισι ἐντίμοις καταμάσσουσα, καὶ τὰ τραύματα κατατλοῦσα καὶ καταφιλοῦσα· καὶ ζῶντας μὲν ἔτι, λόγοις στερεοῖς ἐπιρροανύουσα, καὶ πρὸς τοὺς ἀμαράντους παραδάρρύνουσα στεφάνους· ἀποιχομένοις δὲ παυσίως τὴν ὁσίαν ἐπιβάλλουσα, οὕτως ἑαυτὴν καλὸν ἐντάφιον τούτοις ὑστερον παρέσχετο διὰ πυρὸς ὀλοκαυθωθείσα, καὶ εἰς ὁμὴν εὐωδίας λογισθεῖσα τῷ Θεῷ. Ἡ παρθένος δὲ γονέων καὶ συγγενῶν, κτημάτων καὶ χρημάτων ἐκ τριετοῦς τῆς ἡλικίας χρόνου τοὺς περιουσιασμοὺς λιποῦσα, καὶ σεμνείᾳ τινὶ γνησίως ἄχρι τοῦ εἰκοσαετοῦς προσκαρτερήσασα· καὶ διὰ τῆς ἱερᾶς Σοφίας· οὕτω γὰρ ἡ διδάσκαλος ὠνόμαστο· μᾶλλον δὲ διὰ τῆς ὄντως Θεοῦ Σοφίας υἱοθετηθεῖσα τῷ Πατρὶ, οὕτω διὰ πολλῶν καὶ δειτῶν τῶν ὑπὲρ Χριστοῦ βασάνων καὶ τομῶν τῆς ἐν στερρῇ μὲν ἐρράγῃ παροικίας· πρὸς τὰ ἀγαπητὰ δὲ Θεοῦ σκηνώματα μετέστη. **Ab his duabus distinguendam esse tertiam Anastasiam Martyrem, cujus corpus Sirnio CPolin in Anastasiae Romanae aedem translatum sit, verosimile fit Franc. Combefisio** l. c. pag. 510 sq. De *Anastasia & Basilissa* matronis Romanis & Martyribus:

ribus A. C. LXVI. vid. *Acta Sanctorum* Antwerpiensia d. XV. Apr. Tom. II. pag. 372. De *Anastasia* patricia in Ægypto A. C. DLXVII. *Acta* ista d. X. Mart. Tom. II. pag. 40.

ANASTASIA, Senatoria ac Patricia foemina Romana, quae in epistola ad *Hormisdam* Papam A. C. DXIX. data illum rogat, ut pro Imperatoris *Anastasi* salute preces ad Deum fundat. *Domino Sancto & beatissimo Patri Patrum Hormisdæ Archiepiscopo universalis Ecclesiæ Anastasia. Divini luminis illuxisse nobis gratiam merito profitemur, apostolatus vestri reverentiam in sancto corde nostri tenere memoriam, paginali assertionem noscentes; veraci namque spe confidimus supernae misericordiae propitiationem de pontificali intercessione subsistere, domine beatissime & apostolico honore suscipiende Pater. Pervigiles vestrarum orationum excubiae & miranda victoriosissimi Principis fides splendore catholico semper irradians diu expectatam sacrosanctis Ecclesiis concordiam pacis restituit, quam omnibus triumphis suis solidissime formatis invidum jure exultat praecoluisse vexillum. Ideoque illibata vestrae paternitatis sanctimonia pro incolumitate atque prosperitate praedicti domini nostri Augusti vota precesque omnipotenti Deo offerre indefinente continuatione persistat, ut ineffabilem tantorum bonorum gratiam, quam ipse piis ejus sensibus inspiravit, ad futurae quoque beatitudinis profectum conservare dignetur. Domino etiam jugali filio vestro & mihi peculiari cultrici vestrae, cum sobole, quam nobis Dominus donare dignatus est, à vestro Pontificatu oratio benigniter impendatur, cujus suffragio divini favoris protectio nobis clementer aspiet. Exstat haec epistola in Pontificum Epistolis Tomo I. in *Baronii* Annalibus ad A. C. 519. segm. 69. in Conciliorum Collectione *Regia* Tom. X. & in *Labbeana* Tom. IV. num. XL. pag. 1494. Illam in promovenda Ecclesiae pace multum operae posuisse, liquet ex Epistola *Hormisdæ* Papae ad *Anastasium* & *Palmatium* in Conciliis *Labbei* Tom. IV. num. XL. pag. 1484. atque alia ejusdem ad *Anastasiam*, ib. num. XLIX. pag. 1500.*

ANASTASIA *Valentis* Imp. filia in Jo. Casp. *Eberti* Museo Gynaecii docti pag. 15. in numerum foeminarum doctarum refertur, quia *Sozomenus* Hist. Eccl. lib. IV. cap. 9. haec scribit: "Αἰτίος τούτων Μαρκιανός τις ὃς ἐπὶ βίῳ καὶ λόγοις θαυμαζόμενος, πάλαι μὲν ἐν τοῖς βασιλείοις ἐστρατεύετο. τότε δὲ πρεσβύτερος ὢν
της

τῆς Ναυατιανῶν αἰρέσεως, γραμματικούς λόγους ἐξεδίδασκε τὰς βασιλίας (Οὐάλεν-
τος) θυγατέρας, Ἀναστασίαν τε καὶ Καρῶσαν.

ANAXANDRA, *Nealcis* filia, artis pictoriæ peritissima, cujus meminit *Didymus* in *Symposiacis*, teste *Clemente Alexandr.* Strom. lib. IV. cap. 19. pag. 523.

ANGERONA. vid. *Medea*.

ANGITIA, seu *Anguitia*, vid. *Medea*.

ANICIA (Juliana) vid. *Juliana*.

ANNA, Hebraeis *Cbanna*, uxor altera *Elcanae*, & mater *Samuelis* Prophetæ, quem A. M. MMDCCCXXXI. natum esse Rabbini volunt. In *Scialceuth* hakhbala p. 14. b. asseritur *Annam* fuisse filiam CXXX. annorum, quando peperit *Samuelem* An. DCCCCXXIX. a. C. N. Ejus historia exstat 1. *Sam.* c. I. & hymnus elegans cap. II. qui præter gratiarum actionem pro nativitate filii, prophetiam de Christo complectitur, ideoque illa inter Prophetissas numeratur à *Jo. Brentio* Tom. II. Opp. pag. 226. *Gisb. Voëtio* Dispp. Sel. Part. I. pag. 42. & *Herm. Wisio* in *Miscell. Sacr.* lib. I. cap. 23. pag. 354. ut alios plures nunc taceam. Commentationes vanas & ineptas Rabbiorum de hac *Anna* ejusque carmine profert *Iul. Bartolocius* Biblioth. Rabbini. Tom. II. pag. 840-842. conf. de illa *Fl. Josephi* Antiqu. Jud. lib. V. cap. 10. segm. 2 sq.

ANNA, filia *Pbanuelis*, Prophetissa N. T. de qua *S. Lucas* Evang. cap. II. v. 36 sq. Ἡν Ἄννα προφῆτις θυγάτηρ Φανὴλ ἐκ φυλῆς Ἀσὴρ. Ἄννη προβεβηκυῖα ἐν ἡμέραις πολλαῖς, ζήσασα ἔτη μετὰ ἀνδρὸς ἐπτα ἀπὸ τῆς παρθενίας αὐτῆς. Καὶ αὕτη χήρα ὡς ἐτῶν ὀγδοηκοντατεσσάρων, ἣ οὐκ ἀφίστατο ἀπὸ τοῦ ἱεροῦ νηστείας καὶ δεήσεσι λατρεύουσα νύκτα καὶ ἡμέραν. Καὶ αὕτη αὐτῇ τῇ ὥρᾳ ἐπιστᾶσα ἀνθρομολογεῖτο τῷ Κυρίῳ καὶ ἐλάλει περὶ αὐτοῦ πᾶσι τοῖς προσδεχομένοις λύτρωσιν ἐν Ἱερουσαλὴμ. In *S. Cyrilli* Hierosol. Catechesi X. segm. 9. pag. 133. ed. Oxon. *Anna* vocatur ἐγκρατὴς, εὐλαβεστάτη καὶ ἀσκήτρια, quæ vox à *Jo. Grodecio* interprete male redditur monialis, vid. *Jf. Casaubonum* pag. 170 sq. Exercitt. contra *Baronium* & *Montacutium* I. Origg. pag. 163. *Cornelius à Lapide* in *Comment.* in *Luc.* II. 36. observat eam secundum *S. Ambrosium* vixisse viduam annos 84.

M m

&

& fuisse annorum 106. cum Christo occurreret. Dies festus in ejus memoriam est I. Sept. in Martyrologiis *Ufuardi* & *Adonis*, XXVIII. Aug. in Menologio *Sancti* Tom. II. pag. 851. III. Febr. in Menologio *Ughelli* pag. 1208. & in *Menxis*. Conf. de illa *Erasmi* Rot. Viduam Christianam Tom. V. Opp. pag. 751. *Herm. Witsii* Miscell. S. lib. I. cap. 23. pag. 359 sqq. *Jo. Frid. Mayeri* Programma, quo solennia funeris *Annae Trendelenburgiae* indicuntur, *Griphisw.* 1706 recus. in Vener. *Erasm. Neumeisteri* Eclogis Evang. Part. I. pag. 195 sq. & Anonymi librum gallice scriptum: *Entretiens de Philarque & Polidore* Part. II. pag. 72 sq. *Anne* dux, altera mater, altera socrus *Tobia* memorantur in libro *Tobia* cap. I. 9. II. 19. & VII. 18. De *Anna*, matre B. Virginis *Mariae* & avia *Christi*, cujus & *Joachimi* mariti memoria recolitur in *Ecclesie* graeca IX. Dec. in latina XXVI. Jul. vel ex *Julii II.* decreto XX. Martii, vid. praeter Scriptores, in *Lippeni* Bibliotheca Theol. & Philosoph. memoratos, *Natalis Beda* apologiam pro filiabus & nepotibus *Annae* contra *Jo. Fabrum* Paris. 1529. *Franc. Kernatoux* Vitam S. *Annae* Matris B. Virginis, cum historia inventionis imaginis S. *Annae*, Venet. 1659. 12. *Jo. Crausii* Exerc. de *Joachimo* & *Anna*, Jeni 1667. Auctoris Galli librum è lingua gall. in anglicam translatus, qui inscribitur: an Abridgement of the prerogatives of S. *Ann*, de quo conf. *Clerici* Biblioth. Univ. Tom. XI. pag. 141 -- 147. & *Young* Students Library pag. 120 sq. *Ge. Hann. Goëtzii* dissert. de Cultu *Annae*, aviae Christi in Misniam invecsto Lips. 1702. 4. recus. in ejus Meletem. Annæberg. pag. 291 sqq. *Tillemontii* Memorias Eccles. Tom. I. pag. 266. & *Celeb. Fabricii* Codicem Apocryphum N. T. Vol. I. pag. 19. 26. 67. 74. Vol. II. pag. 402 sq.

ANNA Comnena, CPolitana, Porphyrogenita & Cæsarissa, *Alexii Comneni* Imp. & *Irenes* primogenita filia, atque *Joannis Comneni*, qui *Alexio* Patri in imperio successit, soror, nata est A. C. MLXXXIII. & destinata conjugio *Constantini Ducae* Porphyrogeniti, qui *Michaelis Ducae* Imp. ex *Maria Ibero* filius erat. *Nicephorus Bryennius* præf. Commentar. de rebus Byz. segm. 8. 'Ευδὸς ('Αλέξιος Κομνηνὸς) τὴν ἰδίαν θυγατέρα τῷ Πορφυρογεννῆτῳ (Κωνσταντίνῳ) φέρων συνῆπτε, καὶ συμβασιλεύειν αὐτῷ καὶ συνοικονομεῖν τὰ τῆς βασιλείας ἐπευδοκεῖ καὶ μὴ καὶ

καὶ τῆς συνήθους εὐφημίας καὶ ἀναρρήσεως αὐτῷ κοινωνεῖν καὶ τῆς ἐν γράμμασιν ἔρυ-
 θρᾶς ὑποσημασίας, προμνηστευόμενος ἐντεῦθεν αὐτῷ τὰ σκήπτρα καὶ σκοπῶν τέ-
 λειον καιροῦ καλοῦντες ἀναγαγεῖν αὐτὸν εἰς τὸν τῆς βασιλείας θρόνον, ὅπηλκα καὶ
 τὴν τοῦ πολλοῦ πλήθους δυνάμειν περὶ αὐτὸν ἀγαθὴν ῥοπὴν ἐπιστάσασθαι, καὶ
 τὴν προτέραν μῆνιν περιλεῖν καὶ τάχ' ἂν εἰς ἔργον ἐκβέβηκε τὸ οἰκονόμουμενον, εἰ
 μὴ βαρεῖα νόσος πρότερον τῷ Πυρφυρογενήτῳ εἰσφρήσασα, μὴ συγχωροῦσα τούτῳ τῆς
 τοιαύτης ἐπιβῆναι ἀρχῆς, μετ' οὐ πολὺ τῶν ἐνταῦθα προήρπασεν. Constantino
 igitur ante nuptias mortuo *Annam* nubilem in sponfam ambivit Sultānus, sed
 tandem obtinuit *Nicephorus Bryennius*, Cæsar primum, deinde Panhypersebastus
 ab *Alexio* dictus, cujus libri IV. Commentariorum de rebus Byzantinis adhuc
 exstant. Paulo ante obitum *Alexii Irene* conjux, in filiam & generum propen-
 sior, his imperium asserere studuit, *Nicephorus* autem *Joanni Comneno*, *Alexii* fi-
 lio, noluit imperium eripere, quamvis socrus ejus atque uxor vehementer id cu-
 perent. Copiose hæc narrat *Nicetas Annalium* lib. I. pag. 4 fqq. ed. Paris. qui
 inter alia pag. 7 sq. Τῇ τοῦ βασιλέως ἀδελφῇ τῇ Καισαρίσση Ἀννῇ (Βρυέννιος) συν-
 ἔζευκτο, ἥτις δὴ τῆς τῶν ἐπιστημῶν πασῶν ἐπὶ φιλοσοφίας ἐδείκνυτο μέλημα,
 καὶ πρὸς πᾶσαν ἐρρύθμιτο μάθησιν. Τάχα δ' ἂν καὶ νυκλὸς ἐπέθεντο μετ' ὅπλων
 τῶν φονεργῶν, ἀυλιζομένῳ τῷ βασιλεῖ κατὰ τὸ μικρὸν ἄποθεν τῶν χερσαίων τυ-
 λῶν ἰππῆλατοι Φιλοπάτιον, δόροις προδιαφθείραντες ἀδρῆς τὸν ἐπὶ τῶν ἐισόδων
 τῆς πόλεως· εἰ μὴ τὸ ἐιωθὸς ὑπὸ νότον καὶ χαλαρὸν πρὸς βασιλείας ἐπίδεσιν τῆς
 ἐγχειρήσεως ἔπαυσε τὸν Βρυέννιον, αὐτὸν τε μένειν κατὰ χώραν παραβιάσαν, τῶν
 ξυνθηκῶν λαβόμενον, καὶ κατασβέσαν τὸ θερμὸν τῶν συνελθόντων φρόνημα. Ὅτε
 καὶ λέγεται τὴν Καισαρίσσην Ἀνναν πρὸς τὸ χαῦνον τοῦ τούτης ἀνδρὸς δυσχεραίνε-
 σαν, ὡς πάσχουσιν δεινὰ, διαπρίεσθαι, καὶ τῇ φύσει τὰ πολλὰ ἐπιμέμφεσθαι,
 ὑπ' αἰτίαν τιθεῖσαν οὐχὶ μακρὰν, ὡς αὐτῇ μὲν ἐνδιασχοῦσαν τὸ ἄρθρον καὶ ἐγκοι-
 λᾶνασαν, τῷ δὲ Βρυεννίῳ τὸ μόριον ἀποτείνασαν καὶ σφαιράσασαν. Φωραθέντων
 δ' ἡμέρας τῶν ὁμοτῶν, οὐδένες μὲν αὐτῶν εἰς τὸ σῶμα διελωβήθησαν, ἢ καθυπεβλή-
 θησαν μάστιγι, τῶν δὲ οὐσιῶν ἐτέρηλαι ἀπαξάπαντες. Μετὰ δὲ τινα καιρὸν καὶ αὐ-
 ται τοῖς πλείοσιν αὐτῶν ἀπεδόθησαν, ἐξ αὐτῆς τῆς πρωτεργάτιδος τῆς ἐπιβυ-
 λῆς Ἀννης τῆς Καισαρίσσης, τοῦ βασιλέως ἀρξαμένῳ Φιλαίθρῳ πείεσθαι. *Anna*

M m 2

marito

marito A. C. MCXXXVII. orbata vitam produxit ad tempora *Manuelis* Augusti, vid. plura de ejus vita lib. VI. *Alexiados* pag. 166 sq. pag. 177. lib. VII. pag. 191. & lib. XIV. pag. 447. nec non præfationem hujus Operis, atque *Zonaram* Annal. VI. pag. 176 & 167. XIII. pag. 405. Ejus sepulchrum, à *Steph. Gerlucbio* visum, exstare CPoli in templo Patriarchali ad parietem ex integro lapide à terra surgens altius, quam mensam, in quo incisa conspiciatur aquila, refert *Mart. Crusius* lib. I. Turco-Græciæ in notis ad historiam Polit. CPolit. pag. 46. & locum ex ejus *Alexiade* tunc adhuc inedita adversus primatum Papæ Romani exhibet. *Annæ Dalassenæ* aviæ suæ sapientiam & facundiam laudat *Nostra* lib. III. *Alexiad.* pag. 85 sq. De se ipsa scribit in præfat. hujus Operis sub init. Ταῦτα διεγνώκῃα ἐγὼ Ἄννα, θυγάτηρ μὲν βασιλείων Ἀλεξίου καὶ Ἐιρήνης, πορφύρης τιθήνημά τε καὶ γέννημα, γραμμάτων οὐκ ἄμοιρος, ἀλλὰ καὶ τὸ ἐλληνίζειν εἰς ἄκρον ἐσπουδακῦῃα, καὶ ῥητορικῆς οὐκ ἀμελετήτως ἔχουσα, καὶ τὰς Ἀριστοτελικὰς τέχνας ἐν ἀναλεξαμένη, καὶ τοὺς Πλάτωνος διαλόγους καὶ τὸν νοῦν ἀπὸ τῆς τετρακτύος τῶν μαθημάτων πυκάσασα (δεῖ γὰρ ἐξορχειῖσθαι ταῦτα, καί περ ταυτολογία (forte: εἰ καὶ περιαυτολογία) τὸ πρᾶγμα, ὅσα ἡ φύσις καὶ ἡ περὶ τὰς ἐπιστήμας σπουδὴ δίδωκε, καὶ ὁ Θεὸς ἄνωθεν ἐπεβράβευσε, καὶ ὁ καιρὸς συνεισηνεγκει.) βούλομαι διὰ τῆς δέ μου τῆς γραφῆς τὰς πράξεις ἀφηγήσασθαι τοῦ μου πατρός. Prædicant eruditionem *Annæ* Jo. *Zonaras* Annal lib. XVIII. segm. 26. Tom. II. pag. 305. ed. Paris. Ἦν (Βρυένιος) καὶ λόγοις προσκείμενος ὁ ἀνὴρ, καὶ ἡ σύνοικος (Ἄννα) δὲ αἱ οὐδὲν ἥττον, εἰ μὴ καὶ μᾶλλον ἐκείνου τῆς ἐν λόγοις παιδείας ἀντείχετο, καὶ τὴν γλῶτταν ἔειχεν ἀκριβῶς ἀττικίζουσαν καὶ τὸν νοῦν πρὸς ὕψος θεωρημάτων ὀξύτατον. Ταῦτα δὲ αὐτῇ προσεγένετο φύσεως ὀξύτητι καὶ σπουδῇ. Προσετετέθεικε γὰρ ταῖς βίβλαις, καὶ λογίοις ἀνδράσι, καὶ οὐ παρέργως ὁμίλει αὐτοῖς. & *Maximus Margunius* not. 2. ad Can poenit. S. *Basilii*: γράφει σοφωτάτῃ ἐκείνῃ καὶ ἀληθεστάτῃ Kaisάρισσα ἡ Κυρία Ἄννη, ὅπως ἔγραφε ἐν γλωττότατα πολλὰς ἱστορίας. Adde *Nic. Comnenum* pag. 418. prænotionum *Mystagogicarum*. Composuit *Anna* Opus (quod acri profecto supra sexum judicio ac singulari elegantia conscriptum dicit *Car. du Fresne* in præf. ad *Cinnamum*,) *Alexiados*, sive de rebus *Alexii Comneni* Patris sui, libris non XX, ut tradit *Bodinus* cap. 10. de methodo

thodo Histor. sed XV. absolutum, sub imperio *Manuelis Comneni* circa A. C. MCXLVIII. & annum ætatis LXV. vid. Ipsa lib. XIV. pag. 447 sq. In Scalligeranis pag. 7. Auctor hujus Operis MSti perperam vocatur Imperator *Aretas* vel *Arelas*, & ab editore *Alexias*, quæ à *Colomesio* in notis ad h. l. corriguntur. *Micralio* quoque in præf. ad Syntagma histor. §. 44. ex *Bodini* verbis male intellectis appellatur *Annas Alexias*. Usa est nostra in conscribendo hoc opere commentariis virorum fide dignissimorum, qui Patris olim secuti militiam, postea monasticam vitam sunt amplexi; neque tamen ex iis solis, quæ referret, hausisse, sed diligenter cum iis, quæ ipsa videndo & audiendo compererat, contulisse testatur ipsa l. c. Libris primo & II. de rebus ante imperium ab A. C. MLXIX. ab *Alexio* gestis, libro III. usque ad XV. ab initio ejus imperii A. MLXXXI. ad obitum *Alexii* usque XVIII. Kal. Sept. A. MCXVIII. differit, in quo Historiam finivisse versiculi hi græci adscripti docent:

Ἀἴξεν ὅπου βιότοιο Ἀλέξιος ὁ Κομνηνός,
 "Ενθα καλὴ θυγάτηρ Ἀἴξεν Ἀλεξιάδος.

Præfertur hoc opus omnibus fere reliquis Historiæ Byzantinæ monumentis, & comparatur historiæ Alexandri M. à *Curtio* compositæ, in *Vignolii Marvillii* Miscellaneis Historicis & liter. Tom. III. pag. 56. Aliorum judicia egregia de *Annae Alexiade* recenset *Tbo. Popeblount* in Censura celebriorum Auctorum pag. 375 sq. ed. Genev. Multa aliter de parente suo narrat, quam Latini solent, & videtur quoque aliquid amoris in patrem indulgisse, judice *Miræo* in Auctario de Script. Eccl. pag. 237. cum quo consentiunt *Vossius* de Historicis græcis lib. II. cap. 27. & *Augustinus Mascardus* de arte histor. pag. 205 sq. *Lud. Maimburgio* Tom. I. de Schilmate Orient. lib. 3. pag. 337. opus hoc appellatur falsus Panegyricus, verum ille justas Principis Romano Præfuli adversi laudes ferre non potuit. Alia *Leoni Allatio* mens fuit, qui dignis modis illud laudavit in lib. de *Pjellis* & eorum scriptis, atque libro de Ecclesiæ Occid. & Orient. perpetua consensione. *Jac. Gretseri* refutatio alogiarum *Annae Comnenæ* contra

Gregorium VII. Papam lucem vidit cum syntagmate *Gexbedi Reicberspergensis* in Bavaria Præpositi, Ingolstadt. 1611. 4. *Annae* Opus admodum lacunosum & in VIII. libros divisum, græce cum notis suis edidit *David Hoëscbelius* Aug. Vind. 1610. 4. *Alexiados* libri VII. ab *Anna Comnena* de rebus à patre gestis scripti, nunc primum à *Dav. Hoëscbelio* A. ex Aug. Reip. Bibliotheca editi. Exempla quaedam hujus editionis inscribuntur: *Historia Constantinopolitana Imperatorum orientalium & Occidentalium ab Anno MLXXX. vel circiter res gestas complectens*, ex *Augustana graeca bibliotheca* 1618. 4. Omnes XV. libros è MS. Vaticano & Barberino, quem *Holsienius* cum Mediceo contulerat, graece descripsit *Pet. Possinus* S. I. & cum versione sua latina & Glossario *Hoëscbelii*que notis vulgavit Paris. 1651. fol. *Possinus* laudatus praef. ad *Nicephorum Bryennium* A. 1661. editum refert, inspiciendum sibi post editam *Alexiadem* datum esse Codicem librorum *Comnena*, quem à *Jac. Cujacio* quondam acceperat *Pet. Faber* Sanjorianus, non paucis locis diversum ab eo exemplari, ex quo editionem suam curavit, ut non modo lacunas supplere omnes, sed & diversas lectiones facile bis mille in ora libri sui notare potuerit. Hujus Codicis non potuisse compotem fieri *Tolosae*, cum *Alexiadem* ad prelum concinnaret, queritur in praef. ad *Annam Comnenam*, ubi & notas promittit, & *Comnena* vitam è veteribus collectam monumentis, & notas in *Alexiadem*, & panegyricum *Alexii* coram à *Theophylasto* dictum, *Alexiadis* elegans compendium. Subjicietur, inquit, *Abacus Chronologicus*, & iidem libri quindecim partim universi recensentur ope Codicis optimi, cujus recentissime nobis inopinata ostentata spes est, (*Cujaciani* nempe,) partim in locis obscurioribus collatione aliorum scriptorum illustrabuntur. Ista *Possini* notae & lucubrationes lucem non viderunt; notae autem eruditae historicae & Philologicae *Car. du Fresne* seu *Cangii* licet nullo MSto Codice, ad quem textum castigaret, usi, in *Alexiadem* prodierunt ad *Jo. Cinnami* calcem, Paris. 1670. fol. & in nupera *Corporis Byzantini* editione Veneta *Alexiadi* sunt additae. Librorum VII. primorum *Alexiadis* initium & finis editioni *Augustanae* cum *Parisiensi* conveniunt, liber autem VIII. & ultimus ed. *Augustanae*, permultis & ingentibus lacunis laborans, complectitur librum VIII. ad dimidium usque libri

bri XIV. & liber IX. incipit pag. 133. in fine, Liber X. pag. 137 summa, Liber XI. pag. 150. media, Liber XII. pag. 161. media, Liber XIII. pag. 163. media, liber XIV. pag. 174. Jo. Seldenus in Vindiciis maris clausi Tom. II. Opp. pag. 1426 testatur, se in carcere librum I. *Alexiadis* latine vertisse. Lucas Holstenius Codicem *Alexiadis* è Medicea Bibliotheca descriptum ad Jo. Frid. Gronovium τὸν πᾶν misit, qui Parisiis interceptus & à Pet. Possino usurpatus est, de qua injuria queritur ipse Holstenius in epist. ad Nic. Heinsum Tom. V. Collectionis Burmann. pag. 433. Conf. etiam hujus Collect. Tomum III. pag. 175, 179, 182, 192, 193, 291 & 741. Is. Vossius in epist. ad Nicol. Heinsum ib. Tom. III. pag. 575. *Alexiadis* edendae occasione indignatur quidem Gronovius noster sibi praereptam, nescit tamen in quos facinus istud ulciscatur. Puteanos, Jesuitas, Holstenium, Lambecium, omnes suspectos habet. Seposuerat opus hoc ad ultimam aetatem, & decreverat omnibus eruditionis suae flosculis illud ornatissimum reddere. Dicit tamen se propterea nolle senescere. Possedit tamen Virum Summum aliud *Alexiadis* apographon, liquet ex ipsius epist. ad Ant. Clementium: Narro tibi me Romae partim mea, partim multo auro redempta manu descripsisse *Alexiadem* Annae Comnenae, & quia mendosum erat exemplar, cum Florentino ob hanc ipsam causam in eam urbem, quam jam videram, reversum contulisse: & ex epist. ad Ge. Richterum pag. 242. Epp. Richter. Natus sum *Alexiadem* Annae Comnenae doctissima & atticissantis Principis triplo auctiorem, quam David Hoeschelius edidit. Vossius quoque lib. de Philologia cap. 2. §. 3. cum dixisset *Annam Comnenam* libris XV. de gestis *Alexii Comneni*, Patris sui, doctrinam & facundiam suam pariter comprobasse, addit: atque hoc magis patebit, ubi integrum opus ediderit Jo. Frid. Gronovius. Addere his operae pretium fuerit Jac. Gronovii F. verba, quae in praefat. ad Patris Optimi Opus de Sestertiis exstant: In principio famae non aegre vidit interceptam & à se aversum, quam sibi desponderat, *Annam Comnenam*, ut & alibi hic referri videbis, etsi satis absurde idque in multis locis ab Possino tractatum, ut ex MS. paterno saepe cum agitudine animadverti. Vir eruditione pariter atque humanitate conspicuus, *Abrab. Gronovius*, cujus multa in me beneficia gratus agnosco, mihi scripsit, observatio-

nes.

nes Avi fui in *Alexiadem* inter inedita ipsius scripta non exstare, Chirographum autem ejus multum ab editione Parisiensi differre. Ecce variantes lectiones libri VI. in quo frequentiore, quam in reliquis libris, MSti Florentini mentionem fieri Fautor optimus observavit. Ed. Paris. pag. 152. v. 15. *ἐὶ μὴ ὥς ἔκ τινος*, MS. *ἐὶ μὴ ἔκ τινος*. ib. v. 18. *κατασκευάσας*, MS. *παρασκευάσας*. Ed. pag. 153. v. 6. *ἐν αὐτοῖς ἐισελάσας, εἰς περὶ τοὺς βουνούς πρόποδας προσορμῆσαι*, MS. *ἐν αὐτῷ ἐισελάσας εἰς τοὺς περὶ τοὺς βουνούς πρόποδας προσορμῆσαι*. ib. v. 10. *αὐτὸν*, MS. *αὐτῶν*. ib. v. 15. *χαλάσαντες*, MS. *χαλάσαντες*. ib. v. 19. *ἐπιστήσας τούτῳ ἕνα*, MS. Flor. *ἐπιστήσας τὸν*. ib. v. 20. *παρὰ τοῦ βασιλέως σημείον ἐπιτηροῦντα ἰδεῖν σύνθημα. καὶ*, MS. π. τ. β. *ἐπιτηροῦντα ἰδεῖν σύνθημα, καὶ*, MS. Flor. π. τ. β. *σημεῖον ἐπιτηροῦντα ἰδεῖν*, καὶ ib. v. 21. *παρήγγειλεν*, MS. *παρήγγειλαν*. ib. v. 26. *δι' ἐτέρου σημείου*, MS. Flor. *δι' ἐτέρου σημείου*. ib. v. 29. *καὶ τὸν Παλαιολόγον κατ' αὐτῶν βρύχοντα*, MS. haec delet, MS. Flor. minus recte *βρύχοντος* pro *βρύχοντα*. ib. v. 34. *ἔξεστι γοῦν*, MS. Flor. *ἔξεστι δυν*. Ed. pag. 154. v. 11. *τὴν τοῦ λόγου διήγησιν*, MS. *τὴν διήγησιν*. ib. v. 12. *διακόψασα*, MS. *τεμοῦσα*, sed MS. Flor. *διακόψασα* ib. v. 44. *ἐγγράφασθαι* MS. *ἀναγράφασθαι* ib. v. ult. *Θέαν* MS. *πρανε Θεῶν*. Ed. pag. 155. v. 36. *ὥς οἱ διαλοδορούμενοι*, MS. *ὥς διαλοιδ*. ib. v. 39. *ὑπαναζεύξας*, MS. *ὑπαναζεύξαι*. ib. v. 41. *ἐνθέντοι καὶ ἐκκλησίαν*, MS. *ἐνθέντοι ἐκκλ.* ib. v. ult. *τοῦ ἱερατικοῦ*, MS. *τοῦ ἱεροῦ*. Ed. pag. 156. v. 8. *τῷ μὲν φαινόμενῳ*, MS. *τὸ μὲν φαινόμενον*. ib. v. 15. *ὁ μόνον τῇ*, MS. *ἀλλ' ἢ ὁ τῇ*. ib. v. 31. *ἐπιλέλησθε*, MS. *ἐπελήσθητε*. ib. v. 34. *τότε ὁ ὀπλητικὸν*, MS. *τότε ὀπλ.* ib. v. 37. *ὅτι ἀφαιρεθέντα*, MS. *ὅτι τὰ ἀφαιρ.* ib. v. 46. *τῆς ἐξιδιαζομένης*, MS. *τοῖς ἐξιδιαζομένοις τοῖς ἱερ.* Ed. pag. 157. v. 7. *συνεχρησάμεθα*, MS. *κατεχρ.* ib. v. 23. *ἐπιβουλὴν ἀν' ἐφάνη*, MS. *ἐπιβουλὴν ἐφάνη*. ib. v. 35. *ἐπέξέλευσεν*, MS. *ἔξέλευσεν*. ib. v. 37. *δομωσικᾶτου cum* MS. Flor. MS. *δομωσικοῦ*. ib. v. 44. & MS. Flor. *ἀφαιρεθείσας*, MS. *ἀφαιρεθέντα*. Ed. pag. 158. v. 3. *ὅποσοις φθάσαι τὸ*, MS. *ὅποσοις τὸ*, MS. Flor. *ὅπ. φθάσας τὸ* ib. v. 16. *παρίστριον*, MS. *τὸ παρίστριον*. ib. v. 17. & MS. Flor. *Δρίστραν ut lib. VII. pag. 194. A.* MS. *Λύστραν* ib. v. 26. *Χρυσόβουλλον λόγον ἀπαθείας*, MS. *χρυσόβουλλου λόγον ἀληθείας*. ib. v. 28. *ὀρθὰ*, MS. *ὀρθῶς*. ib. 30. *αὐτῶν σφετ.* MS. *ἐκ τῶν σφετ.* ib. v. 42. *Σαλερηνόν*, MS. *Σαλήρινον*. Ed.

Ed. pag. 159. v. 25. Γίδα, MS. Γῆδαν. ib. v. 38. αὐτοῦ ἅπαν. MS. αὐτοῦ πε-
ζῇ. Pag. 160. v. 4. & MS. Flor. ἐξώτρυνε, MS. παρώτρυνε. ib. v. 28. τὴν κατ'
αὐτοῦ νίκη, MS. τὴν κατ' αὐτῶν νίκη. ib. v. 30. εἴτε ὅποια, MS. εἴτε δὲ οἱ ὅποιοι.
Ed. p. 161. v. 16. χεῖρας ἢ, MS. χεῖρας καὶ. ib. v. 27. ἐυδῶσμεν, MS. ἐνδῶσμεν. ib.
v. 28. τριήρης, MS. τριήρεις. ib. v. 30. ἐρχοῖται, MS. ἔχεται. ib. v. 31. περὶ Βο-
θρεῖον, MS. παρὰ τὸν Βοθ. Ed. pag. 162. v. 20. & MS. Flor. Ἀθήρα & sic in
sq. MS. αἶρα. ib. v. 48. ἀπαγγέλλει, MS. ἐπαγγέλλει. Ed. pag. 163. v. 4.
προσαρράξαίη, MS. συναρρ. ib. v. 5. πλοῖον, in MS. abest. ib. v. 18. τὸν τοὺς διὰ,
MS. τοὺς διὰ. ib. v. 28. Δυρράχιον, MS. Δυρράχιου. ib. v. 29. καταπαθεῖς,
MS. καταπειθεῖς. ib. v. 35. συνωμότας, MS. συνωμότους. Ed. pag. 164. v. 11.
διαθέματος, MS. διατήματος. ib. v. 17. ματαιολόγου, MS. ματαιολογίας. ib. v.
18. ἐσχολημένον, MS. ἡσχολημένων. ib. v. 21. πολλαί, MS. πολιαί. ib. v. 26.
τῶν ἀκραισιτέρων defunt in MS. ib. v. 38. Ἀλεξανδρέως, MS. Ἀλεξανδρέων. Ed.
pag. 165. v. 1. περὶ αὐτὸν, MS. περὶ αὐτοῦ. ib. v. 2. ἐνδειξάμενος, MS. ἐπιδειξά-
μενος. ib. v. 10. ἐπέρωτηθεῖς, MS. ἐρωτηθεῖς. ib. v. 25. αὐτελέγητον, MS. αὐτέ-
λεχίον. ib. v. 29. μετεωρολέσχοι, MS. μετεωρολέσχει. ib. v. 30. κατατοφούνης,
MS. καταζοφούνης. ib. v. 34. ἐυμεγέθης, MS. ἐυμεγέτατος. ib. v. 37. ἔθῃ, MS.
ἡθῃ. Ed. pag. 166. v. 16. τοῦ ῥαδίας, MS. τῶν ῥαδίας. ib. v. 19. Λατίνων καὶ
τοῦ κομ. Br. MS. Flor. τοῦ κομ. Br. Λατίνων. ib. v. 31. κατὰ πάντα, in MS.
κατὰ abest. ib. v. 32. τῆς βασιλίδος καὶ μητέρας, MS. τὴν βασιλίδα καὶ μητέρα.
ib. v. 33. διηγούμενης, MS. διηγουμένην. ib. v. 43. ἐγκαρτεγήσας, MS. ἐγκαρτε-
ρήσεις. Ed. pag. 167. v. 10. καὶ τιμῆς, MS. καὶ ζωῆς καὶ τιμῆς & μοχ καὶ
αὐτῆς τῆς ζωῆς desiderantur. ib. v. 21. οἱ τι καὶ, MS. ὅτι. Pag. 168. v. 1.
αὐτοῦ χαίροισα, MS. Flor. οὕτω χ. ib. v. 3. πένθος, MS. Flor. πένθους. ib. v.
12. ῥίς οὔτε κάμπτουςα, MS. ῥίς οὔτε σιμὴ οὔτε κάμπτουςα. ib. v. 15. ὅσον ἐκ
βρεφυλλίς, MS. οἶον ἐκ βρεφελίνῃ. ib. v. 44. ἀρητέον, MS. ἀρκιέον. Ed. p. 169.
v. 12. Σουλτανικίου, MS. Σουλτὰν καὶ οὐ. ib. v. 16. In MS. τὸν & φύλακα de-
est. ib. v. 34. usque ad 36. In MS. cuncta ἀ πόλεμος usque ad ὑποσχόητες defi-
derantur. Ed. pag. 170. v. 9. Ουσίαν, MS. Flor. Σιαούς & sic paulo post. ib.
v. 21. βαπίσματος, MS. Flor. φωτίσματος. ib. v. 44. Δαλασσηῶ, MS. Δα-
μασσηῶ.

μασσηῶ. Ed. pag. 171. v. 22. Βιθυνῶν, MS. Βιθυνίαν. Ed. pag. 172. v. 7. ἰσχυροτέρους, MS. ἰσχυρότερα. ib. v. 13. καὶ ἥδη καὶ. In MS. abest posterius καὶ. Ed. pag. 173. v. 9. κατ' αὐτήν, MS. μετ' αὐτήν. ib. v. 23. ἀνῆψε, MS. Flor. συνῆψε. ib. v. 43. ἀσπάζεται, MS. ἀσπασσάθαι. Ed. pag. 174. v. 17. ἐπν- λάυνειν, MS. ἀπολάυνειν. ib. v. 19. οἰκοδομεῖν, MS. οἰκοδομῆσαι. Ed. pag. 175. v. 7. ἐνιαχοῦ, τῷ Gronovius margini adscripsit: forte ἐν ἸΑτῳ. Ed. pag. 176. v. 20. ἀμφοτέραις, MS. ἀμφοτέροις. ib. v. 27. συνέπτυσεν, MS. συνάευσεν. ib. v. 41. Τουρκικῆς, MS. Δουκικῆς. ib. v. ult. ὡς τετυχήκει, MS. ὥστε τύχη. Ed. pag. 178. v. 3. τῷτον διέλαθεν, MS. τούτους δ. ib. v. 22. εἰς νοῦν αὐτοῦ, MS. εἰς νοῦν αὐτοῦ. ib. v. 31. Χοροσάν, MS. Χορασάν. Ed. pag. 179. v. 13. κῦδος, MS. κῆδος. ib. v. 44. καὶ ταύτης, MS. ἢ ταύτης. Ed. pag. 180. v. 1. ἀπεκδεχόμενον ἐπα- κέλευσιν, MS. ἐπεκδεχόμενος ἔλευσιν. ib. v. 21. Ἑλχάτης, MS. Ἑλληχάτης. v. 34. ἐξάπολον, MS. ἔξωπλον. Ed. pag. 181. v. 10. ἀγγαρίοις, MS. ἀγραρίοις. Ho- rum meminit Anna lib. VII. pag. 205. C. ib. v. 25. Ποιμανητοῦ, MS. Ποιμανη- κοῦ. ib. v. 37. φωτίσματος, MS. βαπτίσματος. ib. v. 39. Σκαλιάρως, MS. Σκαλιάρης. Ed. pag. 182. v. 13. ὀνομαζομένου καὶ τοῦ Σεισβολάβου καὶ τοῦ Σατ- ζᾶ, MS. ὀνομαζομέναν καὶ τοῦ Σεισβολάβου καὶ τοῦ Σατζοῦ. ib. v. 24. Βαλια- τόβης, MS. Βαλιτιατόβης. ib. v. 34. ἱκανότατον, MS. ἱκανότατα, & μοχ ποικι- λάτατα. Ed. pag. 183. v. 23. παρὰ τῷ χεῖλι τοῦ κατὰ τὸν Σαλίον, MS. πα- ρὰ τὰ χεῖλη τοῦ κατὰ τὸν Βλίον. Pag. 184. v. 14. προσδύκιμον, MS. προσδε- κήσιμον. ib. v. 16. τὸ πᾶν, ἀναλύων, MS. παράπαν ἀλύων. ib. v. 41. τῶν στρα- τευμάτων, in MS. deest. ib. v. 41. τὴν ἐξ ἑτέρου, MS. τὴν ἑτέρου. Ed. pag. 185. v. 6. πεζὸς, MS. πεζαῖς. Varias lectiones hujus Operis ex Codice CCCXI. Bibliothecæ Coislinianæ, ipsius Annæ, ut videtur, tempore descripto, ex quibus magni momenti loci refarciri possunt, exhibet Celeb. Montfauconus in Bibliotheca Coislin. pag. 521 — 560. Breve Annæ Comnenæ elogium ex Lud. Jac. à S. Carolo Bibliotheca illustrium foeminarum præmittitur editioni Pari- fienfi Alexiados à Possino curatæ, cum Syllabo auctorum, qui Annæ mentionem fecerunt, quibus addendi sunt præter Scriptores de foeminis eruditiss Car. du Fresne in Opere de Familiis Byzantinis pag. 176. Martin. Hancius de Scripto- ribus

ribus Hist. Byzant. lib. I. cap. 29. *Guilb. Caveus* in Historia liter. Scriptor. Eccles. ad An. 1118. *Æg. Menagius* in Historia mulierum philosoph. segm. 30. *Casim. Oudinus* de Scriptor. Eccles. ad An. 1140. Tom. II. pag. 1175 sqq. & *Jo. Alb. Fabricius* Vol. VI. Biblioth. Gr. pag. 390 sq.

ANTHUSA in Ægis Ciliciis nata, tempore *Leonis* Romanorum Imperatoris vixit, & divinationem è nubibus invenit, teste *Photio*. (num. IV.) *Jac. Gassardus* cap. 2. Curiosit. inaud. in nubibus plurima legi posse contendit. Cum nubium contemplatio pars sit Physices, & Physica pars Philosophiae, & Astrologia auctore *Aristotele* Metaphys. XII. 8. fit Philosophia quaedam theoretica, *Antibusam* mulieribus Philosophis addere placuit *Menagio* in illarum Historia segm. 22.

ANTIOCHIS, mulier medica, cujus μάλαγμα, ὃ σπληνικοῖς, ἰδρωπικοῖς, ἰσχυρο-
αδικοῖς, ἀρθριτικοῖς ἰσκευάσθη Φαβίλλῃ Λιβυκῇ, memorat *Claud. Galenus* περὶ συν-
θέσεως φαρμάκων τῶν κατὰ τόπους lib. IX. cap. 11. Tom. II. Opp. pag. 294,
30. ed. Basil. & lib. X. cap. 11. pag. 308, 55.

ANYTE Poëtria vid. *Olearii* diff. de Poëtriis num. VI.

ARETAPHILA Cyrenaea, *Pedimi* vel *Melanippi* primum, deinde *Nicosirati* Cyrenarum tyranni uxor, à *Tiraquello* in leg. XI. Connub. Tom. II. Opp. pag. 185. b. inter mulieres doctas recensetur, quia cum magnis virtutibus & rerum gestarum gloria, tum civili faeundia atque prudentia admodum celebris fuit. Ejus vitam copiose describunt *Plutarchus* in lib. de mulierum virtutibus Tom. II. Opp. pag. 255 sqq. *Polyanus* Strategem. lib. VIII. cap. 38.

ARETE Cyrenaea, *Aristippi*, Cyrenaicae Sectae conditoris, filia & discipula docuit *Aristippum* filium, qui inde dictus ὁ μητροδιδάκτος. *Diogenes Laërtius* lib. II. segm. 86. Ἀριστίππου διήκουσιν ἡ θυγάτηρ Ἀρήτη, καὶ Αἰθίοψ Πτολεμαεὺς, καὶ Ἀσλίπατρος Κυρηναῖος. Ἀρήτης δὲ Ἀριστίππος ὁ μητροδιδάκτος ἐπικληθεὶς. *Claud. Ælianus* de Animal. lib. III. cap. 40. cujus verba in graeco codice impresso corrupta sunt: Μητροδιδάκτον τὸ (leg. τὸν) τῆς Ἀρίτης (*Diogenes* alii-
que legunt Ἀρήτης) οἶον τὸ (leg. υἱὸν) τῆς ἀδελφῆς τοῦ Ἀριστίππου (ab alijs Scriptoribus *Arete* filia *Aristippi* vocatur,) ὑμνοῦσιν οἱ πολλοί. *Clemens Alex. Strom.* lib. IV. cap. 19. pag. 523. Ἀρήτης ἡ Ἀριστίππου Κυρηναῖα, τὸν μη-

τροδίδακλον ἐπικληθέντα ἐπαίδευσεν Ἀρίστιππον. *Eusebius Praepar. Evang. lib. XIV. cap. 18. pag. 764. ex Aristotle: Τούτῳ (τοῦ Ἀριστίππου) γέγονεν ἀκουστῆς Συναλλος, καὶ ἡ θυγάτηρ αὐτοῦ Ἀρήτη· ἥτις γεννήσασα παῖδα, ὠνόμασεν Ἀρίστιππον, ὃς ὑπαχθεὶς ὑπ' αὐτῆς εἰς λόγους φιλοσοφίας, μητροδίδακτος ἐκλήθη. Strabo Geogr. lib. XVII. pag. 837. Ἄνδρες ἐγένοντο γνῶριμοι Κυρηναῖοι, Ἀρίστιππός τε ὁ Σωκρατικός, ὅστις καὶ τὴν Κυρηναϊκὴν κατεβάλετο φιλοσοφίαν, καὶ θυγάτηρ Ἀρήτη τῶνομα, ἥπερ διεδέξατο τὴν σχολὴν, καὶ ὁ ταύτην πάλιν διαδεξάμενος υἱὸς Ἀρίστιππος, ὁ κληθεὶς μητροδίδακτος· & Suidas in Ἀρίστιππος· Διήκουσε αὐτοῦ ὁ θυγάτηρ Ἀρήτη, ἀφ' ἧς ὁ παῖς αὐτῆς ὁ νέος Ἀρίστιππος, ὃς ἐκλήθη Μητροδίδακτος. Plures (observante Menagio in Historia Mul. Philos. semg. 61.) alii fuere μητροδίδακτοι, quos inter Lamuel Rex, de quo Proverb. cap. ult. Verba Lamuelis Regis; visio qua erudit eum mater sua. item Marcus Aurelius Antoninus Imp. Ipse lib. I. τῶν εἰς αὐτόν· Παρὰ τῆς μητρὸς τὸ θεοσεβὲς, καὶ μεταδοτικόν, καὶ ἐφευκτικόν &c. subaudienda enim vox ἔμαθον, quod nos docuit Suidas. Παρὰ Διογνήτῳ ἔμαθον τὸ ἀκένόσπουδον καὶ τὸ ἐπιστητικόν· Φησὶ Μάρκος ὁ φιλόσοφος βασιλεὺς· inquit ille in ἀκένόσπουδον, sed ubi legendum ἀπιστητικόν. Ita enim Marcus Imp. lib. I. τῶν εἰς αὐτόν· παρὰ Διογνήτῳ τὸ ἀκένόσπουδον καὶ τὸ ἀπιστητικόν τοῖς ὑπὸ τῶν τερατευομένων. Et ita quoque legitur in MSto Suida, qui in Regia Bibliotheca adservatur. De Arcia ex Colomesii Observatt. Sacris ad Aet. XIX. 28. p. 590 sq. Operum proferre juvat verba del Tomaso Tomai nel Giardino del mondo in Venet. 1607. pag. 44. Un historico Greco per nome Giarco scrive, che Aretha figliuola d' Aristippo Filosofo fu di tal intelletto e dottrina, che lesse pubblicamente la Filosofia naturale e morale nell' Academie d' Athene trenta cinque anne continui. Costei scrisse quaranta otto libri in diverse materie, hebbe cento Filosofi per discepoli; morì di settanta sette anni, e gli Atheniesi misero questi versi sopra la sua sepoltura: Qui giace la grande Aretha Greca, splendor di tutta Grecia, qual hebbe la bellezza d' Helena, l'honestà di Tirma, la penna d' Aristippo, l'anima di Socrate e la lingua d' Homero. His subjungit Colomesius: Qua licet ruspando te defatiges, non alibi, opinor, legas. Attamen Ant. de Guevarra in Horologio Principum lib. II. cap. 33. istis fere similia narrat.: Aristippus filiam habuit Aretam, litteris graecis*

græcis juxta atque latinis ita eruditam, ut tota Græcia animam Socratis in illam migrasse fama esset; quippe quæ ita doctrinam Socratis & traderet & explicaret, ut eam invenisse non didicisse videretur. Bocatius lib. II. de Laudibus mulierum dicit, Aretam feminam præstantissimam non solum ad suam utilitatem didicisse, sed alios etiam erudisse ac docuisse, neque id tantum, sed etiam libros scripsisse multos, inprimis unum de laudibus Socratis, alterum de ratione educandi liberos, alium item de pugnis Atheniensium, de violentia tyrannica, de republica Socratis, de infelicitate fœminarum, de agricultura veterum, de miraculis Olympi montis, de vana sepulture cura, de formicarum providentia, de apum artificio, unum denique de vanitatibus juventutis, & alterum de senectutis calamitatibus. Publice philosophiam naturalem & moralem in scholiis Academicisque Atticis docuit hæc foemina annis XXXV. libros composuit XL. discipulos habuit philosophos CX. obiit anno ætatis LXXVII. cui tale Athenienses statuere epitaphium:

Nobilis hic Arete dormit, lux Helladis, ore

Tyndaris, at tibi par, Icariori, fide.

Patris Aristippi calamumque animamque dederunt,

Socratis huic linguam Mæonidaeque Dii.

Aretæ, quæ fuit Dionysii Senioris filia & Dionis uxor, fata memorat Plutarchus in vita Dionis passim.

ARGENTARIA Polla, M. Annaei Lucani Poëtæ uxor, mulier doctissima, quæ maritum in emendandis tribus prioribus Pharsaliæ libris juvisse fertur. Memoratur etiam in Lucani scriptis deperditis carmen de elogiis Pollæ uxoris. Martialis lib. VII. epigr. 21. de natali Lucani:

Haec est illa dies, quæ magni conscia partus,

Lucanum populus, & tibi, Polla, dedit.

& epigr. 23. de eodem:

Quid tanta pro luce precer? tu, Polla, maritum.

Saepe colas, & se sentiat ipse coli.

N n 3.

88

& lib. X. epigr. 64. ad Pollam:

*Contigeris regina meos si Polla libellos,
Non tetrica nostros excipe fronte jocos:
Ille tuus vates, Heliconis gloria nostri,
Pieria caneret cum fera bella tuba,
Non tamen erubuit lascivo dicere versu;
Si nec paedior, Cotta, quid hic facio?*

Statius lib. II. Sylv. 7. in Genethliaco Lucani v. 62.

*Tu castae titulum decusque Pollæ
Jucunda dabis allocutione.*

& v. 81.

*Nec solum dabo carminis nitorem,
Sed taedis genialibus dicabo,
Doctam atque ingenio tuo decoram:
Qualem blanda Venus, daretque Juno.
Forma, simplicitate, comitate,
Censu, sanguine, gratia, decore.*

Post Lucani mortem Nostram nupfisse P. Papinio Statio multi tradunt, quia Statius ipse id indicare videtur in prooemio libri II. Sylvarum ad *Meliorum Aetidium*: *Excludit volumen Genethliacon Lucani, quod Polla Argentaria, carissima uxorum, cum hunc diem forte consecrarem, imputari sibi voluit. Ego non potui majorem tanti auctoris habere reverentiam, quam quod laudes ejus dicturus hexametris meis timui. Sed Casp. Barthelemy in notis ad h. l. pro: carissima uxorum, reponit cum Grassero in ed. Lucani Argentin. clarissima uxorum, atque fabulam de Polla Statii uxore explodit. Quod ad verba Sidenii Apollinaris carmine XXIII. v. 166. pertinet:*

*Quid quos duplicibus jugata taedis
Argentaria Polla dat poëtas?*

obfer-

observat *Barbini* l. c. locum ambiguae scripturae esse, non enim *Polla* dat sed *pallidas* in quibusdam scriptis libris reperiri; uel si quid tale crediderit *Sidonius*, ipsummet eum hallucinatum fuisse, cujus generis alia apud eum deprehendantur. *Lucani* etiam uxor, non *Statii*, *Argentaria Polla* appellatur in *Sidonii* lib. II. epist. 10. ad *Hesperium*, ubi foeminae maritos suos vel amafios in studiis iuvantes recensentur: *Sis oppido meminers, quod olim Martia Hortensio, Terentia Tullio, Calpurnia Plinio, Pudentilla Apulejo, Rusticana Symmacho legentibus meditantibusque candelas & candelabra tenuerunt.* Certe si praeter rem oratoriam contubernio foeminarum poeticum ingenium & oris tui limam frequentium studiorum cotibus expolitam quereris obtundi, reminiscere, quod saepe versum *Corinna cum suo Nasone complevit, Lesbia cum Catullo, Celsennia cum Gætulico, Argentaria cum Lucano, Cynthia cum Propertio, Delia cum Tibullo.* Teste *Bapt. Fulgoso* Rerum memor. lib. VIII. cap. 3. *Nostri tanto ingenio doctrinaque fuit, ut coeptos à viro permultos versus ipsa eadem styli gravitate atque elegantia perficeret, atque epigrammata etiam peritissime conscriberet.*

ARGIA vel Argea, *Diodori Croni*, Philosophi Dialectici, filia. *Clemens Alexandrinus* Strom. IV. 19. pag. 522 sq. 'Αἱ Διοδώρου, τοῦ Κρόνου ἐπικληθέντος, θυγατέρες πᾶσαι Διαλεκτικαὶ γεγόασιν, ὥς φησι Φίλων ὁ Διαλεκτικὸς ἐν τῷ Μενεξένῳ, αὐτὰ ὀνόματα παρατίθεται τάδε: Μενεξένης, Ἀργεία, Θεόγνις, Ἀρτεμισία, Παντάχλεια. In *Eberti* Museo Gynaecei docti pag. 113. perperam vocantur *Coroniae*, *Diodori Croni* filiae. Vir praestantissimus *Æg. Menagius* humani quid passus est, dum in Historia mul. Philos. segm. 60. scribebat: *Has quatuor Diodori Croni filias (omiserat autem Menemenen) Dialecticae sectae omnes fuisse scripsit Philo Dialecticus Diodori Croni discipulus & Zenonis Cittiei condiscipulus in Menexeno, teste Clemente l. c. Eas numero quinque fuisse ait S. Hieronymus lib. I. contra Jo. vinianum his verbis: Diodorus Socraticus quinque filias Dialecticas insignis pudicitiae habuisse narratur. De quibus & Philo Carneadis magister plenissimam scripsit historiam. Meminerunt illarum Jo. Fonsius de Scriptoribus Hist. Philos. lib. II. cap. I. §. 7. & Celeb. Fabricius Biblioth. Gr. Vol. II. pag. 817.*

ARIGNOTE Samia, quae mendose vocatur *Arginete* à *Tiraquello* in Leg. XI.

XI. Connub. Tom. II. Opp. pag. 185. b. *Arignete* in *Eberti Museo Gynaecii docti* pag. 29. & *Agrinote* in edit. II. Biblioth. Graecae *Fabricii* Vol. I. p. 525. fuit filia *Pythagorae* Philosophi & *Theanus*, teste *Porphyrio* in vita *Pythagorae* segm. 4. pag. 7. ed. *Kust.* "Ἄλλοι ἐκ Θεανῶς, τῆς Πυθάνιας, τὸ γένος Κρήσης, υἱὸν Τηλαυγῆ Πυθαγόρου ἀναγράφουσι, καὶ θυγατέρα Μυΐαν· οἱ δὲ καὶ Ἀριγνώτην ὣν καὶ συγγράμματα Πυθαγόρεια σῶζεσθαι. Quamquam autem *Suidas* in Πυθαγόρας testatur, quosdam illam habere pro filia *Pythagorae*, innuit tamen in Ἀριγνώτη, eam non filiam *Pythagorae* fuisse, sed *Theanus* & *Pythagorae* discipulam. Verba ejus sunt: Ἀριγνώτης μαθήτρια Πυθαγόρου τοῦ μεγάλου, καὶ Θεανῶς, Σαμία, φιλόσοφος Πυθαγορικῇ συνέταξε τάδε· Βακχικά· ἔστι δὲ (*Kusterus* scribendum putat: ἔτι δὲ, quia lectio vulgata ineptum parit sensum, & dicere non convenit, aliquem *Baccica* scripsisse, & in eo opere de *Cereris* mysteriis egisse,) περὶ τῶν τῆς Δήμητρος μυστηρίων. Ἐπιγράμματα· φέρεται δὲ καὶ ἱερὸς λόγος· ἔγραψε δὲ καὶ τελετὰς Διονύσου, καὶ ἄλλα φιλόσοφα. In editione *Porti* haec ita exhibentur: Βακχικά, ἔστι δὲ περὶ τῶν τῆς Δήμητρος μυστηρίων ἐπιγράμματα, γράφεται δὲ καὶ ἱερὸς λόγος &c. ad quae observat *Celeb. Fabricius* Vol. I. Biblioth. Gr. p. 525. Si ἱερὸς λόγος fuit titulus Βακχικῶν, quartus fuit hic liber ista inscriptione inter *Pythagorica* monumenta, quia reliqui tres memorantur supra pag. 505. in *Hippaso* *Pythagorico*. Sed possint etiam verba *Suidae* ita accipi, ut ἱερὸς λόγος respiciatur alter eorum, qui *Pythagorae* auctori tribuebantur, à *Baccicis* hisce plane diversus, quem nonnulli scripserint auctorem agnoscere *Arignoten*. Sed praeplacet in praesenti prior sententia, licet aliter in mentem venerat lib. I. cap. 19. §. 2. Plurique de foeminis eruditae Scriptores, referunt Nostram scripsisse res gestas *Dionysii Tyranni* ex corruptis hisce verbis *Clementis Alexand.* Strom. lib. IV. cap. 19. pag. 522. Ἀριγνώτης, ἥ τὰ περὶ Διονυσίου γραφάμενη· ubi περὶ Διονύσου scribendum esse monuerunt jam pridem *Menagius* ad *Laërt.* VIII. 42. *Kusterus* ad *Suidam* atque alii plures. Respicit etiam hunc librum *Arignotes Harpocratio* in Ἐυοῖ Δημοσθένους ἐν τῷ ὑπὲρ Κτησιφῶντος· Βακχικόν τι ἐπίφθεγμά ἐστι τὸ εὐοῖ· Ἀριγνώτης δὲ, ὥς ὅτι τινὲς ἔλεξαν εὐοῖ, ὥς εὐ σοι, τὸ εὐ, ῥημα τοῦ κατόπτρου ἐπαινοῦντες· ad quem locum vid. *Valesium* & *Gronovium*, qui ultima verba

emen-

emendant: τὸ ἔνθεμα τοῦ κατόπρου ἐπαινεσίης. Conf. de Arignote *Menagii* Hist. mul. Philos. segm. 89. & *Fabricii* Biblioth. Gr. Vol. I. pag. 525.

ARISTOCLEA. vid. notæ ad *Olearii* diff. de Poëtriis pag. 130 sq.

ARISTOMACHA, Poëtria. vid. notæ ad *Olearii* diff. laud. pag. 130.

ARRIA, Platonica, vixit sub *Alexandro Severo*, ejusque mentionem facit Claud. *Galenus*, vel quisquis illo non multo junior Auctor libri de Theriaca ad *Pisonem* cap. 3. in Opp. *Galenii* Tom. II. pag. 458. ed. Basil. Τὴν πάντα μοι Φιλτάτην Ἀρρίαν καὶ αὐτὴν ὑπ' αὐτῶν ἐξόχως ἐπαινομένην, διὰ τὸ φιλοσοφεῖν ἀκριβῶς καὶ τοῖς Πλάτωνος μάλιστα χαίρειν λόγοις, ἀνέσωσαν ποτὲ, νοσήσασαν ἐν παρέρῳ, καὶ τὸν τῶμαχον ἐκλελυμένον ἔχουσιν &c. Huic *Arriae* *Diogenem Laërtium* opus suum de vitis Philosophorum dedicasse primus felicissima conjectura eruit *Reinesius* Var. Lect. lib. II. cap. 12. cujus sententiam approbarunt Duumviri doctissimi, *Menagius* in notis ad *Laërtii* proœmium segm. 1. & ad lib. III. segm. 47. atque *Fabricius* Vol. III. Biblioth. Gr. pag. 602. not. f. Illam alloquitur *Laërtius* lib. III. segm. 47. in *Platone* & lib. X. sect. 29. in *Epicuro*. Videtur etiam operi præmisisse epistolam ad *Arriam*, quæ intercidit. Conf. *Reinesium* l. c. *Jonsium* de Scriptoribus Hist. philos. lib. III. cap. 12. segm. 8. *Menagium* ll. cc. & in Historia mul. Philos. segm. 47. atque *Fabricium* Biblioth. Gr. Vol. II. pag. 69. & Vol. III. pag. 602.

ARRIÆ duæ, altera mater, *Cæcinæ Pati* sub Claudio Imp. pereuntis uxor, altera filia, *Tbrusæ* sub Nerone occisi uxor, de quibus *Menagius* in Historia mul. Philos. segm. 75. *Has re Philosophas Stoïcas fuisse, quamvis non professione, constans opinio est. Earum historiæ quoque notiores sunt, quam ut hic narrari debeant.* *Arriæ* matris constantiam & fortitudinem prorsus singularem in rebus adversis graphice describit *Plinius* lib. III. epist. 16. De ejus morte *Martialis* lib. I. epigr. 14.

Casta suo gladium cum traderet Arria Pæto,

Quem de visceribus traxerat ipsa suis :

Si qua fides, vulnus, quod feci, non dolet, inquit;

Sed quod tu facies, hoc mihi, Pæte, dolet.

O o

vid.

vid. etiam *Dionem Cassium* lib. LX. pag. 675. D. & *Zonaram* Annal. lib. XI. cap. 9. pag. 562. De *Arria* filia, quam *Perſii* Poëtæ cognatam fuisse, illumque in *Arriæ* matrem, quæ se ante virum occiderat, paucos versus fecisse testatur *Suetonius* in *Perſii* vita, refert *Tacitus* Annal. lib. XVI. cap. 34. *Flentes quiritantesque qui aderant, facessere propere Thraſea, neu pericula sua miscere cum sorte damnati hortatur. Arriamque tentantem mariti suprema, & exemplum Arriæ matris sequi, monet retinere vitam, filiaque communi subsidium unicum non adimere.*

ARSEPHONE filia *Homeri* Poëtæ & uxor *Stasini*, de qua *Jo. Tzetzes* *Histor. Chil.* XIII. v. 637. canit:

Σερίφων καὶ Θεόλαος υἱοὶ δὲ τοῦ Ὀμήρου,
 Θυγάτηρ Ἀρσιφόνη δὲ, ἣν ἔγημε Στασίνοσ,
 Στασίνοσ ὁ τὰ Κύπρια συγγράμματα ποιήσας,
 Ἄπρ' οἱ πλείους λέγουσιν Ὀμήρῳ πεφυκέναι
 Ἐἰς προῖκα δὲ σὺν χρήμασι δοῖναι τῷ Στασίνῳ.

Vid. plura in *Celeb. Fabricii Biblioth. Græca* Vol. I. pag. 282.

ARTEMIS. vid. *Diana*.

ARTEMIS, *Sibylla Delphica.* vid. *Olearii* *Diff. de Poëtriis* num. VII.

ARTEMIS, latine *Diana*, serva *Platonis* Philosophi, testamento ejus libera dimissa. vid. *Laërt.* lib. III. segm. 42.

ARTEMISIA filia *Hecatomni*, & soror atque uxor *Mausoli*, *Cariz* Regis, artis medicæ non imperita fuisse creditur, quia *Plinius* *Hist. Nat.* XXV. 7. segm. 36. scribit: *Mulieres quoque hanc gloriam affectavere, in quibus Artemisia uxor Mausoli adoptata herba, quæ ante parthenis vocabatur. Sunt qui ab Artemide Ilythia cognominatam putant, quoniam privatim medeatur feminarum malis. Harduinus in notis ad h. l. observat, Artemisiam herbam jam ab Hippocrate nuncupatam esse ante hujus Artemisiz tempora, & apud ipsum Hippocratem reperiri, Artemisia enim Mausoli uxor Hippocrate posterior est, quippe quæ Isocratis Demofibenisque ætate floruerit. Quare herbam hanc, si ab Artemisia regina nomen habet, non ab ea, quæ uxor Mausoli fuit, sed ab altera, quæ Lygdamidis filia, Persico bello celebris fuit*

fuit, nomen fortitam esse oportet. Utramque memorant *Harpocraton* in 'Αρτεμυσία, & *Tzetzes* Chiliad. XII. v. 966. hist. 455. conf. omnino *Belii* Lexicon in *Artemise*. Cum vero utraq̃ue dicatur Cariz regina fuisse, certe sit verisimile, reges Cariz omnes *Mausolos*, ut Ægypti *Ptolemaeos* cognominatos esse, ac de vetustiore *Plinium* locutum. Conjectura tamen ista *Harduini* non placet *Belio* l. c. not. E. Hujus *Artemisiz* historiam habes apud *Herodot.* lib. VII. cap. 99. *Polyan.* Strateg. lib. VIII. cap. 53. *Pausan.* in Lacon. lib. III. cap. 11. *Ptolemaum* *He- phæst.* in *Photii* Biblioth. Cod. CXC. pag. 491. *Suidam* in 'Αρτεμυσία & *Justinum* lib. II. cap. 12. *Artemisia* junior mariti *Mausoli* sub finem Olymp. CVI. demortui cineres vino mistos ebibit, ad funus ejus ornandum primos Graeciae oratores accersivit, eique splendidum sepulcrum erexit. vid. *Strabonem* lib. XIV. pag. 451. *Plinium* Hist. nat. XXXVI. 5. *A. Gellium* lib. X. cap. 18. *Valerium* *Max.* IV. 6. & *Suidam* in 'Αρτεμυσία.

ARTEMISIA Dialectica. vid. *Argia*.

ASPASIA Milesia, *Aniobis* filia, capta ab Atheniensibus, fuit primo amica deinde uxor *Periclis*, quem perinde ut *Socratem* Philosophum in arte Rhetorica erudivit. vid. *Plutarchum*, (num. V.) *Harpocratonem*, (num. VII.) *Suidam*, (num. VIII.) *Lucianum*, (num. XI--XIII.) *Clementem* *Alexand.* (num. XVI.) & *Commentarios* *Græcos* in *Hermogenis* Rhetorica, (num. XX sq.) Ex illa *Periclem* genuisse filium spurium sibi cognominem, & *Pericle* mortuo, eam nupsisse *Lyfili* oratori testantur *Plutarchus*, (num. V.) & *Harpocraton*, (num. VII.) In causa illam fuisse, cur Athenienses duo bella maxima Samiacum & Peloponnesiacum gesserint, liquet ex *Plutarcho*, (num. V.) *Harpocratone*, (num. VII.) *Suida* (num. VIII.) *Aristophane*, (num. IX.) *Athenæo*, (num. XV.) & *Syncello*. (num. XXIII sq.) *Plutarchus* (num. VI.) refert, illam impietatis & corruptarum sceminarum Atticarum ream esse factam, atque precibus *Periclis* ex hoc periculo ereptam. *Lucianus* (num. XIV.) fingit animam *Pythagoræ* in *Aspasium* transmigrasse. Sapientiam ejus & eloquentiam singularem memorant praeter *Plutarchum* & *Harpocratonem* *Suidas*, (num. VIII.) *Xenophon*, (num. X.) *Lucianus*, (num. XIII.) *Aristides*, (num. XVII sq.) *Themistius* (num. XIX.) & *Athenæus* (num. XXV.) Exstat

in *Platonis* Operibus Dialogus, qui inscribitur: *Μενέξενος, ἢ ἐπιτάφιος, ἢ θινός*, in quo exhibet *Plato* orationem in Athenienses pro patria in variis praeliis defunctos, tanquam ab *Aspasia* Mileſia scriptam, & à *Socrate* dictam. Haec oratio teste *Cicerone* in *Oratore* ad *M. Brutum* cap. 44. sic probata est, ut eam quotannis illo die, quo mos est *Athenis* laudari in concione eos, qui sint in praeliis interfec̃ti, recitari necesse sit. Laudatur etiam illa à *Dionysio Hal.* περὶ τῆς τοῦ Δημοσθένους δυνάτης Tom. II. Opp. pag. 178, 7. & à *Synesio* in *Dione* pag. 37. D. Opp. ubi cum alia oratione ejusdem argumenti, quae lib. II. *Thucydidis* exstat, comparatur. *Ἀσπασία* dialogus *Æschini* *Socratici* memoratur *Athenæo* lib. V. pag. 220. & *Harpocrati*, (num. VII.) atque *Ἀσπασία* liber *Antisibeni* *Philosophi Laërtii* lib. VI. segm. 16. *Herodicus Cratetius* vulgavit ἐπὶ sub *Aspasiae* nomine, è quibus versus nonnullos profert *Athenæus*, (num. XXV.) Inde adeo multi affirmarunt, *Aspasiam* fuisse poëtriam, quod tamen in dubium vocat *Baelius* in *Pericles* lit. N. Dialogum *Aspasiae* cum *Xenophontis* uxore & cum *Xenophonte* ipso refert *Cicero* de *Inventione* lib. I. cap. 31. & ex eo *Quintilianus* *Instit.* Oratt. lib. V. cap. 11. Velut apud *Socraticum* *Æschinem* demonstrat *Socrates*, cum *Xenophontis* uxore, & cum ipso *Xenophonte* *Aspasiam* locutam: Dic mihi, quaeso, *Xenophontis* uxor, si vicina tua melius habeat aurum, quam tu babes, utrum illius, quam tuum malis? Illius, inquit. Quod si vestem & ceterum ornatum muliebrem pretii majoris habeat, quam tu babes, tuumne an illius malis? Illius vero, respondit. Age, inquit, si virum illa meliorem habeat, quam tu babes, utrumne tuum an illius malis? Hic mulier erubuit. *Aspasia* autem cum *Xenophonte* ipso sermonem instituit: Quaeso, inquit, *Xenophon*, si vicinus tuus equum meliorem habeat, quam tuus est, tuumne equum malis, an illius? Illius, inquit. Quid si fundum meliorem habeat, quam tu babes, utrum tandem fundum habere malis? Illum, inquit, meliorem scilicet. Quod si uxorem meliorem habeat, quam tu babes, utrum illius malis? Atque hic *Xenophon* quoque ipse tacuit. Post *Aspasia*: Quotiam uterque vestrum, inquit, id mihi solum non respondit, quod ego solum audire volueram, egomet dicam, quid uterque cogitet. Nam & tu mulier virum optimum magis habere, & tu *Xenophon* uxorem lectissimam maxime vis. Quare nisi hoc perfeceritis, ut neque vir melior, neque

neque foemina lectior in terris sit, profecto id semper, quod optimum putabitis esse, multo maxime requiretis, ut & tu maritus sis quam optima, & hac quam optimo viro nupta sit. Ectypon gemmae, in qua nonnulli *Aspasiae*, alii rectius *Minervæ* imaginem representari putant, exstat in Jo. Ang. Canini Iconographia num. 92. Jo. Pet. Bellorii Imaginibus illustrium Philos. cl. III. num. 3. Jac. Gronovii Thesauro Antiqq. Graec. Tom. II. tab. LXXXV. Mich. Ang. de la Cbausse Museo Romano Part. I. num. 7. & Bern. Montfauconi Antiquit. Illustr. Tom. I. tab. LXXXIII. De hac gemma Menagius in Historia Mul. Philosoph. segm. 10. Exstabat Romae non ita pridem in Daëtyliotbeca Feliciæ Rondaninae, feminae primariae, vetus iaspis annularis, in qua sub nomine ΑΣΠΑΣΟΥ sculpta erat imago mulieris formosae, longis capillis super pectus & humeros defluentibus, monili & inauribus ornatae & casside ac aegide ornatae. In galea equorum quadriga depicta conspiciebatur; ac super quadrigam pegasus & Sphynx eernere erat. Caninius & Bellorius in ea fuerunt sententia, ut existimarent illam feminam *Aspasia* esse Mileliam Socratis magistram. Sed doctorum virorum placeat dixisse, quomodo "Ασπασος pro 'Ασπασία dici possit, equidem non video. Addā "Ασπασος nusquam in veterum libris reperiri; quodsi reperiretur, nomen foret viri non mulieris, 'Ασπασω pro 'Ασπασίν ferri posset. Et pto 'Ασπασούς in generandi casu dicere voluit sculptor, debuit certe. Conf. de Nostra Menagium l. c. segm. 6--10. Baelii Lexicon in Pericles not. M & N. Olearii diff. de Poëtriis num. VIII. atque Fabricii Biblioth. Gr. Vol. I. pag. 829 in not. Ab illa distinguendae sunt I. *Aspasia*, antea dicta *Milto*, *Hermotimi* filia, *Phocensis*, omnium sui temporis formosissima & prudentissima mulier, à *Cyro* primum, deinde ab *Artaxerxe*, denique à *Dario* impense amata. Vid. *Xenophontem* de exped. Cyri lib. I. pag. 270. A. ed. Wechel. *Plutarchum*, (num. V.) & in *Artaxerxe* Tom. I. Opp. pag. 1024 sq. *Ælianum* Var. Hist. XII. 1. & *Justinum* X. 2. è recentioribus Baelii Lexicon in *Cyrus* not. C. & F. *Paulus Leopardus* edidit *Vitam* & *Chrias* sive *Apophthegmata Aristippi, Diogenis, Demonastis, Stratonici, Demosthenis* & *Aspasiae* graece & latine 1556. 8. qui tamen liber nihil aliud de *Aspasia*, quam *Æliani* locum laudatum complectitur. II. *Aspasia*, artis medicae probe perita;

suus varia consilia medica & remedia recenset *Aëtius* medicus in Tetrabiblo IV. Serm. IV. cap. 12. cap. 15. cap. 18. cap. 25. cap. 51. cap. 77. cap. 92. cap. 97. cap. 100. cap. 102. & cap. 106. III. *Aspasia* meretrix, de qua *Suidas*. (num. VIII.) *Aspasiam Cleobuli* uxorem apud *Lloydium* in Lexicis *Car. Stephani* & *Jo. Jac. Hofmanni* esse nomen fictum, & verba *Xenophontis* (num. X.) de *Aspasia Periclis* uxore intelligi debere probat *Baelius* l. c. not. N.

ASTYANASSA, Helenæ ancilla. vid. *Olearii* diss. de Poëtriis num. IX.

8. ATHANASIA Abbatisa in insula *Ægina*, patre *Niceta* & matre *Irene* orta, floruit circa A. C. DCCCXLII. & inde à primis vitæ annis ad monasticam institutionem se conferre voluit, sed jussu parentum viro nupsit, cum quo xvi. tantum dies habitavit. Deinde ad secundas nuptias edicto regio compulsa, persuasit tandem viro suo, ut ipse fieret monachus. In *Eberti* Museo Gynæcei docti pag. 35. sq. inter mulieres eruditæ recensetur, quia *Surius* ad d. xiv. Aug. alique Scriptores de vitis Sanctorum testantur, illam, cum esset annorum vii. brevi tempore Psalterium edidicisse, & semper Psalmorum cantibus & Scripturæ S. lectioni vacasse. De *Athanasia*, quæ CPoli vixit cum S. Matrona, vid. hujus Acta apud *Lipomannum* Tom. V. De *Athanasia*, quæ fuit S. *Andronici* uxor, vid. *Martyrologia* ad d. ix. Octobr.

ATHENAIS, Sibylla. vid. *Olearium* l. c. num. X.

ATHENAIS, *Leontii* Sophistæ filia & *Theodosii* Imp. Junioris uxor. vid. *Olearium* l. c. in *Ælia Eudocia* num. XXXII.

ATHYRTIS, filia *Sesoftritis*, *Ægyptiorum* Regis, de qua *Diodorus Sic.* lib. I. pag. 34. D. "Εἰποὶ λέγουσιν αὐτὸν (τὸν Σέσοςτρι) ὑπὸ τῆς ἰδίας θυγατρὸς Ἀθύρτιος παρακληθῆναι πρὸς τὴν τῶν ὅλων δυναστείαν· ἢ οἱ μὲν συνέσει πολὺ τῶν ἄλλων διαφέρουσάν· Φασὶ διδάξαι τὸν πατέρα ῥαδίως αὖ ἐσομένην τὴν στρατείαν· οἱ δὲ μαλισταὶ χρωμένη καὶ τὸ μέλλον ἐσοθαι προγινώσκουσαν ἐκ τε τῆς θυτικῆς καὶ τῆς ἐγκοιμήσεως τῆς ἐν τοῖς ἱεροῖς, ἔτι δὲ τῶν κατὰ τὸν οὐρανὸν γινομένων σημείων.

ATOSSA, filia *Cyri*, soror & uxor *Cambysis*, deinde nupsit *Mago*, denique *Dario*. vid. *Herodotum* lib. III. cap. 68. cap. 88. cap. 133 sq. & lib. VII. cap. 3. De illa *Tatianus* in orat. ad Graecos segm. 2. pag. 5. ed. *Woribi*. Ἐπιστολὰς

ew-

εὐχάσασθαι συνεθήσατο ἡ Περγῶν ποτὲ ἡγεσαμένη γυνή. καθάπερ φησὶν Ἑλληνικός·
 "Ατσοσα δὲ ὄνομα αὐτῇ ἦν. & *Clemens Alexandr.* Strom. I. cap. 16. pag. 307.
 Πρώτην ἐπιστολὰς συντάξαι "Ατσοσαν τὴν Περγῶν βασιλεύσασάν φησιν Ἑλληνικός.
 Non quod illa primum epistolas scripserit, ut post *Tatiani* & *Clementis* interpre-
 tes existimarunt Viri docti, sed quod certam epistolicarum tabularum formam
 docuerit. vid. *Dodwelli* praef. ad lib. de aetate *Phalaridis* & *Pythagorae*.

ATTHIS, Lesbja. vid. *Olearii* diff. de Poëtriis num. XI.

AUGE Tegeatis. vid. *Olearium* l. c. num. XII.

AURELIANI Imp. mater in catalogo mulierum doctarum memoratur à *Ti-
 raquello* in leg. XI. Connub. Tom. II. Opp. pag. 186. a. quia *Flav. Vopiscus* in
 vita Divi *Aureliani* cap. 4. Tom. II. Scriptorum Historiae Augustae pag. 420.
 de illa scribit: *Matrem ejus Callicrates Tyrius, Graecorum longe doctissimus Scri-
 ptor, sacerdotem templi Solis, in eo vico, in quo habitabant parentes, fuisse dicit.
 Habuisse quinetiam nonnihilum divinationis, adeo ut aliquando marito suo jurgans in-
 gesserit, quum ejus & stultitiam increparet & vilitatem: En imperatoris patrem.
 Ex quo constat illam mulierem scisse fatalia.*

AURINIA, vates Germanorum memoratur *Tacito* de moribus Germ. cap. 8.
*Olim Auriniam & complures alias venerati sunt, (Germani,) non adulatione, ne-
 tanquam facerent deas.* Hujus loci interpretes *Auriniam* non proprium nomen,
 sed commune omnium sagarum fuisse existimant.

S. AUSTREBERTA filia *Raldefridi*, Comitis Franciae, & *Framobildae*, Ab-
 batissa prima Coenobii Bauliacensis, foemina pia & docta, quae floruit tempori-
 bus *Dagoberti* Regis Francorum circa A. C. DCXL. atque obiit An. DCLXXX.
 vel DCXC. Vitam ejus scripsit *Anonymus*, *Bedae* aequalis. conf. *Surium*,
Ufuardum, aliosque Scriptores de vitis Sanctorum ad d. X. Febr.

AUTONOE Grynaea, Phoebas apud *Silum Ital.* lib. III. Punicorum memo-
 ratur à *Tiraquello* in leg. XI. Connub. Tom. II. Opp. pag. 186. a. Poëta autem
 iste non lib. III. sed lib. XIII. v. 400 sqq. de *Autonoë* canit:

*Sic ad Cymæam, quae tum sub nomine Phoebi
 Autonoë tripodas sacros antrumque tenebat,*

En

Fert gressus juvenis, consultaque pectoris aegri

Pandit, & aspectus orat contingere patrum.

Nec cunctata diu vates &c.

Autonoës, quae fuit *Cadmi* Thebarum Regis & *Harmoniae* filia, *Aristaei* uxor, atque *Aethaeonis* mater, mentionem faciunt *Hesiodus* in *Theogonia* v. 977. *Theocritus* in *Lenis* seu *Bacchis* Idyll. XXVI. v. 1. & *Ovidius* *Metamorph.* III. v. 198. & v. 720.

ΑΞΙΟΘΕΑ, Phliafia, *Platonis* & *Speusippi* discipula, de qua vid. *Diogenem Laërtium* & *Clementem Alexandr.* (num. LXIX--LXXI.) *Themistius* in *Sophista* orat. XXIII. pag. 295. C. Οὗτος ὁ ἀνὴρ μικρὰ ὁμιλήσας τῇ ἐμῇ ἔτε σπουδῇ ἔτε παιγνίᾳ, ταυτὸν μικροῦ ὑπέμεινε πάθος Ἀξιοθέα τῇ φιλοσόφῳ καὶ Ζήνωνι τῷ Κιτιῇ, καὶ τῷ γεωργῷ τῷ Κορινθίῳ. Ἀξιοθέα μὲν γὰρ ἐπιλεξαμένη τι τῶν συγγραμμάτων, ἃ Πλάτῳ πεποιήται ὑπὲρ πολιτείας, ᾗ χετο ἀπιοῦσα Ἀθῆνας ἐξ Ἀρχαδίας, καὶ Πλάτωνος ἠκροῶτο, λαϊθάουσα ἄχρι πόρρω, ὅτι γυνὴ εἶη, ὥσπερ ὁ Ἀχιλλεὺς τοῦ Λυκομήδους. Illam à *Plutarcho*, *Athenaeo* & *Apulejo* memorari perperam tradit *Tiraquellus* in leg. XI. Connub. Tom. II. opp. pag. 186. a. Conf. de illa *Menagii* Historiam mul. philosoph. segm. 46. & *Fabricii* Biblioth. Gr. Vol. II. pag. 69. *Axothea*, *Nicoclis* Regis Cypri uxor, intrepidè se ipsam interimens, laudatur à *Polyaeno* *Stratagem.* lib. VIII. cap. 48.

B.

BABELYMA, Argiva, memoratur in catalogo clarissimarum mulierum *Pythagorearum* apud *Iamblicum* in vita *Pythagorae* sub finem.

BACIS, cujus meminit *Jo. Tzetzes* *Histor.* *Chiliad.* IX. hist. 288. v. 816. male pro foemina docta habetur à *Tiraquello* in leg. XI. Connub. pag. 186. a. Est enim nomen viri atque vatis antiquissimi, de quo vid. *Celeb. Fabricii* *Bibl. Graec.* Vol. I. pag. 108. *Tzetzes* etiam expresse scribit: Ἄλλος δ' ἦν ὁ τοῦ Βάκιδος.

BAGOE Nympha vid. *Begoë*.

BANDONINIA, monacha coenobii S. Crucis *Pictaviensis*, & alumna S. *Radegundis*,

degundis, cujus vitam à *Venantio Fortunato* scriptam addito altero libro complevit. Exstat apud *Surium* ad d. XIII. Aug. & apud *Mabillonium* Sec. I. *Benedict.* pag. 326. floruit Sec. VI. extremo. vid. *Fabricii* Biblioth. mediæ & infimæ ætatis Tom. I. pag. 450.

BARO est nomen corruptum mulieris sapientis apud *Suidam* post ν. Βαῦρον, quod etiam ipsa series literarum arguit: Βαρῶ καὶ Δημῶ, ὀνόματα σοφῶν γυναικῶν· ἐξέτισεν ἡ Βαρῶ τὴν Δημῶ. *Maussacus* in appendice notarum ad *Harpocrationem*, quæ *Plutarcho* de fluminibus subjicitur pag. 369. & *Kusterus* ad hunc locum *Suide* recte monuerunt, hæc scribenda esse: Βαυβῶ (vel Βαυῶ) καὶ Δημῶ, ὀνόματα σοφῶν γυναικῶν· ἐξέτισεν ἡ Βαυβῶ τὴν Δημῶ. *Baubo* seu *Babo* & *Ceres*: nomina sapientum mulierum. *Babo* *Cererem* hospitio excepit. Confirmat egregie hanc emendationem *Clemens Alex.* in *Protreptico* pag. 10. & ex illo *Eusebius* de *Præpar. Evang.* lib. II. cap. 3. pag. 66. B. vid. *Fabricii* Biblioth. Gr. Vol. I. pag. 525. & *Olearii* diff. de Poëtriis num. XXXIX. in *Iambe*.

BARSINE, seu *Barsene*. vid. *Olearii* diff. de Poëtriis num. XIII.

BASILICA. vid. *Olearium* l. c. num. LXIII. in *Praxilla*.

BATIS, soror *Epicuri*, qui illam *Idomeneo* tradidit uxorem, teste *Laërtio* lib. X. segm. 23.

BEGOE, seu *Bagoë*, nympa, quæ artem scripsit Fulguritarum apud *Thuscas*, teste *Servio* ad *Virgilii* *Æneid.* VI. v. 72. Hanc nonnulli *Sibyllam Erythræam* esse putant, cui nomen erat *Herophila*, de qua vid. *Olearii* diff. de Poëtriis num. IV & VII. Apud *Tiraquellum* in XI. Legem Connub. Tom. II. Opp. pag. 186. a. mendose legitur: *Bagoes Nympa, quæ Thusas scripsit de arte Fulguritarum, ut tradit Servius ad Æneid. VI. & paulo post: Begone Nympa, quæ artem Fulguritarum apud Thuscas scripsit, ut retulit Servius in lib. VI. Æneid.*

BERONICE à *Photio* in Bibliotheca Cod. CLXVII. inter Scriptores, à quibus *Stobæus* apophthegmata accepit, recensetur, observante id *Menagio* in *Historia Mul. Philosoph.* segm. 12. qui addit: *Beronices nomine Regina quatuor fuere; sed quæ nihil ad Beronice nostram, quæ & ipsa diversa videtur à Pherenice illa, de qua Valerius Maximus, Plinius & Pausanias, cui soli omnium foeminarum gy-*

pnico spectaculo interesse permissum est, cum ad Olympia filium Euclea certamen ingressurum adduxisset, Olympionice patre genita, (id est, Olympici certaminis saepe victore) fratribus eandem palmam affecutis, latera ejus cingentibus. Beronice, Berenice & Pherenice [idem nomen est. Historiam Berenices, seu Pherenices, cui licuit ludis olympicis interesse, Berenices mortem filii ulciscantis, Berenices filiae Ptolemai Auletis, Regis Ægypti, Berenices filiae Costobari, sororisque Herodis M. & Berenices filiae Agrippæ I. Regis Judæorum accurate pro more suo exposuit Belius in Lexico Historico. Inter mulieres τελεσικὰς & μαθηκὰς recenset Proclus in comment. ad Politiam Platonis pag. 422. τὴν Βρενικὴν, (f. Βεγενίχην,) ἄλλην ταύτην μαγείας διδάσκαλον.

BERENICE, artis medicæ perita. cujus medicamenta laudat *Ætius* medicus Tetrabib. II. serm. I. cap. 116. Tetrab. IV. Serm. I. cap. 7. extr. & cap. 119. Meminit ejus *Celeb. Fabricius* Biblioth. Gr. Vol. XIII. pag. 102.

BERTA, Comitissa Loritelli, cujus diplomā A. C. MCXII. scriptum de donatione templi S. *Apollinarii* legitur supra. (num. XXVI.)

BERURIA, filia R. *Gbanina*, seu *Gbananja*, filii *Tradion*, seu *Tbardion*, & uxor R. *Meir* floruit A. M. 3881. h. e. 53. post excidium templi, A. C. 121. & suspendio voluntario vitam finiit, cum à quodam mariti discipulo ad concubitum illecta, ipsique se datura, intellexisset, maritum ipsum rei conscium secum concubuisse. *Bartoloccius* in Bibliotheca Rabbin. Tom. I. pag. 697 sq. verba *Schalscheleth* pag. 32. interpretatur: *Illa hyemis tempore 300. lectiones 300. Sapientum explanavit*; ex quibus colligit, eam multa scriptitasse, cum tot lectiones brumali tempore dictaverit. Sed *Frater dilectiss.* Tom. I. Biblioth. Hebr. num. 432. vi vocum hebraicarum eam non tam dictitasse aut docuisse illas prælectiones, quam ex aliis audiisse & didicisse probat verbis *Ganzii* in *Zemach David* pag. 42. ubi dicitur, *quod didicerit 300 prælectiones ex 300 præceptoribus*; quæ non recte vertit *G. H. Vorstius*: *quod in Gemaram contulerit 300. auditiones seu traditiones à 30. (leg. 300.) magistris*. Hæc *Ganzii* verba de disciplina, quam illa ex doctoribus multis iisque Tiberiensibus hauserit, accipienda esse ostendit *Rev. Gustavus Ge. Zeltnerus* in dissert. de Beruria Judæorum doctissima foemina ad

ad historiam literariam ejus gentis Sec. II. post. C. N. dilucidandam. Altorf. 1714. 4. Ex Viri eruditissimi, Jo. Christoph Wagenfeilii, sententia illa una fere est, quæ à Judæis antiquioribus tanquam litteris clara memoratur, & cujus sententiæ quædam in Gemara referuntur. Conf. præter Auctores jam laudatos, qui variorum Rabbiorum testimonia de illa allegant, Jo. Jac. Sebudtii Memorab. Jud. germanice edita Part. IV. Contin. II. pag. 221.

BISORRONDE Tarentina, à Menagio in Historia mul. Philosoph. segm. 106. memorata, quæ in MSto Regis Gallix & in veteri versione latina *Iamblichi Pisirrbonde* appellatur, in catalogo clarissimarum Pythagoricarum existat apud *Iamblicum* in vita *Pythagoræ* sub finem.

BISTALIA, sive BITALE, latine VITALIA apud *Bessarionem* contra *Trapezuntium*, filia *Damonis*, neptis *Pythagoræ*. Hujus meminerunt *Jamblicus* in vita *Pythagoræ* cap. 28. segm. 146. Ἐκ τῶν ὑπομνημάτων τῶν Δαμοῖ τῇ θυγατρὶ ἀπολειφθέντων ὑπ' αὐτοῦ τοῦ Πυθαγόρου, (ἀδελφῇ δὲ Τηλαύγης,) ἃ περ μετὰ θάνατον ἱστοροῦσι δοθῆναι Βιτάλη τῇ Δαμοῦς θυγατρὶ, καὶ Τηλαύγῃ ἐν ἡλικίᾳ γενομένῳ υἱῷ μὲν Πυθαγόρου, ἀνδρὶ δὲ τῆς Βιτάλης. & *Lysis* Pythagoricus in epist. ad *Hipparchum* in fragmentis Pythagoreorum sæpius editis: Λέγοντι πολλοί σε καὶ δαμοσίᾳ φιλοσοφῆν· ὅπερ ἀπαξίωσε Πυθαγόρας· ὅς γε τᾷ Δαμοῖ τᾷ ἑαυτοῦ θυγατρὶ τὰ ὑπομνήματα παρακαταθέμενος ἐκέλευσε μηδενὶ τῶν ἐκτὸς τῆς οἰκίας παραδίδομεν· εἰ δὲ δυναμένα πολλῶν χρημάτων ἀποδίδοσθαι τῷ λόγῳ, οὐκ ἐβουλήθη· πέναν δὲ καὶ τὰς τῷ πατρὸς ἐπισκηψίας ἐνόμιζε χρυσοῦ τιμιωτέρας εἶναι. Φαντὶ δὲ, ὅτι καὶ Δαμῶν θιάσκοισα Βιτάλη τῇ ἑαυτῆς θυγατρὶ τὰν αὐτὰν ἐπιστολὰν ἀπέστειλεν. Addere juvat verba *Menagii* ex Historia Mul. Philosoph. segm. 90 sq. *Hæc Lysidis cum graece protulisset Laërtius in vita Pythagoræ*, (lib. VIII. segm. 42.) adjecit, tanquam verba *Lysidis*: καὶ ταῦτα γυνά· quæ non esse *Lysidis*, ipsa *Lysidis* epistola, in qua non comparent, demonstrat. *Exstat enim ea integra apud Bessarionem contra Trapezuntium, nec non in monumentis antiquis Pythagoricis ab H. Stephano ad calcem Laërtii editis. Fuit Lysis ille Pythagoricus discipulorum Pythagoræ celeberrimus, & Epaminondæ, cujus, teste Plutarcho, magister fuit, acceptissimus. In eum aurea Pythagoræ carmina circumferuntur, ut inde*

intelligas, quam pretiosum antiquitatis monumentum sit haec ejus epistola. Sed non minus pretiosa sunt reliqua monumenta collectionis Stephanicae: ut merito illa non frequentari miretur & simul indignetur Gerh. Jo. Vossius in lib. de Philosophorum sectis. Conf. de Bissalia Celeb. Fabricium Biblioth. Gr. Vol. I. pag. 526. & Menagium l. c. segm. 92. qui de ista Pythagorae prohibitione verba S. Hieronymi in apologia ultima ad Rufinum profert: Igitur etiamsi docere non possem ipsius Pythagorae extare monumenta, nec à filio ejus ac filia, aliisque discipulis prolata convincerem.

BLESILLA, Toxotii Senioris & S. Paulae filia, viginti annorum vidua à viro relicta, quocum menses tantum septem vixerat, discipula S. Hieronymi, qui ejus eruditionem egregie laudat in Epist. ad Paulam super obitu Blesillae filiae, Tom. IV. Opp. Part. II. pag. 54. ed. Martianey: Quis siccis oculis recordetur viginti annorum adolescentulam tam ardenti fide crucis levasse vexillum, ut magis amissam virginitatem, quam mariti doleret interitum? Quis sine singulibus transeat orandi instantiam, nitorem linguae, memoriae tenacitatem, acumen ingenii? Si graece loquentem audisses, latine eam nescire putares. Si in Romanum sonum lingua se verterat, nihil omnino peregrini sermo redolebat. Jam vero quod in Origene quoque illo Graecia tota miratur, in paucis non dicam mensibus, sed diebus, ita Hebraeae linguae vicerat difficultates, ut in discendis canendisque psalmis cum matre contenderet. Obiit illa A. C. CCCLXXXIV. Vitam ejus copiose descripsit Tillemontius in Memoriis Hist. Eccl. Tom. XII. pag. 87-91.

BOETHIA Elpis vid. Elpis.

BOEO, Delphica. vid. Olearii diff. de Poëtriis num. XIV.

BOTRYS inter foeminas eruditas perperam recensetur à Tiraquello in legem XI. Connub. pag. 186. a. & pag. 191. b. in Salpe ex verbis non recte intellectis Athenaei lib. VII. pag. 322. A. "Αλκιμος ἐν τοῖς Σικελικοῖς ἐν Μεσσήνῃ Φησὶ τῇ κατὰ τὴν νῆσον, Βότρυν γενέσθαι εὐρετὴν τῶν παραπλησίων παιγνίων τοῖς προσωπορευομένοις Σάλπης. h. e. Alcimus in Siculorum rebus Messenae, quod oppidum insulae est, Botryn quendam exitisse tradit, inventorem salium, & disteriorum, qualia sunt, quae Salpae tribuuntur.

BRELA,

BRELA, *Croci* Bohemiae Principis filia, quam herbarum ac medicinae peritam celebrat *Aeneas Sylvius*, postea *Pius II.* Pontifex in *Historia Bohemica* cap. 4. Conf. *Celeb. Fabricii Biblioth. Græc. Vol. XIII.* pag. 103.

BRIGIDA, seu *Brigitta*, Laginensis, natione Scota, vel Hiberna, *Dabotbi* Principis filia, floruit circa A. C. DXVIII. & scripsisse fertur *Revelationum* suarum obscurissimarum libros XII. qui germanice prodierunt Dilingae 1569. 8. Obiisse illam ajunt A. C. DXXIII. aet. 70. Plura de illa referunt *Baronius* ad *Martyrologium*, *Surius* ad 1. Febr. *Santelius* Tom. I. Anni Sacri pag. 55 sqq. *Acta Sanct. Antwerp. m. Febr. Tom. I.* pag. 99 sqq. ubi vita ejus quadruplex exhibetur. Conf. *Brigidam* Thaumaturgam f. *Dissertationem* de S. Brigida habitam in Collegio Hibernorum Parisiensi ib. 1620. 8. *Wilb. Ern. Tenzelii* Colloquia menstrua A. 1690. pag. 159 sq. *Tillemontii* *Memorias Hist. Eccl. Tom. XVI.* pag. 793 sqq. *Jo. Henr. Feuskingii* *Gynaecium Haeretico-Fanaticum* pag. 203 sq. & *Fabricii Biblioth. mediae & inf. aetatis Tom. I.* pag. 769 sq. qui etiam pag. 764 sqq. de S. *Brigitta*, seu *Birgitta Sueca* A. C. MCCCIV. nata, ejusque revelationibus accurate commentatur.

BRYO vid. BYO.

BUNDVICA, seu *Bundivica*, regio Britannorum sanguine orta, *Prasutagi* Regis conjux, de Romanorum jugo excutiendo *Epistolas* plures scripsisse, & circa A. C. LXX. periisse fertur. vid. *Pissem* de illustr. Britanniae Scriptoribus aet. I. pag. 71. & *Baleum* Cent. I. num. 25.

BYNDACIS, seu *Byndaice*, Pythagorica, soror *Ocelli* & *Ocylli* Lucanorum, apud *Jamblicum* à Viris doctis emendatum in vita *Pythagorae* sub finem memoratur. vid. infra *Occello* & *Philtatis*.

BYO, vel *Bryo*, Argiva, inter clarissimas Pythagoricas mulieres recensetur à *Jamblicho* in vita *Pythagorae* cap. & segmento ultimo.

C.

CÆRELLIA, seu *Cerelia*, seu *Cerellia*, cujus meminit *Cicero* lib. XIII. ep. 13. ad Atticum: *Varroni quæ scripsi te auctore, ita propero mittere, ut jam Romam miserim describenda; ea si voles, statim habebis; scripsi enim ad librarios, ut fieret*

P p 3

tuis,

tuis, si tu velles, describendi potestas. Ea vero continebis, quoad ipse te videam; quod diligentissime facere soles, cum à me tibi dictum est; cum autem fugit me tibi dicere, mirifice Cærelia studio videlicet philosophiæ flagrans describit à tuis: istos ipsos de finibus habet: & epist. 14. ej. libri: Scripta nostra nusquam mala esse, quam apud te; sed ea tum foras dari, cum utrique nostrum videbitur; ego & liberos tuos culpa libero neque te accuso; & tamen aliud quiddam ad te scripseram, Cæreliam quædam habere, quæ nisi à te non potueris. Idem lib. XV. ep. 1. ad Attic. Cærelliæ facile satisfeci, nec valde laborare mihi visa est; & si illa, ego certe non laborarem, & lib. XIII. epist. 72. ad Famil. scribit P. Servilio Collegæ: Cærelliæ necessarie meæ rem, nomina, possessiones Asiaticas commendavi tibi præsens in hortis tuis, quam potui diligentissime, tuque mihi pro tua consuetudine, proque tuis in me perpetuis maximisque officiis omnia te facturum liberalissime recepisti: Meminisse te id spero, scio enim solere. — — — Sic velim existimes, quibuscumque rebus Cærelliæ benigne feceris, mihi te gratissimum esse facturum. Ex his colligit Menagius in Historia Mul. Philosoph. segm. 57. Cærelliam fuisse Philosopham, & Academicæ addictam sectæ, quia Cicero fuit Academicus & ut eum Laërtius vocat, Academicæ disciplinæ defensor. Subjungit Vir præstantissimus: Quod Cærelliam senex Cicero amaverit, objicit Ciceroni Fufius Calenus apud Dionem libro XLVI. in Oratione, qua ejus orationi contra Antonium, Cicerone eorum respondet. Id vero Cærelliæ honorificum inprimis existimamus. Quid enim honorificentius mulieri accidisse potuit, quam amatam à Cicerone fuisse? à Cicerone viro extra omnem ingenii aleam posito & in omnibus excellentissimo, viro Consulari & gravi, quem adspectabant, ejus ob os Graji ora obvertebant sua. Sed quod addit Calenus, ejus mæchum fuisse Ciceronem, non verius existimamus, quam quod ipse & Donatus apud Servium ad hunc Maronis versum: Hic thalamum invasit natae vetitosque hymenaeos, calumniantur. Corradus ad Tullii dictam epistolam 51. lib. XII. ad Atticum scripsit Cærelliam à Cicerone sene amatam non negare Fabium lib. VI. cap. 4. & Aufonium in Centone nuptiali. Ad Aufonium quod attinet, is mihi id dicere non videtur. En ejus ipsissima verba: Meminerint autem, quippe eruditi, probatissimo viro Plinio in poematiis lasciviam, in moribus consti-

constitisse censuram: prurire opusculum *Salpicii*, nec frontem caperare: esse *Apulejum* in vita Philosophum, in epigrammatis amatorem, in praeceptis omnibus exstare severitatem; in epistolis ad *Caerelliam* subesse petulantiam. *Hæc enim Aufonii postrema verba de Apulejo, qui ad Caerelliam quandam scripserit, non de Cicerone intelligenda: neque aliter ea accepit Aufonii interpres, Elias Vinetus, vir sane doctissimus. Sed neque Caerelliam à Cicerone amatam evincit locus Fabii. Verba ejus sunt: Etiam illud quod Cicero Caerelliae scripsit, reddens rationem, cur illa C. Caesaris tempora tam patienter toleraret; Haec aut animo Catonis ferenda sunt, aut Ciceronis stomacho. Stomachus enim ille habet aliquid joco simile. Significant videlicet hæc Fabii, aut abrumpendam esse vitam, quo pacto Cato Uticensis, ne in Caesaris manus veniret, mortem sibi conscivit, aut concoquenda hæc esse Ciceronis exemplo; metaphora ducta à stomacho, qui cibos etiam acerbos & ingratos concoquit. Hæc autem nihil ad mores Tullianos. Q. Caerellio cuidam librum suum de die natali nuncupavit Censorinus, quem virtutis non minus quam pecuniarum divitem vocat. Et Martialis epigramma 63. libri IV. Caerelliae cuidam inscripsit.*

CAESARISSA vid. *Panhypersebastra*.

CAIA seu Gaja *Afrania* vid. *Afrania* & *Calphurnia*.

CALLISTO, mulier philosophiae Pythagoricae studiosa, ad quam epistola *Theanus* de famularum regimine exstat. (num. CLXV.)

CALLISTRATA, meretrix Lesbica, in numerum foeminarum doctarum refertur à *Tiraquello* in leg. XI. Connub. Tom. II. Opp. pag. 186. a. quia *Athenæus* lib. V. pag. 220. E. scribit: Σωκράτης ὁ μετὰ τῶν Ἀσπασίας αὐλητρίδων ἐπὶ τῶν ἐργατηρίων συνδιατρίβων, καὶ Πίτῳ τῷ θωρακοποιῷ διαλεγόμενος, καὶ Θεοδότῃ διδάσκων τὴν ἐταΐραν, ὡς δὲ τοὺς ἐρασὰς ἀπολαβεῖν, ὡς Ξενοφῶν παρίστησιν ἐν δευτέρῳ Ἀπομνημονευμάτων. Τοιαῦτα γὰρ ποιεῖ αὐτὸν παραγγέλματα τῇ Θεοδότῃ λέγοντα, ἃ οὔτε Νικαΐη ἢ Σαμία, ἢ Καλλιστράτη ἢ Λεσβία, ἢ Φιλαιῆς ἢ Λευκαδία, ἀλλ' οὐδὲ ὁ Ἀθηναῖος Πυθόνικος συνωράκασι πόδων δέλγητρα· οὗτοι γὰρ περὶ ταῦτα ἡσχόλητο περισσῶς.

CALPHURNIA, seu *Calpurnia*, neptis *Fabati* & *Hisfullæ*, uxor secunda
C. Plinii

C. Plinii Secundi Junioris, qui illam egregie laudat in epistola ad *Hispullam* amitam *Calpurniae* lib. IV. epist. 19. *Cum sis pietatis exemplum, fratremque optimum & amantissimum tui pari charitate dilexeris, filiamque ejus (Calpurniam,) ut tuum diligas; nec tantum amitae ejus verum etiam patris amissi affectum repraesentantes; non dubito maximo tibi gaudio fore, quum cognoveris dignam patre, dignam te, dignam avo evadere. Summum est acumen, summa frugalitas, amat me, quod est castitatis indicium. Accedit bis studium litterarum, quod ex mei charitate concepit; meos libellos habet, lectitat, ediscit etiam. Qua illa sollicitudine, quum videor acturus, quanto, quum egi, gaudio afficitur! Disponit, qui nuntient sibi, quem assensum, quos clamores excitarim, quem eventum judicii tulerim. Eadem, si quando recito, in proximum discretam velo sedet; laudesque nostras avidissimis auribus excipit. Versus quidem meos cantat formatque citbara, non artifice aliquo docente, sed amore, qui magister est optimus. His ex causis in spem certissimam adducor, perpetuam nobis majoremque indies futuram esse concordiam. Non enim aetatem meam aut corpus, quae paulatim occidunt ac senescunt, sed gloriam diligit. Abortum etiam ab illa factum *Fabato* & *Hispullae* nunciat idem lib. VIII. epist. 10 sq. & ad ipsam scripsit epistolam summi amoris plenam lib. VI. epist. 7. *Tbo. Reinesius* in epist. LV. ad *Rupertum*, ubi stemma *Plinii* exhibetur, eam appellat *Pompejam Calpurniam*. conf. omnino *Viri doctissimi Jo. Massoni vitam Plinii jun. ad A. C. XCVIII. segm. 4-6.* Nostra in *Eberti Museo Gynaeci* docti pag. 71. & in *Jo. Reichii* dissert. qua *Calpurnia* sapientissima inter mortales femina à convitiis *Ulpiani* vindicatur, perperam ex *Frauenlobio* confunditur cum *Calburnia* seu *Calpurnia*, muliere importunissima, quae occasionem dedit edicto, quo cautum est, ne mulieri in posterum causas agere liceret *L. I. §. 5. ff. de postuland.* Hanc feminam permulti Interpretes Juris civilis affirmant eandem esse ac *G. Afraniam*, de qua supra egimus, quia illa in Codice Florentino appellatur *Carfania*. Alii *G. Afraniam* distinguunt à *Calburnia*, quoniam hoc nomen in priscis codicibus & vulgatis corporis Juris editionibus reperitur. Conf. omnino *Gotlob. Aug. Jenichen* dissertatiunculam de *G. Afrania* ad *L. I. §. 5. de Postuland.* & *Valerium Max.* lib. VIII. cap. 3. §. 2. *Lips. 1734. 4.* & Relationes literarias*

Ham-

Hamburg. germanice editas An. 1735. num. 38. pag. 325. & num. 40. pag. 340. De aliis mulieribus Romanis, *Calpurnia* nomine dictis, consulendi sunt Scriptores Familiarum Romanarum.

CAMBRA, *Formosa*, quod cognomen à pulchritudine accepit, fertur filia *Belini* Britannorum Regis, uxor *Antenor*is II. Francorum Regis, & mater *Priami* junioris. Scripsisse illam *Leges* Sicambrorum libro uno, obiisse A. M. MMMDXC. a. C. N. CCCLXXX. atque sepultam esse Neomagi ajunt. Conf. de illa *Baleum* & *Pitfeum* de illustribus Britannia Scriptoribus æt. 1. n. 7. p. 65 sq.

CANABUTZENA. vid. *Smaragda*.

CARMENTA. vid. *Olearii* diff. de Poëtriis num. LII. in *Nicostrata*.

CASSANDRA Sibylla. vid. *Olearium* l. c. num. XV.

CASSIA, seu *Cassiana*, seu *Icasia*. vid. notas ad *Olearii* diff. de Poëtriis pag. 141 sq.

S. CATHARINA, seu *Æcaterina*, seu *Hecaterina*, (ἡ Καθαρίνη verosimilius, quam ab *Hecate*) traditur Alexandrina, Virgo & Martyr sub *Maxentio* Imp. A. C. CCCVII. & in rebus philosophicis versatissima. Paganos enim Philosophos validissimis fregisse argumentis, eosque ad religionem Christianam amplectendam rationibus suis adegisse perhibent permulti Scriptores Pontificii. Exstat Historia Martyrii ejus græce scripta apud *Simeonem Metaphrastem* MS. in Bibliotheca Vindebon. teste *Lambecio* Tom. VIII. pag. 226, 282, 340. latine apud *Surium* ad XXV. Nov. & apud *Lipomannum* Tom. V. Aliud S. *Æcaterinae* Martyrium auctore *Atbanasio ταχυσγράφος*, qui se *Catbarinae* famulum fuisse profertur, MS. in Vindob. Biblioth. teste *Lambecio* l. c. pag. 388. atque aliud ab Auctore incerto scriptum. Apud *Metaphrastem* ipsa se Rhetoricen & Philosophiam & Geometriam aliasque disciplinas didicisse ait. Hinc Philosophiæ Professores Parisienses S. *Catbarinam* sibi patronam elegerunt, ejusque festo die Schola vacat Parisiensis, quas ferias exemplo Parisiensis, cæteræ celebrant Scholæ. Academiae Vitembergensis facultas Philosophica in sigillo suo D. *Catbarinae* effigiem usurpat, cum inscriptione: *Catbarina Patrona Philosopharum*. Memoria ejus

recolitur in Ecclesia Graeca & Latina d. XXV. Nov. vid. *Menae* hujus mensis Venet. 1689. fol. edita pag. 198 sqq. ubi pag. 203 legitur: "Αυτὴ ἦν ἐκ πόλεως Ἀλεξανδρείας, θυγάτηρ Βασιλίσκου τινὸς, τὸν ὄνομα Κόνσταν, πάνυ ὕψα ὡραία, καὶ τῷ κάλλει ἀμίμητος, ὑπερμεγέθης τῇ ἡλικίᾳ, καὶ τῷ σώματι ἀστεία, ἦν δὲ ἐτῶν ὀκτωκαίδεκα· ἥτις πᾶσαν παιδείαν Ἑλληνικὴν καὶ Ῥωμαικὴν ἄκρως ἐγγυμνασθεῖσα, Ὁμήρου τε καὶ Βηρυλλίου, τοῦ Ῥωμαίων μεγίστου ποιητοῦ, Ἀσκληπιοῦτε καὶ Ἰπποκράτους καὶ Γαληνοῦ τῶν ἰατρῶν, Ἀριστοτέλους τε καὶ Πλάτωνος, Φιλοστράτου τε καὶ Εὐσεβίου τῶν φιλοσόφων, Ἰανῆ καὶ Ἰαμβρῆ τῶν μεγάλων μάγων, Διογύσου καὶ Συβίλλης, καὶ ὅση ῥητορικὴ ἐφευρέθη τῷ κόσμῳ· οὐ μὴν δέ, ἀλλὰ καὶ πᾶσαν λέξιν γλωσσῶν μεμαθηκυῖα, εἰς ἐκπληξιν ἔφερεν, οὐ μόνον τοὺς ὁρῶντας αὐτὴν, ἀλλά γε καὶ τοὺς ἀκούοντας περὶ τῆς φήμης καὶ σοφίας καὶ παιδείας αὐτῆς. Διὰ δὲ τὴν εἰς Χριστὸν ὁμολογίαν ὑπὸ τοῦ Βασιλέως Μαξεντίου, πολλῶν βασάνων πεῖραν λαβοῦσα, τὴν κεφαλὴν ἀποτέμενεται, καὶ τὸν τοῦ μαρτυρίου στέφανον δέχεται παρὰ τοῦ ἀθλοθέτου Χριστοῦ τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ ἡμῶν. & in *Menologio Graecorum*, cura *Anth. Albani* Card. edito, Tom. I. pag. 213. Ἡ μάρτυς Ἀικατερίνα ἐγένετο ἀπὸ Ἀλεξανδρείας, θυγάτηρ Βασιλίσκου τινὸς πλουσίου καὶ ἐνδόξου, ἑυμορφος πάνυ, εὐφυὴς δὲ ὑπάρχουσα ἔμαθεν ἑλληνικὰ γράμματα, καὶ ἐγένετο σοφὴ λαβοῦσα καὶ γλώσσας πάντων τῶν ἐθνῶν. Ἐπετελεῖτο δὲ ἑορτὴ τοῖς εἰδώλοις παρὰ τῶν Ἑλλήνων. Καὶ θεωροῦσα τὰ ζῶα σφαζόμενα, ἐλυπήθη· καὶ ἀπῆλθεν εἰς τὸν βασιλεῖα Μαξιμῖνον, καὶ ἐφιλονείκησεν αὐτόν, ἐποῦσα, ὅτι διὰ τί ἐγκατέλιπες θεῶν ζῶντα, καὶ προσκυεῖς ἀφύχοις εἰδώλοις; ἐκεῖνος δὲ ἐκράτησεν αὐτήν, καὶ ἐτιμαρῆσατο ἰσχυρῶς· καὶ μετὰ τοῦτο ἔφερεν ὁ βασιλεὺς πεντήκοντα ῥήτορας, καὶ εἶπεν αὐτοῖς· ὅτι διαλέχθητε πρὸς τὴν Ἀικατερίναν, καὶ πείσατε αὐτήν· εἰ γὰρ μὴ νικήσῃτε αὐτήν, πάντας ὑμᾶς κατακαύσω πυρί. Ἐκεῖνοι δὲ ἰδόντες, ὅτι ἐνίκηθησαν, ἱεραπίσθησαν, καὶ οὕτως ἐκάησαν· ἀπεκεφαλίσθη δὲ καὶ αὐτή. *Martin Crusius* in *Turco Graeciae* lib. III. pag. 230 sq. memorat Martyrium S. *Catharinae* ex veteri Codice Basileensis Bibliothecae MSto chartaceo, folii magnitudine, singulis paginis binas columnas quadragenorum versuum habentibus rubro corio asserculis inducto cum bullis seu umbilicis, & cum duabus clausuris more graeco in aculeos infibulandis: "Αυτὴ (ἡ ἀγία μάρτυς Κατερίνη) ὑπῆρχεν ἐξ Ἀλεξανδρείας τῆς

τῆς πόλεως, Βασιλίσκου τινὸς θυγάτηρ, τοῦνομα Κάττου, μέγεθος ἅμα καὶ κάλλος ἔχουσα σώματος εἰς ἄκρον, ἐκπαιδευθεῖσα πᾶσαν ἑλληνικὴν καὶ ῥωμαϊκὴν παιδείαν, καὶ τοῖς κατὰ ἰατρικὴν φιλοπονήσασα συγγράμμασι, καὶ φωνὰς ἑτερογλώσσους πολλῶν ἔθνων ἐκμαθεῖσα, διὰ δὲ τὴν εἰς Χριστὸν ὁμολογίαν ἐπὶ τοῦ βασιλέως Μαξεντίου, πολλῶν βασάνων πείραν λαβοῦσα, τὴν κεφαλὴν ἀποτέμνεται, καὶ τὸν τοῦ μαρτυρίου στέφανον δέχεται. *Addit laudatus Crusius: Hunc Martyrologii codicem 138 foliorum mihi à 16. Febr. usque ad 16. Maji An. 1578. uno calamo anserino, stando, διὰ φιλελληνίαν descripsi, commodato per Cläriff. Theologos D. Ulr. Coecium & D. Jo. Jac. Grynæum missum. Fuerat is Codex cum aliis pluribus MSS. à Cardinale Jo. de Ragusio, tit. S. Sixti, Basileæ in Concilio relictus. Jucundum erit hic legere verba Menagii in Historia Mulierum Philosoph. segm. 35 - 38. Qui ejus Virginis meminit Scriptor antiquior, fuit Græcus Scriptor Anonymus vitæ S. Pauli Latrensis, Eremitæ, domo Elaensis prope Pergamum, fato functi An. 956. d. 15. mensis Decembris in monasterio Aphanensi, in finibus Phrygiæ. Sed eam Scriptor ille Æcaterinen vocat, non Catharinam. Verba ejus sunt, ex interpretatione Jac. Sirmondi, qui eam vitam à se in Sforziana Bibliotheca Romæ repertam in gratiam Cardinalis Baronii latinitate donavit: Aliorum quidem Sanctorum memoriae hilaritatis anam Paulo dabant: Martyris vero Æcaterinæ non solum voluptate Sanctum replebat, sed propemodum exultatione & tripudio. Quem Scriptorem Baronius Annal. Tom. X. Scriptorem fidelem appellat. Æcaterine quoque dicitur Euthymio, Monacho Zygabeno, in suis ad Psalmos enarrationibus ad Psalmum 44. qui liber manu exaratus asservatur in Bibliotheca Regia, nec non in Bigotiana. Prefationem dicti libri edidit Lemonius in Variis Sacris. Vixit Euthymius ille circa initium Seculi XIV. Αικατερίν nuncupatur in tabella græcanica antiqua, quam exhibuit Carol. Du Cangius in fine Glossarii ad Scriptores mediæ & infimæ Latinitatis, in qua depicta cernitur gestans coronam regiam in capite & veste induta consulari. Quod admonet me, ut legentes moneam, regio genere ortam dici in martyrio: Mulier quædam pia, nomine Æcaterina, ætate juvenis, pulchra specie, quæ genus ducebat ex sanguine regio, omnem autem & externam & nostram Scripturam perlegerat, multis ancillis comitata degebat Alexandria, inquit Si-*

neon Metaphrastes ad XXV. Novembris interprete Gentiano Herveto. *Sed ad rem. Exstant in Bibliotheca Colbertina septem Codices Manuscripti Martyrii S. Catharinae, signati 413, 569, 622, 850, 3048, 4530, 5823. in quibus & ea constantissime Ἀικατερίνη appellatur. Æcatherina quoque dicitur Molano in suis ad Uuardum additionibus. At vero in Calendario Graeco pervetere dictae Bibliothecae signato 5149. Ἐκκατερίν ad 24. Novembris nuncupatur. Catharinam posteriores dixerunt: credo, quia nominis Æcaterinae, Æcaterinos, Eccaterinos originem ignorarent: quid enim Ἀικατερίνη, Ἀικατερίν, Ἐκκατερίν, significent, ignoratur. Constat, non esse voces Graecas; sed neque voces esse arabicas, ut volunt quidam, quod S. Æcaterina in altero montis Sinai jugo sepulta fuerit, in quo etiamnum monasterium exstat, illi dicatum, docuit me Eusebius Renaldotus, Vir arabicae linguae, si quis alius, intelligentissimus. Catharina certe in omnibus Ecclesiasticis Breviariis nuncupatur, nec non apud Baronium in Martyrologio. Apud Pachymerem in Andronico lib. II. cap. 18. & lib. III. cap. 1. Catharina filia unica Philippi Imp. CPolitani titulo tenus, quae postea Carolo Valesio Comiti nupsit, Ἀικατερίνα appellatur. Unde colligere est Catharinam & Æcaterinam idem nomen esse. Atque haec de nomine S. Catharinae; nunc de historia videamus. Eam falsi arguere videtur Baronius. Ita enim de ea ille in Annal. ad A. 317. sect. 23. Cum doleamus ab Eusebio praetermissa, magis angimur ab incerto auctore, quo fufius, eo minus fideliter quam par est, Acta ejusdem nobilissimae Martyris fuisse conscripta. Praestat itaque in rebus Martyrum aliorumque Sanctorum multa desiderari, quam omni ex parte nutantia plurima cumulari. Melius enim consulitur Ecclesiasticae veritati, rerum, quae non adeo exploratae, silentio, quam mendacio, veris licet admixto, atque adulteratae orationis eloquio. Ut merito eam tanquam fabulosam ex Breviario Parisiensi jussu Franc. Harlaci, Archiep. Parisiensis an. 1680. reformato ejecerint, qui ejus reformationi operam dederunt, Viri doctrina & pietate illustres, Jacobus de Sancta Bova, Professor Theologus, Sorbonicus; Guillelmus Bruneterius, tunc Archidiaconus de Bria in Ecclesia Parisiensi, bodie Episcopus Santonenfis; Claudius Castellanus, Canonicus Parisiensis; Nicolaus Gobilio, Doctor Sorbonicus & Parochus Sancti Laurentii apud Parisios; Leonardus Lametus, Doctor*

N4-

Navarricus, tunc Canonicus Parisiensis, nunc Paroebus S. Eustachii apud Parisios; Claudius Amelina, Archidiaconus Parisiensis, & Nicolaus Tornofus, Theologus & Concionator eximius. Viri cordati jam pridem animadverterunt hanc historiam esse fabulosam. vid. Ge. Cassandri opera pag. 278 sq. & pag. 1093. Tillemontii Memorias Hist. Eccl. Tom. V. pag. 448. & 761. Helv. Garibii scriptum adversus Becanum de invocatione Sanctorum pag. 346 sqq. & Voëtii Dissert. Sel. Part. III. pag. 505 sqq. Nihilominus post Jac. Gretserum lib. II. de Sacris Peregrinat. cap. 20. p. 313 sqq. nostris temporibus edere sustinuit Odoacer Ilbachius, Scriptor personatus, Acta Catharinae, Virginis & Martyris, à censuris hodiernorum Pseudo-Criticorum vindicata, Rom. 1724. 4. Auctor in toto libro id operam dat, ut refellat Dan. Papebrochium, qui in notis ad Ephemerides Graeco-Moscas, praefixas Tomo I. Actorum Sanctorum m. Maji pag. LI. scripserat: Haecaterinam Graeci, Latini Catharinam appellant. Acta apud utrosque quantum habent admirabilitatis, tanto etiam plus difficultatis patiuntur ad obtinendam fidem. Nibilo levior objicitur molestia circa sacri corporis ad montem Sinai translationem, indubitabilem illam quidem quoad substantiam, sed quoad auctores ejus ac tempus perquam obscuram. Hoc certum, nullam esse Sanctam, cujus fama cultusque primis post persecutiones ignotior, celebrior autem aetatibus posterioribus fuerit, non solum in Orientali, sed etiam Occidentali Ecclesia. In nostro certe Belgio, ut de aliis taceam regionibus, baud facile reperias ullam urbem, ac ne oppidum quidem vel municipium, ubi haec Sancta non habeat vel altare vel templum; quod factum esse non potuit, nisi propter illustria & frequentia ac nota passim miracula, ad ejus invocationem patrata; quorum habemus varia specimina MSS. & inprimis germanicam relationem perquam authenticam de reliquiis & cultu in Grevarodensi Canoniarum Regularium diocesis Colonienfis monasterio, unde non sine miraculis aliquid communicatum fuit civitati Bruxellensi. Plura & pluribus ex locis colligenda speramus, priusquam ad hunc mensem Opus nostrum pervenerit, eaque tam certa atque testata, ut obmutescere faciant obgannientium haereticorum ora. Quid enim si nomen ejus & sepulchrum seculis aliquot primis à martyrio occultum habere voluit Deus, sicut S. Rosaliae corpus in Sicilia: an non potest illius, postmodum ut voluit revelati, veritatem

ratem reddere populis Christianis per indubitabilia miracula certam? Non ita modicæ fidei sumus; nec tamen etiam tam credulæ, ut religioni nobis ducamus dubitare de Actis acceptis per Græcos, quorum minus discreta facilitas varia de Sanctis suscepit commenta, Latinisque communicavit severioris examinis egentia. Expoliuit ea Metaphrastes, auctorem primum, sub alieno tamen nomine latentem, videtur invenisse Allatius, quando græca reperit hoc fine terminata: Hæc ego Athanasius scriba, famulus Dominæ meæ Æcaterinæ composui commentaria ipsius, in omni sapientia. Utinam hæc nobis inveniat aliquis! Interim præsumere possumus, eadem fide auctorem prodire cum titulo famuli & scribæ ipsius Sanctæ, qua similem assumpserunt titulum Auctores Passionum, quas habemus de S.S. Georgio ac Theodoro; de quibus fortassis præstaret nihil scriptum fuisse, quam scriptum fuisse sine solido veterum auctorum fundamento. Hunc locum inter multos alios acriter reprehenderat Sebast. à S. Paulo, Ordinis Carmelitani in Belgio Provincialis, in exhibitione Errorum Papebrochii Colon. 1693. edita, contra quem copiose se defendit Papebrochius in Responsione ad exhibitionem errorum &c. Part. I. ad Artic. XI. de Actis Sanctorum §. 14. pag. 252 sqq. Papebrochiana hæc in Censuras XLVII. distributa recudi curavit Ilbadius & singulis censuris responsiones suas, frivolas magna ex parte & satis duras, subjunxit. Illas sanè nulla omnino refutatione dignas esse monent Collectores Actorum Sanctorum Antwerpenses in Synopsi Tomi V. de Actis Sanctorum Julii, recusa in Actis Eruditt. Lips. A. 1727. pag. 323 sq. Erunt fortasse, qui à nobis apologiam expectent adversus ea, quæ non ita pridem vulgavit Odoacer quidam Ilbadius in Actis Sanctorum discernendis aut vindicandis ut minimum summe peregrinus. Odiosas is controversias ab annis fere triginta extinctissimas laevo prorsus fidere renovavit. Ipsum nos, dum longe utilioribus occupamur, ad tunc abunde dicta probataque remittimus. Quæ si sufficere non existimet, adeat, obsecro, librum apolegeticum ab eminentissimo Card. Baronio sub Antonii Gallonii nomine A. MDCIV. Romæ editum & Clementi P.P. VIII. inscriptum ad Constantinum Cajetanum EX BREVIARIO S. Gregorii monachatum Benedictinum adstruentem; ubi quid de Breviario & consequenter de S. Catharinæ contractis in eo Actis censendum, nisi volens cæcuiat apertissime

tissime perspiciet. Conf. de hac Sancta chimærica *Mart. Crusii* Orat. XIII. *Jac. Thomasi* Programma XXX. *Aug. Buchneri* Orationes festas pag. 1 sqq. & pag. 138 sqq. *Jo. Rainoldi* lib. de idololatria Ecclesiæ Romanæ pag. 217 sq. *Æg. Menagii* Historiam Mulier. Philos. segm. 34-38. *Jo. Dav. Koeleri* Amœnitates numarias Tom. IV. pag. 393. & *Celeb. Fabricii* Bibliothecam lat. mediæ & infimæ ætatis Tom. I. pag. 1012.

CATTA, mulier fatidica, forte Germana natione, memoratur inter mulieres doctas à *Tiraquello* in Legem XI. Connub. pag. 186. b. ex *Suetonii Vitellio* cap. 14. §. 7. *Suspectus (Vitellius) & in morte matris fuit, quasi aegrae praeberi cibum prohibuisset, vaticinante Catta muliere, cui velut oraculo acquiescebat, ita demum firmiter diutissime imperaturum, si superstes parenti exstisset.*

CELÆNO, una Harpyarum, reperitur in catalogo foeminarum doctarum apud *Tiraquellum* l. c. quia *Virgilius* de illa cecinit *Æneid.* III. v. 245.

*Una in praecelsa confedit rupe Celeno,
Infelix vates, rumpitque banc pectore vocem.*

CENTONA, nomen fictum Poëtriae latinae; vid. *Falconia Proba.*

CESENNIA, amica *Cn. Lentuli Gaetulici* Cos. *Tiberii* Imp. temporibus à *Tiraquello* l. c. inter doctas mulieres recensetur, quia *Sidonius Apollinaris* lib. II. epist. 10. sub finem testatur, illam *cum Gaetulico saepe versum complexisse.*

CHARICLEA, mendose apud *Tiraquellum* l. c. *Cbirclea* appellata, allegatur à *S. Maximo* Confessore in Sermonibus per excerpta serm. 3. in fine, serm. 7. extr. serm. 28. bis, serm. 35. serm. 38. serm. 52. serm. 59. serm. 62. & serm. 63. ab *Antonio Melissa* in locis commun. lib. I. cap. 22. & 70. & lib. II. cap. 80. atque à *Thoma Magistro* in *ἐκλογαῖς ὀνομάτων ἀττικῶν* in *εὐαγγελίζομαι.* Recte autem monuit *Paulus Leopardus* Emendat. lib. III. cap. 25. & lib. IV. cap. 1. sub *Chariclea* semper intelligenda esse *Heliodori* *Æthiopica*, ubi *Theagenis* & *Cburicleæ* amores describuntur.

CHARIXENA, Poëtria, vid. *Olearii* diff. de Poëtriis num. XVI.

CHILONIS, seu *Cbilonissa*, in numerum clarissimarum foeminarum Pythagorearum

gorearum refertur à *Iamblicho*. in vita *Pythagoræ* extrema. Fuit filia *Cbilonis* *Lacedæmonii* è septem Sapientibus Græciæ. vid. *Menagii* Hist. Mulier. Philos. segm. 103. & *Fabricii* Biblioth. Gr. Vol. I. pag. 526.

CIRCE Mythologis dicitur filia *Solis* & *Perfes* nymphæ, aliis *Ætæ*, Colchorum Regis & *Hecates*, veneficiorum peritissima, quam ajunt, Sarmatarum Rege, cui nupserat, venenis sublato, cum ipsa crudelius imperaret, ab incolis expulsam in Italiam profugisse & in Circæo promontorio variis herbis abundante consedissee, ubi cum *Glaucum* Deum marinum adamaret, *Scyllam* puellam, quam ille deperibat, in monstrum marinum commutaverit. Tradunt etiam *Circes* filium fuisse *Marsum*, à quo gens Marforum orta, quibus naturalis quædam vis adversus serpentum venenum inesset, eamque *Ulysssem* vi tempestatis ad se delatum hospitio excepisse, ejus socios, quos ob intemperantiam in porcos mutaverat, restituisse, ipsique filios *Agrium* & *Latinum* secundum *Hesiodi* Theogoniam v. 1013. vel *Nausipboun* & *Telegonum* secundum *Hygini* fab. CXXV. vel *Ausonem*, *Telegonum* & *Casipbonem* peperisse. Conversationem *Ulyssis* cum *Circe* describit *Homerus* Odyss. x'. v. 140 sqq. apud quem nec non apud *Virgilium* lib. VII. *Æneid.* v. 10 sqq. ejus præstigiās & maleficia longo ordine reperire licet. *Sam. Bochartus* in Chanaan lib. I. cap. 33. Tom. I. Opp. pag. 588. existimat fabulam *Circes*, incantamentis suis rerum species immutantis, & Latinæ regionis *φαρμακώδες* confictam esse à Phœnicibus, qui Latium & Latinos dici putaverint ἀπὸ τῶν φαρμακείων ab incantationibus, quoniam phœnicio sermone *Lat*, cujus plurale *Latim* vel *Latin*, est incantatio. Alii statuunt, fabulæ isti aneam præbuisse Circæum promontorium herbarum efficacissimarum ferax, & *Circes* summam peritiam in arte medica. Hanc certe celebrant *Diodorus Sic.* lib. IV. pag. 173. B. Τὴν Κίρκην φασὶν εἰς φαρμάκων παντοδαπῶν ἐπίνοιαν ἐκτραπέυσαν. ἐξευρεῖν παλαιοῖας φύσεις βοτανῶν καὶ δυνάμεις ἀπιστημένας. Οὐκ ὀλίγα μὲν γὰρ ὑπὸ τῆς μητρὸς Ἑκάτης διδαχθῆναι, πολὺ δὲ πλείω διὰ τῆς ἰδίας ἐπιμελείας ἐξευροῦσαν, μηδεμίαν ὑπερβολὴν ἀπολιπεῖν ἑτέρα πρὸς ἐπίνοιαν φαρμακείας. Δοθῆναι δ' αὐτὴν εἰς γάμον τῷ βασιλεῖ τῶν Σαρματῶν, ὅς ἐποι Σχύδας προσ-αγορεύουσι· καὶ τὸ μὲν πρῶτον τὸν ἄνδρα φαρμάκοις ἀνελεῖν, μετὰ δὲ ταῦτα τὴν

τὴν βασιλείαν διαδixαμένην, πολλὰ κατὰ τῶν ἀρχομένων ὥμὰ πρᾶξαι καὶ βία. Διόπερ ἐκπεσοῦσαν τῆς βασιλείας, κατὰ μὲν τινες τῶν μυθολογῶν φυγεῖν ἐπὶ τὸν ὠκεανόν, καὶ ἦσον ἔρημον καταλαβομένην, ἐνταῦθα μετὰ τῶν συμφυγεσῶν γυναικῶν καθιδρυθῆναι· κατὰ δὲ τινες τῶν ἱστορικῶν καταλιποῦσαν τὸν τόπον, κατοικῆσαι τῆς Ἰταλίας ἀκρωτήριον τὸ μέχρι τοῦ νῦν ἀπ' ἐκείνης Κίρκαιον ὀνομαζόμενον. (quibus similia leguntur infra in *Eudocia*.) *Plinius* Hist. Nat. lib. XXV. cap. 2. segm. 5. *Certe quid non replevere fabulis Colchis Medea aliaque, inprimis Itala Circe, Diis etiam adscripta? unde arbitror natum, ut Æschylus è vetustissimis in Poëtica, refertam Italiam barbarum potentia proderet, multique Circæios, ubi habitavit illa, magno argumento etiamnum durante in Marfis, à filio ejus orta gente, quos esse domitores serpentium constat. Homerus quidem primus doctrinarum & antiquitatis parens, multus alias in admiratione Circes, gloriam barbarum Ægypto tribuit. & Tibullus lib. IV. eleg. 1. v. 61 sqq.*

*Solum nec doctæ verterunt pocula Circes,
Quamvis inliceret Solis genus, apta vel berbis,
Aptaque vel cantu veteres mutare figuras.*

Circes imago exhibetur in *Jac. Gronovii Thesauro Antiqq. Græc. Tom. II. tab. VI. Conf. de illa Scriptores Historiæ medicæ, Tiraquellum de Nobilitate cap. 31. num. 328. Gabr. Naudæum in Apologia pro Magiæ suspectis pag. 275. Sam. Bochartum in Chanaan lib. I. cap. 33. & Fabricium Vol. XIII. Biblioth. Gr. pag. 120. vid. infra Hecate, ubi Scholiorum Apollonii Rhodii testimonium de utraque profertur.*

CLAUDIA, quæ à *Plutarcho* in fine Conjugial. Præceptorum Tom. II. Opp. pag. 145. Ε. Κλαυδία ἡ παλαιὰ appellatur, à *Tiraquello* in numerum foeminarum eruditarum refertur, quia *Plutarchus* l. c. ejus inter mulieres celebres & doctas meminit.

CLAUDIA Rufina, ex Britannorum principibus orta, à *Claudio Cæsare Claudia*, ab *Aulo Ruso Pudente*, Senatore Romano, ipsius marito *Rufina* nomen accepit. Fertur discipula *S. Pauli*, qui ejus & mariti meminerit 2 Tim. capite

& versu ultimo. *Martialis* Poëta illam egregie laudat lib. IV. epig. 13. & lib. XI. epigr. 53. Ajunt illam fuisse græcarum & latinarum litterarum probe peritani, atque scripsisse librum epigrammatum, aliam elegiarum de obitu mariti, & carmina diversi generis. Perhibetur obiisse in Umbria circa A. C. CX. vid. *Baleum* Cent. I. num. 26. & *Pitfeum* æt. 2. num. 19. pag. 72 - 75.

CLAUDIA, uxor *P. Papinii Statii*, Poëtæ, qui ad illam scripsit carmen, quod exstat lib. III. Silv. 5. ubi inter alia v. 31 sqq.

— — — — tu cum Capitolia nostræ
 Inficiata lyre, sævum ingratumque dolebas
 Mecum victa Jovem; tu procurrentia primis
 Carmina nostra sonis, totasque in murmure noctes
 Aure rapis vigili; longi tu sola laboris
 Conscia, cumque tuis crevit mea Thebais annis:

& v. 63 sqq.

Sic certe formæque bonis animique meretur;
 Sive chelyn complexa petit, seu voce paterna
 Discendum Musis sonat, & mea carmina fleat;
 Candida seu molli diducit brachia motu,
 Ingenium probitas, artemque modestia vincit.

Ex his colligit *Frid. Morellus*, eam fuisse filiam citharoedi, & saltasse poemata. Conf. omnino Interpretes *Statii* ad h. l.

CLEA, cui *Plutarchus* librum suum de mulierum virtutibus nuncupavit, in quo eam in librorum lectione versatam fuisse ait. Refert etiam, quum ipsa optimam *Leontidem*, quæ forte mater ejus fuit, mortuam amisisset, se cum ea colloquium habuisse, non experte philosophicæ consolationis. Inde Philosophiæ eam deditam fuisse conjicit *Menagius* in Historia mul. Philos. segm. 14.

CLEAECHMA, *Autobaride* Lacedæmonii soror, in catalogo clarissimarum Pythagoricarum exstat apud *Iamblicum* in vita Pythagoræ sub finem. Quia *Iamblicus*, notam ut faceret *Gleachmam*, eam sororem fuisse *Autobaride* ait,

ait, hunc illustrem fuisse, quamvis hodie ignoretur, statuit *Menagius* in *Historia mul. Philosoph. segm. 106.*

CLEARATA, Philosophiae Pythagoricae studiosa, ad quam *Melissae* epistola de iis, quae mulierem decent, exstat. (num. XCIX.)

CLEOBULINE, Poëtria; vid. *Olearii* diss. de Poëtriis Gr. num. XVII. Addere juvat verba *Æg. Menagii* in *Historia Mul. Philos. segm. 4.* de illa scribentis: Cleobulina, filia Cleobuli, unius è septem Graeciae Sapientibus, unde & Cleobulina vulgo vocitata: nam eam pater (verba sunt Plutarchi) Eumetidem appellabat. Scripsit aenigmata versibus hexametris, in quibus laudatur ab Athenaeo lib. X. cap. 15. Hoc illius de cucurbitae applicatione aenigma celebre profert Aristoteles *Rbetor lib. III, cap. 2.*

Ἄνδρ' εἶδον πυρὶ χαλκὸν ἐπ' ἀνέρι κολλήσαντα.

Igne hominem aes humano in corpore figere vidi.

Nam Cleobulinae hoc aenigma esse testificatur Plutarchus in *Convivio septem Sapientum.* Ibi eam Thales τὴν σοφὴν vocat, quod Philosophiae deditam interpretatur, qui Plutarchi indicem concinnavit. Et ita haec verba accipienda existimabat Carolus Cato Curtius, vir doctrina & modestia singulari. Meminit ejus Cratinus in fabula, quam de ejus nomine Cleobulinas inscripsit. Ita enim banc fabulam numero plurali efferendam docet Laërtius in Cleobulo, & Athenaeus lib. IV. cap. 21. Minus recte Κλεοβουλίνη numero singulari dicitur Polluci lib. VII. cap. 11. De Cleobulina praeter Plutarchum & Laërtium dictis locis & Suidam in Κλεόβουλος videndus Clemens Alexand. *Στρωματίων* quarto, ubi eam ait paternorum hospitem pedes lavisse. Hospitem pedes feminas olim lavare solitas discimus ex Homero in *Odyss. τ'.* Paulo Apostolo in *I. ad Timoth. cap. 5. I. Sam. cap. 25.* Plutarcho de *Virtutibus mulierum*, & ex oraculo dato Milesiis Herodotus.

CLEOPATRA, Regina Aegypti, filia Ptolemaei Auletae, soror & uxor Ptolemaei Dionysii ultimi, Mulier peritia linguarum & magnificentia admodum celebris, sed luxuriosissima & impudicissima, primum à C. Jul. Caesare adamata, cui filium Caesarionem peperisse dicitur, deinde ab Antonio justae uxoris

loco habita. Hoc ab *Augusto* ad necem voluntariam compulso, mariti exemplum imitata *Cleopatra*, ne per ludibrium in triumpho traduceretur, aspidibus corpori admotis, periit A. V. DCCXXIII. De ejus eruditione *Plutarchus* in vita *M. Antonii* Tom. I. Opp. pag. 927. E. Ἦν αὐτὸ καὶ αὐτὸ τὸ κάλλος αὐτῆς (Κλεοπάτρας) οὐ πᾶν δυσπαράβλητον, οὐδὲ οἷον ἐκπλῆξαι τοὺς ἰδόντας· ἀφ' ἧν δὲ εἶχεν ἡ συνδιαίτησις, ἄφυκτον, ἥτε μορφή, μετὰ τῆς ἐν τῷ διαλέγεσθαι πιθανότητος, καὶ τοῦ περιφέοντος ἅμα πῶς περὶ τὴν ὁμιλίαν ἡθους ἀνέφερε τι κέντρον· ἡδονὴ δὲ καὶ φθεγγομένης ἐπ' ἡν ἤχῳ καὶ τὴν γλῶτταν, ὥσπερ ὄργανόν τι πολύχορδον, εὐπετῶς τρέψουσα κατ' ἣν βούλοιο διάλεκτον, ὀλίγοις παντάσῃσι δι' ἑρμηνείας ἐνετύγχανε βαρβάροις· τοῖς δὲ πλείστοις αὐτὴ δι' αὐτῆς ἀπεδίδεν τὰς ἀποκρίσεις, οἷον Ἀιθίοψι, Τρωγλοδύταις, Ἑβραίοις, Ἀραβί, Σύροις, Μήδοις, Παρθυαίοις, πολλῶν δὲ λέγεσθαι καὶ ἄλλων ἐκμαθεῖν γλῶττας· τῶν πρὸ αὐτῆς βασιλέων οὐδὲ τὴν Αἰγυπτίαν ἀνασχομένων περιλαβεῖν διάλεκτον· ἐνίων δὲ καὶ τὸ μακεδονίζειν ἐκλιπόντων. De inflaurata studio *Cleopatrae* Bibliotheca Alexandrina, quae paulo ante conflagrata incendio erat, idem Auctor l. c. pag. 943. A. Καλούϊος Καίσαρος ἐταῖρος ἔτι καὶ ταῦτα τῶν εἰς Κλεοπάτραν ἐγκλημάτων Ἀντωνίῳ προῦφερε· χαρίσασθαι μὲν αὐτῇ τὰς ἐκ Περγᾶμει βιβλιοθήκας, ἐν αἷς εἴκοσι μυριάδες βιβλίων ἀπλῶν ἦσαν. De ejus sedulitate in experiundis venenis idem l. c. pag. 949. D. Κλεοπάτρα Φαρμάκων θανασίμων συνῆγε παντοδαπὰς δυνάμεις, ὧν ἐκάστης τὸ ἀνώδυνον ἐλέγχουσα προῦβαλλε τοῖς ἐπὶ θανάτῳ φρουρουμένοις, ἐπεὶ δὲ ἑώρα τὰς μὲν ὠκυμῶρους τὴν ὀξύτατα τοῦ θανάτου δι' ὀδύνης ἐπιφερούσας, τὰς δὲ πραοτέρας τάχος οὐκ ἐχούσας, τῶν θηρίων ἀπεπειράτο, θεωμένης αὐτῆς ἕτερον ἑτέρῳ προσφερόντων· ἐποίει δὲ καὶ τοῦτο κατ' ἡμέραν, καὶ σχεδὸν ἐν πᾶσι μόνον εὑρισκε τὸ δῆγμα τῆς ἀσπίδος ἀνευσπασμοῦ καὶ στεναγμοῦ κάρον ὑπνώδη καὶ καταφορὰν ἐφελκόμενον, ἰδρῶτι μαλακῶ τοῦ προσώπου καὶ τῶν αἰσθητηρίων ἀμαυρώσει παραλυομένων ραδίως, καὶ δυσχεραίνοντων πρὸς τὰς ἐξεγέρσεις καὶ ἀνακλίσεις, ὥσπερ οἱ βαθέως καθεύδοντες. Experimentum physicum in duobus maximis unionibus ab ipsa factum copiose enarrat *Plinius* Hist. nat. lib. IX. cap. 35. segm. 57. Exstant adhuc libri varii sub nomine *Cleopatrae*, quos tamen omnes suppositos esse Viri docti recte affirmant. *Cleopatrae* de morbis mulierum varia exhibentur in Harmonia Gynaeciorum ex diversis

diversis collecta & edita ab *Isr. Sparbio* cum Gynæciorum libris Argent. 1597. fol. Ejusdem de ponderibus & mensuris expositio MSta asservata est græce in *Jo. Elichmanni* Bibliotheca, exstat quoque in Codice MS. Chemicorum Græcorum *Augustano*, *Goibano* atque *Fabriciano*, ubi etiam reperitur Κομαρίου φιλοσόφου ἀρχιερέως διδάσκοντος τὴν Κλεοπάτραν τὴν θείαν καὶ ἱερὰν τέχνην τοῦ λίθου τῆς φιλοσοφίας liber, in quo *Comarius*, *Ostanes* atque alii cum *Cleopatra* colloquentes finguntur. Libellus iste de ponderibus allegatur à *Galeno* Tom. IV. Opp. pag. 467. & Tom. XIII. ed. Paris. pag. 975. Errat autem *Mart. Lippenius* in Bibliotheca Jurid. v. *Pondera* tradens, reperiri illum in Operibus *Galenii*, apud *Juntas* editis, Ven. 1551. F. Vid. judicium *Tbo. Reinesii* de hoc libro in *Fabricii* Biblioth. Gr. Vol. XII. pag. 759. Ejusdem libri multi de unguentis pretiosis & de Chymia five arte aurum faciendo laudantur ab *Alberto M.* teste *Laurentbergio* in *Acerra* philolog. pag. 672. Epistola latina *Heraclii* Imp. ad *Sophoclem* Sophistam, *Sophoclis* ad *Heraclium*, *M. Antonii* ad *Q. Soranum*, *Cleopatra* Reginae ad eundem, *Q. Sorani* ad *M. Antonium* & *Cleopatram* de priapismo *Cleopatra* Reginae ejusve remediis è Bibliotheca *Goldasti* cstant in *Priapeis* *Casp. Scioppii*, Patav. vel potius Amstel. 1664. 8. & in Epistolis *Claud. Baribolom. Morisoti* Cent. I. epist. 34. vid: de istis epistolis *Barthii* Animadvv. ad *Claudianum* pag. 285. *Colomesii* Galliam Orient. pag. 205. & *Morbofii* Polyhist. lit. lib. I. cap. 11. segm. 50. De Priapismo five propudiosa libidine *Cleopatra* Reginae ejusque remediis epistola *Heraclii* Imp. ad *Sophoclem* Philosophum pro expositione libri scripti tabulis aeneis, inventique ad caput *Cleopatra* Reginae in suo sepulchro, inserta est Appendici *Petronii* editae 1587. & 1687. 8. Disputatio Reginae *Cleopatra* cum *R. Meiero* de resurrectione mortuorum memoratur in Tractatu Talmudico *Sanhedrin* cap. *Chelek* pag. 90. b. *Cleopatra* allegatur ab Auctore Scholiorum ad tetrabiblon *Ptolemæi* lib. III. pag. 88. & ab *Ætlio* Medico *Tetrab.* II. Serm. II. cap. 56. Serm. IV. cap. 6. & *Tetrab.* IV. Serm. I. cap. 98. Ejus Scripta à *Paulo Ægineta* in compendio artis medicæ lib. III. cap. 1. Ejus Κοσμητικὸν à *Claud. Galeno* Tom. II. Opp. ed. Basil. pag. 156, 161, 163, 170. & Tom. X. ed. Paris. pag. 571. *Crito* medicus,

Heraclida Tarentini, *Cleopatra* & aliorum Κοσμητικὰ contraxit IV. libris, teste *Galeno* περὶ συνθέσεως φαρμάκων τῶν κατὰ τόπους lib. I. Tom. II. Opp. ed. Bas. pag. 163. ubi illorum argumenta recensentur & ex *Galeno* in *Celeb. Fabricii* Bibliotheca Gr. Tom. XII. pag. 689. Ejus Genesia à *Galeno* Tom. VII. ed. Paris. pag. 873. Historiam *Cleopatrae* Reginae enarrant plerique Scriptores veteres Historiae Romanae. E recentioribus consulendi sunt praeter Scriptores Numismaticos *Pag. Gaudentius* in vita *Cleopatrae* italice edita, Pis. 1643. 4. Anonymus in Compendio vitae *Cleopatrae* gallice, 1668. 12. Dan. Casp. *Lobensteinius* in Tragoedia *Cleopatra*, germanice, Uratiss. 1661. 8. *Baltas. Castilion*, & *Augustinus Favoritus* in *Cleopatra*, quam laudat *Janus Broukbusius* ad *Propertii* lib. III. eleg. IX. v. 53. De ejus eruditione conf. praeter Scriptores Historiae medicae & de foeminis doctis *Tiraquellum* in lib. de Nobilit. cap. 31. num. 342. & *Fabricium* Vol. XIII. Biblioth. Gr. pag. 122.

CLITAGORA, Poëtria. vid. *Olearii* diff. de Poëtriis num. XVIII.

CLITO, Poëtria. vid. *Olearium* l. c. num. XIX.

COMNENA (Anna) vid. *Anna*.

CONGYLA, Colophonia, vid. *Gongyla*.

CONSTANTINA, filia Archiepiscopi Atheniensis, floruit Seculo XIII. medio, de qua *Matthæus Parisiensis* in Historia Anglica ad A. C. MCCLII. p. 559. a. ed. Par. 1644. *Quaedam puella, filia Archiepiscopi Atheniensis, nomine Constantina, nondum vicesimum agens annum, virtutibus praedita, omnem trivii & quadrivii novarat difficultatem, unde alteram Catherinam consuevit Magister Joannes (de Basingstoxes) jocosè, propter suae scientiae eminentiam, appellare. Haec magistra fuit magistri Johannis, & quidquid boni scivit in scientia, ut saepe asseruit, licet Parisius diu studisset, & legisset, ab ea mendicaverat. Haec puella pestilentias, tonitrua, eclipsin, & quod mirabilius fuit, terrae motum praedicens, omnes suos auditores infallibiliter praemunivit.*

CORINNA, Poëtria. vid. *Olearii* diff. de Poëtriis num. XX.

CORNELIA, *Scipionis Majoris Africani* filia, *Sempronii Gracchi* uxor, & *Tiberii* atque *Caji Gracchorum* mater, eloquentissima & fortissima foemina, de qua

qua *Plutarchus* in *vita Gracchorum* Tom. I. Opp. pag. 836. E. Τὸν ἕτερον νόμον Γάιος αὐτὸς ἐπανείλετο, φήσας τῇ μητρὶ Κορνηλίᾳ δεηθείση χαρίζεσθαι τὸν Ὀκτάβιον. Καὶ ὁ δῆμος ἠγάσθη, καὶ συνεχάρησε τιμῶν τὴν Κορνηλίαν οὐδὲν ἥττον ἀπὸ τῶν παίδων, ἢ τοῦ πατρὸς· ἥς γε χαλκὴν εἰκόνα τήσας ὑπερον, ἐπέγραψε Κορνηλίαν μητέρα Γράκχων. & l. c. pag. 843. C. Ἡ Κορνηλία λέγεται τὰ τε ἄλλα τῆς συμφορᾶς εὐγενῶς καὶ μεγαλοφύχως ἐνεγκεῖν, καὶ περὶ τῶν ἱερῶν ἐν οἷς ἀνηρέθησαν εἰπεῖν, ὡς ἀξίως οἱ νεκροὶ τάφους ἔχουσιν. Ἀυτὴ δὲ περὶ τοὺς καλουμένους Μισηνοὺς διέτριβεν, οὐδὲν μεταλλάξασα τῆς συνήτους διαίτης. Ἦν δὲ καὶ πολύφιλος, καὶ διὰ φιλοξενίαν εὐτράπεζος, αἰεὶ μὲν Ἑλλήνων καὶ φιλολόγων περὶ αὐτὴν ὄντων, ἀπάντων δὲ τῶν βασιλέων καὶ δεχομένων παρ' αὐτῆς δῶρα καὶ πεμπόντων. Ἡδίστη μὲν οὖν αὐτῇ τοῖς ἀφικνουμένοις καὶ συνοῦσι διηγούμενῃ τὸν τοῦ πατρὸς Ἀφρικανοῦ βίον καὶ δίαίταν, θαυμασιωτάτῃ δὲ, τῶν παίδων ἀπενθῆς καὶ ἀδάκρυτος μνημονεύουσα, καὶ πάθῃ καὶ πράξεις αὐτῶν ὥσπερ ἀρχαίων τινῶν ἐξηγουμένη τοῖς πυθθανομένοις. Ὅθεν ἔδοξεν ἐνίοις ἔκνους ὑπὸ γήρας ἢ μεγέθους κακῶν γεγονέναι, καὶ τῶν ἀτυχημάτων ἀναισθήτος· αὐτῶς ὡς ἀληθῶς ἀναισθήτοις οὖσιν, ὅσον ἐξ εὐφύας καὶ τοῦ γεγονέναι καὶ τεθράφθαι καλῶς ὀφελός ἐστι πρὸς ἀλυπίαν ἀνθρώποις, καὶ ὅτι τῆς ἀρετῆς ἢ τύχῃ φυλαττομένοις μὲν τὰ καλὰ πολλάκις περιέσιν, ἐν δὲ τῷ πλῆϊσαι τὸ φέρειν εὐλογίῃς οὐ παραιτεῖται. De ejus epistolis, quarum meminit *Plutarchus* l. c. pag. 840. D. *Cicero* in *Bruto* cap. 58. *Magni interest, quos quisque audiat quotidie domi, quibus cum loquatur à puero: quemadmodum patres, pædagogi, matres etiam loquantur. Legimus epistolas Cornelix matris Gracchorum: apparet filios non tam in gremio educatos, quam in sermone matris.* & *M. Fabius Quintilianus* Instit. Orat. lib. I. cap. 1. *In parentibus quam plurimum esse eruditionis optaverim. Verum nec de patribus tantum loquor, nam Gracchorum eloquentiæ multum contulisse accepimus Corneliam matrem, cujus doctissimus sermo in posteros quoque est epistolis traditus. Oratio Cornelix ex libris Nepotis excerpta, qua C. Gracchum dehortatur, ac deterret à capessenda Republ. & nece fratris vindicanda, emendatur à Claud. Salmasio in Plinianis Exercitt. cap. 31. pag. 293. b. Epistolam ejus prolixam ad Gracchos filios ex Sexti Ciceronis libro de laudibus mulierum exhibet Anton. de Guevara in Horologio Principum lib. II. cap.*

cap. 36. pag. 370 sqq. Idem l. c. testatur, *Ciceronem* sane adeo scripta *Corneliae* laudibus extollere, ut in Rhetoricis hujus ferme sententiæ verba proferat: *Nisi foemina nomen Corneliae obstitisset, inter omnes emereret Philosophos. Nunquam enim à carne debili tam graves vidi proficisci sententias; quæ in Ciceronis operibus frustra quærentur.* Incertæ etiam fidei esse videntur, quæ *Guevara* pag. 369; de *Cornelia* narrat: *Interrogata aliquando à Romano quodam Cornelia, magisne gloriaretur, quod tantorum magistra discipulorum, an quod talium tamque fortium & præstantium mater esset filiorum? Ego vero, inquit, majori mihi laudi duco, quam paravi scientiam, quam filios, quos peperit. Nam filii quidem superstitiis honorem incolumem, discipuli vero extinctæ memoriæ immortalem præstabunt.* Et porro dixit: *Equidem discipulos in dies singulos è bonis meliores futuros certa sum; at filii mei, fieri potest, ut in dies singulos è malis evadant deteriores, cum tam variae sint juvenum cupiditates, ut mentem quotidie mutant.* Uno omnium ore celebratur *Cornelia*, inprimis ut erudita & casta, & quod teste *Fabio* lib. XII. extr. publice in schola *Romæ* philosophiam docuerit. Quare defunctæ posita est *Romæ* statua supra portam via *Salaria* cum bujusmodi inscriptione:

Discipulis felix *Gracchum Cornelia* mater,

Quos docuit; natis, quos peperit, misera.

Laudant illam *Cicero* in *Consolat.* Tom. IV. Opp. pag. 317, 63. ed. *Grut.* *Seneca* in *Consol.* ad *Polybium* cap. 16. & in *consol.* ad *Marciam* cap. 16. *Juvenalis* Sat. VI. v. 167 sq. *Valerius Max.* lib. IV. cap. 4. num. 1. *Solinus* in *Polyhist.* cap. 4. *S. Hieronymus* lib. V. adv. *Jovinianum* in fine; in epist. ad *Furiam* de viduitate servanda, Tom. IV. Opp. Part. II. pag. 555. ed. *Martianay* & in epist. ad *Lætiam* de institutione filia, ib. pag. 592. Conf. *Pet. Nannii* librum de claris *Romæ* *Corneliis*, qui subjungitur *Cornelii Nepotis* Operibus, *Francof.* 1608. fol.

CORNELIA, *L. Scipionis Metelli* filia, primo *P. Craffi*, deinde *Cn. Pompeji* *M.* uxor, quam sæpe laudat *Lucanus* in *Pharsalia*. De illa *Plutarchus* in vita

Pom-

Pompeji Tom. I. Opp. pag. 648. D. Πομπήιος παρελθὼν εἰς τὴν πόλιν ἔγχε Κορηλίαν, θυγατέρα Μετέλλου Σκιπίωνος, οὐ παρθένον, ἀλλὰ χήραν ἀπολελειμμένην νεωστὶ Ποπλίου τοῦ Κράσσου παιδὸς, ᾧ συνώκησεν ἐκ παρθενίας ἐν Πάρθῳ τεθνηκότος· Ἐγὼν δὲ τῇ κόρῃ πολλὰ φίλτρα δίχα τῶν ἀφ' ὧρας. Καὶ γὰρ περὶ γράμματα καλῶς ἥσκητο, καὶ περὶ λύραν καὶ γεωμετρίαν· καὶ λόγων φιλοσόφων ἔιδιτο χρησίμους ἀκούειν· καὶ προσῆν τούτοις ἦθος ἀηδίας καὶ περιεργίας καθαρόν, ᾧ δὴ νέαις προτιβεται γυναιξὶ τὰ τοιαῦτα μαθήματα. Πατὴρ δὲ καὶ γένους ἕνεκα καὶ δόξης ἀμεμπτος.

CORNELIA quædam, cujus epistola ad *Justinum* legitur in epistolis *Cur- tii* lib. V. epist. 13. apud *Fabricium* Vol. II. Biblioth. lat. pag. 860.

CORNIFICIA, in *Vincentii Bellou.* Speculo natur. lib. XXXII. cap. 51. male *Cornificina* appellata, fuit soror *Cornificii* poetæ, qui temporibus *Augusti* Imp. claruit. *Eusebius* libro poster. Chronic. ad An. c1010ccccclxxvi. *Cornificius* poeta à militibus destitutus interiit; quos, sæpe fugientes, galeatos lepores appellaverat. Hujus soror, *Cornificia*; cujus exstant insignia epigrammata. Et *Guido Bituric.* tit. de memoria: *Cornificia*, mulier Romana, quæ, regnante Cæsare Octaviano, claruit, dicere solita est, solam doctrinam liberam esse, in quam fortuna tela sua figere non posset. *Pet. Crinitus* de Poëtis lat. lib. II. cap. 29. *Bapt. Fulgofus* in factorum & dictorum memor. lib. VIII. cap. 3. & *Anton. de Guevara* in Horologio Principum lib. II. cap. 35. referunt, *Cornificium* Poëtam, *Calpurnio* opulento civi, qui ipsi tenuem laceramque sortem exprobrabat, respondisse: *Felicitis nomen ideo mihi sumo, quod sororem habeo tota Italia honoratissimam, tu vero uivarem habes in tota urbe inonestissimam.* Addere juvat *Guevarrae* verba de *Cornificia*: *Haec non solum literis Graecis & Latinis eleganter docta, sed in scribendis etiam versibus & epigrammatis cultissima fuit. De hac femina, quod paucis contingit viris, narratur, quod videlicet meliora ex tempore carmina & epigrammata, quam frater prae- meditatus, composuerit.*

CORONIAE. vid. *Argia*.

CRACO, Bohema, filia *Libyslae*, rerum futurarum perita, perperam in numerum doctarum feminarum refertur à *Tiraquello* in leg. XI. Connub. Tom. II.

S f

Opp.

Opp. pag. 187. a. ex verbis *Volaterrani* lib. VII. *Commentariorum Urban.* in Geographia, cap. de Boëmia, non recte intellectis: Cracus dux à populo deligitur, quem dicunt virum fuisse justum & aequi servantissimum, qui Cracoviam apud fluvium Ludacam ab incolis appellatum condidit. Craco filia Libyssa successit. Haec virgo sordida & vates erat, ob eamque causam sapientissima existimata; quare à populo coacta nubere, Primillaum quendam in agro bubalcum sibi delegit, quem sciret & bonitate & justitia praestare. Haec ante omnia arcem modicam ad *Vicogradum* excitavit, quam postea mœnibus latius cinxit, appellavitque Pragam, sumpto auspicio à primo obvio opifice, qui limen portae faceret, quod lingua eorum eo vocabulo appellatur. Aedificavit etiam Libum castellum, ubi sepulta est.

CRATESICLEA, Lacedaemonia, uxor *Cleanoris* Lacedaemonii, inter clarissimas mulieres Pythagoreas recensetur à *Iamblich*o in vita *Pythagorae* extrema, in cujus editione ab *Arcerio* curata haec verba desunt, sed ex MS. addidit illa *Kusterus*. Exstant etiam in veteri versione MStæ, (ubi *Cratesiclia* appellatur, minus recte, ut putat *Kusterus*,) & in Codice *Obrechtii*, ut adeo numerus Pythagoricarum XVII. apud *Iamblicum* non sit sollicitandus. vid. *Fabricii* Biblioth. Gr. Vol. I. pag. 526.

CREMUTIA (*Marcia*) filia *A. Cremutii Cordi*, Historici celeberrimi sub *Tiberio* Imp. in *Eberti* Museo Gynaecii eruditi pag. 116. inter foeminas doctas recensetur, quia *Seneca* in lib. de consolatione ad hanc *Marciam* super morte filii cap. 1. scribit: Non est ignotum, qualem te in personam patris tui gesseris; quem non minus quam liberos dilexisti, excepto eo, quod non optabas. superstitem, nec scio an & optaveris. Permittit enim sibi quædam & contra bonum morem magna pietas. Mortem *A. Cremutii Cordi*, parentis tui, quantum poteras, inhibuisti: Postquam tibi aperuit, inter *Sejanianos* satellites illam unam patre servitutis fugam, non favisti consilio ejus, sed dedisti manus victa, fuditque lacrymas clam, & gemitus devorasti quidem, non tamen bilari fronte texisti; & hoc illo seculo, quo magna pietas erat, nihil impie facere. Ut vero aliquam occasionem mutatio temporum dedit, ingenium patris tui, de quo sumptum erat supplicium, in usum hominum reduxisti, & à vera illum vindicasti morte, ac restituisi in publica monumenta libros, quas vis illa fortissimus

tissimus sanguine suo scripserat. Optime mernisti de Romanis studiis, magna illorum pars arserat; optime de posteris, ad quos venit incorrupta rerum fides, auctori suo magno imputata; optime de ipso, ejus viget vigebitque memoria, quamdiu fuerit in pretio Romana cognosci &c. Confirmat hæc Dio Cassius lib. LVII. pag. 619. C. Συγγράμματα αὐτοῦ (Κρεμντίου) τότε μὲν ἐν τῇ πόλει εὐρεθέντα πρὸς τῶν ἀγορανόμων, καὶ τὰ ἕξ πρὸς τῶν ἑκαταχόβι ἀρχόντων ἐκαύθη, ὕστερον δὲ ἐξεδόθη τε αὐτοῖς, (ἄλλοι τε γὰρ καὶ μάλιστα ἡ θυγάτηρ αὐτοῦ Μάρκια συνέκρυψε αὐτὰ,) καὶ πολὺ ἀξιοσπουδασιότερα ὑπὸ τῆς τοῦ Κρόδου συμφορᾶς ἐγένετο.

CRIDE, nomen fictum in catalogo Medicorum veterum memoratur à Tiraquello cap. 31. de Nobilitate, & ex illo à Celeb. Fabricio Vol. XIII. Biblioth. Gr. p. 131. his verbis: Cride Pandionis, à quo Minoa circa pudenda morbo laborantem curatum ferunt. Hæc nescio quo auctore Tiraquellus. Pro Cride, Medico commentitio, Procrin seu Procridem Pandionis filiam reponendam esse liquet ex verbis Palæphati fab. II. Μίνωά φασι ἀλγούντα τὰ αἰδία θεραπευθῆναι ὑπὸ Προκρίδος τῆς Πανδίωνος.

CYBELE, seu Cybele, quæ etiam Ops, Rhea, Dindymene, Bona Dea, Fatua, Vesta antiquior, Berecynthia, Idea, Possimuntia & Magna Deorum mater appellata est, Mythologis dicitur filia Cæli atque Terræ, & uxor Saturni. Ejus cultum apud Phrygas ortum, deinde à Græcis & Romanis arreptum esse, atque de Genealogia astrisque circumstantiis hujus Dææ apud varias gentes non consona inter se tradi, ex Scriptoribus mythicis liquet. Conf. omnino Diodorum Sic. Lib. III. p. 134. & Eusebium in Præpar. Evangel. II. 4. p. 58. Eam artis medicæ non imperitam fuisse testatur Diodorus l. c. Παράδεται τῆς Θεοῦ (Κυβέλης) κατὰ τὴν Φρυγίαν γενεσίς· οἱ γὰρ ἐγχώριοι μυθολογοῦσι τὸ παλαιὸν γενέσθαι βασιλέα Φρυγίας καὶ Λυδίας Μήνοα· τῆματ' αὖθις Δινδύμης γενῆσαι μὲν παιδίον θῆλυ, τρέφειν δ' αὐτὸ μὴ θυλούμενον, εἰς ὅρος ἐκδιδῆναι τὸ προσαναγορεύμενον Κύβελον. Ἐνταῦθα τῷ παιδίῳ καλὰ τινα θύαν πρόποιεν τὰς παρθέλους καὶ τινα τῶν ἄλλων τῶν ἁλῆ διαφερόντων θῆρων παρέχουσιν τὴν θήλην, καὶ διατρέφειν. Ἐνταῦθα δὲ τινα παρὰ τὸν τόπον ποιμαίνοντα κατὰ τὴν τὸ γινόμενον, καὶ θαυμάζοντα τῇ περιπέτειαι, ἀνελθόντες τὸ πρὸς τὴν καὶ προσαναγορεύουσαν Κύβελην ἀπὸ τοῦ τόπου· αὐξομένην δὲ τὴν παῖδα, τῷ τε κάλλει καὶ σωφροσύνῃ διεγχεῖν, ἔτι δὲ συνέσει γενέσθαι θαυμαστὴν· τὴν τε γὰρ

πολυκάλαμον σύριγγα πρώτην ἐπινοῆσαι, καὶ πρὸς τὰς παίδας καὶ χορείας εὐρεῖν κύμβαλα καὶ τύμπανα· πρὸς δὲ τούτοις καθάρμους τῶν νοσούντων κληῶν τε καὶ νησιῶν παίδων ἐισηγήσασθαι· διὸ καὶ τῶν βρεφῶν ταῖς ἐπαδαῖς σωζομένων, καὶ τῶν πλείων ὑπ' αὐτῆς ἐναγκαλιζομένων, διὰ τὴν εἰς ταῦτα σπουδὴν καὶ φιλοσοφίαν ὑπὸ πάντων αὐτὴν ὀρεῖαν μητέρα προσάγορευθῆναι. Vid. de illa præter Historiæ medicæ Scriptores *Tiraquellum* de Nobilit. cap. 31. num. 334. & ex illo *Fabricium* Vol. XIII. Biblioth. Gr. pag. 133.

CYNOSURA (*Ursula*) vid. *Ursula*.

D.

DAMO, seu *Demo*, filia *Pythagoræ*, qui ei scripta sua fideliter servanda tradidit secundum *Iamblicum* & *Lyfidem*, quorum verba supra in *Bistulia* proferuntur. Fortassis hujus *Demus* meminit *Eustatius* ad *Il.* ε. pag. 425, 46, ed. Bas. ἡ Δημὸ μαθηματικῶς ταῦτα τεθεράπευκε· & ad *Il.* σ. pag. 1270, 16. ἡ Δημὸ τὴν Ὀμερικὴν ταύτην ὅλην ἀσπιδοποιίαν ἀνάγουσα τοιαῦτά φησι. Alia est *Demo*, amica *Antigoni* Regis apud *Athenæum* lib. XIII. pag. 578. A. & apud *Plutarchum* in vita *Demetrii* Tom. I. pag. 901. C. De *Damo Pythagoræ* filia vid. *Menagii* Hist. mulierum Philos. segm. 90. & *Fabricii* Biblioth. Gr. Vol. I. pag. 526.

DAMOCHARIS, Poëtria. vid. *Olearii* diff. de Poëtriis Gr. num. XXL.

DAMOPHYLA, Poëtria. vid. *Olearium* l. c. num. XXII.

DANAË meretrix, filia *Leontii* Epicureæ, inter mulieres Epicureas recensetur in *Æg. Menagii* Historia mulierum Philosoph. segm. 71. & in *Fabricii* Biblioth. Gr. Vol. II. p. 816. vid. infra *Leontium*.

DAPHNE, mulier fatidica, vid. *Olearium* l. c. num. XXIII.

DEBORA mulier oppidi vel pagi *Lapidoth*, in montibus Ephraim, vel uxor *Lapidoth*, quem Rabbini eundem putant cum *Barack*, Prophetissa V. T. & Judex populi Judaici, cujus historia in libro *Judicum* cap. IV. & hymnus artificiosus cap. V. reperitur. Ejus sapientiam atque eruditionem laudant, & simul Rabbiorum nugas de illa memorant præter Interpretes libri *Judicum*

Theod.

Theod. Rhodius in Comœdia sacra Dehora, Heidelb. 1602. 8. *Didacus de Celeda* in Commentariis posthumis in Deboram Lugd. 1673. fol. *Jul. Bartolocius* in Bibliotheca magna Rabbinica Tom. II. pag. 2 – 9. *Frater dilectiss.* Tom. I. Biblioth. Rabbin. num 464. *Herm. Witsius* Miscell. S. lib. I. cap. 23. §. 9 sq. & *Gust. Ge. Zelnerus* in dissertat. de Deboræ inter Prophetissas eruditione, Altorf. 1708. 4. qui §. 18. libri *Tomer Dehora* à R. *Mose Corduero* Sec. XVI. medio scripti sæpiusque editi meminit, quem nonnulli *Deboræ* Prophetissæ adscripserunt.

DEIPHOBÆ, Sibylla, vid. *Olearii* diff. de Poëtriis num. VII. in Artemis

DEMO, Sibylla, vid. *Olearium* l. c. num. XXV.

DEMO *Pythagoræ* F. vid. *Damo*.

DEMOPHILA Sibylla. vid. *Olearii* diff. de Poëtriis num. XXVI.

DEOBULINA, Poëtria commentitia. vid. *Olearium* l. c. num. XXVII.

DIANA, filia *Jovis* & *Latonæ*, Dea ab Ethnicis habita, cujus fabulas omnes longo ordine à Mythologis enarratas silentio lubens prætereo. Tantum par est commemorare, quas de ejus summis in artem medicam promeritis traduntur. *Homerus* *Il.* l. v. 445. sqq. canit, ipsam & *Latonam* per medicamenta sua curasse *Æneam* à *Diomede* vulneratum. vid. infra *Latona*. Herbam *Artemisiam*, quae antea *parthenis*, id est, *virginalis* vocabatur, ab illa inventam esse & nomen accepisse, multi crediderunt secundum *Plinium* *Hist. Natural.* lib. XXV. cap. 7. segm. 36. *Sunt, qui ab Artemide Ilithyia cognominatam putant, quoniam privatim medeatur fœminarum malis; (quibus scilicet Artemis seu Diana praeest.)* & secundum *Apuleium Celsum* de viribus herbarum cap. 13. *Tres Artemisiae herbae species Diana dicitur invenisse, & virtutes earum & medicinas Chironi Centauro tradidisse, qui primus de his herbis medicamen instituit. Has autem herbas ex nomine Dianae Artemisias nuncupant.* Esse tamen, qui putant eam herbam ab *Artemisia* uxore *Mausoli* cognominatam esse, supra in *Artemisia* monuimus. *Vegetius* in *Mulomedica* eandem herbam vocat *Dianariam*, quod aperte indicat, ejus inventionem *Dianæ* vulgo adscribi. *Diomedes* & *Probus* testantur *Dianam* à Siculis appellari *Lyen* ἀπὸ τοῦ λύω, quod illa Siculos morbis variis vel lienis

morbo laborantes solverit atque liberaverit. *Pburnutus* seu *Cornutus* de Natura Deorum cap. 32. refert, Dianam ex nonnullorum sententia dictam esse "Ἀρτεμιν ἀπὸ τοῦ ἀρτεμῆϊς ποιῶν, quod sanos & integros efficiat. *Diana Σαρτείας* cultum apud Boeenses memorat *Pausanias* in Laconicis lib. III. cap. 22. Ejusdem Deae templum cum signo in foro Troezeniorum Idem in Corinth. lib. II. cap. 31. Ejusdem lucum apud Pellenenses Idem in Achaic. lib. VII. cap. 27. Ejusdem signum apud Megarenenses Idem in Atticis lib. I. cap. 40. Aliud *Pegis* Idem l. c. cap. 44. *Διανῆ παιδοτρόφου* templum Coroneae fuisse testatur Idem in Messenicis lib. IV. cap. 34. *Diana podagra* templum in Laconica memorat ex *Sofibio* Clemens Alexand. in protrept. pag. 24. Cognomen *Apollini* & *Dianae* commune fuisse "Ουλίον ab οὐλεῖν, *valere, sanam esse* apud Graecos & praecipue apud Delios & Milefios, testantur *Strabo* Geogr. lib. XIV. pag. 653. & *Phercydes* in *Macrobio* Saturnal. l. 17. Credebatur etiam *Diana* mulieribus in partu opem ferre, unde *Dianam Λοχέϊαν* & *Lucinam* à parturientibus invocata esse inter omnes constat. Quamvis autem *Diana* bonis omnibus benigna Dea esset, tamen hominum peccata gravissime punire ferebatur. Graphice ejus iram describit *Callimachus* in hymno in *Dianam* v. 122 sqq.

Σχέτλιοις, οἷς τὴν χαλεπὴν ἐμμάξαι ὀργήν·
 Κτήνέα φιν λομὸς καταβόσκειται, ἔργα δὲ πάχρη·
 Κεῖρονται δὲ γέροντες ἐφ' ὑπασιν· αἱ δὲ γυναῖκες,
 Ἡ βλήται θήσκουσι λεχαιίδες, καὶ φυγεῖν
 Τίχουσιν τῶν δ' οὐδὲν ἐπὶ σφυρὸν ἐρδὸν ἀνέστη.

Apollini ac *Dianae* veteres tribuisse potestatem singularem in vitam hominum, copiose probat *Euvr. Feitbins* in Antiqq. Homer. lib. I. cap. 2. Huc respexisse videntur, qui *Apollinem* & *Dianam* aere instruxerunt, atque affirmarunt, homines, qui subita morte opprimerentur, eorum telis confici. Conf. de *Diana* medica praeter *Historia medicae* Scriptores *Tiraquellum* de Nobilit. c. 31. nunt. 322. & ex illo *Fabritium* Vol XIII. Biblioth. Gr. pag. 139.

DIODORI Croni filii. vid. supra *Argia*.

DIO-

DIOTIMA vates, cujus meminit *Διοτῖμας* in *Symposio Platonis* p. 1193. B. Opp. ed. Wechel. Τὸν λόγον τὸν περὶ τοῦ ἔρωτος, ὃν ποτ' ἤκουσα γυναῖκός μαθητικῆς Διοτῖμας, ἥ ταῦτά τε σοφὴ ἦν, καὶ ἄλλα πολλὰ καὶ Ἀθηναίοις ποτὲ θουαμένοις πρὸ τοῦ λαμῶν δέκα ἔτη ἀναβολὴν ἐποίησε τῆς νήσου, ἣ δὴ καὶ ἐμὲ τὰ ἐρωτικὰ ἐδίδαξεν· ὃν δὲν ἐκείνη ἔλεγε λόγον, πειράσομαι ὑμῖν διελθεῖν. *Lucianus* in *Imagin. Tom. II. Opp. pag. 13.* Τῇ Διοτῖμα, ὅυχ' ἂν Σακράτης ἐπῆνεσεν αὐτὴν, εἰκοῦσα ἔσται μόνον, ἀλλὰ καὶ τὴν ἄλλην σύνεσιν τε καὶ συμβουλίαν· adde *Ej. Eunuchum Tom. I. Opp. pag. 843. Themistium Orat. XIII. quæ inscribitur Amatoria pag. 165. D. Proclum* in *Politica Platonis pag. 420 & 422. nec non Ej. Comment. in Platonis Timæum pag. 525.* Ἀποποι, τὸν μὲν Σακράτην παρὰ τῆς Διοτῖμας τὰ ἐρωτικὰ μαθόντα δι' αὐτῶν ἀναπέμπεσθαι πρὸς τὸ αὐτὸ καλόν· τῇ δὲ Διοτῖμα αὐτὴν, τὴν ἀνάγωγον καὶ τὴν σοφίαν διαφέρουσαι, μὴ τυγχάνειν τοῦ αὐτοῦ τῆς ζωῆς ἔιδους. & *Ælium Aristidem* in *Orat. Platonica II. pro Quatuorviris Tom. III. pag. 212. ed. Steph.* Ὡς περ Διοτῖμα δέκα ἔτη τῆς νήσου διηγεῖσα ἀναβαλίσθαι τῇ πόλει, εἰς ἀργασίας μέρος διμεῖ κατέθετο, καὶ οὐδεὶς ἐκείνην αἰτιᾶται τῶν ὕστερον συμβάντων· ἀλλὰ τοῦ μὲν μὴ πρότερον συμβῆναι, πάντες αὖ παύσας, τοῦ δὲ ὅλως οὐδεὶς. Ὅυ γὰρ ἐκείνη ταῦτα ἐποίησεν, ἀλλ' ἐκείνη ταῦτα εἰς ἑαυτὴν ἐκάλυψεν, ὅσ' οὐδ' αὖ συμβεβηκός ἔη τὴν ἀρχὴν, τότε ἐκείνης μέρος. Σὺ δὲ Μαρτυρικῶν μὲν ξίφη καὶ Μιλησίου ἐπίστασαι κοσμεῖν. *Dicta Diotimæ* *profectantia ad Philosophiam amatoriam, de qua consulendi sunt Platonici, in Sarrabus* *Fragmentis ex Manimi Tyrii diss. VIII. jam sunt prolata. Vid. Menagii Hist. Mul. Philos. segm. 11. & Fabricii Biblioth. Gr. Vol. II. p. 403.*

DODONAE COLUMBAE, vid. *Olearii Dissertat. de Poëtriis Græcis num. XXVIII.*

DOMNA (*Julia*) vid. *Julia.*

DUCENA (*Irene*) vid. *Irene.*

E.

ECCELO Pythagorea commentitia, vid. *Osceolo.*

ECHECRATIA *Pbliasia*, inter clarissimas Pythagoreas mulieres recensetur

tur à *Iamblicho* in vita *Pythagoræ* sub finem. *Menagius* in Historia mul. Philosoph. segm. 105. conjieit, illam fuisse filiam *Echecratis* Philiassii, Philosophi Pythagorici, cujus meminit *Laërtius* lib. VIII. segm. 46. Τελευταῖοι ἐγένοντο τῶν Πυθαγορείων, οὓς καὶ Ἀριστόξενος εἶδε, Ξενοφίλος τε ὁ Χαλκιδεύς, ἀπὸ Θράκης, καὶ Φάντων ὁ Φλιάσιος, καὶ Ἐχεκράτης, καὶ Διοκλῆς καὶ Πολύμναστος, Φλιάσιοι καὶ αὐτοί. Ἦσαν δὲ ἀκροαταὶ Φιλολάου καὶ Εὐρύτου τῶν Ταραντίνων. vid. *Fabricii* Bibl. Gr. Vol. I. pag. 526.

ECYRRHINA, Poëtria commentitia, vid. *Olearii* diff. de Poëtriis num. XX. in *Corinna*.

EIANICA, aut, ut alii vocant, *Euneea*, aut item, ut alii, *Eunoea* Salaminia, *Suida* memorata. Haec observat *Tiraquellus* in leg. XI. Connub. Tom. II. Opp. pag. 187. b. & intelligit sine dubio *Eunicea* Salaminiam, *Sapphus* Poëtriae discipulam, cujus meminit *Suidas* in Σαπφώ.

EIPHNH, Poëtria, vid. IRENE.

ELEPHANTIS, seu *Elephantine*, vid. *Olearii* dissert. de Poëtriis num. XXIX.

ELIS (*Sentia*) Medica, quae memoratur in antiqua Inscriptione Veronae in aede Deae Liberae reperta apud *Gruterum* in Opere Inscriptionum pag. DCXXXVI. 3. in Jo. Rhodii notis ad *Scribonium Largum* num. CXXII. pag. 193. & in Dan. Clerici Historia Medicinae gallice edita Part. II. lib. 3. cap. 13.

ELISSA Sibylla, vid. *Olearii* diff. de Poëtriis num. XXX.

ELPIS, seu *Helpis*, seu *Elpes*, seu *Elphe*, *Messanensis* Sicula, *Anicii Manlii Torquati Severini Boëthii*, Viri Consularis & Scriptoris Christiani, uxor, cujus carmen de S. Petro & S. Paulo capite truncatis latine & germanice apud *Joban. Frauenlobium* in Societate laudabili foeminarum doctarum pag. 13 sq. extare traditur in Eberti Museo Gynæcei docti pag. 56. Hymni ejus duo in SS. Petri & Pauli Apostolorum laudem, quorum prior incipit: *Aurea luce*; posterior: *Doctor egregie*; leguntur in antiquis Breviariis & apud *Josephum, Mariam Thomaesium* in suo Hymnario p. 49 & 61. In nova Breviarii reformatione illi inveniuntur

veniuntur expoliti, prior XXV. Januarii in conversione D. Pauli, qui incipit : *Egregie Doctor*; posterior XXIX. Jun. in festo SS. Petri & Pauli, cujus initium : *Decora lux*. Georgius Cassander priori locum dedit inter hymnos Ecclesiasticos ab ipso A. 1556. editos & recusos in ejus operibus. Paris. 1616. fol. ubi ille pag. 264. exstat. Ibid. pag. 265. reperitur alius hymnus de iisdem Apostolis, quem Gyraldus aliique Elpidi adscribunt. Hymni duo alii de iisdem Apostolis, incipientes: *Petrus beatus*; & *Quodcumque vinculis*; vel in nova Breviarii reformatione: *Beate Pastor*; & *Quodcumque in orbe*; à nonnullis itidem *Elpidi*, ab aliis *Paulino* tribuuntur. De illa *Lil. Greg. Gyraldus* dial. 5. de Poëtarum historia Tom. II. Opp. pag. 299. ed. Lugdun. Batav. *Celebratur & Boëtii uxor Helpis, à nostris non probitate modo, sed & literarum disciplina, inprimisque poëtices. Exstant certe hymni in Apostolos non vulgari dicendi stylo: Aurea luce, & Felix per omnes; quos ejus esse à nostris constanter assertitur Et quidem hodie legitur in ejus (ut fertur) sepulchro carmen, quod ejus seculi videtur; sed quod mihi videre contigit, non sine mendis est; hoc ejus est principium:*

Helpis dicta fui, Siculæ regionis alumna,
Quam procul à patria conjugis egit amor;
Quo sine moesta dies, nox anxia, flebilis hora,

Et quæ sequuntur. Hæc subjungam ex *Jani Gruteri* Corpore Inscript. Tom. II. pag. MCLXVI. 6. ubi integrum dodecastichon, quod in portic. S. Petri Romæ exstat, & in *Hofmanni Lexico Hist.* dodecastichon exhibetur:

Nec solum Caro, sed Spiritus unus erat,

(Cumque viro solum spiritus unus erat, apud Hofman.)

Lux mea non clausa est tali remanente marito,

Majorique animæ parte superstes ero.

Porticibus sacris jam non * peregrina quiesco,

(Hofm. nunc)

Judicis æterni testificata thronum.

Ne qua † manus bustum violet, nisi † forte jugalis († Hofm. Neve † ne)

Hæc iterum cupiat jungere membra suis *,

(* Hofm. cinis,)

T t

Ut

Ut thalami tumulique comes nec morte revellat,

Et socios vitæ neciat uterque cinis.

Tetraſtichon duntaxat legitur in *Pitboei Epigramm: vett. pag. 115. & in Labbei Theſauro Epitaph. Part. II. pag. 103.*

*Helpeſ dicta fui, Sicule regionis alumna;
Quam procul à patria conjugis egit amor.
Porticibus ſacris jam nunc peregrina quieſco,
Judicis æterni teſtificata ibonum.*

Obiit A. C. DIV. Ejus effigies marmorea Panormi, dum aliqua Collegii Panormitani Soc. Jeſu fundamenta effoderentur, inventa eſt, & A. MDCXLIII. Urbs Meſſanæ à Collegii Rectore Petro Villafrates obtinuit, ibique in Senatoriæ domus ſacello collocata fuit, hac addita inſcriptione:

D. O. M.

Elpis Matrone nobiliſſimæ Meſſinenſis, inſignis Pottrie, Magni Roëſbii, Viri Conſularis, ſanctimonia conſpicui, uxoris, etiam in exilio conjunctiſſ. S. S. M. M. Placidi, Flavie, Eutychii, & Viſtorini amitz à ſore ſore Fauſtina, fauſtiſſima foemina, vetuſtiſſimum hoc marmoreum ſignum S. P. Q. M. dono à Patribus Societatis Jeſu datum in hac domo Senatoria poſuere.

Senatores

D. Marcellus Cirinus, Eques S. Jacobi, D. Carolus de Gnegoria, Fr. Antoninus Gotbo, Eques Hieroſolymitanus, Joannes Leonardus Caloria, D. Franciſcus Ores, Tho. Suaglies.

Anno Domini

M DC XLIII.

Vitam Elpidis copioſe deſcripſit *Antoninus Mongitor* Tom. I. Biblioth. Siculæ pag. 171 ſqq. ubi multi Scriptores de ejus patria, parentibus, cognatis, marito aliisque rebus ad eam pertinentibus inter ſe diſſentientes allegantur. vjd. etiam *Proſp. Mandofii* Biblioth. Rom. Vol. II. Cent. VI. n. 91. pag. 66. & *Celeber. Fabricii* Biblioth. med. & inf. ætatis Vol. II. pag. 284.

EPI-

EPICHARM Coi, Poëtae Comici, & Philosophi Pythagorici, Filia inter foeminas doctas memorantur in *Leon. Aretini* lib. VI. epist. 8. pag. 229. ed. Hamb. atque ex illo in *Jo. Sauerbrey* catalogo foemin. erudit. §. 2. & in *Eberti* Museo Gynæcei docti pag. 145. utrobique autem una tantum *Epicbarmi* filia, & *Aretini* liber IX. perperam allegatur.

EPIONE, filia *Herculis*, in numerum foeminarum medicarum refertur à Scriptoribus Historiæ medicæ & à *Tiraquello* cap. 31. de Nobilit. num. 335. quia illa fuisse fertur *Æsculapii* uxor; quam tamen nonnulli *Hygiam*, alii *Lampetiam*, alii *Coronidem*, quæ plerisque est *Æsculapii* mater, appellant. Senatus populusque Abderitanus epist. ad *Hippocratem* Hepionem cum *Æsculapio*, *Hercule*, *Æsculapii*que filiis celebrat. Soror *Æsculapii* fuit **ERIOPI**S. vid. *Scholia Pindari* Pyth. Od. III. v. 14.

ERINNA Poëtria. vid. *Olearii* diff. de Poëtriis Gr. num. XXXI.

EUBULE, Pythagoricae philosophiæ studiosa, ad quam *Theano* epistolam de liberorum educatione scripsit. (vid. num. CLXIII.)

EUCHERIA, seu *Euceria*, Poëtria latina, cujus carmen de concordia rerum contrariarum disorde, sedecim distichis constans exhibetur in *Puboei* Epigramm. veteribus pag. 187. ed. Paris. in 12.

EUDOCIA, seu *Eudoxia* (Ælia) vid. *Olearii* diff. de Poëtriis Gr. num. XXXII. Proferre hoc loco operæ pretium fuerit, quæ *Menagius* in historia mul. Philosoph. segm. 24. de illa observavit: *Eudocia, Atheniensis, prius Athenais dicta: Heracliti Atheniensis Philosophi, sive, ut alii volunt, Leontii Sophistæ filia, uxor Imperatoris Theodosii Junioris. De eâ sic Auctor Chronici Paschalis ad Olympiadem CCC. (pag. 310 sq. ed. Paris.)* "Οτε προέκοψε τὴν ἡλικίαν Θεοδοσίος ὁ Νεὸς Ἀυγύστος, ἀνεγίνωσκεν ἐν τῷ Παλατίῳ ἐν τῇ ζωῇ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ καὶ μετὰ τῇ τελευτῇ τοῦ αὐτοῦ πατρὸς συνανεγίνωσκεν αὐτῷ νεώτερός τις Πανλίνος, υἱὸς τινος Ρόμητος Δομεστίκων. Ἐφίλει δὲ αὐτὸν Θεοδοσίος, καὶ ἀνδρωδὴς ὁ αὐτὸς Θεοδοσίος Νεὸς Ἀυγύστος, ἐζήτηε λαβεῖν Δέσποιναν εἰς γάμον καὶ ὦχετ' τῇ ἀδελφῇ αὐτοῦ Πανλχερίᾳ τῇ δεσποίνῃ οὖσα παρθένα. Κάκεινη πάλιν, ὥς φιλοῦσα τὸν ἴδιον αὐτῆς ἀδελφόν, οὐχ εἴλετο γαμήθηναι τινί. Ἡ δὲ περιεργασαμένη

περὶ πολλῶν κορασίων θυγατέρων πατρικίων, καὶ ἐξ αἵματος βασιλικοῦ θύλασα τῷ ἀδελφῷ αὐτῆς συνδιάγειν ἐν τῷ Παλατίῳ· καὶ ἔνθεν αὐτῇ Θεοδόσιος, ὅτι ἐγὼ θύλω εὐρεῖν νεωτέραν, ἔμμελλον πάνυ, ἵνα τοιοῦτοι κάλλος μὴ ἔχη ἄλλη γυνὴ εἰ Κωνσταντινουπόλει, καὶ ἐξ αἵματος βασιλικοῦ. Ἐἰ δὲ μή ἐστι καλὴ εἰς ὑπερβολὴν, οὐ χρεῖαν ἔχω οὔτε βασιλικοῦ αἵματος, οὔτε πλοσίου, ἀλλὰ καὶ εἰ τις δὴ ποτε, εἴν ἐστι θυγάτηρ, μόνον εὐπρεπὴς πάνυ, αὐτὴν λαμβάνω. Καὶ ἀκούσασα ταῦτα ἡ Δέσποινα Πουλχερία, πανταχοῦ ἐπεμψε περιεργασαμένη. Καὶ Παυλῖνος δὲ ὁ αὐτοῦ συμπράκτωρ καὶ φίλος περιέτρεχεν, ἀρέσαι θύλων αὐτῷ χάριν τοῦ κεφαλαίου τούτου. Ἐν δὲ τῷ μεταξύ, συνέβη ἔλθεῖν ἐν Κωνσταντινουπόλει μετὰ τῶν ἰδίων συγγενῶν, κόρην εὐπρεπεστάτην, ἐλλόγιμον, Ἑλλαδικήν, ὀνόματι Ἀθηναίδα, θυγατέρα γενομένην Ἡρακλείτου τοῦ φιλοσόφου, ἥτις Ἀθηναῖς ἠναγκάσθη καταλαβεῖν τὴν εὐδαίμονα πόλιν πρὸς τὴν ἰδίαν αὐτῆς θείαν, διὰ πρόφασιν τοιαύτην. Ὁ φιλόσοφος Ἡράκλειτος ὁ αὐτῆς πατὴρ ἔχων καὶ δύο υἱοὺς, μέλλων τελευτᾶν, διέθετο, γράψας ἐν τῇ αὐτοῦ διαθήκῃ κληρονόμους πάσης τῆς ὑπ' αὐτοῦ καταλειφθείσης περιουσίας τοὺς δύο υἱοὺς αὐτοῦ, Οὐαλεριανὸν καὶ Γέσιον, εἰρηκῶς ἐν τῇ αὐτῇ διαθήκῃ. Ἀθηναίδι δὲ τῇ ποθεινοτάτῃ μου θυγατρὶ δοθῆναι βούλομαι νομίσματα ἑκατὸν, καὶ μόνον. Ἀρκεῖ γὰρ αὐτῇ ἡ αὐτῆς τύχη ὑπερέχουσα πᾶσαι τὴν γυναικείαν τύχην. Καὶ τελευτᾷ ὁ αὐτῆς πατὴρ Ἡράκλειτος ὁ σοφὸς Ἀθηναῖος. Μετὰ δὲ τὴν αὐτοῦ ἀποβίωσιν καὶ τὸ δῆλα γενέσθαι τὰ διατυπωθέντα, ἡ αὐτὴ Ἀθηναῖς τοὺς ἑαυτῆς ἀδελφούς ἐδυσώπευ, ὡς μίζονας ὄντας τὴν ἡλικίαν, προσπίπτουσα αὐτοῖς, καὶ αἰτοῦσα μὴ προσχεῖν τῇ αὐτῇ διαθήκῃ, ἀλλὰ τὸ τρίτον μέρος λαβεῖν τῆς πατρῴας περιουσίας, λέγουσα, μηδὲν ἡμαρτηκέναι, ἀλλ' ὅτι καὶ ὑμεῖς γινώσκετε, πῶς διεκείμεν πρὸς τὸν κοινὸν ἡμῶν πατέρα, καὶ οὐκ οἶδα, διὰ τὴν ἀπορὸν με κατέλιπε μέλλων τελευτᾶν, καὶ εὐπορίας τυχεῖν μετὰ τὴν αὐτοῦ νέκρωσιν ἐχαρίσατό μοι. Οἱ δὲ αὐτῆς ἀδελφοὶ ἔμειναν ἀπειθεῖς, καὶ ὀργισθέντες ἐδίωξαν αὐτὴν, καὶ ἐκ τοῦ πατρῴου αὐτῶν οἴκου. Καὶ ἐδέξατο αὐτὴν λοιπὸν ἡ ἀδελφὴ τῆς γενομένης αὐτῆς μητρός, καὶ οὐ μόνον ὡς ὄρφανην, ἀλλὰ καὶ ὡς παρθένον, καὶ ἀδελφόπαιδα ἐφύλαξεν αὐτὴν, ἢν τινα λαβοῦσα μετ' ἑαυτῆς, ἀνήγαγεν ἐν Κωνσταντινουπόλει πρὸς τὴν ἄλλην θείαν αὐτῆς, τὴν ἀδελφὴν τοῦ αὐτῆς πατρὸς Ἡρακλείτου. Καὶ λαβοῦσαι αὐτὴν ἐποίησαν ἀξίωσιν κατὰ τῶν αὐτῆς ἀδελφῶν, καὶ προσήλθον τῇ εὐσεβεστάτῃ Δεσποίνῃ Πουλχερίᾳ, τῇ ἀδελφῇ Θεοδόσιου τοῦ βασι-

βασιλείας καὶ ἐδίδαξαν, ὡς βυαζομένην παρὰ τῶν ἰδίων ἀδελφῶν, διαλεγομένην ἐλ-
 λογίμως. Καὶ ἑώραχυῖα αὐτὴν ἢ αὐτὴ Δέσποινα Πουλχερία, εὐπρεπὴ καὶ ἐλλόγι-
 μον, ἐπὴρώτησε τὰς αὐτῆς θείας, εἰ ἐστὶ παρθένος; καὶ ἐδιδάχθη, ὅτι παρθένος πε-
 φύλακται ἀπὸ τοῦ αὐτῆς πατρὸς, καὶ ὅτι διὰ λόγων πολλῶν ἤκται φιλοσοφίας·
 ἐκέλευσεν αὐτὴν ἅμα ταῖς αὐτῆς θείαις διὰ κουβικουλαρίων φυλαχθῆναι καὶ περιμεῖ-
 ναι. Λαβοῦσα, φασὶ, τὴν δέξιν παρ' αὐτῆς, εἰσῆλθε πρὸς τὸν ἴδιον ἀδελφὸν Θεοδό-
 σιον τὸν Βασιλέα, καὶ εἶπεν αὐτῷ· ὅτι ἔυρον νεώτερον, καθαρόν, ἔυστολον, λε-
 πτοχαράκην, ἔυρινα, ἀσπροτάτην ὥσει χιόνα, μεγαλόφθαλμον, ὑποκεχαρι-
 σμένην, ὀυλοξανθόκομον, σεμνόποδα, ἐλλόγιμον, Ἑλληνικὴν, παρθένον. Ὁ
 δὲ ἀκούσας, ὡς νεώτερος, ἀνέφθη, καὶ μεταστειλάμενος τὸν συμπράκτορα αὐτοῦ
 καὶ φίλον Παυλῖνον, ἤτησε τὴν ἀδελφὴν αὐτοῦ, ὡς ἐπ' ἄλλῳ τινὶ εἰσαγαγεῖν
 τὴν αὐτὴν Ἀθηναῖδα ἐν τῷ αὐτῆς κουβικουλίῳ, ἵνα διὰ τοῦ βέλους θεωρῶσιν αὐτὴν
 ἅμα Παυλίῳ. Καὶ εἰσῆχθη καὶ ἑώρακὼς αὐτὴν, ἠράσθη αὐτῆς, θαυμάσαντος
 αὐτὴν Παυλίου, καὶ κρατήσας αὐτὴν, ἐποίησε χριστιανήν· ἦν γὰρ Ἑλληνίς, καὶ με-
 τανόμεσεν αὐτὴν Εὐδοκίαν *Eandem historiam, sed paullo aliter, narrat Socrates lib.*
VII. cap 21. Historia Eccl. his verbis: Τῆς ἐκ Θεοῦ νίκης τοιαύτης (sermo est de
 Romanorum contra Persas victoria) τοῖς Ῥωμαίοις ὑπαρξάσης, πολλοὶ τῶν ἐν λό-
 γοις ἀνδρῶν εἰς τὸν βασιλέα βασιλικούς ἔγραφοι λόγους, δημοσίᾳ τε τούτους παρή-
 εσαν· καὶ ὃ καὶ ἡ τοῦ βασιλέως γαμετὴ ἠρωικῶ μέτρῳ ποιήματα ἔγραφεν· ἦν γὰρ
 ἐλλόγιμος. Λεοντίῳ γὰρ τοῦ Σοφιστοῦ τῶν Ἀθηνῶν θυγάτηρ ὄνσα, ὑπὸ τῷ πατρὶ
 ἐπαιδεύθη, καὶ διὰ λόγων ἐληλύθει παντοίαν· ταύτην ἤνικα ὁ βασιλεὺς ἐμελλεν ἀγε-
 σθαι, χριστιανὴν ὁ Ἐπίσκοπος Ἀττικὸς ποιήσας, ἐν τῷ βαπτίζῃ ἀντὶ Ἀθηναίδος
 Εὐδοκίαν ὠνόμασεν *Et Evagrius lib. I. cap. 20.* Ὁ Θεοδόσιος τὴν Εὐδοκίαν ἐσοικί-
 ζεται, τοῦ σωτηριώδους μεταλαβοῦσαν βαπτίσματος, γένει μὲν Ἀθηναίαν, καλλιπεπὴ δὲ
 καὶ τὴν ὥραν εὐπρεπῆ, μέσης οἱ γενομένης Πουλχερίας τῆς βασιλίδος τῆς αὐτοῦ ἀδελ-
 φῆς. Ἐκ ταύτης αὐτῷ γίνεται καὶ ἡ Εὐδοξία, ἣν ὕστερον, ἐπειδὴ καιρὸν ἤγαγε γά-
 μαν, Οὐαλεντινιανὸς ὁ αὐτοκράτωρ ἀγεται, ἀπάρας μὲν ἐκ τῆς πρεσβυτέρας Ῥώμης,
 κατάρας δὲ πρὸς τὴν Κωνσταντίνου. Ἡ χρόνις ὕστερον ἐπὶ τὴν ἀγίαν ἐπειγομένη
 Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν πόλιν, ἐνταῦθα τε (ἐν Ἀντιοχείᾳ) γίνεται, καὶ δημηγορή-
 σασα πρὸς τὸν ἐνταῦθα Λεῶν, ἐπιτελεύσειον ἔπος ἐφθέγγατο. Ὑμετέρης γενεῆς τε καὶ
 αἵματος ἔυχομαι εἶναι. Τὰς ἐκ τῆς Ἑλλάδος ἐνταῦθα σταλείσας ἀποικίας ἀνιτλιόμενη

κ. τ. λ. ὅτε καὶ εἰκόνη ἐκ χαλκοῦ τεχνικῶς ἡσχημένη παῖδες Ἀντιστοχέων αὐτὴν τετι-
 μέκασιν, ἥ καὶ μέχρις ἡμῶν σώζεται. *Accedat Nicephorus Callistus lib. XIV. cap.*
 23. Πουλχερία ἡ βασιλὶς Φιλόκαλός τις ὕσα, ἥδη τῷ βασιλεῖ πρὸς ἡλικίαν γενο-
 μένῳ διεσκοπεῖτο, πῶς ἂν καὶ γυναικὶ προσηκούσῃ τοῦτον συνάψῃ. Καὶ τὰς ἐκείνου
 γένους ἐφυλοκρίνει θυγατέρας· καὶ ὅσαι δὲ ἐξ ἐθνῶν κάλλει καὶ πλούτῳ καὶ τοῖς λοι-
 ποῖς τὸ διαβόητον εἶχον. Οὕτω δὲ ἐχούσῃ ταύτῃ, συμβὰν οὕτω· καὶ γυνὴ τις Ἀθη-
 ναῖς ὄνομα, παρθένος ἔτι ὕσα, ἐξ Ἀθηνῶν ἦκει τῇ βασιλίδι· ἥ τις δὲ Λεοντίῃ μὲν τῷ
 τοῦ Φιλοσόφου θυγατρὶ· ἐυφυῆς δ' εἰς ἄκρον ὕσα διὰ λόγων ἐληλύθει παντοίων ὑπὸ
 τῷ πατρὶ παιδευθεῖσα, οὐ μόνον Ἑλληνικῶν, ἀλλὰ καὶ Ῥωμαϊκῶν· καὶ τσαύτης
 φιλοσοφίας πεπειράται, πρακτικῶς τε ἅμα καὶ θεωρητικῆς, καὶ ὅση τις ἐστὶ περὶ
 τὰς λογικὰς ἀποδείξεις καὶ ἀντιθέσεις, ὅσην οὐδεὶς ἕτερος ἐκλήροσατο. Ἀστρονομίας
 δὲ καὶ γεωμετρίας καὶ ἀριθμῶν ἀναλογίας τοσούτων ἔσχευ, ὅσον οὐδεὶς τῶν κατ' αὐτὴν
 ἕτερος· οὕτω δὲ ὑπὸ τοῦ πατρὸς ἀχθεῖσιν, ἵππῃ τελευτᾶν ἐκείνος ἐμελλε, τοὺς ἐκείνου
 παῖδας Ὀυαλέριον καὶ Ἀτίσιον κληρονόμους τῆς οὐσίας αὐτοῦ κατελίμπαν, ταύτην δ' ἀ-
 πόκληρον ἐποίησεν λέγων ἀρκεῖν αὐτῇ τὴν τύχην καὶ τὴν ἐνοῦσαν χάριν ἐκ τῆς παιδεί-
 σιας· ἐν στείῳ δὲ καμνῇ γενομένη Πουλχερία προσῆκε τῇ βασιλίδι, κατεβιωμένη τῆς
 ἀδελφίας τῶν ἀδελφῶν. Ἡ δὲ βασίλισσα τὴν τε σύνησιν καὶ τὸ κάλλος, ἔτι δὲ καὶ τὸ
 πρὸς ἅπαν ὅς ἐστιν ἀξίον τῆς κέρης καταμανθάνουσα ἐβουλεύσατο τὰδελφῶ συνου-
 ζῆν. Καὶ δὴ τὰ Χριστιανῶν σκέψασα ἀνελεῖσθαι, Ἀτίσιον τὸν ἐπίσκοπον μετεστολι-
 λετο· καὶ ἐν τῷ πρῶτῳ σὺν ἁγίῳ Στεφάνῳ τοῦ Πρωτομάρτυρος τοῦ Θεοῦ βαπτίσμα-
 τος ἀξιώσασα καὶ θυγατέρα οὐκίαν αὐτῇ ἐκ τε τοῦ Θεοῦ βαπτίσματος, καὶ ἄλλοις
 τρόποις πολλοῖς ἀναδείξασα, εἰς γυναῖκα εἰδὼν τῷ ἀδελφῷ, Εὐδοκίᾳ ἐξ Ἀθηναίων
 μετεποιήσασα. *Obsecravit obiter, Eudociæ ratem, qui Christiani Prefectus Antioxi He-*
taclitus dicitur, Leontium dici Socrati, Nicephoro & Zonara. Sed & ipse Antioch,
hoc est, Leontii filia, dicitur in disiecho adscripta in fine Metaphraseos Origenis, de qua
infra. Etiam eius fratres Valerius & Actius a Socrate & Nicephoro appellantur,
quos Valerium & Genesium vocat auctor libri Christiani. Sed Zonaras Annalium
lib. XIII. Genesium & Valerium eos quoque nominat. Addit Eudociam Prefectū-
ram Illyriarum ab Imperatore pro Genesio impetrasse, Valerio Magistri honorem do-
nasse, neque illis iratam fuisse; nisi enim ab illis curata fuisset, non venisset Con-
stantinopolim,

Constantinopolim, ubi ad supremos honores pervenit, inquit illa. Observandum & Poëtriam Socrati & Evagrio dici Athenaida, quæ Philosophia dicitur Auctori Chronici Paschalii. De Romanorum contra Persas victoria, in laudem Theodosii Conjugis heroicis versibus poema scripsisse, intelleximus ex Nicephoro. Sunt qui eam Centonem de Christo Salvatore nostro fecisse dicant, qui vulgo Probæ Falconiæ tribuitur, qua de re videndus Lilius Gyraldus. Scripsit Zonaras, Centones Homericos opus Patricii cujusdam imperfectum & indigestum fuisse, illudque Eudociam absolvisse & digessisse. Constat eam scripsisse græce, heroico carmine, libris octo, Metaphrasin Ostateuchi, nec non Metaphrasin Zachariæ & Danielis, Prophetarum, & libros tres de S. Cypriano Martyre, quibus de poematibus videndus omnino Photius in Bibliotheca. Conf. de illa præter Auctores in notis ad Olearii diss. de Poëtriis pag. 161. allegatos Laur. Legati Primitias Musæi Poëtriarum Bonon. 1668. 4. Andr. Christi. Eschenbachii diss. de Poëtis Christianis sacris, sect. 1. §. 5. Justi. Fontanini egregium Opus de Antiqq. Hortæ Coloniz lib. III. cap. 5. & Jo. Andr. Schmidii diss. de muliere orthodoxa §. 15. pag. 25 sq.

EUDOCIA, seu *Eudoxia Macrembolitissa*, filia **Constantini VIII. Imp. & Helena**, soror **Zoës Augustæ** atque uxor **Constantini X. Ducae**, qui morte vicini filios suos declaravit Cæsares, & *Eudociam* per syngrapham promittere coëgit, se nunquam secundas nuptias inituram, sed una cum filiis imperium administraturam esse. Ipsa vero post Conjugis mortem sacramenti oblita, septem tantum mensibus elapsis, Romanum **III. Diogenem** cognominatum, sibi maritum elegit, & ad Imperium evexit. Tandem **Michaële VII. imperante** in exilium missa est, uti copiose ista enarrant *Jo. Zonaras Annal. lib. XVIII. c. 10. pag. 275 sq. ed. Paris. Mich. Glycas Annal. Part. IV. pag. 326, ed. Par. Jo. Scylitza Cuxopalata in Breviario Histor. quod subjunctum est Cedreno pag. 818. ed. Paris. & Constantinus Manasses in Compendio Chronico pag. 131. ed. Par.* Composuit illa opus spissum varii argumenti, ordine literarum digestum & Romano Diogeni Conjugi nuncupatum, quod manu recentissima scriptum asservatur ineditum Parisiis in Bibliotheca Regia num. 185². olim in Colbertina num. 274. & inscribitur: *Εὐδοκίας τῆς Μακρεμβολιτίσσης βασιλίδος Κωνσταντινου*

σουπό-

ἡ πόλις ἸΩΝΙΑ, ἥτε συναγωγή Θεῶν, ἡρώων τε καὶ ἡρώων γυναικῶν, καὶ τῶν περὶ αὐτοὺς μεταμορφώσεων, μύθων τε καὶ ἀλληγοριῶν τῶν περὶ τοῖς παλαιῶν εὐρισκομένων· ἐν ᾗ καὶ περὶ διαφόρων σοφῶν· πρὸς τὸν φιλόχριστον καὶ εὐσεβέσιον βασιλέα Ῥωμανὸν τὸν Διογένην, νικητὴν, Τροπαιοῦχον. Summa ejus capita graece & latine exhibentur supra num. XXVII. Non possum, quin singularem prorsus humanitatem Viri praestantissimi, Abbatis *Targnii*, Praefecti Bibliothecae Regiae dignissimi, honorificè praedicem, qui simulac audivit, me desiderio illorum, quae *Eudokia* de Poëtis lyricis & mulieribus olim celebribus observavit, flagrare, ista capita statim exscribi curavit, quae cum L. B. lubens communicabo:

Περὶ Ἀλκμᾶνος.

Ἀλκμᾶν, Λάκων, ἀπὸ Μεσσοῦ, Λυρικὸς, εὐρετὴς τῶν ἐρωτικῶν μελῶν· ἔγραψε βιβλία 5· μέλη καὶ Κολυμβώσας· πρῶτος εἰσήγαγε τὸ μὴ ἑξαμέτροις μελωδεῖν· Κέχρηται δαρὶδί διαλέκτῳ, ὡς Λακεδαιμονίοις. (leg. Λακεδαιμόνιοι.)

Περὶ Ἀνακρέοντος.

Ἀνακρέων Τήσιος, Λυρικὸς, ἔγραψεν ἐλεγεία καὶ ἰάμβους, ἰάδι πάντα διαλέκτῳ· ἦτοι παρόνια μέλη, καὶ τὰ καλούμενα ἀνακρεόνεια.

Περὶ Ἀράτου.

Ἄρατος, Σολεὺς τῆς Κιλικίας, υἱὸς Ἀθηνοδάρου, ἀκουσίως ἐγένετο γραμματικῶν μὲν τοῦ Ἐφεσίου Μενεκράτους, φιλοσόφου δὲ Τίμωνος καὶ Μετῆδμου, ἐπὶ Ἀντιγόνου βασιλέως Μακεδονίας· σύγχρονος Ἀπαιγόρῃ τῷ Ῥωδίῳ καὶ Ἀλεξάνδρῳ τῷ Αἰτωλῷ, ἐποποιός· συνέταξε βιβλία ταῦτα· τὰ φαινόμενα· ὕμνους εἰς Πάντα· σποριδφόρους· πάιγνια· ἀστρολογίαν καὶ ἀστροθεσίαν· σύνθεσιν φαρμάκων· ἰατρῶν (*Suidas*: *Θηριακῶν*) ἐπιτήδειαν· (leg. ἐπιτήδεια·) ἀνθρωπογονίαν· ἐπιδυτικόν· εἰς Θεόπροπον· εἰς Ἀντίγονον· ἡθοποιίας· ἐπιστολάς· ἐπιγράμματα εἰς Φίλαν τὴν θυγατέρα Ἀντιπάτρου, γυναῖκα δὲ Ἀντιγόνου· ἀνατομὴν· εἰς Πausaniam τὸν Μακεδόναν·

καθότι· ἐπικηδεῖσι Κλειμβρότου· διόρθωσιν Ὀδυσσεΐας· ἐπιστολὰς ὁμοίως κατα-
λογάδην.

Περὶ Βαχχυλίδου

Βαχχυλίδης, Κεῖος, ἀπὸ Κέου πόλεως Ἰουλίδος· συγγενὴς Σιμανίδου τοῦ Λυρι-
κοῦ· καὶ αὐτὸς Λυρικὸς.

Περὶ Βίωνος.

Βίονες γηγένασιν δέκα· πρῶτος ὁ Φερεκύδης τῷ Συρίῳ συνακμάσας, ὃν φέρεται
βιβλία δύο· ἔστι δὲ Προικονήσιος. Δεύτερος Συρακούσιος, τέχνης ῥητορικὰς γεγραφώς.
Τρίτος Δημοκρίτειος, μαθηματικὸς Ἀβδηρίτης, Ἀττίδι γεγραφὼς καὶ Ἰάδι· οὗτος πρῶτος
εἶπεν εἶναι τινὰς οὐκῆσεις, εἶδα γίνεσθαι ἐξ μηνῶν τὴν νύκτα, καὶ ἐξ τὴν ἡμέραν. Τέταρτος
Σολῶς, αἰδιοπικὰ γεγραφώς. Πέμπτος ῥητορικὸς, ὃν φέρεται ἐνέα βιβλία Μουσῶν
ἐπιγραφόμενα. Ἑκτὸς μελικὸς ποιητής. Ἑβδομος Μιλήσιος, ἀνδριαντοποιὸς, ὃν μέ-
μηται καὶ Πολέμων. Ὀγδὼς ποιητὴς τραγωδίας τῶν Ταρσικῶν λεγομένων. Ἐναὶος
ἀγαλματοποιὸς Κλαζομένιος, ἢ Χίος, ὃν μέμηται καὶ Ἰππώναξ. Δέκατος ὁ Βορυ-
σθηνίτης, φιλόσοφος τὰ μὲν ἄλλα πολύτροπος καὶ σοφιστὴς ποιητὴς, καὶ πλείεστας
ἀφορμὰς δίδωκας τοῖς βυλομένοις καθ' ἑκάστην φιλοσοφίας· ἐν τισὶ δὲ καὶ πῶτι-
μος· καὶ ἀπολαῦσαι τύφῃ δυνάμενος· πλείεστα τε καταλέλοιπεν ὑπομήματα, ἀλ-
λὰ καὶ ἀποφθέγματα χρειώδη πραγματείας ἔχοντα. (hæc descripsit Eudoxia ex
Diogenis Laërtii lib. IV. segm. 58 & 47.)

Περὶ Ἰσίδος.

Ἰσις δαίμωνός ἐστιν ὄνομα τιμωμένης παρὰ Ἀιγυπτίοις. Ἐκ τοῦ ἴσον δὲ γίνεται
Ἰσις· ἢ αὐτὴ γὰρ ἐστὶ τῇ γῇ· καὶ γὰρ ἡ γῆ ἴση ἐστὶ καὶ σφαιροειδής. Ἄλλοι δὲ λε-
γουσιν, ὅτι αὐτὴ ἐστὶν ἡ Ἰὼ· τούτῃ χάριν διὰ τοῦ ἰ γράφεται· ἐπειδὴ παρὰ τὸ ἴ-
σθαί ἐστι· καὶ γὰρ πολλὰ ἐπλανήθη ἡ Ἰὼ μεταβληθεῖσα εἰς βοῦν. Ὑπάρχει δὲ
τὸ Ἰσις τῷ κανόνι τοῦ Βιδυνία· καὶ γὰρ ἔχει τὸ ἰ ἐν τῇ δευτέρᾳ συλλαβῇ, ὡς Ἰρις.
(Eadem hæc existant in Etymologico M. in Ἰσις.)

Περὶ Ἰατιαίας.

Ἰατιαία θυγάτηρ Ὑρίως, ἀρχαία ἡρώς, ἀφ' ἧς ἡ πόλις ὠνόμασται Ἰσηαία. Κη-
ταὶ δὲ ἡ Ἰσηαία ὑπὸ ὄρει παρὰ Κάλλαντα ποταμὸν, ἐπὶ πέτραις ὑψηλῇς, διὸ καὶ
Ἠρώς ἐκλήθη, ἐκτάσει δηλαδὴ τοῦ ὠ εἰς ὦ, διὰ τὸ ὄρειος φασὶν εἶναι τὰς προσοικί-
σας.

σαφιας. Δοκῇ δὲ φασὶ καὶ Ὠρίων ἐνταῦθα τραφεῖς ἀφεῖναι τὸ ὄνομα αὐτῇ. Ὅτι δὲ ἀνάπαλιν, ὅτι καὶ ὁ Ὠρίων ἐνταῦθα τραφεῖς οὕτω λέγεται ὀνομασθῆναι. Ἡ δὲ καὶ γυνὴ σοφὴ Ἀλεξανδρινὴ κατὰ τὸν Γεωγράφον, Ἰσθιαία καὶ Ἑσθιαία. (Haec leguntur in *Eustathii Comment. ad Il.* β'. pag. 212, 22. ed. Basil.)

Περὶ Ἰππαρχίας.

Ἰππαρχία ἀδελφὴ Μητροκλέους τοῦ Κυνικοῦ Μαρωνεῖτις, φιλόσοφος Κυνικῇ, γυνὴ Κράτητος τοῦ Κυνικοῦ, ὃς ἦν Ἀθηναῖος, Βρόσσωνος μαθητῆς τοῦ Ἀχαιοῦ, ἧς αἰτίαι· Διογένης. Ἐγραφε φιλοσόφος ὑποθέσεις καὶ τινα ἐπιχειρήματα καὶ προτάσεις πρὸς Θεόδωρον τὸν ἐπικληθέντα ἄθεον. (ex *Suida.*)

Περὶ Ἰβυκοῦ τοῦ Ποιητοῦ.

Ἰβυκος Φυτίης υἱός, ποιητής· ἔγραφε δωρίδι διαλέκτῳ βιβλία ζ'. Οὐτος φονευόμενος ὑπὸ τινος καὶ μηδὲνα μῆτε σύμμαχος, μῆτε μάρτυρα τῆς ἐπιβουλῆς ἔχων, σωφρῆτας γεραίους, ὑμεῖς, ἔφησεν, ὧ γέρακοι, τιμωρήσατέ με τὸν φόνον. Τῆς δὲ πόλεως ζητούσης τοὺς φονεύσαντας, καὶ μὴ δυναμένης εὐρεῖν, ἐπιτελεσμένου θεάτρου, καὶ τοῦ δήμου καθεζομένου, γέρακοι διέπλησαν. Θεασάμενοι δὲ οἱ φονεῖς ἐγέλασαν· καὶ ἰδὼν εἶπεν αἱ τιμωροὶ τοῦ Ἰβύκου. Τῶν δὲ πλησίων καθεζομένων τις, ἀκούσας, ἀπήγγειλε ταῖς ἀρχαῖς, καὶ συλληφθέντες ὁμολόγησαν τὸν φόνον, καὶ τοῦ φόνου δίκην ἔδοσαν.

Περὶ τῆς Κίρκης.

Κίρκην τινὲς μὲν Αἰήτου ἀδελφὴν, τινὲς δὲ θυγατέρα φασὶν εἶναι. Ταύτην Διόνυσος ὁ Μιλήσιος ἐν πρώτῳ τῶν Ἀργοναυτικῶν θυγατέρα Αἰήτου καὶ Ἑκάτης τῆς Περγασίως, ἀδελφὴν δὲ Μηδείας λέγει· Ἠλίῳ γάρ φησιν υἱὸς γενέσθαι δύο ἐν τοῖς τόποις ἐκείνοις, οἷς ὀνόματα ἦν Περγὰς καὶ Αἰήτης. Τούτους δὲ κατασχεῖν τὴν χώραν καὶ Αἰήτην μὲν Κόλχων καὶ τῆς Μαιώτιδος, Περγὰ δὲ τῆς Ταυρικῆς βασιλεῦσαι, καὶ γῆμαι γυναῖκα, τῶν ἐγχωρίων τινὰ, καὶ γενέσθαι αὐτῷ θυγατέρα, ἣ ὄνομα Ἑκάτη. Ὅι δὲ ἐκ νύμφης τινὸς ἐγχωρίας τὴν Ἑκάτην φασὶν αὐτῷ γενέσθαι ἀνδρικήν περὶ τὰ κυνηγετικά, καὶ πρώτην θανάσιμος ρίζας εὐρεῖν, καὶ ἐμπειροτάτην γεγενῆσθαι τῶν ἰσθμίων ἀναμεινῶν· καὶ τὸν ἑαυτῆς πατέρα φαρμάκοις ἀποκτεῖναι. Ταύτην γήμασθαι καταπεμφθεῖσιν εἰς Κόλχους Αἰήτῃ τῷ πατραδελφῷ· ἀφ' ἧς γενέσθαι Κίρκην καὶ Πηνελόπειαν. Τὴν δὲ Κίρκην πρῶτον θυγατέρα Μηδείας, ὑπερβαλέσθαι τὴν ἑαυτῆς μητέρα.

τέρα· τὰ μὲν διακούσασαν παρ' αὐτῆς, τὰ δὲ καὶ αὐτὴν ἐφευρηκυῖαν πολλὰ καὶ δυνά φάρμακα. Μηδείαν δὲ νεώτεραν Κίρκης, οὐχ ἡττωμένην δὲ αὐτῆς. Ταῦτα μὲν ἔντοι. Ἡσίοδος δὲ φησι, τὴν Κίρκην τῷ Ἡλίου θυγατέρα εἶναι. (Haec magna ex parte proferuntur in Scholiis *Apothonii Rhodii ad Argonaut.* III. v. 200.)

Περὶ Κορίννης.

Κόριννα, Θηβαία, ἢ Ταναγραία, μαθήτρια Μύρτιδος, Ἀρχελοδῶρου (*Suidas*: Ἀρχελοδῶρου) καὶ Προκρατίας· ἐπωνόμαστο Μυῖα· Λυρική· ἐνίκησε δὲ πεντάκις, ὡς λόγος, Πίνδαρον. Ἐγραφε βιβλία πέντε, καὶ ἐπιγράμματα, καὶ νόμους λυρικοὺς. Ἔστι καὶ ἑτέρα Κόριννα Θεσσαία· οἱ δὲ Κόρινθίαν· λυρική. Ἐγραφε καὶ αὐτὴ νόμους λυρικοὺς.

Περὶ Μυροῦς τῆς Φιλοσόφου.

Μυρὸ, Ῥωδία φιλόσοφος· ἔγραφε χρείας γυναικῶν βασιλίδων, καὶ μύθους· νόμους μαιῶν καὶ διαταγὰς αὐτῶν· ἐπαυδάς τε καὶ ἱατρίας ἐντεινούσας ταῖς λοχείαις, καὶ μητρικῶν τρώφων θεραπείας.

Περὶ Μελαμπιπίδου.

Μελαμπιπίδης, Κρίτωνος, γεγονὼς κατὰ τὴν ξῆ Ὀλυμπιάδα, Μήλιος· ἔγραφε διδυράμβων βιβλία πλείστα, καὶ ποιήματα ἐπικά, καὶ ἐπιγράμματα, καὶ ἐλεγεία, καὶ ἄλλα πλείστα. Καὶ ἕτερος Μελαμπιπίδης, θυγατρίδους τούτου, παῖς Κρίτωνος θυροῦ καὶ αὐτοῦ· ὃς ἐν τῇ τῶν διδυράμβων μελοποιίᾳ ἐκανοτόμησε πλείστα. Ἐγραφε καὶ αὐτὸς ᾄσματα λυρικά καὶ διδυράμβους. (vid. *Suidam.*)

Περὶ Μυῖας.

Μυῖα Θεσσαλὴ, λυρική, μέλη πρὸς λύραν ἀρμόζουσα· καὶ Μυῖα Σπαρτιάτις, ποιήτρια εἰς Ἀπόλλωνα καὶ Ἀρτεμιν ὕμνων· καὶ ἄλλη Σαρμία, Πυθαγόρου τοῦ μεγάλου καὶ Θεανοῦς. (vid. *Suidam.*)

Περὶ Μυροῦς.

Μυρὸ Βυζαῖνία, ποιήτρια ἐπῶν, ἐλεγείων καὶ μελῶν, Ὀμήρου τοῦ τραγικοῦ θυγάτηρ, θυτὴ Ἀνδρομάχου τοῦ ἐπικληθείητος φιλολόγου. (vid. *Suidam.*)

Περὶ Μόσχου.

Μόσχος Συρακόσιος γραμματικός, Ἀριστάρχου γνώριμος· οὗτός ἐστιν ὁ δεύτερος ποιητὴς μετὰ Θέοκριτον τὸν τῶν βασιλικῶν (leg. βουκολικῶν) ποιητὴν. (Ex *Suidam.*)

Περὶ Παμφίλης τῆς Φιλοσόφου.

Παμφίλη Ἐπιδαυρία, φιλόσοφος καὶ ἱστορική· θυγατὴρ Σατηρίδου· ἔγραψεν ἱστορικὰ ὑπομνήματα ἐν βιβλίοις λγ'· Ἐπιτομὴν τῶν Κτησίου ἐν βιβλίοις γ'· Ἐπιτομὰς ἱστοριῶν τε καὶ ἐτέρων βιβλίων παμπλείας· Περὶ ἀμφισβητήσεων· Περὶ ἀφροδισίων καὶ ἄλλων πολλῶν. Τινὲς πάντα ταῦτα εἰς τὸν αὐτῆς πατέρα ἀναφέρουσιν· ἐν οἷς καὶ Διογύσιος ἐν τῇ λ' τῆς μουσικῆς ἱστορίας· ὡς δὲ ἕτεροι, εἰς Σωκρατίδαν τὸν ἄνδρα αὐτῆς. (vid. *Suidam.*)

Περὶ Σαπφούς.

Σαπφὴ, Σίμωνος, οἱ δὲ Ἀνομήκου, (*Suidas*: Ἐυνομίου) οἱ δὲ Εὐριγύου, (*Suidas*: Ἡριγύου,) οἱ δὲ Ἐκρύτου, οἱ δὲ Σήμου, οἱ δὲ Κάμωνος, οἱ δὲ Ἐτάρχου, οἱ δὲ Σχαμανδρονύμου· μητρὸς Κλειδός. Λεσβία· ἐξ Ἐρεσῶ· λυρική, γεγονυῖα κατὰ τὴν μβ' Ὀλυμπιάδα· ὅτε καὶ Ἀλκαῖδς ἦν καὶ Στησίχορος, καὶ Πιττακός· ἔγραψε δὲ μελῶν λυρικῶν βιβλία θ', καὶ πρώτη πλῆξιν εὔρεν· ἔγραψε δὲ καὶ ἐπιγράμματα καὶ ἐλεγεία. (vid. *Suidam.*)

Περὶ Σιμωνίδου τοῦ Λυρικοῦ.

Σιμωνίδης, Λεωπρεποῦς, Ἰουλίτης, τῆς ἐν Κέῳ τῇ νήσῳ πόλεως, λυρικός μετὰ Στησίχορον, ὃς ἐπεκλήθη Μελικέρτης. Γέγραπται αὐτῷ Δωρίδι διαλίκτῳ ἡ Καμβύσου καὶ Δαρείου βασιλεία, καὶ Ζέρξου ναυμαχία, καὶ ἡ ἐπ' Ἀρτεμισίῳ ναυμαχία, δὲ ἐλεγείας· ἡ δ' ἐν Σαλαμῖνι, μελικῶς. Θῆναι, Ἐγκόμια, Ἐπιγράμματα, Παιᾶνες, Τραγῳδίας, καὶ ἄλλα.

Καὶ ἕτερος Σιμωνίδης, Κεῖος, θυγατριδοῦς κατὰ τινος τοῦ προτέρου, ὃς ἐπεκλήθη Μελικέρτης. Γέγονε πρὸ τῶν Πελοποννησιακῶν· καὶ γέγραφε γεγάλογίαν ἐν βιβλίοις τρισί.

Καὶ ἄλλος Σιμωνίδης Μάγνης, Σιπύλου, ἐποποιός· γέγονε ἐπὶ Ἀντιόχου τοῦ Μεγάλου κληθέντος· καὶ γέγραφε τὰς πράξεις αὐτοῦ, καὶ τὴν πρὸς Γαλάτας μάχην, ὅτε μετὰ τῶν ἐλεφάντων τὴν ἵπποι αὐτοῦ ἔφθειραν.

Ἄλλος Καρύσιος, ἢ Ἐρετρεῖος ἐποποιός. Ἐγραψε τὴν εἰς Ἀυλίδα αὐτοδὴν τῶν Ἀχαιῶν, Τριμέτρων βιβλία β', περὶ Ἰφιγενείας ἐν.

Καὶ ἄλλος Κρίναι, Ἀμοργίνος, ἱαμβογράφος. Ἐγραψε ἐλεγείαν ἐν βιβλίοις β'. ἱάμβους πρῶτος αὐτὸς κατὰ τινος, γέγονε μετὰ ὤ καὶ ε' (τετρακόσια καὶ ἑπτάκοντα) ἔτη τῶν Τρωϊκῶν. (vid. *Suidam.*)

Περὶ

Περὶ Στῆσιχόρου τοῦ Λυρικοῦ.

Στῆσιχορος "Ευφόρβου ἢ "Ευφύμου, τοῖς δὲ χρόνοις ἦν νεώτερος Ἀλκμᾶνος τοῦ Λυρικοῦ ἐπὶ τῆς λζ' Ὀλυμπιάδος. Ἔειχεν ἀδελφὸν γεαμητρίας ἔμπειρον Μამερτῖνον, καὶ ἕτερον Ἠλιάνακτα νομοθέτην. Γέγονε δὲ Λυρικός, καὶ ἐστὶν αὐτοῦ τὰ ποιήματα δωρίδι διαλέκτῳ ἐν βιβλίοις κτ'. Φασὶ δὲ αὐτὸν γράφοντα λόγον Ἑλένης τυφλωθῆναι, πάλιν δὲ γράφοντα Ἑλένης ἐγκώμιον ἐξ οὐείρου τὴν παλινωδίαν ἀναβλέψαι. Ἐκλήθη δὲ Στῆσιχορος, ὅτι πρῶτος κωιδαρωδία χορὸν ἔστησεν ἐπὶ τοι προτέρων Τισίας ἐκαλεῖτο. (vid *Suidam*.)

Περὶ Φιλοξένου τοῦ Λυρικοῦ.

Φιλόξενος Ἐυλητίδου, Κυθήριος, Λυρικός· ἔγραψε διθυράμβους καὶ γενεαλογίαν τῶν Ἀιακιδῶν μελικῶς.

Ex hoc Specimine omnes Philologiae amantes facile intelligent, non immerito Virum Celeberrimum Joannem Albertum Fabricium Bibliothecae Graecae Vol. VI. pag. 602. in votis habuisse, ut insigne hoc Eudociae opus, si non integrum in lucem ederetur, certe cum *Suida*, in quo multa iisdem verbis leguntur, nec non cum *Pbornuto* aliisque Mythologis conferretur, & quae singularia in eo leguntur, cum Lectoribus communicarentur. Equidem ex Duumvirorum Praestantissimorum *Montfauconi* & *Targnii* literis hilare & lubenter cognovi, Virum doctissimum Joannem Hervinum à Congregatione Benedictina S. Mauri in Abbatia S. Germani Pratenfis consilium cepisse edendi spissum hoc opus graece & latine cum notis. Praeter hunc librum alios quoque scripsit *Eudocia*, ut ipsa innuit in praefatione sive Epistola nuncupatoria ad Conjugem Romanum Diogenem, ubi, cū Bibliothecam collegerit, his verbis declarat: Βασιλικὸν ἡγησαμένη, τὸν νοῦν ἔγγραφον ἀνθρώπων συναγείρειν καὶ μὴ καταλείπειν ἀκηδία διαφθαῖναι· τῆς οὗτοι βασιλείας κρινάσης, ἐκδοθήσεται, καὶ μετὰ τῶν ἀδελφῶν παρίσται· i. e. *Regium opus esse putans, si hominum literis traditam mentem colligam, nec injuria deperire sinam. Decernente igitur imperio tuo (hic liber) edetur & cum fratribus suis collocabitur.* Fratres libri Ἰωνὰ inscripti sunt alii ab *Eudocia* compositi, ut indicat nota ad marginem Codicis Colbertini scripta, cujus *Car. du Fresne* in Indice Auctorum ineditorum, qui Glossario ejus Graeco subjungitur,

& Bernb. de Montfaucon in Palzographia Græca lib. IV. cap. 5. meminerunt: Μετὰ τῶν ἀδελφῶν παρίσεται, λέγει, ὅτι καὶ ἄλλα τιὰ συνέθετο ἡ αὐδιδμος. Βασίλισσα, τὸν τε πλόκαμον τῆς Ἀριάδης ἐπικῶς, καὶ τὰς τῶν γυναικῶν χρείας, καὶ τί δὲ τὰς βασιλίδας ἀσκεῖν, ἐν πεζῷ λόγῳ, χρήσιμόν τι χρῆμα, καὶ περὶ διαίτης μοναζουσῶν, ὅπερ καὶ νῦν καὶ ἡμᾶς ἐν τῷ τῆς Προκοῆσου σημείῳ σάζεται. Cum fratribus versaturum ait, quia alia quedam præclara Imperatricis edidit, nempe filium Ariadne epico carmine: de mulierum officio, & qua in re Imperatrices exerceri debeant, pedestri oratione: opus sane perutile; de conversatione Monialium, quod opus jam nostro tempore in Monasterio Proconesi servatur. Addit Scholiastes: Προκόνησος, ὁ νῦν Μαρμαρᾶς. Proconesus nunc Marmaras. Ὀμηρόκεντρα, sive Homocentones, sæpius editos, Eudocia nostræ in quibusdam Codicibus MSSis adscribi monuimus in notis ad Olearii diff. de Poëtriis Græcis num. 34. Bibliothecam numerosissimam & splendidissimam variis ex locis collectam magnis sumptibus ab Eudocia comparatam esse liquet ex Iphus verbis, quæ initio libri Ἰωνᾶς leguntur: Ἐκ τῆς τιμαλφεστάτης ἡμῶν βιβλιοθήκης ἐραυσαμένη ἢ τιμὴ καὶ πολλὰ τῶν βιβλίων προσέθηκα, ἐκ διαφόρων μὲν χωρῶν συναθροισθέντα μελέτη καὶ δαπάνῃ πολλῇ. Conf. de illa Car. de Fresco in notis ad Zouaram pag. 47. & in Indice Auctorum ined. qui in Glossario Græco laudantur pag. 25 sq. Montfauconus in Palzogr. Græca lib. I. cap. 6. pag. 51 sq. cap. 8. pag. 98. & cap. 9. p. 109. atque lib. IV. cap. 5. pag. 298. Anselmus Bandurius in notis ad Antiqq. CPolit. pag. 818 sqq. & Coleb. Fabricius Biblioth. Gr. Vol. I. pag. 357. Vol. VI. pag. 587. & pag. 685. Vol. VII. p. 715 & 727.

EUDOCIA, filia Neocæsaris Protospatharii, uxoris Constantini Palæologi Despotæ, qui fuit filius natu minor Andronici Senioris Palæologi Imperatoris Constantinopolit. ab A. C. MCCLXXXIII. De Nostra Nicephorus Gregoras Histor. Byz. lib. VIII. cap. 3. §. 2. pag. 180. ed. Paris. hæc refert: Ἐπεὶ (Κωνσταντῖνος ὁ Δεσπότης) πρὸς τοῦ πατρὸς καὶ βασιλέως τὴν ἐπιτροπὴν ἔδωκε τοῖς ἐν Μακεδονίᾳ πραγμάτων, καὶ Θεσσαλονίκης αὐτῆς, (διέτριβε δὲ τὰ πλεῖστα τοῦ αἵματος ἔidon Θεσσαλονίκης) ἔρωτι γυναικὸς ἑάλω τινὸς τῶν ἐπιφανῶν. ἦν δὲ αὕτη θυγάτηρ μὲν Νικαιαπαυτοῦ αὐτοῦ πρακτοσηρῆτις, σύζυγος δὲ Κωνσταντίνου τοῦ Παλαιολο-

λαιολόγου. Οὐτῷ δ' ἀπαράμιλλος ἦν τῷ τε τῆς ὥφους κάλλει, καὶ τῇ τῆς γλώττης δεινότητι, καὶ τῷ ἐφέρποντι τοῦ ἡθους ὑγρῷ, ὥστε οὐ ταῖς τῶν ἐτυγχανόντων μόνον ψυχαῖς ἄφυκτόν τινα τὴν ἐρωτικὴν σαγήνην ἐπέρριπτεν, ἀλλὰ καὶ μόνῃς τῆς φήμης τοὺς πλείστους πρὸς τὰς ἐαυτῆς ἀνέφλεγεν ἑρώτας. "Οὐτῷ γὰρ ἡ φύσις περὶ τὴν ἀνθρώπον ἐφιλοτιμήσατο, ὥστε πολλὴν μὲν ἐπὶ τοῦ προσώπου τὴν εὐρυθμίαν ἐφήπλωσε, (ἔθηκε,) πολλὴν δὲ τὴν ὀξύτητα περὶ τὴν διάνοιαν ἐθησαύρισε, πολλὴν δὲ καὶ τῇ γλώττῃ ἐνήρμοσε τὴν παιδῶ καὶ δεινότητα, καὶ τὸ εὐστροφον καὶ ἐπίχαρι τῆς ἡχοῦς. Ἦν δὲ καὶ σοφίας τῆς θύραθεν οὐκ ἄμειρος ἡ γυνή· ἦν γὰρ ἰδεῖν αὐτὴν πάντα καὶ παντοῖα ῥαδίως κατὰ καιρὸν ἐν τῇ ὁμιλίᾳ διὰ γλώττης προφέρουσαν, ὅσα τε αὐτὴ δι' ἐαυτῆς ἀνεγνώκει, καὶ ὅσα λεγόντων ἄλλων ἀκήκοεν, ὥς Θεανῶ τινα Πυθαγορικὴν, καὶ Ὑπατίαν ἄλλην ὀνομάζεσθαι ταύτην πρὸς τῶν ἐφ' ἡμῶν σοφωτέρων. Τούτων ἀπάντων Κωνσταντῖνος ὁ Δεσπότης, ὡς ἔφημεν, ἐς τὰ μάλιστα ἡττήτο, καὶ ἀπεπειράτο τῆς γυναικὸς, καὶ λάθρα ἡξίου μίγνυσθαι· ἡ δὲ, εἴτε τὸν σύζυγον δεδοικυῖα, εἴτε μυσатτομένη τὸ τῆς πράξεως ἄθεσμον, ἀνδίστατό τε καὶ ἀπετρέπετο. "Οδ' ὅσον ἐκείνην ἀποτρεπομένην ἑώρα, τοσοῦτον αὐτὸς πρὸς μίζονας ἐξεκάλετο τοὺς αὐτῆς ἑρώτας. Καὶ ἦν ἰδεῖν τὸ τοῦ Πλάτωνος, τὴν ψυχὴν τοῦ ἐράντος ἐν ἀλλοτρίῳ ζῆσαι τῷ σώματι. Ἐπεὶ δὲ μετὰ χρόνον τινα τὸν βίον ὁ ταύτης ἀπέλιπε σύζυγος, ἥδη σφοδρότερον ἦν ἐγκείμενος ὁ Δεσπότης, καὶ πάντα λίθοι κινῶν, τὸ τοῦ λόγου νόμιμον ἀγαγέσθαι βουλόμενος σύζυγον. "Ου δὲ γεγονότος, πασῶν ἐυθὺς ἐξελάθετο γυναικῶν καὶ ἐρώτων ἄλλων, καὶ αὐτοῦ γε τοῦ ῥηθέντος υἱέως Καθαροῦ Μιχαήλ, ὃν ἐκ τῆς θεραπαινίδος γεγέννηκε· καὶ ἦν μόνῃς ὅλος θερμῶς ἐξεχόμενος Εὐδοκίας τῆς Παλαιολογίνης.

EUGENIA, *Philippi*, nobilis Romani, & sub Imperatoribus *Commodo* & *Severo* Praefecti Aegypti, filia, relictis parentibus & sumpto habitu virili religionem Christianam amplexa & monasterio virorum in Aegypto praefecta est; deinde attentati stupri falso accusata, & à parentibus agnita, Romam cum matre & duobus fratribus ad Christum conversis rediit, tandem sub *Gallieno* Imperat. A. C. CCVIII. d. XXV. Dec. interfecta est, siquidem fides habenda fuerit Martyrologiis & Vitis Sanctorum, ubi haec copiose enarrantur. *Menologium Opera Annib. Albani Card.* graece & lat. editum Tom. II. pag. 55. haec de illa refert:

refert: 'Επὶ τῆς βασιλείας Κομόδου ἦν ἡ ἀγία 'Ευγενία, θυγάτηρ Φιλίππου τοῦ 'Επάρχου Ῥώμης. Τοῦ δὲ πατέρος αὐτῆς εἰς Ἀλεξάνδρειαν ἀποσταλέντος παρὰ Κομόδου, ἵνα γένηται καὶ ἐκεῖ 'Επαρχος· 'Επεὶ καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ, καὶ τὰ παῖδια ἀπῆλθον, ἀπῆλθε καὶ ἡ ἀγία 'Ευγενία· καὶ ἐκεῖ ἔμαθε πᾶσαν γραφὴν ἑλληνικὴν καὶ χριστιανικὴν. 'Επεὶ δὲ τὰ βιβλία ἡρεύνα, ἐνέτυχε καὶ ταῖς ἐπιστολαῖς τοῦ ἁγίου Ἀποστόλου Παύλου· καὶ ἐξ αὐτῶν γενομένη χριστιανὴ, ἔμαθε πᾶσαν ἀρετὴν. 'Εἰτα ἀφῆκε τὴν πατρικὴν δόξαν, καὶ ἀπῆλθεν εἰς μοναστήριον, καὶ ἐβαπτίσθη, καὶ γέγονε μοναχὴ, ἀλλ' ἐν σχήματι ἀνδρείῳ. Καὶ γὰρ ἑαυτὴν 'Ευνοῦχον ἔλεγεν εἶναι. Τῷ χρόνῳ δὲ διαγνωσθεῖσα καὶ ἀναγνωρισθεῖσα Φιλίππῳ τῷ πατρί αὐτῆς, ἐποίησε καὶ ἐκεῖνον χριστιανόν, ὁμοίως καὶ τὴν μητέρα, καὶ τοὺς συγγενεῖς. Μετὰ μικρὸν δὲ ὁ πατήρ αὐτῆς Ἐπίσκοπος γέγονε, καὶ μετὰ ταῦτα ἅπαντες τὸ διὰ μαρτυρίας τέλος εἰδέξαντο.

Ejus eruditio laudatur in ipsius vita ab auctore incerto, forte *Ruffino* interprete, scripta, quæ in *Rosweydi vitis patrum* pag. 260 sqq. legitur: *Eugeniam filiam suam dum (Philippus) litteris liberalibus perfectissime docuisset, & tam latino eam, quam græco eloquio instruxisset, etiam philosophiam doceri permisit. Erat enim acris ingenii & tam memoriæ capax, ut quidquid audiendo semel vel legendo potuisset arripere, perpetuo retineret. Erat autem Eugenia pulchra facie & eleganti corpore, sed pulchrior mente & formosior castitate. — — — Eugenia dicit ad eunuchos pueros, nomine Protum & Hyacinthum: Scio vos mecum litteris eruditos & digna simul & indigna hominum legimus gesta, philosophorum quoque syllogismos vano labore confructos studio scrupulosissimo transegimus; Aristotelica argumenta & Platonis ideas & Epicuri sectas & Socratis monita & Stoicorum: & ut breviter cuncta complectar, quidquid cantat Poëta, quidquid Orator invenit, quidquid Philosophus cogitat, una hac sententia excluduntur, qua tripudiantes Christianos audimus psallere: Omnes Dii gentium demonia; Deus autem noster cælos fecit. — — — Beata Eugenia virili habitu & animo in prædicto virorum monasterio permanebat, atque ita in divinis eruditionibus profecit, ut intra secundum annum omnes scripturas Dominicas memoria retineret; & in ipsius vita, quæ legitur in *Corn. Grassi Vitis Sanctorum* Tom. IV. p. 797. Cum esset (Philippus) eruditionis & eloquentiæ amantissimus, Eugeniam filiam suam omnibus liberalibus artibus plene erudiri, & tam la-*

tino

tino, quam græco eloquio egregie instrui curavit. Illa vero, ut erat acerrimi ingenii, & memoriæ admodum tenacis, quidquid audiendo semel vel legendo poterat arripere, perpetuo retinebat. Jo. Jac. Hofmannus in Lexico Histor. tradit, hoc *Eugenia* dictum celebrari: *Affatim dives est, qui cum Christo pauper est*, & allegat de illa *Eusebium* lib. VI. cap. 7. apud quem tamen ne minimam quidem *Eugenia* mentionem reperire adhuc potui. Memoria ejus recolitur in Ecclesia latina d. XXV. Dec. & in Græca d. XXIV. Dec. vid. Menæa hujus mensis pag. 207 sqq. Vita & Acta Martyrii *Eugenia* & parentum ejus exstant græce MSS. in Biblioth. Coisliniana, teste *Montfaucon* pag. 213. latine apud *Surium* 25. Dec. & Tom. V. Lipomanni. Græce etiam habuit *Rosweidus*. vid. *Gudii* Epistolas p. 278. *Baronius* in notis ad Martyrolog. Rom. d. 25. Dec. monet, de Nostra agere *Bedam*, *Ufsardum*, ac cæteros Latinorum, ejusdemque meminisse *Alcimum Avitum*, Episcopum Viennensem, in carmine ad *Fuscinam* sororem de laude castitatis lib. VI. cap. 20 *Fortunatum* in carmine de gaudio & spe vitæ æternæ, atque *Alde'mum* pluribus libris de laude virginit. In *Santelii* Anno Sacro Tom. II. pag. 240. in ejus laudem hoc distichon legitur:

Quam catus Eugenia pudor est, quam callida virtus?
Vir fit, ut effugiat virgo pudica Virum.

Conf. de illa Scriptores Martyrologiorum & Historiæ Ecclesiasticæ, imprimis *Tillemontium* Tom. IV. Memor. Eccl. pag. 20, & pag. 329. ed. in 12. ubi acta *Eugenia* suspectæ fidei esse fatetur.

EUMETIS Cleobuli filia, vid. *Olearii* diss. de Poëtriis Græcis, numero XVII.

EUNEEA, seu *Eunoea*, vid supra *Eianica*.

EUNICE Poëtria, vid. *Olearium* l. c. num. XXXIV.

EUNOMIA, filia *Nazarii* Rhetoris, qui laudatur à S. *Hieronymo* in libro poster. Chronicorum *Eusebii* A. MMCCCXL. Chr. CCCXXV. & ab *Ausonio* in commendatione Professorum Burdegal. XIV. v. 9. auctorque est Panegyrici *Constantino* Aug. filiisque Cæsaribus Romæ Kal. Martii A. C. CCCXXI. dicti & Pane-

gyricis veteribus inserti. Nostra meminit S. Hieronymus l. c. ad A. MMCCCL. his verbis: Nazarii Rhetoris filia in eloquentia comparatur. Vid. Tiraquellum in Leg. XI. Connub. Tom. II. Opp. pag. 187. b. ubi mendose Eamonia appellatur, & Fabricium Vol. II. Biblioth. Lat. pag. 771.

EUPHEMIA, uxor Justini Imp. qui eam, prius Lupicinam seu Lupiciam dictam, nomine Euphemia, illustri Martyris, pietatis erga appellari voluit, antequam *Augusta* titulo DXVIII. ornaretur. Fuit foemina pietate insignis & pacem Ecclesiarum omni opera promovere studuit, quod ex *Hormisdæ* Papæ binis literis ad eam datis liquet. Ipsa etiam ad *Hormisdæ* scripsit epistolam Anno DXIX. qua ejus precibus se & visum suum commendat: Euphemia *Augusta* Hormisdæ Papa. *Beatitudinis vestrae literas grato jucundique suscepimus animo: quem etiam non solum apostolica sedis auctoritas celebrat, sed visa quoque commendata integritas, & studiosa rectae fidei solertia, hujus verba quis non libentissimè suscipiet auribus? Igitur poscimus ac monemus, ut orationibus vestris nunquam careat nomen meum, ac praecipue serenissimi conjugis nostri, sed tam nostrarum, quam Reipublicae supernum vestris precibus placatum praesidium. Exstant haec literae inter Hormisdæ Epistolas Tom. X. Conciliorum Reg. & Tom. IV. Collect. Labbaei num. LXVII. p. 1528. Obiit Nostra A. G. DXXIII. Conf. de illa Ge. Cedrenum p. 363. ed. Par. Theophanem in Chronogr. pag. 141. ed. Par. Jo. Zonaram Annalium lib. XIV. cap. 5. Tom. II. pag. 58. ed. Par. aliosque Historiae Augustae Scriptores.*

EURYDICE, Polliani uxor, cui ejusque marito Praecepta Conjugalia nuncupavit Plutarchus, qui etiam illam in philosophia educatam ait. Filiam Plutarchi fuisse putat Jo. Jonsius de Scriptoribus Hist. Philosoph lib. III. cap. 6. quod unde collegerit, nescire se fateatur Menagius in Historia Mul. philos. segm. 15. Addit Celeb. Fabricius Vol. III. Biblioth. Gr. pag. 330. not. * Fateor sane, haud esse verosimilem Jonsii conjecturam; nam cum consolationem ad uxorem scriberet Plutarchus, tantum quatuor filios susceperat, nullam filiam, nisi unam binulam, cujus mortem ibi solatur, Timoxenam matri cognominem. Oportuit igitur a scripta hac consolatione ad conjugalia praecepta intercessisse spatium viginti plus minus. anno-

rum, si Eurydicen Plutarchi filiam esse statuamus. De Eurydice Illyria vid. notas ad Olearii diff. de Poëtriis Græc. pag. 161.

EUSEBIA (*Aurelia*) uxor *Flavii Valerii Constantii* Imp. apud quem illa plurimum poterat, & *Arii* partibus se adjungens, Arianismum quovis modo per Imperatorem promovere annitebatur. Vid. omnino *Socratis* Historiam Eccl. lib. II. cap. 2. pag. 81. Mentionem *Eusebiae* faciunt *Zosimus* Histor. lib. III. cap. 1. *Εὐσεβία ἡ Κωνσταντίας γαμέτης παυδίας τε ἰς ἀρχὰς ἡρώδου, καὶ παρρησίᾳ τὴν γυναικίαν ὑπερείπουσα φύσιν.* *Ammianus Marcellinus* lib. XXI. cap. 6. Eodem tempore (An. CCCLXI) *Faustinam* nomine sortitus est (*Constantius*) conjugem, amissa jam pridem *Eusebia*, cujus fratres erant *Eusebius* & *Hypatius* Consulares, corporis morumque pulchritudine pluribus antistante, & in calmine tam celfo bumana; cujus favore iustissimo exemptum periculis declaratumque *Cæsarem* retulimus *Julianum*; & *Aur. Viſſor* Epitomes cap. 42. num. 20. En Conjugibus, quas plurimas sortitus est (*Constantius*), precipue *Eusebiam* dilexit, decoram quidem, verum per *Amantias* & *Gorgonias* & alia importuna ministeria vexantem famam viri contra, quam feminis modestioribus mos est; quarum saepe praecepta maritos juvant. De ejus sterilitate & insidiis *Helena*, uxori *Juliani* *Cæsaris*, structis vid. *Ammianum* lib. XVI. cap. 10. Plura de illa proferunt *Jo. Andr. Schmidius* in Muliere heterodoxa §. 16. & *Jo. Henr. Feustking* in Gynaecio hæretico-fanatico pag. 268 sq.

EUSTOCHIUM (*Julia*) filia *Paulæ*, mulieris nobilissimæ Romanæ, cum matre *Bethleemum* abiit, ubi sacris exercitiis vacavit, & illibatam semper virginitatem servans, in monasterio *Bethleemitico* annis XXXV. exactis obiit. Scriptores varii de foeminis eruditissimis tradunt, illam latinarum, Græcarum atque Hebræarum literarum studiis adeo excelluisse, ut suo tempore novum orbis prædium appellaretur. S. *Hieronymus* scripsit ad illam de virginitate servanda; de xeniolis sive munusculis; & Epitaphium *Paulæ* matris; Epist. XXII. XIX & XXVII. Tom. I. Opp. ed. Bas. & Epist. XVIII. XXIII & LXXXVI. Tom. IV. Part. II. Opp. ed. Martianay. Idem passim in scriptis suis *Eustochii* mentionem facit, non sine ingenti pietatis cæterarumque virginatium virtutum laude,

de, inprimis in Epitaphio Paulæ matris Tom. IV. Opp. Part. II. pag. 686. ed. Martian. *Hebræam linguam, quam ego ab adolescentia multo labore ac sudore ex parte didici, & infatigabili meditatione non defero, ne ipse ab ea (Paula) deferar, discere voluit, & consecuta est: ita ut Psalmos hebraice caneret, & sermonem absque ulla latine linguae proprietate personaret. Quod quidem usque hodie in sancta filia ejus Eustochio cernimus, quæ ita semper adhæsit matri, & ejus obedivit imperiis, ut nunquam absque ea cubaret, nunquam procederet, nunquam cibum caperet, ne unum quidem nummum haberet potestatis suæ, sed & paternam & maternam substantiolam à matre distribui pauperibus laetaretur, & pietatem in parentem, hæreditatem maximam & divitias crederet. Et in Epist. ad Furiam ib. pag. 559. O si videres sororem tuam, & illud sacri oris eloquium coram audire te contingeret, cerneres in parvulo corpusculo ingentes animos. Audires totam Veteris & Novi testamenti suppellectilem ex illius corde fervere. Jejunia pro ludo habet, orationem pro deliciis. Tenet tympanum in exemplum Mariæ, & Pharaonemerso, Virginum choro præcinit: Cantemus Domino, gloriose enim magnificatus est, equum & ascensorem dejecit in mare. Has docet psalterias Christo, has fidicinas erudit Salvatore. Sic dies, sic nox ducitur; & oleo ad lampades præparato sponsi expectatur adventus. Paulæ & Eustochii Epistola prolixa & elegans ad Marcellam, qua illam hortantur, ut relicta Roma ad ipsas Bethleemum commigret, exstat inter Epistolas Hieronymi Tom. I. Opp. ed. Bas. num. 17. & Tom. IV. Part. II. ed. Mart. num. 44. pag. 545 sqq. Conf. de illa Scriptores Historiæ Ecclesiasticæ.*

F.

FABIOLA, mulier Romana, in Tiraquelli Comment. in Leg. XI. Conub. Tom. II. Opp. pag. 187. b. & in Eberti Museo Gynæcei docti pag. 154. foeminis doctis annumeratur, quia S. Hieronymus ad Oceanum de morte Fabiolæ Epist. XXX. Tom. I. Opp. ed. Basil. & Epist. LXXXIV. Tom. IV. Part. II. p. 660. ed. Mart. de illa scribit: *Iesu bone, quo illa fervore, quo studia intenta erat divinis voluminibus! & veluti quandam famem satiare desiderans per Prophetas, Evangelia, Psalmesque currebat: quæstiones & proponens & solutas respondens in scri-*

scriniolo pectoris sui. Nec vero satiebatur audiendi cupidine, sed addens scientiam, addebat dolorem; & quasi oleum flammae adjeceris, majoris ardoris fomenta capiebat. Quodam die, quum in manibus Moysis Numeros teneremus, & me verecunde rogaret, quid sibi vellet nominum tanta congeries: cur singulae tribus in aliis atque aliis locis varie jungerentur; quomodo Balaam ariolus sic futura Christi mysteria prophetavit, ut nullus propemodum Prophetarum tam aperte de eo vaticinatus sit? respondi, ut potui, & visus sum interrogationi ejus satisfacere. Revolvens ergo librum pervenit ad eum locum, ubi catalogus describitur omnium mansionum, per quas de Aegypto egrediens populus pervenit usque ad fluentia Jordanis. Quumque causas quaereret & rationes singularum, in quibusdam haesitavi, in aliis inoffenso cucurri pede, in plerisque simpliciter ignorantiam confessus sum. Tunc vero coepit magis urgere, & quasi non mihi liceret nescire, quod nescio, exposulare, ac se indignam tantis mysteriis dicere. Quid plura? Extorsit mihi negandi verecundia, ut proprium ei opus bujusemodi disputatiunculae pollicerer, quod usque in praesens tempus, ut nunc intelligo, Domini voluntate dilatum, reddatur memoriae illius: ut sacerdotalibus prioris ad se voluminis induta vestibus, per mundi bujus solitudinem gaudeat se ad terram repromissionis aliquando venisse. Et ib. pag. 661. Laudent caeteri misericordiam ejus, humilitatem, fidem: ego ardorem animi plus laudabo. Librum, quo Heliodorum quondam juvenis ad oremum cohortatus sum, tenebat memoriter. Idem sub initium hujus epistolae pag. 657. Fabiolam vocat laudem Christianorum, miraculum Gentilium, luctum pauperum, solatium Monachorum. Nuncupavit etiam ei, epistolam criticam de veste sacerdotali, quae exstat Tom. II. pag. 574 sqq. Opp. ed. laud. Conf. de illa Scriptores Historiae Eccl.

FABULLA, seu *Fabilla* Libyca. vid. *Phabulla*.

FALCONIA Proba, Civis Hortana, & uxor *Adelfii* Pro-Cos. carmen hexametrum Virgilianis versibus coaptatum de fabrica mundi & Evangeliiis, sive de variis utriusque Testamenti mysteriis intra A. C. CCCXCIII & CCCCXX. composuit, illudque Virgilio-Centones modeste inscripsit. Nostram cum *Anicia Falconia Proba*, Cive Romana, ab *Aldo Manutio*, *Baronio*, *Vossio*, *Barthio*, *Radero*, *Caveo*, *Duprino*, *Tillemontio*, aliisque praestantissimis viris confundi, & à *Scaligero*

atque in variis antiquis hujus carminis editionibus Nostram perperam appellari *Centonam*, accurate ostendit Vir eximius *Justus Fontanini* lib. II. cap. 1. de Antiquitatibus Hortae. Ipse testimoniis *Boccacii*, *Aldi Manutii Junioris*, *Julii Roscii* & Codicis MSi Centonis inductus statuit, *Falconiam* hanc fuisse Hortasiam, & *Adelfii* uxorem: Legitur certe in *Isidori Hispalensis* cap. 5. de Scriptor. Eccles. Proba, uxor Adelfii *Pro-Cos. fœmina inter viros Ecclesiasticos idcirco posita sola, pro eo, quod in laude Christi versata est, componens Centonem de Christo, Virgilianis coaptatum versiculis. Cujus quidem non miramur studium, sed laudamus ingenium. Quod tamen opusculum legitur inter apocryphas scripturas insertum. Et in fine Codicis MS. Centonum Seculo X. exarati, qui exstat in Bibliotheca Monasterii S. Benedicti Padolironensis non procul à Mutina, apud Montisauconum pag. 36. Diarii Italici: Proba, uxor Adelphi, mater Olibrii & Aliepii (lege: *Alypii*, & observa eam ultimis verbis confundi cum *Anicia Falconia Proba*,) cum Constantini (Constantii) bellum adversus Magnentium conscripisset, conscripsit & hunc libellum. Appellatur etiam uxor Adelfii in *Isidori Hisp.* lib. I. cap. 28, Origg. *Vincentii Bellouac.* Speculo doctrinali lib. III. cap. CXI. & *Sicci Senensis* Bibliotheca Sancta lib. IV. fol. 293. Vir laudatus *Justus Fontanini* l. c. cap. 2. de *Falconias* nostrae aetate scriptisque diligenter agit, cap. 3. inquiri, cur ejus Centones de Christo, Virgilianis compaginati, in *Gelasii I.* Decreto dicantur apocryphi, cap. 4. elogia & editiones hujus carminis recenset, & cap. 5. originem & significationes vocis *Centonum* exponit. Vid. de hoc Opere Romae 1708. 4. edito, & Tom. VIII. Part. III. Thesauri Antiqq. Italiae recuso, Giornale de' letterati d'Italia Tom. XXIV. pag. 139 sqq. Memoires de Trevoux An. 1708. m. Nov. pag. 1904 sqq. Acta Erudit. Lipsiensia An. 1709. pag. 1 sqq. & Ausführlichen Bericht von neuen Büchern pag. 382 sqq. Poetram Probam ab *Anicia Falconia Proba* omnino distinguendam esse jam ante *Pontaninum* demonstravit *Tho. de Simeonibus*, vulgo à Monte Leone nuncupatus, in historica dissertatione Romano-Ecclesiastica de tallenda penes gravissimos Scriptores inobita ambiguitate & confusione inter duas antiquas Romanas matronas, professione Christiana celebres, videlicet *Aniciam Falconiam Probam*, sœx. *Petronii Probi V. C. Unorem*,
Oli.*

Olibrii, Probi & Probi COSS. Matrem, & Valeriam Faltoniam Probam, Adelphi Pro-Cos. Conjugem, Poteriam ingeniosissimam, quae centonem Virgil. de Christa confecit, Bononiae 1692. 4. de quo libro conf. Giornale de letterati di Modena An. 1692. pag. 247 seqq. Fontanius tamen l. c. cap. 1. observat, Poëtriam Probam ab illo non recte generis nomine Valeriam, & familiae cognomine Faltoniam pro Falconia appellari; falli etiam Virum doctum in eo, dum Baroni vestigiis insiliens tradit, Faltoniam Probam in crimen proditae Gothis urbis Recinae adductam esse; mulierem enim istam non Faltoniam Probam sed Probam tantum à Procopio nominari. Falli omnes, quotquot post Isidorum de Scriptoribus Eccles. cap. 9. & Sigebertum de viris illustr. cap. 32. Virgilio-centones Probæ Falconiae attribuant, affirmat Cusim. Oudinus Tom. I. Comment. de Scriptor. Eccles. pag. 901. quia S. Hieronymus in Epistola II. ad Paulinum Presbyterum de studio Scripturarum num. CIII. ed. Basil. & num. L. ed. Martianay scribit: *Taceo de mei similibus, qui se forte ad Scripturas sanctas post saeculares literas venerint, & sermone composito aurem populi mulserint, quidquid dixerint, hoc legent Dei putant, nec scire dignantur, quid Prophetæ, quid Apostoli senserint. Sed ad sensum suum incongrua aptant testimonia, quasi grande sit & non viciosum docendi genus, depravare sententias, & ad voluntatem suam Scripturam trahere repugnantem. Quasi non legerimus Homero-centonas & Virgilio-centonas; ac non sic etiam Maronem sive Christo possumus dicere Christianum, quia scripserit:*

Jam redit & Virgo, redeunt Saturnia regna,
Jam nova progenies cœlo demittitur alto.

& patrem loquentem ad filium:

Nate, meæ vires, mea magna potentia solus.

& post verba Salvatoris in orate:

Talia perstabat memorans, fixusque manebat.

Puerilia sunt hæc, & circulatorum ludo similia, docere, quod ignores; imo ut cum
foma-

stomacho loquar, ne hoc quidem scire, quod nescias. Argumentatur inde *Oudin*: Quod ergo absurdum opus atque viro gravi indignum existimavit Hieronymus, hoc posteri mulierum adoratores, judicio excoecante ducti, *Probae Falconiae*, mulieri nobilissimae ac pientissimae, ipsius Hieronymi amicae, adtribuerunt, quod certe ille non ignorasset, si *Virgilio-centones isti* ad *Probam* pertinuissent, neque despexisset ob illius vel solam reverentiam. Rectius eodem isto argumento utitur Vir doctus ad confirmandam suam sententiam, quod nempe *Falconia Proba Hortana*, non vero *Anicia Falconia Proba*, quam S. Hieronymus egregie laudavit, *Virgilio-centones* scripserit. Codices MSSi hujus carminis exstant in multis Bibliothecis, quas recensent Duumviri hi modo laudati ll. cc. Prima ejus editio inscribitur: *Ausonii Peonii, Poetae disertissimi, Epigrammatum libri*; *Probae Centonae clarissimae famina excerptum* è Maronis carminibus ad testimonium Veteris Novique Testamenti opusculum; *Ovidii Consolatio ad Liviam*; *Calphurnii Bucolicum carmen*; *Publ. Greg. Tiferni Hymni & alia poemata*, Venet. 1472. fol. vid. *Mich. Maittaire Annales Typograph.* Tom. I. pag. 98. Prodiit deinde Romae 1481. 4. cura *Jo. Phil. de Lignamine*, Equitis. Siculi, quae editio memoratur in Catalogo Bibliothecae *Barberinae*, & à *Fontanino* pro prima habetur. Antwerpiae, sive in opido mercuriali Antwerpensi per *Gerbardum Leonis* 1489. quam editionem evoluit *Henr. Stephanus*. Brixiae 1496. 8. Venet. 1501. 4. apud *Aldum*, una cum *Sulpicio Severo, Homerocentonibus Eudociae, Juvenco &c.* & circa idem tempus itidem in 4. fine loci & anni notatione, quae editio ab *Aldina* plurimum differt. Davent. 1505. 4. Paris. 1509. 4. apud *Jo. Petitem*. Lugd. 1516. 8. cum *Mantuano* & aliis per *Steph. de Basignano Gorgonum*, Carmelitam Doctorem Theologum. Inscribitur: *Probae Centonae, vatis clarissimae, à D. Hieronymo comprobatae, de fidei nostrae mysteriis è Maronis Carminibus excerptum opusculum.* Oppenheimii 1517. Francof. 1541. 8. cura *Pet. Brubachii*, una cum *Homerocentonibus* & *Nonno*, Paris. apud *Franc. Stephanum* 1543. 8. & apud *Henr. Stephanum* 1578. 12. cum *Homerocentonibus Eudociae, & Nonni* paraphrasi Evangelii *Jobannis*. Romae 1588. 12. cura *Jud. Rassii*, qui ex Codicibus Vaticanis & *Hortano* castigavit, praefationemque *Probae* restituit, quam alii perperam

Seda-

Sedulio tribuerunt, pollicitus etiam est commentarios, qui tamen lucem non viderunt. Helmstad. 1597. 4. cura *Henr. Meibomii*, cum *Capiluporum*, *Henr. Meibomii* aliorumque *Virgilio-centonibus*; Colon. 1601. 8. &c. Novissime hos centones cum notis & indice, indicatis curate ad singulos versus versibus *Virgilii*, quibus centones illi constant, edidit *Jo. Henr. Kromayerus*, Hal. 1719. 8. Inseti etiam sunt Bibliothecis Patrum, Paris. 1575. Vol. VIII. pag. 223 sqq. Paris. 1589. Vol. VIII. pag. 599 sqq. Paris. 1654. Vol. VIII. pag. 708. Colon. 1618 Vol. IV. pag. 1061 sqq. Lugdun. 1677. Tom. V. & Corpori Poëtarum Latinorum cura *Mich. Maitairii*, Lond. 1713. fol. edito Vol. II. pag. 1654. Exhibentur quoque ad calcem diss. *Tho. de Simeonibus* de duabus *Probis*. Bonon. 1692. 4. Novam illorum editionem promisit *Jo. Gottlieb Krause* in Ausführlichen Bericht von neuen Büchern pag. 1010. in not. & in Novis Literariis Lips. An. 1719. pag. 33. Versionem gallicam Centonum *Proba*, cum *Tancredo Philippi Beroaldi*, cura *Rich le Blanc* confectam, & Paris. 1553. editam, memorat *Croix du Maine* in Bibliothèque Française pag. 440. Nostram Centones istos post A. C. CCCXCIII. vulgasse, liquet ex ipsius versibus ad *Honorium* scriptis, cum jam *Augustus* esset:

*Hac relegas servesque diu, tradasque minori
Arcadio; hac legat ille tuo generi, hac tua semper
Accipiat doceatque suos Augustu propago.*

Carmen quoque de bellis, Imperio Romano calamitatem inferentibus, à *Falconia Proba* compositum esse, ipsa testatur sub initium *Virgilio-centonum*:

*Jam dudum temerasse Duces pia fœdera pacis,
Regnandi miseris tenuit quos dira cupido,
Diversasque neces Regum, crudelia bella &c. — — —
Confueor, scripsi. Satis est meminisse malorum:
Nunc Deus omnipotens, sacrum, precor, accipe carmen,
Æternumque tui septemplex ora resolve*

Y y

Spi-

*Spiritus, atque mei resera penetralia cordis,
Arcana ut possim natis Proba cuncta referre.*

Homero-centonem autem ei perperam à *Jul. Roscio* adscribi, recte monet *Fontaninus* l. c. cap. 4. Consulendi sunt de Nostra præter *Fontaninum*, *Tbo. de Simonibus*, *Baronium*, *Pagium*, *Basnagium*, plurimosque Auctores, qui de Historia literaria, Scriptoribus Ecclesiast. sceminis doctis & poetis egerunt, *Laur. Legatus* in primitiis musei poetriarum, Bonon. 1668. 4. *Ol. Borrichius* diff. 4. de Poëtis, num. 58. *Andr. Christ. Eschenbach* dissert. de Poëtis Christianis sacris sect. 2. §. 13. *Prosser Mandosius* Bibliothecæ Romanæ Cent. I. num. 40. *Celeb. Fabricius* Biblioth. Lat. Vol. I. pag. 230. & Vol. II. pag. 304. atque Bibliothecæ medii ævi Vol. II. pag. 438 sqq.

FALTONIA Proba (*Anicia*) Civis Romana, nobilissima familia prognata, Viri Consularis filia, *Anicii Probi* COS. cum *Gratiano* Imp. A. C. CCCL. atque Prætorio Præfecti uxor, & *Olybrii*, *Probinii*, *Probi*que Consulium, aliisque muneribus publicis insignium, mater, captâ ab *Alarico* Roma A. C. CCCCX. cum *Juliana* nuru ac *Demetriade* nepte in Africam confugit, ubi ab *Heraciliano* Comite fortunarum reliquiis spoliata cum *S. Augustino* amicitiam contraxit, & ante obitum (cujus annus ignoratur) facultates suas omnes Ecclesiæ legavit. *Anicii Probi*, Præfecti Prætorio sub *Valentiniano*, Probæque uxoris icones exstant in *Jac. Gronovii* Tom. III. Thes. Antiqq. Græc. tab. LXXXVI. lit. RRRR. Sarcophagum marmoreum *Probi* & *Probæ* ex Vaticano cœmeterio effossum post *Baronium* Tom. IV. Annal. ad An. 395. num. 9. accuratius repræsentat & describit *Paulus Aringhus* Romæ Subterr. lib. II. cap. 10. pag. 178 sqq. Prodiit etiam Abbatis *Batelli* dissertatio de sarcophago marmoreo *Probi Anicii* & *Probæ Faltoniæ* in templo Vaticano, Rom. 1705. 8. quæ recensetur in *Memoires de Trevoux* 1708. m. Majo pag. 876 sqq. Inscriptiones in laudem ejus leguntur apud *Baronium* l. c. *Gruterum* in Opere Inscript. pag. CCCLII sqq. & *Ferretium* Musarum Lapid. lib. III. num. 45. Disticha plurima epistylis monumenti sepulchralis pulcherrimi *Anicii Probi* COS. insculpta, quæ exstant apud *Baronium*

nium & Aringum ll. cc. multi post *Baronium* uxori ejus *Probae* adscripserunt, quia haec à plerisque Auctoribus cum *Falconia Proba* Poëtria confunditur. Nihilominus Nostram in numerum feminarum illustrium referendam esse apparet ex verbis *Claudiani* in Paneg. de *Olybrii & Probini* Fratrum Consulatu v. 192 sqq.

*Sic Proba praecipuo natos exornat amictu;
Quae decorat mundum: cujus Romana potestas
Fatibus augetur; credas ex æthere lapsam
Scire pudicitiam, vel sacro thure vocatam
Junonem Inaschiis oculos advertere templis.
Talem nulla refert antiquis pagina libris;
Nec Latiae cecinere tubae, nec Graeca vetustas.
Conjuge digna Probo: nam tantum artibus exsistat
Femineis, quantum supereminet ille maritos.*

& D. Hieronymi epist. ad *Demetriadem* de servanda Virginitate num. 8. ed. Bas. & num. 97. ed. *Martianay* Tom. IV. Part. 2. pag. 787. *Proba* illa omnium dignitatum & cunctae nobilitatis in orbe Romano nomen illustrius: cujus sanctitas & in universos effusa bonitas, etiam apud barbaros venerabilis fuit; quam trium liberorum, *Probini*, *Olibrii* & *Probi* non fatigarunt ordinarii consulatus; & quum incensis direptisque omnibus in urbe captivitas sit, nunc habitas venundare dicitur possessiones, & facere sibi amicos de iniquo mammona, qui se recipiant in aeterna tabernacula &c. S. *Cbrysostomus* in epistola An. 406. scripta num. 168. ed. Duc. & 188. ed. Sav. legatos suos, *Jobannem* Presbyterum & *Paulum* Diaconum *Probae* commendavit. S. *Augustinus* ad eam scripsit Tractatum de videndo Deum, & epistolam 130. alias 121. in qua ei praescribit, quomodo orandus sit Deus. Laudatur etiam Nostra in Epistola *Caelestini* I. Papae ad *Theodosium* Juniores: Illustri & sanctae recordationis *Proba* possessiones in Asia constitutas longa à majoribus vetustate sic reliquit, ut majorem summam reddituum clericis pauperibus & monasteriis annis singulis praeciperet erogandum: sed hae possessiones ibidem constitutae in da-

num pauperum. *hujus negligentia, ut gravius nil dicamus, qui his praesuerat, ea sunt ratione tractatae, ut non solum consueta non solverent, verum etiam subreptitia impetratione earum ius dominiumque violetur. Rogamus pietatem vestram, ut religiosae & illustri domui & Ecclesiae id pro clementia vestra praestetis, ut omnis ab his insidiantium inquietudo discedat, & tam ecclesiae, quam suis dominis sit tuta possessio. Consulendi sunt de hac Proba Scriptores, quos supra de Falconia Proba allegavimus.*

FANNIA *Tibraseae Pæti & Arriae filia, Helvidii uxor, bis maritum in exilium secuta est, tertio ipsa propter maritum relegata; ideoque à Menagio in Historia Mul. Philosoph. segm. 75. annumeratur foeminis, quae re Philosophae Stoicae fuerunt, quamvis non professione. Ejus historiam & laudes prolixè recenset Plinius Junior lib. VII. epist. 19. conf. etiam Ej. lib. III. epist. 11. & epist. 16. & lib. IX. epist. 13.*

FULVIA P. *Clodii, deinde M. Antonii uxor, in Jo. Paschii Gynaeeo docto pag. 35. memoratur, quia non muliebres artes, non familiam rexit, nec privatum hominem superavit, sed magistratus gessit, imperantibus imperare suffecit, Catilinae perfidiam Ciceroni detexit, & maritum in Caesarem instigavit. Conf. omnino Plutarchum in vita Ciceronis, & in vita M. Antonii, atque Dionem Cassium in Historia Rom. passim.*

FUNDANI (Minutii) Pro-Cos. Africae, Viri doctissimi, filia natu minor mirum in modum laudatur à Plinio Juniore lib. V. epist. 16. Fundani nostri filia minor est defuncta; qua puella nihil unquam festivius, amabilius, nec modo longiore vita, sed prope immortalitate dignius vidi. Nondum annos quatuordecim expleverat, & jam illi anilis prudentia, matronalis gravitas; & tamen suavitas puellaris cum virginali verecundia. Ut illa patris cervicibus inhaerebat! ut nos amicos paternos & amanter & modeste complectebatur! ut nutrices, ut paedagogos, ut praeceptores pro suo quemque officio diligebat! quam studiose, quam intelligenter legebatur? ut parce custoditeque ludebat? — — — Amisit (Fundanus) filiam, quae non minus mores ejus, quam os vultumque referebat, totumque patrem mira similitudine exscripserat.

GEMI-

G.

GEMINAE mater & filia, Philosophae Platonicae & *Plotini* discipulae, de quibus vid. verba *Porphyrj* supra in *Amphiclea*. Meminerunt illarum *Menagius* in Historia Mul. philosoph. segm. 48. & *Fabricius* Biblioth. Gr. Vol. II. pag. 70.

GONGYLA Colophonia vid. *Olearij* diss. de Poëtriis, num. XXXV.

GORGIO, *Leonide*, Lacedaemoniorum Regis, uxor, cujus ut doctae, secundum *Tiraquellum* in Leg. XI. Connub. Tom. II. Opp. pag. 188. a. meminit *Plutarchus* in fine praeceptorum Conjug. Tom. II. Opp. pag. 145. E. & inter doctas memorat D. *Hieronymus* ad finem libri I. in *Jovinianum* Tom. II. Opp. Part. II. pag. 192. fin. ubi tamen eam *Gorguntem* vocat, quo in loco *Erasmus* in suis Scholiis de ea nihil adhuc compertum se legisse ait. *Plutarchus* in *Laconicis* Apophthegm. Tom. II. Opp. pag. 225. A. τῆς γυναίκος αὐτοῦ (Λεωνίδου) Γοργούς πυρραπομένης, ὅτε εἰς Θερμοπύλας ἐξῆι τῷ Πέρσῃ μαχόμενος, εἰ τι αὐτῇ ἐντέλλεται; ἔφη· ἀγαθοῖς γαμῖσθαι καὶ ἀγαθὰ τίχτειν· & ib. pag. 227. E. περὶ Γοργούς ἱστορεῖται τῆς Λεωνίδου γυναίκος τοιοῦτοι· ἐμπούσης γάρ τινος (ὡς ἔοικεν) ἑξένης πρὸς αὐτὴν, ὥς μόναι τῶν ἀνδρῶν ἀρχαίτε ὑμεῖς αἱ Λάκαιναι, ἀπεκρίνατο, μόναι γὰρ ἡμῖς ἀνδρας τίχτομεν.

GORGONIA, soror *Gregorij Nazianzeni*, mulieribus doctis à variis hujus argumenti Auctoribus annumeratur, quia *Gregorius Naz.* in oratione funebri in laudem sororis suae Tom. I. Opp. pag. 182. ed. Paris. 1609. haec de ipsa profert: τῆς φρονήσεως καὶ τῆς εὐσεβείας (τῆς Γοργονίας) οὐκ ἔστιν, ὅσῃς ἀν' ἐφίκοιτο λόγος, ἢ πολλὰ ἀν' εὐρίθειν τὰ παραδείγματα, πλὴν τῶν ἐκείνης καὶ κατὰ σάρκα καὶ κατὰ πνεῦμα πατέρων, πρὸς οὓς μόνες ὁρῶσα, καὶ ὣν οὐδὲν ἐλαττωμένη τὴν ἀρετὴν, ἐν τούτῳ καὶ μόνον ἠπλάτο καὶ πάνυ προθύμως, ὅτι παρ' ἐκείνων τὸ ἀγαθὸν, κακῆτους ρίζαι καὶ ἡδεῖ καὶ ὁμολόγει τῆς οἰκείας ἐλλάμψεως· τί μὲν τῆς διαβολῆς ἐκείνης ὀξύτερον, ἢ γε καὶ κοινὴν σύμβολον, οὐχ οἱ ἐκ γένους μόνον, οὐδ' οἱ ἐκ τοῦ αὐτοῦ λαοῦ καὶ τῆς μιᾶς μάνδρας, ἀλλὰ καὶ οἱ κύκλω δὲ πάντες ἐγίνωσκον, καὶ νόμοι ἅλντοι τὰς ἐκείνης ἐποιοῦντο ὑποθήκας καὶ παραιτήσεις; τί δὲ τῶν λόγων

ἐκείνων εὐσυχώτερον; τί δὲ τῆς σιωπῆς συνετώτερον; ἀλλ' ἐπειδὴ γε σιωπῆς ἐμνήσθη, προσθήσω τὸ οὐκ ἐνδοξότερον ἐκείνης, καὶ γυναιξὶ πρεπωδέσιον καὶ γὰρ παρόντι καιρῷ χρησιμώτατον. Τίς μὲν ἔγνω τὰ περὶ θεῶν μᾶλλον, ἔκ τε τῶν θείων λογίαν καὶ τῆς ὀικείας συνέσεως; τίς δὲ ἥτιον ἐφθέγγετο, ἐν τοῖς οὐκ ἐνδοξοῖς ἔργois τῆς ἐνομήσεως μέγιστα;

GRACCHA (*Cornelia*) vid. *Cornelia*.

H.

HECAMEDA. vid. *Agamede*.

HECATE ab *Hesiodo* *Perseae* à *Sole* procreati & *Asteriae*, ab *Orpheo* *Cereris*, à *Bacchylide* *Noëtis*, à *Pherocyde* *Arifisci*, à *Musaeo* *Jovis* & *Asteriae*, ab alijs mythologis *Jovis* & *Latoniae* filia, eademque cum *Diana* traditur. Peritiam artis medicæ ei tribuunt *Diodorus Siculus Biblioth. Hist. lib. IV. pag. 273. A.* Φασὶ Ἡλίω δύο γενέσθαι παῖδας. Αἰήτην τὴν καὶ Πέρσιν, τοῦσαν δὲ τὸν μὲν ἀδελφὴν βασιλεῦσαι τῆς Κολχίδος, τὴν δὲ ἑτέραν τῆς Ταυρικῆς, ἀμφοτέρους δὲ διαπολεῖν ἀμειψιότητι. Καὶ Πέρσιν μὲν ἑκάστην γενέσθαι θυγατέρα, πόλιν καὶ παρανομίαν πράχυσαν τοῦ πατρὸς φιλοκύνῃαν δ' ὄντα ἐν ταῖς ἀπετυχίαις ἀνδράποδος ἀπὸ τῶν ἱερῶν κατατοξέειν· φιλότεχνον δ' ὡς φαρμάκων θανάσιμον συνδέειν γενόμενον τὸ καλούμενον ἀκόνιτον ἐξευρεῖν, καὶ τῆς ἐκάστης δυνάμεως πῶς λαμβάνειν, μίσγασθαι ταῖς διδομέναις τοῖς ξήναις τροφαῖς· ἐμπειρίαν δὲ μεγάλην ἐν τούτοις ἔχουσαν, πρῶτον μὲν τὸν πατέρα φαρμάκων διαφθεῖραι, καὶ διαθήξασθαι τὴν βασιλείαν· ἔπειτα Ἀρτέμιδος ἱερὰν ἰδρυσαμένην, καὶ τοὺς καταπλέοντας ξένους θύειν ἐν τῇ θάλασσῃ καταδίδουσαν, ἐπ' ὁμοίᾳτι διονυσιασθῆναι. Μετὰ δὲ ταῦτα σιωπῶντες Αἰήτην, γενέσθαι δύο θυγατέρας, Κίρκην, τὴν καὶ Μελίαν, ἑπὶ δ' υἱὸν Ἀργοναυτή. *Ex Scholia Arollani Rhodii ad Argonaut. lib. III. v. 200* Τὴν Κίρκην τῶς μὲν Αἰήτου ἀδελφὴν, τῆς δὲ θυγατέρα φασὶ εἶναι. Ταύτην Διόνυσος ὁ Μελήσιος ἐν πρώτῳ πόντῳ Ἀργοναυτῶν θυγατέρα Αἰήτου καὶ ἑκάστης τῆς Περσέως ἀδελφῆς δὲ Μελίαν λέγει. Ἡλίω γὰρ Φησὶν υἱὸς γενέσθαι δύο ἐν τοῖς τόποις ἐκείνοις, ὡς ὀνόματα ἐν Πρωτῆς καὶ Αἰήτης. Τούτους δὲ κατασχεῖ τὴν χώραν. Καὶ Αἰήτην μὲν Κόλχους καὶ Μακρότας Πέρσιν δὲ τῆς Ταυρικῆς βασιλεῦσαι καὶ γυναι ἄνθρωπων τῶν ἐνδοξῶν τῶν καὶ ἐκείνων γενέσθαι

γίνοσθαι αὐτῷ θυγατέρα, ἢ ἄλλα Ἑκάτη. Οἱ δὲ ἐκ νόμφης τῆς ἐγγύχου τῇ Ἑκάτῃ φασὶν αὐτῷ γένεσθαι ἀνδρῶν περὶ τὰ κνημητικά, καὶ πρῶτον θρασυμους ῥίζας εὐρεῖν καὶ ἑμπορεῖσθαι γεγονέναι τῶν τε ἀθλητῶν καὶ τῶν ἰᾶσθαι δυναμένων, καὶ πῶς αὐτοῖς πατέρα φαρμάκους ἀπεκλῖναι. Ταύτην γήμασθαι τιμωθεῖσθαι ἐς Κόλχους Ἀΐητι τῷ πατρὶ φίλῳ, ἀφ' ἧς γένεσθαι Κίρκην καὶ Μήδαν. Τὴν δὲ Κίρκην πρεσβυτέρα οὔσαι ὑπερβαλέσθαι τὴν αὐτοῦς μητέρα, τὰ μὲν διακρούσασθαι παρ' αὐτῆς, τὰ δὲ καὶ αὐτὴν ἐφαιρῶναι πολλὰ καὶ δανά. Μήδαν δὲ νεώτεράν μιν Κίρκης, οὐχ ἡττωμένην δὲ αὐτῆς. Conf. *Tiraquellum de Nobilit. cap. 31. num. 325. vid. etiam supra Circe & Diana.*

HEDIA, amica *Epicuri* Philosophi, cuius meminit *Dioegenes Laërtius* lib. X. segm. 7.

HEDIBIA è stirpe *Patberae* & *Dolpidae*, Rhetorum celeberrim, in extremis Galliae finibus habitans, misit per *Apodemium* Commeminatoriolum de XII. Quaestionibus SS. Scripturarum ad S. *Hieronymum*, quibus ipse respondet in Epistola ad *Hedibiam*, quae exstat Tom. IV. P. I. Opp. ed. *Martianay*, pag. 168 sqq.

HEDONE (*Flavia*) Mulier medica, quae memoratur in Inscriptione antiqua apud *Gruterum* pag. DCKXXV. n. 9.

HEDYLA Attica, Iamborum Poëtria; vid. *Olearii* diss. de Poëtris Graecis n. XXXVI.

HELENA, *Jovis* & *Ledae* filia, *Menelai* Regis *Spartae* uxor, pestis illa urbis *Trojae*, mulieribus doctis à *Tiraquello* ad leg. XI. Connub. Tom. II. Opp. pag. 188. a. annumeratur, quia *Homerus* *Odyss. 6. v. 172* sqq. palam indicat, eam augurandi peritam fuisse.

HELENA, *Musaei* filia, inter plures *Helenas* celebratur, & ante *Homerum* de bello *Iliaco* scripsisse traditur à *Ptolemaeo Hephaestionis* lib. IV. apud *Photium* Cod. CXU. pag. 248, 16. ed. *Hoeschel.* Ὡς καὶ ἡ πρὸς Ὀμήρου Ἑλένη, ἣ τὸν Ἰλιάδῃ συγγραφεύτην πόλεμος, Μουσαίου τοῦ Ἀθηναίου θυγάτηρ γενομένη, παρ' ἧς καὶ Ὀμηρος λέγεται λαβεῖν ὑπόθεσιν, καὶ κτήσασθαι τὸ δῖγλωσσον ἄριον. vid. *Celeb. Fabricii Biblioth. Gr. Vol. I. pag. 44.*

HE-

HELENA, *Simonis Magi* scortum, appellatur *Selene* ab *Irenaeo* adv. haereses lib. I. cap. 20. & ab *Augustino* de haeres. cap. I. quia iudice *Lamb. Danao* in comment. ad *Augustini* l. c. facile fuit imperito scribae ex voce 'Ελένη facere Σελήνη, latino autem vocabulo *Luna* à *Clemente Romano* *Recognitionum* lib. II. pag. 31 sq. ubi tradit, *Dofubeum* triginta discipulos pro numero dierum mensis, & mulierem quandam nomine *Lunam*, in consortio suo habuisse; deinde vero uni ex triginta illis discipulis defuncto *Simonem* surrogatum *Lunam* illam deamare & magistro suo derogare coepisse. Sed *Iustinus M.* in *Apologia* I. segm. 34. pag. 52. ed. *Grab. Eusebii Caes.* *Hist. Eccles.* II. 13. & *Tertullianus* de anima cap. 34. testantur, eam in urbe *Phoeniciae Tyro* in lupanari publice prostitisse, & ex loco publicae libidinis à *Simone Mago* redemptam esse. Hic *Simon*, teste *S. Hieronymo* in *Epist.* ad *Ctesiphontem* adversus *Pelagianos* Tom. IV. Opp. P. II. pag. 477. med. ed. *Martianey*, haeresim condidit; *Helena*e meretricis adjutus auxilio, cujus assecras non solum *Simonianos* sed etiam *Helbianos* appellatos esse, *Scriptores Ecclesiastici* affirmant. *Helenam*, quemadmodum *Irenaeus* l. c. refert, *Simon* dixit esse primum mentis ejus conceptionem, matrem omnium, per quam initio mente concepit Angelos facere & Archangelos. - - - Posteaquam autem generavit eos, haec detenta est ab ipsis propter invidiam, quoniam nolent progenies alterius cujusdam putari esse. Ipsum enim se in totam ignoratum ab ipsis, *Eunoiam* autem ejus detentam ab iis, quae ab ea emissae essent potestates & Angeli; & omnem contumeliam ab iis passam, uti non recurreret sursum ad suum Patrem, usque adeo ut & in corpore humano includeretur, & per secula veluti de vase in vas transmigraret in altera muliebria corpora. Fuisse quidem eam & in illa *Helena*, propter quam *Trojanum* contractum est bellum; quapropter & *Stesichorum* per carmina maledicentem eam, orbatum oculis; post deinde poenitentem eam, & scribentem eas, quae vocantur, palinodias, & in quibus hymnizavit eam, rursus vidisse. Transmigrantem autem de corpore in corpus, ex eo ut semper contumeliam sustinentem in novissimis & in fornice prostituisse, & hanc esse perditam ovem, quapropter & ipsum venisse, ut eam assunderet primam, & liberaret eam à vinculis, hominibus autem salutem praeferret per suam agnitionem. Nomina autem *Notionis*, *Minervae*, & *Helena*e aliaque quamplurima

ad

ad eam transtulit secundum *Tertullianum* de anima cap. 34. Addit *Ephraim* har. XXI. segm. 2. pag. 56. C. Δῆθεν αὐτὸν εἶναι δύναμιν Θεοῦ λέγειν τὴν μεγάλην, τὴν δὲ σύζυγον πορνάδα πνεῦμα ἅγιον εἶναι τιτόλημκε λέγειν, καὶ διὰ ταύτην κατεληλυθῆναι φησὶν· ἐν ἑκάστῳ δὲ οὐρανῷ, μετεμορφούμενη φησὶ κατὰ τὴν μορφήν τῶν ἐν ἑκάστῳ οὐρανῷ, ἵνα λάθῃ τὰς ἀγγελικάς μου δυνάμεις, καὶ κατέλθῃ ἐπὶ τὴν ἐννοίαν, ἥτις ἐστὶν αὕτη, ἥ καὶ Προύνοικος καὶ Πνεῦμα ἅγιον καλουμένη, δι' ἧς τοὺς ἀγγέλους ἔκτισα, οἱ δὲ ἄγγελοι τὸν κόσμον ἔκτισαν, καὶ τοὺς ἀνθρώπους. Idem l. c. pag. 58. A. nec non *Eusebius* Hist. Eccl. II. 13. & *Augustinus* de hæres. cap. I. referunt, *Simonianos*, postquam *Simon* discipulis suis imaginem quandam sub *Jovis* specie, quam sui effigiem esse dicebat, & aliam *Helena* figuram, cujusmodi *Minerva* pingi solet, tradiderat, eas venerari & adorare consuevisse. Conf. *Ibo. Ittigii* diss. de Hæresiarchis Sect. I. cap. 2. §. 4. *Jo. Henr. Feustkingii* Gynæceum hæretico-fanaticum pag. 340. & *Jo. Andr. Schmidii* diss. de Muliere heterodoxa §. 2 sq.

HELENA (*Flavia Julia*) *Constantii Cblori* Imp. prima uxor, & *Constantini M.* Imp. mater, quibusdam Scriptoribus cauponaria, obscuris natalibus orta & *Constantii Cblori* concubina, aliis Coeli II. Britanniae Regis unica proles fuisse fertur. vid. *Eutrop.* X. 2. S. *Ambros.* in conc. de obitu Theodosii Imp. sub fin. *Ruffin.* Aquil. Hist. Eccl. l. 7. *Jo. Zonaras* Annal. XIII. 1. Tom. II. p. 1. ed. Paris. & *Nicephorus Callistus* Hist. Eccl. VII. 18. pag. 463 sq. Repudiata est à marito A. C. CCXCII. ut ipse *Theodorum Maximiani Herculei* privignam uxorem ducere posset. Post *Constantii* mariti mortem maximo in honore à *Constantino M.* filio est habita, & *Augusta* titulo A. C. CCCXXV. ornata. Tradunt nonnulli, eam à prima ætate Christianæ religioni addictam fuisse, precibusque & assiduis admonitionibus filium ad veri Dei cultum adduxisse; *Eusebius* autem variis in locis testatur, veram religionem ab ea non prius quam à *Constantino* susceptam esse, atque adeo hujus pietatem & admonitiones matri non parum profuisse. Obiisse fertur anno ætatis LXXX. A. C. CCCXXVI. secundum alios A. C. CCCXXXVII. Appellatur à *Jo. Piseo* in libro de illustribus Britanniae Scriptoribus pag. 81. *Fœmina decore incomparabili, stupendo ingenio,*

Z z

fide,

fide, religione, pietate, & animi magnitudo; liberalitate etiam & magnificentia plane incredibili. In omnibus artibus liberalibus, in hebraea, graeca & latina lingua, in instrumentis praeterea musicis peritissima. Denique in iis etiam omnibus egregie instructa, quae ad regnum administrandum pertinent, & eo magis, quod pater aliam prelem non haberet. - - - - - A Christo nato usque ad illud tempus vix videret sol faminam omnibus virtutibus ornatorem, & in omnibus scientiis doctorem. Eandem multis laudibus celebrat Jo. Lelandus lib. de Scriptoribus Brit. cap. 15. qui etiam testatur, se in Sylvestri Pontificis vita D. Helena Augusta epistolas aliquot docte, eleganter, argute scriptas offendisse, quae tamen in Sylvestri Actis apud Lipomannum Tom. V. & XXXI Dec. ex graeco latine versis non reperiuntur, nisi forte Lelandus in illa Sylvestri Acta inciderit, quae laudat Agobardus lib. de imagin. pag. 292. Tomi XIV. Biblioth. P P. Lugd. Elfsingrenius ad An. 327. Baleus Cept. I. cap. 35. & Puseus l. c. pag. 81 sq. tradunt eam scripsisse de immortalitate animae lib. I. de providentia Dei lib. I. de norma bene vivendi lib. I. Domino semper Augusto. Monita pietatis lib. I. Revelationum suarum lib. I. Carminum graecorum lib. I. Epistolarum ad Sylvestrum Papam lib. I. Epistolarum ad Constantinum filium lib. I. cujus initium; *Veritatem sapientis animus natus est.* & alia plura. Rectissime autem existimat Celeb. Fabricius Vol. III. Biblioth. med. & Lat. pag. 587. nec illos Auctores, nec quenquam mortaliū hanc Helenae scripta oculis unquam usurpasse. Plura de illa in Commentario de vitis Heroinarum, Reginarum & Augustarum, quas ex nummis & Scriptoribus antiquis exponere constitui, aliquando proferentur. Conf. interea Baronium in Annalibus Eccl. & ad Martyrol. Rom. XVIII. Aug. aliosque Historiae Ecclesiasticae Scriptores.

HELOISA, de qua Menagius in Historia mulierum Philosoph. segm. 45. *Hac fuit Pet. Abaelardi, Theologi non unius ē multis amica, primum, postea uxor, deinde monialis ac Priorissa monasterii Argentolienfis prope Parisias, & postremum monasterii Paracletensis prope Novigentum ad Sequanam An. MCXXX. ad annum MCLXIV. Abbatisa. Philosopham eam fuisse, docuit mox, qui ejus & Abaelardi Opera publici juris fecit, Franc. Amboisius. Heloisa, inquit, ille in praefatione epist. poetica*

logetica pro Abalardo, ut altera Susanna aut Esthera pulchra, & Deum timens, vetustissimos illos Montmoriantios legitima agnitione contingens; Canonici Parisiensis non notha, sed neptis; psalmos hebraice personare ab incunabulis docta; clarum sui sexus sidus & ornamentum; tres illas linguas, nec non Mathesin, Philosophiam & Theologiam à viro suo edocta, illo solo minor fuit. De ejus & Abaelardi amoribus Historiam, cum sit res omnibus nota, hic narrare supersedeo. Heloise Epistolae & Problemata XLII. exstant in Pet. Abalardi & Heloise Conjugis ejus Operibus editis ex MSS. Codicibus Franc. Amboisi, cum ejusdem praefatione apologetica, & censura Doctorum Parisiensium. Paris. 1616. 4. Pet. Abalardi Abbatis Rujensis, & Heloise Abbatisse Paracletensis Epistole à prioris editionis erroribus purgatae, & cum codicibus MSS. collatae prodierunt cura Ricardi Rawlison, Lond. 1718. 4. In Christiani ab Hofmanswaldau Poëmat. Germ. quae inscribuntur: *Heldensbriefe* pag. 153 sqq. Abalardi Epistola ad Heloisiam, & hujus responsio versibus germanicis exhibentur. Conf. etiam libellum: *Amours d'Abelard & d'Heloise*, à Paris 1672. 12. qui Hagae Com. rectus est 1693. sub tit. *Histoire abrégée d'Eloise & d'Abelard*.

HELPIIS Boëthii uxor. vid. **ELPIS**.

HELPIIS LPIA Ad. Valetudinar. forte Adjutrix Valetudinaria i. e. clinica appellatur in Jac. Sponii Miscellan. Erud. Ant. Sect. IV. pag. 144.

HELVIA mater L. Annaei Senecae, Philosophi celeberrimi, qui A. V. C. DCCXCIII in insulam Corsicam relegatus, in consolatione ad Helviam matrem de exilio suo scripta, eam cap. 14 sqq. egregie laudat, ejusque studium Philosophiae cap. 16. his verbis celebrat: Illo te duco, quo omnibus, qui fortunam fugiunt, confugiendam est, ad liberalia studia: illa sanabunt vulnus iuvm, illa omnem tristitiam tibi evellent. His etsi nunquam assuesses, nunc utendum erat: sed quantum tibi patris mei antiquus rigor permisit, omnes bonas artes non quidam comprehendisti, attigisti tamen. Utinam quidem virorum optimus, pater meus, nimis majorum consuetudini deditus voluisset te sapientum praeceptis erudiri potius, quam imbui! non parandum tibi nunc contra fortunam esset auxilium, sed profekendum. Propter istas, quae literis non ad sapientiam utuntur, sed ad luxuriam instituuntur, minus est

*indulgere studiis passus; beneficio tamen rapacis ingenii plus, quam pro tempore bau-
sisti; jacta sunt disciplinarum omnium fundamenta. Nunc ad illas revertere, tutam
te praeſtabunt. Meminit Helviae Celeb. Fabricius Biblioth. Gr. Vol. II. p. 416.
& Vol. III. p. 608. not.*

HEPIONE. vid. EPIONE.

HERINNA, seu *Erinna*. vid. *Olearii* dissertat. de Poëtriis Graecis, num.
XXXI.

HEROPHILA, seu *Erophila*, Sibylla. vid. *Olearii* diff. de Poëtriis, num.
IV. & VII.

HESTIAEA, seu *Hestiaea*. vid. *Olearii* diff. de Poëtriis Graecis, num.
XXXVIII.

HIPPARCHIA, Maronitis, *Metroclis* Maromitae, Philosophi Cynici, so-
ror, & *Cratetis* Thebani, Philosophi itidem Cynici, uxor, floruit Olymp. CVII.
secundum *Ge. Syncellum*, (num. XXXIV.) vel Olymp. CXI. secundum *Sui-
dam* (num. XXIX.) De illa *Æg. Menagius* in *Historia mulierum Philosoph.*
segm. 63 sq. sequentia profert: *De ejus cum Cratete nuptiis egregium poëma scripsit*
Pet. Petitus noster, *Ferdinando Furſtembergio*, *Episcopo Paderbornensi & Mona-
steriensi*, *Literatorum Maecenati nuncupatum. Fuere autem celebratae hae nuptiae*
in Poecile porticu Atheniensi celeberrima, quod nos docuit Clemens Alexand. (num.
XXX.) *Hipparchiae vitam scripsit Laërtius*, (num. XXXVIII.) *ex qua Hip-
parchiam germanissimam Cynicam, hoc est inimicam verecundiae fuisse dicas; ut pu-
blice quoque cum Cratete congrederetur; quod stupendum in femina; sunt enim fa-
minae pudoris amantes, & quod Demades ajebat apud Stobæum, pudor in muliere*
pulebritudinis acropolis. (Adde *Sextum Empir. Simplicium & Theodoretum* num.
XXXI -- XXXIII.) *Scripsit Hipparchia, teste Suida*, (num. XXIX.) *hypobeses*
philosophicas & epicheremata quædam & Quæstiones ad Theodorum, cognomento
Atheum. (Tragœdias quoque eam scripsisse ex *Laërtio* colligunt *Delrio*, *Mena-
gius*, aliique; vid. not. 64. ad num. XXVIII.) *Exstat in Hipparchiam Epigram-
ma Antipatri*, (num. XXXV.) Conf. de illa Celeb. *Fabricii* Biblioth. Gr. Vol. II.
pag. 363. & Vol. I. pag. 680.

HIP-

HIPPIAS, mulier erudita ficta & commentitia apud *Tiraquellum* in *Legem* XI. *Connub.* Tom. II. pag. 189. a. ubi de illa scribit: *Hippias Lycurgi Lacedæmoniorum Legislatoris hospita; de qua Plutarchus in vita ipsius Lycurgi.* Sed *Plutarchus* l. c. Tom. I. *Opp.* pag. 54. B. *Hippiam* quidem Sophistam, non verò *Hippiam* Lycurgi hospitam memorat: Ἀυτὸν τὸν Λύκουργόν Ἰππίας ὁ Σοφιστὴς περικλυτάτον Φησι γενέσθαι, καὶ πολλῶν ἔμπειρον στρατιῶν.

HIPPO, seu *Hippe*, filia *Chironis*, Centauri, quæ *Æolum* docuit naturæ contemplationem, prout testantur *Clemens Alexandr.* *Strom.* lib. I. cap. 15. pag. 306. Ἰππὼ ἡ θυγάτηρ Χείρωνος τοῦ Κενταύρου, συνοικήσασα Ἀιόλῳ, ἐδιδάξατο αὐτὸν τὴν φυσικὴν θεωρίαν, τὴν πάτριον ἐπιστήμην. Μαρτυρεῖ καὶ Ἑυριπίδης περὶ τῆς Ἰπποῦς, ὧδε πως.

Ἡ πρώτη μὲν τὰ θεῖα, προῦμαντεύσατο - -
Χρησμοῖσιν, ἢ δι' ἀστέρων ἐπαντολῆς.

& *Cyrillus Alexandr.* contra *Julianum* lib. IV. pag. 134. ed. *Lips.* Ἰππὴν δὲ φασὶ τὴν Χείρωνος τοῦ Κενταύρου θυγατέρα συνοικισθεῖσαν Ἀιόλῳ φιλοσοφίαν αὐτὸν διδάξαι τὴν φυσικὴν, ὥσπερ τινὰ κλῆρον πατρῶον λαχούσαν τὴν ἐπιστήμην. Ἑυριπίδης δὲ περὶ αὐτῆς φησὶν.

Ἡ πρώτη μὲν τὰ θεῖα προῦμαντεύσατο
Χρησμοῖσιν σαφέσιν ἀστέρας ἐπ' ἀντολαῖς.

Recensetur etiam inter mulieres futura prædicentes à *Clemente Alexandr.* l. c. cap. 21. pag. 333. Quoniam naturæ contemplatio est pars philosophiæ præcipua, *Hippo* primum locum obtinet in *Menagii* *Historia Mulierum Philosoph.* segm. 3. Meminit etiam illius *Celeb. Fabricius* *Biblioth. Gr.* Vol. I. pag. 12. in not. & Vol. II. pag. 82.

HISTIAEA, vid. *Olearii* diff. de Poëtriis Gr. num. XXXVIII.

HISTRINA vid. **ISTRINA**.

HOLDA vid. **OLDA**.

HOMOLOIA, *Ennyei* filia, mendose *Homeloea Euneki* filia apud *Tiraquel-*

lum in XI. legem Connub. Tom. II. Opp. pag. 188. b. fuit mulier fatidica teste Suida: Ὀμολογίας Ζεὺς ἐν Φύσσει καὶ ἐν ἄλλαις πόλεσι Βωντικαῖς καὶ ἐν Θεσσαλίᾳ, ἀπὸ Ὀμολογίας προφῆτιδας τῆς Ἑστιάς ἢ προφῆτις ἐς Δαδρούς τιμωρῆται, ἕως Ἀριστοφάνους ἐν δευτέρῳ Θηβαϊκῶν.

HORTENSIA, Q. Hortensii, Oratoris apud Romanos celeberrimi, filia, ob eloquentiam egregie laudatur à Valerio M. VIII. 3. legm. 3. Hortensia, Q. Hortensii filia, cum ordo matronarum gravi tribus à Triumphis esset oneratus, nec quisquam virorum patrocinium eis accommodare austeret, causam feminarum apud Triumphos & constanter & feliciter egit. Representata enim patris fecundia, impetravit, ut major pars impetrata pecunie his remitteretur. Revincta tunc muliebri stirpe Q. Hortensius, verbisque filiae aspiravit. Cujus si virilis fenus postari vim sequi voluissent, Hortensianae eloquentiae tanta haereditas una feminae actione abscessa non esset. Et à Quintiliano Instit. Orat. lib. I. cap. 1. Q. Hortensii filiae oratio apud Triumphos habita legitur non tantum in sexus bonorem. Argumentum hujus orationis graece proferit Appianus Alexand. de Bell. Civ. IV. pag. 607 sq. ed. Steph. Προῦγραφοι (οἱ τρεῖς Ἀρχόντες) χιλίας καὶ τετρακασίας γυναικας, αἱ μάλιστα πλούτω διαφέρουσι καὶ αὐτὰς ἔδωκεν ἅπαντα τιμησάμενος ἐσφέρειν ἐς τὰς τοῦ πολέμου χρείας, ὅσην ἐκάστην οἱ τρεῖς δοκιμάσειαν. Ἐπείκειτό τε ταῖς ἀπομνημονεύμασι τι τῶν ὄντων ἢ τιμησαμέναις κακῶς ἐπιτίμια, καὶ τοῖς ταῦτα μηνύουσιν ἐλευθέρους τε καὶ δούλοις μήνυτρα. Αἱ δὲ γυναῖκες ἔκριναν τῶν προσηκουσῶν τοῖς Ἀρχουσι γυναικῶν δεηθῆναι· τῆς μὲν δὲ Καίσαρος ἀδελφῆς δυοῖν ἀπετύγχανον, δυοῖν τῆς μητρὸς Ἀντωνίου. Φουλβίας δὲ τῆς γυναικὸς Ἀντωνίου τῶν θυγῶν ἀπαλαίμακτον χαλεπῶς τὸ ὕβριν ἠνεγκαν, καὶ ἐς τὴν ἀγορὰν ἐπὶ τὸ βῆμα τῶν ἀρχόντων ἐστάμεναι, δισταμέναι τοῦ τε δήμου καὶ τῶν δορυφόρων· ἔλεγον, Ὁρτυσίας ἐς ταῦτα προκαχυμένους· Ὁ μὲν ἡρμοζεν δεομένους ἡμῶν γυναῖξιν τριαῖσδε, ἐπὶ τὰς γυναῖκας ἡμῶν καταφύγομεν, ὃ δὲ οὐχ ἡρμοζεν, ὑπὸ Φουλβίας παροῦσαι, εἰς τὴν ἀγορὰν συνέσχεμα ὑπ' αὐτῆς ὕμνους δ' ἡμῖν ἀφείλεσθαι μὲν ἥδη γονέας τε καὶ παῖδας καὶ ἀνδρας καὶ ἀδελφοὺς ἐπικαλοῦντες, ὅτι πρὸς αὐτῶν ἠδίκησθε· εἰ δὲ καὶ τὰ χρήματα παραφύλοισθε, παραστήσετε εἰς ἀπρέπειαν ἀναξίαν γένους καὶ τρόπων καὶ φύσεως γυναικείας· ἡ μὲν δὲ τι καὶ πρὸς ἡμῶν, οἷός ἐστιν ὑπὸ τῶν ἀνδρῶν ἠδίκησθαι φασί, παραφύλοισθε καὶ ἡμῶν ἐς κρί-
νους.

αὐτοῖς· ἐν δὲ οὐδὲν ὑμῶν αἱ γυναῖκες οὐτε πολέμοισιν ἐμπροσθέντα οὐτε καθέλωμεν οἰκίας, ἢ στρατὸν διφθεύραμεν, ἢ ἐπηγάγομεν ἕτερον, ἢ ἀρχῆς ἢ τιμῆς τυχεῖν ἐκωλύσαμεν· τί κοπιῶμεν τῶν κολάσεων, αἱ τῶν ἀδικημάτων οὐ μετασχούσαι; τί δὲ ἐσφάραμεν, αἱ μήτε ἀρχῆς μήτε τιμῆς μήτε στρατηγίας μήτε τῆς πολιτείας ὅλως, τῆς ὑμῖν ἐς τοσοῦτον ἤδη κακοῦ περιμαχίτου μαχεύεσθαι; ὅτι φατέ πόλεμοι εἶναι, καὶ πότε οὐ γένοισι πόλεμοι; καὶ πότε γυναῖκες συστήνεται, ἀς ἡ μὲν φύσις ἀπολείπει παρὰ ἀπάσῃ ἀνθρώπων; αἱ δὲ μητέρες ἡμῶν ὁπὲρ τὴν φύσιν εἰστήνεται ποτὲ ἀπαξ, ὅτε ἐκπαιδεύεται περὶ τῇ ἀρχῇ πάσῃ καὶ περὶ αὐτῇ τῇ πόλει, Καρχηδονίαν ἀνυπερβύσας· καὶ τότε δὲ εἰστήνεται ἐποῦσαι, καὶ οὐκ ἀπὸ γῆς, ἢ χωρίων, ἢ προικὸς, ἢ οὐκίᾳ, ὡς χωρὶς ἀβίωτον ἐστὶν ἀνδράσι, ἀλλὰ ἀπὸ μύθων τῶν οἰκοκδομῶν οὐδὲ τούτων τιμαρμέναι, οὐδὲ ὑπὸ μπουταῖς, ἢ κατηγόροις, οὐδὲ πρὸς ἀνάγκην ἢ βίαν, ἀλλ' ὅσον ἐβούλοντο ἀποαί. Τίς οὖν καὶ νῦν ἐστὶν ὑμῖν περὶ τῆς ἀρχῆς ἢ περὶ τῆς πατρίδος φόβος; ἴτω τόνον ἢ Κελτῶν πόλεμος ἢ Παρθηναίων καὶ οὐ χεῖρους ἐς σωτηρίαν ὁδοῦντα τῶν μητέρων ἐς δὲ ἐμφοχίους πολέμους μήτε ἐσπένγκαιμιν ποτὲ ρῆτι συμπράξαιμεν ἡμῖν κατ' ἀλλήλων· οὐδὲ γὰρ ἐπὶ Καίσαρος ἢ Πομπηίου συνεφέρομαι, οὐδὲ Μάρκου ἡμῶν, οὐδὲ Κένιας ἠγάγασεν, οὐδὲ Σύλλας ὁ τοραινῆσας τῆς πατρίδος· ὑμεῖς δὲ φατέ καὶ καθίστασθαι τὴν πολιτείαν.

HYDRA illa fabulosa feminis doctis annumeratur à *Tiraguello* in leg. XI. *Connab.* Tom. II. pag. 188. b. quia *Plato* in *Euthydemo* pag. 206. Opp. ed. *Francesf.* de ea scribit: Ἡλύ που ἐμὶ φαυλότερος τοῦ Ἡρακλέους· ὅς οὐχ ὅς τε ἢ τῇτι ὕδα διαμάχουσαι σοφιστρία ὄυση, καὶ διὰ τὴν σοφίαν ἀνείση, ἐν μίαν κεφαλὴν ἀποτμηθῆναι τοῦ λόγου, πολλὰς ἀντὶ τῆς μιᾶς.

HYGIA, seu *Hygea*; seu *Hygiea*, seu corrupte *Hygine*, Latinis *Salus* Dea, *Aesculapii* filia, & medicæ artis Numen tutelare, in nummis aliisque monumentis exhibetur veste talari induta, modo stans, modo sedens, & serpentem altera manu tenet, altera pateram, versus quam serpens caput extendit. Ex ejus capite nonnunquam ad instar stellæ relucet pentagonum, lineis peculiari ratione inter se deductis. De illa *Martialis* XI. epigr. 60. v. 6. *Quod sanare Criton, non quod Hygea potest.* Ejus mythologiam & cultum apud varias gentes copiose præ cæteris describunt *Joh. Henr. Meibomius* in commentario in *Jusjurandum*

Hip-

Hippocratis cap. 6. pag. 52 sqq. *Gros de Boze* in dissertation sur le Culte, que les anciens ont rendu à la Déesse de la Santé, on y a joint les medailles & quelques autres monumens antiques, à Paris 1705. 8. quæ è gallico in latinum sermonem translata exstat in *Christoph Woltereckii* Electis rei nummariae pag. 23-41. & *Guilb. Musgrave* in dissertatione de Dea Salute, in qua illius symbola, templa, statuæ, nummi & inscriptiones exhibentur, illustrantur, Oxon. 1716. 4. Conf. de *Hygea* præter Scriptores historiae Medicae *Tiraquellum* de Nobilit. cap. 31. n. 331. & *Celeb. Fabricium* Biblioth. Gr. Vol. XIII. pag. 249.

HYPATIA, seu *Hypatia*, (à nonnullis *Hyparchia* vel *Hyptachia* appellata, teste *Tiraquello* in XI. legem Connub. Tom. II. Opp. pag. 188. b. qui dubitat, an *Hypatia*, *Isidori* Philosophi uxor, distinguenda sit à *Theonis* Philosophi & Geometrae filia?) fuit mulier in scientiis mathematicis aliisque Philosophicis disciplinis multum versata, & Alexandriae in schola Platonica à *Plotino*, vel rectius, ab *Ammonio* instituta sub initium Seculi V. post C. N. successit. Ejus vitam & fata ex *Menagii* historia mulierum Philosoph. segm. 49-56. proferre operae pretium fuerit: *Hypatia Alexandrina, mulier in Philosophicis & Mathematicis versatissima, Theonis Alexandrini, Philosophi, Geometrae & Mathematici filia & discipula, patre & magistro doctior.* (vid. *Philostorgius* num. XLIX.) *Theonis* cujusdam, qui temporibus Ionici Sardiani, medici præstantissimi, magnum nomen in Gallia consecutus erat, meminit *Eunapius* in Ionico, quem de *Theone* nostro sunt, qui interpretentur; sed minus verosimiliter, mea quidem sententia. At verosimili omnino conjectura *Theonem* hunc nostrum putabat *Henr. Savilius*, illum esse *Theonem*, qui *Ptolemaeum* interpretatus est, quod nos docuit *Henr. Valesius* ad *Historiam Eccles. Socratis* lib. VII. cap. 15. Idem & *Ismaëli Bullialdo*, qui numerat multitudinem stellarum, & omnibus eis nomina vocat, *Gallorum* in rebus *Astronomicis* longe doctissimo videbatur. *Platonicae* autem sectae addictam fuisse *Hypatiam*, discimus ex eadem *Socratis Historia* lib. VII. cap. 15. *Socratis* verba ex *Valesiana* interpretatione infra ponam, sunt enim lectu dignissima. (vid. num. XLVII.) Quibus consona habet *Nicephorus* lib. XIV. cap. 16. *Nicephori* verba, quæ nos alia docent, non pigebit adscribere, adscribam autem latine; est enim locus prolixior. (vid. num.

num. XLVIII.) Hypatiae mortem similiter narrat Socrates *Historiae Eccl. lib. VII. cap. 15.* à quo sua habuit Nicephorus. At Philostorgius apud Photium laceratam dicit ab Homoousiastis, quo nomine à Photio impietatis arguitur. (vid. num. XLIX.) Id illi accidisse ex invidia orta ob eximiam peritiam rerum praesertim *Astronomicarum* ait Hesychius, cognomento Illustris. (vid. num. LI. Veriora videntur, quae de ejus interitu tradunt Socrates, Nicephorus atque ex Damascio Suidas, vid. num. XLVI–XLVIII.) Eam Synesius magno habuit in pretio, & ad eam plures literas scripsit, quae omnes τῇ φιλοσόφῳ inscriptae sunt. Epist. XVI. matrem, sororem, & magistram & benefactricem vocat, & si quae est alia res appellatione honorifica. Decima quinta rogat eam, ut sibi beryllium faciendum curet. Ita hydroscopium vocant ad aquarum puritatem cognoscendam; qua de voce nos in *Amoenitatibus Juris cap. 41.* Vicesimam quartam sic orditur: Quod si Erebi vita functorum obliviae tangant, at ego illic vel carae poterò meminisse Hypatiae. (vid. num. XXXVII–XLV.) quibus addenda sunt verba Epistolae IV. ad Euoptium Fratrem pag. 169. B. Opp. Ἀσπασαι τὴν σεβασμιωτάτην καὶ Θεοφιλεστάτην φιλόσοφον, καὶ τὸν εὐδαίμονα χορὸν τὸν ἀπολαύοντα τῆς Θεοσεπείας αὐδῆς. & Epistolae CXXXIII. ad Olympium pag. 269. B. Opp. Ταύτην τὴν ἐπιστολὴν Πέτρον ὅμαι διακομιεῖν, παρὰ μίσης λαβόντα τῆς ἱερᾶς χειρὸς· τέλλω γὰρ αὐτὴν ἀπὸ Πενταπόλειος ἐγὼ πρὸς τὴν διδασκαλίαν τὴν κοινὴν· αὕτη δὲ ὅτῳ βούλεται δώσει· βελησεται δὲ, εὖ οἶδ' ὅτι τῷ γνωριμωτάτῳ παρασχεῖν.) De ea honorifice meminit Gregoras. (vid. num. LIII.) Formosam fuisse ait Suidas, sive potius Anonymus apud Suidam. (num. XLVI.) Addit, cum de auditoribus quidam eam deperiret, pannos mensibus fixatos, [φυλάκια vocabant sui Alexandrini,] illi ostendisse, & dixisse: Hoc quidem adamas, o adolescens; & sic animum ejus sanasse. Uxorem fuisse Isidori Philosophi ait idem: (Tillemontio *Memoriarum Eccl. Tom. XIV. pag. 274. not. 1.* verosimile fit, Suidam id ex verbis Damasci apud Photium: οἷα γυναικὸς ἀνὴρ· collegisse, quae tamen multo aliter intelligenda sint; additque, Isidorum sibi videri juniorem. Tolandus in *Tetradymo* pag. 121. opinatur, Hypatiam Isidoro desponsam ante nuptias periisse,) qui tamen ipsam virginem permansisse scribit. Etiam Isidori uxorem eam facit Damascius in vita Isidori apud Photium, [num. LII.] ubi &

Hypatiam *Geometria deditam dicit*. De Isidoro *Philosopho videndus Damascius in Bibliotheca Photiana*. Scripsit *Commentarium in Diophantum, Astronomicum Canonem, & in Conica Apollonii*; testatur hoc Suidas. [num. XLVI.] *Exstat apud Steph. Baluzium Tomo I. Conciliarum in Synedico adversus Tragediam Irenaei cap. 216. sub Hypatiae nomine ad B. Cyrillum, Archiepiscopum Alexandrinum, Epistola*. [num. XXXVI.] *Sed cum ex Socrate constet, Hypatiam interemptam anno quarto Episcopatus Cyrilli, Honorio X. & Theodosio VI. Consulibus, hoc est, anno Christi CCCCXV, [non anno CCCCVI. ut tradit Theophanes supra num. I. Vossius quidem in lib. de Mathesi cap. 51. §. 5. & cap. 55. §. 8. scribit, Hypatiam floruisse Theodosii Junioris tempore circa annum CCCCXXX. sed ipse l. c. cap. 16. §. 9. refert, tristissimum hujus feminae exitum incidisse in VIII. annum Theodosii Junioris, Christi vero CCCCXV.] Nestorii autem exilium in hac epistola memoratum anno CCCCXXXVI. contigerit, ut constat ex Evagrio, hanc Hypatiae ad Cyrillum Epistolam putabat Steph. Baluzius notam esse ac suppositiciam, cuius ego sententiae laetens accedo. Exstat in Anthologia lib. I. Epigramma de Hypatia Philosophae. [vid. num. LIV.] Epigramma graecum vetus in laudem Hypatiae, nondum editum, edidit Jac. Gothofredus ad Philostorgium. [vid. supra pag. 90. not. 115.] Claud. Salmasius in Epistola nuncupatoria ad Puteanos, praefans observationibus suis ad Jus Atticum & Romanum, ubi de Schurmannia, Basava, puella doctissima, Hypatiam hanc nostram Hippiam appellavit, errore typographico vel memorativo lapsus. Rectissime autem observat Celeb. Fabricius Vol. VIII. Biblioth. Gr. pag. 220. not. 1. Salmasium utique de Hippia Sophista, non de Hypatia ibi loqui, & respicere ad ea, quae de Hippia nullum genus artis vel officii inexpertum relinquentem narrat Apuleius in Floridis. Confer de Hypatia praeter Scriptores historiae Ecclesiasticae Jac. Gothofredum in Dissert. ad Philostorgii lib. VIII. cap. 9. pag. 337 sqq. Jo. Meursium in notis ad Hesychium Illustrum pag. 209 sq. Henr. Valesium in notis ad Socratis historiam Eccles. VII. 15. Jo. Andr. Schmidium in dissert. de Hipparcho, Theonibus, doctaque Hypatia, Jen. 1689. 4. Celeb. Fabricium Vol. VIII. Biblioth. Gr. pag. 219 sq. Anonymum in Bibliothecae Germanicae Tom. III. pag. 157 sq. & Jo. Tolandum in Tetrady-*

mo, anglise Lond. 1720. 8. edito, cujus dissertatio tertia inscribitur: *Hypatia, or the history of a most beautiful, most virtuous, most learned, and every way accomplished Lady, who was torn to pieces by the Clergy of Alexandria, to gratify the pride, emulation and cruelty of their Archbishop Cyril.*

I.

IAMBE Poëtria, vid. *Olearii* diff. de Poëtriis Gr. num. XXXIX.

IASO, filia *Æsculapii*, vid supra *Æsculapii filie*.

ICASIA, seu *Cassia*, Poëtria. vid. notas ad *Olearii* diff. de Poëtriis Gr. pag. 141. not. 18. quibus adde verba *Simeonis Magistri* in Annalibus pag. 419. ed. Par. Scriptorum post Theophanem: Τῆς μητρὸς αὐτοῦ [Θεοφίλου τοῦ βασιλέως τῶν Ῥωμαίων] Ἐυφροσύνης βουληθείσης δοῦναι αὐτῇ γυναῖκα, ἃ γει κόρας διαφόρους ἀσυγκρίτως τῷ κάλλει· μεθ' ὧν μία τις ἐξ αὐτῶν κόρη ὡραιότατη ὑπῆρχε· Ἐικασία λεγομένη, καὶ ἑτέρα Θεοδώρα ὀνομαζομένη. Τούτῃ δοῦσα ἡ μήτηρ χρυσοῦν μῆλον, εἶπε δοῦναι τῇ ἀρεσάσῃ αὐτῇ· ὁ δὲ Βασιλεὺς Θεόφιλος, τῷ κάλλει τῆς Ἐικασίας ἐκπλαγεὶς, ἔφη· ὡς ἄρα διὰ γυναικὸς ἔρρῃ τὰ φαῦλα· ἡ δὲ μετ' αἰδοῦς πῶς ἀντέφθην· ἀλλὰ καὶ διὰ γυναικὸς πηγάζει τὰ κρεῖττονα· ὁ δὲ τῷ λόγῳ τὴν καρδίαν πληγεὶς, ταύτην μὲν εἶκε· Θεοδώρα τε τὸ μῆλον ἀπέδωκεν· — — — Ἡ μὲν Ἐικασία τῆς βασιλείας ἀποτυχοῦσα, μοῖνῃ κατεσκευάσεν, εἰς ἣν καὶ ἀποχειραμένη φιλοσόφῳ βίῳ καὶ Θεῷ ἀρέσκοντι διετέλεσε μέχρι τελευτῆς αὐτῆς, πολλὰ ἴδια συγγράμματα αὐτῆς καταλιπούσα.

IMUTH, seu *Imuthe*, fertur mater *Asclepii*, discipuli *Hermetis Trismegisti*. *Zosimus Panopolita* ἐν τῷ ἐννάτῳ Ἱμοῦθ βιβλίῳ allegatur in *Georgii Syncelli Chronographia* pag. 13. ed. Paris. vid. *Celeb. Fabricii Bibliothecam Græcam* Vol. I. pag. 71.

IRENE, *Cratini* filia, artis pictoriæ perita, in numerum foeminarum doctarum refertur à *Tiraquello* in *Lég. XI. Connub.* Tom. II. Opp. pag. 188. b. quia *Clemens Alexandrinus* Strom. IV. 19. pag. 523. ex *Didymi* Symposiacis ejus mentionem facit.

IRENE *Ducana*, filia *Andronici Ducæ*, neptis *Joannis Ducæ* Cæsaris, & uxor

altera *Alexii* Imp. floruit Sec. XII. incunte, & ex *Alexio* tres filios & quatuor filias procreavit. Maritus eam initio non admodum dilexit, quia ipse vaga vivere oblectabatur, postea summo in honore habuit; quæ cum imperium *Nicphoro Bryennio*, Annæ filix conjugii, post *Alexii* mortem asserere destinasset, in *Joannis* & *Isuaci* filiorum odium incurrit, & *Joanne II. Comneno* imperante, in monasterium concessit, ubi mutato nomine *Xene* est appellata. Ejus amorem summum in litteras laudat *Anna Comnena* *Alexiados* lib. V. extremo pag. 147. ed. Paris. Μέμνημαι τῆς μητρὸς καὶ βασιλίδος πολλάκις, ἀρίστῃ προκειμένη, βίβλον ἐν χερσὶν φέρουσης, καὶ τοὺς λόγους διερευνημένης τῶν δογματιστῶν ἀγίαν πατέρα, μάλιστα δὲ τοῦ φιλοσόφου Μαξίμου καὶ μάρτυρος. Ἐσπυδάκει γὰρ οὐ τοσοῦτον περὶ τὰς φυσικὰς συζητήσεις, ὅπόσον περὶ τὰ δόγματα, τὴν ὅτις σοφίαν καρποῦσθαι βουλομένη. Καί μοι πολλάκις θαυμάζειν ἐπήει, καὶ θαυμάζουσα ἔφη ποτὲ πρὸς αὐτήν. πῶς αὐτόθεν πρὸς τοσοῦτον ὕψος ἐπέβλεψας; ἔγωγε τρέμω, καὶ οὐδ' ἄλλοις ὥσιν ἀποτολμῶ τούτων ἐπαίειν. Τὸ γὰρ πάνυ θεωρητικόν τε καὶ νοερὸν τοῦ ἀνδρὸς, ὡς φασιν, ἔλιγγον παρέχεται τοῖς ἀναγινώσκουσιν. Ἡ δὲ μευδιάσασα ἔφη· ἐπαινετὴν οἶδα τὴν διλίαν ταύτην· καὶ οὐδ' αὐτὴ ἀτρέμας ταῖς βίβλοις ταύταις πρόσεμι· ἀλλ' ὅμως ἀποσπᾶσθαι τούτων οὐ δύναμαι. Σὺ δέ μοι μικρὸν ἀνάμεινον, καὶ ταῖς ἄλλαις ἐγκύψασα βίβλοις πρότερον, καὶ τῆς τούτων ἀπογύση ἡδύτητος. *Car. du Fresne* in Indice Auctorum Græcorum ineditorum, qui in ejus Glossario Græco laudatur, commemorat *Irenes Ducena* Imperatricis Typicum Monasterii Deiparæ, τῆς κεχαρισμένης, ab ipsa ædificati, eo titulo, quem descripsit laudatus *du Fresne* in CPoli Christiana lib. IV. pag. 87. MS. ex Codice Reg. 2630. Ita vero subscribitur litteris Cinnabaricis post cap. 78. nam ad octogesimum excurrit: Ἐιρήνη ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ πιστὴ βασίλισσα Ῥωμαίων ἡ Δούκαινα.

IRENE, uxor *Leonis IV.* Imperatoris, qui A. C. DCCLXXX. obiit, à *Paschio*, *Eberto* & *Meuschenio* doctis mulieribus annumeratur, quia fuit ingenio præstans, quo tamen in mariti filique exitium & in Iconolatricæ triumphum misere abusa est. Vitam ejus & fata in Commentario de Vitis Heroinarum, Reginarum & Augustarum uberius exponere constitui. Conf. interea *Friderici Spanhemii* Historiam Imaginum restitutam Sect. V. Tom. II. pag. 788 sqq. *Jo. Andr.*

Andr. Schmidii diff. de muliere Heterodoxa §. 28. & *Jo. Henr. Feustkingii* Gynaecium haeretico-fanaticum pag. 385 sqq.

IRENE, Poëtria, vid. notas ad *Olearii* diff. de Poëtriis Graecis pag. 163. num. 42.

IRENE, Theodori Metochitae filia, vid. infra *Panypersébastia*.

ISIS, Ægypti Regina antiquissima, cujus patrem Mythologi nonnulli tradiderunt fuisse *Prometheum*, alii autem *Mercurium*, teste *Plutarcho* in lib. de *Iside & Osiride* Tom. II. Opp. pag. 352. A. Qui *Isidem* eandem fuisse dicunt, quam *Ionem* Graecorum, filiam *Inacbi* Archivorum Regis, aut fluvii ejusdem nominis, quae vulgatiores erat opinio. Alii parentes ejus dicebant *Neptunum & Callirrhoen*, aut *Hallirrhoen*, alii *Argum & Ismenen*. *Osiris* dicitur *Isidis* conjux *Diodoro Siculo* lib. I. pag. 9. A. & *Martiano Capellæ* lib. I. de nuptiis Philol. pag. 2. ima ed. Plant. ejus frater & conjux *Diodoro Sic.* lib. I. pag. 16. C. & *Plutarcho* in lib. de *Iside & Osiride* Tom. II. Opp. pag. 356. A. ejus filius *M. Minucio Felici* in *Octavio* pag. 165. ed. Lugdun. B. 1672. *Lactantio* Instit. divinar. lib. I. cap. 21. & *Firmico* de errore profan. relig. pag. 5. denique ejus conjux, frater filiusque *Eusebio* Praepar. Evang. lib. III. cap. 11. pag. 116. ed. Vales. *Sibylla* lib. V. Oracul. v. 52. pag. 553. ed. *Gallæi* de se ipsa canit:

Τείρομαι ἢ τριτάλαινα κακὴν φάτιν ἐν φρεσὶ θίσθαι,
 "Ισιδος ἢ γνωσὴ καὶ χρησμῶν ἔνδεον ὕμνον.

Torqueor infelix, dum tristia fata recorder,
Isidis ipsa soror divina oracula pandens.

Mendax autem hic deprehenditur *Sibylla*, quae alibi profitetur, se cum *Noacho* diluvii tempore in arca degisse. Magicam artem in adytis ex libris *Isidis & Ori* didicisse Ægyptios probat *Gilb. Gaulminus* lib. I. notarum ad vitam *Mosis* pag. 236. ex *Luciani* Somnio s. Gallo Tom. II. Opp. pag. 173. ima. Ἀπειδήμῃσα εἰς Ἀίγυπτον, ὥς συγγενομένη τοῖς προφῆταις ἐπὶ σοφία· καὶ εἰς τὰ ἄδυτα κατελθὼν, ἐξέμαθον τὰς βίβλους τὰς "Ορου καὶ "Ισιδος. *Gaulminus* laudatus testatur

loco citato pag. 237. apud *Lucianum* alibi legi : μαγνέειν παιδευόμενος ὑπὸ τῆς Ἰσιδος. In Collectione MS. Chemicorum Graecorum, quam Celeber. *Fabricius* Biblioth. Gr. lib. VI. cap. 8. §. 3. Vol XII. pag. 760 sqq. recenset, inscribitur Apopsasmation num. 46. Ἰσις Προφῆτις τῷ υἱῷ Ὠρωῖ in quo angelus *Ammaël* docet mysterium Chrysopoeiae, & per omnia sacra adjurat mystam, illud aliis non prodere. Hinc multis fit verisimile, *Isidem* esse eandem cum *Isatide*, quam inter Scriptores ante *Homerum* recenset *Tatianus* in Orat. ad Graecos segm. 62. pag. 137. ed. Oxon. & ex illo *Eusebius* Praepar. Evang. lib. X. cap. 11. pag. 495. C. Τὰ ἐν Αἰγύπτῳ τὸν πολλὸν τοῦτον σκωσμένα χρόνῳ Μίλη, τῆς Ἰσιδος ποιήματα γεγονέναι, multi tradiderunt, teste *Platone* lib. II. de Legg. pag. 790. A. ed. Francof. quem locum non de carminibus, sed modulis musicis intelligendum esse, ex verbis, quae apud *Platonem* praecedunt, colligere licet. Summam artis medicae peritiam *Isidi* tribuit *Diodorus Siculus* lib. I. Biblioth. Hist. pag. 15. B. φασὶ δ' Αἰγύπτιοι τὴν Ἰσιν φαρμάκων τε πολλῶν πρὸς ὑγίαν εὐρέτω γεγονέναι καὶ τῆς ἐπιστήμης ἰατρικῆς μεγάλῃ ἔχων ἐμπειρίαν, καὶ τὸ συνόλῳ πολλὰ μηχανήσασθαι· ὁδὸ καὶ οὖν τεχνῶσαι ἀθανασίας, ἐπὶ ταῖς θεραπαίαις τῶν ἀνθρώπων μέλιστα χαίρειν, καὶ κατὰ τοὺς ὕπνους τῆς ἀξιώσει δίδουσι βοηθήματα, φανερῶς ἐπιδεικνυμένη τῇ τε ἰδίᾳ ἐκφάνειαν καὶ τὸ πρὸς τοὺς δεομένους τῶν ἀνθρώπων εὐργετικόν. Ἀποδείξεις δὲ τούτων φασὶ φέρειν ἑαυτοὺς οὐ μυθολογίας, ὁμοίως τοῖς Ἕλλησιν, ἀλλὰ πράξεις ἐναργεῖς. Πᾶσαι γὰρ σχεδὸν τὴν οἰκουμένην μαρτυρεῖν ἑαυτοῖς εἰς τὰς ταύτης τιμὰς, φιλοτιμουμένην διὰ τὴν ἐν ταῖς θεραπαίαις ἐκφάνειαν· κατὰ γὰρ τοὺς ὕπνους ἐφισταμένην δίδουσι τοῖς κάμνουσι βοηθήματα πρὸς τὰς νόσους, καὶ τοὺς ὑπακούσαντας αὐτῇ, παραδόξως ὑγιάζουσιν, καὶ πολλοὺς μὲν ὑπὸ τῶν ἰατρῶν διὰ τὴν δυσκολίαν τοῦ νοσήματος ἀπελπισθέντας, ὑπὸ ταύτης σώζεσθαι, συχνῶς δὲ παντελῶς περᾶθέντας τὰς ἡμέρας, ἢ τινα τῶν ἄλλων μερῶν τοῦ σώματος, ἔται πρὸς ταύτην τὴν θεὸν καταφύγουσιν, εἰς τὴν προϋπάρχουσαν ἀποκαθίστασθαι τάξιν. Ἐυρεῖν δ' αὐτὴν καὶ τὸ τῆς ἀθανασίας φάρμακον, δι' οὗ τὸν υἱὸν Ὠρωῖ, ὑπὸ τῷ Τιτάειῳ ἐπιβουλευθέντα, καὶ κερὸν ἐνεδύτα κατ' ὕδατος, μὴ μόνον ἀναστῆναι θῦσαι τὴν ψυχὴν, ἀλλὰ καὶ τῆς ἀθανασίας ποιῆσαι μεταλαβῆν. Hinc etiam pertinent ea, quae idem Auctor de morte & epitaphio *Isidis* atque *Osiridis* tradit

tradit l. c. pag. 16. C. Ταφῆναι λέγουσι τὴν Ἴσιν ἐν Μέμφει, καὶ ἢ μέχρι τοῦ
 πῶν δεικνυθῆναι τὸν σηκόν, ἐν τῷ τεμένει τοῦ Ἡφαίστου· ἔτιοι δὲ φασὶ τὰ σώματα
 τῶν Θεῶν τούτων κῆσθαι κατὰ τὴν ἐν Φίλαις τοῦ Νείλου ἡσόν, ὥσπερ προεῖρηταιί
 μοι. *Οὐκ ἀγνοῶ δὲ, διότι τινὲς τῶν συγγραφίων ἀποφαίνονται τοὺς τάφους τῶν
 Θεῶν τούτων ὑπάρχειν ἐν Νύση τῆς Ἀραβίας, ἀφ' ἧς καὶ Νυσάϊον τὸν Διόνυσον ὠνο-
 μάσθαι· εἶναι δὲ καὶ στήλην ἑκατέρου τῶν Θεῶν, ἐπιγεγραμμένην τοῖς ἱεροῖς γράμ-
 μασι. *Ἐπὶ μὲν τῆς Ἰσιδος ἐπιγεγράφθαι· Ἐγὼ Ἴσις ἐμὶ ἡ βασίλισσα τῆς χώρας,
 ἡ παιδυθεῖσα ὑπὸ Ἑρμοῦ, καὶ ἕσα ἔγὼ ἐνομοθέτησα, οὐδεὶς ὀνταται λύσαι. Ἐγὼ
 ἐμὶ ἡ τοῦ πατρός τοῦ Κρόνου Θεοῦ θυγάτηρ πρεσβυτάτη. Ἐγὼ ἐμὶ γυνὴ καὶ ἀδελφὴ
 Ὀσίριδος βασιλέως. Ἐγὼ ἐμὶ ἡ πρώτη καρπὸν ἀνδράποισ ἐρρῶσα. Ἐγὼ ἐμὶ μήτηρ
 Ὄρου τοῦ βασιλέως. Ἐγὼ ἐμὶ ἡ ἐν τῷ ἄστρῳ τῷ κυνὶ ἐπιτέλλουσα. Ἐμοὶ Βούβα-
 στες ἡ πόλις ἀκαδημήδη. Χαῖρε, χαῖρε, Ἀγγυλῆ, ἡ θρέψασά με. *Isis Graecis*
Ἵγεία, Romanis Salus dicta est; vid. Pausaniam lib. II. in Corinth. c. 27. p. 174.
nec non nummos & lapides, in quibus non rara haec Dea vocatur SALUTARIS,
eidem pro salute hominum vota nuncupantur, atque ex MONITU EJUS dona-
dantur. Irata autem homines coscos reddidit. vid. Ovidium lib. I. ep. 1. ex
Ponto. v. 51 sqq. Juvenalem Sat. XIII. v. 92 sqq. & Apulejum lib. VIII. Me-
tamorph. pag. 257 sq. ed. Floridi. Isidem, sive haec fuit, de qua loquimur,
sive alius aut mas, aut femina, citat Galenus in libris de compositione pharma-
corum & lib. V. Methodi. Est & Isis medicamenti nomen apud Galenum
Tom. II. pag. 333, 334. ἐν τῶν ἰσῶν τῶν ἐν Ἀιγύπτῳ pag. 338. Atque Isis
emplastrum atrae bili accommodatum ab ea, ut verosimile est, inventum &
nuncupatum apud Galenum lib. VI. Methodi ad fin. & lib. II. artis Curativae
ad Glauconem & Aetium Tetrabib. lib. III. serm. 4. cap. 41. & Tetrab. lib. IV.
serm. 2. cap. 53 & 56. atque Serm. 3. cap. 12. non semel & Paulum Aeginetam
lib. IV cap. 45 & 48. & lib. VII. cap. 17. Haec leguntur in Elencho Medi-
corum veterum apud Celeberrimum Fabricium Bibliothecae Graecae Vol. XIII.
pag. 303. ex Andr. Firaquelli lib. de Nobilitate cap. 31. num. 3. sumpta. Cae-
tera quae ad Isidis fabulas harumque sensum mysticum pertinent, copiose enar-
rant Diodorus Siculus lib. I. Biblioth. Histor. pag. 9 sqq. & Plutarchus lib. sin-
 gulari

gulari de Ifide & Ofiride Tom. II. Opp. pag. 351 sqq. *Isis* à *Plutarcho* loc. cit. pag. 372. E. appellatur *μυρίωνμος*, & in Inscriptionibus saepe dicitur: VNA QVAE ES OMNIA, quia omnium fere Dearum nomina huic tribuebantur. vid. *Gudii* notas ad *Pbædri* lib. III. fab. 19. *Isidem* in Theologia Ægyptiorum eandem esse atque Deas omnes, & *Ofiridem* eundem atque omnes Deos statuit Celeberrimus *Montfauconus* Antiquit. illustr. Tom. II. Part. II. lib. 1. cap. 2. pag. 271 sq. qui in hoc Opere ejusque Supplemento permulta hujus Deae simulacra partem Ægyptiaco partem Romano more elaborata repræsentat & describit. *Jac. Gutberius* lib. I. cap. 25. de Jure Pontificio Tom. V. Thes. Graeviani pag. 49. docet, *Isidem* vocatam esse *Lunam* Deam, Matrem Deum magnam, Cybelen, Proserpinam, Liberam, Cererem, aliisque nominibus celebrari, in qua tamen multiformi specie una Dei potentia agnita fuerit. Ostendit simul laudatus auctor, *Isidis* & *Ofiridis* sacra primum Persas habuisse, à Persis Phryges, à Phrygibus Romanos. Ejus sacra Romam perlata refert *Ælius Spartianus* in vita *Antonini Caracallæ* cap. 9. Tom. I. Scriptorum Historiæ August. pag. 728. Illa tamen vetustissimis Romanis olim non incognita fuisse, testantur *Ennii* versus apud *Ciceronem* lib. I. cap. ult. de Divinatione in *Ennii* fragmentis pag. 226. ed. *Hessl.* Cultum *Isidis* apud veteres Gallos describit *Mr. Martin* in Religion des Gaulois Tom. II. lib. IV. cap. 22. pag. 131 sqq. Suevorum partem *Isidi* sacrificasse, tradit *Tacitus* de moribus Germanorum cap. 9. De Tabula sive mensa Isiaca, cujus ectypon, historiam & explicationem præter alios exhibet Celeber. *Montfaucon* Antiquitatis illustr. Tom. II. Part. 2. lib. 2. cap. 1 sqq. pag. 331 sqq. exstat liber singularis *Laur. Pignorii*, Amstelodami 1669. 4. Conf. etiam *Jo. Christoph. Wagenfeilii* librum de Norimberga pag. 83 sqq. & Ejusdem lib. germanice editum, de institutione Principis juvenis à litterarum studiis abhorrentis pag. 226 sq. In illa magnetis pyxidisque nauticae usum & mirandos effectus adumbrari statuit *Jo. Frider. Hervartus* ab *Hobenburg* in admirandis Ethnicæ Theologiæ mysteriis, Monachii 1626. 4. Triades divinæ potentiae *Aiban. Kircherus* Tom. III. Oedipi Ægypt. Syntagm. I. pag. 79 sqq. qui Synt. III. pag. 255. *Hervarti* sententiam explodit. Figuras duodecim anni
men-

menſium *Olaus Rudbeckius* Part. II. Atlant. cap. 11. cujus conjecturam approbat *Celeb. Fabricius* lib. I. Biblioth. Græcæ cap. 14. §. 6. pag. 95. Alii cum *Pignorio* & *Montſaucono* fatentur, ſe hujus tabulae myſteria interpretari non poſſe.

ISTRINA, ſeu *Hiſtrina*, *Aripithis*, Regis Scytharum uxor, de qua *Herodotus* in *Melpomene* lib. IV. cap. 78. Ἀριπίθης τῇ Σκυθῶν βασιλεῖ γίνεται μετ' ἄλλων παίδων Σκύλης· ἐξ Ἰστρινῆς δὲ γυναικὸς οὗτος γίνεται, καὶ οὐδαμῶς ἐγχαώρης· τὸν ἢ μήτηρ αὐτὴ γλῶσσαν τε Ἑλλάδα καὶ γράμματα εἰδίδασκε.

JULIA DOMNA fuit natione Syra, *Baffiani*, Sacerdotis Solis, filia, *Macſæ*, aviæ *Elagabali*, ſoror, L. *Septimii Severi*, Imperatoris Romani, uxor, *Cana-calla* & *Geta* atque duarum *Septimiarum* mater. Illam ab *Oppiano* *Cyneget.* lib. I. v. 4. & in nummis Græcis vocari Δόμναν, quaſi Dominam vel δέσποιναν, quia fuerit Auguſtorum uxor & mater, exiſtimant *Scipio Gentilis* *Parergorum Juris* lib. II. cap. 22. *Conr. Rittersbuſius* ad *Oppiani* l. c. & *Pet. Poſſinus* in notis ad *Nicephori Bryennii* libros IV. *Commentariorum* de rebus Byzantinis. Sed *Joſephus Juſtus Scaliger* in animadv. ad *Eusebii* *Chronicon* An. MMCCXXXII. *Claud. Salmaſius* ad *Ælii Spartiani* *Severum* cap. 20. *Jo. Triſtanus* in *Histoire des Empereurs* Tom. II. pag. 119 ſq. *Æg. Menagius* *Amoenitatum Juris* cap. 25. & *Ez. Spanbemius* in *Opere* de uſu Numiſmatum Vol. II. diſſert. XI. pag. 294. accurate contra illos probarunt, *Domnam* eſſe *Julia* nomen proprium, vel potius cognomen. Frequens enim occurrit in Oriente & Ægypto apud Auctores Eccleſiaſticos hæc appellatio, & non ſolum in Græcis, ſed etiam latinis nummis, *Julia* noſtra ſæpe, at præter hanc nulla alia Auguſtarum, dicitur *Domna*. Vocata etiam eſt in quibusdam nummis Græcis ΙΟΥΛΙΑ ΚΕΟΥΗΡΑ, quia illam *Septimius Severus* Imp. in matrimonio habebat. Patria ejus fuit *Apamea* ſecundum *Dionem*, (num. LVI.) vel etiam *Emeſſa*, ſive *Emeſa*, ſive *Emiſſu* ſecundum *Herodianum* (num LV.) & *Capitolinum* in vita *Opilii Macrini* cap. 9. Tom. I. *Script. Hæſtorix Aug.* pag. 759. Fuit quædam mulier *Mæſa*, ſive *Varia*, ex *Emiſſena* urbe, ſoror *Julia*, uxoris *Severi Pertinacis Afri*, quæ poſt mortem *Antonini Baſſiani* ex aulica domo fuerat expulſa per *Macrini* ſuperbiam. Quod ad genus attinet, *Dio Caſſius* lib. LXXVIII. pag. 899. B. ſcribit, illam ἐκ δημο-

τῆς αὐτῆς ἐκ τοῦ γένους ἐκ τοῦ πλοῦτος ἐν αὐτῇ ἐκείνῃ ἐστὶν; *Lampridius* vero in *Alexandro Severo* cap. 5. Tom. I. Script. Historiæ Aug. pag. 890. nobilem Orientis mulierem appellat. Patrem Julię fuisse *Bassianum*, Sacerdotem Solis, liquet ex *Sex. Aurelii Victoris* Epitome cap. 21. pag. 103. *Aurelius Antoninus Bassianus Caracalla*, Severi filius, Lugduni genitus, imperavit solus annos sex. Hic *Bassianus* ex avi materni nomine dictus est; & ex cap. 23. pag. 108. Hujus (*Heliogabali*) mater *Semeæ* avus, *Bassianus* nomine, fuerat Solis Sacerdos; quem *Phœnices*, unde erat, *Heliogabalum* nominabant, à quo iste *Heliogabalus* dictus est. *Trifano* l. c. pag. 121. fit verisimile, hunc fuisse *M. Julium Bassianum*, *Bassiani* Proconsulis Africae sub *Hadriano* Imp. filium, & *Valerii Bassiani*, Viri Consularis à *Commodo* interfecti, fratrem, quorum mentionem fecerint *Spartianus* & *Capitolinus* in *Albino* & *Commodo*; matrem autem *Julie Domne* & *Julie Mese* appellatam esse *Variam Soemiam*, à qua *Mesa Varia* ejusque filia *Soemiadis* nomen acceperit. *Juliam* nostram, ob ipsius genituram regiam, *Septimius Severus*, amissa ante Imperium sumptum *Marcia*, uxorem duxit, teste *Æl. Spartiano* in vita *Severi* Imp. cap. 3. pag. 594. Quum amissa uxore aliam vellet ducere, genituras sponsam requirebat, ipse quoque matresceos peritissimus; & quum audisset esse in Syria quandam, quæ id geniture haberet, ut regi jungeretur, eandem uxorem petiit, *Juliam* scilicet, & accepit interventu amicorum, ex qua statim pater factus est. Addere juvat verba *Lampridii* in *Alexandro Severo* cap. 5. pag. 890. Nobilem Orientis mulierem *Severus*, cujus hanc genituram esse compererat, ut uxor Imperatoris esset, adhuc privatus, & non magni satis loci, duxit uxorem. Annua, quo hæ nuptiæ celebratæ fuerint, vix definiri posse, prolixè offendit *Balius* in Dictionario gallice edito in *Julia* lit. L. *Septimius Severus* ex *Julia* præter duas filias, quas dotatas maritis *Probo* & *Ætio* dedit, teste *Spartiano* in *Severi* vita cap. 8. pag. 603. *Caracallam* & *Getam* suscepit. vid. *Dionem*, (num. LVII.) *Herodianum*, (num. LVIII.) *Oppianum*, (num. LIX.) & *Philosiratum*. (num. LKII.) Reperiuntur quidem Auctores, qui *Caracallam* *Julie* privignum non vero filium fuisse, & novercam suam *Juliam* uxorem duxisse

duxisse dicatur; quæ quum esset pulcherrima, & quasi per negligentiam se maxima corporis parte nudasset, dixissetque Antoninus: Vellem, si liceret; respondisse fertur: Si libet, licet. An nescis te imperatorem esse, & leges dare, non accipere. Quo audito furor inconditus ad effectum criminis roboratus est, nuptiasque eas celebravit, quas si sciret se leges dare, vere solus prohibere debuisset. Matrem enim, (non alio dicenda erat nomine,) duxit uxorem, ad parricidium junxit incestum, siquidem eam matrimonio sociavit, cujus filium nuper occiderat. Aurelius Victor de Cæsaribus cap. 31. segm. 3. Juliam novercam, cujus facinora supra memoravi, forma captus, conjugem affectavit, (Caracalla,) cum illa fastidiosior, aspectui adolescentis, presentiae quasi ignara, semet dedisset, intesto corpore, asserentique: Vellem, si liceret, uti; petulantius multo, (quippe quæ pudorem velamento exuerat,) respondisset; libet? plane licet. Eusebius Pampbilus Chronicorum libro poster. An. MMCCXXXII. Antoninus tam impatiens libidinis fuit, ut novercam suam Juliam uxorem duxerit. Eutropius in Historiæ Romanæ Breviario lib. VIII. cap. 20. Impatiens libidinis, (Caracalla) ut qui novercam suam Juliam duxerit. & Paulus Orosius Historiarum lib. VII. cap. 18. Vixit, (Caracalla,) patre asperior, omnibus autem hominibus libidine intemperantior, qui etiam novercam suam Juliam uxorem duxerit. Hos tamen omnes cum permultis Scriptoribus recentioribus prorsus falli, probarunt pridem Viri Magni, Claud Salmasius ad Spartiani Severum Imp. cap. 18. pag. 627 sq. & cap. 20. pag. 632 sq. Jæ. Sponius in Miscellaneis eruditæ Antiqu. sect. VIII. pag. 270. Jo. Vaillant in Numismat. Imperatorum Rom. & Ez. Spanhemius in Opere de Præstantia numismatum Tom. II. diss. XI. pag. 294. non solum ex Scriptorum cœvorum, Dionis, Herodiani aliorumque alto silentio de Caracallæ incestu cum Julia, sed etiam ex nummis & Inscriptionibus plurimis, in quibus Julia mox MATER AUGG. Caracallæ nempe & Getæ, mox MATER ANTONINI AVG. expresse appellatur. Præter caeteros fabulam istam exploserunt Io. Trifstanus in Histoire des Empereurs Tom. II. pag. 113 sq. & Pet. Baelius in Dictionario historico in Iulie lit. G. Interim pravae libidini Iuliam indulgisse, non immerito colligitur ex verbis mulieris cujusdam Britannæ apud Xipilinam. (num. LX.) Adulteriorum pariter atque conjurationis illam

inculant *Spartianus* in Severo Imp. cap. 18. pag. 626. *Domi tamen minus cautus, qui uxorem Iuliam famosam adulteriis tenuit, etiam conjurationis consciam; & Aurelius Victor* cap. 20. de Caesaribus pag. 348. ed. Pitisci. *Huic tanto domi forisque uxoris probra summam gloriae demserunt: quam adeo famose amplexus est, uti cognita libidine, ac ream conjurationis retentarit.* Aliorum quoque vitiorum ream illam facit *Xiphilinus* in Epitome *Dionis* cap. 22. pag. 349. B. de Caracalla scribens: *Πρὸς τούτοις εἶχε καὶ τὸ πανούργον τῆς μητρὸς καὶ τῶν Σύγων, ὅθεν ἐκείνη ἦν.* At tamen *Iuliam* nostram inter foeminas doctas principem locum obtinuisse liquet ex *Philostrati* Sophistae epistola ad illam scripta, num. 13. pag. 920. Opp. ed. Lips. ubi appellatur *οἷά που σοφία καὶ μῆτις.* Apud eundem (num. LXI.) Nostra dicitur rhetoricae facultatis studiosissima, & (num. LXII.) vocatur ἡ φιλόσοφος. Conf. *Reinesii* Var. Lect. lib. II. cap. 12. *Xiphilinus* (num. LXIII. & LXV.) & *Tzetzes* (num. LXIV.) tradunt, illam philosophiae operam dedisse, & tempus cum Sophistis transegisse. Eruditio ejus inprimis in causa fuisse videtur, cur *Antoninus Caracalla* Matris suae opera in administrandis imperii rebus uteretur, eamque in summo honore haberet, teste *Xiphilino*, (num. LXV. & LXVI.) cujus verba *Trifianus* l. c. pag. 110. de *Severi* Imp. temporibus perperam intellexit. Post *Antonini Caracallae* interitum ipsa sibi mortem inedia Antiochiae intulit. vid. *Xiphilinum*, (num. LXVII.) & *Dionem Cassium*. (num. XVIII.) In nummis & inscriptionibus dici solet, PIA FELIX AVGVSTA, MATER CASTRORVM ET SENATVS ET PATRIAE. Vitam *Iuliae* descriperunt *Io. Trifianus* in Histoire des Empereurs Tom. II. pag. 109—148. *Æg. Menagius* in historia mulierum philosopharum segm. 16--19. & *Pet. Baelius* in Dictionarico historico in Julie.

JULIA Sabina, *Quinti* liberta, mulier medica, cujus epitaphium exstat in *Gruteri* Opere Inscriptionum pag. DCXXXVI. 1. *Io. Rhodii* notis ad *Scribonium Largum*, num. CXXII. pag. 194. & in *Dan. Clerici* Historia Medicinæ gallice edita, Part. II. lib. 3. cap. 13.

JULIANA Anicia, decus gentis nobilissimæ *Anicæ*, in qua præter *Probas* plures etiam *Iulianæ* claruerunt, fuit consobrina *Pompeji*, Viri clarissimi, teste

de Paulo Diacono in Historia Miscella lib. XV. quem Pompejum fuisse consobrinum Imperatoris Justiniani, & Anastasiam (de qua egimus supra pag. 272.) uxorem duxisse, tradit Cyrillus in Actis S. Sabæ apud Surium d. 5. Dec. Chalcedonensis Concilii asseclas invito Anastasio Imp. fovit, vid. Hist. Miscel. lib. XV. & Polyucti Martyris aedis cameram auro purissimo textit, ut Anastasium, ipsius facultatibus inhiantem, eluderet. vid. Gregorium Turon. de gloriosis Martyribus cap. 133. & ex illo Baronium in Annal. Eccles. ad A. C. 527. num. 58 -- 61. In urbe Constantinopolitana vitam egit, atque obiit A. C. DXXVII. ut ex Cyrillo l. c. colligitur. Eam paci Ecclesiae & Hormisdæ Papae studuisse liquet, non solum ex hujus epistola ad Julianam Aniciam scripta, quae exstat in Epistolis Pontif. Tom. I. Collect. Concil. Regiae Tom. X. & Labbeanae Tom. IV. num. XLVIII. pag. 1500. sed etiam ex II. Epistolis nostrae Julianae, quae in Operibus modo laudatis reperiuntur, & prior quoque in Baronii Annal. Eccl. ad A. C. 519. num. LXVIII. En tibi illam: Domino beatissimo patri Hormisdæ Juliana Anicia. Precibus vestrae beatitudinis, adventu legatorum principalis sedis apostolicae, elisis erroribus haereticorum, in unitatem fidei catholicae convenimus congregati simul ad ubera materna Ecclesiae in die sanctae resurrectionis. Quapropter stylo venerationis alloquentes sanctitatem vestram, admonemus, ut intimetis destinatis à vobis reverendissimis viris, nullo modo abscedere, antequam, sicut praevideritis, ut oportet, firmentur ea, quae bene disposita sunt ab eis; ut amputatis omnibus reliquiis transacti erroris, impendiis vestrae beatitudinis roborata unitas ad effectum perpetuum deducatur. Anno Domini DXIX. Posterior est mutila: Domino beatissimo atque apostolicae sedis probatissimo pontifici Hormisdæ Patri Juliana Anicia. Quae prima sunt tuae beatitudinis salutationis obsequia persolvimus, optantes, ut banc paginam tuis venerandis obtutibus divinitas faciat recenseri, & pro suae ecclesiae rigore augmenta salutaria vestrae vitae suffragari dignetur, quatenus te pervigili possit contra adversos & rabidos canes status ecclesiae vindicari. Etenim, venerabilis pater, quod de nostrae fidei integritate curam geris, vicariis gloriosi Petri Apostoli ista conveniunt, cui Dominus pascendarum ovium injunxit officium. Cognoscat ergo tua pro nobis sancta sollicitudo, nos firmius tenere rectae fidei firmitatem immobilem; pro qua ne ejus violaretur sanctimo-

nia, *hactenus repugnauimus.* Quod vero tuus apostolatus pro tantae pietatis causa curam ferre praecepit, in quantum potuimus, pro nostris viribus non desuimus spiritus lenitatis aduersos admonere, & Dei nobis gratia cooperante — deest reliquum. Confer de illa Scriptores Historiae Eccles.

IULITTA, Caesareae in Cappadocia XXX. Jul. martyrium passa, doctis foeminis annumeratur à *Io. Paschio* & *Io. Casp. Eberto* in Gynaecio docto, quia causam ipsa in iudicio aduersus potentem Imperatoris praefectum avarumque atque agri, villae, pecudum atque servorum raptorem egerit. Sed ex Actis Martyrum liquet, hos plerumque coram tribunali causam suam agere debuisse. Exstat oratio *S. Basilii* Caesar. in martyrem *Iulittam* Tom. II. Opp. pag. 33 sqq. ed. Garner. Confer de illa aliisque duabus martyribus hujus nominis Scriptores Martyrologiorum & Historiae Eccles.

L.

LABISSA, vel **LIBYSSA**, *Craci*, Bohemiae Regis, filia fatidica. vid. supra *Craco*.

LAELIA fuit filia natu major *C. Laelii Sapientis* Cof. A. V. DCXIII. uxor *Q. Mutii* Auguris, & socrus *L. Crassi*. Ejus eloquentiam egregie laudant *Cicero* in *Bruto* de claris Orator. cap. 58. *Auditus est nobis Laeliae, Caji filiae, saepe sermo; ergo illam patris elegantia tinctam vidimus; & filias ejus Mucias ambas, quarum sermo mihi fuit notus; & neptes Licinias, quas nos quidem ambas, hunc vero Scipionis etiam tu, Brute, credo, aliquando audisti loquentem. Ego vero ac lubenter quidem, inquit Brutus, & eo lubentius, quod L. Crassi erat filia. L. Crassus apud Ciceronem de Oratore lib. III. cap. 12. Equidem cum audio socrum meam Laeliam, (facilius enim mulieres incorruptam antiquitatem conservant, quod multorum sermonis expertes, ea tenent semper, quae prima didicerunt) sed eam sic audio, ut Plautum mihi, aut Naevium videar audire: sono ipso vocis ita recto & simplici est, ut nihil ostentationis aut imitationis asferre videatur: ex quo sic locutum esse ejus patrem judico, sic majores; non aspere, non vaste, non rustice, non bialce; sed presse & aequabiliter & leniter. Et *Quintilianus* Instit. Orat. lib. I. cap. 1. *Laelii* filia,*

filia reddidisse in loquendo paternam eloquentiam dicitur. Hanc *Tiraquellus* in XI. *Legem Connub.* Tom. II. Opp. pag. 188. b. male distinguit à *Lelia*, C. *Gracchi* filia, *Tullio* in Bruto de claris Oratoribus celebrata. *Guevarra* autem in *Horologio Principum* lib. II. cap. 33. pag. 360. ex nostra effinxit *Leliam Sabinam*, filiam L. *Cornelii Syllae*, quae fororibus quidem suis duabus forma plurimum cesserit, inter cunctas vero Romanas doctissima fuerit, quippe quae Romae graece simul & latine publice profiteretur. His addit: "Post bellum Mithridaticum Romam rediens *Sylla* trium civium Romanorum millia, qui manus illi exosculaturi obviam processerant, securi percussit, quod facinus ei certissimum attulisset interitum, nisi orationem filia in Senatu habuisset elegantissimam. Narrant historici illam, non solum in docendo suavissimam, sed in scribendo gravissimam atque elegantissimam fuisse. Multas enim epistolas & orationes sua manu scripsit, quas *Sylla* pater, memoriae mandatas, ut erat ingeniosus, ad institutum suum accommodatas, in Senatu recitabat."

LAIS, artis medicae perita, de qua *Plinius* Hist. Nat. lib. XXVIII. cap. 7. segm. 23. Tom. IV. ed. *Hard.* pag. 587, 13. *Quae Laïs & Elephantis inter se contraria prodidere de abortivis, carbone è radice brassicae vel myrti, vel tamaricis in eo sanguine exstincto; item asinas non concipere tot annis, quot grana bordei contacta viderint: quaeque alia nuncupavere monstrifica, aut inter ipsas pugnantis: cum haec fecunditatem fieri iisdem modis, quibus illa sterilitatem, praenunciaret, melius est non credere.* Et pag. 588, 2. *Lais & Salpe* (tradiderunt,) *canum rabiosorum morsus, & tertianas quartanasque febres menstruo in lana arietis nigri* (leniri,) *argenteo brachiali incluso.* *Tiraquellus* in XI. *legem Connub.* gloss. I. Part. XI. Tom. II. Opp. pag. 188. b. testatur, illam *Plinio* citatam esse lib. XXXII. cap. 6. & alibi saepe, quos locos adhuc reperire haud potui.

LAMIA, mulier fatidica: vid. *Olearii* dissertatio de Poëtriis Graecis, num. XL.

LAMPUSA Sibylla, vid. *Olearium* l. c. num. XLI.

LASTHENIA Mantinea, Arcadica, quam *Lastineam* perperam vocat *Tiraquellus* in XI. *legem Connub.* gloss. I. Part. XI. Tom. II. Opp. pag. 188. b. Pytha-

Pythagoricis foeminis accensetur à *Iamblicho* in vita *Pythagorae* cap. ult. Discipula autem *Platonis* & *Speusippi* appellatur à *Diogene Laërtio*, (num. LXIX sq.) *Clemente Alexandr.* (num. LXXI.) & *Athenaeo*, (num. LXXII sq.) Operae pretium fuerit proferre de hac re verba *Menagii* in Historia Mulierum Philosoph. segm. 104. " *Plato* tam multa à *Pythagora* habuit, ut Pythagoricus dici possit. " *Heracliteorum*, Pythagoricorum & Socraticorum rationes commiscuit, inquit " de eo *Laërtius* in Platone. Sed & *Aristoteles* lib. I. *Metaphysic.* cap. 6. do- " *ctrinam Platonis* vocat in plerisque sectantem Pythagoricos; & tres *Philolai* " *Pythagorici* libros decem millibus denarium mercatum ait *Gellius*, & unicum " minis quadraginta Alexandrinis *Laërtius*. Et philosophiam contemplatricem " ac naturalem eum à *Pythagora* in Italia didicisse ferunt, inquit incertus de " vita *Pythagorae*. Sed *Pythagoram* audiisse qui potuit *Plato*? Natus est *Plato* " 88. Olympiade, ut est apud *Laërtium*; at *Pythagoras*, referente *Eusebio* in " *Chronico*, mortuus est Olympiade LXX. " *Laërtius*, [num. LXIX.] ex *Dicaearcho* refert, *Lasibeniam* virili usam esse veste; & *Athenaeus*, [num. LXXII sq.] *Speusippo* in *Dionysii Tyranni* epistolis meretricis hujus amorem exprobrari. *Tiraquellus* loc. cit. ait, Nostram memorari *Plutarcho* & *Apulejo* in libro de dogmate *Platonis*, cum tamen neuter illam nominatim appellaverit. Confer de illa *Menagium* in Historia mulierum Philosopharum segm. 46 & 104. atque *Celeb. Fabricium* *Biblioth. Gr.* lib. II. cap. 13. §. 2. pag. 527. & lib. III. cap. 3. Vol. II. pag. 70.

L A T O N A ex Mythographorum sententia fuit *Coei* Titanis ex *Phoebe* filia, quam cum *Jupiter* ob eximiam formam compressisset, & *Juno* praequantem sensisset, è caelo dejecit in terram, ipsa terra prius jurare jussa, ne paritura locum daret. Immisit quoque *Juno* Pythonem serpentem, qui *Latonam* ubique persequeretur. Haec autem in insula Delo, quae adhuc, cum terra juraret, in mari fluctuasse, & sub undis latuisse fertur, *Dianam* enixa est, quae statim obstetricis officium matri praestitit, & *Apollinem* fratrem suscepit. Plura de *Latonae* parentibus tradunt *Scholia* minora *Homeri* ad *Il.* α. v. 9. & v. 36. & ad *Il.* ε. v. 327. atque de ejus historia fabulosa Interpretes *Callimachi* ad hymnum in *Delum*.
Scri-

Scriptores Historiæ Medicæ illam inter mulieres medicas antiquissimas recensere solent, primum, quia mater fuit *Dianæ* & *Apollinis* medicinæ inventoris; deinde quia *Homerus* *Il.* *l.* *v.* 445 sqq. cecinit:

Ἀντίαν δ' ἀπ' ἀτέρθεν ὁμίλῃ θῆκεν Ἀπόλλων,

Περὶ γὰρ ἐν ἱερῇ, ὅτι οἱ νηὸς γ' ἐτέτυκτο.

Ἦτοι τὸν Λητώ τε καὶ Ἀρτέμις ἰοχέαιρα

Ἐν μεγάλῃ ἀδύτῃ ἀκρόνιο τε κύδαινον τε.

Jo. Clericus in notis ad *Theogoniam Hesiodi* *v.* 406. observat, *Latonam* nomen forte habuisse à *lut* h. e. magicis carminibus uti, hinc *lito*, vel *leto*, quia *Apollo* & *Diana* ejus liberi magicarum artium periti fuisse, easque docuisse alios dicuntur, & *Circe* filia *Solis* seu *Apollinis* nobilissima fuit venefica. Nonnulli *Mythographi* recentiores *Nostram* *Numinibus* parturientium annumerant, ob verba *Æliani* de *Hist. Anim.* lib. IV. cap. 29. malè intellecta: Πυνθάνομαι, ὅτι ἄρα καὶ τῇ Λητοῖ φίλον ἔστιν ὁ ἀλεκτρυὼν τὸ ὄρεον· τὸ δὲ ἄιτιον· παρέστη φασὶν αὐτῇ τὴν διπλὴν τε καὶ μακαρίαν ὠδὴν ὠδινούσῃ· ταῦτά τοι καὶ νῦν ταῖς τιχίτουσais ἀλεκτρυὼν πάρεστι, καὶ δοκεῖ πῶς εὐώδινας ἀποφαίνειν.

LEÆNA, meretrix Atheniensis, à nonnullis pro muliere Pythagorea habitata. vid. *Timothea*.

LEARCHIS, Poëtria, vid. *Olearii* *diff.* de Poëtriis Gr. num. XLII.

LEONTIUM, vel hypocōristica forma LEONTARIVM, sive *Leontium*, meretrix Atheniensis, vocatur amica *Epicuri* à *Diogene Laërtio*, (num. LXXV.) *Plutarcho*, (num. LXXVI.) *Athenæo*, (num. LXXVII.) & *Cleomede*, (num. LXXVIII) *Epicuri* & *Metrodori Atheniensis*, qui ex illustribus fuit *Epicuri* discipulis, à *Laërtio*, (num. LXXV.) nec non *Hermesianaῖς Colophonii*, Poëtæ elegiaci, cujus ætatem inde colligere licet, ab *Athenæo*, (num. LXXIX.) Illam tamen *Metrodori* legitimam uxorem fuisse, & falsa esse, quæ de illa tanquam meretricis feruntur, contendit *Pet. Gassendus* in epistola ad *Ludov. Valesium* scripta Tom. VI. Opp. pag. 128. a. Fuere quidem foemina quedam cum *Epicuro in hortis versata*, sed quo versata modo fuerunt *Lasthenia* & *Axiothea*

non Platone in *Academis*; Theano & alia cum Pythagora; Cornelia & alia cum Plotino; & alia cum aliis Philosophorum Corporeis; ac ut philosopharentur. Et quoniam Leontium potissimum obicitur, sane illam non meretricem, sed studiosam foeminam fuisse, vel illud unum arguit, quod ex Cicerone librum scripsit adversus Theophrastum scito sermone & attico; quodque Plinius memorat illam depictam fuisse cogitabundam. Praetereo autem, fuisse ipsam Metrodori uxorem, ut & Themistiam Leontei; & aliorum familiarium alias; ac Epistolam, ipsi attributam, (vide num. LXXIV.) fuisse Alciphronis, stylam exercentis, commentum. Verba Ciceronis leguntur lib. I. cap. 33. de Natura Deorum: *Istisne fidentes somniis non modo Epicurus & Metrodorus & Hermachus contra Pythagoram, Platonem, Empedoclemque dixerunt; sed meretricula etiam Leontium contra Theophrastum scribere ausa sit? scito illa quidem sermone & attico: sed tamen tantum Epicuri hortus habuit licentiae.* Confirmat id Plinius in praef. ad Hist. Natural. Tom. I. pag. 14, 9. ed. Hard. in 4. *Ceu vero nesciam adversus Theophrastum hominem in eloquentia tantum, ut nomen divinum inde invenerit, scripsisse etiam foeminam, & proverbium inde natum, suspendio arborem eligendi.* Idem Auctor lib. XXXV. cap. 11. segm. 40. refert, Theodorum pinxisse *Leontium Epicuri cogitantem*, quod ipsum argumento esse putat *Menagius* in Historia mulierum philosoph. segm. 70. philosophicis tam meditationibus fuisse deditam. *Athenaeus* quoque, (num. LXXVII.) scribit, illam non solum amicam, sed etiam discipulam *Epicuri* fuisse, atque philosophiae operam dedisse. Filiam habuit *Danaem*, & ipsam meretricem celebrem, *Sophronis* Epheso praefecti amicam, de qua consulendus est *Athenaeus*. (num. LXXX.) De *Leontio* confer *Menagii* Historiam mulierum philosoph. segm. 70 sq. & *Fabricii* Bibliothecam Graecam lib. III. cap. 33. 3. Vol. II. pag. 816.

LEOPARDA, mulier artis medicae perita. *Theodorus Priscianus*, sub falso & per errorem nato nomine *Q. Octaviani Horatiani* editus lib. IV. de physica scientia ad *Eusebium* filium pag. 88. memorat medicamentum, quod monstravit *Leoparda*.

LESBIA SALPE, Poëtria. vid. notas ad *Olearii* dñi. de Poëtriis Gr. pag. 180. not. 79. LI.

LIBYSSA, vel *Labissa*, Graeci Boëmiæ Regis filia, vid. supra *Cræo*.

LICINIAE dux, sorores, *M. Licinii Crassi* ex *Mutia* filia. vid. supra *Lelia*.

LIVIA (*Helpis*) vid. **HELPIS**.

LUCCEIA, Mima, à *Paschia*, *Eberto* aliisque in numerum sceminarum doctarum refertur, quia *Plinius* Hist. Nat. lib. VII. cap. 48. testatur, eam centum annis in scena pronuntiassè.

LUCILLA, mulier Hispana doctissima, sed schismatica, vixit Sec. IV. post C. N. de qua *Hieronymus* in Epist. ad *Ctesiphontem* adversus Pelagianos Tom. IV. Opp. Part. II. pag. 477. F. ed. *Martian.* Donatus per Africam ut infelices quosque fatentibus pollueret aquis, Lucillæ opibus adjutus est. Mentionem ejus faciunt *S. Augustinus* lib. I. contra Epist. *Parmeniani* cap. 3. Tom. IX. Opp. edit. Paris. pag. 14. B. lib. de Unitate Ecclesiæ cap. 3. ibid. pag. 341. D. & cap. 18. ib. pag. 369. F. & cap. 24. ibid. pag. 385. C. lib. III. contra *Cresconium* Donatistam cap. 28. pag. 450. E. & cap. 29. ibid. pag. 451 F. & Epist. XLIII. olim CLXH. variis in locis, Tom. II. Opp. pag. 88 sqq. atque *S. Optatus Afer* de Schismate Donatist. lib. I. cap. 16 - 19. pag. 14 - 17. Opp. Conf. de illa *Jo. Andr. Schmidii* Mulierem heterod. §. 19. pag. 24 sq. *Jo. Henr. Feustkingii* Gynaecium Panaticum p. 424. & reliquorum Auctorum Ecclesiasticorum scripta.

LUN Simonis Magi scortum, vid. **HELENA**.

M.

MAIA, mulier medica, cujus remedium quoddam memorat *Claud. Galenus* lib. V. περί συνθέσεως τῶν φαρμάκων τῶν κατὰ γένος Tom. II. Opp. pag. 389, 12. ed. Basil. Τὸ τῆς Μαίας καλὸν, πρὸς κοινδύλωματα καὶ ραγάδας.

MAMMÆA (*Julia*) seu *Mammæa*, seu *Mamea*, *Julia Mase* filia, *Julie* *Soteriadis* soror, *Neri* *μυχο*, & *Severæ Alexandri* Imp. mater, appellatur ab *Eusebio* Hist. Eccl. lib. VI. cap. 21. pag. 223. γυνὴ θεωρεβιάτη ἢ καὶ τις ἄλλη γεγουῖα καὶ ἀπαλὸς τὸν τρόπον, ἣ τῆς Ὀργάνου καὶ λαχόσε βοαμένης φήμης, ὥς καὶ μέχρι τῶν αὐτῆς ἡλδῶν ἀκαῶν, περὶ πολλοῦ ποιῖται τῆς τοῦ ἀνδρὸς θείας ἀξιοθῆναι, καὶ τῆς ὑπὸ πάντων θαυμαζομένης καὶ τὰ θεῖα συνέσις αὐτοῦ πῶραι λαβῆν. Ἐπ' Ἀντιοχείᾳ δὴτα διατρίβουσα, μετὰ στρατιωτικῆς δορυφορίας αὐτὸν ἀνακαλεῖται· παρ' ἧ

χρόνον διατρέψας πλείστα τε ὅσα εἰς τὴν τοῦ Κυρίου δόξαν καὶ τῆς τοῦ Θεοῦ διδασκαλείου ἀρετῆς ἐπιδιδυξάμενος, ἐπὶ τὰς συνήθεις ἱσπευδὲ διατριβάς. S. Hieronymus in Catalogo Scriptorum Eccles. num. LIV. de Origene Adāmantio: Ad Mameam matrem Alexandri Imperatoris religiosam faminam rogatus venit Antiochiam, & summo bonore habitus est; atque ad Philippum Imperatorem, qui primus de Regibus Romanis Christianus fuit, & ad matrem (uxorem Severam secundum Eusebium Hist. Eccles. lib. VI. cap. 36. pag. 233.) ejus litteras fecit, quæ usque hodie exstant. Et Suidas in Ὀριγένῃ Tom. II. pag. 762. ed. Cantabr. Ἡ Ἀλεξάνδρου τῶν Ῥωμαίων Βασιλέως μήτηρ Μαρμαία εἰς λόγους ἐν Ἀντιοχείᾳ συνῆλθεν Ὀριγένει, καὶ παρ' αὐτοῦ κατηχήθη τὸν λόγον. Multi quidem tradiderunt, eam fuisse Christianam mulierem, alii tamen id merito in dubium vocarunt. Vid. omnino Christiani Kortbolli dissert. de Philippi Arabis, Alexandri, Mameæ, Plinii Jun. & Annæi Senecæ Christianismo, Kilon. 1667. 4. & Frider. Spanhemii Historiam Ecclesiasticam N. T. Sec. III. sect. II. Tom. I. Opp. p. 700. Ejusdemque Miscellanea S. Antiquit. lib. III. Part. II. Append. Tom. II. Opp. p. 400 sqq. Interfecta est à militibus A. C. CCXXXV. cum Alexandro Imperatore. Plura de illa in Commentario de Vitis Augustarum proferre constitui. Confer interea Herodianum lib. V. & Lampridium in Vita Alexandri Imp.

MANTO, mulier fatidica, vid. Olearii diff. de Poëtiis Gr. num. XLIII.

MARCELLA, primæ nobilitatis femina, & Albine filia, septimo conjugii mense marito orbata Cerealem Cof. A. C. CCCLVIII. nuptias ejus ambientem pertinaciter rejecit, & vitæ monasticæ atque lectioni Scripturæ sacræ se totam addixit. Origenistis, qui Hierosolymis invalescere coeperunt, acriter se opposuit, tandemque effecit, ut damnarentur. Obiit Rómæ A. C. CCCCX. paulo post urbem à Gothis captam. Ejus Epitaphium à S. Hieronymo scriptum est Epist. XCVI. (al. XVI.) ad Principiam virginem Tom. IV. Part. II. Opp. pag. 778 sqq. ed. Martianay, ex quo hæc tantum proferre lubet: Quid in illa virtutum, quid ingenii, quid sanctitatis, quid puritatis invenerim, vereor dicere, ne fidem credulitatis excedam, & tibi majorem dolorem incutiam, recordanti, quanto bono carueris. Hoc solum dicam, quod quidquid in nobis longo studio fuit congregatum, & modi-

meditatione diuturna quasi in naturam versum; hoc illa libavit, hoc didicit atque possedit; ita ut post professionem nostram, si de aliquo testimonio Scripturarum oborta esset contentio, ad illam iudicem pergeretur. Et quia valde prudens erat, & novæ illud, quod appellant Philosophi τὸ πρέπον, id est, decere quod facias: sic ad interrogata respondebat, ut etiam sua, non sua diceret, sed vel mea, vel cujuslibet aliterius, ut in eo ipso, quod docebat, se discipulam fateretur. Sciebat enim dictum ab Apostolo (1 Tim. II. 12.) Docere autem mulieri non permitto; ne virili sexu & interdum sacerdotibus, de obscuris & ambiguis sciscitantibus, facere videretur injuriam. Permulta Marcellæ elogia ex scriptis S. Hieronymi diligenter collecta profert Tillemontius Mem. Eccles. gallice edit. Tom. 12. pag. 66 sqq. Scripsit S. Hieronymus ad illam Epistolam VII. de Ephod & Teraphim Tom. II. Opp. pag. 611. ed. Martianay. Epist. X. de Commentariis Rheticii in Canticum Cantorum ibid. pag. 622. Epist. XIV. de decem nominibus Dei ib. pag. 704. Epist. XV. de quibusdam Hebræis nominibus ib. pag. 705. Epist. XVI. de voce diaspalma ib. pag. 706. Epist. XVIII. de aliquot locis Psalmi CXXVI. ibid. pag. 711. Epist. V. contra Novatianos hæreticos Tom. IV. Part. I. Opp. pag. 164. Epist. VI. de quinque quæstionibus N. T. ibid. pag. 165. Epist. XIX. de aegrotatione Blesillæ ib. Part. II. pag. 49. Epist. XX. de exitu Leæ, ibid. pag. 51. Epist. XXI. de laudibus Asellæ ibid. pag. 52. Epist. XXIV - XXVII. ibid. pag. 61 sqq. & Epist. LXXXVII. ad Pammacibium & Marcellam ibid. pag. 689. Exhortatio ad Marcellam, ut adversa tolleretur, S. Hieronymo falso adscripta, exstat Tom. V. pag. 37. Confer de illa Jo. Andr. Schmidium in muliere orthodoxa §. 12. aliosque Scriptores Historiæ Eccles.

MARCELLINA Seculo II. post. C. N. vixit, & tempore Aniceti Romani Episcopi Romam veniens, atque Carpocratianam hæresin omnibus modis divulgans, multos seduxit. S. Irenæus lib. I. cap. 24. adv. Hæreses: Marcellina Romam sub Aniceto venit, & cum esset hujus doctrine, multos exterminavit. & ex illo S. Epiphanius hæres. 27. segm. 6. Tom. I. Opp. pag. 107. A. ἤλθε εἰς ἡμᾶς ἡδὴ πῶς Μαρκελλίνα τις ὑπ' αὐτῶν ἀπατηθεῖσα, καὶ πολλοὺς ἐλυμῆνατο ἐν χρόνις Ἀνικῆτι Ἐπισκόπῳ Ῥώμης. & pag. 108. A. Ἐν χρόνις, ὡς ἔφημιν, Ἀνικῆτι

του ἡ προδηλωμένη Μαριελλίνα ἐν Ῥώμῃ γενομένη, τὴν λύμην τῆς Καρποκρατῆς διδασκαλίας ἐξεμίσησα, πολλοὺς τῶν ἐκείνῃ λατρουμένην ἠφάνισι. S. Augustinus lib. de haeresibus num. VII. *Secte ipsius (Carpocratianorum) fuisse traditur quedam Marcellina, quae colebat imagines Jesu, & Pauli, & Homeri, & Pythagorae, adorando incensumque ponendo, atque Auctor Praedestinati cap. 7. Habebant Marcellinam quandam, quae imagines Iesu, & Pauli, & Pythagorae Philosophi ponebat in medio populi, quem decipiebat, & faciebat eos his imaginibus honorem deitatis exhibere & incensum ponere.* Marcellinae etiam cuiusdam mentio fit in Origenis lib. V. contra Celsum pag. 272. ed. Cantabr. Κέλσος ἰδὶ καὶ Μαριλλιανούς ἀπὸ Μαριελλίνας, καὶ Ἀρποκρατιανούς ἀπὸ Σαλόμης, καὶ ἄλλους ἀπὸ Μαρίας, καὶ ἄλλους ἀπὸ Μάρδας. Ἡμῖς δὲ, οἱ διὰ τὴν κατὰ τὸ δυνατόν ἡμῶν φιλομάθειαν οὐ μόνον τὰ ἐν τῷ λόγῳ καὶ τὰς διαφορὰς τῶν ἐν αὐτῷ ἐξετάσαντες· ἀλλ' ὁσὴ δύναμει, καὶ τὰ τῶν φιλοσοφησάντων φιλαλήθως ἐρευνήσαντες, αὐτίκα τοιοῦτος ἀμύλησamen. Spencerus in notis ad h. l. pro Ἀρποκρατιανούς legendum esse putat Καρποκρατιανούς. A Marcellina haeretica distinguenda est S. Marcellina, Soror S. Ambrosii, qui ad illam scripsit epistolam, num. 54. de corporum SS. Gervasii & Protasii Martyrum inventione, translatione, basilicae dedicatione, miraculis & ad populum concione. De haeretica vid. Tillemontii Memor. Eccl. gallice editas Tom. II. Part. II. pag. 161. ed. in 12. Jo. Andr. Schmidii diss. de muliere heterodoxa §. 5. Tho. Inigii diss. de Haeret. sect. II. cap. 3. §. 6. pag. 112. & Feyskingii Gynaecium Fan. pag. 433.

MARCIA Varronis filia, non solum docta haeris, sed etiam pictura & sculptura, quae tamen Viros amare aut pingere voluit, aut sculperere, ne partes, quas naturae pudendas effecit, fingere coegeretur. Haec nescio, quo auctore tradunt Jo. Bapt. Fulgus lib. VI. cap. 1. factorum & dictorum memorabilium, Jo. Marius Victor in Officina lib. V. cap. 52. & Laelius Bisciola Horarum subseciv. Tom. II. lib. XIV. cap. 19.

MARCIA CREMUTIA vid. Cremutia.

MARIA ἡ Θεοτόκος, Virgo sanctissima & mulierum fortunatissima, inter feminas pias & sapientes primum omnino locum obtinet, quia Spiritus S. testatur,

eam

eam fuisse beatam, quae creditur, Luc. I. 45. eam audivisse & custodivisse verbum Dei, Luc. XI. 27. eam conservasse omnia verba, & contulisse omnia facta haec in corde suo, Luc. II. 19 & 51. Quamvis autem dubium non sit, quin S. Maria Servitoris nostri dictis & factis certum testimonium una cum Apostolis perhibuerit, Christus tamen pari eam munere cum discipulis suis fungi noluit, unde *Epiphanius* haeres. LXXIX. diserte negat, Mariam munus Ecclesiasticum attigisse. Scripta quidem varia sub nomine Mariae circumferuntur, sed inter ipsos Pontificios non defuerunt Viri celeberrimi, qui ista falso S. Mariae adscribi affirmarent. Sunt autem haec: I. Epistola ad S. Ignatium. II. Epistola ad Messanenses. III. Epistola ad Florentinos. Exstant illae in Celeb. *Fabricii* Codice Apocrypho N. T. Vol. I. pag. 843 sqq. ubi simul variorum judicia de illis proferuntur, earumque editiones recensentur. Adde libri laudati Vol. II. pag. 663 sq. ubi quoque pag. 661 sq. S. Mariae Lauretanae Epistola satirica ad *Claucephum* exhibetur. IV. & V. Interrogationes majores & minores; libri à Gnosticis jactati, ex quibus quaedam prorsus turpia, obscœna & plena blasphemiae affert *Epiphanius* haeres. XXVI. cap. 8. VII. Precatio Magica, cujus excerpta exhibet laudatus *Fabricius* l. c. Vol. II. pag. 561 sqq. VIII. Liber colloquii S. Mariae Virginis, qui memoratur in catalogo membranarum & laminarum, quae ex arabico versae laetne traduntur repertae An. 1595. in cavernis Granatensibus. VIII. Liber de miraculis Christi & de annulo Regis *Salomonis*, quem memorat *Jo. Tolandus* in Nazareno suo pag. 22. Silentio praetereo Scriptores de vita & miraculis B. Mariae, qui in Bibliothecis Theologicis recensentur, nec non alias mulieres sanctas hujus nominis, de quibus consulendi sunt Scriptores Eccles.

MARIA Chemica saepe allegatur & laudatur in collectione MSta Chemicorum Graecorum, quam recenset Celeb. *Fabricius* Biblioth. Gr. Vol. XII. p. 670 sqq. vid. infra *Mirjam*.

MARIA PILIA, filia *Demetrii Corefæ* & uxor *Sylvestri Mismilangæ*, cœnobium intratura, An. Chr. ciorcLXXIII. testamentum fecit, cujus partem habes (num. LXXXI.)

MARIAMNA & MARTHA, haeresibus quibusdam originem dederunt
se-

secundum *Celsum* Epicureum, quarum tamen nullam mentionem facere Auctores Ecclesiasticos & philosophicos affirmat *Origenes* lib. V. contra *Celsum* pag. 272. ed. Cant. vid. *Spencerus* ad. h. l.

MARMARIUM amica Epicuri Philosophi, teste *Diogene Laërtio* lib. X. segm. 7.

MARSEPIA, mulier fatidica commentitia. vid. notas ad *Olearii* diff. de Poëtriis Gr. pag. 164. not. 44.

MARTHA, Syra fatidica. vid. notas ad *Olearii* diff. de Poëtriis Gr. pag. 165. not. 44.

MARTHA, Poëtria, vid. notas ad *Olearium* l. c.

MARTHANA, à *Damascono* lib. de haeresibus pag. 295. *Martbina* appellata, & **MARTHO**, seu *Martbus*, fuerunt mulieres haereticae Sec. III. oriundae ex stirpe *Elxai* Judaei sub Trajano Imp. auctoris *Helcesaituram*, qui etiam *Elcesaei*, *Samosaei* & *Offeni* dicebantur. Hi istas mulieres adeo venerabantur, ut illarum sputum & pedum pulverem ad remedium morborum colligerent, & ad amuleta atque phylacteria reservarent. Confer de illis praeter *Epiphanium* haer. XIX. cap. 2. pag. 41. & haer. LIII. cap. 1. pag. 461. & *Eusebium* Hist. Eccles. VI. 38. pag. 233. plurimos Scriptores recentiores Historiae Eccles. & inprimis *Jo. Andr. Schmidium* in muliere heterodoxa §. 13. & *Jo. Henr. Feustkingium* in Gynaeeo haeretico pag. 440.

MARTIA, vid. *Marcia*.

MARTIA Proba, natione Britannā, & Britannorum Regis *Guibellini* circa A. M. MMMDCXX Conjux, appellatur Regina, omnibus iulignioribus naturae dotibus praedita, omnibus tum animi tum corporis excellentioribus dotibus ornata à *Jo. Pitseo* de illustribus Britanniae Scriptoribus pag. 66. qui addit: Mortuo Rege marito ipsa per integros septem annos strenue regnum administravit, quia filiolus ejus toto illo tempore per aetatis tenebritudinem nondum erat idoneus imperio. Hujus reginae fuerunt leges illae, quae *Martianae* vocari solebant, quarum omnis vis & conatus in eo situs erat, ut foverentur virtutes, exterminarentur vitia, & bona disciplina in Republica conservaretur. Has leges *Gildas* in *Latinam*, & multo post

post tempore Rex Alfredus in Saxoniam linguam vertit. Hunc tamen non Martianas, sed Mercianas leges digessisse, & Saxonice inferuisse, non vero in Saxoniam linguam transtulisse, observat Miltonus in Historia Angliae anglice edita lib. I. ad A. M. M M M D C X V. Confer de Martia Scriptores Historiae Anglicae, & Baleum de Scriptoribus Angliae Cent. I. num. 15.

MAXIMILLA (quod nomen φοβερώτατον, ἄγριον καὶ βαρβαρικὸν dicit Epiphanius num. XCII.) & PRISCA, sive PRISCILLA, fuerunt Montani haeretici discipulae atque pseudoprophetae, in Cataphrygarum sive Phrygarum haeresi omnium sermone laudibusque celebratae, quod post Eusebium, (num. LXXXII.) testatur S. Hieronymus in Epistola ad Marcellam adversus Montanum: *Aperta est convincenda blasphemia dicentium, Deum primum voluisse in Veteri Testamento per Moysen & Prophetas salvare mundum; sed quia non potuerit explere, corpus sumpsisse de virgine, & in Christo sub specie filii praedicantem obire mortem pro nobis. Et quia per duos gradus mundum salvare nequiverit, ad extremum per Spiritum Sanctum in Montanum, Priscam & Maximillam insanas feminas descendisse, & plenitudinem, quam Paulus non habuerit, dicens 1 Cor. XIII. Ex parte cognoscimus, & ex parte prophetamus, & nunc videmus per speculum in aenigmate; abscisum & semivirum habuisse Montanum. Idem Auctor in Epistola ad Ctesiphontem adversus Pelagianos Tom. IV. Opp. Part. II. pag. 477. ed. Martian. scribit: Montanus immundi spiritus praedicator multas Ecclesias per Priscam & Maximillam, nobiles & opulentas feminas, primum auro corripuit, deinde haeresi polluit. Illas, simulac spiritu repletae fuerint, à viris suis profugisse, & Priscam impudenter à suis virginem appellatam esse, affirmat Apollonius Ephesi Episcopus apud Eusebium, (num. LXXXIII.) quin etiam Nicephorus Callistus (num. LXXXIV.) has duas mulieres Montani uxores appellat. Earum scripta libros propheticos appellari, & in majori pretio apud Montanistas esse, quam divinum Evangelium, tradunt Theodoretus, (num. LXXXV.) & Nicephorus Callistus. (num. LXXXVI.) Approbantur istae prophetiae à Tertulliano Montanistarum fautore in libro adversus Praxeam sub initium: Idem (Praxeas) Episcopum Romanum, (Anicetum) agnoscentem jam prophetias Montani, Priscæ, Maximillæ, & ex ea*

D d d

agni-

agnitione pacem Ecclesiis Asiae & Phrygia inferentem, falsa de ipse Prophetis & Ecclesiis eorum adseveranda, & processuum ejus auctoritates defendendo, coëgis & literas pacis revocare jam emissas, & à proposito recipiendum clarissimum cancellare. Ita duo negotia diaboli Praxas Roma procuravit; prohibeam expulit, & heresim intulit. Paracletum fugavit, & Patrem arcepsit. Atque in lib. de Jejunio cap. 1. Exteriores & interiores botuli Psychiconum Paracleti controversiam faciunt; propter hoc novae prophetie reculantur, non quod alium Deum praedicent Montanus & Priscilla & Maximilla, nec quod Jesum Christum solvant, nec quod aliquam fidem aut spei regulam evertant; sed quod plana doceant, saepius jejunare, quam mittere. Auctor quoque Actorum Passionis SS. Perpetuae & Felicitatis, cum notis Lucae Holsienii editorum, ad has prophetias respicere videtur, dum in praefatione pag. 24 sq. novas visiones defendit. Attamam Apollinaris Episcopus Hierapolitanus in Phrygia, vel secundum Valesium, Asterius Urbanus apud Eusebium, (num. LXXXVII.) & Epiphanius, (num. XCI.) duas istas mulierculas vesano spiritu à diabolo replatas esse expresse dicunt. Plura Excerpta ex hujus Apollinaris, nec non Apollonii Episcopi Ephesini libris adversus Montanistas existant in Eusebii Historia Ecclesiae lib. V. cap. 17 sq. p. 179 sqq. quae magna ex parte in Nicephori Callisti Historia Ecclesiastica lib. IV. cap. 23 — 26. Tom. I. pag. 320 sqq. repetuntur. Alios etiam, quamplures, & in his nominatim. Miltiadem & Cajum contra Montani affectas scripisse, testantur Eusebius l. c. cap. 17. pag. 179. B. & Theodoretus Hæretic. Fabul. lib. III. cap. 2. Tom. IV. Opp. pag. 227. D. Concilia tria contra Montanum & Maximillam habita ex libello Synedico memorantur in Labbei Conciliis, (num. LXXXVIII — XC.) Dicta vel vaticinia tria Maximillae recenset, & copiose refutat Epiphanius. (num. XCI — XCIII.) Alia duo profert, & explodit Apollinaris Hierapolitanus Episcopus, vel ex Valesii sententia Asterius Urbanus apud Eusebium, (num. XCIV sq.) ex cujus verbis recte colligit Tillæmonius in Commentariis Historiæ Ecclesiasticæ gallice editis Tom. II. in Montanistarum hæresi. art. 5. pag. 427. Maximillam periisse demum A. C. CCXVIII vel CCXIX. quia intra duo integra secula Ecclesia & Imperium Romanum tantum ab Anno CCXVIII. usque ad Annum CCXXXII. pacem cum hostibus habuerunt.

runt. Illam autem laqueo sibi gulam fregisse refert *Apollinaris* laudatus apud *Eusebium*, (num. XCVI.) qui paulo post addit: Ἰωάννης πάλιν θύρας, Ἰωάννης δὲ θυγ θυρας τεταλευρήκων Μόρτατος τε καὶ Θεόδωτος καὶ ἡ τροισρημένη γυνή. *Priscillam* tamen apud *Montanistas* majore in honore fuisse, quam *Maximillam*, liquet ex *Epiphano*, [num. XCVII.] qui ab illa *Priscillianorum* haerese nomen traxisse refert, & ex *Basilio M.* (num. XCVIII.) qui testatur, *Montanistas* illam *Montanum*que *Paracleti* nomine appellasse, & in illorum nomen baptizasse; quod vero non ad literam intelligendum esse censet *Tillemontius* l. c. art. 9. pag. 436, & *Carnierius* in notis ad *Basilium*. Ejus dictum quoddam memorat *Tertullianus* in lib. de Resurrectione carnis cap. 11. *Nemo iam carnaliter vivit, quam qui negant carnis resurrectionem. Negantes enim ejus poenam, despiciunt & disciplinam. De quibus luculemter & Paracletus per Prophetidem Priscam: Carnes sunt & carnem oderunt. Existimavit Jac. Pamellius* in notis ad *Tertullianum* de anima cap. IX. Sororem, cujus vaticinia *Tertullianus* l. c. laudat, fuisse *Priscillam*, reliqui autem Interpretes ab illo dissentiunt. Illam ante An. CCXI. mortuam esse, recte observat *Tillemontius* l. c. art. 5. pag. 428. & art. 11. pag. 440. quia *Apollonius*, qui circa Annum CCXI. contra *Montanistas* scripsit, ejus tanquam jam defunctae, (num. LXXXIII.) mentionem facit. Confer de *Maximilla & Priscilla Jo. Andr. Schmidii* dissert. de muliere heterodoxa §. 9 - 12. & *Joban. Henr. Fustlingii* Gynaeceum haeretico-fanaticum pag. 444 sqq. & pag. 515 sqq. de *Priscilla Gust. Et. Lechneri* diss. de *Priscilla* Aquilae uxore §. 1.

MEDEA fuit filia *Aetiae*, regis Colchorum, & *Idyiae*, teste *Hesiodo* in *Theogonia* v. 958 sqq.

Ἀΐτης υἱὸς Φαισμβρότυ Ἡελίου,

Κούρη Ὀκεανοῖο τέλειτος ποταμοῖο

Γῆρας δ' αὖθις βυλῆσσι Ἰδύαια καλλιπάρηα.

Ἡ δὲ δὲ Μηδείαν ὠσφύρει ἐν φιλότῃτι.

Γείνατ' ὑποδμηδύσθαι διὰ χρυσῇ Ἀφροδίτῃ.

& *Cicerone* lib. III. cap. 19. de *Natura Deorum*: Quid Medecae respondetis? quae

D d d 2

duo.

quobus avis, So'e & Oceano, Æeta patre, & matre Idyia procreata est. Dissentire tamen Auctores de ejus matre, tradit *Scholiastes Apollonii Rhodii* ad *Argonaut.* III. v. 242. Διονύσιος ὁ Μιλήσιος λέγει, Ἑκάτην μητέρα Μηδείας καὶ Κίρκης, ὥς προείρηται· Σοφοκλῆς Νεαίραν, μίαν τῶν Νηρηίδων. Ἡσίοδος δὲ Ἰδυίαν. Sorores ejus fuerunt *Circe* secundum *Diodorum Siculum* lib. IV. pag. 176. D. & *Dionysum Milesum* apud *Scholiastem Apollonii* l. c. atque *Chalciope* secundum *Ovidium* in *Epistola Helenae ad Paridem* XVII. *Heroid.* v. 232. & *Hyginum* fab. 14. & fab. 21. quibus *Angitiam* addit *Solinus* in *Polyhistore* cap. 2. *Cælius Æeta* treis filias dicit, *Angitiam*, *Medeam*, & *Circen*: *Circen* *Circejos* infedissee montes, carminum maleficiis varias imaginum facies mentientem; *Angitiam* vicina *Fucino* occupavisse, ibique salubri scientia adversus morbos resistentem, cum dedisset hominem vivere, *Deam* habitam; *Medeam* ab *Jasone* *Busbroti* sepultam, filiumque ejus *Marsus* imperasse. De *Angitia* canit *Silius Italicus* *Punicorum* lib. VIII. v. 500 sqq.

*Æetae prolem Angitiam mala gramina primam
Monstravisse ferunt, tactuque domare venena,
Et Lunam excussisse polo, stridoribus omnes
Frenantem, ac silvis montes nudasse vocatis.*

Illam esse *Deam* unam eandemque cum *Angerona*, vel *Angeronia*, (quas tamen diversas esse nonnulli statuunt,) multis fit verisimile, primum, quia *Boccatus* *Genealogiae Deorum* lib. IV. cap. 15 à *Theodontio* refert, *Angitiam* & *Angeroniam* haberi à quibusdam pro synonymis; deinde quia in scriptura quadam *Inscriptionis* veteris apud *Reinesium* *Class.* I. num. CCXXXVI. ANGITIA ANGERONA ET SOL INVICTUS, omissa inter duo priora vocabula propria copulâ, & II. SIGNA tantum memorantur. De *Angeronia* *Macrobius* *Saturn.* lib. I. cap. 10. "Duodecimo Kalendarum Januar. feriæ sunt divae "Angeroniae, cui Pontifices in sacello Volupiae sacrum faciunt: quam *Verrius* "Flaccus Angeroniam dici ait, quod angores ac animorum sollicitudines propiciata depellat. *Masurius* adjicit simulacrum hujus Deae ore obligato atque "signato in ara Volupiae propterea collocatum; quod qui suos dolores anxie-

"tates-

tatesque dissimulant, perveniant patientiae beneficio ad maximam voluptatem.

“ *Julius Modeffus* ideo sacrificari huic Deae dicit, quod populus Romanus morbo, qui angina dicitur, praemisso voto sit liberatus. ” & lib. III. cap. 9.

Sunt qui Angeronam, (Deam, in cujus tutela urbs Roma est, crediderunt,) quae digito ad os admato silentium denuntiat. Festus: Angeronae Deae sacra à Romanis instituta sunt, cum angina omne genus animalium consumeretur, cujus festa Angeronalia dicebantur. Plinius lib. III. cap. 9. “ Diva Angerona, cui sacrificatur ad diem

“ XII. Calend. Januarii, ore obligato obsignatoque simulacrum habet. Et *Solinus* cap. 1. Inter antiquissimas sane religiones facellum colitur Angeronae, cui

“ sacrificatur ante diem duodecimum calendarum Januariarum, quæ diva praesul silentii istius praenexo obsignatoque ore simulacrum habet. ” Schemata tria *Angeronae*, digitum ad os admoventis, exhibet *Celeberrimus Montfauconus* Antiquit. illustr. Tom. I. Part. 2. lib. 3. cap. 11. tab. CCXIII. Ipsam *Medeam* vocatam esse in Italia *Angitiam*, tradit *Servius* ad *Virgilium* *Æn.* VII. v. 790: Quin & Marrubia venit de gente Sacerdos; “ scilicet *Medea*, quando re-

“ lictis Colchis *Jasonem* secuta est, dicitur ad Italiam pervenisse, & populos

“ quosdam circa Fucinum ingentem lacum habitantes, qui *Marrubii* appellabantur, quasi circa mare habitantes, propter paludis magnitudinem, docuit

“ remedia contra serpentes. Quanquam alii *Marrubios* à rege dictos velint. Hi

“ ergo populi *Medeam Angitiam* nominaverunt ab eo, quod ejus carminibus

“ serpentes angerent. ” In hanc sententiam *Glossarium vetus*: Angicia, five Anguitia, *Medea*. *Angitia* facta est ab *Anguitia*, ut angiportus ab anguiportu, secundum *Donatum* ad *Terentii* *Adolph.* Act. IV. sc. 2. v. 37. *Anguiae*, vel *Anguitiae* nemus memorat *Vibius Sequester* de Fluminibus &c. pag. 166. ed. *Hessel.* adde *Interpp. Virgilii* ad *Æn.* VII. v. 759. & *Cluverium* *Ital. Ant.* lib. II. pag. 177. *Anguitia* proprie est. Ἐχίτις, five Ἐχιδναία, ab anguibus ciendis carmine, quia potestatem habebat in serpentes, vid. *De Ione* ad *Seneca* *Medeam* v. 1024. Anguis ex Græco ἔχῆς, quod Siculi Dores dicebant ἄχῆς. Addito n. more Latinorum, anguis, ut ἑγγελος anguilla. Mutabant etiam χ in g. ut ἄγχο angō; sic angis ἔχῆς, *Angitis* à Ἐχίτις, Ἐχιδνα, Ἐχιδναία. Confer *Salmasii* *Exercitt.*

Plin. Tom. I. pag. 60. b. & *Reinesii* Opus Inscript. cl. 1. pag. 220. Fabulas de *Medea* crudelitate & veneficiis præter *Ovidium* *Metamorph.* lib. VII. fab. 1-5. *Senecam* Tragicum in *Medea*, *Apollodorum* *Bibliothecæ* lib. I. cap. 9. §. 23 sqq. *Hyginum* fab. 21-26. aliosque Mythologos & Poëtas copiose retinet *Diodorus Siculus* lib. IV. *Biblioth.* pag. 176 sqq. qui pag. 180. B. addit: Καθόλου διὰ τὴν τῶν τραγῳδῶν τερατείαν παικίλη τις καὶ διάφορος ἱστορία περὶ Μήδειας ἐξήνεται. Fabulam de Argonautarum expeditione, & *Jasone Medea* ope aureum vellus occupante, ad Alchemiæ antiquitatem demonstrandam trahunt *Suidas* in χρυσόμαλλον δέρας, *Eustathius* ad *Dionysii Perieg.* v. 691. & multi alii hos secuti. Confer omnino *Ol. Borricii* diff. de origine & progressu Chemiæ pag. 84 sq. & *Hermetem* vindic. pag. 87 sqq. Multi credunt, *Medeam* Græcis commendasse balneorum & unctionum usum, forte etiam exercitationum, quibus corpora meliorem habitum pulchritudinemque acciperent; quod poëtis ansam dedit fingendi, quod illa homines unguentis magicis, eosque percoquendo in lebere, ad pulchritudinem roburque juvenile revocaverit. Hæc fuit jam olim sententia *Dio-genis* apud *Stobæum* *Serm.* XXIX. περὶ φιλοπονίας pag. 207. summa: 'Ο Διογένης ἔλεγε τὴν Μήδειαν σοφὴν, ἀλλ' οὐ φαρμακίδα, γινέσθαι. Λαμβάνουσαι γὰρ μαλακοὺς ἀνδράποδες, καὶ τὰ σώματα διαφαρμύνουσι ὑπὸ τροφῆς, ἐν τοῖς γυμνασίοις καὶ τοῖς περπατήροις διαπονοῦν καὶ ἰσχυροὺς ποιοῦν καὶ σφραγίζοντας. ὁ δὲ περὶ αὐτῆς ῥῆναι τὴν δόξαν, ὅτι τὰ κρέα ἔφρουσε, κύου ἐποίει. Fabulam istam de *Medea*, capos senum capillos tingere excogitante, intelligendam esse, assentunt *Palerbatius* περὶ ἀπίστον cap. 44. Φασὶν, ὅς Μήδεια ἀφύρουσα τοὺς πρεσβυτέρους κύου ἐποίει. Ἐργετο δὲ τοιούτοις. Μήδεια πρῶτη τοιούτοις αἰδοῖς ὅροις, δυνάμεναι καὶ λευκὰς πᾶσαι τὰς τρίχας καὶ μελαίνας. Τοὺς δὲ γέροντας ἐν κοιτῶν μελαίνας τρίχας ὅποιε φαίνεσθαι ἔχοντας. Ποῖαν δὲ πρῶτη Μήδεια ἔξευρε. Ἐπυρία δὲ τοὺς βουλαμένους, ὅκ ἐν τῇ προφατῇ, ἵνα μὴ τις μάθῃ τῶν ἰατρῶν. Ὅσοις ἦν τῇ πράγματι παρήγοις. Ὅι γοῦν ἀνδρῶν τὰς κυρτάσεις ἐγίνοντο κομψότεροι, καὶ ὑψηλότεροι. Ἐκ δὲ τούτου ὁρῶντες τὴν παρασκευὴν, λήθεται καὶ ξύλας καὶ πῦρ, ὑπόμνητον ὅς ἔφει τοὺς ἀνδράποδες. Ὁ δὲ Πελίας, ἀνδρῶντες γέρον καὶ ἀσθενὴς, κυρία χερσὶν ἐτελεύτησε. Ex *Clementis Alexandrini* *Strom.* lib. I. cap. 16. pag. 307. ὅπου ex illo

in *Eusebii* Præpar. Evangel. X. 6. pag. 476. A. Μήδεα, ἡ Ἀήτου, ἡ Κολχίς, πρώτη βαφὴν τρεχῶν ἐπενόησα. Omnes affirmant, eam herbarum vires probe cognitas habuisse, unde *Ovidius* *Arctis amat*. lib. II. v. 101.

*Non facient, ut vivat amor, Medeides herbae,
Mixtaque cum magicis nania Marsa sonis.*

& *Macrobius* Saturn. lib. I. cap. 12. Quidam Medeam putant, quod in eadem ejus omne genus herbarum sit, ex quibus antistites dant plerumque medicinas; & quod templum ejus vitari introire non liceat, propter injuriam, quam ab ingrato viro Jasoni perpassa est. *Apollonius* Medæ tribuit arculam pharmacis repletam Argon. III. v. 801.

Ἡ καὶ φαρμάκων μετεκρίθη, ἢ ἐν πολλὰ
Φάρμακα οἷα τὰ μὲν ἰσθλὰ, τὰ δὲ ῥαισθήρι' ἔκειτο.

In eodem libro v. 1040 sqq. Auctor refert, ipsam Jasoni unguentum aliquod dedisse, quo se armaque sua perungeret, ut humano majus robur sibi compararet, omnibusque armis ac telis impenetrabilis esset. *Tibullus* lib. I. eleg. 2. v. 51.

Sola tunc malis Medea dicitur herbas.

Confer de illa *Tiraquelli* lib. de Nobilitate cap. 31. num. 327. & *Historiae medicæ* Scriptores.

MEGARA, Poëtria. vide *Olearii* dissertationem de Poëtriis Graecis, num. XLV.

MELISSA, Samia, Pythagorica, cujus epistola ad *Claretam*, sive *Clearetam* exstat, dorice scripta, de moribus & vestibus honestarum feminarum; in qua colorem, qui ex pudore provenit, solum rubeum colorem esse dicit, quo honestarum mulierum vultus ornari debeat. (vide num. XCIX.) Addit *Menagius*: *Est enim erubescencia virtutis color, quod dicebat* *Diogenes* *Cynicus* *adolescuntulo*, quem erubescens cernebat, ut est apud *Laërtium* in *Diogene* *Cynico*. Sed & *Synesius* oratione de regno, ubi de erubescencia: τό τοι χρώμα τοῦτο τὴν ἐν μεταβολῇ

voías ἀπερὴν ὑποσχέται. *Et Pythias, Aristotelis filia, interrogata, qui color esset pulcherrimus, dixit, qui per verecundiam ingenuis oboritur. Dicitum hoc refert Stobæus Sermone de verecundia. S. Ambrosium vide sis lib. I. de Virginitate cap. 6. Alia est Melissa Periandri uxor & Proclis Epidaurii filia, cujus mentionem faciunt Herodotus in Thalia lib. III. cap. 50. & in Terpsichore lib. V. cap. 92. Plutarchus in Convivio VII. Sapientum Tom. II. Opp. pag. 146. D. Athenæus lib. XIII. pag. 589. F. & Diogenes Laërtius lib. I. segm. 94. ubi vide notas Menagii, qui ex Porphyrio de antro Nympharum, Scholiaste Theocriti ad Idyll. XV. v. 94 Hesychio & Auctore Etymologici probat, Nymphas aquarum & Sacerdotes Cereris ab antiquis vocatas esse Μελίσσας, ab antiquo verbo μελίσσω, quod est παύνω, ἀπέχω, place. Melissam uxorem Carneadis Philosophi memorat Valerius Maximus lib. VIII. cap. 7. extern. num. 9. Eum (Carneadem) Melissa, quam uxoris loco habebat, temperato inter studia non interpellandi, sed inedia succurrendi officio, dexteram suam necessariis usibus aptabat. Melissi Samiorum praefecti, Viri Philosophiae dediti, meminit Plutarchus in vita Periclis Tom. I. Opp. pag. 166. C. qui forte fuit gentilis Melissae nostrae, de qua confer Menagii Historiam Mulierum Philos. segm. 109. & Fabricii Bibliothecam Gr. Vol. I. p. 425, 432, 527 & 530.*

MEMMIA, seu Emmia, seu Inemia, seu Mnemia Timotheo, seu Cymothor, temporibus Ennii scripsit hymnos in Apollinem & Musas, teste Isidoro Hispal. Originum lib. I. cap. 38.

MENEXENA, Diodori Croni filia, Dialectica. vide ARGIA.

MICHALE vid. MYCALE.

MINERVA vide PALLAS.

MINUCIA C. L. *Asse Medica* memoratur in veteri lapide apud Fulv. Ursinum pag. 100. & apud Gruterum pag. DCXXXVI. 2.

MIRIAM, seu Maria, soror Aaronis & Moysi, memoratur in Scriptura S. Exod. II. 4 sqq. Exod. XV. 20 sq. & Num. XII. 1 sq. atque Prophetissa appellatur Exod. XV. 20. Huic tribui librum chemicum de Chrysopoeia, docet Celeberrimus Fabricius Vol. I. Codicis Pseudepigraphi Vet. Test. num. CLXV.

pag.

pag. 869 sqq. ex *Georgii Syncelli Chronographia* pag. 248. ed. Par. qui tamen l. c. tempora mire confundit, *Dan. Sennerti* cap. 3. de Chymicorum cum Aristotelicis & Galenicis consensu, & *Olai Borricbii Conspectu scriptorum chemic.* pag. 40. Confer de illa præter Interpretes Scripturæ S. & Auctores Bibliothecarum Hebræarum, *Gerb. Jo. Vossium* II. 75. de Idololatria, *Pet. Balium* in *Dictionary Histor. in Marie, & Herm. Witsium* Miscellan. S. lib. I. cap. 23. §. 1 sqq.

MNESARCHIS, Poëtria. vid. *Olearii* dissertatio de Poëtriis Gr. num. XLVI.

MONIMA Milesia, uxor Mithridatis, Regis Ponti, laudatur à *Plutarcho* in vita *Luculli* Tom. I. Opp. pag. 503. A. Ἡσάν Μιθριδάτῃ τοῦ βασιλέως γαμιταὶ δύο, γένος Ἰονίδες· Βαρνίκη μὲν ἐκ Χίου, Μονίμη δὲ Μιλησία. Ταύτης ὁ πλεῖστος ἦν λόγος ἐν τοῖς Ἕλλησιν, ὅτι τοῦ βασιλέως περὶ αὐτὴν, καὶ μυρίους πείλακισχιλίους χρυσοῦς προσπέμφαντος, ἀντίσχε, μέχρις οὗ γάμων ἐγένετο συνῆλθαι, καὶ διάδημα πέμφας αὐτῇ, βασίλισσαι ἀνηγόρευσεν. Ἄυτη καὶ παρὰ τὸν ἄλλον χρόνον ἀνιαρῶς εἶχε, καὶ ἀπεθρήνει τοῦ σώματος εὐμορφίαν, ὥς δεσπότῃ μὲν ἀντ' ἀνδρὸς αὐτῇ, Φρουρὰν δὲ βαρβάρων ἀντὶ γάμου καὶ οἴκου προξενήσασαν· πόρρω δέ που τῆς Ἑλλάδος ἀπωκισμένη, τοῖς ἐλπισθεῖσιν ἀγαθοῖς ὅναρ συνέστη, τῶν δ' ἀληθινῶν ἐκείνων ἀπιστήρηται. Καὶ δὴ τοῦ Βακχίδου παραγενομένου καὶ προστάξαντος αὐταῖς ἀποθνήσκειν, ὥς ἐκάσῃ δοκοίη ῥᾶστοι εἶναι καὶ ἀλυπότατοι, περισπάσασα τῆς κεφαλῆς τὸ διάδημα, τῷ τραχήλῳ περιῆψε, καὶ ἀνῆρτησεν ἑαυτῇ· ταχὺ δ' ἀπορραγέντος· ὃ κατηραμένοι ἔφη ῥάκος, οὐδὲ πρὸς τοῦτό μοι χρήσιμον ἔση; κακῆνο μὲν ἀπέριπτε προσκτύσασα, τῷ δὲ Βακχίδῃ τὴν σφαγὴν παρέσχε. Idem in vita *Pompeji* Tom. I. Opp. pag. 639. A. tradit, hunc in arce quadam arcana monumenta *Mithridatis* nactum esse, & in his *Monimes* ad illum, & ad hanc illius lascivæ epistolas.

MOSCHINA, Poëtria. vide *Olearium* l. c. num. XLVII.

MOSO, nomen fictum & commentitium. *Suidas* in Ἀλέξανδρος ὁ Μιλήσιος· ἐν τούτοις λέγει, ὡς γυτὴ γέγονεν Ἑβραία Μωσὼ, ἧς ἐστὶ σύγγραμμα ὁ παρ' Ἑβραίοις τόμος, ὡς φασιν Ἀλέξανδρος ὁ Μιλήσιος ὁ Πολυΐσταρ.

MUTIAE duas sorores, 2. *Mutii Scatola* ex *Lelia* filie, vid. supra *Lelia*.

MYCALE sive *Myabale*, mulier Centaurea & venefica, de qua *Ovidius* *Metamorph.* lib. XII. v. 263.

— — — — — *Orio*

*Mater erat Mycale, quam deduxisse canendo
Sæpe reluctanti constabat cornua lunc.*

Et *Seneca* in *Hercule Oetzo* v. 525.

*Hec docta Mycale Theffalas docuit nurus,
Unam inter omnes Lana quam sequitur magom,
Asiris relictis.*

MYIA, Poëtria. vid. *Olearii* dissertatio de Poëtriis Graecis, num. XLVIII.

MYIA, sive *Muses*, fuit *Pythagora* & *Theanus* filia, Samia secundum *Clementem Alexandrinum* *Strom.* lib. IV. cap. 19. pag. 522. & *Suidam*, (num. CL.) atque uxor *Milonis* *Crotoniatæ*, teste *Iamblicho* in vita *Pythagoræ* sub finem. Ad hanc *Pythagora* filiam referenda putat *Menagius* in historia mulierum Philosoph. segm. 87. verba *Porphirii*, (num. CII.) quibus consona habent *Iamblichus*, (num. CIII.) & *S. Hieronymus* lib. I. adversus *Jovinianum* Tom. IV. Opp. Part. II. pag. 186. ed. *Martianay*: Sed & *Timæus* scribit, *Pythagora* virginem filiam choro virginum præfuisse, & castitatis eas inſtituiſſe doctrinis. Exstat ejus Epistola ad *Phyllida* de optima nutrice eligenda, (num. C.) in cujus fine aliam epistolam de liberorum educatione pollicetur. *Myie* epistolas in Bibliotheca *Bodlejana* asservari, legitur in Catalogo *Tho. Jamesii* pag. 347. a. & *Tho. Hyde* pag. 477. a. quod intelligendum est de Collectione Epistolarum Græcarum *Aldina*, *Venetii* 1499. 4. *Myie* aliarumque mulierum *Pythagoricarum* virtutes celebrat *Proclus*, (num. CV.) Addere juvat verba *Menagii*, in Historia mulierum Philosoph. segm. 88. scribentis: *Lucianus* in *Mutæe eucænie*, (num. CIV.) postquam *Myiam*

Myiam Poëtriam, formosam & doctam, (quod de Thespiaca, non de Spartana accipiendum,) & Myiam, meretricem Atheniensem celeberrimam, commemoravit, addit, se multa quoque de Myia Pythagorica habere dicenda, nisi nota esset omnibus hystoria. Hodie hæc hystoria ignoratur. Nolle eam publicare Luciano supercedisse. Arridit Tacito idem, quod Luciano. Novissimo quoque momento, suppeditante eloquentia, advocatis scriptoribus, pleraque tradidit, quæ in vulgus edita opus verbis, invertere supercedeo, inquit ille de Seneca. Hæc Senecæ novissima vanha paruerunt, magno Philosophie damno. De aliis mulieribus Myie nomine appellatis vide sis Olearii τῶ παναρίτη dissertat. de Poëtriis Græcis segm. 46. De nostra confer Menagium l. c. segm. 86–88. & Fabricium Bibliothecæ Græc. Vol. I. pag. 425, 527 & 530.

MYRO Rhodia, de qua Suidas: Μυρὸς, Ῥωδία, παρθένος (ἡ ὑπαρξὴ) Χρειαῖς γυναικῶν βασιλίδας, καὶ μύθους. vide Menagii Historiam mulierum Philosophie segm. 20. & supra Endociam, quæ in Ionia sua plura Myrus scripta memorat. De Myrone Byzantia, Poëtria, vid. Olearii dissertatio de Poëtriis Græcis, num. XLIX.

MYRTALE. vid. Olympias.

MYRTHIS, Poëtria. vid. Olearii dissertatio de Poëtriis Græcis, num. L.

MYRTIS, de qua Anton. de Guevarra in horologio Principum lib. II. cap. 35. pag. 366. Strabo de Situ orbis dicit, quintam Lydorum Reginam fuisse Myrtin, corpore adeo humilem, ut nana videretur, animo sapientiaque tam excelsam, uti gigantea diceretur. Hanc reginam nobilissimam Myrtin, quod & in conjugio prudens, & in viduitate castissima, & quod familiam ducit, philosophie doctissima fuit, Lydi inter septem Reges, quos se gloriosissimos habuisse jactant, commemorant. Sed nullam Myrtidis hujus mentionem in Strabonis Geographia reperire potui, unde verosimile mihi fit, Myrtin hanc confundi à Guevarra cum Candaule, quarto Lydorum Rege, qui à Græcis Myrsilus appellatus est. vide Herodotum lib. I. cap. 7.

MYSTIS, vide Olearium l. c. num. LI.

N.

NESTHEADUSA, Lacæna, quæ ab *Obrechtio Nisteadusa* vocatur, in catalogo Pythagoricarum mulierum clarissimarum à *Iamblicho* in *vita Pythagoræ* extrema memoratur. *Arcerius* vitiose edidit: Πισιρρόνδῃ Ταπαντίς, Νιστιάδου Σαλακίρα, quem secutus *Thomas Stanley* in *Historia Philosoph.* anglice edita Part. VIII. cap. 24. *Pisirrbonde Nisteadis* filiam effinxit. *Kusterus* *Iamblicum* ex MS. emendavit: Νιστιάδουσα Λάκωνα· vide *Menagium* in *Historia mulierum Philosophicarum* segm. 106. & *Fabricium Bibliothecæ Græcæ* Vol. I. pag. 527.

NICARETE, Megarenfis, *Stilponis*, Megarici Philosophi, amica & discipula, atque *Simnia* Syracusani socrus. vide *Diogenes Laërtius*, (num. CVI.) & *Athenæus*, (num. CVII.) Quamvis *Stilpo* uxorem duxisset, *Nicareta* tamen scorto utebatur, teste *Onetore* apud *Laërtium* l. c. Sed aliter *Cicero* lib. de Fato cap. 5. *Stilponem Megaricum Philosophum, acutum sane hominem, & probatum temporibus illis accepimus. Hunc scribunt ipsius familiares & ebriosum & mulierosum fuisse; neque hoc scribunt vituperantes, sed potius ad laudem. Vitiosam enim naturam ab eo sic edomitam & compressam esse doctrina, ut nemo unquam vinolentum illum, nemo in eo libidinis vestigium viderit. De Nicareta vide Fabricii Biblioth. Gr. Vol. II. pag. 823. & Menagii Historiam mulierum Philosoph. segm. 62. qui ex Athenæo addit, Meretrices Græcas plerasque humanioribus literis & mathematicis disciplinis operam dedisse. Alia fuit Nicarete, cujus meminit Demosthenes in Orat in Neæram.*

NICAULE appellata est secundum *Josephum* Antiqq. Jud. lib. VIII. cap. 6. segm. 2. Regina illa *Saba*, seu *Seba*, vel *Austri*, cujus sapientia celebratur 1 Reg. X. 1. 2 Chron. IX. 1. Matth. XII. 42. & Luc. XI. 32. Verba ejus sunt: Νομίζω Ἡρόδοτος τὸν Ἀλικαρνασσία διὰ τοῦτο μετὰ Μιναιῶν (Μινίαι Big. Samb. & Gall. 1.) τὸν οἰκοδομήσαντα Μέμφιν τριάκοντα καὶ τριακοσίους βασιλεῖς Ἀιγυπτίων γενέσθαι λέγοντα, μὴ δηλᾶσαι αὐτῶν τὰ ὀνόματα, ὅτι κανὼς Φαραῶντος ἐκαλοῦντο· καὶ γὰρ μετὰ τὴν τούτων τελευτὴν γυναὶκὸς βασιλευσάσης λέγει τούτο-
μας

μα, Νικάυλην (Νίκαυλιν *Big. Samb. & Gall. 1. Marshamus* aliique Νίτωκριν *ma-*
lint ex Herodoto,) καλῶν· δηλῶν, ὡς τῶν μὲν ἀρρένων βασιλείων τὴν αὐτὴν προση-
γορίαν ἔχειν δυναμέναι, τῆς δὲ γυναικὸς οὐκ ἔτι κοινωνεῖν ἐκείνης, καὶ διὰ τοῦτο εἶπεν
αὐτῆς τὸ φύσει δεῖσθαι ὄνομα. Ἐγὼ δὲ καὶ ἐν τοῖς ἐπιχωρίοις ἡμῶν βιβλίοις εὔρον·
ὅτι μετὰ Φαραῶνα τὸν Σολομῶνος περὶφερὸν, οὐκ ἔτι οὐδεὶς τοῦτο τὸ ὄνομα βασιλεὺς
Ἀιγυπτίων ἐκλάθῃ· καὶ ὅτε ὕστερον ἦκε πρὸς Σολομῶνα ἡ προειρημένη γυνὴ βασι-
λεύουσα τῆς Ἀιγύπτου καὶ τῆς Ἀιθιοπίας· περὶ μὲν οὖν ταύτης μετ' οὐ πολὺ δη-
λώσομεν. *Idem l. c. segm. 5,* Τὴν τῆς Ἀιγύπτου καὶ Ἀιθιοπίας τότε βασιλεύου-
σαν γυναῖκα, σοφίᾳ διαπεπονημένην καὶ τᾶλλα θαυμαστήν, ἀκούουσιν τὴν Σολομῶ-
νος ἀρετὴν καὶ φρόνησιν, ἐπιθυμίᾳ τῆς ὄψεως αὐτοῦ καὶ τῶν ὁσημέραι περὶ τῶν ἐκεί-
λεγομένων πρὸς αὐτὸν ἦγαγε. *Jo. Ad. Königius* in dissertatione de Regina Au-
stri, Witteb. 1679. recusa in Thesauri Theologico-philologico Tomo II. pag.
136 sqq. relatis illorum argumentis, qui eam vel ex Arabia, vel ex Ægypto,
vel ex Æthiopia venisse statuunt, ipse iis accedit, qui ex Arabia venisse conten-
dunt. Confer de illa praeter Interpretes Scripturae S. ad II. cc. & Historiae Ec-
clesiasticae Vet. Test. Scriptores, *Jo. Andr. Schmidii* dissertat. de Regina Austri
resp. *Sam. Coryle*, Jen. 1693. recusam in Thesauri allegati Tomo I. pag. 468 sqq.
Sam. Bochartum in Geographia S. lib. II. cap. 26. *Peringerum* in Historia Lin-
guae & erud. Arabum cap. 2. p. 46 sq. & Museum apertum germanice editum
Part. X. pag. 795 sqq. *Andr. Tiraquellus* in XI. Legem Connubialem Gloss. I.
Part. XI. Tom. II. Opp. pag. 190. a. putat, ejus mentionem fecisse *Pausaniam*
lib. X. in Phocicis cap. 12. pag. 829. Ἐπεγράφῃ καὶ ὕστερον τῆς Δημῶς παρὰ
Ἑβραίοις τοῖς ὑπὲρ τῆς Παλαιστίνης γυνὴ χρησμολόγος, ὄνομα δὲ αὐτῇ Σάββη. Βη-
ρώσου δὲ εἶναι πατὴρ καὶ Ἐρυμάνδης μητὴρ φασὶ Σάββη· οἱ δὲ αὐτὴν Βαβυλωνίαν,
ἕτεροι δὲ Σίβυλλαν καλοῦσιν Ἀιγυπτίαν.

NICIDIUM, scortum *Epicuri* Philosophi, teste *Diogene Laërtio* de vitis Phi-
losoph. lib. X. segm. 7.

NICO Samia inter mulieres doctas recensetur à *Tiraquello* in XI. Legem
Connubialem Gloss. I. Part. XI. Tom. II. Opp. pag. 190. a. qui addit eam me-
moratam *Xenophonti* lib. II. Ἀπομνημονευμάτων, id est, memorabilium, & ex

αὐτοῦ ἰστο *Αἰθίοκος* lib. V. c. 14. Falli autem Virum doctum, liquet ex *Αἰθίοκος* verbis l. c. Σωκράτης ὁ μετὰ τῶν Ἀσπασίας ἐκκλησίαν ἐπὶ τῶν ἐργαστηρίων συνδιατρίβων, καὶ Πίστει τῷ Σαρακοποιῷ διαλεγόμενος, καὶ Θεόδωτῃ διδάσκων τῇ ἐταίρῃ, ὡς οὖν τοὺς ἐράστας ἀπολαβεῖν, ὡς Ξενοφῶν παρίστηται ἐν δευτέρῳ Ἀπομνημονευμάτων. Τοιαῦτα γὰρ ποιεῖ αὐτὸν παραγγέλματα τῇ Θεόδωτῃ λέγοντα: ἔδοτε Νικὰ ἢ Σαρμία, ἢ Καλλιστράτῃ ἢ Λεοβία, ἢ Φιλαινίς ἢ Λευκαδία, ἀλλ' οὐδὲ ὁ Ἀθηναῖος Πυθόδικος συνωράκασιν πῶδων θέλγητρα· οὗτοι γὰρ περὶ ταῦτα ποχέλητο περισσῶς.

NICOBULE fertur scripsisse de rebus *Alexandri M.* teste *Αἰθίοκος* lib. XII. pag. 537. D. Νικοβούλη φησὶν, ὅτι παρὰ τὸ δῦπτον πάντες οἱ ἀγαπῶνται ἐκπαύδαζον τέρεν τὴν βασιλείαν, (Ἀλέξανδρον,) καὶ ὅτι ἐν τῷ τελευταίῳ βίβῳ αὐτοῦς ὁ Ἀλέξανδρος ἐπισφιδίαν τι μνημονεύσας, ἐκ τῆς Εὐριπίδου Ἀνδρομέδας ἠγαπίσατο, καὶ τὴν ἄκρατον προθύμως προκίνοιν, καὶ τοὺς ἄλλους ἠνάγκαζεν. *Dabitatum* tamen esse de ejus scriptis, hic *Auctor* tradit lib. X. pag. 434. C. Νικοβούλη, ἢ ὁ ὀνομασθεὶς ταύτῃ τὰ συγγράμματα, φησὶν, ὅτι παρὰ Μνησίῳ τῷ Θεσσαλῷ βασιλῆϊ Ἀλέξανδρος, ἔκαστη οὖν ἐν τῷ συμποσίῳ πᾶσιν προῦκτε παρὰ πάντων τὰ ἴσα λαμβάνων, καὶ ἀναστὰς τοῦ συμποσίου, μετ' οὗ πολὺ ἀνεπαύετο. In *Plinii Historia naturali* appellatur *Nicobulus*, qui *Harduino* in *Indice Auctorum à Plinio allegatorum* Tom. I. pag. 122. videtur cum *Onesicrito* & *Neatibo* expeditionum *Alexandri* comes fuisse, vel cum *Diogenio* & *Βασίλειο* itinerum dimensior. vide *Coleii Fabricii Biblioth. Gr.* Vol. II. pag. 223.

NICOSTRATA, Pythagoricæ Philosophiæ studiosa, ad quam *Thucydides* scripsit epistolam de zelotypia vitanda. (vide num. CLXIV.)

NICOSTRATA, Sibylla. vid. *Olearii* dissertatio de Poëtris Graecis, num. LII.

NOSSIS, Poëtria. vide *Olearium* l. c. num. LIII.

NOVELLA, Jurisperita, de qua *Menagius* in *Historia Mulierum Philosoph.* segm. 43 sq. *Quod* Novellam, Jurisperitam, Philosophas inter referre, facit *Ulpianus*, qui in *Lege prima, Digestis de Justitia & Jure*, *Justos Philosophos vocat veram, non simulatam, Philosophiam affectantes.* Fuit hæc *Johannis Andreæ*,

drex, *Antecessoris Bononiensis celeberrimi, filia.* De ea rem miram narrat Christina Pisana in libro, cui titulus: *Civitas mulierum, parte 2. cap. 36. quam hic referre non gravabor.* Referam autem ipsius Christinae verbis, ne mihi in re, quae fidem excedit, non habeatur fides: Pareillement à parler de plus nouveaux temps, sans querre les anciennes histoires, Jean Andry, solempnel Legiste à Boulogne la Grasse, n'amie soixante ans n'estoit pas d'opinion, que mal fust, que femmes fussent lettrées. Quand à sa belle & bonne fille, que il tant ama, qui ot nom *Nouvelle*, fist apprendre lettres; & si avant és loix, que quand il estoit occupé d'aucune esloine, parquoy il ne pouvoit vacquer à lire les leçons à ses Eschollers, il envoyat *Nouvelle*, sa fille, lire en son lieu aux escholes en chayer. Et afin que la binité d'icelle n'empeschast la pensée des oyans, elle avoit une petite courtine au devant d'elle. Et par cette maniere suppléoit & allegcoit aucunes fois les occupations de son pere, lequel l'aima tant, que pour mettre le nom d'elle en memoire, fist une notable Lecture d'un livre des Loix, qu'il nomma du nom de sa fille, la Nouvelle. *Hoc habui ex libro, quem de educatione liberarum scripsi ad Annam Borbeniam, Ducis Longavillani uxorem, Per charissimus & doctissimus mihiq; amicissimus Claudius Jolius, Canonicus & Cantor Ecclesiae Parisiensis, qui & Christinae librum manuscriptum mecum commiserat.* Duxerat Johannes Milanciam, & ipsam mulierem eruditam, in qua prater Novellam habuit Betinam, quae Johanni à S. Georgio, *Antecessori Bononiensi, nupsit.* Apud Mugellum agri Florentini oppidum natus, matrem habuerat Novellam, de cujus nomine ejus filia Novella vocitata est. Et in utriusque memoriam, quem in *Decretales* commentarium edidit, opus à Baldo mire laudatum, *Novellas* appellavit, *Ejus vitam scripsit Guido Pancirollus de claris Legum Interpretibus lib. III. cap. 19.* Christina vivit apud Gallos regnante Carolo V. *Ejus honorifice meminerunt Marotus in Poëmatiis, Verderius in Bibliotheca, & Johannes Mabillon in Itinere Italico.*

NYSIS, Poëtria Commentitia. vide Olearii dissert. de Poëtriis Gr. num. LIV.

O.

OCCELLO, seu *Occelo*, & ECCELO, Lucanæ, mulieres duæ Pythagoræ, videntur esse commentitiæ & fictæ ex corruptis verbis *Jamblichi* in quibusdam codicibus vitæ *Pythagoræ* sub finem: Φίλτης, θυγάτηρ, Θεόφριος τοῦ Κροτωνιάτου, Βυνδαίχου ἀδελφῆς, Ὀκκέλω καὶ Ἐκκέλω τῶν Λευκανῶν quæ *Archerius* transtulit: *Pbiltes* filia *Leopbronis Crotoniata*, *Byndaeci* soror, *Occelo* & *Ec-celo* *Lucanæ*. Lectio hæc depravata fefellit Virum præstantissimum *Menagium* in *Historia Mulierum Philosophicarum* pag. 100 sqq. ubi scripsit: *Occello*, *Lucana*, *Jamblichus*. *Filia*, ut videtur, *Ocelli Lucani*, *Pythagoræ discipuli*, *cujus* *exstat liber* περὶ τοῦ παντὸς φύσεως, *de universi natura*. *Nec obstat*, quod Ὀκελλος *Scriptor* ille dicatur in *editione Commeliniana*, & in *Bononiensi*, & apud *Philonem* in *libro de mundo*, & Ὀκελλος *variis* in *lectionibus dictæ editionis Commelinianæ*, & in *plerisque editionibus* *Diogenis Laërtii* *capite de Archyta*, & apud *Lucianum* *de lapsu* inter salutandum. Nam & Ὀκελλος *rectum* esse patet ex his *Stobaei lib. I. Eclogæ physicae cap. 18*. Ὀκελλος ἔφησεν εἶναι ἀτιον, δι' ὃ γίνεται τι, λέγει γὰρ ἐν τῷ περὶ νόμου &c. *Item ex hoc Jamblichi loco in vita Pythagoræ*: Λευκανὸς Ὀκελλος καὶ Ὀκυλος, ἀδελφοί &c. *Pythagoricos* ibi *Jamblichus* enumerat, *genere* *Lucanos*. *Item ex Laërtiana Aldobrandini editione*, ubi Ὀκέλλω legitur in *Epistola Archytæ ad Platonem*: καὶ ἀνήλθοιμες ὡς Λευκανὸς, καὶ ἐντυχόμες τοῖς Ὀκέλλω ἐγγόνις. *Quo in loco MStus Regius habet Ὀκκέλω* *lectionem* τοῦ Ὀκέλλω *confirmat* *vox latina ocellus*, quæ ab Ὀκελλος, ut *oculus* ab Ὀκυλος. Ὀκελλος & Ὀκελλος *idem*. *Hesychius*: ὄκλον, ὀφθαλμὸν neque enim *mendi suspecta hæc lectio*, quod *Vossio* videbatur in *Etymologico*, *voce oculus*. Ab ὄκος est, Ὀκελλος *diminutiva* forma, ut ab ὄκος est Ὀκελλος & Ὀκυλος. *Ocellos* vocabant *Romani*, qui *parvis* essent *oculis*. *Censorinus libro de die natali cap. 3*: hæc habet: *Sed prior illa sententia*, qua *semper humanum genus fuisse* creditur, *auctores* habet *Pythagoram Samium*, & *Cerejum Lucanum*, & *Archytam Tarentinum*. *Sed ibi legendum*: *Ocellum Lucanum*, ut *visum* *Paulo Manutio ad hunc locum*, & *Cantero Var. Lect. lib. I. cap. 17*. *ECCELO*, *Lucana*, *Jamblichus*. *Filia* videtur fuisse *Ecceli*,

Ecceli, ut Ocello, Ocelli. Syrianus in *Commentariis ad lib. XIII. Aristotelis* μετὰ φυσικά, Eccelli librum adducit de natura Universi, quem librum non alium esse ab Ocelli libro supra memorato, verosimili conjectura existimabat Nogarola in *Epistola ad Adamum Fumanum, Canonicum Veronensem, super viris illustribus, genere Italici, qui græce scripserunt.* Potuit tamen Eccellus quidam Pythagoricus librum eodem titulo, quo Ocellus, composuisse. Nam & Archytas Pythagoricus citatur à Simplicio ad *Predicamenta Aristotelis* ἐν τῷ περὶ τοῦ παντός & Suidas Timæum Locrum, Philosophum itidem Pythagoricum, de *Natura* scripsisse refert. Haftenus præstantissimus Menagius. Stanleyus quoque in *Historia Philosophiæ Part. VIII. cap. 24.* Arceris vestigiis insistens scribit: *Philtis, Leophronis Crotoniatæ filia, Byndaeci soror, Ocello & Eccello Lucanæ.* Sed Oleurius ὁ μαχαρίτης monet ad h. l. pag. 75. a. ed. latinæ: *E nuperrimis virorum doctorum emendationibus ita scribas: Philtis (vel Philtatis) Theophræi Crotoniatæ filia, Byndace, (vel Byndacis,) soror Ocelli & Ocyli Lucanorum.* In Iamblichi editione Kusteriana hæc ita exhibentur: Φίλτις, θυγάτηρ Θεόφρωνος τοῦ Κροτωνιάτου. Βυνδαίς, ἀδελφὴ Ὀκκέλου καὶ Ἐκκύλου τῶν Λευκανῶν. Ad quæ verba Kusterus in notis: *Hæc longe aliter se habent in versione veteri MS. Jo. Alb. Fabricii, in qua sic legitur: Byndacis, soror Ocelli & Ocylli Lucanorum. Hoc si sequamur, locus hic Iamblichi sic legendus & distinguendus erit: Βυνδαίς, ἀδελφὴ Ὀκκέλου καὶ Ὀκκύλου τῶν Λευκανῶν.* Cum hac lectione consentit etiam versio Obrechtii, nisi quod Byndaice habeat pro Byndacis. Menagius legit Ὀκκέλου & Ἐκκέλου, (ut nimirum dicitur Σαπφώ,) easque filias facit Ocelli & Ecceli: sed prior sententia mihi magis placet. vid. *Celeb. Fabricii Biblioth. Gr. Vol. I. pag. 526 & 527 in Byndacis, Eccello, Ocello & Philtatis, qui etiam pag. 501 & pag. 510 sq. de Eccello, Ocello, & Ocylo, Philosophis Pythagoricis, accurate commentatur.*

OCYROE Nympha, ita dicta à *celeriter fluendo*, quod in rapidi fluminis ripis nata esset, ex observatione *Schepperi* apud *Tanaq. Fabrum* lib. II. epist. 71: fertur fuisse filia *Oceani* & *Tetbyos*, secundum *Hesiodum Theogon. v. 360. vel Chironis Centauri & Chariclus Nymphæ, secundum Ovidium Metamorph. II. v. 635* sqq. qui eam a patre artem medicam didicisse, deinde vaticiniis operam

disse, denique in equam conversam esse narrat. Opera pretium fuerit proferre primos hujus fabulæ versus:

*Ecce venit rutilus humeros protecta capillis,
Filiæ Centauri, quam quondam Nympha Chariole,
Fluminis in rapidi ripis enixa, vocavit
Ocyroen; non hæc artes contenta paternas
Addidicisse fuit: fatorum arcana canebat.*

Alia fuit *Ocyrot*, *Imbrasi*, Sami fluvii, & *Cbesiadis* Nymphæ filia, de qua ex *Athenæi* lib. VII. pag. 283. E. III. *Spanhemius* in *Observ.* ad *Callimachi* hymn. in *Dianam* v. 283.

OENONE dicitur Mythologis Nympha *Idææ*, *Cebrenis*, fluvii Phrygiæ, filia, & *Alexandri* sive *Paridis*, cum ille adhuc circa *Idam* Phrygiæ pecus pasceret, uxor. Fatidica fuisse fertur, *Paridique* in Græciam naviganti prædixisse futurum, ut inde patriæ incendium secum referret. Exstat epistola ejus ad *Paridem* inter Ovidianas *Heroidum* epist. V. qua illum ad sui amorem revocare conatur. Misit etiam filium *Corybum* ad *Helenam*, ut iste *Paridem* ad zelotypiam provocaret, & *Helenæ* malum machinaretur, quem *Paris* interfecit. Veneficiorum incusatur *Oenone* ab *A. Sabino* in epist. III. *Ovidii* epistolis respondente, ubi *Paris* ad illam v. 79 sqq.

*Quodsi vertendæ spem mentis concipis hujus,
Cur cessant verba, carmina curve tua?
Nam te nec Phœbi sollertior artibus ulla est;
Phœbæque Hecates somnia vera vides.
Tecum sideribus, tecum deducere lunam,
Nubibus, & memini surripuisse diem.
Pascēbam tauros: interque armenta leones
Obsupni placidos vocibus ire tuis:*

Quid

Quid retro Xanthum, retro Simoënta vocatum

Adjiciam cursus non tenuisse suos?

Ipse pater Cebren, nata male tutus ab ore,

Cantatas quoties restitit inter aquas.

Artis medicæ peritiam ob amissam pudicitiam se ab Apolline accepisse, ipsa tradit apud Ovidium l. c. v. 139 sqq.

Me fide conspicuus Trojæ munitor amavit,

Ille meæ spoliū virginitatis habet.

Id quoque luctando: rupi tamen ungue capillos,

Oraque sunt digitis aspera facta meis.

Nec pretium stupri gemmas aurumque poposci,

Turpiter ingenuum munera corpus emunt.

Ipse, ratus dignam, medicas mihi tradidit artes,

Admisitque meas ad sua dona manus.

Quæcumque herba potens ad opem, radixque medenti

Utilis in toto nascitur orbe, mea est.

Me miseram, quod amor non est medicabilis herbis!

Deficior prudens artis ab arte mea.

Paride in pugna graviter vulnerato, rogata est *Oenone*, ut ei medicas manus admoveret. Tardius autem illa adveniens & maritum jam è vulnere mortuum esse audiens, necem sibi præ dolore intulit. Singula ista copiose & varie enarrant *Apollodorus*, (num. CVIII.) *Conon*, (num. CIX.) *Parthenius*, (num. CX sq.) *Lycophron*, (num. CXII) & *Quintus Calaber*, (num. CIII. sq.) *Dionysius Gretensis* de bello Trojano lib. IV. cap. 21. refert, *Paridis* cadaver ad *Oenonem* fuisse deportatum, ut ab illa sepulturæ mandaretur. Interim *Alexandri* funus per partem aliam portæ ad *Oenonen*, quæ ei ante *Helenæ* raptum nupserrat, necessarij sui, uti sepeliretur, perferunt. Sed fertur *Oenonen*, viso cadavere *Alexandri*, viro commotam, uti amissa mente obstupesceret, ac paullatim per moerorem deficiente

animo consideret. Atque ista uno eodemque funere cum Alexandro contegitur. Sed Anna T. Fabri Filia ad h. l. & Meziriacus in observv. ad Ovidii epistolas gallice editis pag. 509. ex his verbis recte colligunt, Diſſyn istum esse alium ab eo, quem Græci habuere. (vid. not. 276. ad num. CXII.) Clemens Alexandr. (num. CXV.) testatur, Oenonem cum aliis, qui aliquando fuerunt homines, inter Deos esse relatum. Confer de illa præter Interpretes Ovidii, Balium in Lexico-Historico in Oenone.

OLDA, sive Holda, Prophetissa, uxor Sellum, filii Thecue, de qua Georgius Syncellus in Chronographia ad A. M. 4795. pag. 214. ed. Paris. Προφή-
τευσεν Ἰωὴλ, Ἀβδίου, Ἰωνᾶς, Ναοῦμ, Ἀββακούμ· Ὁλδὰ γυνὴ παρ' Ἑβραίοις προ-
φήτευσεν. Hujus Prophetia contra cives Hierosolymitanos profertur 2. Reg.
XXII. 14 sqq. Καὶ ἐπερεύθη Χελκίας ὁ ἱερεὺς καὶ Ἀχιζάμ, καὶ Ἀχοβάρ, καὶ
Σαπφάν καὶ Ἀσαίας πρὸς Ὁλδαν τὴν Προφῆτιν, μητέρα (γυναῖκα Alex. Ald. &
C.) Σελλήμ, (Σαλλοῦμ, Alex.) υἱοῦ Θεκουάν, (Θεκουέ, Alex. Θεκουέ, Ald. & C.
Θεκουά al.) υἱοῦ Ἀρὰς τοῦ ἱματιοφύλακος· καὶ αὕτη κατῴκει ἐν Ἱερουσαλὴμ ἐν τῇ
Μασενᾶ· (al. Μασινῇ· al. Μασενεῖ·) καὶ ἐλάλησαν πρὸς αὐτήν. Καὶ εἶπεν αὐτοῖς·
Τὰδε λέγει Κύριος ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ, κ. τ. λ. ubi vide Interpretes. Confer de illa
Acta Sanctorum Antwerp. T. I. April. 10. pag. 858.

OLYMPIAS, (quam adhuc puellam appellatam esse Myrtalen, docent
Justini verba infra proferenda,) fuit Neoptolemi, Regis Epirotarum, filia, Ale-
xandri, qui post Neoptolemium regnum Epiri tenuit, soror, Philippi, Macedo-
num Regis, uxor, & Alexandri M. mater. vid. Diodorus Sic. (num. CXXXII.)
& Justinus lib. XVII. cap. 3. Hujus (Arryba, Regis Epirotarum) filius Neo-
ptolemus fuit; ex quo nata est Olympias, mater Alexandri M. & Alexander, qui
post eum regnum Epiri tenuit. Idem. lib. VII. cap. 6. Quibus rebus feliciter pro-
venientibus, (Philippus) Olympiadem, Neoptolemi regis Molossorum filiam,
uxorem ducit; conciliante nuptias fratre patruelis, altore virginis, Arruba, rege Mo-
lossorum; qui sororem Olympiadis Troadam in matrimonio habebat; quæ causa
illi exitii, malorumque omnium initium fuit. Nam, dum regni incrementa affinitate
Philippi acquisitum sperat, proprio regno ab eodem privatus consensit: unde Aſbe-
neus

neus lib. XIII. pag. 557. C. de *Philippo* scribit: προσεκτήσατο δὲ καὶ τὴν Μελοττῶν βασιλείαν, γήμας Ὀλυμπιάδα. Hanc non ex *Philippo*, sed ex numine quopiam sub forma draconis, ad ejus corpus exporrecti, *Alexandrum* concepisse, præter *Plutarchum*, (num. CXXI.) & *Lucianum*, (num. CXXII sq.) tradunt *Justinus* Histor. lib. XI. cap. XI. Ad *Jovem Hammonem* pergit (*Alexander*,) consulturus, & de eventu futurorum & de origine sua. Namque mater ejus, *Olympias*, confessa viro suo *Philippo* fuerat, *Alexandrum* non ex eo se, sed ex serpente ingentis magnitudinis concepisse. Denique *Philippus*, ultimo prope vitæ suæ tempore, si ium suum non esse palam prædicaverat. Qua ex causa *Olympiadem*, velut stupri compertam, repudio dimiserat. Et lib. IX. cap. 5. Cujus (*Attali*) sororem, [neptem secundum *Plutarchum* num. CXXIII.] *Atbenæum*, [num. CXXIV.] & *Diodorum Siculum* lib. XVI. pag. 558. D.] nuper expulsa *Alexandri* matre, *Olympiade*, propter stupri suspicionem, in matrimonium receperat. Et *Sidonius Apollinaris* Carm. II. v. 121 sqq.

Magnus Alexander nec non Augustus habentur
 Concepti serpente Deo; Phoebumque Jovemque
 Divisere sibi: namque horum quæsit unus
 Cinyphia sub Syrte patrem maculis genitricis.
 Alter Phoebigenam sese gaudebat haberi,
 Pæonii jactans Epidauria signa draconis.

Cujus verba non cum *Savarone* ad h. l. de maculis à concubitu draconis in *Olympiadis* corpore relictis, sed de *Alexandro M.* per infamiam matris *Hammonem* sibi patrem quærente, intelligenda esse, observat *Freinsheimius* in Commentario ad *Q. Curtii* lib. IV. cap. 7. n. 25. Falli etiam illos, qui *Nectanebum*, *Ægypti* regno pulsum, magicis præstigiis illulisse *Olympiadi*, & torum hospitis temeravisse asserunt, probat *Vir* laudatus in Supplementis in *Q. Curtium* lib. I. cap. 1. n. 19. quia sexennis jam fuit *Alexander*, quum *Nectanebus* ab *Ocho* victus avitis opibus excideret. *Philippus*, *Olympiadi* partem ob adulterii suspicionem, partem ob ejus morositatem & arrogantiam infensus, aliam uxorem superinduxit

Gleopatram, unde statim ipso nuptiarum die gravis discordia inter *Philippum* & *Alexandrum M.* orta est, quam enarrant *Plutarchus*, [num. CXXIV.] & *Arrianus*, [num. CXXV.] *Olympias* autem primum fratrem suum *Alexandrum*, Epiri regem, ad bellum *Philippo* inferendum, deinde *Pausaniam* ad illum interficiendum impulit, teste *Iustino* Histor. lib. IX. cap. 7. “ Creditum est etiam
 “ immissum (*Pausaniam*) ab *Olympiade* matre *Alexandri* fuisse, nec ipsum *Alexandrum* ignarum paternæ cædis extitisse: quippe non minus *Olympiadem* repudium, & prælatam sibi *Gleopatram*, quam *Pausaniam* stuprum, doluisse.
 “ *Alexandrum* quoque, regni æmulum, fratrem, ex noverca susceptum, timuisse: eoque actum, ut in convivio antea primum cum *Antalo*, mox cum ipso patre, jurgaret: adeo ut etiam stricto gladio eum *Philippus* confectatus sit, ægreque à filii cæde, amicorum precibus, exoratus. Quamobrem *Alexander* ad avunculum se in Epirum cum matre, inde ad regem Illyricorum contulerat, vixque revocanti mitigatus est patri, precibusque cognatorum ægre redire compulsus. *Olympias* quoque fratrem suum *Alexandrum*, Epiri regem, in bellum subornabat, pervicissetque, ni filiae nuptiis pater generum occupasset. His stimulis irarum utrique *Pausaniam*, de impunitate stupri sui querentem, ad tantum facinus impulisse creduntur. *Olympias* certe fugienti percussori equos quoque præparatos habuit. Ipsa deinde, audita regis nece, cum titulo officii ad exequias concurrisset, in cruce pendentis *Pausaniæ* capiti, eadem nocte, qua venit, coronam auream imposuit; quod nemo alius audere, nisi haec, superstitie *Philippi* filio, potuisset. Paucos deinde post dies refixum corpus interfectoris super reliquias mariti cremavit, & tumulum ei eodem fecit in loco, parentarique eidem quotannis, incussa populo superstitione, curavit. Postea *Gleopatram*, à qua pulsa *Philippi* matrimonio fuerat, in gremio ejus prius filia interfecta, finire vitam suspendio coëgit, spectaculoque pendentis ultionem potita est, ad quam per parricidium festinaverat. Novissime gladium, quo rex percussus est, Apollini sub nomine *Myrtales* consecravit: hoc enim nomen ante *Olympiadis* parvulae fuit. Quae omnia ita palam facta sunt, ut timuisse videatur, ne facinus ab ea commissum non probaretur.” Adde *Plutarchum*

rarebunt [num. CXXVI.] & *Pausaniam* in *Arcadic.* lib. VIII. cap. 7. p. 612. Ἐπὶ Φιλίππῳ τελευτήσαντι Φιλίππου παῖδα ἡπιοῦς γεγονότα δὲ ἐκ Κλεοπάτρας, ἀδελφίδος Ἀττάλης, τοῦτον τὸν παῖδα ὁμοῦ τῇ μητρὶ Ὀλυμπιάς ἐπὶ σκέυους χαλκοῦ, πυρὸς ἐπιβεβλημένου, διέφθειρεν ἔλκουσα· χρόνῳ δὲ ὑστερον καὶ Ἀριδαῖον ἀπέκλεινεν. *Alexandro* in *Asia* commorante, crebrae inter *Olympiadem* & *Antipatrum*, *Macedoniae* praefectum, discordiae extiterunt, de quibus *Arrianus*, [num. CXXVII.] *Plutarchus*, [num. CXVII.] & *Cartius* lib. X. cap. 4. n. 9. Jam pridem *Alexandro* literae & ab *Olympiade matre*, & ab *Antipatro* redditae erant, ex quibus mutuam inter ipsos similitatem perceperat. Mater *Antipatrum* affectati regni insimulabat. *Antipator* *Olympiadem* multa praeter ipsius decorum gerere scripserat. *Alexander* tamen ipsam semper summo honore & amore prosecutus est, secundum *Plutarchum* [num. CXXVIII.] & *Cartium* lib. III. cap. 6. n. 15. Nec *Philippus* [medicus] quidquam inexpertum omisit; ille fomenta corpori [*Alexandri* aegrotantis] admovit; ille torpentem, nunc cibi, nunc vini odore excitavit. Atque ut primum mentis compotem esse sensit, modo matris sororumque, modo tantae victoriae appropinquantis admonere non destitit. Idem Auctor lib. X. cap. 5. n. 30. refert, tantam fuisse *Alexandri* pietatem erga parentes, ut *Olympiadem* immortalitati consecrare decerneret. Haec autem dementiam filii *Jove Ammone* se genitum credi volentis, quamvis antea ipsa maxime fabulam hanc confirmaverit, teste *Plutarcho*, [num. CXXI.] irrifisse videtur apud *Plutarchum* l. c. *Aelianum* [num. CXXIX.] & *A. Gellium* lib. XIII. cap. 4. In plerisque monumentis rerum ab *Alexandro* gestarum, & paulo ante in libro *M. Varronis*, qui inscriptus est *Orestes*, vel de infania, *Olympiadem* *Philippi* uxorem festivissime rescripsisse legimus *Alexandro* filio; nam quum is ad matrem ita scripsisset: Rex *Alexander*, *Jovis Hammonis* filius, *Olympiadi* matri salutem dicit. *Olympias* rescripsit ad hanc sententiam: Amabo, inquit, mi fili, quiescas: neque deferas me, neque criminare adversum *Junonem*, malum mihi prorsum illa magnum dabit, quum tu me litteris tuis pellicem illi esse confiteris. Ea mulieris scitae atque prudentis erga ferocem filium comitas sensim, & comiter admonuisse eum visa est, deponendum opinionem vanam, quam ille ingentibus victoriis: & adulantium blandimentis & rebus

supra

supra fidem prosperis imbiberat, genitum esse sese de Jove. Post Alexandri M. mortem Olympias, metuens Cassandrum, in Epirum discessit, deinde autem in Macedoniam rediens, immanes crudelitates exercuit, de quibus Ælianus, [num. CXXX.] Diodorus Siculus, [num. CXXXI.] Pausanias, [num. CXXXII.] & Justinus lib. XIV. cap. 5. Olympias, mater Alexandri M. regis, cum Epiro in Macedoniam, prosequente Æacida, rege Molossorum, veniret, prohiberique finibus ab Eurydice & Aridaeo rege cœpisset; seu memoria mariti, seu magnitudine filii & indignitate rei moti Macedones ad Olympiadem transiere, cujus jussu & Eurydice & rex occiditur, sex annis post Alexandrum potitus regno. Sed nec Olympias diu regnavit. Nam cum principum passim caedes muliebri magis quam regio more fecisset, favorem sui in odium vertit. Tandem Pydnae in Cassandri potestatem redacta & occisa est, uti referunt Diodorus Sic. [num. CXXXIII.] Pausanias, [num. CXXXIV.] & Justinus lib. XIV. cap. 6. " Cum fame ferroque (Pydnae) urgeretur Olympias, longae obsidionis taedio, pacta salute, victori se tradidit. " Sed Cassander ad concionem vocato populo, sciscitaturus, quid de Olympiade fieri velint, subornat parentes intersectorum, qui, sumpta lugubri veste, crudelitatem mulieris accusarent; à quibus accensi Macedones sine respectu pristinae majestatis, occidendam decernunt, immemores prorsus, quod per filium ejus virumque non solum vitam ipsi inter finitimos tutam habuissent: " verum etiam tantas opes imperiumque orbis quaesissent. Sed Olympias, ubi obstinatos venire ad se armatos vidit, veste regali, duabus ancillis innixa, ultro obviam procedit. Qua visa, percussores attoniti fortuna majestatis prioris, & tot in ea memoriae occurrentibus regum suorum nominibus, substititerunt; donec à Cassandro missi sunt, qui eam confoderent, non refugientem gladium, nec vulnera, aut muliebriter vociferantem; sed virorum more fortium, pro gloria veteris prosapiae, morti succumbentem, ut Alexandrum posses etiam in moriente matre cognoscere. Insuper expirans capillis & veste crura contexisse fertur, ne quid posset in corpore ejus indecorum videri. " Fragmentum epistolae Olympiadis profert Athenaeus, [num. CXVI.] aliud Plutarchus, [num. CXVII.] aliud Gellius in loco supra allegato, Apophthegmata

phthegmata ejus duo de muliere quadam Thessala & de procis *Plutarchus*, [num. CXVIII.] *Pollux* quoque memorat non solum Epistolam quandam, [num. CXIX.] sed etiam Acta *Olympiadis*. [num. CXX.] De ejus vita confer *Baelium* in Dictionario historico gallice edito in *Olympias*.

OLYMPIAS Thebana fuit mulier artis medicae gnara, ejusque remedia aliquot memorat *Plinius* Hist. nat. lib. XX. cap. 21. segm. 84. *Olympias* Thebana dicit *malvas abortivas esse cum adipe anseris*. lib. XXVIII. cap. 19. segm. 78. *Mulierum purgationes adjuvant fel tauri in lana succida appositum*. *Olympias* Thebana addit *byssopum & nitrum*. Atque non ita multo post: *Sterilitatem emendari Olympias Thebana affirmat felle taurino & adipe serpentium & aerugine ac melle medicatis locis ante coitus*. Et *Plinius Valerianus* de re medica lib. IV. cap. 5. ~~9~~ *Olympias Thebana abortivas putat esse malvas cum adipe anseris, genitali parti subjectas*. De *Olympiade*, cujus versus apud *Stobaeum* exstat, vide sis, quae diximus ad *Olearii* dissert. de Poëtriis graecis not. 53. pag. 170.

S: OLYMPIAS, *Seleuci* Comititis, vel etiam *Anysii* II. filia, & *Ablavii* Praefecti Praetorio sub *Constantino* M. neptis, nata est CPoli circa A. C. ccclxviii. & nuptias cum *Nebudio* Viro nobilissimo sub finem A. CCCLXXXIV. celebravit, quibus multi Orientis Episcopi interfuerunt, absens autem *Gregorius Nazianzenus* carmen paraeneticum ad illam misit, quod exstat in ejus operibus Tom. II. num. LVI. pag. 132. Marito praemature mortuo, *Elpidio Theodosio* Imp. cognato nubere noluit, sed opes suas in pauperes & Ecclesiae usum liberaliter erogavit, & obiisse videtur A. CCCCXX. postquam multas injurias & contumelias ab inimicis S. *Cbrysofomi* acceperat. De illa *Menologium* Graecorum cura *Annibalis Card. Albani* editum Tom. III. pag. 180. Ἡ ὁσία Ὀλυμπιάς ὑπῆρχεν ἐπὶ τῆς βασιλείας Ἀρκαδίου καὶ Ὀνωρίου τῶν υἱῶν Θεοδοσίου τοῦ μεγάλου. Συνατήρ μὲν Ἀκύνδου τοῦ Κόμητος, ἐγγόνη δὲ Ἀβλαβίου τοῦ Ἐπάρχου· νόμφη δὲ μόνον χρηματίσασα, γυνὴ δὲ οὐδεὶς. Τοῦ γὰρ λαβόντος αὐτὴν, πρὸς Κύριον ἐκδημήσαντος, παρθέτος ἅμα καὶ χήρα διέμεινε. Διατελήσασα δὲ πάντα τὸν βίον αὐτῆς ἐν νητείαις καὶ προσευχαῖς, καὶ ταῖς τῶν δεομένων εὐποιαῖς, καὶ πᾶσαν, ἣν εἶχε, περιουσίαν κενώσασα εἰς διαπείαν τῶν τοῦ Χριστοῦ ἀρχιερέων, καὶ τὸν μακάριον Ἰωάννην.

την τὸν Χρυσόστομοι διαφερόντως τιμήσασα, καὶ ἐν ταῖς ἀσθυναίαις διακινύσασα· ἡ παιδὴ περ ἐκείνης ἀδικον ἐξορίας παρὰ τῆς βασιλίσσης Εὐδοξίας ὑπέστη, ἐπὶ τέλει καὶ αὐτὴ τῷ τῆς ὁμολογίας κατεκοσμήθη στεφάνῳ. Ἐξορισθεῖσα γὰρ ὑπὲρ τῆς ἀληθείας πολλοὺς πειρασμοὺς ὑπέμεινε. Ἀλλὰ μέχρι τέλους ἐνχαριστοῦσα τῷ Θεῷ, τὸ πνεῦμα παρέδωκε. *Memoria ejus recolitur in Ecclesia Graeca d. XXV. Jul. & in Latina d. XVII. Dec. In Operibus S. Chrysostomi exstant Epistolae ejus XVII. ad Nostram datae, ubi non raro S. Olympiadis Epistolarum ad Chrysostomum atque ad alios scriptarum fit mentio. Vitam & laudes ejus ex S. Chrysostomo, Gregorio Nazianzeno, Amphibolobio, Palladio aliisque Scriptoribus Ecclesiasticis accurate recenset Tillemontius Memor. Eccles. gallice edit. Tomo. XI. pag. 416-440.*

OLYMPIODORI filia, quam, in philosophicis disciplinis probe versatam, pater *Proclo Lysio*, quum hic ad audiendum istum Philosophum Alexandriaum, Aristotelicae doctrinae cognoscendae causa, se Alexandriam contulisset, despondere voluit, teste *Marino Neapolitano* in vita *Procli* cap. 9. pag. 19. ed. *Fabr.* Φωτᾷ [ὁ Πρόκλος] ἐπὶ λόγοις Ἀριστοτελεῶσι παρ' Ὀλυμπιόδωρον τὸν φιλόσοφον οὗ κλέος εὐρύ, ἐπὶ δὲ μαθήμασι Ἡρακλῆος ἐπέτρεψεν αὐτὸν, ἀνδρὶ θεοσεβῆϊ, καὶ τελείᾳ παρασκευῇ ἐσχηκότει τῶν κατὰ παιδείαν ὁδῶν· τοσοῦτοι δὲ καὶ οὗτοι οἱ ἄνδρες τὸ ἔθος τοῦ μαρακίου ἠγάσθησαν, ὅτι τὸν μὲν Ὀλυμπιόδωρον, θυγάτριον ἔχοντα, ἠγμένοι καὶ αὐτὸ φιλοσόφως, βουληθῆναι αὐτῷ κατεγγυῆσαι· τὸν δὲ Ἡρακλῆα διαρρήσαι αὐτῷ τὸν τρόπον ἅπαντα τῆς αὐτοῦ θεοσεβείας καὶ ὁμοίῳ συνεχῶς ποιῆσθαι. Eadem habet *Suidas* in Ἡρακλῆος & Ὀλυμπιόδωρος, quae αὐτολεξὶ ἀ *Marino* accepit. vid. *Menagii* Historiam mulierum philosopharum pag. 65 sq. ubi de *Olympiodoro* haec memorat: "Vixit ille sub *Theodosio* II. cui etiam *Commen-*
 " *tariorum Historicorum* libros XXII. nuncupavit, quorum excerpta habemus
 " *apud Photium*. Scripsit vitam *Platonis*, quam ad calcem *Observationum* mea-
 " *rum in Laërtium* edidit *Mericus Casaubonus*. Scripsit & *Commentaria* in IV.
 " *libros Meteorologicos Aristotelis* edita, ab *Aldo Manutio*, Venetiis in folio anno
 " 1551. cum *Johannis Philoponi* scholiis in librum primum. Horum quatuor
 " *librorum latina interpretatio*, scriptore *Johanne Baptista Camotio*, prodiit Ve-

"net.

“ act. in fol. an. 1555. & 1557. Exstat in Bibliotheca Regia ejusdem *Olympio-*
 “ *dori* Commentarius in Philebum *Platonis*, signatus num. 2580. Item Com-
 “ mentarius in ejusdem *Gorgiam*, *Alcibiadem priorem*, & *Phædonem*, signatus
 “ num. 2102 & 2103. & scriptus *Aug. Vergerii*, celeberrimi illius καλλιγράφ-
 “ φου, manu; & alius in Philebum & Phædonem, scriptus anno 1536. & si-
 “ gnatus num. 2101.” Accuratus de hoc aliisque *Olympiodoris* agit Celeber-
 rimus *Fabricius* *Biblioth. Gr.* Vol. II. pag. 307. & Vol IX. pag. 351 sq.

P.

PALLAS, sive *Minerva*, è capite *Jovis* armata exsiluisse, atque inde nomen *Tritonia* accepisse fingitur. Fabulas reliquas omnes de ejus origine, rebus ge-
 stis, & inventis silentio prætereo, quia illas innumeri Scriptores, tam veteres,
 quam recentiores, copiose enarrarunt. Tantum commemorare lubet, illam medi-
 cinæ apprime gnaram & præsidem cum *Apolline* olim creditam esse. Probant
 id abunde ejus cognomina (1) *Hygia*, græce Ὑγία, sive Ὑγίεια, de qua *Plu-*
tarcbus in vita *Periclis* Tom. I. Opp. pag. 160. B. Τὰ προπύλαια τῆς ἀκροπό-
 λεως ἐξεργάσθη ἐν πενταετίᾳ, Μησιικλίου ἀρχιτεκτονούντος· τύχη δὲ θαυμαστῇ
 συμβᾶσα περὶ τὴν ὁικοδομίαν ἐμήνυσσε τὴν Θεὸν οὐκ ἀποστατοῦσαι, ἀλλὰ συνεφασθε-
 μένη τοῦ ἔργου καὶ συνεπιτελοῦσαι. Ὁ γὰρ ἐνεργότατος καὶ προθυμότατος τῶν
 περὶ τῶν ἀποσφαλείς ἐξ ὕψους, ἔπειθε καὶ δέκατο μοχθηρῶς, ὑπὸ τῶν ἱατρῶν
 ἀπεγνωσμένος. Ἀθυμῶντος δὲ τοῦ Περικλίου, ἡ Θεὸς ὅσαρ φανείσα συνέταξε θε-
 ραπείαν, ἣ χρώμενος ὁ Περικλῆς, ταχὺ καὶ ῥαδίως ἰάσατο τὸν ἀνδρῶπον. Ἐπὶ
 τούτῳ δὲ καὶ τὸ χαλκοῦν ἄγαλμα τῆς Ὑγίας Ἀθηναῖς ἀνέστησεν ἐν ἀκροπόλει
 παρὰ τὸν βαμὲν, ὃς καὶ πρότερον, ἢν, ὡς λέγουσιν. Ὁ δὲ Φειδίας ἐργάζετο μὲν τῆς
 Θεῶ τὸ χρυσοῦν ἑδος, καὶ τούτου δημιουργὸς ἐν τῇ στήλῃ εἶναι γεγραπταί. *Plinius*
Histor. Natural. lib. XXII. cap. 17. segm. 20. Verna carus Pericli Atheniensium
principi, cum is in arce templum edificaret, repissetque super altitudinem fastigii, &
inde cecidisset, hac verba (perdicio) dicitur sanatus, monstrata Pericli somnio à
Minerva. Quare Parthenium vocari coepit, assignaturque ei Dea. Hic est
versuta, cuius effigies ex ore fusa est, & nobilis ille Splanchnoptes. (exta torrens

vid. *Plinium* lib. XXXIV. sect. 19. num. 20.) *Pausanias* in Atticis lib. I. cap. 23. pag. 54. Τοῦ Διιτρεφοῦς πλησίον Θεῶν ἄγαλμά ἐστιν Ὑγίας τε, ἣν Ἀσκληπιοῦ παῖδα εἶναι λέγουσι, καὶ Ἀθηνᾶς ἐπὶ κλησιν καὶ ταύτης Ὑγίας. Idem l. c. cap. 31. pag. 78. Ἔστιν Ἀχαρναὶ δῆμος. Οὗτοι Θεῶν Ἀπόλλωνα τιμῶσιν Ἀγυῖα καὶ Ἡρακλῆα καὶ Ἀθηνᾶς βωμός ἐστιν Ὑγίας. *Aristides* in Orat. in laudem *Minervae* Tom. I. Opp. pag. 25. Προσῆκοι δὲ ταύτῃ (Ἀθηνᾶ) καὶ τῷ Ἀσκληπιῷ μεγάλῳ μέρει τοῦ παντός. Ἀθηναίων δὲ οἱ πρεσβύτατοι καὶ ὑγίας Ἀθηνᾶς βωμόν ἰδρύσαντο. Ἐἰ δὲ ἡ ἐκείνων ὁρᾷ ψῆφος, τί χρὴ μείζον εὐρεῖν εἰς τὴν Ἀσκληπιοῦ καὶ τῆς Ἀθηνᾶς συμφωνίαν; & *Harpocratio* exque illo *Suidas* & *Auctor Etymologici* in Ὑγία. Ὑγία Ἀθηνᾶ, Λυκοῦργος ἐν τῷ περὶ τῆς ἱερείας. Ἔστι δὲ ἐπώνυμον Ἀθηνᾶς, καὶ γὰρ Ὑγία καλεῖται, καὶ Νίκη, καὶ Ἰππία καὶ Ἐργάνη. In *Olivii Rubei* Monumentis Brixianis italice editis pag. 75. & ex illis in *Bernb. de Montfaucon* Supplemento Antiquitatis illustr. Tom. I. lib. IV. cap. 10. pag. 170. exhibetur & describitur monumentum, ubi *Mercurius Minerva* & *Vertumnus* cœu in tabella quadam depicta repræsentantur. In medio stat *Minerva*, cultu & habitu non ita solitis. Thorace illa armatur, cujus forma ad Romanorum militum lorica accedit, vestis post thoracem defluens nescio quid habet spectandæ singularitatis. Dexterâ manu hastam tenet, sinistra vero clypeum ovatae formæ, quo in terram demisso niti videtur. In medio clypeo litera Γ exarata deprehenditur, quæ nihil aliud significare posse videtur, quam Ὑγία. (2.) *Medica* in Inscriptione Placentiæ reperta apud *Gruterum* pag. MLXVII. num. 3. MINERVAE MEDICAE CABARDIAE VALERIA SAMMONIA VERCELLESIS V. S. L. M. de qua vid. *Gisb. Cuperi* exposit. Inscript. pag. 300. & in Inscriptione, quæ non longe à Trebia exstare dicitur, atque à *Briffonio* lib. I. de Formul. *Manutio* in Orthographia, & *Meibomio* in Jusjurandum *Hippocratis* pag. 63. profertur: MINERVAE MEMORI COELIA IVLIANA INDVLGENTIA MEDICINARVM EIVS INFIRMITATE GRAVI LIBERATA D. P. Vir laudatus *Bernb. de Montfaucon* in Diario Italico cap. 8. pag. 122. & Tom. II. Antiqq. illustr. Part. I. lib. II. cap. 3. tab. 8. repræsentat ichnographiam Panthei *Minervæ Medicæ*, quod

à *Rufo & Viatore* in Romae Esquilina Regione memoratur, atque in ejus medio ex *Caucei* gemmis antiquis ejus schema, medicinae symbolo instructum. Recte igitur à *Meibomio* l. c. pag. 64. refutatur Sententia *Guidi Pancirolli*, qui lib. de Region. Urb. Rom. in Reg. VI. *Minervam medicam* dictam suspicatur à veste serica, quae à Medis *Medica* appellata sit, teste *Rhodigino* Lect. Ant. lib. X. c. p. 16. & *Marci Zuerii Boxhornii* lib. I. Quaest. Rom. qui putat, Minervam vel per errorem in istis Inscriptionibus praesidem Medicinae dictam, vel eas suppositas esse. (3.) Ὀξυδερκῆς, cujus originem exponit *Pausanias* in Corinthiacis lib. II. cap. 24. pag. 165. Τοῦ Δειραδίου τοῦ Ἀπόλλωνος ἔχεται ἱερὸν Ἀθηνᾶς Ὀξυδερκοῦς καλουμένης, Διομήδους ἀνάθημα· ὅτι οἱ μαχομένης ποτὲ ἐν Ἰλίῳ τὴν ἀχλὺν ἀφείλεν ἡ Θεὸς ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν. (4.) Ὀπιλήτις, sive Ὀφθαλμίτις, cujus aedem instruxit *Lycurgus*, cum ipsi oculorum alter ab *Alexandro* erutus esset. *Plutarchus* in vita *Lycurgi* Tom. I. Opp. pag. 46. Α. Τοῦ δὲ πάθους ὑπόμνημα Λυκοῦργος ἰδρύσατο, τῆς Ἀθηνᾶς ἱερὸν, ἣν Ὀπιλήτιν προσηγόρευσε· τοὺς γὰρ ὀφθαλμοὺς ὀπτίλους οἱ τῇδε Δωριεῖς καλοῦσιν. "Ἐνιοι μέντοι τὸν Λυκοῦργον (ὃν καὶ Διοσκορίδης ἐστὶν ὁ συντεταγμένος τὴν Λακωνικὴν πολιτείαν) πληγῇ μὲν φασιν, οὐ τυφλωθῆναι δὲ τὸν ὀφθαλμόν· ἀλλὰ καὶ τὸ ἱερὸν τῇ Θεῷ τῆς ἀκείσεως χαριστήριον ἰδρύσασθαι. Idem in *Laconicis Apophthegmatis* Tom. II. Opp. p. 227. Α. Τοῦ δὲ πάθους ὑπόμνημα (ὁ Λυκοῦργος) ἰδρύσατο ἐν τῷ τῆς Χαλκιοῖκου τεμένει ἱερὸν Ἀθηνᾶς, Ὀπιλήτιν προσαγορεύσας· τοὺς γὰρ ὀφθαλμοὺς ὀπτίλους οἱ τῇδε Δωριεῖς λέγουσι. Et *Pausanias* in *Laconicis* lib. III. cap. 18. pag. 253. Ἴόντι ὡς ἐπὶ τὸ Ἀλπίον καλούμενον, ναὸς ἐστὶν Ἀθηνᾶς Ὀφθαλμίτιδος· ἀναθεῖναι δὲ Λυκοῦργον λέγουσιν, ἐκκοπέντα τῶν ὀφθαλμῶν τὸν ἕτερον ὑπὸ Ἀλκάνδρου, διότι οὗς ἔθηκε νόμους, οὐκ ἀρεστοὺς συνέβαινεν εἶναι τῷ Ἀλκάνδρῳ· διαφυγὼν δὲ ἐς τοῦτο τὸ χωρίον, Λακεδαιμονίων ἀμυνάντων μὴ προσαπολεῖσθαι οἱ καὶ τὸν λειπόμενον ὀφθαλμόν, οὕτω ναὸν Ὀφθαλμίτιδος Ἀθηνᾶς ἐποίησε. (5.) *Paeonia* i. e. *medica*, cujus signum memorat *Pausanias* in *Atticis* lib. I. cap. 2. pag. 7. & *aram* l. c. cap. 34. pag. 84. (6.) Σώτερα, i. e. *salutaris*, sive *Sospita*, cujus meminit *Pausanias* in *Arcadicis* lib. VIII. cap. 44. pag. 691. "Ἐστιν ἄνοδος ἐξ Ἀσέας ἐς τὸ ὄρος τὸ Βόρειον καλούμενον, καὶ ἐπὶ τῇ ἄκρῃ τοῦ ὄρους σημειὰ ἐστὶν ἱεροῦ· ποιῆσαι δὲ τὸ ἱερὸν Ἀθη-

ἡ τε σωτήρ καὶ Ποσειδῶνι Ὀδυσσεὺς ἐλέγχετο ἀναχομισθέντα ἐξ Ἰλίου. Et *Hesychius*: Σώτιρα ἢ Ἀθηνᾶ παρὰ τοῖς Ἕλλησιν, κατὰ Γαλιπὸν ἀντίδοτος τις. *Lindanus* autem ad h. l. fatetur, se id apud *Galenum* reperire haecenus non potuisse, describi tamen ἀντίδοτον σωτήραν à *Paulo Aegineta* lib. VII. cap. 11. *Sotera Palas* à *Galeno* aliisque antiquis medicis antidotus quaedam cognominata est secundum *Gyraldum* Synt. XI. Hist. Deor. pag. 353. A. & *Tiraquellum* de Nobilit. cap. 31. n. 336. Medicamenta insuper aliquot passim apud Medicos Graecos exstare, quae & Ἀθηνᾶς & Σωτήρας Ἀθηνᾶς inscriptiones prae se ferant, affirmat *Meibomius* in *Jusur. Hippocratis* pag. 64. Hic quoque l. c. existimat, cognomen Λαοσσόος, quod *Minervae* pariter atque *Apollini* tribui solet, ad ejus peritiam in arte medica, qua populos servaret, spectare, quamvis id *Hesychius* in Λαοσσόος, *Pburnutus* de natura Deorum cap. 20. & *Eustathius* ad *Homeri* Ιλ. ὁ pag. 1266, 32. de *Minerva*, populos in praeliis servante, vel ad praelia incitante explicent. Draconem apud Athenienses *Minervae* non secus atque *Aesculapio* & *Hygiea* sacrum fuisse, testatur *Plutarchus* in libro de *Iside* & *Osiride* Tom. II. Opp. pag. 379. D. Hunc Arcis custodem dicebant & placentis mellitis honorabant. *Aristophanes* in *Lystrata* v. 760. οἰκουρὸν θεῶν appellat, ejusdemque nomenit *Herodotus* in *Urania* lib. VIII. cap. 41. & *Hesychius* in οἰκουρὸν θεῶν. confer *Meursii* Graeciam fer. pag. 213. & *Cecrop.* pag. 52. & 55. Medicos monet *Ovidius* Fast. lib. III. v. 827 sq. ut *Minervae* ad artem suam prospere exercendam libamenta offerant:

Vos quoque, *Phoebea* morbos qui pellitis arte,

Munera de vestris parca referte *Dea*.

Cur *Apollo*, *Diana*, & *Minerva* medicinae Praesides fuerint, hanc rationem affert *Macrobius* Saturn. lib. I. cap. 17. quia *Apollo* est Sol, *Diana* Luna, *Minerva* autem virtus & effluvia solis & lucis, quae humanis mentibus prudentiam subministrant. Viro Experientissimo *Jo. Henr. Schulzio* in *Historia Med. period.* 1. sect. 2. cap. 1. §. 26 sq. fit verisimile, vel hoc etiam nomine *Minervam* medicinae vindicari posse, quod docente *Spanhemio* in *Animadv.* ad *Callimachi* Hymnum

num in Apollinem pag. 51. & pag. 62. credebatur omnium sanorum, in quibus numina colebantur, κλειδοῦχος, five *clavium custos*, & apud *Jovem* patrem in hoc honore habebatur, ut ipsi ad dextram assideat, ejusque praecepta ad Deos referenda accipiat; Veteres autem, *Minervam* medicinae praesidem cum *Apolline* constituentes, arti salutarī deditos admonere voluisse, ut reliquas artes elegantiores haud aspernarentur, sed cum sua conjungerent. Herbas, quae vocantur *Parthenion* & *Argemon*, à *Minerva* inventas esse tradit *Plinius Hist. nat. lib. XXII. cap. 17. sect. 20. lib. XXIV. cap. 19. sect. 116. & lib. XXV. cap. 4. sect. 16.* Adscribitur etiam ipsi à permultis inventio olei, cujus ad medicinam non exiguus est usus. *Aristides* in orat. in laudem *Minervae* Tom. I. Opp. pag. 21. 'Εἰ δὲ τῶν ἐν μέρει μνησθῆναι, καὶ τοὺς μύθους μὴ ἀτιμάσαι προσθῶμεν ἔλαιον ὑγίαιας φάρμακον φανθῆν ὅπ' αὐτῆς, ('Αθηνᾶς) καὶ ἰσθῆτα, ὁμοῦ μὲν κόσμον τῷ σώματι, ὁμοῦ δὲ τῆς αὐτῆς ὑγίαιας φάρμακον. Confer de *Minerva Medica* Scriptores Historiae medicae, *Tiraquellum* de Nobilitate cap. 31. num. 336. & *Meibomium* in Comment. in *Jusjur. Hippocratis* pag. 62 sqq.

PAMPHILA, foemina Aegyptia secundum *Photium*, (num. CXXXV.) vel *Epidauria* secundum *Suidam*, (num. CXLIV.) floruit temporibus *Neronis*, fuitque filia *Soteridis* Grammatici, & uxore *Socratis*, iidem eruditi viri, prout testantur *Photius* & *Suidas* ll. cc. Hic tamen in Σωτηρίδας γραμματικῶς scribit: ἀνὴρ Παμφίλης, ἥ καὶ τὰς ἱστορίας περιῆψεν. Segna autem proxime sequens sic se habet: Σωτηρίδας Ἐπιδάυριος, πατὴρ Παμφίλης, ἥ τὰ ὑπομνήματα ἐπέγραψεν, (ὡς Διονύσιος ἐν λ' τῆς μουσικῆς ἱστορίας) βιβλία γ'. Ejusdem meminit *Photius* in Bibliotheca Cod. CLXI. pag. 175, 37. Ὁ δεύτερος [λόγος τῶν Ἐκλογῶν Σωπάτρου] ἠθροίσθη ἐκ τῶν Σωτηρίδα Παμφίλης ἐπιτομῶν πρώτου λόγου καὶ καθεξῆς μέχρι τοῦ δεκάτου quae verba transtulit *Schottus*: Alter liber composuitur est à Pamphile Soteridæ F. Epitomarum libro I. ac deinceps ad decimum usque. Scripsit *Pamphila* nostra Commentariorum historicorum miscellaneorum libros octo, teste *Photio*, [num. CXXXV.] qui de illorum argumento, methodo & stylo refert. Pluribus vero hoc opus constituisse libris, liquet ex *Diogene Laërtio*, qui saepe *Pamphila* scripta allegat, [num. CXXXVI-CXLIII.] ex *Suida* l. c. qui

XXXIII.

XXXIII. libros Commentariorum ejus historicorum commemorat, & ex Gellio lib. XV. cap. 17. Alcibiades *Atbeniensis*, quum apud avunculum Periclem puer artibus ac disciplinis liberalibus erudiretur; & arceffi Pericles Antigenidam tibicinem jussisset, ut eum canere tibiis, quod tum honestissimum videbatur, doceret, traditas sibi tibiae, quum ad os adbibuisset, inflassetque, pudefactus oris deformitate, abjecit infregitque. Ea res cum percrebuisse, omnium tum *Atbeniensium* consensu, disciplina tibiis canendi desita est. Scriptum hoc est in commentario Pamphilæ nono & vicefimo. atque lib. XV. cap. 23. Hellanicus, Herodotus, Thucydides, *historiæ scriptores* in iisdem temporibus fere laude ingenti floruerunt, & non nimis longe distantibus fuerunt aetatibus. Nam Hellanicus initio belli Peloponesiaci fuisse quinque & sexaginta annos natus videtur, Herodotus tres & quinquaginta, Thucydides quadraginta. Scriptum hoc libro undecimo Pamphilæ. Composuit etiam Pamphila, teste *Suida* l. c. Epitomen *Ctesiae* libris III. Epitomas historiarum aliorumque scriptorum quamplurimas, librum de controversiis, alium de re venerea, aliaque plurima, quae omnia interciderunt. Vid. de illa *Vossium* in Historicis Graecis lib. II. cap. 7. *Menagium* in Historia mulierum philosoph. segm. 13. & *Celeb. Fabricium* Biblioth. Graec. Vol. VII. pag. 68. & Vol. IX. pag. 344. & pag. 753. De Pamphila, *Latoi* filia, confer *Menagii* notas ad *Laërtium* [num. CXXXVI. not. 355.]

PANACEA, sive *Panaceia*, [quam etiam *Panaclem* & *Panem* appellari, testatur *Tiraquellus* cap. 31. de Nobilit. num. 331.] fertur filia *Æsculapii*, ita dicta ἀπὸ τοῦ πᾶν & ἄκος, quod omnibus mederi queat. *Plinius* lib. XXV. cap. 4. segm. 11. Panaces ipso nomine omnium morborum remedia promittit, numerosum & Diis inventoribus adscriptum. Unum quippe *Asclepion* cognominatur, quoniam is filiam Panaceam appellavit. ubi vide Interpretes. Solo fere nomine illa ex *Aristophane*, *Suida*, *Plinio*, & *Hippocratis* ὄρχη est nota. vid. supra *Æsculapii* filiae. Ex eo, quod *Hippocrates* l. c. per ipsam discipulos suos adjurare voluit, facile liquet, eam & sancte olim habitam, & in honore cum *Hygeia* sorore, si non pari, non tamen nullo fuisse, iisdemque ceremoniis & ritibus Deae in morem cultam. *Pausanias* quoque in Atticis lib. I. pag. 84. refert, apud *Oropios* quartam arae

aræ cujusdam partem *Panaceæ*, *Jasoni*, *Hygiæ*, & *Minervæ Pæoniæ*, fuisse sacram. Confer de illa præter *Tiraquellum* de Nobilitate cap. 31. num. 331. & Scriptores Historiæ medicæ, *Meibomium* in Comment. in Jusjur. *Hippocratis* cap. 6. §. 31 sqq.

PANTACLEA, *Diodori Croni* filia, *Dialectica*. vid. *Argia*.

PANTÆNIS, Poëtria latina. vid. notas ad *Olearii* dissert. de Poëtriis Gr.

pag. 170. not. 53.

PANYPERSEBASTA, & deinde **CAESARISSA**, appellata est *Irene*, filia *Theodori Metobite*, magni Logothetæ sub *Andronico Palæologo Seniore* ab An. MCCCXIV. postquam Imperator illam *Jobanni Palæologo Panypersebasto*, *Constantini Palæologi*, qui *Andronici* Imp. frater erat, filio nuptum dedit, huncque tandem Cæsarem declaravit. *Jo. Cantacuzenus* Historiarum lib. I. cap. 43. pag. 129. ed. Paris. τῷ πρώτῳ βεβασιλευκῷ τῷ Ῥωμαίῳ Παλαιολόγῳ τῷ Μιχαὴλ ἄρρεσι τρεῖς γεγέννηται παῖδες, οὗτός τε ὁ μετ' αὐτὸν βεβασιλευκὸς Ἀνδρόνικος, καὶ Κωνσταντῖνος ὁ ἐν τῇ πορφύρᾳ τεχθεὶς, καὶ Θεόδωρος τρίτος, καὶ θυγατέρες τοσαῦται. Τοῖς μὲν οὖν ἄλλοις ἄλλοι γεγέννηται παῖδες, καθάπερ ἐν ἀρχῇ τῆς ἱστορίας ἐδήλωσε φθάσαι ὁ λόγος· τῷ Πορφυρογεννήτῳ δὲ Κωνσταντίνῳ ὁ Παλαιολόγος Ἰωάννης μονογενὴς γεγέννηται παῖς· ὃ Μετοχίτης ὁ Μέγας Λογοθέτης ἐξέδωκε τὴν θυγατέρα Ἐιρήνην πρὸς γάμον, τῇ τοῦ Πανυπερσεβάστου πρὸς τοῦ θείου καὶ βασιλέως ἀξία τιμημένην. Adde *Nicephorum Gregoram* lib. VII. Historiæ Byzant. cap. 11. segm. 2. pag. 167. & (num. CXLVII.) *Panypersebasta* præceptorem habuit *Nicephorum Gregoram*, qui (num. CXLV sq. & CXLVIII.) ejus ingenium, eruditionem & eloquentiam egregie laudat, atque orationem ab ea ad Patrem habitam refert. Ex *Joanne Panypersebasto* filiam peperit, quæ *Crati Servia*, i. e. Principi *Triballorum*, nupsit, teste *Nicephoro Gregora*, (num. CXLVII.) qui addit, se legatum, *Panypersebasto* apud *Triballos* mortuo, ab Imperatore ad *Triballorum* principem missum esse, ut ipsam *Byzantium* redire compelleret. Confer de illa *Menagii* Historiam mulierum Philosoph. segm. 41 sq. qui hæc subjungit: *KRAL* vox est Slavica, quæ Regem significat. Ea bodie *Turcorum* Imperator *Electores Imperii* in literis compellat, & qua non ita pridem ipsum Ger-

H h h

manorum

manorum Imperatorem compellabat.

PARTHENIS, Poëtria cujus epigrammatis *Meleager* ad suam coronam adornandam usus est. vid. *Celeb. Fabricii Biblioth. Græcæ*. Vol. II. pag. 685. & pag. 722.

PAULA, fœmina Romana ditissima & nobilissima, *Kogati* & *Blesille* filia, ex patre *Agamemnonis* Regis, ex matre *Scipionum* & *Gracchorum* progenies, nata est *A. C.* CCCXLVII. & nupsit *A.* ccclxiv. *Toxotio* Patricio, qui ex illa quatuor filias, *Blesillum*, *Paulinam*, *Juliam Eustochium* & *Rufinam*, atque filium *Toxotium* suscepit. Marito ejus *A.* CCCCXXX. mortuo, quinque adhuc annos Romæ commorata est, deinde sacris Judææ locis & Ægypto usque ad Alexandriam peragratis, Bethlehemi consedit, atque ibi quatuor extruxit monasteria, unum virorum, tria virginum, quas ad pietatem sedulo formavit, quoad, peractis viginti annis, obiit d. XXVI. Jan. *A.* CCCCIV. S. *Hieronymi* colloquio & amicitia familiarissime usa, orationem utriusque Testamenti cum filia *Eustochio* ab ipso audivit, eumque impulit, ut commentarios Sacrorum librorum conscriberet, quod ipse in proœmio libri XVIII. Commentariorum in *Esaiam* testatur. Vitam, virtutes & laudes ejus copiose exposuit laudatus *Hieronymus* in Epitaphio *Paulæ* matris ad *Eustochium* virginem, Epist. LXXXVI. (Epist. XXVII. ed. Basil.) Tom. IV. P. II. Opp. pag. 669 sqq. ed. *Martianay*, ubi pag. 670. ejus accuratam scientiam totius divinæ Scripturæ, & promptam memoriam his verbis laudat: *Nihil ingenio ejus docilius fuit; tarda erat ad loquendum, velox ad audiendum, memor illius præcepti: Audi, Israel, & tace; (Exod. XIV. 13.) Scripturas sanctas tenebat memoriter. Et quum amaret historiam, & hoc veritatis diceret fundamentum; magis tamen sequebatur intelligentiam spiritualem; & hoc culmine adificationem animæ protegbat. Denique compulit me, ut vetus & novum Instrumentum cum filia, me dissonante, perlegerat. Quod propter verecundiam negans, propter assiduitatem tamen & crebras postulationes ejus præstiti, ut docerem, quod didiceram; non à me ipso, id est, à presumptione, pessimo præceptore, sed ab illustribus Ecclesiæ viris. Siubi hæsitabam, & nescire me ingenue confitebar, nequaquam mihi voluit acquiescere; sed jugi interrogatione cogebat, ut è multis variisque sententiis, quæ mihi viderentur probabilior, indi-*

indicaret. Loquar & aliud, quod forsitan amulis videatur incredibile. Hebraeam linguam, quam ego ab adolescentia multo labore ac sudore ex parte didici, & infatigabili meditatione non desero, ne ab ea deferar, discere voluit, & consecuta est, ita ut psalmos hebraice caneret, & sermonem absque ulla latina linguae proprietate personaret. Confer de nostra Scriptores Martyrologiorum & Historiæ Eccles.

PAULINA vid. *Pompeja Paulina*.

PELEÆ, seu *Peleades fatidicæ*, vid. *Olearii* dissert. de Poëtriis Græc. num. LV.

PERIALLA, mulier fatidica, vid. notas ad *Olearii* diss. de Poëtriis Gr. pag. 170. not. 54.

PERICTIONE, (quæ vitiose vocatur *Perictionia* in *Eberti* Gynæceo docto pag. 277. *Perictione* in nonnullis Codicibus *Photii* Cod. CLXVII. pag. 194, 4. ubi Scriptores recensentur, ex quibus *Jeannes Stobæus* apophthegmata sua collegit,) fuit mulier Pythagorica, scripsitque librum περὶ οὐρανῶν & alium περὶ γυναικῶν ἀρμονίης, ex quibus fragmenta quatuor profert laudatus *Stobæus*, (num. CXLIX--CLI.) *Bemlejus* autem in dissert. de Epistolis *Phalaridis* contra *Boetium* anglice edita pag. 381 sq. statuit, omnia ista sub nomine *Perictiones*, quæ sunt *Platonis* mater, ab impostore efficta esse, quod plerorumque pythagoricorum fragmenta sint supposititia scripta, atque duo priora fragmenta *Perictiones* composita sint dialecto dorica, posteriora autem duo ionica. Confer de illa *Managii* Historiam mulierum philosoph. segm. 108. & *Celeb. Fabricii* Biblioth. Græc. Vol. I. pag. 527.

PERILLA nonnullis est *Ovidii* poetæ uxor, aliis ejus filia, aliis nomen fictum mulieris, cujus ingenium in versibus pangendis laudat *Ovidius* Tristium lib. III. eleg. 7.

PERIMEDA vid. *AGAMEDA*.

PHABULLA, seu *RHABILLA*, seu *Fabilla*, seu *Fabulla* Libyca, de qua *Galenus* Pharmac. sec. locos lib. IX. Tom. II. Opp. pag. 294, 30. ed. Basil. Μέγανμα, Ἀντιχόνος, σπινθηροῖς, ὑδρακτικοῖς, ισχυαδικοῖς ἀρθριτικοῖς ἐκνεύσθη φάβιλλῃ & v. 32. Ἄλλο φάβιλλῃ ἀντιτὸν ἀσθενὲς γυναιὸν πρὸς τὰς αὐτὰς

H h h 2

dia-

διαθέσει & lib. X. pag. 308, 55. Μάλαγμα Ἀντιοχίδος σπληνικοῖς, ὑδραπικοῖς, ἰσχυαδικοῖς, ἀρθριτικοῖς ἐσκευάσθη Φαβίλλῃ Λιβυκῇ. Janus Cornarius in notis ad h. l. existimat, pro *Libyca* legi debere *Liviam*, hancque non fuisse mulierem medicam, sed ei præparatum esse medicamentum à *Galeno* descriptum, cujus sententiam approbat *Dan. Clericus* in Historia Med. gallice edita part. II. lib. III. cap. 13. pag. 137. Confer de illa *Tiraquellum* de Nobilit. cap. 31. n. 346. & *Celeb. Fabricium* Vol. XIII. Biblioth. Gr. pag. 158.

PHAEDRIUM fuit serva *Epicuri*, quam hic in testamento suo liberam dimisit apud *Diogenem Laërtium* lib. X. segm. 21. ἀφίημι δὲ καὶ Φαίδριον ἐλευθέραν. Unde conjicere licet, illam philosophiæ *Epicuri* sedulam operam dedisse.

PHAËLLO, mulier fatidica, vid. *Olearii* dissert. de poetriis Graecis, num. LVII.

PHAËNNIS, mulier fatidica, vid. *Olearium* l. c. num. LVI.

PHANOTHEA, poetria, vid. *Olearium* l. c. num. LVIII.

PHANTASIA, poetria commentitia, vid. notas ad *Olearii* dissert. p. 173.

PHEMONOE, mulier fatidica, vid. *Olearium* l. c. num. LIX.

PHERENICE, vid. *BERONICE*.

PHILA, poetria commentitia, quam *Ebertus* in Gynæceo docto p. 280. effinxit ex *Manuele*, *Pbile* Scriptore Iamborum de animalium proprietatibus.

PHILAENIS, poetria, vid. *Olearii* dissert. de poetriis Gr. num. LX.

PHILIPPI Evangelistæ & Diaconi filix quatuor prophetissæ commemorantur Act. XXI. 8 sq. Τῇ ἐπαύριον ἐξελθόντες οἱ περὶ τὸν Παῦλον ἦλθον εἰς Καισάρειαν· καὶ ἰσχυρόντες εἰς τὸν δακὸν Φιλίππου τοῦ ἐναγγελιστοῦ, (τοῦ ὄντος ἕκ τῶν ἑπτὰ) ἰμείναμεν παρ' αὐτῶν. Τούτῳ δὲ ἦσαν θυγατέρες παρθένοι τέσσαρες προφητεύσαι. Verbum hoc Interpretes ad h. l. explicant divinas laudes celebrantes, vel Scripturam propheticam ex singulari Spiritus S. revelatione celebrantes, vel futura prædicantes, ut impletum sit id, quod existat Act. II. 18. Καί γε ἐπὶ τοὺς δούλους μου καὶ ἐπὶ τὰς δούλας μου ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἐχρῶ ἀπὸ τοῦ πνεύματος μου, καὶ προφητεύουσι. De iisdem sequentia monet *Frider. Spanhemius F.* in Miscellan. Sacrae Antiq. lib. III. diss. 3. de ficta professione

Petri

Petri in urbem Romam part. 3. §. 9. Tom. II. Opp. pag. 358 sq. *Tradidit Papias, & cum eo Polycrates ac Clemens Alexandrinus, (nec non Eusebius Hist. Eccl. lib. III. cap. 39. pag. 112.) Philippo Apostolo fuisse conjugem, ac filias virgines, obdormivisse has Hieropoli, à quibus Papias mirabilia quædam accepisset, ut mortuum sua ætate suscitatum, & Barfabam, de quo Actor. I. lethale poculum sine læsione ebibisse. Atqui rectissime Valesius not. in Eusebii Hist. Eccles. lib. III. cap. 31. observat, errorem subesse, & confudisse Philippum Evangelistam, cui filiae quatuor, Virgines, cum Philippo Apostolo. Praeterea non Hierapoli sed Caesareae Palestine has constanter habitasse virgines, quarum cubicula ostenderentur ætate Hieronymi, hic ipse auctor est epistola ad Eustochium. Et gratis Baronius, ut nodum expediat, vult, utrique Philippo fuisse filias Virgines, Diacono & Apostolo, illas Caesareae, has Hierapoli commorantes. Quin supra modum grandævæ hae fuerint Papiæ ætate, minimum sub Hadriano, ut quæ jam προφητεύσαι, quo tempore Paulus Caesaream appelleret, Hierosolymam inde concessurus, fere sub initia Neronis. Imo pridem ante obstrictæ illae fuerant votæ virginitatis, si fides Hieronymo adversus Jovinianum, quin eadem primitiae virginitatis post crucem Christi, Baronio interprete. Ne dicam memorata Papiæ miracula, ab his virginibus accepta, nescio quid redolere Papiæ credulitatis, verè fabulis propiora, iudice ipso Eusebio.*

PHILTATIS vel *Pbilitis*, *Theopbrii* Crotoniatae filia, inter mulieres Pythagoricas clarissimas recensetur à Jamblichō in vita *Pythagoræ* sub finem. In *Arcerii* editione perperam vocatur Φίλτης, & additur eam fuisse sororem Βυδαϊκού, vel ut in Codice MS. *Jamblicbi* exstat, Βυδαϊκού. Sed εὐδῶς emendatus est hic locus à viris doctis: Φίλτης θυγάτηρ Θεόφριος τοῦ Κροτονιάτου. Βυδακίς vel Βυδαίχη) ἀδελφὴ Ὀκκέλου καὶ Ὀκύλου τῶν Λευκανῶν. Duumviris praestantissimis *Menagio* in *Historia Mulierum philosoph.* segm. 99. & *Fabricio Biblioth. Gr. Vol. I. pag. 527.* magis placet Φίλτατις, quam Φίλτης, *Pbilitatium*, virum doctum & sodalem suum, artē libros conglutinandi Athenis invenisse tradit *Olympiodorus Philosophus Alexandrinus* apud *Photium* Cod. LXXX. pag. 110. ed. Hoechel.

PHILUMENE fuit puella Alexandrina, quæ dæmone maligno obfessa multa mentiebatur, & ab *Apelle* haeretico comprimebatur, qui hujus impudicae mulieris amore adeo flagravat, ut librum composuerit inscriptum: *Philumene prophetia & phaneroses*. Mentionem ejus faciunt *Eusebius* Hist. Eccles. lib. V. cap. 13. pag. 177. B. Ἀπὸ τῆς τούτων Ἀπελλῆς ὁ τῇ πολιτείᾳ σεμνυόμενος καὶ τῇ γῆραι, μίαν ἀρχὴν ὁμολογεῖ· τὰς δὲ προφητείας ἐξ ἀντικειμένου λέγει πνεύματος· κινούμενος ἀποφθίγμασι παρθένου δαιμονιώσης, ὄνομα Φιλουμένης. *Theodoretus* Haeretic. Fab. Lib. 1. cap. 25. Tom. IV. Opp. pag. 211. D. Ἀπελλῆς βιβλίον συνθεῖς Φιλουμένης προφητείας ὀνόμασι. *Tertullianus* cap. 6. de praescript. haeret. *Providerat jam tunc Spiritus Sanctus futurum in virgine quadam Philumene angelum seductionis, transfigurantem se in angelum lucis, cujus signis & praestigis Apelles inductus, novam haeresin induxit.* Idem l. c. cap. 51. vel potius auctor, qui appendicem haeresium huic *Tertulliani* libro attexuit: *Habet praeterea Apelles privatas, sed extraordinarias suas lectiones, quas appellat phaneroses Philumenes, cuiusdam puellae, quam quasi prophetissam sequitur.* Idem cap. 6. de carne Christi: *Pervenimus de calcaria (quod dici solet) in carbonariam, à Marcione ad Appellem, qui posteaquam à disciplina Marcionis in mulierum carne lapsus, dehinc in virginem Philumenem spiritu eversus est, solidum Christi corpus, sed sine natiuitate suscepit ab ea praedicare.* Et Angelo quidem illi Philumenes eadem voce Apostolus respondet, quæ ipsum illum jam tunc praedicabat, dicens: *Etiam si angelus de caelis aliter evangelizaverit vobis, quam nos evangelizavimus, quibus homo sit.* Idem cap. 36. de anima: *Apelles non pius, sed haereticus, ante corpora constituit animas viriles ac muliebres, sicut à Philumena didicit, utique carnem ut posteriozem ab antiqua facit accipere solum.* Idem adversus Marcionem lib. III. cap. 11. *Philumene illa magis persuasit Apelli, ceterisque desertoribus Marcionis, ex fide quidem Christum circumtulisse carnem, nullius tamen natiuitatis, utpote de elementis eam mutatum.* *S. Augustinus* lib. de Haeresibus ad Quodvultdeum cap. 24. ubi de Severianis: *Hic praeterea Philumenem quandam puellam dicebat inspiratam divinitus ad praenuntianda futura; ad quam somnia atque aestus animi sui referens, divinationibus seu praesagiis ejus secretim erat solitus praemoneri eodem phantasmate eadem Philumenae*

pueri

pueri habitu se demonstrante, qui puer apparens Christum se aliquando, aliquando esse assereret Paulum. A quo phantasmate sciscitans, ea solet respondere, quae se audientibus diceret. Nonnulla quoque illam miracula operari solitam, inter quae illud praecipuum, quod in angustissimi oris antipallam vitream panem grandem immitteret, eumque extremis digitis levare solet illaesum, eoque solo quasi divinitus sibi cibo dato fuisset contenta. Locum hunc totum à MS. abesse monent Editores Lovanienses & Parisienses, quod forte cum esset à quopiam in ora libri, non de Severo, sed de Apelle, (cap. 23.) annotatum, librarii hallucinantes istuc transtulerunt. Itigius, ὁ μακαρίτης, in dissert. de haeresiarchis Seculi I. & II. Sect. II. cap. 8. pag. 157 sq. putat, Augustinum memoria lapsum esse, cum Philumenam hanc non Apelli sed Severo tribuit, nisi forte librariorum vitio relatio haec de Philumena ad caput proxime sequens rejecta fuerit. Tillemontio in Memoriis Historiae Eccles. gallice editis Tom. II. Part. II. ubi de Marcionitis agit pag. 212. & 518 sq. ed. in 12. id dubium est, statuit tamen additionem istam esse antiquam & fide dignam. S. Hieronymus epist. ad Cyprianum adversus Pelagianos num. 43. Tom. IV. Opp. Part. II. pag. 477. ed. Martian. Apelles Philumenen suarum comitem habuit doctrinarum. Et S. Pacianus ad Sympronianum contra tractatus Novatian. Tom. III. Biblioth. Patrum pag. 58. A. ed. Paris. 1654. Prophetas secutus est, (Novatianus,) ut Cataphryges, an Philumenen aliquam, ut Apelles? Confer Itigium & Tillemontium II. oc. Jo. Andr. Schmidium in diss. de muliere heterodoxa §. 8. pag. 11. & Jo. Henr. Feuskingium in Gynaeco haeretico-fanatico pag. 502. Philumenen, Alcini filiam, nutricem suam memorat Aristides ἱερῶν λόγων πρῶτος Tom. I. pag. 511. & λόγος πέμπτος Tom. I. pag. 626.

PHINTYS, Callicratidis filia, Pythagorea, scripsit librum περὶ γυναικῶς σωφροσύνης, de temperantia mulieris, cujus fragmentum non parvum profert Stobaeus, (num. CLII.) Mentionem ejus faciunt Tiraquellus in XI. leg. Conub. gl. I. Part. 11. Tom. II. Opp. pag. 191. a. Menagius in Historia mulierum philosoph. segm. 108. & Fabricius Biblioth. Gr. Vol. I. pag. 527.

PHYGO, Poëtria, vid. notas ad Olearii dissert. de Poëtriis Gr. pag. 185. not. 81.

PHYL-

PHYLLIS fuit mulier pythagoricorum dogmatum studiosa, ad quam, quum liberorum mater facta esset, scripsit *Myia*, *Pythagorae* filia, epistolam de bona nutrice eligenda, (vid. num. C.) in cujus fine aliam de liberorum educatione promittit. Meminit ejus Celeberrimus *Fabricius* Biblioth. Gr. Vol I. pag. 527.

PHYTO Sibylla, vid. *Olearii* diff. de Poëtriis Gr. num. LXI.

PILIA (Maria) vid. *Maria*.

PISIRRHONDE vid. supra *Bisforronde*.

PLACIDIA (*Galla*) *Theodosii* M. Imp. & *Gallae* filia, *Honorii* & *Arcadii* Imp. soror, capta A. C. 410. Romæ in *Alarici* Gothorum Regis potestatem venit, & A. 414. *Ataülpho*, *Alarici* successori nupsit, & *Theodosium* mox extinctum anno sequenti peperit, *Ataülpho* A. 415 cæso, ipsa gravissimis contumeliis à *Sigerico* affecta est, deinde à *Vallia*, *Sigerici* successore, *Honorio* fratri restituta, & cum *Constantio* Comite & *Patricio* A. 417. nupta primum *Justam Gratam* *Honoriam*, deinde *Fl. Placidium Valentinianum* in lucem edidit. Marito ejus *Cæsare* & imperii consorte ab *Honorio* A. 421. declarato, & paulo post fatis functo, cum ipsa in fratris odium incurrisset, & A. 423. CPolim petisisset, privatam illic vitam egit. *Honorio* autem obeunte, & *Joanne* Occidentis Imperium arripiente, *Theodosius* Junior Imp. *Placidium Valentinianum* Occidenti praeesse jussit sub tutela matris, hancque A. 424. Augustam nuncupavit, quæ pie & prudenter res Occidentis usque ad A. 449. 27. Nov. administravit, & *Ravennae* est sepulta. Epistolam ad *Aurelium*, aliamque ad *Augustinum* & sex alios Episcopos Africae de Synodo apud *Spoletum* cogenda, quas *Honorio* Imp. adscriptas exhibet ex MS. Vaticano *Baronius* ad A. 419. num. 22 sq. à *Placidia Galla* compositas esse, ostendit *Henr. Norisius* in *Historia Pelag.* lib. I. c. 16. Tom. I. Opp. pag. 155 sq. Ejusdem Epistolæ duæ, altera ad *Theodosium* Jun. Imp. altera ad *Æliam Pulcheriam* Augustam de Pseudo Synodo Ephesina à *Dioscuro* Alexandrino contra S. *Flavianum* celebrata, exstant graece & latine inter epistolas Concilio Chalcedonensi praemissas, atque latine tantum in *Baronii* Annal. Eccles. ad Annum 449. num. 159. & 162. Rescriptum nomine *Valentiniani* filii.

Aqui-

Aquilejæ A. C. 425. publicatum contra hæreticos Romæ tumultuantes, habetur lib. XVI. Cod. Theodof. tit. 5. Aliud ad *Armatium* Praefectum Praetorio Galliciarum de diversis Ecclesiasticis capitibus, & in Pelagianos Episcopos eodem anno scriptum in *Sirmondi* Tom. I. Concil. Galliae pag. 54. Domos duas *Placidiae* Augustae in urbe Constantinopolitana describit *Anselmus Bandurius* lib. VII. Commentar. in Antiqq. Cpolit. pag. 388. ed. Paris. Singula ista in Commentario de vitis Augustarum uberius exponere constitui. Confer interea *Socratis* Histor. Eccl. VII. 24. *Sozomeni* Hist. Eccl. IX. 16. *Olympiodori* histor. apud *Photium* Cod. LXXX. pag. 107 sqq. ed. *Hoefchel.* *Isidori* Hispal. Chronicon Gothorum ad A. C. 411 sqq. *Prosperi* Aquit. Chronicon pag. 740 sqq. Opp. ed. Par. 1711. fol. *Pauli Diaconi* Histor. Miscell. lib. XII. cap. 10. lib. XIII. cap. 28. lib. XIV. cap. 3. & 6. *Jornandis* Success. temp. cap. 91. 96 sq. Ejusdem Originem Gothor. cap. 31 sq. & *Pauli Orosii* lib. VII. histor. cap. 28.

PLOTIANA, de qua lib. XXIX. Digest. tit. 7. de jure Codicill. leg. 18. haec leguntur: Plotiana Celso suo salutem: Lucius Titius his verbis ita cavet: Si quid tabulis aliove quo genere ad hoc testamentum pertinens reliquero, ita valere volo. *Quæro, an Codicilli, qui ante hoc testamentum scripti sunt, debeant rati esse?* Juventius Celsus Plotianae salutem: Hæc verba: Si quid ad hoc testamentum pertinens reliquero, valere volo; etiam ea, quæ ante testamentum scripta sunt, comprehendere videntur. Ex his colligit *Tiraquellus* ad XI. Leg. Connub. Tom. II. Opp. pag. 191. a. Plotianam non fuisse juris civilis imperitam, ideoque nec Celsum gravissimum in jure auctorem eam responsione dedignatum esse.

POLLA. vid. *Argentaria*.

POLYCRATA *Pythagoræ* filia commentitia, quam in epistola quadam *Pbalaridis* egregie laudari, eique patrem scripta sua legasse copiose narrat *Anton. Guevarra* in Horologio Princip. II. 35. pag. 364. Sed *Pythagoras* commentaria sua fideliter servanda *Damoni* filiae tradidit, & *Pbalarides* nullam *Polycratae* mentionem in epistolis facit.

POLYDAMNA, sive *Polydama*, *Tbonis* Ægyptii uxor, artem medicam egregie calluit, & *Nepenthes* medicamentum tristitiam abolens cum *Helena* com-

municavit. Vid. *Homerus*, (num. CLIII.) *Diodorus Siculus*, (num. CLIV) qui eam *Polymnestiam* appellat, & *Philostratus*, (num. CLV.) Nepenthis Homericæ mentionem fecerunt permulti auctores veteres, quorum testimonia profertur *Pet. la Seine* in *Homeri Nepenthe* s. libro de abolendo luctu, qui recusatus est Tom. XI. Antiqq. Graec. *Gronovii* pag. 1329 sqq. *Jac. Duportus* in *Gnomologia Homerica* pag. 166 sq. *Pet. Petitus* in *Homeri Nepenthe*, s. dissertatione de *Helenae* medicamento luctum abolente, & aliis quibusdam eadem facultate praeditis. *Traj. ad Rhen.* 1689. 8. & *Jo. Conr. Barchusen* in *Orat. de Nepenthe*, quae addita est ejus *Historiae medicinae*, Amstel. 1710. 8. *Helenam* quoque à Nostra herbam serpentibus exitiosam accepisse tradit *Ælianus*, (num. CLVI.) Confer de *Polydamna* *Historiae medicae* Scriptores, *Tiraquellum* de *Nobilitate* cap. 31. num. 333. & *Fabricii* *Biblioth. Graecam* Vol. XIII. pag. 376 sq.

POLYMNESTA vid. *Polydamna*.

POLYXO, Nympha & vates fabulosa, nutrix Reginae *Hyppis*, & mater *Asterionis*, de qua vid. *Apollonii Rhodii* *Argonaut.* I. v. 668. *Valerium Flaccum* *Argon.* II. v. 316 sqq. *Callimachum* in hymn. in *Cerer.* v. 78. *Statium Theb.* V. v. 90. *Hyginum* fab. XV. & commentarios *Virorum doctorum* ad hunc locum. Ill *Spanhemius* in *Observv.* in *Callimachi* l. c. plures foeminas *Polyxus* nomine appellatas recenset.

POMPEIA PAULINA, altera *Senecae* Philosophi uxor, non mediocrem opem viri studiis attulisse fertur, teste *Tiraquello* in XI. leg. *Connub.* Tom. II. *Opp.* pag. 190. a. Ipse *Seneca* epist. CIV. summum ejus in se amorem egregie laudat, quem etiam in mariti morte ostendit, cui suam, (quod in ipsa fuit) jungere voluit. Confer omnino *Tacitum* *Annal.* XV. cap. 63.

POMPEII SATURNINI, eruditione & scriptis inclyti, uxor, foemina doctis annumeratur à *Tiraquello* l. c. pag. 190. a. quia *Plinius* lib. I. epist. 16. de illa refert: *Legit* (Pompejus Saturninus) *mibi nuper epistolas, quas uxoris esse dicebat.* *Plautum vel Terentium metro solutum legi credidi, quae sive uxoris sint, ut adfirmat, sive ipsius, ut negat, pari gloria dignus est, qui aut illa componat,*

ponat, aut uxorem, quam virginem accepit, tam doctam politamque reddiderit.

PORCIA, filia *Catonis Uticensis* & uxor *M. Junii Bruti*, qui de *Julio Cesare* interficiendo conjuravit, ab *Æg. Menagio* segm. 75. in numerum mulierum philosopharum refertur, quia ipsa à *Plutarcho* in vita *Bruti* Tom. I. Opp. pag. 989. D. appellatur φιλόσοφος καὶ φίλανδρος ὄνσα, καὶ μετὰ φρονήματος τοῦ ἔχοντος. Marito conjurationem contra *Cesarem* meditante ipsa se in femore graviter læsit, ut indicaret, se ad quævis perferenda paratissimam esse; & *Brutus* supervivere nolens, ardentibus prunis in os ingestis mortem sibi intulit. vid. *Plutarchum* l. c. *Valerium Maximum* III. 2. ex. 15. & IV. 6. ex. 5. & *Martialem* lib. I. epigr. 43.

PORTIA quædam, cujus epistola latina ad *P. Fabium* exstat lib. I. num. 28. Epistolarum, *Q. Curtio* suppositarum, in *Celeb. Fabricii Biblioth. Latina* Vol. II. pag. 812.

POTAMILLA memoratur in *Dioegenis Laërtii* lib. VIII. segm. 63. Μεγαλὸν τὸν Ἀκράγατα ἐπικαλεῖται Ποταμίλλα, ἐπεὶ μυριάδας αὐτὸν κατέκρινε ὀγδοήκοντα. *Menagius* in notis ad h. l. τὸ Ποταμίλλα non agnoscunt ceteræ editiones. *Agnoscunt regie membranae. Ignoratissima autem mihi omnium feminarum hæc femina.* *Palatinus Codex* habet: Ποταμὸν ἄλλοι.

POTONE fuit soror *Platonis Philosophi*, è qua *Eurymedon* suscepit *Spenispermum*, *Platonis* auditorem & in *Academia* successorem. vid. *Suidam* in Ποτώνη & Σπένισπρος.

PRAXIGORIS, Poëtria, vid. *Olearii* diff. de Poëtriis Gr. num. LXII.

PRAXILLA, Poëtria, vid. *Olearium* l. c. num. LXIII.

PRISCA, seu *Priscilla*, Pontica, uxor *Aquila*, cum quo Romæ, Corinthi, Ephesi, aliisque in locis Christianæ Religionis dogmata propagavit atque explicavit, fideique sacræ mysteria in conventibus domesticis alios docuit. De ejus eruditione & notitia accurata testatur *Spiritus S.* in Rom. XVI. 4. Ἀσπάσασθε Πρίσκιλλαν καὶ Ἀκύλαν τοὺς συνεργούς μου ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. (Οἱτινες ὑπὲρ τῆς ψυχῆς μου τὸν ἑαυτῶν τράχηλον ὑπέθηκαν· οἱς οὐκ ἐγὼ μόνος εὐχαριστῶ, ἀλλὰ καὶ πᾶσαι αἱ ἐκκλησίαι τῶν ἱερῶν.) καὶ τὴν κατ' οἶκον αὐτῶν ἐκκλησίαν. Et Act.

XVIII. 26. Ἀκούσαντες αὐτοῦ Ἀκύλας καὶ Πρίσκιλλα προσελάβοντο αὐτὸν, καὶ ἀκριβέστερον αὐτῷ ἐξέδιντο τὴν τοῦ Θεοῦ ὁδόν. Vid. etiam Act. XVIII. 2. & 18. 1. Cor. XVI. 19. & 2 Timoth. IV. 19. Multa in laudem ejus & *Aquila* mariti profert S. *Chrysostomus* in *Homil* XXX. in Epist. ad Rom. Tom. IX. Opp. ed. *Montfauc.* pag. 741 sq. & in *Homiliis* II. in verba S. *Pauli* Rom. XVI. 4. Ἀσπάσασθε Πρίσκιλλαν &c. Tom. V. Opp. ed. *Savil.* pag. 314. & pag. 321 sqq. atque Tom. V. ed. *Duc.* pag. 216. & pag. 226 sqq. In S. *Dorothei* Episc. Tyri *Synopli* de LXX. Discipulis ἰουδαίας suscecta haecce leguntur: *Aquila*. Hujus quoque meminit *Paulus*. *Heracliae* fuit *Episcopus Priscas*. Recordatur etiam hujus *Paulus*. *Colophonae* *Episcopus* fuit. Memoria *Aquila* & *Priscillae* recolitur in Ecclesia Romana d. VIII. Julii, & in Ecclesia Graeca d. XIII. Febr. *Menaea* hujus mensis pag. 77. a. Ὁ ἅγιος Ἀκύλας σκυτοτόμος ἦν τὴν τέχνην, καὶ περὶ τοῦ ἁγίου Ἀποστόλου Παύλου ἀκούσας ἀπῆλθε πρὸς αὐτὸν μετὰ τῆς συμβίου αὐτοῦ Πρίσκιλλης· καὶ βαπτισθέντες ἀμφότεροι ὑπ' αὐτοῦ, ἦσαν αὐτῷ καὶ βοηθητοῦμενοι κατὰ πᾶσαν πόλιν· καὶ χώραν ἀκολουθοῦντες καὶ συγκινδυνεύοντες ἐν πᾶσι τοῖς πειρασμοῖς. Τοσοῦτον δὲ ἠγάπησεν αὐτοὺς ὁ μέγας ἀπόστολος Παῦλος διὰ τὴν ἀρετὴν αὐτῶν καὶ τὴν εἰς Χριστὸν πίστιν, ὥς καὶ μνημονεύει αὐτῶν ἐν ταῖς ἐπιστολαῖς αὐτοῦ. Οὕτω δὲ τῷ Ἀποστόλῳ εὐαρεστήσαντες, καὶ πολλὰ τελέσαντες θάυματα, ὕψιστον κρατηθέντες ὑπὸ τῶν ἀπίστων, τὰς κεφαλὰς ἀπετμήθησαν. καὶ οὕτω μεταστάντες τῶν ἐπὶ γῆς, κατοικοῦσι τοὺς οὐρανοὺς. Et *Menologium* Graecorum cura *Anniib. Albani* Card. editum, Tom. II. pag. 185. Ὁ ἅγιος Ἀκύλας σκυτοτόμος μὲν ἦν τὴν τέχνην πρότερον. Ἑλλήν δὲ ὑπάρχων, ὅμως τῆς ἐλεημοσύνης καὶ τῆς πρὸς τοὺς πτωχοὺς συμπαθείας οὐκ ἐπελανθάνετο· ἀλλ' εἰ τι ἐκέρδησεν ἐκ τοῦ ἐργοχειρίου αὐτοῦ, ἐμέριζεν αὐτὸ μετὰ τῶν πτωχῶν. Ἀκούσας δὲ περὶ τοῦ Ἀποστόλου Παύλου κηρύττοντος τὸν Χριστὸν, ἀπῆλθε πρὸς αὐτὸν, μετὰ τῆς γυναίκος αὐτοῦ Πρίσκιλλης, ὥς εἰς ὁμότεχον· σκυτοτόμος γὰρ ἦν καὶ αὐτός. Καὶ διδασκόμενος ὑπ' αὐτοῦ τὸν λόγον τῆς ἀληθείας, ἐβαπτίσθησαν. Καὶ ἦσαν δουλεύοντες αὐτῷ· καὶ κατὰ πᾶσαν πόλιν καὶ χώραν ἀκολουθοῦντες καὶ συγκινδυνεύοντες ἐν πᾶσι πειρασμοῖς. Τοσοῦτον δὲ ἠγάπησαν αὐτοὺς ὁ μέγας Ἀπόστολος διὰ τὴν ἀρετὴν αὐτῶν, καὶ τὴν πρὸς Χριστὸν πίστιν, ὥς καὶ μνημονεύει αὐτῶν ἐν ταῖς αὐτοῦ ἐπιστολαῖς.

Differ-

Μετὰ δὲ Θάνατον τοῦ Ἀποστόλου τὸν Χριστὸν ὁμολογοῦν μὴ παυσάμενοι, ἐκρατήθησαν ὑπὸ τῶν εἰδωλολατρῶν, καὶ πολλὰ βασανισθέντες ἀπεκεφαλίσθησαν. Prodiit Dissertatio *Gustavi Ge. Zeltneri de Priscilla Aquilae uxore*, tanquam foeminarum è gente Judaica eruditarum specimine, Altorf. 1709. 4. Confer etiam *Jo. And. Schmidii* diff. de muliere orthodoxa §. 3. pag. 7 sqq. & §. 5 sq. pag. 11 sq. ubi de aliis mulieribus sanctis à D. Paulo laudatis agit.

PRISCA, sive *PRISCILLA*. vid. *Maximilla*.

PROBA vid. *Falconia*.

PTOLEMAIS Cyrenæa, (mendose à *Tiraquello* pag. 119 a. *Cyrenensis* dicta) citatur ἐν τῇ πυθαγορικῇ τῆς Μουσικῆς στοιχειώσει· in *Pythagorica Musices institutione*, à Porphyrio in Commentario in *Harmonica Ptolemasi* pag. 207, 208, 209. (num. CLVII. – CLIX.) quod, antequam *Porphyrii* liber à *Jo. Wallisio* in Tomo III. Operum Oxon. 1699. fol. ederetur, observarunt *Ism. Bullialdus* notis in *Theonem Smyrnaeum* pag. 276. & *Æg. Menagius* in *Historia mulierum Philosoph.* segm. 111. ubi testatur hunc *Porphyrii* librum manu exaratum adservari in Bibliotheca Regia, nec non in Vaticana. Addit Vir laudatus. *Musicen maxime coluerunt Pythagorici, teste Moderato Gaditano, qui Pythagoreorum placita, ut est apud Porphyrium in Pythagora, XI. libris eruditissime complexus erat. Obiter hic observamus, vixisse Moderatum illum sub Nerone, quod nos docuit Plutarchus Sympof. lib. VIII. cap. 7. Qua autem aetate vixerit Cyrenæa haec Ptolemais, incertum est. Cum ejus testimonio utatur Porphyrius, ante Porphyrium vixisse constat, qui vixit sub Aureliano. Vixit fortasse eodem, quo Julia Domna Imperatrix tempore, cujus exemplo verisimile est plurimas mulieres studiis operam dedisse. Tunc autem diu erat, quod defierat Pythagorica secta; quaerit scilicet Porphyrius in vita Pythagorae, cur Philosophia Pythagorea extincta esset, quam diu ante sua tempora extinctam ex ejus oratione colligimus. Quare cum Ptolemaida Cyrenæam Sectae Pythagoricae adscripsimus, non in omnibus Pythagoricam fuisse dicere volumus, sed hoc tantum, numerorum doctrinam quod spectat, Pythagoricos canones secutam fuisse. Meminit Ptolemaidis Celeb. Fabricius Biblioth. Gr. Vol. I. pag. 527. & Vol. II. pag. 268.*

PUDENTILLA (Æmilia) fuit primum *Sicini Amici* uxor, deinde *L. Apuleji* Madaurenfis, Philofophi Platonici, qui in Apologia fua eam vocat mulierem fapientem, & egregie piam pag. 514, 4. ed. Parif. in ufum Ser. Delphini curatae, atque ejus epiftolas graece fcriptas faepe allegat.

PULCHERIA quædam laudatur in *S. Maximi* Confefloris Sermonibus per excerpta ferm. 39. Tom. II. Opp. pag. 632. Ἀυτὴ (Πουλχερία) ἐρατὴ θυῖσα ὑπὸ τινος ἐν συνόδῳ πλείονας γυναικῶν, διατὶ μόνῃ τῶν ἄλλων γυναικῶν οὐ φορᾷ κόσμος; ἔφη. Ἀυτάρκης κόσμος ἐστὶ γυναικὶ ἢ τοῦ ἀνδρὸς ἀρετή.

PULCHERIA Augusta, filia *Arcadii* Imp. fofor Imperatoris *Theodofii* Junioris, & uxor *Marciani* Imp. Princeps religiofiffima, cujus memoria in Ecclefia Graeca d. X. Sept. recolitur, egregie laudatur à *Socrate* Hift. Eccl. lib. VII. cap. 22. *Sozomeno* lib. IX. cap. 1 fqq. *Nicephoro* lib. XIV. cap. 23. Auftore Chronici Pafchalis ad Olymp. CCC. *Joanne Zonara* Annal. Tom. II. pag. 44. ed. Parif. *Cedreno* pag. 342 fqq. ed. Parif. *Glyca* Annal. Part. IV. pag. 261 fqq. aliisque Hiftoriae CPolitanae Scriptoribus. *Cyrillus* Alex. huic fororique *Fla-killae* & *Theodofii* Jun. Conjugi *Lixiniae Eudociae* dedicavit libros II. de recta fide, qui habentur Tom. V. Part. II. Opp. pag. 42 fqq. ed. Parif. *S. Leonis* M. Papae, Epiftolae XI. ad *Pulberiam* Auguftam exftant in ejus operibus ed. Lugd. 1700. fol. ubi etiam pag. 276. *Pulcheriae* Epiftola ad *Leonem* Papam exhibetur. Plura de illa in Commentario de vitis Auguftarum proferre conftitui.

Q.

QUINTIANA (Julia) Clinica, cujus mentio fieri videtur in veteri infcriptione apud *Graterum* pag. DCXXXV. 10. Sed pag. DCXC. 6. eadem infcriptio fic legitur: *Juliae Quintianae* Cl. *Luce* F. ut obfervat *Celeb. Fabricius* Vol. XIII. Biblioth. Gr. pag. 382.

QUINTILLA fuit mulier Cainianorum hærefi addicta, de qua *Tertullianus* in tract. de baptifmo cap. I. “ Nuper converfata iftic quædam de Caiana hærefi
“ vipera venenatififfima doctrina fua plerosque rapuit, inprimis baptifmum de-
“ ftituens, plane fecundum naturam; nam fere viperæ & afpides ipfique reguli
“ fer-

“ serpentes arida & inaquosa sectantur. Sed nos pisciculi secundum ἰχθῦν
 “ nostrum Iesum Christum in aqua nascimur: nec aliter quam in aqua perma-
 “ nendo salvi sumus. Ita *Quintilla* monstrosissima, cui nec integre quidem
 “ docendi jus erat, optime norat pisciculos necare, de aqua auferens.” *Pbil.*
Priorius in notis ad h. l. statuit, *Tertullianum* loqui de *Quintilla*, cujus meminit
Epiphanius, (num. XCVII.) à qua hæretici Quintilliani orti sint, qui & Pepu-
 ziani dicti, quoniam virus suum *Pepuræ* potissimum sparserit; eamque negasse
 omnino baptismum, antequam ad *Montani* partes accederet. *Tillemontius* autem
Memor. Eccles. gallice editarum Tom. II. pag. 47. pag. 428, 438, & 446. has
 duas mulieres à se invicem distinguit. Confer *Jo. Andr. Schmidii* diss. de mu-
 liere heterodoxa §. 6. pag. 9. & *Jo. Henr. Feustkingii* Gynæceum hæretico-san.
 pag. 525 sqq.

R.

RHODOPE, Pythagorica mulier, ad quam exstat *Tbeanus*, Philosophæ
 pythagoricæ, epistola in observationibus *Luce Holstenii* ad vitam *Pythagoræ* ab
 anonymo scriptam. Constat hanc, quæ est quatuor epistolarum *Tbeanus* postre-
 ma, non esse γῆνοιον, quia in illa *Tbeano* se *Rhodopæ* excusat, quod necdum
Platonis librum de Ideis, inscriptum *Parmenides*, miserit. Vid. *Menagii* Histo-
 riam mulierum philosoph. segm. 110. & *Fabricii* Biblioth. Gr. Vol. I. p. 528.
 De *Rhodope*, genere Thressa, ancilla *Iadmonis*, meretrice celebri, quæ *Cbaraxi*,
 fratris *Sapphus*, amica fertur, confer *Fragmenta Sapphus* num. LXXXVI. CII.
 CXXII. CXCIH. & pag. 250. b.

ROMA, latinis *Valentia*, fertur fuisse *Æsculapii* filia, à qua Romæ urbi
 nomen impositum voluit *Marinus*, sive *Marianus* Lupercaliorum vetus Poëta;
 cujus versus apud *Servium* ad *Virgilii* Ecl. I. v. 20. leguntur, quos *Salmasius* ὁ
 πᾶν in *Exercitt. Plin. ad Solinum* Tom. I pag. 6. B. ita digerendos & conci-
 piendos docet:

Roma ante Romulum fuit,
Ex ab ea nomen Romulus
*Adquisivit * * * * **

Sed

*Sed Diva flava & candida
Roma, Æsculapi filia,
Novum nomen Latio fecit,
Hinc conditricis nomine
Ab ipso omnes Romam vocant.]*

Addit *Salmasius* laudatus l. c. Hos eodem versus refert *Philargyrius* ad h. l. *Virgilii ex Servio*, ut apparet, sumtos, nec enim animadvertit, verba illa: *Roma ante Romulum fuit*; non esse *Servii*, sed *Mariani* versum. Perperam autem: *Settea flava & candida*, vir doctus, qui illos versus constituere voluit, legisse videtur. Nec enim *Roma* filia *Æsculapii* eadem fuit cum illa *Settea*, captiva *Trojana*, quæ classem *Æneæ* incendit. Concedamus captivam illam, quod verum est, ab aliis *Romam* vocatam, ab aliis *Setteam*, non tamen una duplex nomen habuit, nec *Settea Roma* à quoquam est appellitata. vid. supra *Æsculapii* filix: *Romani* etiam in memoriam *Dæ Meditrinæ* celebrabant festa *Meditrinalia* V. Id. Octob. de quibus *M. Terentius Varro* lib. V. de *Lingua Lat.* pag. 48. ed. *Steph.* 1581. *Meditrinalia, dies dictus à medendo, quod ut Flaccus, flamen Martialis, dicebat, hoc die solitum vinum novum & vetus libari & degustari medicamenti causa. Quod facere solent etiam nunc multi, cum dicunt: Novum vetus vinum bibo: novo veteri morbo medeor. Et Festus: Meditrinalia dicta hac de causa: Mos erat Latinis populis, quo die quis primum gustaret mustum, dicere ominis gratia: Vetus novum vinum bibo, veteri novo morbo medeor. A quibus verbis etiam Meditrinæ Dæ nomen captum, ejusque sacra Meditrinalia dicta sunt.*

RUFINA vid. *Claudia Rufina*.

RUSTICIANA, *Symmaci* uxor, quæ non modicum viri studiis præbuit adjumentum. Haec *Tiraquellus* in *Leg. XI. Connub.* Tom. II. Opp. pag. 191. a. nescio quo auctore, tradit. Intelligenda forte est *Rusticiana*, *Q. Aurelii Anicii Symmaci* filia, & *Anicii Manlii Torquati Severini Botibii*, *Cons. A. V. MCCLXXIV.* cum Socero suo & Scriptoris celeberrimi uxor altera, cujus fata tristitia post mariti obitum describit *Procopius Cæs.* lib. III. cap. 20. de *Bello Goth.* p. 513. ed. *Parif.*

SABA

S:

SABA vid. *Nicaula*.

SABBA, seu *Sambethe*, Sibylla. vid. *Olearii* diff. de Poëtriis Græcis, num. LXIV.

SABINA *Ateftina*, *Atrii*, vel *Attii Clementis*, Patavini, uxor, Poëtria latina, de qua *Martialis* lib. X. epigr. 93.

*Si prior Euganeas Clemens Helicaonis oras,
Pisſaque pampineis videris arva jugis;
Perfer Ateftinæ nondum vulgata Sabinæ
Carmina, purpurea ſed modo ſuta toga.
Ut roſa delectat, metitur quæ pollice primo,
Sic nova nec mento ſordida charta juvat.*

SABINA (*Attuſia Lucana*), uxor *Auſonii*, *Burdigalenſis* Poëtæ, de qua ipſe Epigr. 38.

*Licia qui texunt & carmina; carmina Muſis,
Licia contribuunt, caſta Minerva, tibi.
Aſt ego rem ſociam non diſſociabo Sabina:
Verſibus inſcripſi quæ mea texta meis.*

Laudatur etiam egregie à marito epigr. 36 ſq. & Parental. num. 9.

SABINA (*Julia*) vid. *Julia Sabina* & *Salviana*.

SALAMINE, mulier medica, allegatur à *Jobanne Serapione*, Arabe, libro de ſimplici medicina cap. 136. & cap. 364. teſte *Tiraquello* in lib. de Nobilit. cap. 31. §. 319. in medicorum nomenclatura.

SALEMNIA, mulier medica, allegatur ab eodem *Serapione* l. c. cap. 427.

SALOME, quæ etiam *ALEXANDRA* appellata eſt, *Schetaſchi* filia, poſt prioris mariti *Ariſtobuli*, Judæorum Sacerdotis Summi & Regis, mortem nupſit ejus fratri *Alexandro Jannæo*, atque huic in regno ſucceſſit an. LXXVI. a. C. N. rebusque imperii prudentiſſimè adminiſtratis, obiit an. LXVII. a. C. N. ætatis

K k k

ſuz

fuæ an. LXXIII. Confer omnino Viri Rev. *Gust. Ge. Zeltneri* dissert. de *Alexandra* Judæorum Regina, tanquam specimine sapientis ex hac gente fœminæ ad illustrandam historiam factionum Judaicarum, Altorf. 1711. 4. .

SALOME instituit hæresin Horpocratianorum, vel rectius Carpocratianorum, secundum *Celsum* Epicureum. Illius tamen mentionem ullam apud Scriptores Ecclesiasticos & Philosophicos exstare, negat *Origenes* adversus *Celsum* pag. 272. ed. Cantabr. Confer *Spenceri* notas ad h. l.

SALPE Lesbica, Poëtria. vid. notas ad *Olearii* diss. de Poëtriis Gr. num. 79. pag. 180 sq. Hanc etiam fuisse obstetricem, & scripsisse de remediis muliebribus, ex *Plinii* lib. XXVIII. cap. 7. segm. 23. & ex indice libri XXXII. colligit *Harduinus* in Indice Auctorum à *Plinio* allegatorum.

SALVIANA, mulier artis medicæ perita, Sec. V. post. C. N. vixit, cui *Theodorus Priscianus* dedicavit Gynaeciorum librum, in cujus editione Geleniana appellatur *Salvina*, in Novenariana & Aldina autem *Victoria*. Illam esse eandem cum *Jubia Sabina*, quam supra commemoravimus, opinatur *Thomas Reinefius* Var. Lectionum lib. III. cap. 11. pag. 509.

SAPPHO, Poëtria, vid. *Olearii* diss. de Poëtriis Gr. num. LXV.

SARA Lucana, Pythagorica. vid. supra *Æsara*.

SARA vid. *Sera*.

SARBIS, Sibylla. vid. *Olearium* l. c. num. LXVI.

SECUNDA *Liville* S. i. e. *Serva*, *Medica* memoratur in veteri lapide apud *Fulvium Ursinum* pag. 100. apud *Janum Gruterum* pag. CCCXII. n. 4. & ex *Pignorio* apud *Dan. Clericum* in historia medicinae gallice edita Part. II. lib. III. cap. 13. pag. 138.

SELENE, Simonis Magi scortum. vid. *Helena*.

SEMIRAMIS, famosissima illa Assyriorum regina, in numerum fœminarum doctarum refertur à Rev. *Meuschenio* in Theatro illustrium mulierum doctarum §. 3. pag. 5 sqq. quia ab illa urbes munitas, hortos pensiles exstructos, flumina coërcita, viasque stratas esse, Auctores antiqui tradunt. Confer inprimis *Polyanum* Stratagem. VIII. 26. ubi inscriptio columnæ in ejus memoriam erectæ

erectae profertur. Sed res *Semiramidis* incertae admodum esse fidei, copiose probat Rev. Jo. Ge. *Walchius* in diss. de fabulosa historia *Semiramidis*, inprimis contra *Ctesiam Cnidium* & *Diodorum Siculum*, Lips. 1713. 4. adde *Sam. Bocharti* Hierozoicon Part. II. lib. I. cap. I. pag. 7 sq. & *Gerb. Jo. Vossii* Opus de Idolatria lib. I. cap. 23. Caput *Semiramidis* in tribus gemmis exhibetur à *Paulo Alexandro Maffeo* Tom. I. Gemmar. antiqu. descriptarum num. 79—81.

SEMPRONIA, uxor D. *Junii Bruti*, & forsitan mater D. *Junii Bruti Albinii*, unius ex percussoribus *Julii Caesaris*, fuit conspirationis *Catilinae* conscia, ejus eruditionem miram non minus, quam mores pessimos, graphice describit *Sallustius* in Bello *Catilin.* cap. 26. In his erat *Sempronia*, quae multa saepe virilis audacia facinora commiserat. Haec mulier genere atque forma praeterea viro atque liberis satis fortunata fuit: literis graecis & latinis docta, psallere & saltare elegantius, quam necesse est probe; multa alia, quae instrumenta luxuriae sunt. Sed ei cariora semper omnia, quam decus atque pudicitia fuit. Pecuniae an fame minus parceret, baud facile discerneres. Libidine sic accensa, ut saepius peteret viros, quum peteretur. Sed ea saepe antebac fidem prodiderat, creditum abjuraverat, caedis conscia fuerat, luxuria atque inopia praeceptis abierat. Verum ingenium ejus baud absurdum; posse versus facere, jorum movere; sermone uti vel modesto, vel molli, vel procaci. Proorsus multae facetiae, multusque lepos iuerat.

SENTIA ELIS, Medica. vid. **ELIS**.

SERA, sive *Sara*, filia *Aser*, qui fuit *Jacobi* filius, memoratur Gen XLVI. 17. Num. XXVI. 46. & 1 Paralip. VII. 30. Haec dicitur prophetissa fuisse, & meritorum praetogativis exuberasse, teste S. *Hieronymo* in quaestionibus Hebr. in libros Paralipom. Tom. II. Opp. in Append. pag. 43. ed. *Martianay*. Jo. *Glandorp* in Onomastico Romano pag. 782. opinatur hanc esse eandem, quam *Cicero* in epist. ad *Dolabellam* lib. IX. epist. 10. *Sopham* (in edd. *Sophiam*) vocat.

SIDO, Poëtria, vid. notas ad *Olearii* dissert. de Poëtriis Graecis pag. 184. not. 81.

SMARAGDA Canabutzena, *Nicolai Sguropuli* vidua, scripsit è Chio An. C.

K k k 2

MDLXXX.

MDLXXX. lingua graeca vulgari epistolam ad *Theodosium Zygomalam* Magnae Ecclesiae, quae erat Galatae, Protonotarium, ejusque opem imploravit, ut contractus emptionis fundi, à *Nicolao Corese* accepti, ratus maneret. Exstant hae literae manu ipsius mulieris scriptae apud *Mart. Crusium*. (num. *CLX*.)

SOSIPATRA fuit mulier docta, dives & formosa ex Asia, quae nupsit *Eustathio*, praefecto Cappadociae. De ejus educatione & notitia rerum futurarum multa mira, vel potius fabulosa, copiose enarrat *Eunapius*, (num. *CLXI*.) ubi etiam philosophiae illam studuisse, & liberos suos τὰ φιλοσοφούμενα docuisse testatur.

SOTIRA, gr. Σότιρα, obstetrix, de qua *Plinius* Hist. Nat. lib. XXVIII. cap. 7. sect. 23. *Sotira obstetrix, tertianis quartanisque efficacissimum dixit plantas aegri subterlini; multoque efficacius ab ipsa muliere, & ignorant. Sic & comitiales excitari. Sotirae Gynaecia τὰ γυναικεία exstare* MSta in Bibliotheca Florentina, testatur index librorum nondum editorum, confectus à *Scipione Tettio* Neapolit. editus à *Labbeo* in Nova Biblioth. MSSorum pag. 173. Ejus mentionem faciunt *Tiraquellus* lib. de Nobilit. cap. 31. num. 344. & *Fabricius* in Bibliotheca Gr. Vol. XIII. pag. 427.

SPENDUSA, mulier medica, cujus φάρμακον πρὸς ὅτα πνεύροντα describit *Claudius Galenus* lib. III. cap. 1. περὶ συνδέσεως φαρμάκων τῶν κατὰ τόπους Tom. II. Opp. pag. 192, 27. ed. Basil.

STESIGHORI Filiae, Poëtriae. vid. *Olearii* dissert. de Poëtriis Graecis, num. *LXVII*.

SULPICIA, uxor *Caleni*, & Poëtria adeo celebris, ut *Sapphūs Romanae* nomine digna habitā fuerit, vixit sub *Domitiano*, & composuit Eclogam vel Satyrā de hujus Imperatoris edicto, quo Philosophos urbe exegit, in cujus initio multa & varia scripta sua commemorat:

--- quare nec carmine curto *Pbaleuco*,

Nec trimetro lambo, nec qui pede fractus eodem,

Fortiter irasci didicit duce *Clazomenio*.

Cetera

*Cetera quin etiam quos denique millia lusi,
Primaque Romanas docui contendere Grajis,
Et salibus variare novis, constanter omitto.*

Carmen hoc sæpissime excusum reperitur in *Ge. Merulæ* carminibus variorum, Argent. 1509. 4. *Scaligeri* Appendice Virgiliana, Lugd. Bat. 1595, & 1617. 8. *Pitboei* Epigrammatibus veteribus, Paris. 1590. 12. & Genev. 1596. 8. *Schrevelii* Juvenale, *Micb. Hadrianidis* Petronio, & in Vol. II. Corporis Poëtarum Latinorum, à *Micb. Maittaire* Lond. 1713. fol. editi pag. 1167. Nonnulli quidem illud vel *Juvenali*, vel *Ausonio* tribuerunt, quia in Codicibus quibusdam horum poëtarum exhibetur; *Sempronie* tamen adscribendum esse statuunt *Jul. Cæs. Scaliger* in Hypercritico, & *Janus Broekbusius* in notis ad *Tibulli* lib. IV. carm. 2. pag. 384. Carmina etiam, quæ in *Tibulli* lib. IV. Panegyrico ad Messalam adduntur, à *Sulpicia* & *Caleno* scripta esse suspicantur *Casp. Barthius* Adversar. LXIX. 16. & laudatus *Broekbusius* l. c. Egregie nostram laudat *Martialis* lib. 10. epigr. 35, & 38. Meminerunt etiam illius *Sidonius Apollinarius* carm. IX. v. 202. & vetus Scholiastes *Juvenalis* ad Sat. VI. v. 537. Confer *Celeb. Fabricii* Bibliothecam Lat. Vol. I. pag. 229. 256. 674 sqq. & Vol. III. pag. 267. & pag. 287.

SUSANNA virgo, *Rufini* Alexandriæ Praefecti, soror, foeminis doctis, nescio quo auctore, annumeratur à *Tiraquello* in legem XI. Connub. Tom. II. Opp. pag. 192. a.

T.

TANAQUIL, uxor *Tarquinii Prisci*, Regis Romanorum, in numerum foeminarum doctarum refertur à *Tiraquello* in Legem Connub. XI. Tom. II. Opp. pag. 192. a. quia Scriptores Historiæ Romanæ testantur, illam coelestium prodigiorum peritissimam fuisse. Historiam ejus habes apud *Livium* lib. I. cap. 34. cap. 39. & cap. 41. atque apud *Dionysium* Halic. Antiqq. Rom. lib. III. pag. 184. & lib. IV. pag. 207, & pag. 209.

K k k 3

TARA:

TARAXANDRA Sibylla, vid. *Olearii* dissert. de Poëtriis Graecis, num. LXVIII.

TELESILLA, Poëtria. Vid. *Olearii* diff. de Poëtriis Gr. num. LXIX. Vir Consultiff. *Otto Frid. Menckenius* in Bibliotheca Virorum militia ac scriptis illustrium, num. CCXXXVIII. pag. 451. erudite observat, *Telesillae* ætatem non circa Olympiadem CXXXIX. sed LXVIII. collocandam esse; primum, quia *Cleomenes*, Rex Spartanorum, contra quem pugnavit *Telesilla*, non fuit ultimus, sed primus istius nominis, *Anaxandride* filius, qui circa LXVIII. Olympiadem imperavit. vid. *Pausan.* in Laconicis lib. III. cap. 4. pag. 212. deinde, quod alias *Herodotus*, qui longe ante Olymp. CXXXIX. historiam suam consignavit, impletionem Oraculi de mulieribus Argivis nullo plane modo commemorare potuisset.

TELESINA, Poëtria. vid. *Olearium* l. c. num. LXX.

TERENTIA, uxor *M. Tulli Ciceronis*, Oratoris celeberrimi, à quo repudiata, *C. Salustio Crispo*, Historico claro, deinde *Messala Corvino* nupsit, & secundum *Plinium* Hist. Nat. VII. cap. 48. & *Valerium Max.* lib. VIII. cap. 13. ex. 6. annum vitæ CIII. (in nonnullis *Plinii* editionibus exstat mendose CXVII.) explevit. S. *Hieronymus* in fine libri I. adversus *Jovinianum* Tom. IV. Opp. 190. ed. *Martianay*: Cicero, rogatus ab *Hircio*, ut post repudium Terentiae sororem ejus duceret, omnino facere supersevit: dicens non posse se uxori & philosophiae pariter operam dare. Illa interim conjux egregia, & quæ de fontibus *Tullianis* hauserat sapientiam, nupsit *Salustio* inimico ejus, & tertio *Messalæ Corvino*, & quasi per quosdam gradus eloquentiae devoluta est.

THALARCHIS, Poëtria, vid. *Olearium* l. c. num. LXXI.

THARGELIA, Poëtria, vid. *Olearium* l. c. num. LXXII.

THEANO, Crotoniatis, secundum *Laërtium*, (num. CLXIX.) & *Didymum* apud *Clementem Alexandr.* (num. CLXXXVIII.) vel Cretensis, secundum *Porphyrium*, (num. CLXXX.) & *Suidam*, (num. CLXXIX.) traditur filia *Bronzini* Crotoniatæ apud *Laërtium*, (num. CLXVIII.) vel *Pythanaëstis*, sive *Pythanaëstis* apud *Porphyrium*, (CLXXX.) & *Suidam*, (num. CLXXIX.) atque uxor *Pytha-*

Pythagora philosophi, apud *Albenann*, (num. CLXXXIX.) *Laërtium*, (num. CLXVIII.) *Jamblicum*, (num. CLXXXII.) *Porphyrum*, (num. CLXXX.) *Eusebium*, (num. CLXXXIII.) *Theodoretum*, (num. CLXXXIV.) *Suidam*, (num. CLXXIX.) & *Julium Pollitem*, (num. CLXVII.) ex quo peperit *Telaugem* & *Mnesarchum* filios, atque *Myam* & *Arignoten* filias. Nupsit post *Pythagora* mortem *Aristeo* Crotoniatæ, teste *Jamblicbo*, (num. CLXXXII.) & *Pythagora* scholam cum *Telaugæ* & *Mnesarcho* filiis regendam suscepit, vid. *Eusebium* & *Theodoretum*. (num. CLXXXIII sqq.) *Menagius* in historia mul. Philosoph. segm. 85. monet, scripsisse *Didymum*, [num. CLXXXVIII.] ex mulieribus solam *Theano* philosophatam fuisse, & composuisse poemata; utrumque falso. Rectissime autem *Celeb. Fabricius* Vol. I. Bibliothecæ Gr. pag. 528. observat, *Didymum* praeter rem à *Menagio* carpi, quod ille *Theanonem* non solam, sed primam inter mulieres philosophatam fuisse, [vel secundum *Josium* de Scriptoribus Historiæ philosoph. lib. I. cap. 8. segm. 2. in not. philosophorum historiam dedisse,] scripserit, & mox addiderit eam scripsisse poemata, nec primam hoc fecisse affirmans, nec solam. Scripta nonnulla *Theanonis* superesse affirmant *Laërtius*, [num. CLXXIX.] & *Porphyrus*, [num. CLXXX.] atque nominatim Commentarios philosophicos, & apophthegmata & poema quoddam epicum ei tribuit *Suidas*. [num. CLXXIX.] Idem auctor l. c. refert extitisse *Theanonem* Metapontinam vel Thuriam, Pythagoream, filiam *Leopbronis*, uxorem *Carysti*, vel *Crotonis*, vel *Brotini* Pythagorei, quæ scripserit de *Pythagora*, & de virtute, & admonitiones muliebres, & apophthegmata Pythagoreorum. *Laërtius* quoque, (num. CLXVIII.) & *Jamblicus*, [num. CLXXII.] tradunt, *Theanonem* *Pythagora* uxorem & *Brontini* filiam, ab aliis *Brontini* Metapontii uxorem *Pythagoræ*que discipulam appellari. Qui *Pythagoræ* sectam sectarentur, Metapontii sive Metapontini, nam utrumque dici testatur *Stephanus*, plures fuere: *Brontinus* ille, *Hippasus*, cujus vitam scripsit *Laërtius*; & *Metopus*, cujus fragmentum protulit *Stobæus* Serm. I. ut observat *Menagius* in Hist. mul. Pythag. segm. 103. Hujus *Theanus* miram taciturnitatem, quam lingua dentibus excisa praestitit, celebrant *Codex* MS. Bibliothecæ Reg. Paris. *Gregorius Nazianz.* & *Micb. Apostolius*. [num. CLXXXV-CLXXXVII.]

CLXXXVII.] Alterutram illarum egregie laudant *Lucianus* in fragmentis *Sapphus*, [num. cxxxiv.] *Jamblicus* in vita *Pythagorae* sub finem. *Plutarchus*, [num. cxc.] *Porphyrius*, [num. clxxx1.] *Nicephorus Gregoras*, [num. l111.] *Censorinus* de die natali cap. 7. pag. 45. *Septimo* mense parere mulierem posse plurimi affirmant, ut *Theano Pythagorica* &c. & *Ausonius* in *Parentalib.* num. 30. v. 3. pag. 131. ed. nov. Paris.

Ingenitis pollens virtutibus; auctaque & illis

Quas docuit conjux, quas pater & genetriz;

Quas habuit Tanaquil, quas Pythagorea Theano.

Fragmentum ex libro *Theanus* περί εὐσεβείας, legitur apud *Stobaeum*. [num. clxii.] Epistola ejus ad *Timaretam* allegatur à *Julio Polluce*, [num. clxvii.] Tres epistolae, [num. clxiii--clxv.] ad *Eubulen* de liberorum educatione, ad *Nicostratum* de zelotypia vitanda, & ad *Callistonem* de famularum regimine in variis Epistolarum & scriptorum Pythagoricorum collectionibus exhibentur. Quatuor aliae ad *Euridicen*, *Timaeonidem*, *Euclidem medicum*, & *Rhodopen* Philosopham vulgatæ sunt è Codice Vaticano à *Luca Holstenio*, [num. clxvi.] quas tamen vel *Theano* cuidam juniore tribuendas, vel à Sophista quodam sub ejus nomine effictas esse, liquet ex epistola quarta, ubi *Plato* memoratur. *Theanus* apophthegmata varia laudibus celebrantur à *Diogene Laërtio*, *Plutarcho*, *Clemente Alexandr.* *Jamblicho*, *Theone Sophista*, *Theodoreto*, *Anna Comnena*, & *Joanne Stobaeo*. [num. clxix--clxxxviii.] Auctor Anonymus vitæ *Pythagorae* [num. cxc1.] refert, à nonnullis tradi, *Theanonem* non solum discipulam *Pythagorae*, sed & unam filiarum ejus fuisse. Distinguendæ sunt à mulieribus Pythagoreis. *Theanus* nomine appellatis I. *Theano*, Locrensis, Poëtria lyrica, cujus meminerunt *Suidas*, [num. clxxix.] & *Eustatius* ad *Il.* β'. pag. 247, 36. Θεάνω τις γυνὴ Λοκρὶς, Λυρικὴ ἦν, ἱστοροῦσιν οἱ Παλαίοι. II. *Theano*, una filiarum *Danai*, quam memorat *Apollodorus* *Biblioth.* lib. II. cap. 1. §. 5. III. *Theano*, uxor *Metapomii* Regis *Icarix*, cujus fabulam narrat *Hyginus* num. 186. IV. *Theano*, *Gissei* filia, *Antenoris* uxor, & *Minervæ* Sacerdos, de qua *Homerus* *Il.* ζ'. v. 297. 199.

At

Ἄϊ δ' ὅτε τὸν ἱκανὸν Ἀθήνης ἐν πόλει ἄκρη,
 Τῇσι θύρας ᾤξε Θεανὸ καλλιπάρμος,
 Κισσηῖς, ἄλοχος Ἀντήνορος ἱπποδάμοιο.

Lausaniensis in *Phocicis* lib. X. cap. 27. pag. 865. Γέγραπται Θεανὸ τε καὶ οἱ παῖ-
 δες, Γλαῦκος μὲν καθήμενος ἐπὶ θύρακι γυάλοις συνηρμοσμένῳ, Ἐυρύμαχος δὲ ἐπὶ
 πύργῳ· παρὰ δὲ αὐτὸν ἔστηκεν Ἀντήνωρ, καὶ ἐφεξῆς θυγάτηρ Ἀντήνορος Κρινώ·
 παῖδιόν δὲ ἡ Κρινὼ φέρει νήπιον. Τῶν προσώπων δὲ ἅπασιν οἰον ἐπὶ συμφορᾷ σχῆμά
 ἔστι κ. τ. λ. *Lucianus* in *Imagin.* Tom. II. Opp. pag. 13. ἡ μὲν τὸ μεγαλύνει,
 ἡ Θεανὸ, συμβαλλομένη εἰς τὴν γραφὴν. Et paulo post: Ἐικάσθω αὐτὴ Θεανοὶ τε
 ἐκείνῃ τῇ Ἀντήνορος καὶ Ἀρήτῃ, καὶ τῇ θυγατρὶ αὐτῆς τῇ Ναυσικάᾳ, καὶ εἰ τις
 ἄλλη ἐν μεγάλῃ πραγματῶν ἐσωφρόνησε πρὸς τὴν τύχην. *Isauius Tzetzes* ad *Ly-*
coribronis Alexandram v. 340. Ἀντήνωρ σύγγαμβρος ἦν τοῦ Πριάμου, ἔχων γυναῖκα
 τὴν Ἐκάβης ἀδελφὴν Θεανὴν. *Eusebius* ad *Il.* ε. pag. 396, 19. Ἔστιν ἐνταῦθα
 ἰδεῖν μητρὶαν ἀγαθὴν Θεανὴν τὴν Ἀντήνορος γυναῖκα, ἥτις νόθον ὄντα τὸν Πήδαιον,
 ἔτρεφεν ἐπιμελῶς ἴσα φίλοις τέκνοις, χαρίζομένη τῷ ἀνδρὶ, καὶ σημειῶσαι τὴν ἀγα-
 θότητα τῆς μητρὶας γενομένην οὐ διὰ τὸν πρόγονον ἀλλὰ διὰ τὸ φίλανδρον. vid.
idem ad *Il.* λ'. pag. 776, 4 sqq. *Suidas* in *Παλλάδιῳ*. Τοῦτο Διομήδης καὶ Ὀδυσ-
 σεύς, ὅτε τὴν πρεσβείαν ἐποίησαντο πρὸς Πριάμον, ἐκ τοῦ ἱεροῦ ἐσύλησαν, προδεδω-
 κυίας αὐτῷ Θεανοῦς, τῆς τοῦ Ἀντήνορος γυναικὸς, ἱερείας τυγχανούσης, καὶ φυλατ-
 τούσης αὐτό. Et *Georg. Cedrenus* in *Compendio Histor.* pag. 131. ed. Paris.
 Ὀδυσσεύς καὶ Διομήδους κρυφῇ εἰσελθόντων, καὶ ἐν τῷ ἱερῷ τῆς Παλλάδος ἐν ἡμέ-
 ραις τῶν εορτῶν παραμενόντων, καὶ γνώμῃ τοῦ Ἀντήνορος ἐξάρχου τῶν Τρώων ὄντος,
 διὰ τῆς γυναικὸς αὐτοῦ Θεανοῦς, ἱερείας τῆς Ἀθηναῖς ὄψης, τοῦτο νυκτὸς ἀφελόμενοι
 ἐξήλθον. V. *Theano* Thebana, de qua *Athenaeus* lib. XIII. pag. 560. B. Ὁ
 ἱερὸς πόλεμος καλούμενος δι' ἑτέραν γαμετὴν, Φησὶ Δοῦρις ἐν δευτέρᾳ ἱστορίᾳ, Θε-
 βαίαν γένος, ὄνομα Θεανὴν, ἀρπασθεῖσαν ὑπὸ Φωκίως τινός· δεκαετὴς καὶ οὗτος γε-
 νόμενος, τῷ δεκάτῳ ἔτει, Φιλίππῳ συμμαχήσαντος, πέρας ἔσχεν. Et *Eusebius*
 ad *Il.* φ' pag. 1335, 22. Ὁ ἱερὸς Φασὶ καλούμενος πόλεμος, ὃς ὕστερον συνεκροτή-
 θη διὰ Θεανὴν τὴν Θεβαίαν, ἡρπαχμένην ὑπὸ τινος Φωκίως, ἔτει δεκάτῳ πέρας ἔσχε.

Θηβαίων τὴν Φωκίδα ἐλόντων συμμαχίᾳ Φιλίππου. VI. *Theano*, filia *Scedasi*, *Leucltris* habitantis, quæ una cum sorore *Euxippe* à Spartanis hospitibus per vim stuprata & occisa est. vid. *Plutarchum* in *Eroticis* Tom. II. Opp. p. 773. B. & in *vita Pelopidæ*, Tom. I. Opp. pag. 288. D. *Pausaniam* in *Boeoticis* lib. IX. cap. 13. pag. 736. *Diodorum Siculum* lib. XV. pag. 486. A. & *Xenophonem* lib. VI. *Hist. Graecæ* pag. 595. C. ed. *Weibel*. VII. *Theano*, mater *Pausaniae*, quæ laterem primum ad introitum adis, in qua proditor filius erat, attulisse dicitur, ut eum exitu prohiberet, & fame necaret. vid. *Polyenus* *Strategem.* lib. VIII. cap. 51. & *Cornelius Nepos* in *vita Pausaniae* cap. 5. VIII. *Theano*, filia *Menonis*, è pago *Agraulensi* *Atheniensis*, quæ cum diris devovere *Alcibiadis* caput plebiscito juberetur, huic intercessit, dicens se εὐχῶν, οὐ καταρῶν, ἱέρειαν εἶναι, teste *Plutarcho* in *vita Alcibiadis* Tom. II. Opp. pag. 202. Fr. De *Theano* *Pythagorea* consulendi sunt præter Scriptores de foeminis doctis *Jo. Jonsius* de *Scriptoribus Historiæ philos.* lib. I. cap. 1. §. 7. *Theo. Stantejus* in *Historia Philosophiæ* Part. VIII. cap. 21. pag. 695 sq. *Geib.* *Jo. Vossius* de *Poëtis Græcis* cap. 4. *Æg. Menagius* in *historia mulierum Philosoph* segm. 79. & *Jo. Alb. Fabricius* Vol. I. *Biblioth Gr.* pag. 528 sq.

THEMIS, Poëtria. vid. *Olearii* *diff. de Poëtriis Gr.* num. LXXIV.

THEMISTA, seu **THEMISTO**, *Lampsacena*, fuit filia *Zoili Lampsaceni*, (diversi à *Zoilo Amphipolitano*, *Homeromastige*,) & uxor *Leontei Lampsaceni*, quem *Gassendus* lib. I. cap. 8. de *vita Epicuri* male *Leontium* vocat, ex quò filium nomine *Epicurum* peperit. vid. *Diogenem Luërtium* & *Clementem Alexandr.* (num. CXCIII. sq.) *Epicuri* amicam fuisse discimus ex *Luërtio*, (num. CXCIII.) qui etiam duarum epistolarum *Epicuri* ad illam meminit. *Themistæ* hujus sapientiam atque eruditionem omnibus scriptis celebrabant *Epicurei*, eamque, ut etiam alias quasdam decimas læminas, usque adeò admirabantur, ut multis voluminibus de ea loquerentur, teste *Cicerone* lib. II. cap. 21. de finibus bonorum & mal. Nonne melius est de his [viris magnis] aliquid, quam tantis voluminibus de *Themista* loqui. Idem in *Orat. in L. Pisonem* cap. 26. Tu eruditior, quam *Piso*, prudentior, quam *Cotta*, abundantior consilio, ingenio, sapientia, quam *Cral-*
sus,

ius; ea contemnitis, quæ illi idiotæ, ut tu appellas, præclara duxerunt. Quod si reprehendis, quod cupidi laureæ fuerint, cum bella aut parva aut nulla gessissent; tu tantis nationibus subactis, tantis rebus gestis, minime fructum laborum tuorum, præmia periculorum, virtutis insignia contemnere debuisti. Neque vero contempsisti, licet Themista sapientior, si (*Tbo. Bentley* emendat: sapientior sis, sed) os tuum ferreum senatus convicio verberari noluisse. S. *Hieronymus* in prologo explanationis in *Sophoniam* Tom. III. Opp. pag. 1641. ed. Mart. Plato inducit *Aspasiâ* disputantem: *Sappho* cum *Pindaro* scribitur: & *Alcæo Themista* inter sapientissimos Græciæ philosophatur. Et *Lactantius* lib. III. divin. Instit. qui inscribitur de falsa Sapientia, cap. 25. Nullas unquam mulieres philosophari docuerunt, præter unam ex omni memoria *Themisten*. (vid. supra *Tbeano*) Conf. de nostra *Tiraquellum* in XI. Leg. Connub. Tom. II. Opp. pag. 192. b. *Menagium* in Historia mulierum Philos. segm. 69. *Tbo. Bentleyum* in notis ad *Ciceronem* de Finibus pag. 110. & *Fabricium* Biblioth. Græc. Vol. II. pag. 817.

THEMISTOCLEA, seu *Théoclea*. vid. **ARISTOCLEA** in notis ad differt. *Olearii* de Poëtriis, pag. 130 sq.

THEODORA, filia *Cyrinx* atque *Diogenis*, oriundi a *Zampfgeramo* & *Momimo*, fuit Philosophiæ, Poëticæ, Grammaticæ, Geometriæ atque Arithmeticæ probe perita, eamque docuerunt diversis temporibus *Isidorus* & *Damascius Damascenus* Syrus, qui Nostræ hbrum suum de *Isidori* Philosophi vita nuncupavit, teste *Pbotio*. (num. CXCIV.) Quanquam *Damascium* istum *Suidas* Philosophum Stoicum facit, tamen, cum aliis sit Peripateticus, secundum *Jonsium* in Scripto-ribus historiæ Philosophicæ, *Theodoram* nostram, ejus discipulam, inter Philosophas Peripateticas referendam esse existimat *Menagius* in historia Mul. Philos. segm. 68. Sed *Celeb. Fabricius* Biblioth. Græc. Vol. III. pag. 70. & pag. 314. statuit, rectius illam Platonicis mulieribus adscribi, vel certe illis, quæ variarum sectarum dogmatis sunt imbutæ.

THEODORI Metochitæ filia, vid. *Panypersebasta*.

THEODOSIA Melodis Græcorum est annumeranda, teste *Leone Allatio* in *Hottingero* fraudis & imposturæ manifestæ convicto pag. 217. qui ex ejus canone

in S. *Ioannicius* haec profert Καὶ γήινων ἀπαλλαγίς, καὶ νῦν μετ' ἀγγέλων
 συγχορεύσεις, Ἰωαννίχιε μακάριε. &: ὡς πτωχύσας ἐν πνεύματι τὴν τῆς βασιλείας
 δόξαν ἐπλούτησας, καὶ πρὸς πόλιν εἰσελήλυθας τὴν τῶν πρωτοτόκων, πάτερ ὅσι.
 &: ἐξ ἐνύλων φθορᾶς πρὸς τὰς ἐκὼ τῆς ἀφθαρσίας μετετέλθης μοιᾶς καὶ σκηνώ-
 ματα.

THEOGNIS, *Diodori Croni* filia, vid. *Argia*.

. THEONOË, *Protei*, *Aegyptiorum* regis, & *Psammetes*, *Nymphae Nereidis*,
 filia, de qua *Euripides* in *Helena* v. 12 sqq.

Ἐπεὶ ἐς ἥβην ἤλθεν ὠραίῳν γάμον,
 Καλοῦσιν αὐτὴν Θεονόην, τὰ θεῖα γάρ,
 Τὰ τ' ὄντα, καὶ μέλλοντα πατρ' ἠπίστατα
 Προγόνῳ λαβοῦσα Νηρέας τιμὰς πάρα.

THEOPHILA, *Canii Poëtae* uxor, de qua *Martialis* lib. VII. epigr. 69.

Hæc est illa tibi promissa, Theophila, Cani,

Cujus Cecropia pectora dole madent.

Hanc sibi jure petat magni senis Atticus hortus,

Nec minus esse suam Stoica turba velit.

Vivet opus, quodcunque per has emiseris aures;

Tam non sæmineum nec populare sapit.

Non tua Pantaenis nimium se præferat illi,

Quamvis Pierio sit bene nota choro.

Carmina fingentem Sappho laudavit amatrix,

Castior hæc, & non doctior illa fuit.

vid. de illa *Menagii* historiam *Mul. Philos.* segm. 72.

THEORIS, *Lesbia*, mulier fatidica & venefica, quæ ob impietatis crimen
 ab *Atheniensibus* morte mulctata est. vid. *Demosthenes*, & ex illo *Harpocration*
 & *Suidas*, (num. CXCV.) *Plutarchus* in vita *Demosthenis* Tom. I. Opp. pag.

852. E. κατηγορήσε (ὁ Δημοσθένης) τῆς ἱερείας Θεωρίδος, ὡς ἄλλα ραδιουργούσης πολλά, καὶ τοὺς δούλους ἐξαπατᾶν διδασκούσης, καὶ θανάτου τιμησάμενος ἀπέκτενα.

THEOSEBIA Poëtria, vid. *Olearii* diff. de Poëtriis Gr. num. LXXV.

THEOSEBIA, Chemica, cui *Zosimus*, *Thebanus*, nuncupavit librum suum, qui in Collectione MS. Chemicorum Graecorum, num. 45. inscribitur: *μυστικὴ βίβλος*. Incipit: "Ἐνθεν βεβαιούται ἄλλη τις βίβλος· Ζώσιμος Θεοσεβείᾳ χαίρειν. Ὅλον τὸ τῆς Αἰγυπτίου βασιλείου, ὃ γύναι, ἀπὸ τῶν δύο τούτων τῶν τεχνῶν ἴσιν. κ. τ. λ. Vid. *Celeb. Fabricii* Biblioth. Graec. Vol. XII. pag. 771.

THOMAS, famula *Febronie* martyris, fertur scripsisse herae suae acta, quae graece asservantur in MSto in Bibliotheca Vindobon. teste *Lambecio* Tom. VIII. pag. 286. Latine exstant apud *Surium* XV. Jun.

THUCYDIDIS, Historiographi filia, cui liber VIII. historiae belli Peloponnesium & Atheniensium tribuitur ex quorundam sententia, quia hic liber à priorum septem sublimi & elaborato dicendi genere remittere videtur, & *δημηγορίαις*, sive concionibus est destitutus. Nonnulli tamen illum *Xenophonti*, alii *Theopompo* adscribunt.

TIMARETA, Pythagoricorum dogmatum studiosa, ad quam *Theano* Pythagorica scripsit epistolam, teste *Polluce* (num. CLXVII.)

TIMARIS, Regina, de qua *Plinius* hist. Nat. XXXVII. 10. segm. 66. *Paneros* (gemma) qualis sit, à *Metrodoro* non dicitur: sed carmen *Timaridis* reginae in eadem dicatum *Veneri* non inelegans ponit, ex quo intelligitur additam ei fecunditatem.

TIMOCLEA, Thebana, *Theagenis* soror, quam mulieribus doctis annuat merat *Tiraquellus* in leg. XI. Connub. Tom. II. Opp. pag. 193. a. quia *Plutarchus* in Praeceptis Conjug. Tom. II. Opp. pag. 145. E & S. *Hieronymus* in fine lib. I. contra *Jovinianum* Tom. IV. Opp. pag. 192. ed. *Martianey* ejus meminerunt. Sed *Timoclea* fortitudo, (quam exhibet gemma elegans in *Celeb. Mansuconii* Supplemento Antiquitat. illustr. Tom. IV. Tab. XXIII. pag. 45-) non vero eruditio ejus laudibus celebratur à *Plutarcho* lib. de Virtutibus Mulierum Tom. II. Opp. pag. 259. & *Polyano* Strategemat. lib. VIII. cap. 40.

TIMY-

TIMYCHA, Lacedaemonia, *Myllia* Crotoniatæ uxor, inter mulieres Pythagoricas illustriores primo loco recensetur à *Jamblicho* (num. CXCVI.) Idem Auctor & *Olympiodorus* (num. CXCVII. — CXCI.) fidem Timychæ in arcano fervando prædicant, ex quibus suppleri potest Codex mutilus *Porphirii* de vita *Pythagoræ* in fine: Ἰπποβότος καὶ Νεάνθης περὶ Μυλλίου καὶ Τιμύχας ἱεροῦσι
 * * * * Operæ pretium fuerit proferre, quæ *Menagius* in historia Mulierum Philosoph. segm. 95 sqq. observavit: *Hanc* (Timychæ) *historiam respexit* S. Ambrosius lib. II. de Virginitate cap. 4. his verbis: Pythagorea quaedam una ex virginibus celebratur fabulâ, cum à Tyranno cogeretur secretum prodere, ne quid in se ad extorquendam confessionem vel tormentis liceret, morfu linguam abscidisse, atque in Tyranni faciem despuisse: ut qui interrogandi finem non faciebat, non haberet, quam interrogaret. Eadem tamen forti animo sed tumenti utero exemplum taciturnitatis & proluvium castitatis victa est cupiditatibus, quæ tormentis vinci nequivit. Igitur quæ mentis potuit tegere secretum, corporis non texit opprobrium. At cum Pythagorea illa iusto matrimonio juncta esset viro, cur ei opprobrium Ambrosius objiceret, causæ nil erat. Quare verosimile est, virum sanctissimum hanc historiam ab aliquo scriptore habuisse, qui eam aliter ac *Porphyrus* & *Jamblichus* narraverit. Obiter hic observamus, simile quid tribui *Leænae*, (quæ propterea à quibusdam inter Pythagoricas mulieres recensetur) meretricule Atheniensi à *Tertulliano* in Sermone ad Martyres, cap. 4. Itaque cetera ornifici meretrix Atheniensis! quæ conficia conjurationis, cum propterea torqueretur à Tyranno, & non prodidit conjuratos, & novissime linguam suam comestam in faciem Tyranni expuit, ut nihil agere se scirent tormenta, ceteri ultra perseverarent. Sed qui *Leænae* constantiam commemorant ceteri Scriptores, *Plinius*, (*Hist. Nat. lib. VII. cap. 23.*) *Plutarchus*, (*lib. de Garrulitate Tom. II. Opp. pag. 505. D.*) *Pausanias*, (*lib. I. in Atticis cap. 23.*) & *Athenæus* (*lib. XIII. pag. 596. E*) de abscissa demibus lingua verba non faciunt. Id *Anaxarcho* tribuunt *Valerius Max.* (*lib. III. cap. 3. ex. 4. ext.*) *Plinius*, (*lib. VII. cap. 23.*) *Diogenes Laërtius*, (*lib. IX. segm. 59.*) & *Philodæmus* (*lib. quod omnis probus liber, pag. 881. Opp. atque Theodoro Syne-*
 sano

sano Livius (*lib. XXIV. cap. 5.*) & *Juroni* *avidum, sed alia de causa*, S. Hieronymus in *vita S. Pauli, primi Eremitae*, (Tom. IV. Opp. part. II. pag. 69. edit. Martianey,) Alium *inquit* juvenili aetate *florentem* in amoenissimos hortulos praecepit adduci, ibique inter lilia candentia & rubentes rosas, cum leni juxta murmure aquarum serperet rivus, & molli sibilo arborum folia ventus praefrangeret, super exstructum plumis lectum resupinari jussit, & ne se inde posset excutere, blandis sectorum nexibus irretitum relinqui. Quo cum, recedentibus cunctis, meretrix speciosa venisset, coepit delicatis stringere colla complexibus, & quod dictu quoque scelus est, manibus attrectare virilia, ut corpore in libidinem concitato se victrix impudica superjaceret. Quid ageret miles Christi, & quo se verteret, nesciebat. Quem tormenta non vicerant, superabat voluptas. Tandem coelitus inspiratus, praecitam morfu linguam in osculantis se faciem expuit, ac sic libidinis sensum succedens doloris magnitudo superavit. *Observamus* & Timychae dictum *historium* tribui Theano Pythagoricae in Codice quodam Regiae Bibliothecae (vid. num. CLXXXV.) De *Timyba* conf. praeter *Menagium* l. c. segm. 93 sq. *Fabricium* Bibliothecae Graecae Vol. I. pag. 529.

TROTA seu Trotula, Salernitana, appellatur Magistra operis chirurgici peritissima in libro de remedijs muliebribus, cap. 20. qui sub ipsius nomine prodit in Collectione Scriptorum Medicorum, Argent. 1544. fol. in Medicis antiquis Aldi, Venet. 1547. fol. in Scriptoribus Gynaeciorum, Basil. 1586. 4. & Argent. 1597. fol. Codex MSus asservatur Norimbergae in Bibliotheca Godf. Thomae, qui in *Merklini* Lindenio renovato, pag. 716. Praet. mendose vocatur. *Esoti*, Juliae liberto, libellus iste, longe recentiore aetate praeseferens, ab *Hadr. Janio* lib. VI. cap. 1. Animadv. aliisque male tribuitur. vid. *Tbo. Bartholinum* in Diss. VI. de legendis libris pag. 167. qui doctorem Salernitanum auctorem esse censet; *Jo. Rhodium* in notis ad Scribonium pag. 11. & *Jo. Bapt. Moreagnum* in epist. de locis Sereni Sarmonici pag. 69. Confer de nostra *Tiraquellum* de Nobilit. cap. 31. num. 352. & in Leg. XI. Connubiales Tom. II. Opp. pag. 193. a. atque celeberrimum *Fabricium* Vol. XIII. Bibliothecae

456. CATALOGVS FOEMINARVM

thecae Graecae pag. 439. & Biblioth. Lat. Vol. I. pag. 567. & Vol. III. pag. 879.

TULLIA, sive *Tulliola*, uxor *C. Calpurnii Pisonis Frugi*, deinde *Farii Craspedis*, denique *P. Cornelii Dolabella*, mulieribus doctis annumeratur in *Jo. Cuspi. Eberti* Museo Gynaecei docti pag. 363. quia fuit filia *M. Tullii Ciceronis*, Consulis & Oratoris Romani celeberrimi, qui illam mirum in modum amavit. Alii rectius observant, eam scriptis Patris sui immortalitati consecratam esse, Vitam & fata ejus praeter Interpretes *Ciceronis*, enarrant *Cusp. Sagitta* ius in historia vitae ac mortis *Tulliae*, *Ciceronis* filiae, Jen. 1679. 4. & *Pe. Badius* in lexico historico gallice edito in *Tullie*. De ejus sepulchro & lampade ardente, quae in illo reperta esse fertur, conf. *Fortun. Liceti* opus de lucernis antiquorum lib. I. cap. 8. & 15. lib. II. cap. 2, 39, 46, 47, & 50. lib. III. cap. 12. lib. IV. cap. 4. lib. V. cap. 4 pag. 542. & 544.

TYRSENIS, Sybaritis, inter mulieres Pythagoreas clarissimas recensetur à *Jamblicho* in vita *Pythagorae* sub finem, in cujus MSS. Codicibus quibusdam, legebatur male *Tyransis*, unde *Menagio* in historia mul. Philosoph. segm. 106, vocatur *Tyrse*, *Tyrans*, sed in veteri inedita versione scribitur *Tyrsenis*, *Tyrans*, vid. *Fabricii* Biblioth. Gr. Vol. I. pag. 529.

V.

VALERIA BERECCUNDA, Iatromaca, hoc est, obstetrix & medica, memoratur in veteri lapide apud *Gruterum* pag. MCX. num. I, vid. *Reinesii* Inscriptiones pag. 637. & Celeberrimi *Fabricii* Bibliotheca Graeca Vol. XIII. pag. 440.

L. VARI, seu *Varii*, Tragicus latini, uxor; de qua *Servius* in *Virgil. Ecl. III. v. 20.* Hoc loco quidam superfluum volunt esse allegoriam, dicentes non usquam lectam de *Virgilio*. Ajunt enim hoc: *Varus*, tragicarum scriptor, habuit uxorem literatissimam, cum qua *Virgilius* adulterium solebat admittere; cui etiam dedit scriptum tragicum, quam illa marito dedit, tanquam à se scriptum, hanc recitavit pro suo *Varus*, quem non *Virgilius* idcirco per allegoriam, nam tragicum praemium caper

caper fuerat. Horatius:

Carmine qui tragico vilem certavit ob hircum.

Sed melius simpliciter accipimus; refutandæ enim sunt allegoriæ in bucolico carmine, nisi cum, ut supra diximus, ex aliqua agrorum perditorum necessitate descendunt.

VELEDA, seu *Velleda*, mulier fatidica Brucleræ nationis, tempore *Neronis* & *Vespasiani* vixit, atque diu apud plerosque Germanos numinis loco est habita, teste *Tacito* de Moribus Germ. cap. 8. qui etiam Hist. IV. 61 & 65. V. 22 & 24. hujus sæminæ meminit, ubi vid. Interpretes.

VICTORIA, mulier medica, vid. *Salviana*.

VITALIA Pythagorea, vid. *Bistalia*.

URSULA, *Cynofura* cognominata, fertur fuisse natione Britanna, patria Cornubiensis, Christianique principis, *Dionothi*, filia, atque martyrio, una cum 11000 virginibus prope Coloniam A. C. CCCCLIII. obiisse. *Jo. Pitseus* de illustribus Britanniae Scriptoribus, num. 36. pag. 88. tradit, eam in pietate & bonis literis ab ætate tenera diligenter enutritam esse, & scripsisse librum documentorum fidei, alium de arcanis visionibus, & librum epistolarum ad diversos. Confer de illa *Jo. Baleum* in Catal. de Scriptoribus illust. Britanniae Cent. I. num. 39. & Scriptores Martyrologiorum, inprimis *Baronium* ad diem 21 Octobris.

X.

XENOCLEA, vates Delphica, vid. *Olearii* dissertatio de Poëtriis Græcis, num. LXXVI.

Z.

ZENOBIA (*Sempronia*) quæ se Ptolomæorum & Cleopatrarum progeniem præstavit, fuit *Odenati*, regis Palmyrenorum, uxor, post cujus interitum in Syria filiorum nomine imperavit, & inter XXX. Tyrannos numerata est sub *Gallieno*, *Claudio* & *Aureliano*, a quo A. C. CCLXXII. victa est, & Anno CCLXXIV. in triumphum ducta, eique *Tyburte* locus concessus, ubi honeste viveret. Virago

M m m

cle-

clementia, fortitudine, constantia, castitate & ingenio celebris, suspecta tamen super scelere occisi mariti, & *Pauli Samosatani* partibus favens. Litteras humaniores à *Longino* Sophista didicit, græcæ ægyptiæque linguæ peritissima, & latinæ non ignara, orientalem atque Alexandrinam historiam in epitomen redegit, filiosque in litteris erudit. Historiam ejus præ reliquis copiose tradit *Trebellius Pollio* in *Gallienis* Tom. II. Script. Hist. Aug. pag. 220. *Per idem tempus* Odenatus insidiis consobriini sui interemptus est cum filio Herode, quem & ipsum Imperatorem appellaverat. Tum Zenobia, uxor ejus, quod parvuli essent filii ejus, qui supererant, Herennianus & Timolaus, ipsa suscepit imperium, diuque rexit non muliebriter, neque more famines; sed non solum Gallieno virago melius imperare potuisset, verum etiam multis imperatoribus fortius atque solertius. Gallieno sane ubi nuntiatum, Odenatum interemptum, bellum Persis ad feram nimis vindictam patris paravit, collectisque per Heracianum ducem militibus, solertis principis rem gerebat, Qui tamen Heracianus, quum contra Persas profectus esset, à Palmyrenis victus omnes, quos paraverat, milites perdidit; Zenobia Palmyrenis & Orientalibus plerisque viriliter imperante. Idem in XXX. Tyrannais de Odenato, num. XIV. pag. 298 sq. Nisi Odenatus, princeps Palmyrenorum, capto Valeriano, fossi Romanæ Reipublicæ viribus, sumpsisset imperium, in Oriente res perditæ essent. Quare assumpto nomine primum regali cum uxore Zenobia & filio majore, cui nomen erat Herodes, minoribus Herenniano & Timolao, collecto exercitu contra Persas profectus est. Nisibin primum & Orientis pleraque cum omni Mesopotamia in potestatem recepit; deinde ipsum regem victum fugere coëgit: postremo Ctesiphonta usque Saporem & ejus liberos persecutus, captis concubinis, capta etiam magna præda, ad Orientem vertit, sperans, quod Macrianum, qui imperare contra Gallienum cæperat, posset opprimere: sed illo jam profecto contra Aureolum & contra Gallienum, eo interempto, filium Quietum interfecit, Balista (ut plerique asserunt) regnum usurpante, ne & ipse posset occidi. Composito igitur magna ex parte Orientis statu, à consobriino suo Maximo, qui & ipse imperium sumpserat, interemptus est cum filio suo Herode, qui & ipse post reditum de Perside cum patre imperator est appellatus. Iratum fuisse Reipublicæ Deum credo, qui, interfecto Valeriano, noluit Odenatum reservare. Me pla-

ne cum uxore Zenobia, non solum Orientem, quem jam in pristinum reformaverat statum, sed omnes omnino totius orbis partes reformasset, vir acer in bellis, & quantum plerique Scriptores loquuntur, venatu memorabili semper inclitus, qui à prima ætate capiendis leonibus & pardis, ursus cæterisque sylvestribus animalibus, sudorem officii virilis imponit, quique semper in silvis ac montibus vixit, perferens calorem, pluvias & omnia mala, quæ in se continent venatorie voluptates; quibus duratus, solem ac pulvorem in bellis Persicis tulit. Non aliter etiam conjuge assueta, quæ multorum sententia fortior marito fuisse perbibetur: mulierum omnium nobilissima, Orientalium foeminarum, & (ut Cornelius Capitolinus asserit) speciosissima (vel: auperitissima.) Idem de Maonio num. XVI. pag. 301 sq. Consobrinus Odenati fuit: nec ulla re alia ductus, nisi damnabili invidia, imperatorem optimum interemit, quam ei nihil aliud objiceretur, præter filii Herodis delicias. Dicitur autem primum cum Zenobia consensisse, quæ ferre non poterat, ut privignus ejus Herodes priore loco, quam filius ejus Herennianus & Timolaus principes dicerentur. Sed hic quoque spurcissimus fuit; quare imperator appellatus per errorem, brevi à militibus pro sue luxurie meritis interemptus est. Idem de Herenniano, num. XXVI. pag. 223. Odenatus moriens duos parvulos reliquit, Herennianum & fratrem ejus Timolaum: quorum nomine Zenobia, usurpato sibi imperio, diutius quam foeminam decuit, Rempublicam obtinuit, parvulos Romani Imperatoris habitu proferens purpuratos, eisdemque adhibens concionibus, quas illa viriliter frequentavit; Didonem & Semiramidem & Cleopatram sui generis principem inter cætera prædicans. Sed de eorum exitu incertum est. Multi enim dicunt eos ab Aureliano interemptos, multi morte sua esse consumptos: siquidem Zenobix posterì etiam nunc Romæ inter nobiles manent. Idem de Zenobia, num. XXIX. pag. 327 sqq. Omnis consumptus est pudor; siquidem fatigata Republica eo usque perventum est, ut Gallieno nequissime agente, optime etiam mulieres imperarent. Et quidem peregrina, nomine Zenobia, de qua jam multa dicta sunt, quæ se de Cleopatrarum Ptolomæorumque gente jactaret, post Odenatum maritum imperiali sagulo perfuso per humeros habitu, donis ornata; diademate etiam accepto, nomine filiorum Herenniani & Timolai diutius, quam foemineus sexus patiebatur, imperavit. Siquidem Gallieno adhuc regente Rem-

publicam, regale mulier superba munus obtinuit: & Claudio bellis Gothicis occupatâ, vix denique ab Aureliano victa & triumphata concessit in jura Romana. Extat epistola Aureliani, quae captivæ mulieri testimonium fert. Nam quum à quibusdam reprehenderetur, quod mulierem veluti ducem aliquem vir fortissimus triumphasset, missis ad Senatum populumque Romanum litteris, hac se attestatione defendit: Audio P. C. mihi objici, quod non virile munus impleverim, Zenobiam triumphando. Næ illi, qui me reprehendunt, satis laudarent, si scirent, qualis illa est mulier, quam prudens in consiliis, quam constans in dispositionibus, quam erga milites gravis, quam larga, quum necessitas postulet, quam tristis, quum severitas poscat. Possum dicere, illius esse, quod Odenatus Persas vicit, ac fugato Sapore Ctesiphontem usque pervenit. Possum asserere, tanto apud Orientales & Ægyptiorum populos timori mulierem fuisse, ut se non Arabes, non Sarraceni, non Armeni commoverent. Nec ego illi vitam conservassem, nisi eam scissem multum Romanæ Reipublicæ profuisse, quum sibi vel liberis suis Orientis servaret imperium. Sibi ergo habeant propriarum venena linguarum hi, quibus nihil placet. Nam si vicisse & triumphasse sceminam non est decorum, quid de Galieno loquuntur, in cujus contemptum hæc bene rexit imperium? quid de Divo Claudio, sancto ac venerabili duce, qui eam, quod ipse Gothicis esset expeditionibus occupatus, passus esse dicitur imperare, idque occulte ac prudenter, ut illa servante Orientalis fines imperii, ipse securius, quæ institueret, perpetraret? Hæc oratio indicat, quid judicii Aurelianus habuerit de Zenobia: cujus ea castitas fuisse dicitur, ut ne virum suum quidem sciret, nisi tentatis conceptionibus. Nam quum semel concubisset, expectatis menstruis, continobat se, si prægnans esset; sin minus, iterum potestatem querendis liberis dabat. Vixit regali pompa more magis Persico. Adorata est more regum Persarum. Convivata est imperatorum more Romanorum. Ad conciones galeata processit cum limbo purpureo, gemmis dependentibus per ultimam funbriam, media etiam cyclope veluti fibula muliebri ascripta, brachio saepe nudo. Fuit vultu subaquilo, fuscæ coloris, oculis supra modum vigentibus, nigris, spiritus divini, venustatis incredibilis: tantus candor in dentibus, ut margaritas eam plerique putarent habere, non dentes. Vox clara & virilis: severitas, ubi necessitas posu-

postulabat, tyrannorum, bonorum principum clementia, ubi pietas requirebat. Larga prudenter, conservatrix thesaurorum ultra femineum modum. Usa vehiculo carpentario, raro pileto, equo saepius. Fertur autem vel tria vel quatuor millaria frequenter cum peditibus ambulasse. Nata est Hispanorum cupiditate: bibit saepe cum ducibus, quum esset alias sobria: bibit etiam cum Persis atque Armeniis, ut eos vinceret. Usa est vasis aureis gemmatis ad convivia, quibus & Cleopatra usa est. In ministerio eunuchos gravioris aetatis habuit, puellas nimis raras. Filios lutine loqui jusserat, adeo ut graece vel difficile vel raro loquerentur. Ipsa latini sermonis non usquequaque ignara, sed ut loqueretur, pudore cobibita; loquebatur & aegyptiace ad perfectum modum. Historiae Alexandrinæ atque Orientalis ita perita, ut eam epitomasse dicatur: latinam autem graece legerat. Quum illam Aurelianus cepisset, atque in conspectum suum ductam sic appellasset: Quid, o Zenobia, ausa es insultare Romanis Imperatoribus? Illa dixisse fertur: Imperatorem te esse cognosco, qui vincis; Gallienum & Aureolum & ceteros principes non putavi. Victoriæ mei similem credens, in consortium regni venire, si facultas locorum pateretur, optavi. Ducta est igitur ea specie per triumphum, ut nihil pompabilius populo Romano videretur. Jam primum ornata gemmis ingentibus, ita ut ornamentorum onere laboraret. Fertur enim mulier fortissima saepissime resituisse, quum diceret se gemmarum onera ferre non posse. Vinciti erant praeterea pedes auro, manus etiam catenis aureis, nec collo aureum vinculum deerat, quod scurra Persicus praeferebat. Huic ab Aureliano vivere concessum est. Ferturque vixisse cum liberis, matronae jam more Romanae, data sibi possessione in Tiburti, quae bodieque Zenobia dicitur, non longe ab Adriani palatio, atque ab eo loco, cui nomen est Conche. Urbem à Zenobia conditam memorat Procopius Cæsar. de ædificiis Justiniani lib. II. cap. 8. pag. 421. B. ed. Par. Τούτῃ τοῦ φρενὶς (Μαμβρί) ἐκ σημάτων μάλιστα πέντε ἐς τὰ Ῥωμαίων ἡδὴ ἰόντι, Ζηνοβία, ποτὲ Ὀδαδάου γυνή, τῶν ἐκείῃ Σαρακηῶν ἀρχοντος πόλιν ᾠκισέ που ἐνταῦθά τινα ἐν τοῖς ἀνω χρόνοις βραχεῖαν, καὶ τὸ ὄνομα ἀφῆκε τῇ πόλει. Ζηνοβίαν γὰρ αὐτὴν, ὡς τὸ εἶκός, ἐπωνόμασεν. Et de Bello Persico lib. II. cap. 5. pag. 288. B. Πόλει Ζηνοβία (ὁ Χοσρόης) ἐπιτυγχάνει, ἣν Ζηνοβία ποτὲ θεμαμένη, τὴν ἐπωνυμίαι τῇ πόλει (ὡς τὸ εἶκός) ἔδωκεν. Ἦν δὲ

δι' ἡ Ζηνοβία Ὀδονάδῃ γυνὴ τῶν ἐκείνῃ Σαρακηνῶν ἄρχοντας, οἱ Ῥωμαίοις ὑποκρίναι
 ἐκ παλαιῶ ἦσαν. Οὗτος ὁ Ὀδονάδης ἀπεσάσατο Ῥωμαίοις τὴν Ἑῶαν ἀρχὴν ὑπὸ
 Μήδους γεγενημένην. Ejus animum virilem laudat *Zosimus* lib. I. cap. 39. qui
 etiam cap. 44. res ab illa in Ægypto strenue gestas, & cap. 50 sqq. prælia cum
Aureliano infelicitèr commissa describit. *Flav. Vopiscus* in *Aureliano* cap. 29 sq.
 Tom. II. Script. Historiæ Aug. pag. 479 sqq. *Palmyram iter flexit* (*Aurelianus*)
ut, ea oppugnata, laborum terminus fieret. Sed in itinere à latronibus Syris male ac-
cepto frequenter exercitu, multa perpeffus est, & in obsidione usque ad ultimum sagittæ
periclitatus est. Epistola ipsius extat ad Mucaporem missa, in qua de ejus belli diffi-
cultate ultra pudorem imperialem fatetur: Romani me modo dicunt bellum con-
tra foeminam gerere, quasi sola mecum Zenobia & suis viribus pugnet, ac non
hostium, quantum si vir à me oppugnandus esset, in conscientia & timore longe
deteriore. Dico non potest, quæritum hic sagittarum, qui belli apparatus, quan-
tum telorum, quantum lapidum: nulla pars muri est, quæ non binis & ternis
balistis occupata sit: ignes etiam tormentis jaciuntur; quid plura? timet quasi
foemina, pugnat, quasi potnam tianens: sed credo adjuturos Romanam Rempu-
blicam Deus, qui nunquam nostris conatibus defuerunt. Denique fatigatus, ac
præ malis fessus, literas ad Zenobiam misit, deditionem illius petens, vitam promit-
tens, quarum exemplum indidi: Aurelianus, Imperator Romani orbis & receptor
Orientis, Zenobia cæterisque, quos societas tenet bellica. Sponte facere debui-
stis, id quod meis literis nunc jubetur: deditionem præcipio, impunitate vitæ
proposita, ita ut illic, Zenobia, cum tuis agas vitam, ubi te ex Senatus amplissi-
mi sententia collocavero. Gemmas, argentum, aurum, sericum, equos, came-
los in ænarium Romanum conferatis. Palmyrenis jus suum servabitur. Hac
epistola accepta, Zenobia superbius insolentiusque rescripsit, quam ejus fortuna po-
scibat; credo ad terrorem: nam ejus quoque exemplum indidi: Zenobia, regina O-
rientis, Aureliano Augusto: Nemo adhuc præter te, quod poscis, literis petiit.
Virtute faciendum est, quicquid in rebus bellicis est gerendum. Deditionem
meam petis, quasi nescias, Cleopatram reginam perire maluisse, quam in quali-
bet vivere dignitate. Nobis Persarum auxilia defunt, quæ jam speramus: pro
 nobis

nobis sunt Saraceni, pro nobis sunt Armenii. Latrones Syri exercitum tuum, *Aureliane*, vicerunt: quid igitur, si illa venerit manus, quae undique speratur? pones profecto supercilium, quo nunc mihi deditionem, quasi omnifariam victor, imperas. *Hanc epistolam Nicomachus se transfuisse in graecum ex lingua Syrorum dicit ab ipsa Zenobia dictatam; nam illa superior Aureliani, graeca missa est. His acceptis literis Aurelianus non erubuit, sed iratus est: statimque collecto exercitu ac ducibus suis, undique Palmyram obsedit: neque quidquam viri fortis reliquit, quod aut imperfectum videatur aut incuratum. Nam & auxilia, quae à Persis missa fuerant, interceptis, & alas Suracenas Armeniasque corripuit, atque ad se modo ferociter, modo subtiliter, transfudit; denique post multa mulierem potentissimam vicit. Vincta igitur Zenobia, quum fugeret camelis, quos dromadus vocitant, atque ad Persas iter tenderet, equitibus missis est capta, atque in Aureliani potestatem deducta. Et cap. 30. pag. 486. " Ingens strepitus militum fuit
 " omnium, Zenobiam ad poenam poscentium. Sed Aurelianus indignum existi-
 " mans, mulierem interimmi, occisis plerisque, quibus auctoribus illa bellum
 " moverat, paraverat, gesserat, triumpho mulierem reservavit, ut populi Roma-
 " ni oculis esset ostentui. Grave inter eos, qui caesi sunt, de Longino philosopho
 " fuisse perhibetur, quo illa magistro usa esse ad graecas literas dicitur. Quem
 " quidem Aurelianus ideo dicitur occidisse, quod superbior illa epistola ipsius
 " diceretur dictata consilio, quamvis Syro esset Sermone contexta." Adde his de Zenobia devicta, & in triumphum ducta, Eusebium in Chronicorum libro posteriore ad Annum Christi CCLXXIII. Eutropium lib. IX. cap. 9. Sen. Rufum in Breviario cap. 24. Paulum Orosium lib. VII. cap. 23. Paulum Diaconum lib. X. cap. 36. Jornandem de Regnorum successione cap. 84. & Georg. Syncellum in Chronographia ad Annum Christi CCLXIV. pag. 385. edit. Parisiensis. Antonium Fagi in dissertatione Hypatica cap. ultimo pag. 377 sqq. probat, Zenobiam jam Anno Christi CCLXXII. in Aureliani manus pervenisse, sed demum Anno CCLXXIV. in triumphum ductam esse. Illam deinde viro claro Senatorii ordinis nupsisse tradunt Syncellus loco citato, & Jo. Zonaras in Annalibus lib. XII. cap. 27. pag. 636. edit. Paris. Τὴν Παλμυρηνὴν ἐχμύρασε, (Ἀυγυλιάδης) καὶ τὴν*

τὴν αὐτῶν βασίλισσαν Ζηνοβίαν κρατήσασαν τῆς Αἰγύπτου, καὶ τὸν ἐκεῖ τότε στρατηγοῦντα Πρόβον ἐλοῦσαν, αὐτὸς κατ' αὐτῆς στρατεύσας κατεπολέμησε, καὶ ὑπέταξε. Ἦν ἔτιοι μὲν εἰς Ῥώμην ἀπαχθῆναί φασι. καὶ ἀνδρὶ συναφθῆναι τῶν ἐπιφανέρων ἐν Ῥώμῃ· οἱ δὲ κατ' ὁδὸν αὐτὴν θανεῖν λέγουσι, περιελγῆσασαν διὰ τὴν τῆς τύχης μεταβολήν. Μίαν δὲ τῶν θυγατέρων αὐτῆς εἰς γυναῖκα λαβεῖν τὸν Ἀυρηλιανόν, τας δὲ λοιπὰς ἐπισήμοις τῶν Ῥωμαίων συζεύξαι. *Judaeorum superstitioni & Pauli Samosatani haeresi eam favisse, testantur S. Athanasius in epistola ad solitariam vitam agentes, seu in Historia Arrianorum segm. 71. Tom. I. Opp. pag. 386. D. ed. Mommsen.* Ἰουδαία ἦν Ζηνοβία, καὶ Παύλου προέστη τοῦ Σαμοσατεύως· ἀλλ' οὐ δίδωκε τὰς ἐκκλησίας τοῖς Ἰουδαίοις εἰς συναγωγάς. *S. Theodoretus Haereticar. fabul. lib. II. cap. 8. Tom. IV. Opp. pag. 222. B.* Παῦλος ὁ Σαμοσατεὺς τῆς μὲν Ἀντιοχείας ἐπίσκοπος ἦν· Ζηνοβίας δὲ κατ' ἐκεῖνον τὸν καιρὸν τοπαρχούσης. Πέρσαι γὰρ Ῥωμαίους νενικηκότες τὰν παρὰ τὴν Συρίαν καὶ Φοινίκης ἡγεμονίαν· εἰς Ἀρτέμιον ἐξώκειλιν αἵρεσιν, τὰν νομίζων θεραπεύειν ἐκείνη τὰ Ἰουδαίων φρονοῦσαν. *Photius in Biblioth. Cod. CCLXV. pag. 802, 3. edit. Haefsch.* Ἐπὶ Κλαυδίου ὁ Λογγίνος ἤμαζε καὶ τὰ πολλὰ συνηγωνίζετο Ζηνοβίαν τῇ τῶν Ὀσροηνῶν βασιλίδι τὴν ἀρχὴν κατεχούσῃ. Ὀδενάθου τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς τετελευτηκότος, ἦν καὶ μεταβαλεῖν εἰς τὰ Ἰουδαίων ἔθνη ἀπὸ τῆς ἐλληνικῆς δισிடαιμοσίας, παλαιὸς ἀναγράφει λόγος. *Et Nicephorus Callistus Hist. Eccl. lib. VI. cap. 27. pag. 420. A.* Τοῦ κατ' Ἀντιόχειαν ἐπισκόπου Δημητρίου τὸ βιοῦν μεταλλάξαντος, Παῦλος ὁ ἐκ Σαμοσάτων τῷ θρόνῳ ἀντικαθίσταται. Ζηνοβίας γὰρ κατ' ἐκεῖνον τὸν καιρὸν τοπαρχούσης. Πέρσαι γὰρ Ῥωμαίους νενικηκότες, ἐκείνῃ τὴν τῆς Συρίας καὶ Φοινίκης ἡγεμονίαν παρέδωκαν. Παῦλος οὗτος τὰ πρὸς θεραπείαν ἐκείνῃ θύλων ποιεῖν, τὰ Ἰουδαίων φρονοῦσαν, καὶ θεραπεύειν ὡς πλεῖστον πειρώμενος, εἰς τὴν Ἀρτέμιον ἐξώκειλιν αἵρεσιν. Καὶ γὰρ ταπεινά τινα καὶ χαμερπῇ περὶ Χριστοῦ ἐδωγμάτιζεν· ὡς κοινὸς ἄνθρωπος ἦν τῇ φύσιν, μηδὲν τι πλεονεκτεμένος ἡμῶν, ἅμοιρος δὲ θείας οὐσίας· ἐνοικῆσαι δ' ἐν αὐτῷ ὡς ἐν προφῆτῃ τὸν Θεοῦ υἱόν· καὶ πάλιν ἀπηλλάχθαι. *In nummis Nostra appellari solet C E P T I M I A Z H N O B I A C E B. vid. Segurini Selecta numismata antiqua cap. 2. num. 32. pag. 75. Patini numismata Imperat. pag. 342. ed. Amst. Spanhemii dissert. VII. de usu numism.*

pag. 637. *Vaillantii* P. diff. in *Memoriis Academiae Inscriptionum gallice editis* Tom. IV. pag. 219. sqq. & *Renaudoti* dissert. ib. pag. 225. sqq. *Sequitus* & *Vaillantius* putant nomen *Septimiae* a *Septimio* quodam percussore *Pompeji* M.; *Renaudotus* autem, a familia libertina *Septimiorum*, apud *Palmyrenos* degente, ad *Zenobiam* pervenisse. Conf. omnino, praeter *Scriptores* de *vitis Imperatorum*, *Pet. Baelium* in *Lexico historico in Zenobia*, *Auctorem* *Antiqq. Palmyren.* anglice editarum & a *Phil. Ge. Hubnero* germanice redditarum cap. 17. sqq. *Jo. Henr. Feustkingium* in *Gynaecio haeretico-fanatico* pag. 668 sqq. & *Continuationem Memoriarum literarum gallicarum* Tom. IX. Part. II. num. 2.

ZOE, filia *Constantini VIII. Imp.* & uxor *Imperatorum Romani II. Michaelis IV. & V.* denique *Constantini IX. Monomachi A. C. MXLII.* libidini-
bus aliisque vitiis mirum in modum indulgit, atque adeo ne ultimo quidem loco in catalogo mulierum Poëtarum digna esset, nili edicta de magistratibus non vendendis, & omnibus injustitiae generibus de medio tollendis promulgasset. (vid. num. CCL.) Ejus vitam, fata & pessimos mores in *Commentario de Vitis Augustarum* copiosius exponere constitui.

INDEX I AVCTORVM,

in quorum scriptis Fragmenta & Elogia Foeminarum olim
illustrium reperiuntur,

Numeri majores fragmenta & elogia, minores vero notas indicant.

- Ælianus* Hist. Animal. III, 40 de *Arctæ* pag. 283
 - - - IV, 29 de *Latona* pag. 385
 - - - IX, 21 de *Polydama* CLVI
 pag. 202
 Var. Histor. XIII. 30 & 36 de *Olympiade*
 CXXIX sq. pag. 164 sq.
- Alciphron* II ep. 2 de *Leontio* LXXIV pag. 104
S. Ambrosius de Virginit. II, 4 de *Timycha* pag. 454
Ammianus Marcell. XXI, 6 de *Eusebia* pag. 347
S. Anastasias epistolæ 2 græcæ pag. 269 sq.
Anastasias, foeminae patriciæ epistola latina pag. 272
Anna Comnena in præf. Alexiadis de *se ipsa* pag. 276
 lib. V extr. de *Irene Ducaena* pag. 372
 lib. VIII vel XII de *Theano* CLXXXVI pag.
 242
- Anonymus* de vita *Pythagoræ* segm. 2 de *Theano*
 CXCLII, pag. 248
- Anthologia* I, 76 epigr. 5 de *Hypatia* LIV pag. 90
 III, 22 epigr. 52 de *Hipparchia* XXXV
 pag. 50
- Antipatri* epigramma in *Hipparchiam* XXXV pag. 70
Apollodorus Biblioth. III, 11 de *Oenone* LVIII pag.
 138
- Apollonius Rhodius* Argon. III vers. 801 de *Medea*
 pag. 399
- Aposolius* (*Mich.*) Proverb. cent. 18 n. 39 de *Theano*
 CLXXXVIII pag. 248
- Appianus* de Bello civ. IV p. 607 de *Hortensia* pag.
 366
- Apulejus* Florid. II pag. 229 de *Hipparchia* 55 pag.
 64 sq.
- Aristides* in Orat. II pro IVviris T. III Opp. p. 212
 de *Aspasia* XVII sq. pag. 22
 - - - ibid. de *Diotima* pag. 327
- Aristophanes* in Acharnens. vers. 523 sqq. de *Aspasia*.
 IX pag. 16
- Arrianus* de exped. Alexandri M. VII, 12 de *Olym-*
piade CXXVII pag. 162
- Atbanasius* in hist. Arrian. segm. 71 de *Zenobia* pag.
 464
- Atbenæus* I pag. 14 de *Agallide* pag. 262.
 V p. 219 de *Aspasia* XXV pag. 24
 V p. 220 de *Callistrata* pag. 303
 VII p. 279 de *Lasthenia* LXXII pag. 102
 X p. 434 de *Nicobule* pag. 406
 XII p. 537 de *eadem* pag. 406
 XII p. 446 de *Lasthenia* LXXIII pag. 104
 XIII p. 557 de *Olympiade* cxxv pag. 162
 XIII p. 560 de *Theano* Thebana pag. 449
- Atbenæus* XIII p. 569 de *Aspasia* xv pag. 20
 XIII p. 588 de *Leontio* LXXVII pag. 114
 XIII p. 596 de *Nicareta* cvii pag. 136
 XIII p. 599 de *Theano* cxc pag. 248
 XIV p. 659 de *Olympiade* cxvi pag. 150
- S. Augustinus* de hæresibus cap. 7 de *Marcellina* pag.
 390
 - - - cap. 24 de *Philumene* pag. 430
- Ausonius* in centone nupt. de *Caerellia* pag. 302
 epigr. 38 de *Sabina*, uxore pag. 441
 in Parental. num. 30 vers. 3 de *Theano* pag.
 448
- Basilus* M. epist. I Canon. ad Amphilocheum de
Priscilla xcviij pag. 128
- Bertae*, Comitissæ *Loristelli*, diploma xxvi pag. 26
- Calaber*, vid. *Quintus Calaber*.
- Callimachus* in hymno in Dianam vers. 122 sqq. de
Diana pag. 326
- Callistus*, vid. *Nicephorus Callistus*.
Cantacuzenus, vid. *Johannes Cantacuzenus*.
- Cassiodorus* Var. XI, 1 de *Amalasuntha* pag. 265
- Cedrenus* (Ge.) in Histor. compendio p. 131 de *Theano*,
Antenoris uxore pag. 449.
 - - - pag. 752 de *Zoi* CCI pag. 254
- Chronicon paschale* ad Olymp. CCC de *Eudocia* pag. 331
- Cicero* in Bruto cap. 58 de *Cornelia* pag. 319
 - - - cap. 58 de *Laelia* pag. 382
 de Oratore III, 12 de *Laelia* pag. 382
 de invent I, 31 de *Aspasia* pag. 292
 XIII ep. 72 ad Famil. de *Caerellia* pag. 302
 XIII ep. 13 sq. & xv ep. 1 ad Attic. de *Caer-*
rellia pag. 301 sq.
- de Nat. Deor. I, 33 de *Leontio* pag. 386
 - - - III, 19 de *Medea* pag. 395
 de finibus bonorum & mal. II, 21 & in Orat.
 in L. *Pisonem* cap. 26 de *Themista* pag.
 450
- Claudianus* in Panegy. de *Olybrii* consulatu V. 192 sqq.
 de *Faltonia Proba* pag. 355.
- Clemens Alexandr.* Strom. I, 15 de *Hippone* pag. 365
 Strom. I, 16 de *Atossa* pag. 295
 Strom. I, 16 de *Medea* pag. 398 sq.
 Strom. I, 17 de *Theano* CLXXXIX
 pag. 248
 Strom. I, 21 de *Oenone* cxv pag. 148
 Strom. IV cap. 7 & 19 de *Theano*
 CLXXI sq. pag. 240
 Strom. IV, 19 de *Arctæ* pag. 283
 Strom. IV, 19 de *Argia* pag. 287
 Cle.

I N D E X

- Clementi Alexandr.* Strom. IV, 19 de *Arignote* pag. 288
 Strom. IV, 19 de *Aspasia* xvi pag. 20
 Strom. IV, 19 de *Hipparchia* XXX pag. 68
 Strom. IV, 19 de *Lasthenia* LXXI pag. 102
 Strom. IV, 19 de *Themista* cxciv pag. 250
Cleomedes lib. II *κυκλῶνς διαπλάς* p. 477 de *Leontio* LXXVIII pag. 114
 Codex MS. Bibl. Reg. Paris. num. 3280 de *Tbeano* clxxxvi pag. 246
Coelestini I Papae epist. ad *Theodosium* Jun. de *Faltonia Proba* pag. 355
Combrissius (Franc.) in not. ad *Auctarium* noviss. Patrum T. I p. 462 & p. 512 de *S. Anastasia* pag. 268 & pag. 271
 Commentarii graeci in *Hermogenis* Rhetorica p. 61 p. 72 p. 392 de *Aspasia* XX sqq. pag. 24
Conon narrat. 23 de *Oenone* CIX pag. 138
Crusius (Martin.) in Turco. Graecia lib. IV de *Maria Pilia* LXXXI pag. 118
 - - lib. IV num. 24 de *Smaragda Canas butzena* clx pag. 208
Cyrillus Alexandr. contra *Julianum* lib. IV de *Hippone* pag. 365
Dizys Cret. IV, 21 de *Oenone* pag. 411
Dio Cassius LVII pag. 619 de *Cremutia* pag. 323
 LXXVII p. 871 & LXXVIII p. 902 & p. 899 de *Julia Domna* LV & LVII pag. 90 & LXXVIII pag. 100
Diodorus Sic. I p. 15 de *Iside* pag. 374
 I p. 34 de *Athyrtide* pag. 294
 I p. 61 de *Polydamna* cliv pag. 202
 IIII p. 134 de *Cybele* pag. 323
 IV p. 173 de *Circe* pag. 312
 IV p. 173 de *Hecate* pag. 358
 XIX p. 676 de *Olympiade* cxxxI p. 166
 XIX p. 698 de *eadem* cxxxIII p. 170
Diogenes Laërtius I segm. 24 segm. 68 segm. 76 segm. 90 sq. segm. 98 & II segm. 24 & III segm. 25 & V segm. 36 de *Pamphila* cxxxvi sqq. pag. 174 sqq.
 II segm. 86 de *Arete* pag. 283
 II segm. 114 de *Nicarete* cvi pag. 136
 III segm. 46 de *Lasthenia* LXXIX pag. 102
 IV segm. 2 de *Lasthenia* LXX pag. 102
 VI segm. 90 sqq. de *Hipparchia* xxviii pag. 64
 VIII segm. 42 sq. de *Tbeano* clxviii pag. 238
 VIII segm. 63 de *Potamilla* pag. 435
 X segm. 4-7 & segm. 23 de *Leontio* LXXV pag. 112
 X segm. 5 & segm. 25 de *Themista* cxciii pag. 248
S. Dorotheus in synopfi de LXX discipulis, de *S. Priscilla*, *Aquilae* uxore pag. 436
Epiphanius haer. 27 segm. 6 de *Marcellina* pag. 389
 haer. 21 segm. 2 de *Helena*, *Simonis Magi* scorto, pag. 361
 adv. haereses lib. II haer. 48 segm. 2 & 12 sq. de *Maximilla* & *Prisca* xci sqq. pag. 124 sqq.
 adv. haereses lib. II haer. 49 de *Priscilla* xcvi pag. 128
Evagrius Hist. Eccl. I, 20 de *Eudocia* pag. 333
Eudocias *Macrembolitissae* 'Ιωvιa', hujusque libri summa capita xxvii pag. 30
 Excerpta ex hoc libro de poetis lyricis & mulieribus celebribus, graece pag. 336 sqq.
Eusepius in vitis Philosoph. p. 57 de *Sofipatra* clxi pag. 212
Euphemias epist. ad *Hermisdam* Papam, latine, pag. 346
Euripides in *Helena* vers. 12 sqq. de *Tbeano* pag. 452
Eusebius Hist. Eccles. V, 13 de *Philumene* pag. 430
 - - V, 14 de *Maximilla* & *Prisca* LXXXII sq. pag. 120
 - - V, 16 de *eisdem* LXXXVII pag. 122
 - - V, 16 de *Maximilla* xciv sqq. pag. 126 sq.
 - - V, 17 de *Ammia* pag. 266
 - - VI, 11 de *Mammata* pag. 387
 Praepar. Evang. X, 14 p. 504 de *Tbeano* clxxxiv pag. 246
 - - x, 6 de *Medea* pag. 399
 - - xiv, 18 de *Arete* pag. 282
 lib. postter. Chronic. ad An. 1976 de *Cornificia* pag. 321
 ad An. 2232 de *Julia Domna* pag. 379
Eustathius ad Ia. 6 pag. 396 de *Tbeano*, *Antenoris* uxore pag. 449
 ad Ia. 6 p. 425 & ad Ia. 6 p. 1210 de *Damno* pag. 324
 ad Ia. 6 p. 1335 de *Tbeano* Thebana pag. 449
Festus v. *meditrinalia*, de *Meditrina* Dea pag. 440
Galenus (Cland.) de *Pharmacis* secundum locos lib. ix & x de *Phabulla* pag. 427
 - - de *Theriaca* T. II Opp. p. 458 de *Arria* pag. 289
Gellius Noct. Attic. xv, 17 & 23 de *Pamphila* pag. 424
Gregoras, vid. *Nicephorus Gregoras*:
Gregorius Naz. Orat. III de *Tbeano* clxxxvii pag. 246
 - - in Orat. fun. *Gorgonias* sororis suae pag. 357
Guido Bituric. tit. de memoria, de *Cornificia* pag. 321
 N n n 2 Har.

I N D E X I.

- Harpocration* in 'Ασπασία VII pag. 14
in 'Ευοῖ de *Arignote* pag. 288
in 'Θεωπίς CXCVI pag. 252
Herodianus III, 51 de *Julia Domna* LVIII pag. 92
V, 4 de eadem LVI pag. 90
Herodotus IV, 78 de *Istrina* pag. 377
Hesiodus in *Theogon.* vers. 958 sqq. de *Medea* pag. 395
Hesychius Mil. in 'Τραγία LI pag. 88
S. Hieronymus I, adv. *Jovinianum* de *Argia* pag. 287
- - de *Myia* pag. 402
- - de *Terentia* pag. 446
in catal. *Scriptorum Eccl.* n. 54 de *Mammæa* pag. 388
in epist. ad *Ctesiphontem* adv. *Pelagianos* de *Agape* pag. 264
- - - ib. de *Maximilla* pag. 393
- - - ib. de *Philumene* pag. 431
in epist. ad *Demetriadem* n. 8 de *Fel-tonia Proba* pag. 355
- - ad *Furiam* de *Eustochio* pag. 348
- - ad *Marcellam* de *Maximilla* pag. 393
- - ad *Paulam* de *Blesilla* pag. 300
- - ad *Oceanum* de *Fabiola* pag. 348
- - ad *Principiam* de *Marcella* pag. 383
in epitaphio *S. Paulae* de *Eustochio* pag. 348
in epitaphio *Paulae* de *Paula* pag. 430
in prologo explan. in *Sophoniam* de *Themista* pag. 451
Homerus Iλ. ε' vers. 445 sqq. de *Latoia* pag. 385
Iλ. ζ' vers. 297 sqq. de *Theano Antenoris* uxore pag. 448 sq.
Iλ. λ' vers. 739 sq. de *Agamedea* pag. 262
Odyss. δ' vers. 227 sq. de *Polydamone* CLIII p. 200
Hyginus fab. 274 de *Agnodice* pag. 264
Jamblichus de vita *Pythagorae* cap. 27 segm. 132 de *Theano* CLXXIII pag. 240
- - cap. 28 segm. 146 de *Bistalia* pag. 299
- - cap. 30 segm. 170 de *Myia* CII pag. 134
- - cap. 31 segm. 192 sqq. de *Timycha* CXCVIII pag. 252
- - cap. 32 segm. 214 de *Timycha* CXCIX pag. 254
- - cap. ult. segm. 265 de *Theano* CLXXXIII pag. 246
- - cap. 8 segm. ultimo de *Timycha* CXCVII pag. 252
Johannes Cantacuzenus *Histor.* I, 43 de *Panypersebastia* pag. 425
Iosephus (Flav.) *Antiq. Iud.* VIII, 6 segm. 2 de *Nicaula* pag. 404
Irenaeus adv. haereses I, 20 de *Helena Simonis Magi* scorto pag. 360
- - - I, 24 de *Marcellina* pag. 389
Isidorus *Hispal.* de *Scriptor. Eccl.* cap. 5 de *Falconia Proba* pag. 350
Julianae Aviciae epistolae 2 ad *Hormisdam* Papam, latine pag. 381
Iustinus lib. VII cap. 6 lib. IX cap. 5 lib. XI c. 11 lib. XIV cap. 5 sq. & lib. XVII, 3 de *Olympiade* pag. 412 sqq.
Labbei (Phil.) *Collectio Concil.* T. I p. 599 de *Maximilla* LXXXVIII sqq. pag. 124
Lactantius *Institt. div.* III, 25 de *Themista* pag. 451
Laërtius, vid. *Diogenes Laërtius*.
Lampridius in vita *Severi* Imp. cap. 5 de *Julia Domna* pag. 378
Lucianus in dial. *Diogenis & Alexandri* T. I Opp. p. 290 de *Olympiade* CXXII pag. 160
in *Pseudemanti* T. I Opp. p. 751 de *Olympiade* CXXIII pag. 160
de *saltatione* T. I Opp. p. 795 de *Aspasia* XI pag. 18
in amor. T. I Opp. p. 895 de *Aspasia* XII pag. 20
in imagin. T. II Opp. p. 12 de *Aspasia* XIII pag. 20
in imagin. T. II Opp. p. 13 de *Theano*, *Antenoris* uxore pag. 449
in imagin. T. II Opp. p. 22 de *Diotima* pag. 327
in Gallo T. II Opp. p. 174 de *Aspasia* XIV, pag. 20
in musica excomio T. II Opp. p. 377 de *Myia* CIV pag. 135
Lycophron vers. 57 sqq. de *Oenone* CXII pag. 142
Lysis *Pythag.* in epist. ad *Hipparchum*, de *Bistalia* pag. 299
Macrobius *Saturn.* I, 10 & III, 9 de *Angerona* pag. 396 sq.
Saturn. I, 12 de *Medea* pag. 399
Marcellinus, vid. *Ammianus Marcellinus*.
Mariae Filiae testamentum LXXXI pag. 118
Marinus *Neapol.* in vita *Procli* cap. 9 de *Olympiodori* filia p. 418
Martialis lib. I epigr. 14 de *Arria*, *Pacti* uxore pag. 289
lib. VII epigr. 21 & 23 & lib. X epigr. 64 de *Argentaria Pella* pag. 285
lib. VII epigr. 69 de *Theophila* pag. 452
lib. X epigr. 93 de *Sabina Atestina* pag. 441
Matthaeus Paris. in *Hist. Angl.* ad A. C. 1252 de *Constantina* pag. 318
S. Maximus *serm.* 39 per excerpta, de *Pulcheria* pag. 438
Melissae *Pythagoricae* epist. ad *Clearetam* XCIX pag. 130
Mennae ad d. XIII Febr. de *S. Priscilla* pag. 436
ad d. XXV Nov. de *S. Catharina* pag. 306
ad d. XXI Dec. de *S. Anastasia* pag. 268
Me-

I N D E X

- Menologium Annib. Albani* ad d. XIII Febr. de S. *Priscilla* pag. 436
ad d. xxv Jul. de S. *Olympiade* pag. 417
ad d. xxv Nov. de S. *Catharina* pag. 306
ad d. xxii Dec. de S. *Anastasia* pag. 267
ad d. xxiv Dec. de S. *Eugenia* pag. 343 sq.
- Myias* epistola ad *Phyllidem* C pag. 132
- Nicephorus Bryennius* praef. comment. de rebus Byzant. segm. 8 de *Anna Comnena* pag. 274
- Nicephorus Callistus* Hist. Eccl. IV, 22 & 25 de *Maximilla & Prisca* lxxxiii sqq. & lxxxvi pag. 120 sq.
- - - IV, 23 de *Maximilla* XCV sq. pag. 126 sq.
- - - VI, 27 de *Zenobia* pag. 464
- - - XIV, 10 de S. *Anastasia* pag. 268 sq.
- - - XIV, 16 de *Hypatia* xlviii pag. 86
- - - XIV, 23 de *Eudocia* pag. 334
- Nicephorus Gregoras* Hist. Byz. VIII, 3 §. 2 de *Eudocia Nicocesaritae* filia pag. 342
- - - VIII, 3 §. 2 de *Hypatia* lxi pag. 88
- - - VIII, 5 §. 4 sqq. & cap. 14 §. 2 sq. & §. 7 sq. de *Panpersebasta* cxlv sqq. pag. 180 sqq.
- Nicetas* Annal. I pag. 7 sq. de *Anna Comnena* p. 275
- Olympiodorus* in scholiis ined. in *Platonis Phaedonem* pag. 7 de *Timocba* CC pag. 254
- Oppianus Kuvnyer.* lib. I vers. 1 sqq. de *Julia Domna* lxx pag. 92
- Origenes* lib. V contra *Celsum* de *Marcellina* pag. 390
- Ovidius* de arte am. II vers. 101 de *Medea* pag. 399
Metamorph. II vers. 635 sqq. de *Ocyroe* pag. 410
- - - XII vers. 263 de *Mycala* pag. 402
Heroid. epist. 5 vers. 139 sqq. de *Oenone* pag. 411
- S. Pacianus* ad Sympronianum de *Philumene* pag. 431
- Palaephatus* fab. 2 de *Procris* pag. 323
fab. 44 de *Medea* pag. 398
- Parthenius* in *Eroticis* cap. 4 & 34 de *Oenone* CX sq. pag. 140 sq.
- Pausanias* in *Atticis* lib. I cap. 11 de *Olympiade* cxxxii pag. 170
in *Boeoticis* lib. ix cap. 7 de *Olympiade* cxxxiv pag. 172
in *Phocicis* lib. X cap. 12 de *Sabba* pag. 405
- - - cap. 27 de *Theano Antenoris* uxore pag. 449
- Philostorgius* Hist. Eccl. VIII, 9 de *Hypatia* xlix pag. 86
- Philostatus* de vita *Apollonii Tyan.* lib. I cap. 3 de *Julia Domna* lxi pag. 94
- - - lib VII cap. 22 de *Polydamna* clv pag. 202
- - - de vitis sophist. II, 30 de *Julia Domna* lxi pag. 96
- epist. 13 de *Aspasia* 15 pag. 15 b
- Photius* Cod. clxi pag. 175 de *Pamphila* pag. 423
Cod. clxxv p. 201 sq. de *Pamphila* cxxxv pag. 172
Cod. clxxxi pag. 211 de *Theodora* cxcv pag. 250
Cod. cxc pag. 248 de *Holena, Musasi* filia pag. 359
Cod. ccxlii pag. 554 de *Anthusa* lv pag. 8
- - - pag. 555 de *Aedisa* II pag. 4
- - - pag. 565 de *Hypatia* lxi pag. 88
Cod. ccxlix pag. 712 de *Theano* cxcii pag. 248
Cod. cclxv p. 802 de *Zenobia* pag. 464
- Plato* in *Euthydemo* p. 206 Opp. de *Hydra* pag. 367
in *Symposio* p. 1193 Opp. de *Diotima* pag. 327
- Plinius* praef. ad Hist. Nat. de *Leontio* pag. 386
III, 9 de *Angerom* pag. 397
XX, 21 segm. 84 & xxviii, 19 segm. 78 de *Olympiade* Thebana pag. 417
XXII, 17 segm. 20 de *Pallade Hygia* pag. 419
XXV, 2 segm. 5 de *Circe* pag. 313
XXV, 4 segm. 11 de *Panacea* pag. 424
XXV, 7 segm. 36 de *Diana* pag. 325
XXV, 7 segm. 36 de *Artemisia* pag. 290
XXVIII, 7 segm. 23 de *Laide* pag. 383
XXVIII, 7 segm. 23 de *Sotira* pag. 444
XXXVII, 10 segm. 66 de *Timaride* p. 453
- Plinius* lun. I ep. 16 de *Pompeji Saturnini* uxore pag. 434
IV ep. 19 de *Calphurnia* pag. 304
V ep. 16 de *Fundani* filia pag. 356
- Plinius Valerianus* de remed. IV, 9 de *Olympiade* Thebana pag. 417
- Plutarchus* in vita *Periclis* T. I Opp. p. 165 & 169 de *Aspasia* V sq. pag. 10 sq.
- - T. Opp. p. 419 de *Pallade Hygia* pag. 419
in vita *Luculli* T. I Opp. p. 503 de *Monima* pag. 401
in vita *Pompeji* T. I Opp. p. 648 de *Cornelia Scipionis Metelli* filia pag. 321
in vita *Alexandri* M. T. I Opp. p. 665 p. 669 & p. 688 de *Olympiade* cxxi p. 154 cxxiv p. 160 sq. cxvii pag. 150 & cxxviii pag. 164
in vita *Gracchorum* T. I Opp. p. 836 & p. 843 de *Cornelia Gracchorum* matre p. 319
in vita *Demosthenis* T. I Opp. p. 852 de *Theoride* pag. 452
in vita M. Antonii T. I Opp. pag. 927 de *Cleopatra* pag. 316

I N D E X

- Plutarchus* in *Conjug. Praeceptis* T. II Opp. p. 141 de *Olympiade* CXVIII pag. 152
 - - - *ibid.* pag. 142 & pag. 145 de *Theano* CLXX pag. 240 & CXCI pag. 248
 - - - *ibid.* pag. 145 de *Aganice* pag. 263
 in *Laconicis apophthegm.* T. II Opp. p. 225 & p. 227 de *Gorgone* pag. 357
 de *Oracul. defectu* T. II Opp. p. 417 de *Aganice* pag. 263
 in lib. non posse suaviter vivi secundum *Epicurum* T. II Opp. p. 1089 & p. 1097 de *Leontio* LXXXVI sq. pag. 114
 in lib. *ἀδρᾶ βιωσας* T. II Opp. p. 1129 de *Leontio* LXXXVI pag. 114
Pollio, vid. *Trebellius Pollio*.
Pollux (*Ful.*) Lib. VII cap. 9 segm. 28 de *Olympiade* CXIX pag. 152
 Lib. X cap. 1 segm. 12 de *Olympiade* CXIX pag. 154
 Lib. X cap. 3 segm. 21 de *Theano* CLXVII pag. 236
Porphyrus in *vita Pythagorae* segm. 4 de *Arignote* pag. 288
 - - - *ibid.* de *Myia* CII pag. 134
 - - - *ibid.* & segm. 19 de *Theano* CLXXXI sq. pag. 244
 in *vita Plotini* cap. 9 de *Amphicles* pag. 267
 in *Ptolemaei Harmonica* T. III Opp. *Wal-lisii* p. 207 p. 208 & p. 209 de *Ptolemaide Cyrenaea* CLVII sqq. pag. 204 sqq.
Proclus in *Platonis Politicam* p. 418 de *Myia* CV pag. 136
 in *Platonis Timaeum* p. 525 de *Diotima* pag. 327
Procopius de aedif. *Iustiniani* II, 8 & de B. *Perf.* II, 5 de *Zenobia* pag. 461 sq.
Propertius II el. 1 vers. 73 sq. de *Agamede* pag. 263
Quintilianns *Instit.* Or. I, 1 de *Cornelia* pag. 319
 - - - I, 1 de *Hortensia* pag. 366
 - - - I, 1 de *Laslia* pag. 382
 - - - V, 12 de *Aspasia* pag. 292
 - - - VI, 4 de *Caerellia* pag. 303
Quintus Calaber lib. X vers. 253 sqq. & vers. 460 sq. de *Oenone* CXIII sq. pag. 146 sq.
Sallustius de *Bello Catilinae* cap. 26 de *Sempronia* pag. 445
Scholia Apollonii Rhodii ad *Argon.* III vers. 200 de *Hecate* pag. 358
 - - - III vers. 242 de *Medea* pag. 396
 - - - IV vers. 57 de *Aganice* pag. 263 sq.
Theocriti ad *Idyll.* II vers. 16 de *Agamede* pag. 262 sq.
Seneca in lib. de consolatione ad *Marciam Cremutiam* cap. 1 de hac ipsa pag. 322
 in consolatione ad *Helviam matrem* cap. 16 de hac ipsa pag. 363
Seneca in *Hercule Octavo* vers. 525 de *Mycala* pag. 402
Servius ad *Virgilii* *Ecl.* I vers. 20 de *Roma* pag. 439
 - - - *Ecl.* III vers. 20 de *L. Vari uxore* pag. 456
 - - - *Aen.* VI vers. 72 de *Bagoë* pag. 297
 - - - *Aen.* VII vers. 790 de *Medea* pag. 397
Sextus Empiricus *Pyrrhon. hypotyp.* I, 14 de *Hipparchia* XXXI pag. 68
Sidonius Apollinaris *carm.* 2 vers. 121 sq. de *Olympiade* pag. 413
carm. 23 vers. 166 de *Argentaria* *Polla* pag. 286
 Lib. II *epist.* 10 de eadem pag. 287
Silius Ital. III *Punic.* vers. 400 sqq. de *Antonoë* pag. 295
 VII vers. 500 sqq. de *Angitia* pag. 396
Simeon Magister in *Annal.* pag. 415 de *Iscasia* pag. 371
Simplicius in *Epistemi Enchirid.* cap. 46 de *Hipparchia* XXXII pag. 68
Smaragdæ Canabutzænae *epist.* ad *Theodosium Zygomalam* CLX pag. 208
Socrates *Scholast. Hist. Eccl.* VII, 15 de *Hypatia* XLVII p. 84
 VII, 21 de *Eudocia* pag. 333
Solinus in *Polyhist.* cap. 1 de *Angerona* pag. 397
 - - - cap. 2 de *Medea* pag. 396
Sozomenus *Hist. Eccl.* IV, 9 de *Anastasia, Valentis Imp.* filia pag. 272
Spartianus (*Ael.*) in *vita Severi Imp.* cap. 3 de *Julia Domna* pag. 378
 - - - cap. 18 de eadem pag. 380
 in *vita Caracallae* cap. 10 de eadem pag. 378
Statius II *sylv.* 7 vers. 62 & vers. 81 de *Argentaria Polla* pag. 286
 III *sylv.* 5 vers. 31 sqq. & v. 63 sqq. de *Claudia* pag. 314
Stobaeus *Ecl. Phys.* lib. I pag. 27 de *Theano* CLXII pag. 224
 - - - lib. I pag. 109 de *Aesara* III pag. 6
Ecl. Ethic. *serm.* 1 p. 6 *serm.* 78 p. 457 *serm.* 83 p. 487 de *Peritione* CXLIX sqq. pag. 190 sqq.
 - - - *serm.* 29 p. 207 de *Medea* pag. 398
 - - - *serm.* 72 p. 441 & p. 443 de *Theano* CLXXVII sqq. pag. 240
 - - - *serm.* 72 p. 443 sqq. de *Phintye* CLII pag. 196 sqq.
Strabo *Geogr.* XVII p. 837 de *Arete* pag. 284
Suetonius in *Vitellio* cap. 14 de *Catina* pag. 311

Snidas

INDEX.

- Suidas* in 'Αἰδέσια I p. 2
in 'Αναγallis pag. 262
in 'Αριγνύτη pag. 288
in 'Αρίστιππος de *Arete* pag. 284
in 'Ασπασία VIII pag. 16
in Βαρώδε *Baubone* pag. 297
in 'Ηρα de *Hipparchia* 59 pag. 66
in Θιανὰ CLXXX pag. 244
in 'Ιππαρχία xxix pag. 68
in Μυρά pag. 403
in Παλλάδιον de *Theano*, *Antenor* uxore
pag. 449
in Παμφίλῳ CXLIV pag. 180
in Πυθαγόρας, de *Myia* CI pag. 134
in 'Υπατία XLVI pag. 80
in Χρυσόγονος pag. 269
in 'Ωριγύνῳ de *Mammata* pag. 388
- Sulpicius Severus* Hist. Sacrae II, 60 de *Agape* pag.
264
- Syncelli* (G.) Chronographia pag. 214 de *Olda*
pag. 412
- - pag. 253 & p. 257 de *Aspa-*
sia xxiii sq. pag. 24
- - pag. 260 de *Hipparchia*
xxiv pag. 73
- Synefius* ep. 10 ep. 15 ep. 16 ep. 33 ep. 80 ep. 124
ep. 135 & ep. 153 de *Hypatia* xxxvii
sq. pag. 72 sq.
- Tacitus* de moribus German. cap. 8 de *Aurinia*
pag. 295
- Tatianus* in orat. ad Graecos segm. 2 de *Atossa*
pag. 294
- Tertullianus* de Iejuniis cap. I de *Maximilla* pag. 394
lib. adv. *Praxeas* de eadem pag. 393
de praescript. haeretic. cap. 6 & cap. 51
de *Philumene* pag. 430
de anima cap. 36 de eadem pag. 430
lib. adversus *Marcionem* III, 11 de ea-
dem pag. 430
de resurrectione carnis cap. 11 de *Prisca*
pag. 395
de baptismo cap. I de *Quintilla* pag. 438
- Theanus* epistolae VII CLXIII sq. pag. 224 sq.
- Themistius* orat. 23 pag. 295 de *Axiothea* pag. 296
orat. 26 pag. 329 de *Aspasia* XIX pag. 22
- Theodoretus* in Therapeut. serm. 2 de *Theano* clxxxv
pag. 246
- - - serm. 12 de *Theano* clxxv
pag. 242
- serm. 12 de vita activa, de *Hipparchia*
xxxiii pag. 68
- - - haeret. fabul. I, 25 de *Philumene* pag.
430
- - - II, 8 de *Zenobia* pag. 464
- - - III, 2 de *Maximilla* & *Prisca*
lxxxv pag. 122
- Theon* Sophista Progymn. cap. 5 de *Theano* clxxiv
pag. 242
- Theophrastus* in Chronographia pag. 70 de *Hypatia* L
pag. 88
- Theophylactus Simocata* ἐν ἀπορίας φυσικαῖς p. 23
de *Theano* clxxxviii pag. 248
- Tibullus* I el. 2 v. 51 de *Medea* pag. 399
- - IV el. 1 v. 61 sq. de *Circe* pag. 313
- Trebellius Pollio* in Gallienis cap. 13 & in xxx Ty-
rannis n. 14 n. 16 n. 26 & n. 29 de *Ze-*
nobia pag. 458 sq.
- Tzetzes* (Ioh.) chil. VI hist. 45 v. 303 sq. de *Lu-*
lia Domna lxiv pag. 98
- - - chil. XIII v. 637 de *Arsebona* p. 290
- Tzetzes* (If.) ad Lycophr. v. 340 de *Theano*, *Anteno-*
ris uxore pag. 449
- Valerius Max.* VIII, 3, 1 de *Amasia* pag. 265
VIII, 3, 2 de *G. Afrania* pag. 261
VIII, 3, 3 de *Hortensia* pag. 366
- Varro* (M. Ter.) lib. V de L. L. de *Meditrina*
pag. 440
- Victor* (Aurel.) Epitomes cap. 21 & cap. 23 de *Iu-*
lia Domna pag. 378
- - - cap. 42 de *Eusebia* pag. 347
de Caesaribus cap. 20 de *Iulia Domna*
pag. 380
- - - cap. 31 de eadem pag. 379
- Vopiscus* (Fl.) in vita *Aureliani* Imp. cap. 4 de ejus
matre pag. 295
- - - cap. 29 sq. de *Zenobia* pag.
462
- Xenophon* in 'Απομνημ. lib. V de *Aspasia* X pag. 18
- Xiphilinus* in epit. *Dionis* cap. 21 cap. 22 & cap. 23
de *Iulia Domna* LX pag. 94 LXIII
pag. 96 LXV sq. pag. 98
- Zonaras* (Io.) Annal. lib. XVIII segm. 26 de *Anna*
Comnena pag. 276
- - - lib. XII segm. 27 de *Zenobia*
pag. 463 sq.
- Zosimus* Histor. II, 1 de *Eusebia* pag. 347

I N D E X II

N O M I N V M E T R E R V M.

- Ἀδελφός* 160 pag. 104 b
Aeacides Epirota cxxxī sq. p. 163 & p. 170
Aedesia, benefica I pag. 2
Aedesius Philosophus CLXI pag. 218
Aeglae variae pag. 259
Aeschines Socraticus VII pag. 14
Aesculapii filiae pag. 259
Agnon Atheniensis VI pag. 14
Alcman Lyricus pag. 336
Alexander M. CXVI sqq. pag. 150 sqq.
Alexandri M. aliorumque ad eum epistolae 199 pag. 151 a
 - - - genealogia 316 pag. 156 sq.
Alexander Neoptolemi filius cxxxī pag. 170
Ambracia s. *Ampracia*, urbs Epiri 369 pag. 179 a
Ammonius, *Hermiae* Platonici filius I pag. 4
Anacreon, Lyricus pag. 336
Anastasiae, Martyres variae pag. 271 sq.
Ἀναστυλι 61 pag. 66 b
Anaxagoras VI pag. 14 XVIII pag. 22
Andromache, *Ecionis* filia CVIII pag. 138
Angeronia Dea pag. 396
Angitia, soror *Medeae* pag. 396 sq.
 anima hominis triplex ad triplicem operationem composita III pag. 6
 animae immortalitas malis metuenda CLXXI pag. 240
Anicinus Probus Cos. pag. 354
Annae variae in Scriptura S. memoratae pag. 273 sq.
 annus aenigmatice descriptus CXXXVIII pag. 176
Antipater Macedoniae praefectus CXXVII sq. pag. 164 CXXXI sq. pag. 170
Ansiphon Rhetor XVIII sq. pag. 22
Antonius, *Sofipatrae* filius CLXI pag. 222
ἀπαιγέλια. explicatio sensus 135 pag. 96
 aquarum differentiae 242 pag. 132 sq.
Aratus, Lyricus pag. 336
 arcanorum tenaces linguam morfu absciderunt CLXXXVI pag. 246 CXCVIII sqq. pag. 254 & pag. 454
Argentocoxi Caledonii uxor LX pag. 94
Aridaeus Macedo cxxxī pag. 170
Arignota, *Pythagorae* filia CLXXXI pag. 244
Aristaeus, *Pythagorae* successor CLXXXIII pag. 246
Aristander Telmessius cxxī pag. 156
Arybas s. *Arymbas* 344 pag. 170 sq.
Aspasiae variae pag. 293
Asper, Gothorum Dux IV pag. 8
Atalanta, Maenalia xxv pag. 70
Athenae, sapientum domicilium XLV pag. 78
Attalus, *Cleopatrae* avunculus cxxiv sqq. pag. 160 sq.
Aulon, regio 124 pag. 93 a
Axiothea, *Philia* LXIX sq. pag. 102
Babia, Dea II pag. 4
 babia dicebantur pueri recens nati in Syria II pag. 4
Bacchylides, Lyricus pag. 337
 barbarorum mores rudes cxlviii pag. 188
 baryllii s. hydroscopii descriptio xxxviii pag. 74
Bassianus (M. *Julius*) pag. 378
 beneficentia *Aedesiae* I pag. 2
Bionis decem pag. 337
Brontinus Crotoniata cxlviii pag. 238
Caesareum templum *Alexandriae* xlvi pag. 84
Callias dives, *Periclis* filius V pag. 10
 canonica musica clvii pag. 204
Cappadoces pro barbaris 179 pag. 109
Caracallas Imp. incestus cum noverca pag. 379
Caranus 316 pag. 156
Cassander Macedo CXXXI sqq. pag. 170 & pag. 172
Cephalon Gergithius 267 pag. 140 b
Chaeon Megalopolitanus CXXI pag. 158
 Christi duae naturae XXXVI pag. 73
Circe pag. 338
Cleopatra Philippi Macedonum Regis uxor CXXIV sqq. pag. 160
 coqui rituum sacrificandi periti 299 pag. 150 a
Corinna Lyrica pag. 339
Corythus Paridis filius CIX pag. 138 CXI pag. 142
Crales Serviae pag. 425
Cratetis Cynici conjugium cum *Hipparchia* XXVIII sqq. pag. 64 sqq.
Cratini Comici fragm. apud *Plutarchum* V p. 12
 cubitus pulcher, sed non publicus clxx & clxxiii pag. 240 clxxv sq. pag. 242
Cynnae, mater *Eurydices* 339 pag. 166 a
 Cynogamia xxx & xxxiii p. 68
Cyrillus, Episc. *Alexandriae* xlvī sqq. p. 82 sqq.
δαμῶν *ἑδαι* de mulieribus nubentibus 273 pag. 144 a
Damasius in *Aedesiam* laudationem fun. recitavit I pag. 4
Damides quinque 132 pag. 95 sq.
Danaë, *Leontii* Epicureae filia lxxx pag. 116
 Decorum muliebres xcix pag. 130
διαλεγόμενος, auctor dialogorum 15 pag. 15 a
Dianae cognomina pag. 325 sq.
 Dii iniustitiae accusati lxxx pag. 116
Diopithes VI pag. 12
Diotima Mantinensis xvii pag. 22

divi-

INDEX II.

- divinatio è nubibus IV pag. 8
dominae vocabantur uxores 127 pag. 94 b
δύμνος & δύμνα 127 pag. 94 b
Dracontides VI pag. 108 b
ἐκ γαστέρων 177 p. 12
ἐνδομήνεια & ἐνδομένηα 310 pag. 154 a
Epicuri stylus & oratio 173 pag. 107 b & 194 pag. 112 b
vituperium LXXIV pag. 104
conversatio cum *Leontio* meretrice LXXV pag. 112
Epicurorum vita probrofa LXXV sqq. pag. 114
ἔρασμα de principibus 122 pag. 92
ἔραρον ἰμάτιον 308 pag. 153 b
ἔρικυδης, inclytum 121 pag. 92 a
erubescencia virtutis color 240 pag. 131 b & pag. 399
Eudocia Palaeologina LIII pag. 88
Eupolidis Comici fragm. apud *Plutarchum* V p. 12
Eurydice, *Philippi* Regis filia cxxx sq. pag. 166 sqq.
Eurydice variae 339 pag. 166 sqq.
Eustathius Philolophus CLXI pag. 212
fabas comedere noluerunt Pythagorici ccxviii sqq. pag. 252 sqq.
famulae quomodo regendae sint? CLXV pag. 232
germen de filio 126 pag. 94 a
Geta in matris gremio occisus LVII pag. 92
γῆν πρὸ γῆς, proverbium 172 pag. 107 b
gigantes à *Iove* & *Hercule* occisi 279 pag. 146 b
Hecamede pag. 263
Hedea meretrix LXXVI sq. pag. 114
Helena in Aegypto commorata est CLV sqq. pag. 202
helenium herba CLVI pag. 204
Heliodorus, *Hermias* Platonici filius I pag. 4
Hermias Platonici laus I pag. 2
Hermippus, Comicus VI pag. 12
Horodici Cratetii fragm. apud *Athenatum* XXV pag. 26
Hipparchia Cynica pag. 338
Histiaca pag. 337
Homerus in Aegyptum profectus est CLIV pag. 202
Hydroscopii descriptio xxxviii pag. 74
Ibycus, Lyricus pag. 338
indulgentia poenitentiae est praefenda cxxxix pag. 178
Isideri Philosophi laus XLVI pag. 82
Isis Dea pag. 337
Iudicia falsa de aliis CLXVI pag. 234
Julia Messa, *Julias Domnas* Augustae soror LV sq.
Λοῦϊα, *Eudocias* Augustae liber pag. 335 sq.
- - - huius libri summa capita xxvii pag. 30 sqq.
- - - Excerpta ex illo de Poëtis Lyricis & mulieribus olim illustribus pag. 336 sqq.
- κύριος* de marito 273 pag. 144 b
liberi quomodo nutriendi? C pag. 132
quomodo educandi? CLXIII pag. 224
liberorum effocinatorum mores CLXIII pag. 226
λίκνον, cunae 319 pag. 159 a
linguam moria abscidentes CLXXVI pag. 246
cxviii sqq. pag. 254 & pag. 454
λινσατύμνος, illaqueatus xxv pag. 26
λινθαίνειν, rigare 50 pag. 24 b
λύειν, de epistolis resignandis 160 pag. 104 b
Lyfias, orator vii pag. 14
Lyficles, pecorum caupo V pag. 10 VII pag. 14
matrimonium manibus oculisque inire cxviii pag. 152
Maximus, Philosophus CLXI pag. 220 sqq.
Meditrina, Dea pag. 440
μεγαλειφανέστατος XXVI pag. 28
Melanippides, Lyricus pag. 339
Melissas variae pag. 400
meretricum nomina in 109 desinentia 191 pag. 112 a
μαδυσσεύς IX pag. 16
Metrocles Cynicus XXVIII sq. pag. 64 & pag. 68
μυτροδιδάκτων exempla pag. 284
Milio, Cyri pellex V pag. 12
Minervae cognomina, ejus peritiam in arte medica indicantia pag. 419 sqq.
μνῆστιακῶν, injuriarum memorem esse CVIII pag. 138
moeroris magni descriptio CXLVIII pag. 186
Montanus, haereticus LXXXI sqq. pag. 20 sqq.
Mosibus Poëta pag. 339
mulieres quid deceat? XCIX pag. 130 CLI sq. pag. 192 sqq.
mulierum pudicitia CLXIX pag. 238 CLXX & CLXXII pag. 240 CLXXIV sqq. pag. 242
mulierum temperantia CLII pag. 198
- - - virtutes CLXX sqq. pag. 240 sqq.
- - - malarum mores CLI pag. 192 sq.
musica e ratione & sensibus pendet CLVIII pag. 206
musica jam olim fuit corrupta XLVI pag. 80
musicae tractatio canonica CLVII pag. 204
Musici & Canonici differunt CLVII pag. 204
Myia, Lyrica pag. 339
Myrs, Lyrica pag. 339
Myro, Philosophia pag. 339
Nanno, meretrix LXXXIX pag. 116
negationes plures & abundantes in lingua Graeca 176 pag. 108 a
nepenthes homericum CLIV pag. 202 & pag. 434
Nestorius xxxvi pag. 73
Nicanor, *Cassandri* frater cxxxii pag. 168
ex numeris vel potius secundum numeros cuncta oriri dixit *Pythagoras* CLXII pag. 224

000

nu.

I N D E X I L

- nutricis virtutes C pag. 132
Ocellus Lucanus pag. 408
 officia virorum & mulierum CLII pag. 196
ἀνδρῶπις 424 pag. 236
Olympiodorus Philosophus pag. 418
δραυσομένος, confiderans III pag. 8
Oristes, Alexandrinae praefectus XLVII sqq. pag. 84 sqq.
Pamphila, Philosopha pag. 340
πάντα ἢ ἔγω, proverbium 54 pag. 64 b
Paralus, *Periclis* filius V pag. 11
 parentes quomodo colendi? CL pag. 190
Paris Alexander CVIII sq. pag. 138
περυστογυμνός ix pag. 178
Periandri duo cxi pag. 178
Pericles Athen. V sqq. pag. 10 sqq.
Pericles, filius spurius *Periclis* VII pag. 14
Philaenis, meretrix LXXVIII pag. 114
Philippus Rex, *Alexandri* M. Pater cxxi. p. 156
Philippus Rex, *Eurydices* maritus cxxx pag. 168
Phtiscus Philosophus LXII pag. 96
Philactetes, *Paridem* vulnerans CVIII sqq. pag. 138 sqq.
Philometor, *Sopatrae* confobrinus CLXI pag. 218
 philosophorum veterum sordes 162 pag. 105 b
 philosophia amatoria pag. 327
Philostratus Flavius, Rhetor Tyrius LXIV pag. 98
Philoxenus, Lyricus pag. 341
Philitatus pag. 429
Plato Philosophus CLXVI pag. 236
Plautianus LXXIII pag. 96
 Plotinus num Alexandriae philosophiam docuerit? XLVII pag. 84
Polycles, consiliarius *Eurydices* cxxx pag. 168
Polyperchon cxxx pag. 168
πορσίς 17 pag. 16 b
Probas duae pag. 350
προβατοκόπτης V pag. 10
Proclus Platonius *Aedesium* ejusque filios coluit I pag. 4
 puerulus mira praestans II pag. 4
Pythagoras liberi CI pag. 134
Pythagoras domus in templum *Ceroris* conversa 246 pag. 134
 sapientiae definitio CXLIX pag. 190
Sappho Poëtria pag. 340
 scolium de *Pluto*, divitiarum Deo 27 pag. 18 sq.
 senes adolescenturientes 158 pag. 104 a
 serpentes cicutas cxxi pag. 158 cxxiii pag. 160
 silentium alit dolorem & tristitiam CXLV pag. 182
Simmias Syracusanus CVI pag. 136
Simonides varii pag. 340
Socrates munera remisit 371 pag. 179 b
Aspasiā frequentavit V pag. 10 VII pag. 14 X & XI pag. 18 XVI pag. 20 XX & XXII pag. 24 XXV pag. 26
σωκρατικός 168 sqq. pag. 106
Socratides, *Pamphilas* maritus CXLIV pag. 180
Sopbron, *Ephefi* praefectus LXXX pag. 116
Speusippus, Platonius LXXII sq. pag. 102 & pag. 104
Stesichorus, Lyricus pag. 341
Stilpo, Philosophus CVII pag. 136
 sudor, indicium magni gaudii 50 pag. 24 b
συγκυκλῆν τὴν ἐλλάδα 26 pag. 18
Synaeus amicus *Hypatae* xxxvii sqq. pag. 72 sqq.
 - - obitum liberorum dolet xxxix pag. 74 & xli pag. 76
Telauges Pythagoras filius CLXIX pag. 238 CLXXXI pag. 244 CLXXXIV sq. pag. 246
 templum a *Berta* monasterio *Hedogetrieae* dono datum xxvi pag. 26 sq.
 testamenti Sec. xvi scripti formula gr. & lat. LXXX pag. 118
Thales in *Aegypto* philosophiam didicit 355 pag. 174
Thargelia, mulier celebris V pag. 10
Theanones variae pag. 448 sqq.
Theo Philosophus XLVII sqq. pag. 84 sqq.
Theodorus, atheus xxviii pag. 66
Theodorus, Metochius cxlv pag. 180
Theodorus, haereticus LXXXVIII sq. pag. 124
Theophrastus, Philosophus CLXXIII pag. 180
Thonis, Aegyptiorum rex CLIII sqq. pag. 200 sq.
Timarchus, Cephisiensis LXXIV pag. 108
Timocrates, *Metrodori* fil. LXXIV pag. 110
 in tonttrinis versabantur olimi garruli 366 pag. 178
 triangulum rectangulum in dimidio circulo invenit: *Thales* cxxxvi pag. 174
Triballi barbari CXLVIII pag. 188
 tristitia silentio alitur CXLV pag. 182
Tyrhaeus, *Pitraci* filius cxxxix pag. 176
τωδασινῶς, mordaciter LXX pag. 102
 viris peccata varia condonantur, non autem mulieribus CLI pag. 194
Xanthippus filius *Periclis* V pag. 10
 zelotypia est vitanda & supprimenda CLXIV pag. 228 sq. CLXVI pag. 234
ζυγοστέιν 181 pag. 110.

F I N I S.

C O R R I G E N D A.

Pag. 7 v. 18 leg. μετὰ pro: μὲν. pag. 34 v. 13 Δυσκόλου pro: Δυσχόλου. pag. 48 v. 12 Κωλώτις pro: Κωλώπις. pag. 52 v. 4 Μεναίχμου pro: Μαναιῖχμου. pag. 56 v. 5 Πολυαῖνου pro: Πολυαίνου. pag. 88 v. 17 Παλαιολογία pro: Παλαιογίνη. pag. 89 v. 5, 406 pro: 409. pag. 96 v. 9 Ἀθήησι pro: Ἀθῆησι. pag. 106 v. 8 πρὸ pro: πρὸς. pag. 153 v. 9 abolere pro: obolere. pag. 227 v. 18 famem pro: famam. pag. 229 v. 7 post habet, adde: cum uxore autem. pag. 237 v. 12 qui pro: uir. pag. 261 v. 23 post Maximus, adde: lib. VIII cap. 3 ex. 2. pag. 378 v. 27 post (num. LXXII) adde: & Gruteri Inscriptiones pag. 266, num. 7 conf. Musgrave in Geta Britannico pag. 134 sq. pag. 443 v. 24 - 27 Jo. Glandorpius in Onomastico &c. referenda sunt ad v. 19 ubi de Sempronio. pag. 445 vers. 10 Sulpiciae pro: Semproniae.

Bayerische
Staatsbibliothek
München

4 Broetla p. 257
 Acca 257
 Aceto 258
 Achromos 258
 Accatharina 258 V. Catha
 Adesfia I. p. 3. II p. 258
 Aegle p. 259
 Aesara I. p. 7. II p. 258.
 Aesculapii filia 259.
 Afrania p. 261.
 Africana 262
 Agacle 262
 Agallis vel Anagallis 262
 Agameda 262
 Agarice vel Aglaonice 263.
 Agape 264
 Agnodice 264
 Jul. Agrippina mater Neron. 265.
 Albunea Sibylla 265.
 Alexandra vel Castandra 2
 v. Salome.
 Amasia 265 Romana.
 Amalasuntha 265
 Amalthea Cumana Sibylla 26
 Ammia Prophetica 265.
 Amphideca Statonica 266.
 Anagora Milesia 266.
 5ta Anastasia 266.
 Anastasia Patricia 272.
 Anastasia Valentinus Imperator filia
 Anaxandra Pictrix 273.

Barseine vel Barseine
 Berenice medica 263
 Beronice 297.
 Berta Comitissa d. I. p. 27
 Beruxia Judaa 29:
 Bisorronde seu Bisi
 Bistalia sine Bitale
 Blesilla sra Paula filia
 Baethia Elpis 300
 Boeo Delphica 300.
 Botrys falso femina
 Breia. Croci (Croci p.
 Brigida 301.
 Bryo vel Byo 301
 Bundvica sine Bus
 Byndacis vel By
 Byo Pythagorica 30
 Carellia vel Cerce

Cat...
 ogyms ogyms miod.
 266 ogyms v.
 266 ogyms
 266 ogyms
 266 ogyms
 266 ogyms
 266 ogyms

297.

28.

.II p. 298.

8.

irrhonde 299.

Latin Vitalia 299.

ca 300.

300.

as) filia 301.

idiv. Britannia 301.

ndaice Pythagor. 301.

11.

lia 301.

301 291

301 291

301 291

301 291

301 291

301 291

301 291

Chilonissa filia Chitonis 311.

Circe Maga 312.

Claudia a Plutarcho 313.

Claudia Rufina Britannia 313.

Claudia Uxor P. Statii 314.

Clea a Plutarcho 314.

Claechma Pythagorica 314.

Clearata Pythagorica 315.

Cleobuline Poëtria 315.

Cleopatra Reg. Aegypti 315.

Clitagora Poëtria 318.

Clito Poëtria 318.

Comnena U. Anna 318.

Congyla U. Gongyla 318.

Constantina saeculi xiiij - 318.

Corinna Poëtria 318.

Cornelia Gracchor. mater 318.

Cornelia Comp. M. uxor 320

~~Cornelia cuius uxor d. Sulpicius~~

Antye Poëtria 283

Antiochus media 283.

Antiochia I. p. 9. II. p. 283.

Anna Cornina 274

Anna (Chana) mater Samuel. 275.

Anicia (gloria) 275. aka U. Faltonia.

Angitia seu Anguita 275.

Angerona 273.

Demophila Sibylla
 Deobulina Poëria
 Diana 325
 Diodori Crono filia
 Distima v. a. 32
 Dodonææ Columna
 Domna Julia v. Julia
 Ducena Irene v.
 Ecclesio Pythagoræ
 Ephemerata Philia
 Ecyrrhina Poëria
 Eianica melius E.
 Eirene v. Irene
 Elephantis ... in
 Elis medica 32
 Elisfa Sibylla 3
 Elpis vel Helpis
 Epicharmi Coi
 Epione filia Hiri
 Erinna Poëria
 Eubule Pythagoræ
 Eucheria vel Euphrosyne
 Eudocia ... ix
 Eudocia ... ix
 Eudocia filia

Hippo Chironis filia 365.
 Histia Poëria 365
 Histina v. Istrina 3.
 Holda v. Olda 365
 Homoloia fatidica 365.
 Hortensia H. orator. filia
 Hydra falsæ gemina 367.
 Hygia ... ca filia Hygeia 3
 Hypatia ... thia male ...
 Thionis filia, Alexandrina I. p. 7.
 Iambe Poëria 371.
 Iaso v. Asculapii filia
 Icasia seu Cassia Poëria
 Imuth ... the mater of
 Irene Pictrix 371.
 Irene Ducena v. Alex

Helpis leuca 303
 Helvia mater Senece 363
 Hesperione v. Epione 364
 Herminia v. Erinna 364
 Herophila vel Euphrosyne 364
 Histia vel Hist. Poëria 364
 Hipparchia I. p. 65. II. p. 364.
 Hippas falsæ gemina 365

Leona March. Athens. 385

Learchi's Boiria 385

Leontium --- *taviu* I. p. 205. II. p. 388.

Leoparda Indica 385

Libbia salpe Poëria 385.

Libysa v. Craco 337

Licinea 2 forms v. *Lelia* 3)

Livia v. Helpis 387

Luccia Nina 387.

Lucilia Hispana Schismatica 387

Luna, V. Helena Simon. Magi Skortum

Maria. medica, 387

Manzonia julia Sw. in *Imp. mater* 387.

Manto fardica 388.

Marcilla. a ^g Hieron. 388.

Marcellina Hart Acad. 2: 389

Marcia Varronis filia 390

Marzia V. Crematita 300

Eustochium (Guth.) Nils. & Pauls 347

Euphorbia *conspicua* *Gray* *1847*

346

Euphonia gairdneri [Linn. 1859, LXIV 346]

Euromia f. lat. Martini Aeth 395

Linnaea v. Linnaea 343

Zumwalt's Double-leaf 345

Zingera number 343.

kelek

ΚΟΙΝΩΝΙΑ

rische
bibliothek
nehmen

ok

385 Menecena Diodor. Cron
 Michale v. Mycale
 386 Minerva v. Pallas
 Minucia medica &
 Miriam su maris
 387 Mnesarchis Poëtra
 Monima uxor Mithr
 Moschina Poëtra
 Moso nomen fictum
 Mutica 2 sororis &
 Mycale uenifica
 Myia f. iia 40
 Myia filia Lysag
 Myro Rhodia p. 40
 388 Myrrale v. Oly
 Myrthis Poëtra
 390 Myrtis Lydor. Pig
 Mystis 403

391 946 Myro
 392 946 Myr
 393 946 Myr
 394 946 Myr
 395 946 Myr
 396 946 Myr
 397 946 Myr
 398 946 Myr
 399 946 Myr
 400 946 Myr

Pisirrhonde v. Bessi
 Placidia (Galla) Theodor
 Plotiana ex Dige. p
 Polla v. Argentar.
 Polycrata Lysag. filia
 Polydama Aegyptia I.
 Polymnesta v. Polyda
 Polyxos nutritrix fabulosa &
 Pompeia Paulina alter
 Pompeii Saturnini ux
 Porcia filia Caton. Utic
 Portia quendam. 455.
 Potamilla ex Dige. Lac
 Potone soror Platon.
 Praxigoris Poëtra &
 Praxilla Poëtra 435.
 Prisca seu Priscilla Bo.
 Prisca seu Priscilla
 Proba v. Falconia
 Ptolemaeus Syrodes I. p.
 Pudentilla (Aemil) uxor.
 Pulcheria laudata a S. Ma
 Pulcheria filia Arcadii

Terentia uxor Cici
Thalarchus Poëria
Thargelia Poëria
Theano uxor Pyri
Themis Poëria 4
Themista... sto...
Themistoclea 5
Theodora impere
Theodori metochita
Theodora melodi
Theognis Diador.
Theonoë Aegyptia
Theophila à ma

Handwritten text on the left margin, partially obscured and mirrored.

30

nd

nd

is

lli

16

nd

4

6

nd

nd

nd

nd

Bayerische
Staatsbibliothek
München

438.

Sotira obliqua Clinis 444.

Snenduff m. d. C. 1. 1.

Bayerische
Staatsbibliothek
München

297.

298.

.II p. 298.

8.

irrhonide 299.

latia Vitalia 299.

la 300.

300.

as) filia 301.

div. Britannia 301.

ndace Lythager. 301.

15.

lia 301.

Chilonis/a filia Chilonis 311.

Circe Maga 312.

Claudia a Plutarcho 313.

Claudia Rufina Britanna 313.

Claudia Uxor B. Statii 314.

Clea a Plutarcho 314.

Claechma Pythagorica 314.

Clearata Pythagorica 315.

Cleobuline Poëtria 315.

Cleopatra Reg. Aegypti 315.

Clitagora Poëtria 318.

Clito Poëtria 318.

Comnena V. Anna 318.

Congyla V. Gongyla 318.

Constantina saeculi xiiij. 318.

Corinna Poëtria 318.

Cornelia Graechor. mater 318.

Cornelia Comp. M. uxor 320

~~Cornelia minor uxor B. Statii~~

320 297

320 298

320 299

320 300

320 301

320 302

320 303

Angela Poëtria 283

Antiochus media 283.

Antiochia I. p. 9. II. p. 283.

Anna Cornina 274

Anna (Channa) mater Samuel. 275.

Antia (Juliana) 275. aka V. Faltonia.

Angitia in Angitia 273.

Angerona 273.

Demophila Sibylla

Deobulina Poëtria

Diana 323

Diodori Cronos filia

Distima vates 32

Dodonaea Colum

Domna Julia V. Jo

Ducena Irene V.

Eccolo Pythagorae

Epheeratia Phleg

Ecyrrhina Poëtria

Eianica melius Eu

Eirene V. Irene

Elephantis ... in

Elis medica 32

Elisfa sibylla 3

Elpis vel Helpis

Epicharmi Coi

Epione filia Hiv

Erinna Poëtria

Eubule Pythag

Eucheria vel

Eudocia ... x

Eudocia ... ix

Eudocia filia

Hippo Chironis filia 365.

Histiaea Poëtria 365

Histrina V. Istrina 3.

Holda V. Olda 365

Homoloia patridica 365.

Hortensia H. orator. filia

Hydra fulvo gemina 367.

Hygia ... ea filia Asculap

Hypatia ... thia male ...

Thionis filia, Alexandrina I p. 7.

Iambe Poëtria 371.

Iaso V. Asculapii filia

Icasia seu Cassia Poë

Imuth ... the mater of

Irene Poëtria 371.

Irene Ducena Uxor Alex

Irene Ducena Uxor Alex

Irene Ducena Uxor Alex

Irene Ducena Uxor Alex

Irene Ducena Uxor Alex

Irene Ducena Uxor Alex

Irene Ducena Uxor Alex

Irene Ducena Uxor Alex

Irene Ducena Uxor Alex

Irene Ducena Uxor Alex

Irene Ducena Uxor Alex

Irene Ducena Uxor Alex

Irene Ducena Uxor Alex

Irene Ducena Uxor Alex

Irene Ducena Uxor Alex

Irene Ducena Uxor Alex

Irene Ducena Uxor Alex

381 Menecena Diodor Cron
 385 Michale v. Mycale
 1017 Minerva v. Pallas
 386 Minucia medica &
 386 Miriana su Maria
 387 Mneparchis Poëtria
 388 Monima uxor Mich
 Moschina Poëtria
 Moso nomen fictum
 389 Mutica 2 sorores &
 Mycale vempica
 Myia f. in 40
 Myia filia Cythog
 Myro Rhodia p. 40
 Myrtale v. Olyr
 389 Myrthis Poëtria
 Myrtis Lydon. Arg
 Mustis 403

946 Myro
 946 Myro
 946 Myro
 946 Myro
 946 Myro
 946 Myro
 946 Myro
 946 Myro
 946 Myro
 946 Myro

Pisirrhonde v. Bess
 Placidia (galla) Throdor
 Plotiana ex Dige p
 Polla v. Argentar.
 Polycrata Cythog. filia
 Polydamna Aegyptia I.
 Polymnesta v. Polydes
 Polyxo nutritrix fabulosa &
 Pompeia Paulina alter
 Pompeii Saturnini uxor
 Porcia filia Caton. Utic
 Portia quidam. 435.
 Potamilla ex Dige. Lac
 Potone soror Platon.
 Praxigoris Poëtria &
 Praxilla Poëtria 435.
 Prisca su Priscilla Po.
 Prisca su Priscilla
 Proba v. Falconia
 Ptolemaïs Cyrenæa I. p.
 Pudentilla (Aemil) uxor.
 Pulcheria laudata a S. Ma
 Pulcheria filia Arcadii

- 2
 3
 4
 5
 6
 7
 8
 9
 10
 11
 12
 13
 14
 15
 16
 17
 18
 19
 20
 21
 22
 23
 24
 25
 26
 27
 28
 29
 30
 31
 32
 33
 34
 35
 36
 37
 38
 39
 40
 41
 42
 43
 44
 45
 46
 47
 48
 49
 50
 51
 52
 53
 54
 55
 56
 57
 58
 59
 60
 61
 62
 63
 64
 65
 66
 67
 68
 69
 70
 71
 72
 73
 74
 75
 76
 77
 78
 79
 80
 81
 82
 83
 84
 85
 86
 87
 88
 89
 90
 91
 92
 93
 94
 95
 96
 97
 98
 99
 100
432. Sabba seu Sambethz Sibyl. 441.
 Magna filia 432. Sabina Arestina Post. 441.
 433. Sabina Uxor Aufonii 441.
 433. Sabina v Juliana S. et Salviana
 433. Salamine medica a Serap. 441.
 433. Salernia medica a Serap. 441.
 433. Salome que et Alexandra 441.
 434. Salome Harit. Corpocrat. 442.
 434. Salse Lelia Postria 442.
 434. Salviana Medica ex T. Brifo. 442.
 434. Sappho Poëtria 442.
 435. Sara Lucina v. Aefara 442.
 435. Sara v. Sera. 442.
 435. Sarbis Sibylla 442.
 435. Secunda Serva Livii Medica 442.
 435. Selene Simon. Magi. Post. 442.
 435. Sennirammis Reg. 442.
 435. Sempronia a Sallustio 443.
 435. Sentia Elis Medica v Elis
 437. Sera Juv Sara fil. Afer 443.
 437. Sido Poëtria 443.
 437. Smaragda Canabur. 1520 I p. 209 II. ^{p. 443}
 438. Sosipatra ab Eunop. I p. 216. II p. 444.
 438. Sotira obnoxia a Clinio 444.
 438. Sotindus med. a Clinio 444.

Terentia Uxor Cic
Thalarchus Poëta
Thargelia Poëta
Theano Uxor Pyt
Themis Poëta 4
Themista... sto...
Themistoclea s
Theodora tuncor
Theodori metochita
Theodora melodi
Theognis Diodor
Theonoë Aegyptia
Theophila à ma

Sotira obtusica Clinis 444.
Synedrella malina Clinis 444.

Digitized by Google

